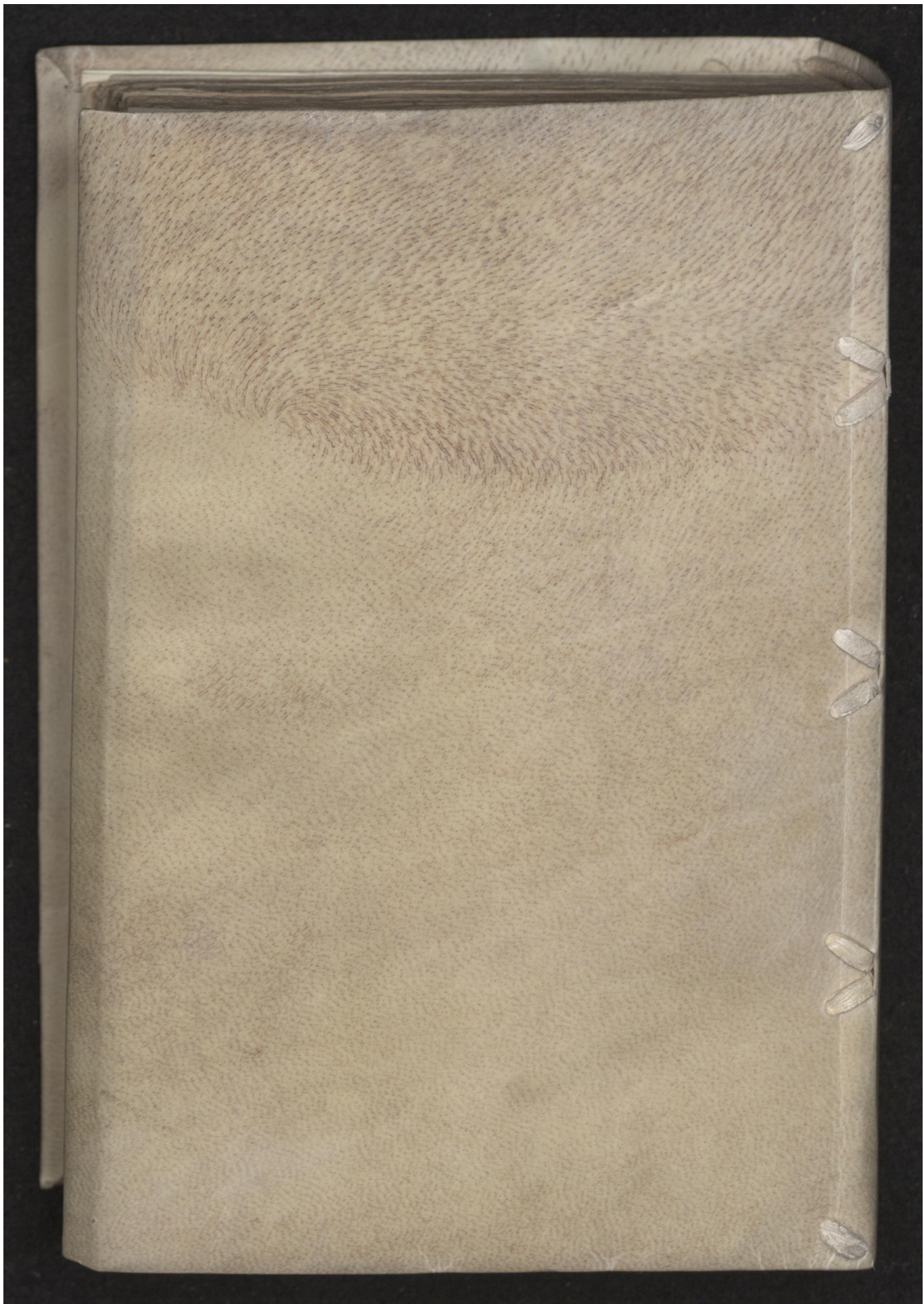

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.86

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.86

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.86

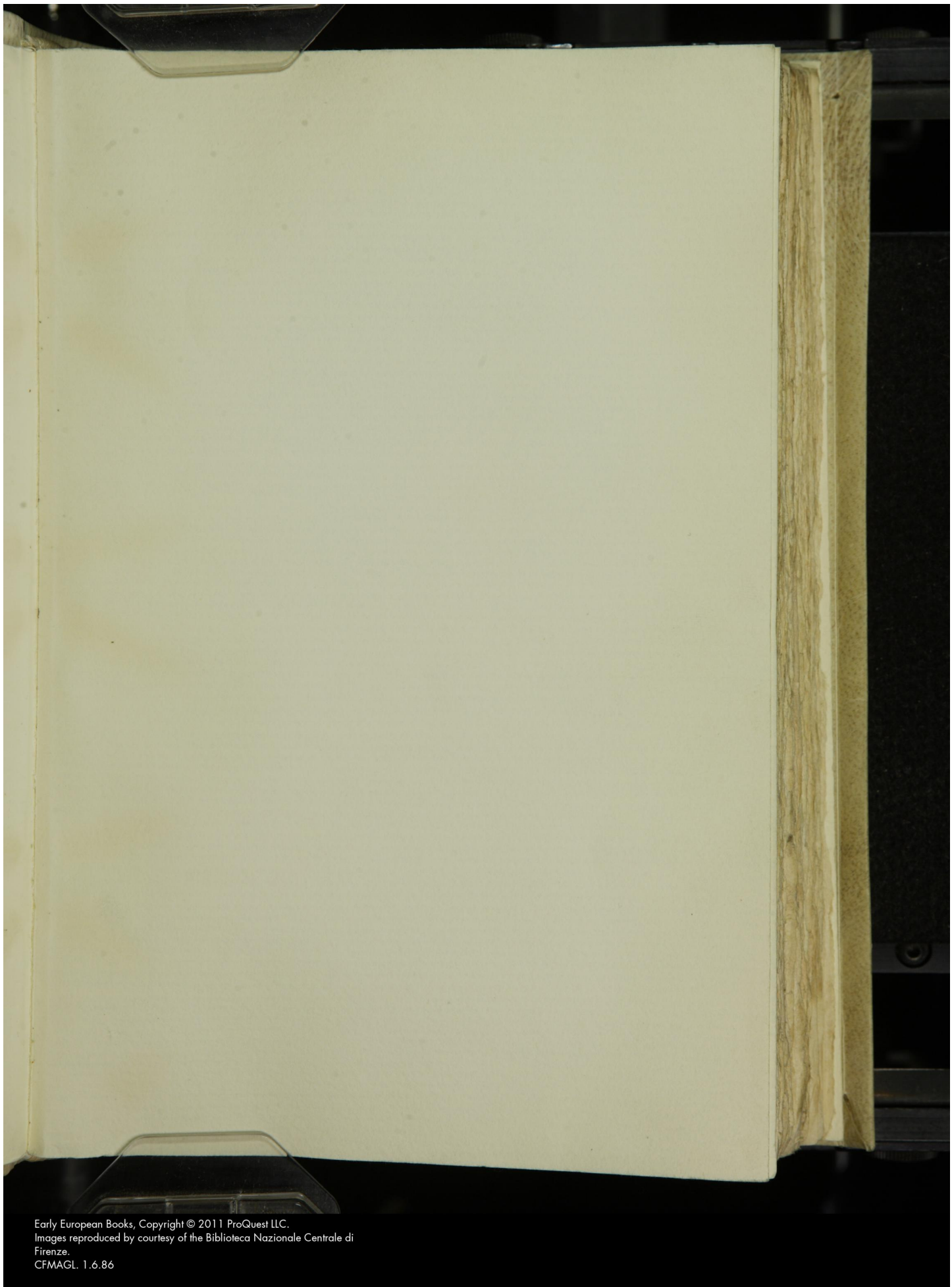

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.86

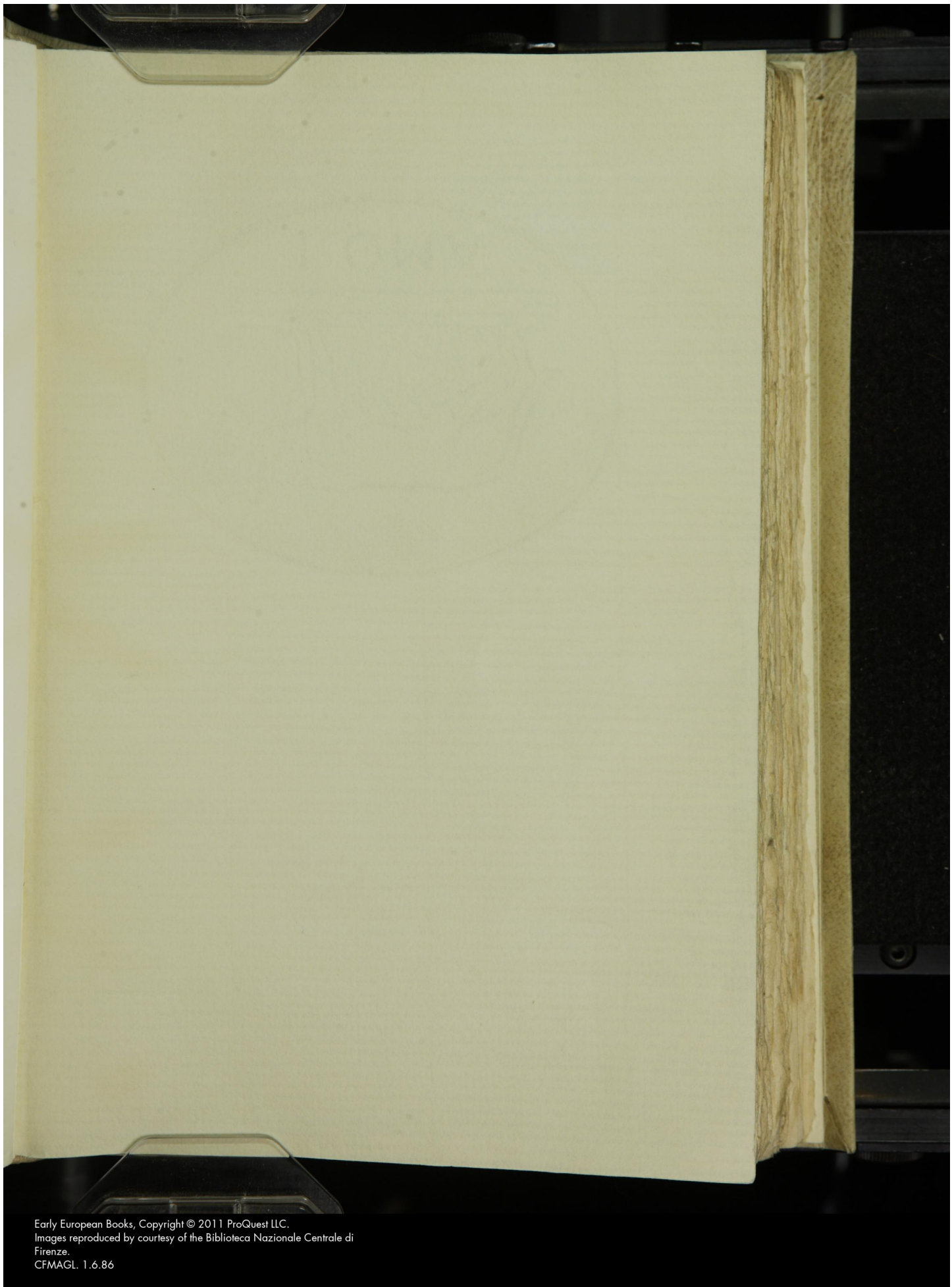
1.6.86

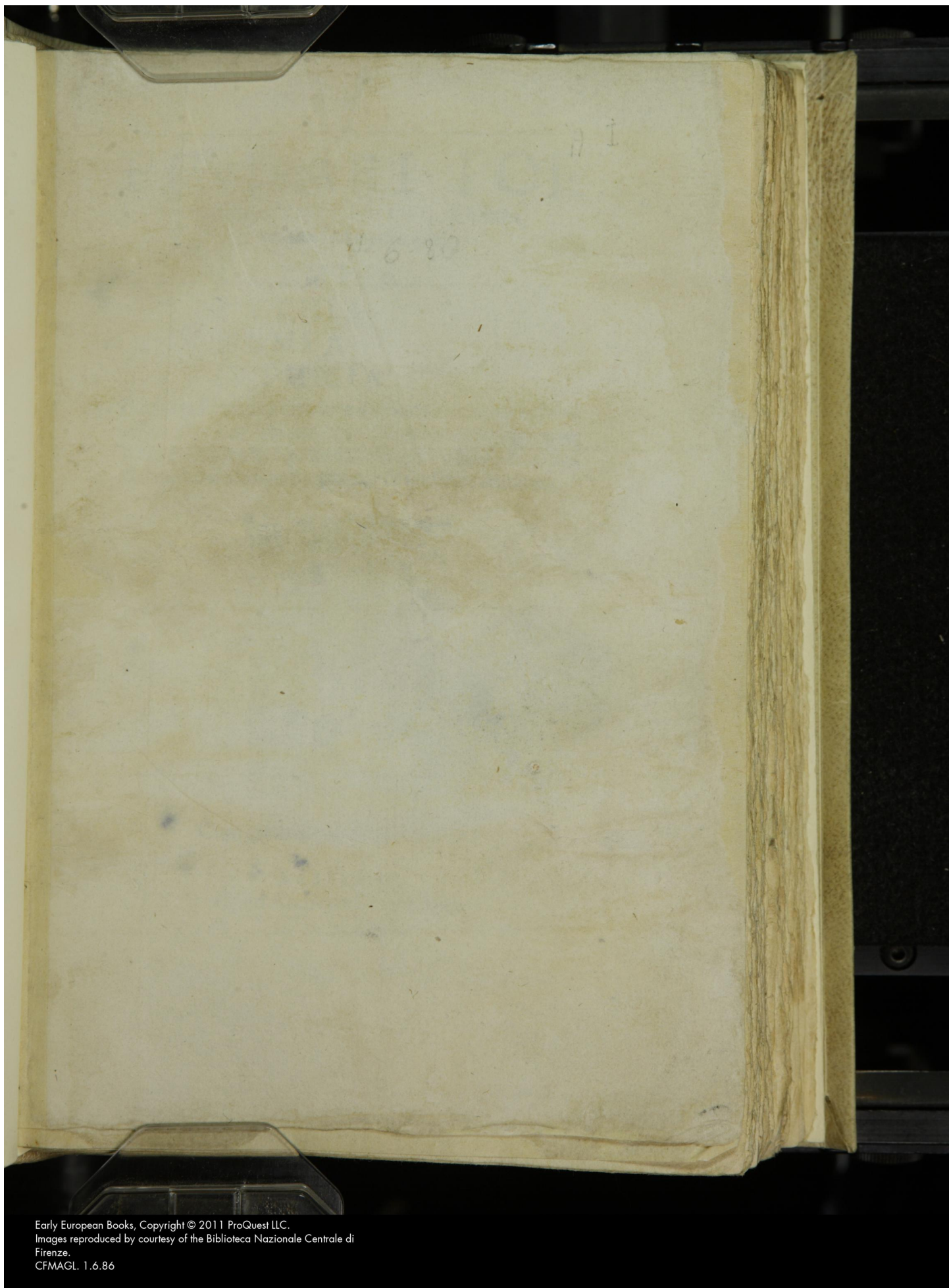

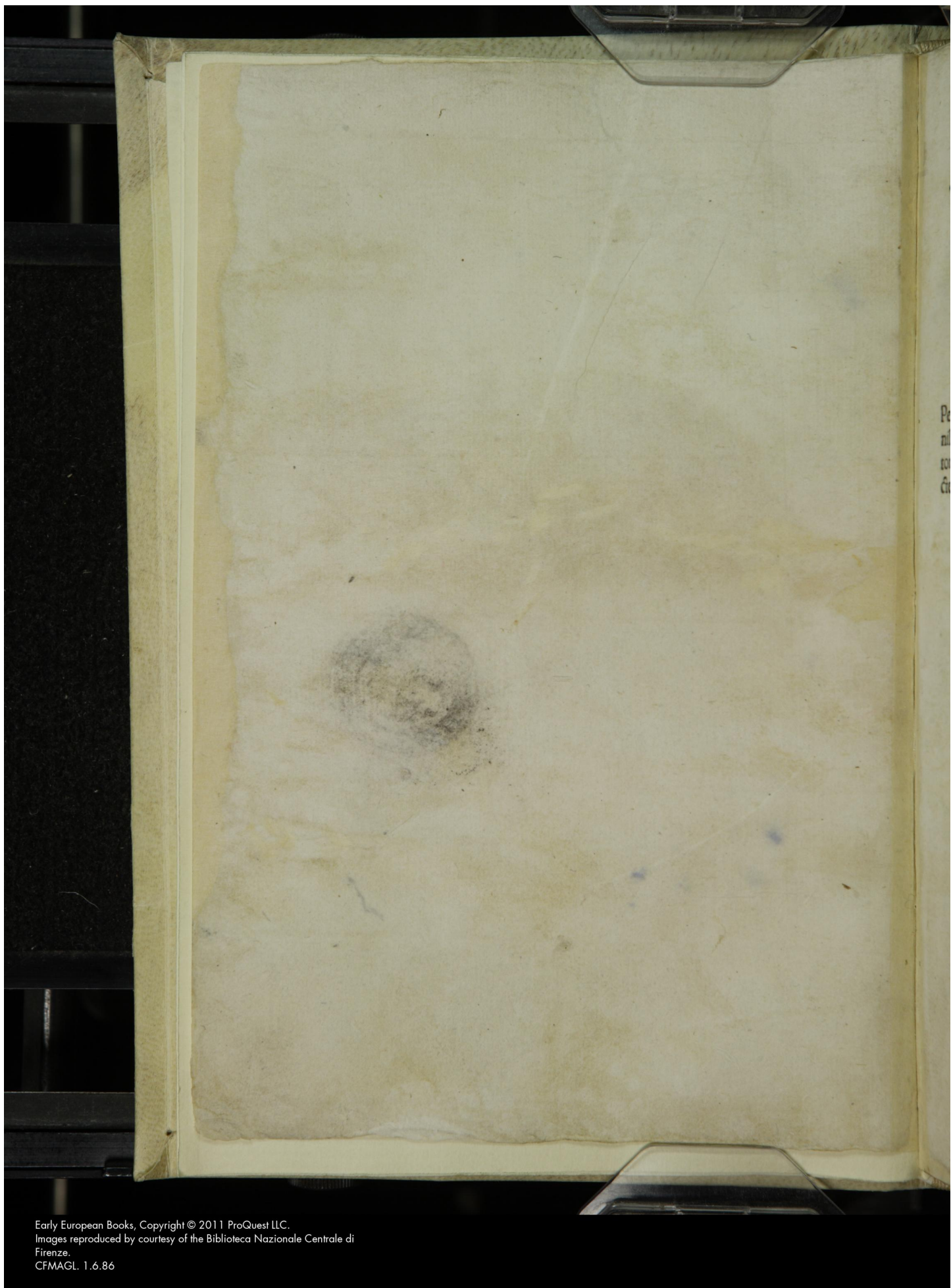

PINDARI POE

TAE VETVSTISSIMI, LYRI-
corum facile principis,

OLYMPIA

PYTHIA

NEMEA

ISTHIA

Per Ioan. Lonicerū latinitate donata: adhibitis enarratio-
nibus, ē Græcis Scholijs, & doctissimis utriusq; linguae au-
toribus desumptis: quarum suffragio Poëta, a paucis ha-
ctenus intellectus, nunc planior & illustrior redditur.

Cum gratia & priuilegio Casareo.

BASILEAE,
Apud Andream Cratandrum,
M. D. XXXV.

EVRICII CORDI MEDICI

in Pindarum Epigramma.

Martia seclatur discissus tympana miles,
Et streperos lituos terribilesq; tubas.
Te Phœbea decent imberbis carmina pubes,
Conuenit hic studijs cultus amorq; tuis.
Pindaricos igitur facili cape pectore cantus,
Et sua belligero classica linque deo.

IACOBI MICYLLI

in eundem.

Carmina Thebani cernis memoranda poëte,
Qui Lyricos inter maximus unus erat,
Dū studijs honor, & laudes mansere Camœnis.
Nec profuga in sola Musa iacebat humo.
Hunc Latijs postquam Lonicerus reddidit oris,
Et fecit studijs omnia clara suis,
Vlterius nihil est quod nunc studio se requiras,
Quo minus hūc oculis, mēte, manuq; teras.

IMAGINIBVS, VIRTVTIBVS ET LI-

teris claro, D. Iacobo à Tubenheym, illustrissimi Hefforū

Principi à consilijs, domino suo, Ioannes

Lonicerus ὁ πρῶτος.

Allimachus minime vulgaris poëta, Eximie uir, gnomen cedro dignam inter alias pleraq; hanc memorie prodidit: Diuitiæ sine uirtutibus haudquaquam aliquem felicem constituunt. Verissima profecto sententia: qua quid queso rectius ab elegantissimo Musarum sacerdote dici potuit? Nonne enim sanctissimum uerbum est: Diuitiæ sublati uirtutibus homini nihil prosunt, non reddunt beatum? Siquidem ad summi omnium rerum conditoris imaginem formatus homo, immortalis & æternus, caducis ac paulò post interituris bonis, uerè & feliciter exornari nequit. Etiam si enim corpus laute alatur, splendide uestiatur, molliter curetur, animus tamen adhuc nihilominus impolitus, & indecorus manet. Fungamus purpurea quempiam amictum, auro & argento circumfusum, Smaragdais, Chrysolithis & Amethistis & collum & digitos redimitum: uirtutem adime, quid differet rogo à pecore, à bestia, à bellua? Atqui ut aër ni sole illustretur, obscurus, te nebricosus & horridus est: non dissimilem ad modum, humanum ingenium, nisi uirtutibus excolatur, stupidum, ignobile, Bœoticamq; suem spirans persuerat. Quod in Tantalo præserim & Mida, ingeniosissimi & prudentissimi rerum indagatores Poëtæ, pulchre mehercle adumbrarunt: qui quum nullo planè honesti respectu, soli Pluto & auaritiæ dediti essent, ignauorum regum notam apud posteros consequuti sunt. Ad hæc doctissima Sappho, quæ ob Lyrices suæ excellentiam decima Musa à Græcis nominatur, à Callimachi sententia non dissidet, dum ait:

Opes citra uirtutis eximium decus
Domum male incolunt, sin has commisceas
Felicitas hinc summâ belle nascitur.

Et Iocrates: Sola, inquit, uirtutis possessio immortalis. Ecquid nō meritò sanctissimas has chrias admirabimur? Proinde quum tua humanitas, præstantissime Iacobe, & opibus θεῶν βελῶν aucta, & uirtutibus decorata sit: optimo in literas & Musas affectu esse, à doctissimis quibusq; deprædicetur e intelligit, ni fallar, quali quantâ uel felicitate clarescat. Deniq; quum præter has præclarissimas coëlitus comunicatas dotes, pietatis etiam amore flagret & ardeat præstantia tua, est quur ego cupiuerim te cum sanctis tum pudicis uetustissimi Lyricorum principis Pindari monumentis & patronum & defensorem, uti claritudinis tuæ fulgore, in uestibulo operis choruscante, aliquid luminis & gratiæ meo

EPIST. NVNCVPATORIA.

labori accedat: habeatq; Pindarus meus, inò tuus, quo sese aduersum liuidos aliquatenus tueatur: cuius encomion, quoniam subnexū est, hic lubens prætermitto. Amico ergo uultu ne dedigneris Pindarum oro, & si quando per ocium uacat, eo simul frui: eius enim te (scio) hymni & lyre sonitus mirandum in modum oblectabunt. Recognoui priorem Pindari æditionem meam, correctior & lucidior iam nunc in lucem prodijt, iuxta paræmian, δὲ τὴν παλαιὰν ἐμὴν διο-
vov. Enarrationes adiecimus, è Græcis Scholijs & optimis quibusq; utriusq; lingue autoribus decerptas: quarum ope Pindarum nostrum apertiores fore quam antehac, equidem spero. Qui quum ubiq; principes, heroës, uiros uirtutibus & literis insignes euehat, potissimum eos, qui quatuor Græciæ celeberrimis ludis, Olympiacis, Pythijs, Nemeis, Isthmijjs uictoriam retulere, cuius gratia uictores ipsi, per uniuersam Græciam clarissimi habebantur, ac perpetuus solius honestatis sit amator: honestissimo uirtutum pariter & pietatis eximio amatore te, unice, eximie Iacobe, gaudebit. Vertimus autem eam ob causam prosa oratione Pindarum, quod immensi propemodum laboris sit Pindaricæ odarum leges, simili uersu exprimere: neq; facile Pindaricæ lyre maiestatem & sublimitatem assequi aliquis posse uideatur. Deinde, quod lyrica carmina non multum à soluta loquendi formula discedant. Si enim, ut Cicero inquit, optimorum quorunq; poetarum, qui ἀνέμωι à Græcis appellantur, uersus cantu spoliaueris, nuda remanebit oratio: & nisi tibi cen accesserit, orationi sunt solutæ simillimi. Curauī, quantum in me est, uti Thebanus uates, ni mihi nimium blandiar, à Latinis etiam intelligi possit. Superest iam, uti præstantia tua, eximie uir, & Poëtam hunc & laborem nostrum exporrecta & hilari fronte suscipiat: quod si factum esse percepero, satis præmij pro sudoribus hisce meis reportasse arbitrabor. Sin quibusdam hæc uigilie meæ displicuerint, nihil mirum, quandoquidem

Somni & Noctis filius Momus, ne superos quidem inculpat

tos relinquere queat. ἐπὶ φάσσο. Marpurgi

M. D. XXXII.

PINDARI

PINDARI ENCOMIVM

A IOANNE LONICERO MAR-

purgi pronunciatum, & uitam & insignia uatis
decora complectens.

QVIA Latinis auribus autorem, quod equidem sciam, fr̄e inco-
gnitum, iam nunc enarrandum, ut uires meae tulerint, recepi,
Pindarum nimirum, ut Lyricorum omnium facile principem,
sic uetustate ac pietate iuxta, apprime conspicuum: non indi-
gnum fuerit Magnifice domine Rector, uiri & adolescentes iucundissimi, tanti
uatis & laudum & uirtutum catalogum quendam texere, ut inde uel ad sem-
piternum, neq; ullis seculis interituum eius poëma inflammantur, alacrioresq;
ad coelestem Pindaricæ lyrae suae citharae sonitum audiendum (quo aquila in
scepro Iouis residens, prā nimia dulcedine in soporem collocatur) studiosi red-
dantur. Quod ut rectiori ordine perficiamus, de Lyricis poëtis nonnihil primū
dicendum: Pindari nostri encomion, hac uia, apertius illustriusq; in medium
prolaturi. Porro Latine linguae cum decus tum gloria M. Cicero, Pompeium
pro lege Manilia cōmendaturus, facilius orationis illius initium, quā exitum
inueniri posse testatur. Quod ipsum praesenti nostrae causae longe pulcherrime
accommodare possemus. Tot enim, tanta, tamq; uaria ad summas Pindari laudes
facientia me circumstant, ut fr̄e undenam principium ducam, & ubi tandem
finem querā, hæsitem. Interim tamen hoc oratū impetratumq; uelim Magni-
fice domine Rector, ceteriq; disertissimi uiri, ut si quid minus ingenio perfectū,
industria ue elaboratum à me animis uestris perceperitis, boni consulatis. Nihil
enim ostentandi causa à me proficietur, nihil arrogans, nihil tumidum, nihil
nimium audietis. Veri studiosus nihil aliud conabor, quā ut, si fieri modo po-
terit, & planè & succinctim, amplissima Pindari praeconia ob oculos uestros
ponam. Lyrici igitur poëtae sunt, quorum poëmata ad lyram sunt decantata.
Lyra uero idem organon est, quod Graecis κιθάρα & φόρμιγξ appellatur: De lyra &
ut ita lyra & cithara non diuersum ualeant: ut passim in Pindaricis est uidere: citharae di-
Cuius lyra & uires & epœnus, quum ipse Pindarus noster in prima Pythio-
rum ode celebret, auream & Apollinis & Musarum possessionem, lyram nun-
cupans: eadem iam nunc praetermittere lubet, ne à maioribus longe, quae sequen-
tur, diutius aequo auocer. Proinde lyrici poëtae in uniuersum nouem celebra-
tur, hae senariorum trias docet. Dabitis autem ornatissimi uiri ueniam, si
in Graeci poëtae efferendis ornamentis, graeca etiam nōnunquam interseruero:

λυκεῖοι ποιητοὶ εἰσι γυνεὰ ἀλκαῖος, σαρπηδό,
σησίχορος, ἔβουκος, βακχυλίδης, σμωνίδης,

¶ §

PINDARI ENCOMIVM

ἄλκμαῖ, ἀνακρέων, καὶ πίνδαρος. Hoc est,

Lyrici poëtae sunt nouem: Alcæus, Sappho,

Stesichorus, Ibycus, Bacchylides, Simonides,

Alcman, Anacreon & Pindarus.

Enimvero in Epigrammatis

Græcis, & fufius & uenustius hunc ad modum numerantur:

Ἐκλαγὼν ἐκ θεῶν μέγα πίνδαρος, ἔπνεε τὸρπνᾶ

ἦ δὲ μελιφθόγγος μῦσος σιμωνίδεω.

λάμπρῃ σισίχρως τε καὶ ἰβυκῷ, ἦ γλυκὺς ἄλκμαῖ,

λαρὰ δ' ἄρ' σμάτῳ φέγγατο βακχυλίδης.

πρὸς ἀνακρέοντι σιῶσσετο, πυκίλα δ' αὖ δῖα

ἄλκμαῖ κύκῳ λῆσβι αἰολίδι.

αὐδῶν δ' ἔκ γὰρ σπῆναι πέλῳ, ἀλλ' ἔρατ' ἦν αἶς

γ' ὁμοῖς, δεκάτῃ μὲν κατὰ γράφει. Quod est, si uis

cumq; latine reddatur:

Thebanus clauxit certe ardua Pindarus, inde

Suaue sonat grati Musa Simonideω.

Fulget Stesichorus, dulcis post Ibycon Alcman,

Oreq; iucundo Bacchylides resonat.

Suada & Anacreonta suum comitatur, adestq;

Alcæus cycno Lesbii Aeolico.

Nona nec est inter Sappho lyricosq; uirosq;

Sed numerum Musis auget & hæc decima.

Plura de Lyricorum origine, patria, parentibus, dialectisq; adferre, nec unius horule celeritas permittit, nec præsens institutum requirit. Nouem igitur Græcorum lyricos eximios uates, ex hisce quantū satis est, ni fallar, accepimus. Verum quis inter eos primas tenet? quis inter illos omnium longe præstantissimus? Num Alcæus, quem primo loco Senarij superiores produxere? An ne Pindarus à quo Heroëlegij duxere principium? Difficile profecto est ullam hac de re sententiam proferre, quandoquidem de reliquorum Lyricorum monumentis nihil ad nos usq; deuenit, neq; quicquam de illis sit nobis traditū. At esto sanè quod nihil aliorum Lyricorum uiderimus, quid tum postea? quum Fabius ille Quintilianus adsit, alterum illud eloquentiæ lumen: qui nisi omnium insignia opera, suis temporibus euoluisset, perlustrasset, cōtulisset, nihil de ipsorum scriptis iudicare potuisset. Age ergo Marce Fabi, de Lyricis mentem nobis atq; sententiā ostende tuam, cuinam inter eos primas defers? Nōne Pindaro? Maxime. Sic enim literis tradidisti: Nouem uero Lyricorum longe Pindarus princeps, spiritus magnificentia,

PER IO. LONICERV. 1

magnificentia, sententijs, figuris, beatissima rerum uerborumq; copia, & ueluti quodam eloquentiae flumine: propter quae Horatius eum merito credidit nemini imitabilem. Principem igitur Lyricorum esse, diuinum illum uatem nostrum euicimus. Nunc ut & uirtutes & reliqua ipsius monumentorum praeconia rectius attingamus, facilius id fieri non arbitror, quam si uita eius uniuersam rationem ordine recenseamus, amplitudinem hinc Pindari poematum, phrasis seu dictionis obseruaturi: tandem etiam quid ex Pindaro requirendum, quid commoditatis expectandum, quarum item uirtutum eximium praecone agat, in propatulum collocaturi. Pindarus itaq; genus suum ad Thebanos refert, perinde ac Thomas Magister digessit: Diophanti filius, ut illorum est sententia quibus plus fidei adhibendum. Vel, ut alij uolunt, Scopelini. Quamquam sint qui Diophantum & Scopelinum eundem esse uelint. Alij Pagonidae & Myrtus gnatu contendunt, a uico Cynocephalis. Heroici tamen uersus in Scholijs matri huius Clidice nomen fuisse tradunt. Atenim siue Myrto, siue Clidice genitrix ei fuerit, Scopelinum patrem tibicinem exiisse constat: unde & ipsum tibia canere filium docuit. Verum quum pater egregiam nati indolem animaduerneret, Lafo Hermioni insigni Musico tradidit, apud quem in Lyrice institutus est. Aeditus in huius mundi lucem fertur Aeschylis temporibus. Qui quum & literis & moribus praecclare ornatus esset, non reliquorum perditorum iuuenum instar, corporis sui cum integritate, tum incolumitatem foedis scortis perdidit: non alijs detestabilissimis uitijs (quibus Graecia referta erat) obnoxiam reddidit: enim uero casto pudicoq; matrimonij toro frui maluit, quam illicita nefariaq; Venere & corporis sui uires & facultates amittere, profundere, absumere. Duas e coniugio filias sustulit, Polymeten & Protomachen: Thebis proxime templum Rheae matris decorum demorans, quam uir longe pientissimus praeceteris coluit. Post hanc Pana & Apollinem charos habuit, quos & carminibus suis celebravit. Minor natu Simonide, Bacchylide senior. Xerxice expeditionis temporibus claruit, ab uniuersis Graecis uehementer dilectus. Quid uero mirum? quum & Apollini adeo in delicijs esset, ut partem semper immolationum, quae Apollini offerrentur acciperet, sacerdosq; in sacrificijs palam inclamando, Pindaru ad coenam Dei uocaret. Fama tenet, Pana deum illum pastoriu Arcadicumq; hymnum quem in eius gloriam Pindarus conscripserat, saltando chorumq; ducendo in montibus letabundum passim decantare. O excellens ingeniu, o summum & eruditissimu uirum, qui tam docta, tam celebria, tam incluta, imò summa & praeclearissima edere potuit, ut ab Apolline, à Rheae & Pane dijs illis immortalibus unice diligeretur, ac summo in precio esset. Fertur etiam Lacedaemonios, quum Boeotos atq; Thebanos incendio uastarent, ac depopularentur,

PINDARI ENCOMIUM

à solis Pindari adibus sibi abstinuisse, quod hoc trochaico ornatas uiderent:

πινδάρῳ τὸ μῦθος τοῖς τῶν σέγων μὴ καίεται. Hoc est,

Pindari poëta tecta incendio ne perdit.

Quod ipsum et Alexandrū fecisse aiunt. Etenim quum ille Thebas incendiisset, unis Pindari adibus pepercit. Præterea quando acre odium inter Thebanos atq; Athenienses uigeret, ac Pindarus in odis suis, O præclaris urbibus constitutæ Athenæ, cecinisset, multa ob eam rem pecuniaria suum affluxere Pindarum, quod Athenas suis hymnis adeo decorasset. Scripsit libros septemdecim: quorū quatuor sunt, Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. Suidas alios perceret, nempe Prosodia, Parthenia, Enthronismos, Βαρυχικὰ, Δαφνιφοεικὰ, Παιάνας, ὑποχόματτα, ὑμνος διθυράμβος, σκολιὰ, ἐγκώμια, θρῆνοις, Διδύματτα τρυγικὰ, ὠνυγρόματα ὠνικά, paraneses tandem Græcis, et alia quā plurima. Diem suum obiit Pindarus annos natus sexaginta sex, uel secundum alios octuaginta, regnante Abione, Olympiade octuagesimasexta. Proinde uitam Pindari, breuissime, uti res tulit, enarrauimus, è qua tanti uatis magnitudinem et pietatem agnoscere licet: quandoquidem tantopere à dijs immortalibus dilectus sit, adeoq; ei tum ab indigenis tum exteris sit parsum. Equidem iam reliqua à me promissa demonstrarem, nisi Philostratus Pindari quoq; imaginem uidendam nobis proponeret et exhiberet: quam, quia graphice depicta est, ac blandula sui forma nobis arridere uidetur, primū consideremus, Philostrati iuxta de eadem sententiam audituri. Arbitror mirum, inquit, tibi uideri apes adeo subtiliter pictas, quarum proboscis manifesta, mox pedes, alæ, ipse habitudinis colos, non sunt inelegantes, postquā eos pictura perinde uariè ornauit, atq; natura. Nonne prudentia et coniunctione rationationeq; excellunt? Nonne in urbe Diophanti ædeis aduolant? Quid ita? Natus est iam Pindarus ut uides, et ab ipsis incunabulis sic depictus, ut concinnus sit, et ad literas ingenuam præ se indolem ferat. Deinde repositus est infans ad laurum et myrti ramos, colligente patre, se sacrum habiturū filium. Hinc cymbala domi personuerunt in eius natali, tympanaq; ab Rhea audita. Nymphas chorum eius natiuitatis causa ducere fama est, atq; ipsum adeo Pana saltare, quem fecerunt etiam, ubi sese Pindarus ad poëticen cōuertisset, posthabita saltatione sua, Pindarica tantummodo concinere. Porro simulacrum Rhea perfecit, illicq; ad ædem suam constituit sacram, quod lapideam esse puto, indurata illic et confirmata pictura, et quid aliud quā rasa? Quin roseidas Nymphas adfert, quales sunt fontium. Pan ad rhythmum quendam salt, cui cum hilaris forma, tum nihil sub naribus iracundiae est. Apes intus puellum formant, mel infundentes, aculeosq; suos retrahentes, ne ipsum ledant, ex Himeto fortasse aduen-

tant.

tant, & Liparis atq; Aedimis. Etenim idipsum eas arbitror instillare Pindaro. Hec de uatis nostri imagine Philostratus. Quis iam adeo & mentis & corporis oculis orbus iudicetur, ut non, neq; animaduertat, neq; clarissimi poetæ præstantiam agnoscat? Quir enim apes, quir mella ei adtingit? nisi quod mellitiæ eloquentiæ flumen subindicet: deinde ut ostendat poemata eius & phrasin talia esse, ut natiuam iucunditatem, ac gratam nunquamnon dulcedinem præsent: nihil fellis, nihil aloës, nihil ueneni, sed mella potius, sed meliphylla, sed saluberrima cunctis mortalibus alexipharmaca, neq; optimas non paræneses contineant. Quemadmodum autem apes non obsunt mortalium generi, sed maxime profunt, excellentissimo admirandæ industriæ opere: cum fucis duntaxat & furibus acre illis bellum: sic Pindari poemata nullius mentem suæ nefaria libidine suæ alijs id genus uitij, sceleribus, criminibus, inficiunt. Non Lalages, non Lydiæ, non Galatæ, non Pasiphaës, nō uana Iouis hic adulteria discas: uerum ex pudico lyrico, pudicam etiam lyram, uel si mauis citharam audies. Quinetiam & in Deum & homines pientissimus, uirtutes unice prædicat. Et quū in hocce quatuor certaminum suæ ludorum circuitu, reges, principes, aliosq; insignes uictores semper celebret, ubi ut præclarissima quæq; docet, ac in summis uersatur rebus, ita summo etiam dicendi charactere utitur: propter quem & Horatius nemini imitabilem existimauit. Pertinet quidem Fabij iudicium, non ad solam hanc spe spectaculorum Græciæ periodon, sed ad alia eius pariter opera. At tamen in his ludis phraseos eius σεμνότης, grauitas & sublimitas satis sese ostendunt: augusta honestorum argumentorum tractatio ubertim etiam, pro lyrices norma, enitescit. Strenuos mehercule, & forteis, æquos & iustos laudibus adusq; sydera euehit: ignauos, effœminatos, iniquos & iniustos ad Tartara usq; protrudens. Interim de industria quædam occultat, adeo ut & ipse nō cuius uis sese planum fore putet, dum inquit:

- πολλὰ μοι ὑπ' ἄγκωνος ὠκείᾳ βέλῃ.
ὅνδ' ὅν' ὅν' φάρε' ἔσται
φωαῖνται στυγερῶν. ἔσ
δὲ τὸ πᾶν, ἐρμηνέων χατίζῃ.

Ode Olympiorum 2.

Id est, multe sunt mihi sub cubito in pharetra sagittæ, quæ intelligentibus tantummodo sonant, & omnino interpretatione egent. Atq; hanc uoluntariā Pindari nostri nebulam & absconsionem, difficultatē quis appellare possit, eamq; ob rem, me unā cum Pindaro in discrimen uocare, tali uel consimili apud iudicem obiurgatione inuadens: Ecquæ est ista melliflua uatis eloquentia, quænam & qualis illa Poëtæ grauitas, quod ex composito Heracliti τὸ σκοτεινόν,

α β

PINDARI ENCOMIUM.

ad quem Delio, ut aiunt, natatore opus sit, adamarit? Et Græci & Latini dicen-
di præceptores τὸν σαρπιδάω κῆρ σῶαργάω, hoc est, perspicuitatē ipsam,
summum dictionis lumen, maximam orationis uirtutem, pulcherrimum orna-
mentum, uno ore, eademq; sententia prædicant. Ab hac ergo amussi, ab hac Ve-
nere deflectens Pindarus, eloquentiæ flumine manare, cum à Philostrato adum-
brabitur, tum à Quintiliano prædicabitur? τὸν σαρπιδάω requiro, τὸν
σῶαργάω efflagito: ualeat cum umbris & numeris Platoniciis. Hic bona uer-
ba inquā, consideratius loquere. Si luce & perspicuitate Poëtam nostrū uacare
demonstraueris, tum sesquipedalibus obiectionibus submittemur. Atqui ni sum-
mis orationis luminibus exuberasset, haudquaquam inter Lyricos concordia se-
culorum iudicio palmam esset adeptus, nec hymni eius tantopere ab ipsis Græ-
cis, tot, tantis, tamq; uarijs laudibus cumulati forent. Enimuero quum & terrā
Isthmiorum & pelagus eius lyre sonitus pertransierit, uti in Isthmij planū sit, frustra quis-
piam huiusmodi causabitur. Nec se obscuritatem querere Pindarus gloriatur,
uerum intelligentibus loqui. Si quisquam inscitie suæ causa, multa in Cicerone
non adsequatur, propterea eloquentiæ laudibus nō orbabitur ipse Cicero. Idem
de Pindaro iudicandum. Sapiens, uirtutibus clarus & eruditione, facie, ut alia,
sic etiam Pindarica obtinebit: quæ nulla prudentia redimitus, sed nullis nō uitijis
inquinatus, inertiaq; deformatus, nunquam sanè deprehendet. Et sapientem &
eruditam mentem Pindarus exigit, à qua intelligatur, & puram etiam. A qui-
bus summis uirtutibus tametsi maximo intervallo absim, nimirum sapientia,
eruditione, mentisq; puritate: studium tamen erga uos meum, imò & pia uo-
luntas (benevolentiam enim & syncerum cum in uos, tum literariam rempu-
blicam affectum meum, haud satis exprimere possum) quod in hisce mihi de-
est, ni mihi nimium adblandiar, resarcient. Equidem excellentissima quæq; &
omnia summa, quantum per ingenioli mei tenuitatem licet, perspicio. Apes igitur,
ut unde defleximus reuertamur, mellis certe profecto dictionis flumen
ostendunt. Quod autem solis Pindari adibus pa- in est, quid aliud in causa
quæso fuit, atq; eximium & sempiternum, illi: oeneri seu interneconi
obnoxium, monumentorum Pindari decus? Quorum fastigium dum uiuus ipse
etiam tum perspiceret, ita in Nemeis de sese canebat:

Nemeorum
ode 5.

ὅτ' αὐτοῖσιν τοῖσιος εἶπα
ὡς ἑλάνυσοντ' ἐργάτῃ-
δαε ἀγέλαματ' ἐπ' αὐτὰς βαδμίδῃ
ἐσθλῶν.

Non sum, inquit, statuarius, ut inertia fabricem simulacra, in uno solo loco stan-
tia. Quas Chares Lyndius & Xenodorus finxere statuas, Rhodi & Auernis
Gallie

Galliae urbe permansere immobiles: at Pindari monumenta per omnia orbis terrarum regna peruolarunt, adeo grata, adeo iucunda nemini non habita sunt. Quis & quantus sit Pindarus, qualis item certaminum eius quatuor periodus, exposuimus. De usu porro & commoditate paulum modo dicendum restat: de uirtutibus etiam, quarum praconij passim exuberat. Quid ergo emolumentum ei qui Pindaro nauat operam expectandum? quid ex eo requirendum? Hoc sane, ut mentem ille suam praeclaris uirtutibus & sententijs ornet atque instituat, utque uel ex prophano, sed praeeptionum sanctitate claro, morum integritatem discat, ne morum & puritatis, quam tamen Christo nomen dederit, expers esse uideatur. Tum ut Epididictici generis ratione inde colligat. Et quamuis ex Rhetoribus, qui ex professo *ἑπιδιδυκτικὴ* tractarunt, discendum considerandumque sit hoc encomasticon genus, nec ex lyrico orationis (quae copia & dilatare rerum & fluxu materierum gaudet) formula adeo absolute sumi possit, quum Lyricorum argumenta semper breuitate subsistant: Nam & ipse de breuitate & ornatu suo pronunciat, dum inquit: Breuiter ornateque dicta intelligere sapientum est: pulchre tamen & scite, quoad lyra permisit, ad Epididictici filum omneis odas suas tractauit, una & altera generis suasorij demptis. Hac hymnorum oeconomia obseruata, facile est uidere cum Schemata tum Tropos, ubi praeter ceteris sepius occurrent, Comparationes, Allegoriae, Metaphorae, ut in quibus praecipue regnet, quamquam omnis generis figuris & coloribus luxuriat belle, iam tamen connumerata triade est frequentior. Ecquis dubitat, haud uulgatam hanc esse commoditatem? At quarum uirtutum praconem agit? quarumcunque praclarissimarum, nempe pietatis, iustitiae, temperantiae, fortitudinis, ut alias interim omittam. Nonne summa pietas est, quum canit hunc in modum in cithara sua, *εἰ δὲ θεὸς τις ἐλπεῖται λαβέμεν ἐρδῶν ἀμαρτανῶν*. Et in Pythijs: A Deo omnes humanarum uirtutum conatus sunt: sapientes praeterea, quibus potentia & eloquentia magis habundant. Quae sententia quid quaeso sanctius, quid magis pium, quid deo magis commendat, dum sic ait: *ὕγινα δὲ εἴ τις ὀλβον ἀρδῶν, ἀπαρκέων κτεάτεσι, καὶ δούλοισιν προσέβηκε, μὴ μεταδόναι θεὸς γυνέσθω*. Hoc est: Si quis sanitati diuitias coniunctas uel mediocres habuerit, ac bonum nomen, ne porro Deus fieri laboret. Fortitudinem & tolerantiam periculo sarum, uirtutum causa, rerum, dum ita canit:

*ἀκινδυνῶσι δ' ἀρετῶν,
ὅτε παρ' ἀνδράσιν, ὅτ' ἔν ναυσὶ καίλας
πίμααι.*

1. Olymp.

1. Pyth.

6. Olymp.

Omnium uirtutum & eximiarum rerum genera si percensere debeam, dies me citius defecerit, tantum abest, ut unius horae spacio perficiam. Quare satis fuerit.

PINDARI ENCOMIUM.

rit has paucas denumerasse: reliquas enim suis posthac locis in ipso autore sum-
mus observaturi. Summam auctoritatem & lyrici huius Poëtæ uirtutes, quibus
ubiq; præfulget, hætenus pro uirili nostra in propatulo conspiciendas colloca-
uimus, nõ ut dignum, neq; ut tanti auctoris grauitas meruisset, uerum ut mea te-
nuitas potuit. Reliquum est, studiosissimi adoleſcentes, dum uirtutes perpetuò
ab hoc lyrico cõmendari audimus, eoq; ipso ethnico, ut & nos minime desides,
ad earum amorem accendamus, earum desiderio exardescamus, mentem no-
stram illarum formationi submittamus, ne inferiores in bono gentibus deprehen-
damur olim, quando cunctarum gentium conditor & gubernator, cum omni-
bus & singulis rationem gestæ uitæ est initurus. Mores etiam & studia nostra
ita insituamus, ut largitor omnis preciosæ rei Deus Opt. Max. inde nunquam
non prædicetur, futuræ semper uitæ memores. Sic fiet, ut
longe præstantioribus bonis, quàm uirtutes
sunt Pindaricæ, exor-
nemur.

PINDARI ENCOMII
FINIS.

PINDARI OLYMPIA

HIERONI SYRACVSIO, QVI
celeste uictoriam obtinuit, ODE PRIMA.

STROPHE I. COLON XVII.

PTIMA^a sanè res est aqua: au-
rum uero ut lucidus ignis no-
ctu, sic praualet eximie^b super-
bis diuitijs. Sin certamìa pro-
loqui desideras mi anime, ne
porrò sole contempleris aliud
feruentius interdiu^d fulgidum alstrum, per deser-
tum æthera. Neq; Olympico agone, præstans
torem alium feremus: unde^e celeberrimus hym-
nus passim decantatur, prudentiū decretis, quo
euehunt Saturniū, ad prædiuitem qui se recipiūt,
felicemq; Hieronis larem.

ENARRATIO.

Pindari Lyricorum principis uita, patria, genus, monumenta, in encomio
eius, principio sunt explicata: quare nihil opus est pluribus de ijsdem uerba fa-
cere. Heroe legēs tamen, qui illic omisi sunt, priusquam ad ipsius odes enarra-
tionem accingamur, subnectere placuit. Quanquam autem è græcis scholijs pe-
ti possint, nihil opinor obsuturos, si hic primum græce, mox latine adscri-
bantur. Sunt uero huiusmodi:

Ἐννία τῶν πρώτων λυρικῶν πατέρων γενεῶν τε
μαύθανε καὶ πατέρας, καὶ διάλεκτον ἄβρεθ.
Ὡρμιτυλλωαῖος μὲν ἐὼν γεραρότερος ἄλλων
Ἀλκαῖος πρότερος ἠλικὸς αἰολίδος.
Ἡ δ' ὡδὲ τῶ, ξωὴν πατέρων φωνῶν τε διαείχε
Σαπφὴ, κληῖδος καὶ πατρὸς δόρυ γυνεῶ.

A

2 IN PINDARI OLYMPIA

Στησίχορ' οὐρανὸς, πάτερ δὲ οἱ, ἡμέρα ἐσίμ,
 Εὐφύμου πατρὸς, δ' αἰκὸς ἀρμονίῳ.
 Ἴβυκος ἰταλὸς αὖ ἐκ ρήγισ ἡ μεσσηνίας,
 Ἡελίδ' αὖ πατρὸς, δ' αἰκὸς δ' ἡρμόσας.
 Παρθένος δὲ πατρὸς, λιγυρὸς παῖς ἡελίος,
 Ἦν ἔρα μελ' ὀμνὸς τῆος ἀναρέων.
 Πίνδαρος δ' ἡρθε βαῖος, ἀτὰρ πατρὸς σκοπελίης,
 Δάωρον αἰνήσας ἀρμονίῳ ἔπεων.
 Ἡ δὲ σικωνίδεω κέος δ' αἰκὸς λαλοῦντος,
 Τὸν πατὴρ αἰνήσας ἰδί' ἀειπρεπέα.
 Ἰσοκράτης καὶ κείος ἔλω γυνεὴ μελοποιός,
 Μείλωνος πατὴρος ἔπλετο βακχυλίδης.
 Ἀλκμαῖν γ' ἡλυδοῖσι μέγα πρὸς πέδ', ἀλλ' ἀδάμαντος
 Ἔστι καὶ ἐκ σπάρτης, δ' αἰκὸς ἀρμονίης.

Quos sic uertebam obiter.

- Primos scire nouem Lyricos patriamq; genusq;
 Ac dialecton auens, hæc tibi dicta uide.
- Alcæus Omnibus his Mitylenæus præcellit honore
 Alcæus, lingua est usus is Aeolica.
- Sappho Haud alia sequitur Sappho lex & patria q;
 Cui mater Cleis, ac pater Eurygyras.
- Stesichorus Stesichorus Siculus, genuitq; hunc Himera uatem,
 Euphemi gnatum, Doridis harmoniæ.
- Ibycus Rhegion agnoscit Italum Ibycon, atq; Mesena,
 Eelidemq; patrem: Dorica & is pepigit.
- Anacreon Dulcia concinuit bona proles Eetiei
 Parthenij patris, Teius Anacreon.
- Pindarus Pindarus ex Thebis prodit, pater huic Scopelinus,
 Sublime inspirat Dorica Musa melos.
- Simonides Inde Simonideæ, pariter quod Doricus idem
 Patrem commendans, eximium reputa.
- Bacchylides Imparis haud uirtutis adhuc Cium tibi uatem
 Ex Milone satum suscipe Bacchylidem.
- Alcman Alcman & Lydos inter fulgens, Adamantis
 Filius & Spartæ est: Doricum & ille canit.

QVID

QVID SINT OLYMPIA, ET VNDE.

Olympia, multitudinis numero, solenniū apud Græcos ludorū nomen est. Solent enim illi & festiuitatum & certaminum suorum nomina, pluraliter, neutro genere efferre: ut Anacalypteria, Dija, Demetria, Panathenæa, et id genus quamplurima. Hunc ad modum Olympia, orum, certamina sunt, ludi ūe, qui quinto quoque anno ad Olympiā urbē, unde nomen habent, quæ & Pisa dicebatur, autore Stephano, celebrabantur. Ab his ludis Græci Olympiadibus suis nomen fecerunt. Romani quinquennale huiusmodi spatium lustrum appellant. Sunt qui ad Oenomaum & Pelopem horum ludorum institutionem referant. Alij, inter quos & Pindarus habetur, ad Herculem transferunt. Quum enim Augeæ stabulum purgasset Hercules, nec promissam pro labore suo retulisset mercedem, ingenti conscripto exercitu, Eliorum regem Augeam occidit, Elin occupauit, ac multis obtentis spolijs, ludum aperuit ijs, qui in bello auxilium illi tulerant: unde consuetudo tenuit Olympicos, uel Olympiacos (utrumque enim bonis autoribus in usu est) ludos obseruari. Huius uero constitutionis nihil tandem præter memoriam, ob latrociniorū infestationem remansit. Pōst Iphytus & Eurylochus Cýrrhæis debellatis, prædones ad maritima Phocidis detinentibus, ex magna prædæ ui quam ab ipsis adepti erant, ludos & spectacula huiusmodi redintegrarunt: Iphytus quidem Olympia, Eurylochus uero Pythia. Ab hac instaurazione ad sua usque Pindari secula deinde perdurarūt. Idem Eusebius Cæsariensis memoriæ prodidit, quum in Chronicis inquit: A captiuitate Troiæ usque ad Olympiadem primā anni quadringenti sex: aliās quadringenti quinque. Aeschyli Atheniensium iudicis secundo anno prima Olympias acta, qui erat agon gymnicus, in quo Chorebus Eliensis extitit uictor. Elij agunt quinquennale certamen, quatuor annis in medio expletis: in quibus principes annui cōstituuntur quatuor. Quam Olympiadē Iphytus filius Praxonidis siue Hæmonis primus constituit. Hermannus Contractus Comes Veringensis in Chronicis suis, temporibus Ioathan regis Hebræorū, Aeschyli Atheniensium secundo iudicis anno, primā Olympiadem actam identidem tradit. Ab his Olympia dibus Græci res gestas suas historias, adeoq; secula sua numerare orsi sunt, ante quas nihil certi apud Græcos literis demandatū constat: hoc est, fide uacat & historia, & aliæ res ante Olympiades transactæ. Per Olympiades igitur illi numerarunt, perinde ac Romani insignia facinora & ætates suas à Cōsulum suorum fascibus dimensi sunt, donec Christi Iesu natiuitas, per quam iam tempora & annos obseruamus, & Olympiadi Græcorum, & Romanorū Consulatu, numerationis honorem detraxerit. Constat ex his Olympiadem & lustrum idem utrinque ualuisse. Olympia itaque, siue Olympionicas, Odas suas Pindarus

inscribit, quod quum quinquennales ludos, tum eorundem ludorū uictōres hisce prædicet, & adusq; sydera euehat. Fuerunt quidem alia multa, multarum Græciæ urbium certamina atque spectacula, ut Pellenes, Megarorum, Athenarum, Marathonis, Thebarum, ut posthac in Olympijs animaduertemus: cæterum omnium præclarissima semper enituere quatuor illa, quorum Pindarus periodon uel circulum suis his poëmatijs illustrat, nimirū Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia: ad quorum festiuitates, tota Græciæ iuuentus, atque adeo nobilissimi quique confluerunt, uarij generis certamina, quæ illic agebantur, uisuri, imò & ipsi uirtutis suæ specimē ædituri aliquod. Meminerūt huius spectaculorum periodi, Epigrammata Græca, quorum primus liber ab illis initium sumit hunc ad modum:

Τέσσαρες εἰσι γῶνες αὖ ἐλλὰ δα, τέσσαρες ἱοί,

Οἱ δ' ὅς μιν θνέτω, οἱ δ' ὅς δ' ἀθανάτων.

Ζῶος, Λητοῖδος, Παλαίμων, Ἄρχεμόροιο.

Ἄλλα δὲ τ' ὀκτὼ, μῦλα, σέλινα, πίτυς. Id est,

Quattuor exhibuit sacratos Græcia ludos,

Cœlicolisq; duos, terrigenisq; duos.

Nempe Ioui, Phæboq; Palæmoni, Archemoroq;

Præmia sunt olea & mæla, apium, strobilus.

Ex hoc Epigrammate liquet, Olympia in Iouis honorem & gloriam instituta esse: brabeum uero seu præmium uictoriæ fuisse sertum oleaginum, siue coronam ex olea. Cicero alicubi Antiquum Græciæ consulatum, Olympicam uictoriam appellat: unde apparet, quanta fuerit eorum apud ueteres & amplitudo & autoritas. Intelligit Olympia Horatius dum sic recinit:

Sunt quos curriculo puluerem Olympicum

Collegisse iuuat, &c.

Ab Hercule autem primū cœpisse Olympia, Pindarus secunda Olympiorum Ode, testimonium dicit. Verum hæc de origine Olympiorum, de quinquennali eorundem spatio, & præmio uictoriæ (quæ fuit ex olea corona, ut posthac in Pindaro audiemus) sufficiant.

ARGVMENTVM PRIMAE OLYMPIA-CORVM ODAE.

Generis est epidictici prima Olympiorum Ode, in laudem Hieronis Syracusanorum regis conscripta. Prædicat Hieronem ab Olympica uictoria, à iustitia, à sapientia, à Musices peritia, tum equo quo uictoriam retulit, deinde à loco, ubi Olympica certamina aguntur, Peloponneso nempe. Ab ea insula occasione

sione arrepta, ad res de Tantalō & Pelope uulgas digreditur: postremo uoto claudit hanc Oden, precans, uti Deus & felicitatē Hieronis, et Lyricen, qua Victores celebrare uates ipse queat, adaugeat. Scholia Hieronē septuagesimā tertiam Olympiade uictorem euasisse tradunt celete, cuius genus hoc modo recensent. Dinomenis filius est Hieron. Dinomeni filij quatuor extitere: Gelon, Hieron, Polybulus, ac Thrasybulus. Genere igitur Syracusiorum rex fuit Hieron, filium Dinomenē habuit. Victoria Olympiaca potitus & Syracusum & Aetnæum sese ipse proclamauit, adiacentemq; Siciliae ciuitatē Aetnam extruens, monti cognominē reddidit. Obijt, ut Scholia item annotant, quum iterum septuagesimā octaua Olympiade palmam adeptus esset. Animaduertendum hic: quod si Pindarus, ut Eusebij est sententia, septuagesimā tertiam Olympiade natus est, hoc est, eo tempore, quo Hieron uictoria potitus est Olympiaca, satis apparet longe post à Pindaro celebratū Hieronem, nō ab ipsa statim uictoria: quanq̃ si circiter sexagesimā quintā Olympiadem, ut Scholia uolunt, in mundum fuisset editus uates ille noster, potuisset ab ipso protenus uictorē triumpho celebrare. Atenim si eo temporis natus dicatur, nō poterit uitæ eius cursus, qui fuit annorum sexaginta sex, ad octuagesimā sextam Olympiadem extendi: quam pulchre tamen attingit, si natiuitas eius ad septuagesimā tertiam collocetur. Sed quorsum hæc? ut sciamus Pindarum interdum longe post obtentam uictoriā, interdū ab ipsa statim uictoria, insignes Heroas, principes, & præclaros uiros, hac quatuor spectaculorū, uel si mauis certaminū periodo celebrasse.

Vicit autem celete Hieron. Celes Græcis equum significat, quē Suetonius in Cesare desultorium equum appellat, quibus Græci in Olympijs utebantur equestri certamine. Meminit huius Homerus Odysseæ quinta, dum de naufragium patienti Vlyssæ dicit, κέλῃτ' ὦς ἵππων ἐλαύνων. Aristophanis interpres Celetem generosiores equū esse adfirmat, quem ad certamen alerent equites, quo uel ipsi sigillatim uterentur, quiq; ad currus uel bigas non submittantur. Vnde dum Strepsiades de prodigo suo & Hippicæ dedito filio Phidippide conqueritur,

ἵππῳ ἔταίτε καὶ ξυωρεῖσθ' ἐν.

Prius uerbū ab ἵππος deductū ad Celetas refert. quasi diceret: Celete uehitur, iamq; in animo suo cōsiderat, quomodo in Olympijs uictoriā Celete suo adipiscatur. Vel, Phidippides Celetes educat, ceu Heroēs, et insigniores equites, quorum animi ad Olympicā palmā aspirāt, imitari studeat, nō animaduertēs sese Strepsiadæ filiū esse. Desultorij latinis dicūtur, qui ephippijs carēt, ut à quibus Desultorij citra negociū de filiri possit. Celetū reminiscitur & Plinius historiæ suæ trigesima. mo quarto lib. capite quinto: Equestres uero, inquit, statuæ modo Romanā cele

brationem habent, orto sine dubio à Græcis exemplo. Sed illi Celestas tantum dicabant in sacris uictores. Proinde Hieronem, qui Celeste, hoc est, equo desultorio superior euaserit, hac prima Ode celebrat. Α κέλης apud Homerum Iliad. o. est uerbum κελυτίζω, pro ὅρ κέληται ἐλαύνειν.

Cur ἔδος
per Oden
uerterit.

Ἐἶδος proprie speciem seu formā significat: unde et Aristoteles in Categorijs in quinario Prædicabiliū, et cum secutus Porphyrius, ἔδος, quā nos speciem, uocat. Pro forma uel specie poematij Pindarus usurpat. Huius diminutiuo, quod est εἶδ' ὄλλιον, Theocritus suas Eclogas et Asmatia inscribit, quā uocula poemation, uel paruum poematis imagunculam intelligit. Virgilius quum Bucolicis suis consimile nomen indere uellet, quod illis commodum esset, græcum græco permutauit, ἐκλογὰς ea inscribens, ceu selecta quædam poematia, παρὰ τὸ ἐκλέγειν appellans. Quare quum neque τὸ εἶδος iuxta Pindaricam usurpationē in latinam transfundi linguam possit, per usitatiorem græcam, quæ est Ode, reddidi: Horatianā illam Odarū inscriptionem πούτω τῷ εἶδι πινδαρικῷ nō inepte accommodari posset. Qui per hymnum ὁ ἔδος maluerit uertere, cum eo non luctabor: nam et ὁδὸς et ὕμνος hos suos Olympionicas, seu Victorum hæc encomia, ipse Pindarus passim appellat. Quia uero alios quosdam peculiariter hymnos ediderit, ut in encomio Pindari annotatum, magis Odarum nomenclatura mihi aridet.

DE TERNARIO SECTIONVM PINDARI.

De Strophe, Antistrophe, et Epodo nonnihil dicendum, ut post hac non sit opus de eis quicquam porro dicere. Utitur ergo per omnes planè Odas ternario hoc poetæ, nempe Strophe, Antistrophe, et Epodo, per quas hæc sua poematia diuidit: duodecima Pythiorū, quam in Strophen tantum et Antistrophen: secunda Nemeorum, quam in octonarios: nona Nemeorum Ode, quam in dyodecadas: et ultima Isthmiorū, quam in diereses fecernit, demptis. Strophe et Antistrophe eodem semper numero et eisdem uersuum legibus constant. Epodus et numero et uersuum ratione ab utraque illa uariat. Scholia talem quidem rationem adferunt. Lyrica carmina ad lyram decantabantur, dum chororum ducerent et saltarent uictores, ni fallor: quum sese uerterent saltatores à dextris ad sinistram, concinebatur Strophe: quum uero à sinistris ad dextram, Antistrophe: dum uero interquiescerent ac sisterent gradum, occinebatur Epodus. Adijciunt mysticum: hoc ipsum non citra specimen motus totius uniuersi institutum et factitatum esse, qui est ab oriente in occidentem: tum Erronum motus, qui est ab occasu ad ortum: postremo terræ immobilitatis. Cui opinioni quantū sit credendum, alij uiderint. Siue adhibeatur fides, siue minus, nihil

Nil certe subest periculi. Hanc uero Ternarij sectionē nedum Pindaro, uerum
 etiam alijs Lyricis, potissimum tamen Stesichoro Himeræo in usu fuisse paro-
 mia indicat, Ne tria quidem Stesichori nosti: de adeò indocto usurpata, ut cui Ne tria qui
 ternarius ille Stesichorus, nimirum Strophe, Antistrophe & Epodos, inco- dem Stesi-
 gnitus esset. quo de satis Erasmus. Tantum de triade Odarum Pindari. Potest chori nosti.
 quidem Strophe reddi per uersionem: Antistrophe per inuersionem, & ueluti
 contrauersionem, uel uersionem ex contrario. Vel si quis ad similitudinem &
 numeri & uersuū quam habet cum Strophe respiciat, dici potest Antistrophe,
 similis Strophæ sectio, perinde ac αὐτίθεος ὁδυσσεύς, pro diuinus ac deo
 similis Vlysses. Contraria uersio autem si respiciatur, ad motū saltantium. Epo-
 dus per accentionem. Atqui dum latinis poetis uel Lyricis uel Comicis non sint
 perspectæ & ignotæ appellationes, lubenter græcas, ut erant reliquimus. Stro-
 phes & Antistrophes, Odes & Antodes & Systematos apud Aristophanem
 rationem equidem opinor non satis cōmode huic Pindarico ternario accomo-
 dari posse. Cola proprie dicuntur uersus uarijs legibus consistentes, ut Aristo-
 phanicus interpret autor. Ideo Aristophanicæ sectiones recte κῶλα uocant-
 tur, quandoquidem tot generibus carminū consent, quot uersus habent, utpote
 Strophe 17 colon, uersus habet 17. legibus 17 cōpositos. Verum de Pindaria
 cis metrorum generibus aliàs θεῶν δῶδύτ' & agetur.

a (Optima sanè res est aqua.) A præstantia Olympiorū certaminū or-
 ditur, quorū uictorem Hieronē cōmendat hac Ode, à re ipsa beneuolentiā con-
 cilians: clarissimam summorum Græciæ certaminum uictoriam, clarissimo regi
 etiam Hieroni maximo ornamento esse innuens. Ducitq; principium à tribus
 summis ac iuxta pulcherrimis cōparationibus, hac ratione. Perinde atque om-
 nium est optima aqua, siue quod præcipuū elementum sit, siue quod rerum prin-
 cipium prædicetur, siue ob eam uel maxime causam, quod omnes planè crea-
 turæ, uel aquæ beneficio carere ad sui sustentationem nequeant: & ut aurum
 inter reliqua metalla fulget, ueluti ignis nocte: tum, quemadmodū sol reliquis
 & syderibus & stellis in uniuersum omnibus clarior, pulchrior & splendidior:
 sic Olympiacus agon cunctis reliquis totius Græciæ ludis præstat. Porro se-
 cundam comparisonem auri, alia assumpta cōparatione explanat. Aurum, ut
 rutilans ignis noctu, sic præstat proteruas inter diuitias. Id est, quanto aurum
 cæteris metallis fulgentius, tanto atra, tenebricosa uel noctis caligine, ignis lu-
 cens melior. Vel, quemadmodum ignis nocte tenebrosa lucet, ac ueluti ex nocte
 diem efficit: consimili uia aurum inter diuitias resplendet & coruscat. Nec in-
 dicandus est eloquentiæ laudem derogare suam dum aquam rem optimā adse-
 uerat. Neq; enim hic de eloquentia agit, sed de Olympicorū certaminū ampli-

tudine. Quanta uero et uirtus et maiestas eloquentiae sit, suo etiam loco non praetermittet deinceps. **b** ¶ (Superbis diuitijs.) Diuitias superbas, uel Plutum arrogantem, ac uiribus potentem, ab effectu nominat, quod superbos reddat. **c** ¶ (Sin certamina proloqui.) Apostrophen ad suam ipsius mentem facit, qua tertiam comparationem, de sole uidelicet adsumit, eamque una cum superioribus duabus de aqua, auro, Olympicis ludis non minus mirifice, quam eleganter applicat. **Γαρυγν** pro **γνεύειν**. dorica enim dialecto Pindarus usus est, cui familiare u in α. Sic **ἀμέρα** pro **ήμερα**, **ἔλδεα** pro **ἔλδου**, **ἄλις** pro **ἥλις**, **ἐρήμας** pro **ἐρήμης**. Vbi etiam obseruandū, quod αἰθῆρ ex feminino genere accipiat, quemadmodum Homerus Iliad. λ. αἰματὶ μυδάλεις ὄζαιθ' ἔρ'· c. **d** ¶ (Fulgidum astrum.) Catachresis est, pro **ἀστέρᾳ**. Ex multis enim stellis constituta uel signa, uel animalia, astra appellantur et sydera. **e** ¶ (Desertū per aethera.) Vastum aethera ideo dicit, quod quum mare pisces, tellus quadrupedia, aliaque animantia, aer uolatilia contineat, aether ob igneam uim nullam huiusmodi creaturarum, ut in eo habitent, admittat. Sunt qui cum Nebulis Aristophanicis per aethera aerem intelligant, qui etiam si uolucris admittat, in eo tamen non morantur, neque eum incolunt: unde et ipse aer consimilem ad modum desertus esse potest. Vel **ἐρήμας** pro **ἡσύχης**. **f** ¶ (Neque Olympico certamine.) Applicatio est comparationum. Quemadmodum iam connumerata sunt praestantissima: sic Olympicum certamen inter omnia alia est longe eminentissimum. Olympia, inquit Stephanus, primum Pisa dicta: ubi Olympius Iupiter (in cuius gratiam ludi illi instituti sunt) colitur: a qua Olympicus agon nomen habet. Nullus agon Olympicus est excellentior, tantum uult dicere. **g** ¶ (Vnde celeberrimus hymnus.) Pulcherrimam parascueu ad Hieronis laudes concinendas facit, Olympicorum ludorum cum gloriam tum celebritatem in ipsum transferens. **h** ¶ (Prudentium decretis.) Hoc est, poetarum et historicorum scriptis. Laudatur Iupiter ab amicis et familiaribus Hieronis, quod talibus certaminibus Hieronem clariorem reddiderit. **i** ¶ (Larem.) Per larem non priuatam quamlibet domum, sed praecelariorem uel urbis uel optimatis, in quo sacer Vestae ignis non extinguitur, et focus semper luceat. Sed de Lare et Vesta pluribus agitur, σὺν θεῷ, ultima Nemcorum Ode. **ἀμφιβάλλεται** pro **κοσμεῖται**, uel **κατασκοιάζεται**.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

"Iuste qui administrat sceptrum^b in opulenta Sicilia, decerpens quidem omnium uirtutum sum

mam.

mam.^d Resplendet autem & Musices in flore, ut uiri haud raro ludere solemus, prope chara symposia.^g Atqui Doricā à clauo apprehende citharam,^h si tibi Pisae & Pherenici iucunditas mentē dulcissimis cogitatiōibus imbuit, quando^k iuxta Alpheū proruit, corpusq; suapte sponte festinū cursu perhibens, uictorem reddidit dominum,

a ¶ Iuste qui administrat.) Encomium iam Hieronis aggreditur, primum à iustitia cum predicās, qua in Sicilia sceptris potitur. Estq; σκᾶπτρον pro σκῆπτρον δωρικῶς. b ¶ In opulenta.) Siciliā πολυμᾶλον, hoc est, diuitem pecoris, & per Synecdochen simpliciter opulentā, quod pecudibus abundarit & montibus & syluis foecunda tellus, ac pratis. πολυμᾶλον pro πολυμύλῳ, quasi μύλοις, hoc est ouibus abundantem: eisi μῆλον ueteribus omnia animantia significarit, hominū usui domestico, & imperio subdita. c ¶ Decerpens.) Hyperbolica laude nedum cunctis uirtutibus eum ornatum ait, sed enim ipsis cunctarum uirtutum culminibus redimitum canit. Porro & in comparationibus & hyperbolis, mirificus Quintiliano uisus est Pindarus. Estq; ἀρετῶν πασῶν, pro ἀρετῶν πασῶν. πολυμᾶλον, sexta olympiorū ode explicatur.

d ¶ Resplendet autem & Musices in flore.) μουσικᾶς pro μουσικῆς. A Musices peritia. Vel ex hoc loco ueterum circa Musicen diligentiam est cernere. Quam enim ignominiosum fuerit, non posse oblato in symposio quidem organo ludere, myrtus Themistocli datus satis ostendit: & pro uerbium, τὸ πρὸς μῦρρον ἔδωκεν. Apud Græcos olim in omni ἐγκυκλοπαιδείας genere instituebantur, heroum & principū liberi, atque adeo eorum, qui cum honores tum dignitates affectabant, ut in Equitibus Aristophanica scholia testantur. At hodie literis & uirtutibus illustriorem esse, uitio ducitur & apud optimates & magistratus. Musices encomion est apud Athenæum in Dipnosophistis. ἔωτος & flos & fructus est Græcis, nec ullus siue flos siue fructus Musice est, atque ipse cantus. Metaphora est, mea sententia: florem cum iucunditatem tum amoenitatem Musices appellat. Vel periphrastice, pro eo quod est, in ipsa Musica conspicuus est. Quod si hic per Musicā, ipsas Musas et bonas literas intellexeris, uix errabis opinor. e ¶ Ut uiri.) Demetrius Triclinius relatiuum similitudinis, pro relatiuo demonstrationis à poëta usurpatum testatur: ut sit sententia, οἷα, ea parte, qua scilicet ludimus. Nec ineptecerte. Quare hic sensus erit: Musices peritia insignis est Hieron, quam & con-

Ὀίλον ἄμ
φι ῥά πε-
ζαν.

uiujs semper suis exhibet, pacis uidelicet studiosum principē ostendens, ut cui praefer omnium uirtutum fastigia quibus luceat, conuiuia et cithara animo se deant. Vel Homericā imitatione, ubi Musicam recordatus esset, eam conuiujs pulchre adhiberi solere commemorat. Nam et Homerus citharā et saltū ὠδὴν ἄμα τε δαίτῃς, hoc est, conuiuij ornamenta uocat. f ¶ Prope cha-

ra conuiuia.) Τράπεζαν pro conuiuio accipit: tabulam seu mensam proprie numulariorū significat. Hinc τραπεζίτης, qui moneta permutandae praest. Hinc apud Isocratē Trapeziticus quaedam oratio inscribitur, qua mensarius fraudis accusatur. Athenaeus in 6. δειπνοσοφιστῶν, ex Cratino, Hesiodo, Xenophonte, et Eubulo, et Aristophane confirmat τράπεζαν, quam conuiujs apposuerint, treis habuisse pedes, unde et τριπόδα dictam. Aristophanis apud Athenaeum manifesti sunt senarij, τράπεζαν ἡμῖν φέρε τρεῖς πόδας ἔχουσιν. Vnde claret, etymon, nempe τράπεζαν, dictam à τρις et πῆξ.

g ¶ Atqui Doricam à clauo.) Altera ad semetipsum apostrophe, qua equi excellentiam, et Hieronis iuxta uictoriam praedicat. Horatur autem semetipsum Pindarus, ut Lyrico carmine et equum et Heroem celebret. φόρμιγγι, hoc est cithara, Phemius et Demodocus apud Homerum procis et Alcinoō ludunt. Doricam citharā appellat, siue quod Dorientes primum lyram appellarint, siue πῶς τὸ δῶρον, id est à dono, quod Mercurius hanc primum à sese compactam Apollini pro boum furto dono dederit: siue quod rectius multo est, quod Dorica harmonia et dialecto hoc epinicion Hieroni cōdiderit. h ¶ Si tibi Pise.) Pisa et Elis 50. stadijs distant à sese inuicem, ab Endymionis filia Pisa, nomen habens: à qua urbe pisum legumen, quod illic copiose nascitur, nomen habet, alias λέκυθος dictum, ut Aristophanica in Plutum hypomnemata habent. i ¶ Pherenici.) Pherenicus Hieronis regis equus, cui nomen à uictoria inditum, παρὰ τὸ φέρειν καὶ τὸ νικῶν, quod uictoriam attulerit domino suo. Sic equorum nomina sunt apud Homerum ἱλιάδῃς θ. Xanthus, πόδας γοῦ, αἰθών, λάμπος. Et apud Aristophanem in νεφέλας, Coppantias, et Samphoras, quod cauterio impressum καππα, sed inuersum, et σ gerant: si scholia uera.

k ¶ Iuxta Alphéum.) Alphéus, penultima diphthongon habet, poeta uersus gratia exclusit. Fluius est non in certaminis loco, pro Elide tamen usus est per κατὰ χροῖον, ideo quod in Arcadia scaturiens ad Elin, quam circumfluit, sese diffundit. Sed quid hic Elin Olympiae uel Pise adsociat? an ne simul et Olympiae et Elide ludi sunt exhibiti? Nonne altera urbium exhiberi oportuit? haud dubie. Atqui uerisimile est tantam cōfluxisse frequentiam, tantum principum et magistratuum cōuentum, ut ceterā multitudinem non

recorder,

recorder, ut eos una Olympia capere, uel etiam Pisa non potuerit. Vnde quum duabus milis germanicis non essent inter sese dissite Olympia & Elis, ut paulo ante commemoratum, pars Elin, pars Olympiam diuertere coacti sunt. Hinc est quod Pisa, Olympia & Elis, pro eodem quinquennialium certaminum loco & apud hunc uatem & alios accipiantur.

EPODOS, COLON XIII.

^a "Syracusium equis gaudentē regem. ^b Lucet uero ei gloria, apud augustam Lydē Pelopis coloniam, ^c quem potentia clarus ^d amauit concussor terræ Neptunus, postquam hunc ex puro lebestē ^e Clotho extraxerat, eburneo fulgentē humero. ^f Mirū profectō nimis uideri potest, quod alia ^g quando uero sermoni, uarijs consutæ mendacijs ^h fabulæ præpolleant.

^a C Syracusium equis.) A regio fastigio Hieronē extollit: ἵπποχέρμων eum uocat, quod equis gaudentem hic sonat: etsi enim χέρμων per αὐτίφρασις bellum significet Homero, quod illic minimū sit gaudij, attamen hic ἵπποχέρμων ab ἵππος & χέρμων equis gaudens rectius redditur: ob uictoriam enim equis partam meritō letatur. Estq; Systole in dictione συρακόσιον, pro συρακόσιον, uersus causa. Commendatur hic iuxta regis in equorum educationem cura, ut cui non forte fortuna sed studiosa equorum cura & educatione, tum diuina Iouis benignitate, tanta uictoria contigerit.

^b C Lucet uero.) A loco ubi ludi celebrati sunt & uictoria parta. Elis enim & Pisa in Pelopis colonia sitæ sunt, non quam deduxerit ipse, sed ad quā ipse missus ac deductus sit, ut interpretis habet. Est autem Pelopis colonia periphrasis Peloponnesi: hæc primum Apia, deinde Pelasgia, tandem Peloponnesus dicta est à Pelope, quasi Pelopis insula. Præmium hinc loco uictoriæ includitur, quasi dicat: Tantum nomen Hieron, tantamq; famā per Olympicam uictoriam est adeptus, ut non modo apud suos Siculos & Syracusanos, uerum & in tota insula Peloponneso omnibus sit in ore. ἀποικία coloniam sonat, ut in senario prouerbiali enitescit.

ἄβδῆρα καλὴν τεῖον ἀποικίαν.

Abdera pulchra Teium colonia.

^c C Quem potentia clarus.) Amplificatio per digressionem. Occas

sione enim Peloponnesi, fabulam de eo uulgatā admiscet. Quum honore adfectus esset à dijs & conuiuio exceptus Tantalus, uolens illis rependere uicem, filium suum Pelopem mactat, dijsq; conuiuantibus apponit. Dijs itaq; cæteris ab eis epulis abstinentibus, sola Ceres ab inquisitione filiae adueniens, ignara humerum absumpsit. Hic dij Pelopem lebeti per Mercurium rursus iniicientes ac in integrum compingentes, pro comesto humero, eburneum reposuere.

d (C Amavit.) Quur Neptuno charus fuit Pelops? quia mare Peloponnesum circumfluit. Neptunus maris Deus pro ipso mari accipitur. Postquā ergo Neptunus alijs uicinior fuerit, pulchre ante cæteros quoq; amasse Pelopē, insule istius regem dicitur. e (C Clotho extrax.) Quur Clotho & nō potius Lachesis uel Atropos extraxit ē lebetē Pelopem? Causa est in expedito: Tres sunt Parcæ, καὶ ὠτίφρασι, quod nemini parcant planē mortaliū: quibus immobilem & sempiternam Dei uoluntatem uitæ mortalium dispensatricem poëta elegantissime adumbrarunt, ac iuxta monuerunt, neminem statum uitæ suæ cursum prætergredi posse, esseq; Dei uoluntatem atq; decretum, quandocunq; & quocunq; mortis genere homo intreat. Atq; eam uitæ mortaliū metam, colo & nentibus equipararunt. Vt enim primum pensum applicatur colo, & ē penso fila necluntur ac ducuntur, postremo fuso repleto ac penso absoluto, & filum abrumpitur, & colus abit: Sic Clotho colum applicat: ἀπὸ τῆς κλώθου, quod est ad mouere, adplicare, aduoluere: hoc est, principiū humane uitæ ducit. Lachesis arat, πρὸ τοῦ λαγχάνω, id est sortior, quod si la ē penso extrahat, & fila distribuat: hoc est, ipsum uitæ cursum perficit. Ἀτροπὴ, id est immutabilis: hæc immutabiliter & irreparabiliter fila rumpit, uitāq; mortalibus adimit. Clotho ergo minutatim concisum & in lebetem proiectum uiuum extrahit, quandoquidem principia uitæ creaturarum ad ipsam pertineant, & suum unicuiq; rei fatum aduoluit. Non absimili ratione Homerus tempus quo Vlyssi à Calypsone in patriā redeundū, τῆς κλώθοι adscribit.

Ἄλλ' ὅτε δ' ἦ εἰς τὸς ἦλθε ποδὶ πλομύων γυναικῶν

τῶν οἱ ἐπεκλώσαντο θεοί. &c.

f (C Mirū profectō nimis.) Correctio est, qua fabulæ istius cōmentū culpatur & reprehēdit, ut quo dij & gule & luxus insimulentur: ac per demirationem simul inquirat, quid fiat, quod fabulis sæpe plus fidei q̄ ueritati adhibeatur.

STROPHE II. COLON XVII.

“Fauor autem, qui omnia efficit iucunda mortalibus, adferens honorem, & incredibile sæpe numero effecit ut crederetur, cuius rei sapientis-

simus

simus testis est tempus. Decet autem uirum de
dñs honesta loqui: ^ares enim non parua est. ^eTe
uero ô Pelops (contrario prioribus poëtis more
canā) quando uocauit parens ^fad legitimas epu-
las, charamq; ^gSipylum, permutatoriā dñs cœ-
nam exhibens, tunc ^hNeptunum aio surripuisse.

^a ¶ Fautor autem.) *ῥεῖς* & gratiā, & fauorem, & iucunditatem, ac
insitam alicui rei uim ob quam placeat, significat, ut hoc loci. Ornat autem Pin-
darus priorem admirationē suam, & ueluti interrogationē subiectione. Quis
enim demiratus esset, quā fiat, quod friuolis interdum nugamentis, quale & Pe-
lopi commentum sit, habeatur fides, nunc sibi ipse respondet: Poëmata, inquit,
sua gratia, suaq; natia dulcedine tantum possunt, ut uel ea quæ fieri nequeant,
facta credantur. breui ita sententia poëticen haud parum extollens.

^b ¶ Cuius rei sapientis.) Sententiam suam testimonio & experimento
confirmat. ^c ¶ Decet uirū.) Emphasis est in dictione *ἀνδρῶν*, quæ
sindicat, moribus & eruditione insignem uirum. Atq; hic simul quomodo de dijs
loquendum, admonet. ^d ¶ Res enim.) Quinquā Scholia *μέωρ* pro
ὅλῳ interpretatur, quæ secutus, res enim non parua est, reddidi: attamen
quum *τὸ μέωρ τοῦτο*, includat negationem *ὅκ*, non libenter secutus sum
ducem interpretem: attamen malui illud accipere, donec alius meliorem uocis
originem adferat. Quis enim non uidet longissime petitū esse etymon, *μέωρ*
ex *μη* & *ὀλίγοις*? Atqui certa est significatio uocis *μέωρ*: est enim compa-
ratiuus anomalus à *μικρός*. Quare si eadem sua uera significatione accipia-
tur, ac legatur per interrogationē, cui per inficiationē respondeatur, nullus res
manet scrupulus, & planus erit locus, & perspicua dictio, hoc pacto: Res enim
parua est: pro, nunquid enim res modica est: quasi dicat, minime gentium, non
est exigua res, sed arduū omnino negotium, ab homine deos ludibrijs affici.

^e ¶ Te uero ô Pelops.) Ad Pelopē est apostrophe, qua honestiori mo-
do, de Tantalō & Pelope uerba facit, atq; priores poëtæ: recte meliora substi-
tuens, quum reliquorū opinionem reiecisset. ^f ¶ Ad legitimas epulas.)
ἐπαινος. Amica est compotatio atq; conuiuium, quando suum pro se quisq; ci-
uium & potum in cōmune confert: autore Demetrio Triclinio. Sic procorum
conuiuium, Minerua auguratur non esse *ἐπαινος*, animaduertens eos aliena,
ad quæ nihil planē conferrent, dilapidare. Quamuis autem hic dii nihil epula-
rum secum attulerint, illorum tamen presentia & fauor quid nō adfert cōmo-
di mortalibus: ut improprie haudquaquā sit hac uoce usus. *ἐλατίνυ* ab *ἔλα*

cœtus, & πίνω bibo, quasi cœtus bibentium. Et συμπόσιον, cœuiuium uel computationem sonat, ubi cibus & potus per conuiuias non confruntur.

g (C Sipylum.) Sipylum Stephanus Phrygiæ urbem apud Hellenicum testatur: interpres Lydiæ ciuitatem tradit, uel montem, unde Pelops oriundus, quod huic loco magis quadrat, Pelopis originem indicando commendans, & locum ubi fabula initium duxerit ostendens. h (C Neptunū.) ἀγλαο-
τριάνης, tridente splendidus. Neptuni epitheton est.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Desiderio tui flagrantē, aureos per equos ad
supremā ualde honorati Iouis domū uexisse, quō
& alio tempore uenit Ganymedes in eundem
Ioui usum. Vbi uero nusquam apparuisti, neque
te ad matrem sedulò inquirentes reduxerūt uirī,
ilico quispiā ex inuidis uicinis clām retulit, quod
circa feruentē nimis aquam gladio membratim
dissecuerint, mensæq; b singulas tuas carnes pa-
terni ministri diuiserint & absumpserint.

Quomodo Pelops per Neptunū ad Iouem perductus sit, ut pincernā eius
& ministrū ageret, recitat: & unde fabula de Pelopis mactatione origo pro-
fluxerit, cōmemorat. a (C Ganymedes.) Ganymedēs Trois filius erat
pulcherrima forma, cuius gratia in cœlum translatus est, ut Iouis pincerna fie-
ret, ac dijs cohabitaret, ut est apud Homer. Iliad. v.

Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονος ἐξεγόνον,
Ἰλῆος, Ἄσκρακος τε, καὶ αὐτῆος γανυμήδης,
ὃς δὲ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων.
Τὸν καὶ ἀνέρεσαν το θεοὶ δὴ οἶνοχοοῖεν,
Κάλλεος εἵνεκα εἶο. ἵν' ἀθανάτοισι μετέειν.

b (C Singulas carnes.) ἀμυδιδότατα κρεῶν, minutissima carnū,
seu minutissimas carnis tue particulas. δότατα, superlatiuū à δότε-
ος, id est ὕστατα, metaphorice pro μικρότατα usurpatur hic: in diuisione
enim uictimæ, quod postremum, ultimum est.

EPODOS, COLON XIII.

Contineo uero me, ne cūenquam ex superum

τιμμετο

» numero misere ingluuiei deditum dicam: ^aplus
» enim damni quàm lucri conuiciatores reportare
» solent. ^bQuod si quisquā mortaliū dījs in precio
fuit, hic Tantalus fuit. ^cSedenim concoquere in-
gentem felicitatē non potuit, ex saturitate nanq;
incōmodum assequutus est, non facile exupera-
bile, quod super ipsius caput Iupiter suspendit,
durū nempe lapidem, quem perpetuò cogitans
à capite repellere, cruciatur.

Non tutum esse cōuiciari dījs, eos maledicentia laceſſere, huiusmodi uora-
citatis insimulare, quod accumbant epulis mortalium, hominum cœnas adeant,
humana carne uel inſcij ueſcantur, adfirmat: quo pariter Priſcorū poëtarum
figmenta notat, ac ſuam pietatem commendat Pindarus. ^a Plus enim
damni. ^b Quod si quisquam. ^c Sedenim concoquere. ^d Non propter cōmentitiū ne-
ſarium ſcelus in filium ſuum Pelopem admiſſum, Tantalum adſugi docet: ſed
quia felicitate ſua, atque adeo ſequendis rebus uti non potuerit, neq; frui. Pœ-
nam autem primū recenſet, admiſſum ſacinus ſequenti Strophe explicaturus.
Aliter autem Tantalī ſupplicium hic à Pindaro enumeratur, atq; apud Home-
rum u. Odysſeæ. Eſt Pindaricus interpres Homeri eos uerſus ab Ariſtarcho
non genuinos iudicatos putet. Sunt qui Tantalum naturæ ſcientia claruiſſe tra-
dunt, ac demonſtrare uoluiſſe, ſolem eſſe ignitum ferrum uel lapidem: atq; ob
eam rem capiti eius lapidem, id eſt ſolem imminere. Nam phyſici ſolem lapidē
uocari adſeuerant, ut apud Anaxagoram & Euripidem in Oreſte liquet. Hu-
ius lapidis, id eſt ſolis æſtu dum maceratur Tantalus, *ἄλῃ τοῦ*, hoc eſt, *πυρὸς*
πῦρός, adſugitur, cruciatur.

STROPHE III. COLON XVII.

Fungitur autē imbelli uita illa, & ^acum tribus
quartā hanc ærumnoſam pœnā ſuſtinet, ^bquod
immortalibus dījs apparatus nectar, ambroſi-

amq; in quibus incorruptibilitatē constituerunt
 dñj, ipse surripieus, æqualibus suis cōpotoribus
 impertijt. Errat autem qui ullum perpetrātū sce-
 lus Deum latere putat. Propterea mox demise-
 runt ei filium dñj immortales rursus ad subito
 morti obnoxium humanū genus. Huic ubi florida
 ætate lanugo coronabat nigrum mentum, para-
 tas animo uertit nuptias.

Quir adfligatur apud inferos Tantalus, hic ob oculos ponit. a ¶ Cum
 tribus.) Varia huius loci de ternario & quaternario est interpretatio. Per
 tria enim esurire, sitire, & stare intelligunt quidam, ut quarta poena ex depen-
 denti lapide sit. Vel, cum tribus, id est, cum Ixione, Sisypho, & Tityo: nam &
 illi apud inferos cruciantur. Ixion rotæ adhærens adfido circumuoluitur, eo
 quod Iunonem nubis specie deperierit: unde Hippocentaurus natus. Sisyphus
 ingens saxum incessanter uoluit: quod quum in altum locū pertulerit, inde res-
 uolutum, rursus eodem ferre cogitur. Tityi supine iacentis uiscera & lactes, ser-
 pentes rodunt: quæ tamen subinde, ut hepar Promethei, renascuntur & no-
 uantur. Ad ultimū ita enarratur quoq; hic locus. Tres apud Homerū Iliad. ω.
 sortes numerantur, & Pindarum in Pythijs: quarum unicam tantummodo bo-
 nam felices comitari dicunt, duas uero malas: infelices treis prorsus malas, nul-
 lam bonam. ut sit sensus, quod Tantalus post treis sorteis illas, quas dum uita
 exuperaret sustinuit, hanc quartā adiectam post fata habeat, imminētē nem-
 pe capiti suo lapidem. b ¶ Quod immortalibus.) Ob furtum nectā-
 ris & ambrosiæ, quod alijs suis communicarit, adfligi Tantalum docet.

c ¶ Errat.) A gnome dilatat, qua stultitiæ accusat omneis qui putant
 Deum latere sua peccata. d ¶ Propterea mox demiserunt.) Deos ob
 furtum patris filium etiam remisisse in terram, ita peccatum parentis in filium
 redundasse adfirmans. e ¶ Subito morti.) Humanum genus τῶν
 ἀνθρώπων appellat, Homerus ἀνθρώπων eadem significatione nominat: quo
 epitheto humanæ sortis imbecillitatē & miseriam nobis præsentant uates etiam
 prophani. f ¶ Huic ubi florida.) Quomodo Pelops ad Peloponne-
 sum peruenerit, uel potius ad Pelasgiam, Oenomai filia ducta narrat, ut ad lu-
 dos Olympicos, qui in Peloponnesi urbibus aguntur, reuertatur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Ambiens in uxorem sibi inclytam Hippoda-
 miam

miam ^aOenomai Pisæ regis filiam. ^bNoctu itaq;
canum solus accedens mare, accersuit grauiso-
num Neptunum, qui eo loci ad uocem apparuit.
Cui dixit: ^cSi Cypria quicquã tibi munera pla-
cent Neptune, impedi æream Oenomai hastam,
meq; celerrimis in curribus Elin aduecta, postq; *ac uitoris admo*
tredecim procos perdens ^ediffert nuptiãs

EPODOS, COLON XIII.

§ Gnatae.

Ut Neptuni auxilio Elin celerrime uenerit ad regem Oenomaum, subiun-
git. ^a Oenomai regis.) Oenomaus Pisæ rex Hippodamian filiam
suam ob formæ præstantiam amans, renuensq; cuiuspiam elocare in coniugem,
omneis qui eam sibi desponsari cupiebant, ad certamẽ cursus prouocabat, cur-
ru Hippodamie fidens, qui ut celerrimus erat, sic à nemine illum exuperari
posse rebatur. Erat autem certamẽ huiusmodi. Curru uehendã Hippodamiam
Mirtylo aurigã cõmittebat, hoc pacto, ut si procos currũ uel anteuerteret cur-
su, uel saltem attingeret, potiretur optatis hymenæis. At interim Oenomaus
ipse hastam gerens sequebatur procum, quem si iamiam apprehensurum Hip-
podamiam putaret, hasta traieciat, ut ita tredecim interficeret, donec Pelops
decimusquartus Mirtylo pecunia corrupto, & Oenomaum & Hippodamie
currum uicerit. Refertur hæc historia in Argonauticis Apollonij, & Euripi-
dem in Tauris. Interemptorum nomina sunt, Mermnes, Hippothous, Pelops
Opuntius, Acarnan, Eurymachus, Eurymachus, Automedon, Lasius, Chalcon,
Tricoronus, Alcathus, Aristomachus, Crocalus: quorum capitibus templum
Marti conditurus erat. ^b Noctu.) ὄρφνᾱ pro ὄρφνῃ, baryto-
non, noctem significat: sed ὄρφνῃ oxytonũ, tenebrosam: noctis uidelicet epi-
theton. ^c Canum mare.) Id est cœruleum. ^d Si Cypria.)
Cypria dona, Veneris munera sunt, hoc est amor, & hymenæus. Precatio est
Pelopis ad Neptunum. ^e Differt.) ἀνὰ βάλλειτο, differt, su-
spendit, reijcit. ^f Gnatae.) Solet Pindarus quoties cola expleta fue-
rint, nondum absoluta periodo, in aliam statim sectionem spargere sententiæ
consummationem. Quare & hic Epodi uocem cum superioribus coherentem
adnexui. Testatur autem et Euripidẽs Orestes Pelopem Oenomai filiam dua-
xisse, his uersibus:

Πέλοψ ὁ τὴν τέλειθ' εἰς πῖσαν μολῶν

C

Θοῶσι πῖπτοις οἶνομάς γαμῆ κέρω.
 ἔξ ἧς ἀτρὺς ἐβλάσθη. ἀτρὺς δὲ πῶις
 μνηλασθ' ἀγαμέμνων τε, τῷ δ' ἐφω ἔγω.

Consiliū. »

» ^aIngens uero discrimen imbecillem nō admī-
 » tit. Mori nobis necesse est. Quid autem quisquā
 » ^bobscurā ætatem in tenebris desidens transigat
 » frustra, omnis honesti expers? At mihi id certa-
 minis inire decretum est, tu fortunatū euentum
 dona. Sic dixit: neq; frustra illius opem sibi po-
 poscit. Adornans enim deus, ^ccurrum dedit au-
 reum, & indefessos cursu equos.

Epilogus:
 obsequitur
 precibus Pe-
 lopis ipse

Neptunus.

a (Ingens.) Illustri gnōme orationem suam ornat Pelops, consiliū suū quo permotus sit ad certamen illud suscipiendū, exponens. Immānes res & arduæ, effœminatum & imbellem non admittunt: proinde malo strenue & cum uirtute mortem oppetere, quā sine rebus præclare gestis inglorius spiri- tum ducere. Non decet insignem imaginibus uirum, obscurum æuū in silen- tio transigere. Age ergo experiar quid Hippodamia, quid Oenomaus possit.

b (Obscuram ætatem.) ἀνώνυμον γῆρας ἐσοι μάταιον, ingloriā senectutem frustra coquat, per obscuram ætatem transigat, reddidimus, με- ταφορὰ detracta. Est autem ἐσοι actiuum pro passiuo ἐσοι το. Non enim aliquis coquere potest senectutem, sed potius ab ea coquitur, hoc est consumi- tur. ἄμμορον pro ἄμωρον, geminato μ uersus causa. c (Cur- rum.) Λιπὸν bigā proprie significat, quæ duobus equis uehitur, uel carrū.

STROPHE IIII. COLON XVII.

» ^aCepit autem iniuriū Oenomaū, uirginemq;
 coniugē, quæ peperit populi ^bductores sex, uir-
 tutes solícite curantes filios. Nunc uero splendi-
 dis ^cHæmacurijs mixtus est, Alphei prope me-
 atum ^dceleber, ^emonumentū quod circumiri po-
 test, habens, cum ara hospitem frequentissima.
 Celebritas autem Olympiacorū certaminū pro-
 cul cōspicitur in ^gcursibus Pelopis, ^hubi uelocitas

pedum

pedum, intensissimūq; robur, ingentia audens,
certat. 'Qui uictor euadit, reliquum uitæ mellis-
ta tranquillitate transigit.

Persequitur historiam. a ¶ (Iniurium Oenomaū.) Οἰνομάου βίαν, Oenomaū uim uel uolentiam. Periphrasis est, pro iniurium & uolentum Oe-
nomaum Eliorum regem, sicut apud Homerū ἰς Τηλεμάχοιο, pro forti Te-
lemacho: & Βίη ἤρα κλέην, pro robusto Hercule. b ¶ (Ductores sex.)
Sex principes Hippodamia Pelopi peperit, nimirum Atrea, Thyesten, Alca-
thaon, Plisthenem, Chrysippum: alij aliter numerant, ut Scholia habent.

c ¶ (Hemacurijs.) αἱμακουλία cōposita uox est ab αἷμα, id est san-
guis, & κούρ puer uel filius, quasi iuuenum sanguis. Quotannis namq; Pelo-
ponnesij ephēbi, flagris ad Pelopis monūmentum sese cedentes ad sanguinis
usque effluxum, illo tum cruore Pelopi litabant. Id autem ea ratione faciebant,
ut fortitudinē cōmonstrarent: nihil dignius & honorificentius & iustius prae-
stari posse, atque si hoc sacrificio eum decorarent, putantes. Apud Bœotas αἱ-
μακουρία simpliciter inferias & quæ defunctis uita exhibentur exequias
significat. Hæc græca Scholia. Quare Hemacurijs admixtus est, periphrasis
est mortis. Tantū enim uult dicere: Hemacurijs mixtus est, hoc est mortuus est,
nec splendido Pelopōne siue iuuentutis sacro quotānis ornatur. d ¶ (Celeber.)
κλιθεῖς ἀ κλέιομαι, celebratus uel celebrer, participiū secundi aoriston.

e ¶ (Monumentum.) τῦμβον ἀμυδρόπον, monumentum quod circū-
eumiri potest: in media enim Pisa urbe erat, siue quod circundari à spectatori-
bus & athletis potuerit, quippe quod in medio stadij (ut quidam dicunt) erat.

f ¶ (Conspicitur) ἀεδορκε, præteritum medium passiuæ significatio-
nis, pro ἐλέπετο. g ¶ (In cursibus Pelopis.) Cursus enim primum
Olympiorum siue ludus siue certamen fuit. Per Pelopem autem ipsa Olympia
celebriora, q̃ antea fuerint, reddita dicit. h ¶ (Vbi uelocitas.) In Olym-
pijs, inquit, nedū pedum uelocitas, sed omnis generis fortitudinis æduntur spe-
cimina: nam præter cursum, illic lucta, pugilatus, & pancration uigent.

i ¶ (Qui uictor euadit.) Quæ de Pelope per digressionem in medium
protulit, gnome tandem nō uulgari concludit: qui uictoria maxime Olympi-
orum potitur, inquiens, reliquū omne æuū suum tranquillus transigit. ζῆκεν
ἀέθλων, hoc est, propter brabea & uictoriæ præmia. k ¶ (Μελιτόεσ-
σαν.) με longum est in dictione μελιτόεσσαν, ut apud Homerum in hy-
mnō Mercurij: cuius auctoritatem secutus est Persius dum inquit, Pegaseium
melos. l ¶ (Ὀυδία.) Ουδία maris est tranquillitas, post sedatas pro-
C 2

cellas arguit, metaphoricōs pro felicitate & sequundiori fortuna capitū:

ANTISTROPHE, COLON XVII.

^a Propter uictoriæ præmia. ^b Sic semper quod
in die uictoriæ bonum obuenit, unicuius mortaliū summū & acceptissimum est. ^c Me uero coronare illū ^d equestri lege, ^e Aeolico carmine, operæ præciū est. ^f Siquidem confido neminē alium ex ijs qui hodie uitam ducunt, utraq; bona, scientiam & potentiā, uerius uel peculiarius adornaturum hymnorum uarietate præter me. ^g Deus rerum nostrarum moderator id unice curæ habet, ut conseruet solitudinis plenam felicitatē tuam ô Hieron. ^h Quod si is me non subito destituerit, dulciori porro carmine spero

EPODOS, COLON XIII.

Me celebraturum te.

^a (Propter uictoriæ præmia.) Qui Olympicus uictor est, brabeorum nomine te nicetiorū felix est, inquit. Sed quæ sunt illa brabea? In tertia Olympiorum Ode brabeum quinquennialis huius agonis oleam uel coronam oleaginam fuisse Pindarus testatur. Tanti ergo existimata fuit oleagina corona, ut eam propter uictor beatus prædicari queat? Per sese profecto haudquaquam tanti fuit: ceterum, ut Cicero etiam tradit, uirtutis nomine plurimi fiebat uictoria. Non spectabatur apud priscos illos lucrū, sed uirtus, sed præclarū nomen, sed fama, & gloria: clarissimus enim habebatur per omnem Græciam Olympicus aliquis. ^b (Sic semper.) τὸ δ' αἰὲς παρὰ μέροϋ δόλυν, bonum præsens, uel quod in diem obuenit, uel quod in die uictoriæ obuenit, ἀπαρὰ & ὑμέγα. Epiphonema est, quod præcedēti gnōmæ adheret. Quod cuique mortalium qualibet die bonum perinde atq; uictoribus sua uirtus atque adeo dulcis uictoria præstō est, hoc sanè præclarissimum est. Generalis Chria est, qua sua cuiusque uirtus, ars, opera, artificii, quo semper uti potest, cōmendatur. Ad uictoriam tamen proprie pertinet, cuius causa eam Pindarus priori adnexuit. Pijs & studiosis uerius hic locus accommodari potest, quam Olympicis illis uictoribus. Etsi enim magno sudore, plerisque uigilijs, excubijs & laboribus discipline comparentur, tandem ubi quisquam in illis constanter perdurat,

rarit, dudum studiorum & laborum suorum fructum, praesentes nimirum ingenuas artes (quibus nihil melius, nihil iucundius, nihil praestantius) decerpit. Diues Pindari poema est, quo sese studiosissimus quisque, communibus locis, chrijs, gnomis, declamationibus, paraphrasibus, uersione in eandem legum, uel diuersarum carmina, exercere potest. c ¶ Me uero coronare illum.) A digressionem, quam supra primae Strophes Epodo orsus est, reuertitur ad institutum, ad uictoris nempe Hieronis praeconia laudesq;. illum, scilicet Hieronem. d ¶ Equestri lege.) Equestri lege, hoc est, pro more equitum, ut par est equites, & eos qui celete uicerint, celebrare. e ¶ Aeolico carmine.) αἰολίδι μολπῇ, Aeolico cantu, id est, uario, uel Lyrico, uel Thebanico: quod Aeoles olim Thebas inhabitant, siue quod ipse Pindarus Thebanus fuerit. αἰόλος uarium & mobile significat, ut Scholia HomERICA in explicatione τῷ ἰοῦντι αἰόλος adfirmant. Lyrici porro uersus & uarij sunt, & uariarum legum, quare pro Lyrico rectius & simplicius accipitur.

f ¶ Siquidem confido.) Suam poetice modeste laudat, & commendat Hieroni, perinde atque Horatius Mecoenati suam Lyricen praedicat:

Quod si me Lyricis uatibus inseris (inquit)

Sublimi feriam sydera uertice.

Porro in graeco textu hic est ἰὼν ὑπὲρ ἀστέρας: neque quicquam hic obscurum est, si relinquatur argumentum esse à possibili, nec iam ad Hieronem, nunc ad Pindarum, nunc ad alios poetas transferatur sermo. ut sit sensus: Operae precium est & conuenit, me Hieronem praedicare: siquidem me hoc efficere commodum posse arbitror & confido. g ¶ Deus rerum nostrarum.) θεὸς ἐπιτροπῆς, deus moderator. Aetiologia est, quare possit commodum euehere ad deos Hieronem. Intelligit autem per moderatorem deum Mercurium, Lyrices praesidem. Nam lyrae pater & inuentor est Mercurius, perinde ac est apud Homerum in hymno Mercurij, & Horatium Ode 10. lib. 1.

Mercuri facunde nepos Atlantis, &c.

Te canam magni Iouis & deorum

Nuncium, curaeq; lyrae parentem.

Est igitur haec uatis nostri mens: Mercurius Lyrices inuentor, hymnorum meorum moderator & subministrator, id unice curae habet, ut uictoriae tuae per me celebrentur. h ¶ Quod si is me.) Hoc est, nisi me reliquerint & Musae & Mercurius, in spem uenio, te mihi propediem curru etiam uictoria potitum in Olympijs, celebrandum esse. Victoria nanque tua, nouum lyrae meae argumentum & occasionem scribendi subministratura est.

Vbi ipse celeri curru, ad ^asublime clarūq; Cronium accessero, reperta illic auxiliari encomijs meis uia. ^bMihi igitur Musa fortissimum robore ^ctelum augescere facit. Alij alijs rebus admirandi sunt: ^dquod uero à nemine exceditur, regū est. ^eProinde ne longius circūspice. Faxit autē deus, ut hoc uite tempore in regio fastigio perseueres: ego uero sapientia per totam ubique Græciam cōspicius fiam, certaminū uictoribus tanta præconia concinendo.

a (C Sublime Cronium.) Cronium promontorium est Pisæ. Circa Cronium, siue Saturnium collem aguntur Olympia. *Ὀὐδὲν δὲ* appellat, id est, sublimem, uel soli expositum, uel ad uesperam situm. Est ergo Cronium cacumen, Olympiorū periphrasis. b (C Mihi igitur.) Alios alijs rebus excellere, se Lyrica nonnihil posse confirmat, quale ē Horatij 1. libri 1. Ode argumentum est. c (C Telum.) Telum *μεταφορικῶς* Odas seu hymnos suos uocat, quibus uictores iaculatur et ornat. d (C Quod à nemi ne exceditur.) Pulchra ueluti gradatione utitur, hunc ad modū: Ego sum Lyricus poëta, alij alijs excellunt. Reges uero et principes uictoria, triumphis et rebus omnium præclarissimis pollent. Et quia nedum regio fastigio præemineat, ceterum et uictoria omnium clarissima Olympica cōspicius sit, ideo statim eum hortatur ne ampliora querat, nihil tanto felicitatis culmine augustius esse subindicans. e (C Proinde ne longius.) Peroratio est, qua regem Hieronem sua regia sorte, et Olympica uictoria contentum esse debere hortatur: atque in eo regno felicem illi rerum successum precatur, sibiq; ipsi eius studij sequundio rem euentum, quo semper uictores Græciæ prædicare possit, optat.

THERONI AGRIGENTINO, QVI

curru uictor euasit, ODE SECVNDA.

STROPHE I. COLON XIII.

^aItharæ impātes hymni, quē deū, quē heroa, quem hominē sonabimus? At ^bPisā quidē Iouis est, Olympiada uero instituit ^cHercules, ^dprimitias spoliū
liorum

liorum belli. ^cTheronē uero ob uictoria conspi-
cium currū extollam carmine, iustum hospitem,
murū Acragantis, ^fclarissimorumq; progenito-
rum florem, urbium rectorem.

ENARRATIO.

Theroni Agrigentino hæc Ode inscripta est, cui ab Agrigento, cuius do- Argumentū
minus fuit, cognomen est inditum. Acragas Græcis, Latinis Agrigentum est, ut
Plinius autor est lib. 3. cap. 8. Porro Stephanus tradit, Acraganta Siciliæ ur-
bem à præterlabente flumine appellatā. Duris pleraq; Siciliæ urbes à fluuijs
habere nomenclaturas testatur. Sunt et qui ab Agragante Iouis et Asteropes
filio nomen oppido factum adfirment. Polybius et fluuiū et oppidum à regi-
one Agrage nominari sentit, quod illic fertile solum sit, fecundusq; ager: ab
ἀγρός summū, uel ἀγρός ager, ἡ γῆ terra: quasi præstantissimū solum,
uel tellus aruis prægnans. Generis sui stirpem adusque Oedipodem atque The-
banos Theron refert, ipse filius Aenesidami, Geloni tyranno affinis, utpote so-
cer: filiā enim suam illi in coniugē dederat, cui nomen Demarete, à qua et De-
mareteum nomisma appellatum est: Hieroni synchronos: gnatum eius sibi in
uxorem accepit: uicitq; curru, circiter Olympiade septuagesima septima, Ti-
mæo autore, ut scholia. Proinde Theronem laudat à uincente curru, à iustitia, à
liberalitate, à fortitudine, à maiorum claritudine. Digressiones ad Semelen, Ino,
Pelæa, Achillem et reliquos suo loco inspergit suo more. Argumentū uel saltem
exordium duodecimæ Ode suæ ab hac secunda Pindarica Horatius sumpsit,
dum inquit:

Quem uirum aut heroa, lyra, uel acri

Tibia sumis celebrare Clio?

Quem Deum?

a (Citharæ imperantes.) ἀναξίφρμυγες, citharæ uel lyre impe-
rantes, lyram regentes: primum enim carmina panguntur, deinde et lyra ad
eorum melos apparatus. Oreditur à propositione, quæ interrogatione et
subiectione constat. Tantum enim ualet interrogationis ambiguitas et respon-
sionis adfertio: Tres, inquit, carminibus iam nunc meis extollam, deum Iouem,
heroa Herculem, principē uero eum qui curru Olympico certamine uicit, The-
ronem potissimum recinam. b (Pisa.) Pisa urbs, ut in prima Ode cō-
memoratum, ubi Ioui templum dicatum, et Olympiaci ludi aguntur. hoc est,
Iouem Pisæensem, qui Pisæ colitur, celebrabimus: adiungens causas semper lau-

dis. Iouem ideo celebrabo, inquit, quod Pisam, certaminis urbem & locum sacrum habeat. c (Hercules.) Quum Elidis regis Augiæ bubile Hercules pacta quidem mercede purgasset, ac tyrannus iam promissis non staret, arma mouit aduersus tyrannum Hercules, atque tum eo uicto, è spolijs Olympicum ludum instituit, in Olympij Iouis gloriam, gratus nimirum illi ipsi, cui uictoriam suam referebat acceptam. Huius Herculanilaboris est mentio apud Erasnum in parœmia, Augiæ stabulum purgare. Hic obseruandum, quod Pindarus ab Hercule primum inchoatam & erectam Olympiada dicat. Olympiades, inquit, sunt primitiæ spolijs belli. d (Primitias.) ἀργόθις, ab ἀργός summum, & θίς, sunt acerui tritici uel hordei. Euripides ἀργόθις dicit. Primitias frugū significat. Ideo ut suam translationē & catachresin indicaret, adiecit πολεμὸς, ne quis de fugibus acciperet. e (Theronem uero.) Theronem ob uictoriam quam curru consecutus est prædicabo. τετραορία compositum à τετράς quaternitas, & ὥρην custodire uel iungere. Apud Aristophanem in νεφέλαις, ξωωεῖς duorum equorū copulam habentē bigam significat. Apud Homerum τετράοροι quatuor equi sunt curru submissi. hinc τετραορία, cui quatuor equi submissi currus est, qui & τετραπύλος dicitur. Sunt autē ξωωεῖς Aristophani, & δίφρος Homero, idem. Statim autem magnificis & encomiasticis epithetis ornât Theronem. A iustitia, dum inquit, iustum hospitem, quam erga hospites & externos uel aduenas exercet. A fortitudine, ac patriæ tutela, dum ait, murū Agrigenti. Metaphorice eum murum Agrigenti appellat, perinde ac Homerus Hectore Troiæ, & Achillem Achiuorum murum & munimentū uocat. Et à claris maiorum imaginibus, dum subdit, clarissimorum progenit. A fascium dexteritate & imperij potentia, dum cludit, urbis uel urbium rectorem. f (Ὀβυνύμων.) Id est, γῶδδξω, hoc est, inclitorum: à Cadmo enim generis sui stirpem deducit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Qui multum animo fessi, ^a sacram habitarunt
^{Metaphora} sedem fluminis, ^b Siciliaeque fuerunt oculus, ^c quos
& ætas fortunata secuta est diuitias & fauorē ad-
^{Eadem Io-}ducēs, ac germanas iuxta uirtutes. ^d At ô Iupiter
^{uis prædica-}Rheæ fili, ^e sedem Olympi gubernans, certami-
^{tio 5. Olym-}numque uerticem, Alpheique meatum, oblectatus
^{pi. id. ode,}odis, benignus patriam eis adhuc tellurē auge,
^{strophe 2.}

Longius

Longius repetit genealogiam & splendorem natalium Theronis, siquidem à Thebanis & ab ipso usque Cadmo. Filius enim Cadmi, ut Menecrates auctor, Polydorus: cuius porro filius Hæmon: qui simulac contribulem quempiam suum occidisset, profugit Athenas, indeq; migrans dissidio facto, cum Argiuis Rhodum inhabitauit: postea Agrigentum uenit. Numerantur autem adusque Theronem generationes uigintiseptem, ad quæ respiciens Pindarus, ait: Qui Theronis maiores multum defatigati, uarijs migrationibus & calamitatibus uexati, sacram sedem fluminis habitarunt. Infortunia uero & lugubria maiorum fata, Leto uictoris hymno admiscet, uti memoria malorum præteritorum, præsentia bona maiora & gratiora fiant, & modestiori animo ferantur.

a ¶ Sacram habitarunt.) Per fluminis habitationem, ciuitatem Agrigentum intelligit, quæ cum fluuiio idem nominis obtinet. b ¶ Siciliæ oculus fuerunt.) Id est, celeberrimi, optimi, præstantissimi, prudentissimi. Oculi enim in corpore reliquis dignius membrum est. Sacram mansionem ideo dicit, quod Agrigentum Proserpine ad Anacalyptria datum esset. c ¶ Quos ætas.) Post diuturnam adflictionem maiorum, secutam felicitatem, pulcherri-
ma transmutatione ait. Sic enim ferè fit, quod aduersitas nõ semper æque præ-
mat, nec unquam perpetuò grauet quos apprehenderit, sed subinde cedere locum
meliori fato cogatur. d ¶ At ô Iuppiter.) Deesis est: orat enim ut
cum Theroni, tum eius posteris ac nepotibus sequundio rem regni statum, adie-
cto præteritis malis sine, impertiat Iuppiter. e ¶ Sedem Olympi, certam
minu uerticem, Alphei meatum, congeries est: per tria enim illa Olympia tantum
modo intelligit: quanquã sedes Olympi, hic rectius pro cælo accipiatur. Olym-
pus enim mons ob altitudinem suam pro cælo Homero & omnibus usurpatur.

EPODOS, COLON VIII.

Et nepotibus. Quæ uero siue iuste, siue iniuste facta sunt, neq; tempus ipsum, omnium^a pa-
ter, infecta reddere queat.^b Sors tamen fortunata
finem addere obliuionemq; horum possit.^c Inui-
sum nanque malum, gaudio bonorum oppres-
sum emoritur,

Gnome est consolatoria, qua ne ob maiorum suorum infortunia perturbetur,
pulchre Hieronem docet. Si quid minus iuste uel dextre factum, boni consulen-
dum est, inquit: quandoquidem fieri non possit, ut factum sit infectum: tum eius
obliuiscendū est, meliore iam adspirante fortuna: dum ferè ita fieri consuerit, ut

D

mala bonorū presentia in auras abigantur. Leuiter interim attingens, ac uelut adumbrans diffensionem, quæ inter Theronem, Gelonem, & Hieronē uiguit: neque accusans, neque damnans peccatum, sed celebri hac prouerbiali gnome, Quod factum est, infectum ut sit, fieri nequit, celans. a (Pater.) Obseruandum quod Tempus omnium patrem appellat, quod cuncta fiant temporis procursu, cunctaq; intereant & redeant, adeo ut quæ nostris uiribus impossibilia sunt, à tempore fieri queant. Regna transferre, dialectos & exteras loquendi proprietates cuiuspiā patriæ inferre, mores & religionē mutare, res sunt quæ à multis mortalium myriadibus confici nequeant: omnia tamen ista, tempore uidemus effecta. Infantibus uires, iuuenibus robur, uiris senectam, nemo præter tempus confert. Arbores iam nunc pulcherrimis suis fructibus nemo cōmodum orbare, nemo nudare, nemo nudatas denuo uestire potest, nisi solum tempus. Fortunam acerbam, in propitiam atque sequundā, nemo præter tempus transmutare potest. Et ut uno uerbo omnia complectar, quicquid à cōdito mundo in hunc usque diem contigit, tempore contigit. Hinc Sophocles, tempus omnia audire, omnia uidere, omnia reuelare dicit. Vnde & prouerbiū natum est, Tempus omnia reuelat. Et Germanis uulgatum adagium extat, Rosas proferre tempus. Huc pertinet, quod prima ode tempus sapientissimū testem appellauit. Ut ergo Pindarus leto epinicio tristia non ita manifeste interserat, quæ cum de maiorum ærumna, tum Theronis etiam cum Hierone diffensione adferri poterant, calamitosi illa planè cōticeret, ita tamen, ut quibus perspectum Theronis stemma sit, satis intelligant. Quasi dicat: Nolo hic referre superiorum temporum calamitates: uerum si quid minus prospere accidit, susq; deq; ferendum est. Egregia sententia, tristū lenimen, & ueluti pharman adferens. Quod factum est, inquit, neque ipsum omnipotens tempus efficere potest, ut sit infectum: duo prouerbia in unam sententiam coagmentans. b (Sors tamen fortunata.) Vnicum tristium præteritorū remediū esse, non quod permutari, sed quod per sequundiorum rerum successum, obliuione sopiri possint. c (Inuisum nanque malum.) Præterita mala obliuioni tradi, meliore spirante Zephyro, sed minime permutari posse, propositione quadam per digressionē docet. Estq; hæc præclara gnome, qua prioris propositionis rationē reddit. Et quia hic sententia est cū ratione, ideo schema est $\pi\rho\sigma\sigma\epsilon\tau\omicron\varsigma\ \pi\omicron\lambda\omega\sigma\iota\varsigma$. Atqui ut penitus intelligatur quid per exacta mala $\alpha\epsilon\upsilon\gamma\mu\alpha\tau\iota\kappa\omicron\varsigma$ intelligat poëta, huiusmodi, quam scholia adijciunt, historia est cōsideranda. The-

Historia

ron Agrigentinarū rex Geloni filiam suam Demaretē in uxorem dedit, quā defuncto uita Gelone, Polyzelus eius frater duxit, regnumq; fratris sui, unā cum coniuge suscipit. Cui & potentiam & præclarum nomen inuidens Hie-

ron

Theron, prætextu belli aduersum Sibaritas gerendi, ex insula Polyzelum educit: ubi quum strenue bellando uictor euasisset Polyzelus, nihil porro habens quo eum iuste Hieron impeteret, nouas tamen technas moliebatur. Quam ob rem Theron exulceratus, & indignabundus cum ob filiam, tum generum, expeditionem destinare aduersus Hieronem uolebat. Quod bellum tamen Simonides Lyricus poeta diremit, tantæq; inter eos cōcordiæ autor fuit, ut affinitate quoque archius iungerentur, Hierone Theronis sororem in uxorem accipiente.

STROPHE II. COLON XIII.

“Quando diuina prouidentia procul aduexit^a rit^b altas diuitias. Qui sermo ad generosas Cadmi filias item pertinet, queis ubi^d grauiā perpeffæ sunt, ingens luctus decidit præ potioribus bonis. Viuit nunc apud superos, Iouis fulmine iccta, crinesq; passa Semela: eam amore prosequit incessanter^e Pallas, & Iupiter pater impense, unaq; filius^f hedera coronatus.

a ¶ Quando diuina.) Cohæret cū sine præcedentis Epodi. b ¶ Altas diuitias, magnas, potentes ab effectu. c ¶ Qui sermo ad generosas Cadmi.) Exemplis Cadmi filiarum probat, transactorum malorum obliuia, præfenti maiori felicitate uenire. Recte à Cadmo Thebarum conditore paradigmata citat, quandoquidem ad Thebanos genus suum refrat Theron.

d ¶ Grauiā perpeffæ.) Scilicet Ino, Semele, Autonoe, Agaue. e ¶ Ingens luctus.) πένε, id est deijciatur, obscuratur. f ¶ Semela.) Σεμελα Cadmi filia ex Ioue utrū ferens, Iunonis insidijs circumuentæ, Iouem, ut diuinā formæ, qua Iunonem soleret, se adiret precatur, instinctu anus, in quam sese Iuno transformarat. Quod ubi Iupiter recusare non posset, fulmine exusta est, erepto Baccho tamen ex aluo matris, quem & femori suo insuit Iupiter, donec expleto foetus tempore denuò nasceretur. In dearum ergo numerum sub mortem illam transfudit Iupiter, ut hoc pacto ex ingenti liberata calamitate, summam adeptæ sit beatitudinem. Fabula est apud Ouid. 3. Metamorph.

g ¶ Pallas.) Pallas tanquā dea indigena amat Semelen: nam Cadmus ei statuam posuerat, Oncis Boeotiæ uico, ubi & Onceæ Minerua colitur.

Οὐδὲν τι δὲ μοῖρα.

Membrum isthuc Demetrius Triclinius refecit, ut quod faciat Strophē hanc

secundam uno colo reliquis abundantio rem. **h** (Hedera coronatus.) Dionysius est siue Bacchus Semeles filius, cui hedera dicata. Quamquam & Apollo & poëta hedera ornentur. Pulchre autem & poëta hederā Baccho & Apollini cōmunem gestant, dum nihil præclari citra Bacchi cyathos ædant.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ferunt præterea & inter marinas Nerei filias
 "Inoa incorruptibilem perpetuò uitam ducere,
 "neque unquam interituram. ^bIam statam mortis
 "horam prorsus non habent mortales, neque un-
 "quam quietum^c diem, Solis prolem, cum innoxio
 "bono finiemus. Fluctus autem aliàs ali j cum^d felia
 "citate & infortunio inuaserunt humanū genus.

Alio paradi gmate sententiam priorem probat. **a** (Inoa.) Ino Cadmi filia, quum filium suum Learchum à furore percito rege suo interfectum uideret, ipsa facti atrocitate in rabiem acta, præcipitem sese in mare dedit, ubi Veneris precibus in Leucothean marinā deam transmutata est. Verum de hac fabula pluribus in Isthmijs agetur. Meminit huius Ouid. 4. Metamorph. & Homerus Odysf. 7.

Τὸν δὲ ἴδεν καὶ δμῶς θυγάτηρ καλλίσφυρ' Ἰνώ
 Λυκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔλω ἐροῦς αὐδήεσσα,
 Νῦν δ' ἄλως γ' ὑπελάγιοι θεῶν δζέμμορε τιμῆς.

b (Iam statam mortis horā.) Tristius quod subiungit. Oedipodis parricide (à quo genus Theronis propagatum) facinus, præclara gnome lenit & anteuertit. Incerta, inquit, certissimæ mortis hora. Enimvero fieri haudquaquā potest, ut & leta & felicia omnem perpetuò hominis ætatem excipiant. Ea enim est rerum uicissitudo, ut leta tristibus, tristia letis permutentur: quando ut est apud Homer. Ilia. 24. duo in Iouis limine dolia reposta sint, quorum alterum dona malorum, alterum dona bonorum contineat. Quod si cuiquam ex utroque dolio mixta dona impertiat, ille aliàs malo, aliàs bono sanè occurrat. Proinde non mirum esse, si inter maiores Theronis reperiatur qui malo fato sit agitatus, nimirum Oedipus. **c** (Diem solis prolem.) πρόθεσις est, habens admixtam metaphoram. Dies est filius solis, id est per solem generatur. Solis enim præsentia aërem caliginosum illustrans, lumen uniuerso mundo parit, cui diei nomen indinus: neque quicquam dies est præter solis fulgorem & claritatem.

claritatem. Et quia Theron ad Cadmum & Oedipodem genus suum refert, placet hic ex Scholijs annectere genealogiam eius. Laij filius Oedipus, Oedipodis Eteocles & Polynices, Polinicijs Thersander, cuius Tisamenes, cuius Antefion, cuius Theras, cuius Samus. Huic duo filij erant, Telemachus & Clytius: quorum Clytius sanè mansit in Thera insula, Telemachus autem è regione illi collecta manu Siciliam ingreditur, eam illic loca obtinens. Ex hoc prognatus est Chalciopeus, cuius filius Ommenides, cuius Aenesidamus Theronis ille parens. d. (Ὀδυμύων καὶ πόνορ.) Elegans est hic anthitesis, in dictionibus felicitas & infortunium: græce enim hic sibi opponuntur mutuò Ὀδυμύα & πόνος, sicut Ὀτυχία & δυστυχία, felicitas & infelicitas, eufortuniū & infortunium.

Genealogia
Theronis
ab usq; Oe
dipode ad
Aeneside
mū pare
tem.

EPODOS, COLON VIII.

Sic & fatum, quod auitum Theronis stemma fortunatū & potens reddidit, cōtrarij quiddam etiam mali alio quidem tempore adducit, perinde ac in Oedipode fatali nato perspicuū fit, qui patrem sibi obuiū Laium occidit. Sed ab Apolline olim ædito oraculo satisfactum oportuit.

Tertium de Oedipode exemplum iam adducit, quo humane fortune instabilitatem confirmat. παλιντρέπελον pro ἀντεξεμύλων. a. (Fatali nato.) Fatalis natus Oedipus, qui fatū protulit in lucem, uel qui oraculum fatale compleuit, uel fatum producens in rem & euentum, uel qui ex fato illi natus est. b. (Occidit.) Vt Oedipus patrem suum Laium sed ignorans occiderit, Sophocles pulcherrime tractat in Tragœdia quam inscripsit Oedipodem Tyrannum. c. (Sed ab Apolline.) γν' ἢ πυθῶνι χροῖσθν. Pytho locus est Delphis, ubi oracula ædebat Apollo. Hinc Apollo Pythius. A Pythone serpente tamen nomen habet & locus & Apollo, illic sagittis eius, dico autem Apollinis, interfecti & putrefacti. Sed in Pythiorum origine hæc fusius explicabitur. Pro Delphico hic oraculo poëta usurpauit. d. (Oraculo.) Oraculum uero in quod hic Pindarus intuetur, huiusmodi est:

παλιντρέ
πελον.

Λαῖε λαβδαικίδη, παλδ' ωρ γγν' ὀλβιον αἰτέας.

Δώσω τοι φίλον ὕμν, ἀτὰρ περὶ ωμῶν ὄσσι.

Σὲ παιδὸς χεῖρεσι λιπῶν φάσθ'. ὥς γν' γνῶσε

Ζεὺς κρονίδης, πέλοπος συγγεῖς ἀράσι πιθήσας.

Οὐ φίλον ἤρπαστες ὕμν, ὅδ' ἔνυξά τοι τάδε πάλιν, hoc est:

Oraculum
Delphicū.

Laie Labdacida, prolem petis ipse beatam,
 Quæ semper pulchra sit posteritate renidens:
 Charus quare tibi nascetur filius, acri
 Euentu: per quem solis tibi lumen ademptum,
 Et uitam flebis: sic fata uoluntq; iubentq;
 Talia donauit precibus Saturnius atris
 Tantalij Pelopis: natum quia dempseris illi,
 Hinc peperit tibi tanta suis incommoda uotis.

STROPHE III. COLON XIII.

Atqui toruū uidens ^aErinnys, perdidit ei ^bmutua cæde superstitem eximiam & martiam sobolem. Relictus est enim Thersander cadente Polynice, ^cnouis certaminibus, ^dprælijsq; belli præclarus, germen auxiliare ^eAdrasteidum familiæ, fex qua seminis radicem Theronis adsumit domus. ^gDecet ergo ut nos ^hTheronem encomijs, carminibus, ⁱlyrisq; ueneremur.

^a (Erinnys.) Quas Latini furias, Græci Erinnyas & Eumenidas appellant, inferas illas deas, scelerū omnisq; mali cū suscitatrices tum punitrices. Numerantur tres, Tisiphone, Alecto & Megæra. Concitate uero mentis siue motus, siue affectus, hisce furijs poëta adumbrarūt. ^{εἰνυς} mentis litem et pro uocationē sonat, ab ^{εἰς} & ^{νοῦς}. ^{δύμῳ} ab εὖ bene, & ^{μῦ} & ^{ροβ} robur uel mens: per antiphrasin: minime enim bonus animus in Eumenidibus, uel uirtus conspicitur. Tisiphone ultionem cædis, à ^{τίσις} uindicta, & ^{φόν} & ^{κα} cædes. Alecto nunquam desinente, ab ^ἀ & ^{λύγωμαι}. Megæra odium est. Quibus uocibus quàm animi nostri motus significantur, nemini non constat.

^b (Mutua cæde.) ^{σὺν ἀλλήλοφονίᾳ}. hoc est, Erinnys ut paricidiū Oedipodis ulcisceretur, filios eius Eteoclen & Polynicen ad mutua concitauit arma, ita ut frater in fratrem insurgeret, alter alterum armis adoriretur. Quo prælio uterque perierūt, supersite Thersandro Polynicis filio. ^c (Nouis certaminib.) Noua certamina expeditionem, qua Thersander & Diomedes aduersum Thebas dimicantes, parentum suorum necem ulsi sunt, appellat: ut Scholia. ^d (Prælijs belli.) ^{μάχης πολέμου}. Discrimen est inter ^{πόλεμος} & ^{μάχην}, perinde atque apud latinos inter bellū & præliū. ^{πόλεμος} ^{μάχην}

λεμ. ut bellum, tempus est durantis pugnae, etiam si nullus fiat conflictus: μάχη ut praelium, ipsam hostium conflictationē significat: Ammonio autore.

e ¶ Adrasteidum familie.) Enallage numeri est ἀδραστείδων, pluralis genitiuus à recto ἀδραστῆς: patronimicum est foemininum ab Adrasto, Adraști filiam significans. Thersander enim Polynici, ex Argea Adraști Sicyoniorum et Argi regis filia, natus est. f ¶ Ex qua, scilicet Adrasteide, uel Thersandro: interempto enim patre, à supersite matre, ipsam deuenerans, ducit genus uates: sic per Adrastridis familiam, nepotes et posteros Argea atque adeo Adraști intelligit, uel ipsam suam Thersandri posteritatem.

g ¶ Decet ergo.) Redit à digressionē ad institutū: post inserta enim maiorum Theronis felicia et infelicia, ad eius encomia reuertitur.

h ¶ Theronem.) τῶν ἀνισιδάμων. Periphrasis est Theronis: pater enim Theronis Aenesidamus. Graecis in more est, ut si filium uel filiam alicuius efferre uelint, id per articulum masculinum uel foemininum genitiuo patris, uel etiam matris praepositum faciant: ut, ὁ ἀνισιδάμων, filius Aenesidami: ἡ δῖος, filia Iouis: ὁ ἐπῆφες, Epaphis filius. i ¶ Lyrisq.) In exordio huius ode, ἀναξίφορμιγγες ὕμνοι dicebat: φόρμιγγα intelligens, quam hic lyram, et saepe citharam appellat. Quare quum et interpres ubique ferè per lyram citharā accipiat, est quum equidem opiner etiam Pindaro citharam et lyram idem fuisse organon. Quod et Horatiū sensisse puto, dum principium huius ode imitans, ubi in primam uocem ἀναξίφορμιγγες intueretur, canit: Quem uirum aut heroa lyra, uel acri, Tibia sumis celebrare Clio? ita quod per lyram respexerit nedum ad suam lyricen, sed ad ipsam etiam dictionem ἀναξίφορμιγγες. Nec me clam est refragari sententiae meae Anaxilam λυροποιον apud Athenaeum Dipnosophistarum 14. qui lyram à cithara se iungit hisce uersibus:

Ἐγὼ δὲ βαρβύτης, τριχόρδης πεκτίδας,
Κιθάρας, λύρας, σκινδάψος ἐξηρτυόμην. hoc est,
Et barbitos ego ac trichordas pectides,
Citharas, lyras, scindapsos noui tangere.

Quibus ipse Anaxilas uersibus aperte palam à cithara lyram segregat. Equis nō possit asseuerare φόρμιγγα uel citharā et lyram à Pindaro usurpari, pro uarijs organis quibus ludere potuerit: non autem idem fuisse Musices instrumentum propterea. Et ego profecto malle accedere Anaxilae, ni Pindarum haec duo miscere uiderem, et scholia citharam saepe per lyram interpretari. Quumq; sint scholia doctissima, nō opinor adeo à Musica alienos fuisse, ut ignorarent, quid citharā, quid lyram nominarent, eorum conscriptores. Quae

re interim ab Anaxilao illo dissentienti mihi ueniā dabunt eruditiores, ubi certius discrimen attulerint: cōnuēbūt etiam, ni fallar, manes Anaxilai, si uideant me, non prorsus temere in instrumentorum Musicorum ratione cæcutire. Præterea apud Aristophanem in Nebulis lyram & citharam idem esse apparet, ex eo loco, quo Strepsiades de filio in hunc modum conqueritur:

Πρῶτον μὲν αὐτῶν τῶν λύραν λαβόντ' ἐγὼ κέλευσα,

Ἄσαι σιμωνίδης μὲλ' αὐτῶν κελὸν ὥς ἐπέχθη.

Ὅδ' ὁμοῦς ὡς ἀρχαῖον εἶν' ἔφασκε τὸ κυθαρίζειν.

Quo loco si lyra & cithara diuersa essent, λυεῖζεν & non κυθαρίζειν dicere debebat.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^a Siquidem in Olympico certamine ipse ^b coram
nam accepit: ^c in Pythico & ^d Isthmico cōmunes
ad ^e eiusdem sortis fratrem ^f gratiæ, per quadri-
gas quæ duodecies cursu rotabantur, adduxe-
runt ^g flores. ^h Esse uero certaminis expertum, uir-
tutis ⁱ insignem, à tristibus liberat. ^j Præterea
diuitiæ uirtutibus exornatæ uariarū rerū oppor-
tunitatem adferunt, non modicam, sed arduam
atque adeò seueram sollicitudinē suppeditantes.

^a (Siquidem.) Ratio, quare Hieronem laudari conueniat, propterea quod Olympicā sit uictoriam adsecutus. ^b (Coronam.) γέρας munus significat, quo honoratur quisquam. Isocrates in περὶ βασιλείας, ἱεροσώλῳ pro γέρας usurpat: & in encomio Helenæ γέρας appellat, quod in περὶ βασιλείας ἱεροσώλῳ. Metaphorice per coronam reddidit: eam enim ipsam uictoriam per munus illud intelligit. ^c (In Pythico.) Pytho Apollinis urbs, ut Stephanus testatur, ubi Pythia, ludi, aguntur: unde hic pro Pythicis ludis accipitur. ^d (Isthmico.) Isthmos autem inter duo maria angustiam significat, quo de Pomponius Mela lib. 2. sic inquit: Megæ ensium tractus Isthmon attingit: hoc illi cognomē est, quia quatuor millium spatio Aegeon mare ab Ionio submouens, angusto tramite Helladi Peloponnesum annectit. In eo est oppidum Cenchreæ, Fanum Neptuni, Ludi quos uocant Isthmicos celebres. Hæc Pomponius. Porro ab Isthmo ἰσθμιάζειν prouerbiū deducitur. Verum de his uberius in origine Pythiorū & Isthmiorū differitur. Proinde

inde

inde laudat Theronem ab Olympica, Pythonica & Isthmica uictorijs. Est autem in Olympiorum supra origine demonstratum, ut celeberrima totius Græciæ & spectacula, & præcipui præ reliquis ludis fuerint Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. e ¶ Eiusdem sortis.) ὁμόκληρος pro ὁμόκληρος Dorica dialecto, quæ n in α mutat, ab ὁμῶς simul, καὶ κληρῶ, & sors uel hereditas. ἀδελφεὸς ὁμόκληρος, frater qui eandem cum fratre hereditatem adit. Quæ enim, ut Cicero finit, frater sit alter ego, recte fratres & sunt & dicuntur ὁμόκληροι, ut ita quod unius sit, ad alterum etiam pertineat.

f ¶ Communes Gratia.) Fratrum cōmunes Charites dicit, hoc est cōmunes honores, cōmunem uictoriam: fratrem Hieronis in Pythijs & Isthmijis item uictorem abijisse adfirmans, nomen tamen fratris non exprimit. Quid uere & quales sint Charites, decimaquarta & ultima Olympiorum ode Pindarus in lucem profert. g ¶ Flores.) Per flores uictoriam uel brabeum accipit, μετὰ φλογὶ est. h ¶ Esse uero uictoriæ expertum.) A fructu & commoditate uictoriæ laudat Theronem. Cōmoditas & præmiū uictoriæ est,

inquit, liberare ἀ δυσφρόνων, id est, amaris, difficilibus, tristibus, iniucundis. Est enim τὸ δύσφρον, contrarium τῷ δύσφρονι. δύσφρονα igitur, quæ menti cum contraria, tum molesta sunt, significat: à uocula δύς, quæ difficultatem in compositione notat, & φρῶ mens, præcordia. Summa, uictoria celebriorem & magnificentiorem quempiam reddit. i ¶ Præterea diuitiæ.) A diuitijs & potentia prædicat Hieronem, diuitias uirtuti iunctas ceu fontem uictoriæ efficiens, haud uulgari certe gnome. Victoria citra sumptum fieri non potest: sumptus diuitias requirit. Diuitiæ uero sine uirtutibus non sunt ornamento, sed uirtuti iunctæ, summū mortalibus honorem impertiunt: suntq; præcipuorum, ut uictoriæ, ut triumphi, bonorum causa.

EPODOS, COLON VIII.

Quin & clara huiusmodi diuitiæ stella & uerum homini lumen sunt. ^a Nam has qui possede rit, nouit quid futurū sit: nempe quod post mortem iniustæ mentes mox luant cōmissa. Quod enim in hoc Iouis imperio delictum est, apud inferos quis punit, ubi & inimicitia suæ, & pœnæ antea, haud iniuste iudicans, rationē dederit.

Sententiam de diuitijs uirtuti iunctis prosequitur, quantum homini cōmodent exponens, fusius dilatans earundem fructum. Fulgida, inquit, stella diui-

tia sunt hominibus, hoc est, nec diuitiae citra uirtutem, nec uirtus citra diuitiae consummatum reddit hominem, perinde atq; Callimachus ait:

Οὐτ' ἀρετῆς ἀτερ ὄλβος ἐπίσται ἀνδρῶς ἀέξειν,
οὐτ' ἀρετὴ ἀφέναιο. Σίδου δ' ἀρετῶν τε καὶ ὄλβου.

Et Sappho:

ὁ πλοῦτος ἀνδρ' ἀρετῆς οὐκ ἀγαθὸς σωοίκος.
ἢ δ' ἄμφοτέρων κρᾶσις δὴ δαίμονιάς ἐχέει τὸ ἀκρόν.

Felicem non diuitiae uirtutibus absq;

Efficiunt quenquam, nec contrā: ceterum utraq;

Sapphus Senarij:

Opes citra uirtutis eximium decus

Domum male incolunt. Sin has commisceas,

Felicitas hinc summa belle nascitur.

a ¶ Clara diuitiae stella.) ἀστὴρ ἀελίου. ἀστὴρ unica firmamenti stella est, ut Sol, Luna, Venus, Saturnus, Alramech. ἄστρον uero ex multis stellis formatum animal, ut Orion, Ursa, Syrius, Leo, Cancer, & id genus alia: Ammonio autore. b ¶ Nam has qui possederit.) A fructu diuitiarū uirtutibus ornatarum amplificat. Fructus, inquit, huiusmodi potentium qui uirtutibus iuxta sunt compti, sunt, agnoscere quid post hanc uitam bonis, quid malis obuenturum sit, apud inferos. Quo pariter monet pius uates, ut hanc uitam ita transigamus, ne malorum poenis adiudicemur, sed ut gaudio potius bonorū defuncti uita addamur. c ¶ Iniuste mentes.) ἀπείλαμοι φρονέες, mentes iniuriæ, uiolentiæ, ab α particula nō sterotica, sed augendi potius: et παλάμη, machinatio. Scholia ἀπείλαμοι per βίαιοι reddunt. d ¶ In hoc Iouis imperio.) Periphrasis est terræ, quum dicit, γῆ τᾷδε Διὸς ἀρχῇ. pro γῆ τᾷδε Διὸς ἀρχῇ. Mundum intelligit, uel terrarum orbem. Trium enim fratrum tria sunt regna, Neptuni mare, Plutonis tartara, Iouis cœlum & terra. Ergo in hoc Iouis imperio, æque est ac si dicā, in hac terra, quam Iupiter perinde gubernat, atque cœlum. Periphrasis. e ¶ Quis punit.) Aliquis, Pluto nimirum, uel Aeacus. Sontes apud inferos & malos castigari docet.

STROPHE IIII. COLON XIII.

Aequæ autem noctu semper, & æquæ interdiu solem habentes continuum, boni uita fruuntur, nec terra nec mari, paupertatis abigendæ causa operantes: sed enim apud colendos deos qui ui-

ta ins

tae integritate gauisi sunt, ^b illachrymabilem ducunt aetatem. ^c Alij uisu incomprehensibilem laborem ^d sustinent.

Poenae fontium apud inferos, gaudium simul beatorum subiungit. Dieta ^{κδυάμ πδζ} Isocrati in Trapezitico & Paragraphico iudicium est. Medicis & Luciano in ^{διαιταρ.} Nigrino uiuendi quandam rationem signat. Pindarus pro uictu usus est. Est q; hoc loci ^{κνωών} pro ^{κνωών}, per epenthesin & ectasin. Horatius dum prima Epistola inquit,

Impiger extremos curris mercator ad Indos,

Per mare, pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.

interpretatur quid sit quod hic Pindarus ait, ^{κνωών πδζ διαιταρ.}

a ¶ Qui uite integritate sunt gauisi. ^{δρκος} iuramentum est siue iurandum: hinc ^{εὐορκία} pietatem & iustitiam significat: ^{εὐορκος} pius, iustus est, quasi sancte deierans. Nam qui ueretur nequicquam deorum testimonium in suae rei confirmationem accersere, ne ille mihi pius uidetur. Sicut econtra impius periurus. Qui enim periuriū cōmittere audet, in eo nulla pietatis profectio mica esse potest. Ergo quum ait uates: ^{οἱ πάντες ἐχάρου εὐορκίας}, latine sic non omnino inepte redditur: Qui morum sanctitate, seu uita integritate, & iustitia, & id genus uirtutibus gauisi sunt. Summa, quibus placuit in hac terra uirtus. b ¶ ^{ἀδολακέρων} Illachrymabilem aetatem transigere, est felicem uitam ducere, lachrymis & mœrore uacantem. c ¶ Alij incomprehensibilem. Alij, id est mali, quorum primo feci mentionem. Per reiterationem & antithesin. ^{ἀπρόσφορον πόνον}, inuisibilem laborem & afflictionē habent: id est, adeo magnum cruciatum sustinet, ut neq; uisu, neq; cogitatione aestimari queat: per translationem uerbi corporis ad animum. d ¶ Sustinent. ^{ὄχηον} Doricum, pro ^{ὄχηον}, hoc est uehunt: ab ^{ὄχος} uehiculum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quicunq; dein perdurarunt ter utrinq; agentes à uitij prorsus alienam seruare mentem, abierunt à loue sibi destinata uiam, iuxta Saturni habitationem, cui nomen ^{Τυρσίς} Tyr sis, ubi beatorum insulam, Oceanides auræ circūcirca perflant, ubi flores instar auri collucēt, alij quidem terræ, alij uero splendorum arborum, alios uero aqua nu

trit,^b quorum flexuris & coronis manus ornant.

Pythagoræ dogma de transmigratione animorum in alia corpora introductum. Opinio enim eius erat, quod si homo pure uixisset, in boni rursum hominis corpus per natiuitatē immigraret: sin impijs uitijs sese polluisset, in efferā etiā & fœda animantia secedere eius animum, ut in uros, in sues, in lupos, & reliqua id genus. Pindari hic sententia est, animam ubi ter transmutata fuerit, hoc est, ubi per migrationem in alia corpora ter in terris egerit, & per mortem uel separationem ad inferos descenderit, quiescere, nec porro permutari: maxime uero bonorum uirorum animas. Secutus fortasse Pythagoræ, quæ fertur, triplicem permutationem: ter enim, non amplius, animus eius in uarijs corporibus uixisse traditur. Nam & ipse Pythagoras primum se fuisse Euphorbum in bello Troiano fassus est, ut Plutarchus testatur in uita Homeri, & Ouidius in permutatione formarum lib. 15. dum sic apud eum Pythagoras loquitur:

Morte carent animæ, semperq; priore relicta
Sede nouis domibus uiuunt, habitantq; receptæ:
Ipse ego (nam memini) Troiani tempore belli,
Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam
Hæsit in aduerso grauis hasta minoris Atridæ.

Postea Pythagoras factus: postremo in gallum transmutatus. qua de re Lucianus festiuit ludit in Micyllo. Proinde qui ter in hoc seculo per suam mutationem uixerint, ac uitam suam à uitijs incontaminatam seruauerint, in insula Beatorum tandem interquiescunt, prope Tyrsin Saturni regiam, in qua Saturnus demoratur. a ¶ (Tyrsis.) Tyrsis Saturni urbs & regia est, in insulis beatorum in Oceano sitis, Homero teste. Describit autem Tyrsios & insule beatorum amœnitatem æque Pindarus, atq; Homerus Elysij campi iucunditatem Odyss. A. b ¶ (Quorum flexuris.) Interpres sic hūc locum mutat: Vnde, à quibus floribus, arboribus, terra & aqua germinantibus, ornamenta & coronas manibus suis beati neſtunt. Alij Pindari uerba sequentes, intelligunt ut reddidi, sed caput adijciunt euidentioris sententiæ gratia, ut sit, manus & capita ornant coronis.

EPODOS, COLON VIII.

^aIn rectis consilijs Rhadamæthyos,^b quem pater habet Saturnus promptum sibi assessorem, Rheæ supremam omnium thronum occupantis maritus, Peleus & Cadmus in his etiam beatorum nuc

torum numerantur locis. Quô & Achillem The-
tis mater Iouis animo^d precibus flexo, detulit.

a ¶ In rectis.) Beatos gaudere, coronas frondeas neclere dicit, Rhada-
manthi uoluntate & consilio: hoc est, per Rhadamanthum id illis permittitur,
qui omnia in ea insula dispensat: uel, in eo beatorum loco Saturni nomine guber-
nat. b ¶ Quem pater.) Breui dilatatione officium Rhadamanthyis
exponit, eum esse assefforem Saturni dicens. c ¶ Peleus & Cadmus.)
Statim duos summos principes eius loci incolas recenset, quo animū addit Hie-
roni, ut horū ille uestigia ingressus, eò tandem etiam perueniat. Imitatus est Ho-
merū hoc loco 4. Odysseæ, ubi Proteus marinus deus futura olim Menelao præ-
nūciat, nempe quem nā sit uitæ suæ adsecuturus finē, quò item post fata ferendus:

Ἀλλὰ σ' ἐς ἡλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης,
ἄβαντα πίμπουσιν, ὅθι ξάνθος ῥαδάμανθος,
τῆ πόρ' ῥήϊς ἐσιότῃ πέλας ἀνθρώποισιν,
ἐνι φέτος, οὐτ' ἄρ' ἤρ' ἡμεῶν πολλὸς, ἐτέ ποτ' ὄμβροσ,
ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λυγρὸν πνέοντες αἴτας,
ὠκεανὸς ἀνίστην ἀναψύχον ἀνθρώποις,
ἔνεκ' ἔχουσ' ἐλπίδας, καὶ σφιν γαμβρὸς δῖός ἐστι.

Porro apud Cymmerios populos in Oceano descensum ad inferos Home-
rus 11. Odys. collocat: perinde ac Tyrfin beatorum & urbem & insulam in
Oceano constituit hic Pindarus. Est ergo Tyrfis Pindarica & campus Ely-
sius Homericus Odys. 4. idem. Saturnus itaq; summus inferorum maxime bea-
torum præsul est, Rhadamanthus asseffor & iudicis minister. Quinetiā Rha-
damanthus ipse iudex manium est, cuius iudicia recta & iusta sunt. Latinis fa-
cile domantem nomen illud sonat, πῶς τὸ ῥᾶον καὶ δαμάζω. Et recte qui-
dem: nam is sua potentia impios tormentis, pios Elysio campo seu Tyrfi ad-
iudicat: unde & ab eius omnium æquissima necnon iustissima sententia natum
est adagium, Rhadamantheū iudicium. Peleus Achillis pater. Cadmus The-
tis conditor, ad quem generis sui stirpem Hieron retulit. Ideo autem Cadmi
cecu iusti & pij principis meminit, ut huiusmodi sibi maiorum uirtutem ob
oculos ponat Hieron, ut paulò ante indicatum.

d ¶ Precibus.) Λιταῖς. Litas filias Iouis Homerus Iliados nono, &
elegantissime, & diuino planè ingenio, & pijsima sententia describit, à uer-
bo λίτομαι supplico. Supplicationes ualeat. Mater ergo Achillis supplica-
tione permouit Iouem, ut liceret sibi filium suum Achillem in Troiano prælio
fufum, ad eam beatorum insulam transferre.

^a Qui Heclorem, ^b tum praelio non persistens-
tem, Troiae firmam antehac columnam subuer-
tit, ^c Cycnumq; Neptuni filium & ^d Aurorae gna-
tum Memnonem Aethiopa neci dedit. ^e Multae
mihi sub cubito in pharetris acutae sunt sagittae,
intelligentibus modo sonantes. At omnino inter-
³⁰ pretatione opus habent. ^f Sapiens natura mul-
³⁰ tarum rerum gnarus, discentes ubi inepta loqua-
³⁰ citate corui immoderata garriunt,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Aduersus diuinum Iouis alitem.

^a ¶ Qui Heclorem.) Ab insigniter gestis rebus Achillis amplificat, Graecorum principum fortitudinem extollens, dum Heclorem & columnam & murum Troiae, per ἡξιστοίη, ab Achille fustum dicit. ^b ¶ ἄμαχον.) Imbellem Heclorem uocat, respectu Achillis. ἀσπαῖν κίονα, id est, imobilem columnam, in cōparatione ad reliquos & Troianos et Achiuos. ^c ¶ Cycnum.) Cycni duo fuere, alter Martis, alter Neptuni filius. Martis gnatum insidias nectentem uiatoribus, eque caesorum capitibus templum genitori Marti extruere uolentem, Hercules interfecit. Cycnus uero Neptuni, Troianis auxilio ueniens, ab Achille demissus est orco, quum aduenientibus Graecis prohiberet ad portum adpulsum. ^d ¶ Aurorae gnatum Memnonem.) Tithonis & Aurorae filij duo fuere, Memnon & Emathion. Memnon ab Achille interceptus est, Emathion ab Hercule. ^e ¶ Multae mihi sub cubito.) Allegoria est, pro, multae acutae cogitationes & animo meo & cunctorum prudentium rebus & uiuunt, quibus ornare quae a uictores, & amicos meos. Haecenus quid diuitiae uirtutibus iunctae, atq; adeo uera illa felicitas efficiat, eleganti & diuite digressione expediuit, nimirum quod nos ad pietatem, ad futurae uitae cognitionem inflamment. Nunc ad ipsum encomion redit, suaeq; poeticae autoritatem facit apud Theronem, uti sciat se haud à uulgari poeta commendari, allegoria sententiam suam illustrans. Sub cubito pectus est uel thorax. Tela encomia sua uocat: per pharetram mentem accipit: enigmatica uero poematis huius sui, quo uia flores ornat, grauitatem & fecunditatem indicat. Non cuius patere sua, caeterum intelligentibus duntaxat. Sane ipsum poema Pindaricum historicarum nomine

nomine, in quibus creber, sed brevis, non adeo unicuique expositum est: plerumque enim in uictorū genealogijs & rebus gestis recensendis, eas uix per nubeculam saepe ostendit, saepe allegorijs multa inuoluit, saepe multa uix per transfennā sub indicans: decoro tamen seruiens, ne sic ea planē in lucem prostrat, plus turbet, quā exhilaret hymnis hisce suis uictores. Simplex huius loci sensus talis est: Multa mente mea clausa gero tibi magnifica ô Hieron, quæ non omnia possum recensere modo. Atq; hunc ipse locum Pythiorum ode nona, Strophe 4. interpretatur, dum inquit: Magnæ uirtutes, copiosa eloquentia, quæ prædicetur indigent. Breuiter autem ornateq; dicere, sapientum est. Quo & Lyricam breuitatem, & interim tamen eloquentiam suam & ornatum, haud immodeste generaliter gnome commendat. f. ¶ Sapiens natura.) Gnome est, quæ ueluti rationem prioris propositionis reddit, quæ dicebat sibi multadum incluta enomia, materiemq; rerum uberrimā mente sua condi. Nam se natura, iudicio, inuentione ualere: pulchra diatribe naturam cum arte conferens. Naturam Iouis aliti, aquilæ, ariem coruo comparat: per aquilam (ut Scholia auguratur) semet ipsum, per coruum Bacchylidem antagonistam suum intelligens. A plerisque controuertitur, ars ne an natura sit præstantior: nascatur ne poëta an fiat. Quæ in questione ambigunt, hanc uerissimā Pindari sententiā animo suo uertant.

^a Adhibe nunc metæ arcum: age mi anime, quemnam tangemus ex mansueta mente, incluta mittentes tela? Acraganta^b uersus tendas. ^c Sancte nunc deiero, nullam centum retro annis ciuitatem, ingenuo corde erga amicos uirum, abundantioremq; manum^d produxisse

Apostrophe.
Interrogatio.
Subiectio.

EPODOS, COLON VIII.

Therone.

^a ¶ Adhibe nunc metæ.) Apostrophe ad semetipsum: mi anime adhibe metæ arcum. Allegoricus sermo. hoc est, Oden cœptam à Therone finias. ne longius uageris, sed ad scopum, ad statum redi. Sagittæ laudes sunt, & præconia, quæ homines figunt, & corda illorū penetrant, dulci tamen oblectamento, non acuta cuspide, instar uelocium & letalium telorum, quæ inflicto corpori uulnere dolorem adferunt. Hinc discriminis causa adiecit, celebres è molli & mansueta mente. E mente, eaq; µαλθακῆς proficiuntur sagittæ, non ἐκ τῆς αἰµφiprḗφeos φαιρέτης, ut apud Homericum. ^b ¶ τανύσας.) Participi-

ἡνὶ ἄρχοντι
λόγον.

pium Doricū est pro τανύσσας. Dore enim ἰδύσσας cōmunis linguae parti-
cipiorum terminationi, qualibus participijs Pindarus haud infrequenter utitur,
interponunt. c. ¶ Sancte nunc deiero.) Ratum, iuramento stabilitum
sermonem: hoc est, uerissimum, haud mendaci mente loquar. d. ¶ Pro-
duxisse.) τεκῆν. Postremo à liberalitate Hieronem laudat, & larga manu:
quo simul ei suggerit, ne sui largiendo obliuiscatur: munera pro suis hymnis ob-
scure deposcens.

Hyperbole.

(Sed in laudem exiit, ignauorum quorundam
iniuste occurrens ^ainiuria, quæ malis operibus
Theronis integritatem turbare uoluit & ^babde-
re.) Postquam ut arena numero comprehendi
non potest, sic beneficia, quæ in multos ille con-
tulit, quis numeret?

Indignabundus admiscet disidium, cum quod inter consobrinos eius Ca-
pyn & Hippocratem concitatum est. Illi enim multis aucti beneficijs à Thero-
ne, quum uiderēt dominatum & potentiam eius augeri, fortunæ adeo illi beni-
gnæ inuidentes, aduersus ipsum fecerunt manum, quos prope Himeram Siciliae
urbem uicit. Tum quod cum Hierone illi fiat. a. ¶ Iniuria.) κόρη sa-
turitas est, quando satur stomachus fastidire incipit cibos, & ex ea sæpe noxa
nascitur. Iam rerum saturitas & abundantia mater & fons malorum haud ra-
ro esse solet: quare efficiens pro effectu, hoc est, τὸν νότον αὐτὴ τῆς ἰσχυρίας
accepit. b. ¶ Abdere.) κρύφον θέμεν. Aristarchus κρύφον per κρύ-
ψιν interpretatur. Disidium hoc consutationis loco adductum est. quasi di-
cat: Nihil potest remorari hanc laudem & summam Hieronis uirtutem & ui-
ctoriam, maleuolentia & iniuria consobrinorum & affinium. Quid enim que-
so impetrarunt, nisi quod accessionem præconij & rebus eximie gestis Thero-
ni pararet, dum turpiter à tanto heroe sunt fusi & fugati? Atq; hæc breuis con-
sutatione per parenthesin est adiecta. Quæ enim sequuntur, Postquam
ut arena &c. coherent cum superiore liberalitatis præconio,

suntq; eiusdem αἰτιολογία. c. ¶ Postquam ut
arena.) Hyperbolica cōparatione pro-
bat, quod de munificen-
tia protulit.

Eidem

EIDEM THERONI AD THEOXENIA, ODE TERTIA.

STROPHE I. COLON IX.

^aCastori & Polluci hospites amantibus, ^{Propositio.}
^bformosaque Helenae placere opto, ce-
 lebre deuenerans Agrigentum, recte
 instituens hymnum ad ornamentum
 equorum (qui in Olympijs uicerunt pedes inde
 fessi) Theronis. Sic mihi ^duariogatum inuenienti
 modum consuluit ^eMusa, ut uocem carmine splen-
 didam ^fDorico adaptarem rhythmum.

ENARRATIO.

Quum Hercules, ut tertiae Odes huius antistrophe Poeta differit, in caelum ^{Argumen-}
 ex hoc mundo scederet, deorumque sodalitis et numero adiungeretur (uirtutum ^{tum.}
 enim causa, ut Isocrates in Philippico habet, pater Herculem in diuorum nu-
 merum retulit) Castori et Polluci quinquennales ludos Olympicos a se in-
 choatos, et absolucndos et retinendos commisit. Qui iussa capeffentes, ultra
 Olympium agone, panegyrim et celebrem conuentum instituerunt, quem
 Theoxenia a deorum amicitia et commercio appellauerunt, quod eos tum conui-
 uio et mensa expectarent exciperetque. De Theoxenijs hisce in decima Nemeo-
 rum nonnihil etiam disputabitur. Hic quum sacra in hac festiuitate faceret The-
 ron, denunciatum est ei, et alios ipsius equos uictoriam obtinuiffe. Hinc Pinda-
 rus cum a corona equorum, a loco uictoriae celebrat: ac per digressionem recen-
 set, quomodo Hercules aureis cornibus ceruam apud Hyberboreos attulerit, il-
 licque oleastri surculos, quos plantaret Pysae in gratiam Olympiorum, ut et opa-
 cum olim oleae ille locum redderent, et coronam ramis suis et frondibus
 Olympionicis praeberent. a ¶ Castori et Polluci.) Castor et Pol- Tyndaridae:
 lux et Tyndaridae, et dios κοῦροι appellantur. Leda Tyndari uxor, ex Io-
 ue in olore transformata, duo oua peperit, e quorum altero gemini Castor et Pol-
 lux, altero uero Helena prodijt. A Ioue ergo Dioscuro, hoc est Iouis filij: a
 Tyndaro putatitio patre, Tyndaridae. Helena fratres suos dios κοῦρους co-
 gnoscere non potest in exercitu graeco, dum 3. Iliados sic inquit:

Δοίω δ' ἔδ' ὀνόμαϊ ἰδέειν κοσμήτορι λαῶν,
 Κάστωρ θ' ἰππόδαμον, καὶ πύξ' ἀγαθὸν πολυδάδονκα,

αὐτοῖσι γνήτω, τῷ μοι μία γένετο μήτηρ.

Athenæus in Dipnosophistis, ὧν ueteribus etiam ὑπερῶν significasse, id est superiorem thalamum uel cubiculum, testatur: quale ὑπερῶν Homerus Penelope 1. Odyss. tribuit. hinc natā ouorum fabulam ex dictione πολυσύμω.

b ¶ Formosæ Helenæ.) Græce est καλλιπλοκάμῳ δ' ἑλγύν, hoc est pulchros capillos habenti. Est Synecdoche, pro tota formosa. c ¶ Place-re.) Castorem & Pollucem ideo principio placat, quod Agrigentini eos numi num uice coluerint. Quia Tyndaridæ sunt Agrigentinorum dii uel maiorum etiam Theronis, ideo Theronem Agrigentinum celebrans meis carminibus, ipsos etiam honoro. d ¶ Variegatum modum.) Id est, uarium excogitanti mihi argumentum. e ¶ Musa.) Musa Clio, uel Calliope mihi assistit uel consuluit. f ¶ Doricorhythmo. Doricum rhythmon, Doricam dialecton uel harmonian dicit, quam in prima ode δωρίαν φέρμεγχα nominauit, hoc est Doricam citharam.

PARAPHRASIS EXORDII.

Instituto laudare Theronis equos Olympiorū uictores. Atq; hoc dum molior, ipsum simul Agrigentinū Theronem & ciues eius & subditos communi perfundo præconio: gloria enim & eximium principis decus ad populum etiam eius deriuatur. Ac iuxta ipsi Tyndaridis, Theronis & Agrigentinorum numinibus gratificari studeo. Imò ideo uictoriā Theronis & equorū eius ode hac exorno, ut potissimū Dioscuris per hæc placeā, dum suos cultores à me magni fieri uideant. Quanti enim ipsos Dioscuros faciā, quis unq̃ uerbis cōsequatur?

ANTISTROPHE, COLON IX.

Nam adiunctæ iubis coronæ, ^aexigunt à me ut hoc diuinitus instructum debitū, ^bcitharamq; uarie sonantem, & uocem tiliarū, ^dcarminumq; positum Aenesidami filio Teroni, pro decoro & dignitate tribuam: quod item efflagitat ex me Pīsa, ^fà qua ^gdiuinæ sortis hymni ad homines etiam tandem redeunt.

Quid Pindarū permouerit ut & hunc hymnū in gratiam Theronis conscriberet, recenset. Ipsa, inquit, equorū uictoria, & corona equorū iubis apposita, uictorie symbolū in causa fuerunt, quæ hanc odam pangerē. Ipsa etiam Pīsa, id est Olympiū certamē, quo equi Theronis uicerunt, me huc pertraxit. Vtitur hic synonymia & congerie: nam debitum, citharam uarie sonantem, uocem tiliarum

tibiarum, carminum positum, et si inter sese quidem uariant, pro eodem tamen usurpat, nempe hoc presenti hymno uel encomio.

a ¶ Exigunt.) Verbum $\pi\rho\acute{\alpha}\sigma\sigma\omicron\nu\lambda$, est per $\alpha\phi\acute{\alpha}\rho\epsilon\sigma\iota\gamma$ pro $\epsilon\sigma\pi\rho\acute{\alpha}\sigma\sigma\omicron\iota\mu\epsilon$, id est, à me exigunt. Et quia debitum exigitur, ideo in coepta metaphora persecrans $\chi\rho\epsilon\sigma$ subiungit, qua officium suum commendat Theroni, et beneuolentiam, dum se debere hoc tanto heroi, tamq; praeclaro regi dicit, conciliat.

b ¶ Citharam uarie so.) Varie sonantem citharam appellat, quam supra prima ode $\alpha\lambda\omicron\lambda\iota\sigma\alpha\mu\omicron\lambda\pi\epsilon\tau\epsilon\rho$ dixit.

c ¶ Vocem tiliarum.) Propterea tribuit uocem tiliarum, quia nedum cithara uel lyra, sed et tibia canere potuit Pindarus, quippe qui tibiensis filius erat, ut in Pindari uita explicatum.

d ¶ Carminumq; positum.) Per carminum positum, uel lyricorum suorum uersuum leges intelligit, uel ad arsin et thesin uocis, hoc est ad eleuationem et depressionem, ut sit cantando, refert. Si ad rationem uersuum suorum defigit oculos, tum est hystherologia, uel $\upsilon\sigma\epsilon\gamma\omicron\upsilon\pi\rho\acute{\sigma}\tau\epsilon\gamma\omicron\upsilon$, seu ordinis inuersio. Primum enim ode pangitur, siue uersus componuntur, deinde cantantur, postea lyra uel cithara, uel tibia etiam accedit.

e ¶ Pisa.) Ab equis, qui uictoriam cursu obtinuerunt, uictorem laudauit: nunc à loco ubi uicerunt praedicat, nempe Pisa: et per metonymiā locū certaminis, pro ipso certamine accipit.

f ¶ A qua.) Ex Pisa, hoc est Olympiaco ludo, insignia multa encomia uictoribus obtinent.

g ¶ Diuine sortis.) Graece $\theta\epsilon\acute{\upsilon}\mu\epsilon\gamma\omicron\iota$, à $\theta\epsilon\acute{\omicron}\varsigma$ et $\mu\acute{\omicron}\rho\omicron\upsilon$. $\theta\epsilon\acute{\omicron}\mu\omicron\gamma\omicron\iota$. Do-
ricum est, pro $\theta\epsilon\acute{\omicron}\mu\omicron\gamma\omicron\iota$. Siquidem Dores et in $\delta\upsilon$ permutant, quasi $\theta\epsilon\acute{\omicron}\delta\acute{\omega}\epsilon\gamma\omicron\iota$, hoc est diuinitus datae cantiones uel hymni.

EPODOS, COLON IX.

Quibus candidus certaminum arbiter Aetolus quidam mandatum iam olim ab Hercule commissum persequens, alte supra palpebras circum comas glauci coloris ex olea coronam impo-
fuerit, quam ab opacis quondam Istri fontibus attulit Amphitryoniades, ut esset pulcherrimum Olympicorum certaminum monumentum.

a ¶ Quibus.) Qui ex Pisa laudem referant sub conspectum statuit. Vultur autem longa periphrasi, qua uictorem circumscibit. Victores, inquit, ex Olympia uel Pisa laudem reportant: quorum Hellanodices capiti ex olea impo-
fuerit coronam, illi praconium merentur. Euenit aut hoc obtinentibus palmam: Graece est $\omega\pi\tau\iota$, id est cui. Pluraliter uertimus: nam à multitudinis numero, ad

singularem decidit Pindarus non infrequenti sibi ritu. *ἑστῶτι* enim relatiuum præcedens habet *αὐθιγῶν* pluralis. Amplificat autem pulcherrime à corona ex olea, uel (ut Scholia & Epigrammata græca tradunt) ex oleastro, qua uires flores Olympiaci sint semper exornati. Deinde per digressionē subiicit, ut Hercules ab Hyperboreis oleam Olympiam usq; pertulerit, ac transplantarit.

b ¶ (Certaminum arbiter.) Hellenodices Græcorum arbitrum sonat: is erat qui primum iudex certaminis ab Hercule constitutus erat: deinde per successione, qui cum ueritate tum iustissima sententia cōspicius erat, ad id functionis à populo eligebatur: is pronuntiabat uictorem, coronaq; ex olea texta frondibus, uictorū tempora redimebat. c ¶ (Aetolus quidam.) Aetolorum quidam, cui nomen Oxylus, Heraclidis in Peloponnesum ingruentibus dux fuit: unde remunerationis uice Eliorum dominatum ab ipsis recipit, à quo deinceps Elij Aetoli nominati sunt. d ¶ (Ab opacis Istri fontibus.) Opacos

Ister. Istri fontes nominat, ab olearum densitate & umbra. De Istro Pomponius Melas hæc memoriæ prodidit: Ille qui Scythiæ populos à sequentibus dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quàm desinit, nomine exoritur. Nam per immatura gentium magnarum Danubius est, deinde aliter appellantis accolis, Ister fit. De hoc & Plin. lib. 4. cap. 12. e ¶ (Amphitryoniades.) *ἄμφίτρων* uictus & recipit in penultima per epenthesein uel pleonasmū, uersus gratia: deinceps *ἄμφίτρων* uictus dicit. f ¶ (Ut esset monumentum.) Consilium Herculis explicat, quod Hercules Amphitruonis filius, oleam à Danubio attulerit.

STROPHE II. COLON IX.

Vbi persuaferat ^aHyperboreos Apollinem uenerantes populos. Pius enim & beneuolus petit ^bIouis delubro cuius patentis, umbrosum germen, quod hominibus cōmune sit, uirtutibusq; ^dcoronam sufficiat. ^fIam tum enim ipsi [†]patri [†]sacrificijs imbutis aris, & pleno suo orbe luna ^hauereo inuecta curru, noctu sub occasum solis totum suum oculum reposuit, & lucere fecit.

Vt precibus ab Hyperboreis oleam impetrauerit Hercules, persequitur. a ¶ (Hyperboreos.) Hyperborei in Asiatico littore primi sunt ultra Aquilonem & Riphæos montes, subq; ipso syderū cardine iacent, ubi sol non quoti die,

die, ut nobis, sed primum uerno æquinoctio exortus, autumnali demum occidit: & ideo sex mensibus dies, & totidem alijs nox usq; continua est. Hæc Pomponius Mela lib. 2. Miram Hyperboreorum felicitatem describit Plinius libro 4. cap. 12. sub finem. Pherenicus poëta à gigantibus ortos Hyperboreos testatur. Porro Istri fontes apud Hyperboreos constituit noster. Mathematicorū aliquot Hyperboreos esse sub polo negant. Plinius certe iam adducto loco, Nec libet, inquit, dubitare de gente ea, cum tot autores prodant, frugum primitias Delon mittere Apollini, quem præcipue colunt. b ¶ Iouis delubro.) Δὸς ἄλσος.) Quicunq; locus dijs consecratus, etiamsi nihil plantarū habeat, ἄλσος dicitur, quemadmodum apud Homerum in catalogo nauium:

Ὀρχησόνδ' ἱερὸν, ποσιδῆϊον ἄγλαον ἄλσος.

Non enim, ait interpres, Orchestus arboribus floret, sed sacer Neptuno locus est, uel delubrum. Per Iouis delubrum Pisateum intelligit, uel ipsum quinquenarium ludorum locum. c ¶ Cuius patenti.) Olympia cuius patenti: in gratiam enim omnium aduentantium uel undecunq; instituta panegyris.

d ¶ Coronam.) Herculem non in suum usum, sed in uirtutis & uictoriæ gloriam & premium oleam ab Hyperboreis petiuisse dicit. Estq; hic semel obseruandum, undenam & quæ ratione olea fuerit niceterion & merces Olympionicis, & per quem primum Elin tralata fuerit. e ¶ Iam tum enim.) αἰτίον est. Causam reddit, quæ fuerit permotus ut oleam adferret. Instabat, inquit, iam tempus alterius Olympiadis, quæ circiter plenilunium agebatur, ac deerat aliquod adhuc uictoribus ornamentū. Prima enim Olympias ab Hercule confecta erat, absq; ulla corona: ideo ut esset quo exornarentur uictores, oleam ab Hyperboreis accepit. f ¶ Sacrificijs imbutis aris.) Histerologia est,

uel λόγος ἀντίστροφος. Nam lunæ antea plenū esse orbem & plena cornua oportuit, quàm aræ Ioui sumarent. Nec enim sacra primū fiebant, ac deinde plenilunium apparebat, uerū primo ἡ πανσέλιος aderat, tum sacra et certaminis iudiciū perficiebatur. g ¶ Διχόμηνις μῆνη.) Luna pleno fulgens orbe διχόμηνις dicitur, à διχα bifariā, et μῆνη luna. quod luna tum duo patiatur, augumentum ipsum, uel orbis repletionē, ac statim sui rursus imminutionē luminis. Circiter oppositionē enim Olympiacus agon agitur: sextodecimo uero mensis, iudiciū & sententia de uictoribus fertur. h ¶ Aureo curru inuecta.) Lu-

na χρυσέμας appellatur, aureum currum habens, quod sit in plenilunio pulcherrima, & auri ferē tum colorem præ se ferat. i ¶ Totum suum oculum.) Amphibolia est, in toto oculo. Dubium enim num ad solem, uel ad lunam referendum sit oculi uocabulū. Si ad lunam dirigatur, pro splendore μετὰ φασγῆος accipendum est: sin nocti accommodetur, mox absurdum iudi-

catur, nocti oculum attribuere uelle ullum. Ecquid quæso nox esse potest præter tenebras & caliginem, si desit cælestis lunæ lampas? Oculum igitur habere nequit ipsa profecto nox, nisi cæcū ei dederimus, ita ut oculus noctis, pro tenebris ipsis accipiatur. Verumenimvero prior sententia de oculo, id est splendore lunæ, mihi magis arridet. *Διόμηνις μὲν*, pro *μὲν*, hoc est *πᾶσι* *Λύκος*, plena luna, uel luna duo passa.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Ac magnorum certaminū^a castum iudicium.

ἀγνῶ. A præcedentibus hæc dependent. Repetendū est enim, plena luna apparere fecit & illustrauit sententiam de uictoribus profrendam: post oppositionem enim decimo sexto die (ut paulo ante commemoratū) Olympionicæ pronuntiabantur. a *¶* Castum iudicium.) Id est, personam non respiciens, corruptelam non admittens. Quanquam non male quadret sententiæ Pindari, si hic locus, ut in prima translatione fuit relinquatur, hoc est, ut ad insequētia referatur.

Ludum sanè quinquennalem prope diuina Alphei præcipitia cōstituerat Hercules, uerū enim locus Pelopis in^a uallibus^b Cronij non pulchris florebat arboribus. Quum igitur plantarum uacuus^c hortus uisus esset, in aprico solis radijs subiacere, iam tum ad^d terram proficisci animus ardentè desyderas.

EPODOS, COLON IX.

bat Istrianam.

Ab institutione prima Olympiadum amplificat, Herculem primum autorem adfirmans & institutorem earundem. Immoratur autem in oleæ translatione. Instituerat, inquit, Hercules quidem Olympiadē et quinquennalem agonem, uerum deerāt arbores quibus locus ille opacus & amœnus redderetur, ne lustrantes uel certantes nimio aestu labascerent, uel uiribus destituerentur.

a *¶* Vallibus.) *Βάσας* est pro *Βύσας*, id est uallibus uel concauitatibus. b *¶* Cronij.) Cronij adiectiue uel substantiue accipi potest. Adiectiue refertur ad Pelopem, ut sit *ἡγοῖς ἀπὸ Πέλοπος*, Saturnij Pelopis: quod Pelops genus suum ad Saturnum retulerit. Pluto enim filia Saturni Tantalum peperit, patrem illum Pelopis. Substantiue Cronium mons est prope Elin Peloponnesi urbem. c *¶* Hortus.) *κἄτος* locus est qui uentis undiqueq; perflatur

perflatur. hinc $\eta\epsilon\pi\alpha\iota$ praeſepia appellantur apud Homerũ, quod ſpiritu equorum pabulum & alimoniam attrahente perſentur. d ¶ Terram Iſtrianam.) Terra Iſtriana, ad Iſtrum ſita. Hyperboreorum regionem intelligit, ut eſt ſuperioribus conſtat.

Illic Latonæ filia Diana equos ad curſum in uenatione excitans, ſuſcepit eũ, dum ueniſſet ille ab Arcadiæ cum iugis, tum uariè inflexis ſeceſſibus (quando ipſum mādatis Euryſthei, ^a neceſſitas, at que adeò neceſſaria patris uolūtas armauit) ^b ceruam aureis cornibus inſignē abducturus, quam olim ^c Taygeta ipſi ^d Ortholiæ dicās, ſacrā ſcripſit.

Ad aliam inſignem fabulam de aureis cornibus decora cerua tranſit, quam Hercules, Euryſtheo Tyranno morem gerens, ex terra Iſtriana tulit, digreditur, potiſſimum ceruæ illius nomine primum Iſtrum petiſſe Herculem oſtendens: ubi quum inſignem olearum præſantiā & proceritatem conſpiceret, eas etiam ſecum tranſtulit Elin uel Piſam. a ¶ Neceſſitas patris.) Quum Iuno Alcmenā uterum ferre ex Ioue animaduertetet, & ex diuino ſemine Herculem concepiſſe: Iouem adit, precaturq; ut annuat, eum fore alterius dominum qui primum ex alio materna in lucem prodiiſſet. Iupiter adſentitur. Iuno efficit, ut Euryſtheus prior naſcatur, Hercules poſterior: hinc odia perpetua inter Euryſthea & Herculem uiguere. Proinde aſſenſum hunc appellauit, neceſſariam patris Iouis uoluntatē. Poſthac in rabiem actus Hercules à Iunone, conſulit Apollinem, quo pacto recuperet ademptam rationem & prudentiam. reſpondet oraculum, eum tum demum bene habiturum, ſi Euryſthei mandatis obſequatur. Inde labores Herculis, quorū eſt mentio apud omnes paſſim utriuſq; linguae hiftoricos & poetas, apud Iſocratem in encomio Helene, panegyrico & reliquis orationibus, in Virgilij carminibus, in Prouerbijs, apud Iuſtinum, apud Ouidium in epiftolis & transformatis. b ¶ Ceruam aureis cor.) Ceruus quaſdam cornua ferre ſeu cornutas eſſe, ueriſimile apparet. Apud poetas quidem hoc eſt reperire. Sic Anacreon lyricus, cornutam matrem ceruā appellat. Perinde atq; Africæ & Aethiopie elephantes & maſculi & foeminae dentes habent, quum Indicæ tamen elephantes iſdem careant. c ¶ Taygeta.) Quum Taygetam Atlantis filiam Iupiter deperiret, in ceruam à Diana permutata eſt, ſicq; Iouis conatum effugit: mox eius etiam beneficio humanam ſuam priorem formam recepit. Cui gratiam reſerre cupiens, ceruā cornua

auro exornata gerentem consecrauit hac sententia cornibus inscripta, Ταῦτέ
 τη ταύτῳ αὐτοῖ ἀρτέμιδι. hoc est, Taygeta hanc Dianæ dicat. Hanc
 Hercules ab Eurystheo adferre iussus, ad Hyperboreos usq; insequitur, ibiq;
 eam comprehendens, ex oleis eius loci nōnihil etiam retulit, in ludorū Olympia
 eorum gratiam. d. (Orthosia.) Diana Orthosia ab Orthosio Arcadiæ
 monte dicitur, uel ὀρθοῦ, ab erigendo, iuuando, reificando, quod
 parturientibus opem ferat, easq; subleuet.

STROPHE III. COLON IX.

Hanc dum assequitur, cōsiderat iuxta & hor-
 ridam frigido borea terrā, ubi stans obstupuit,
 arborum proceritatem reputans, earundemq; cu-
 pidine captus, ut iuxta statum equestris cursus fi-
 nem ^aduodenis circūscriptū flexibus plantaret
 cogitauit. Nuncq; ad hoc ^bfestiuitatis propitius re-
 dit, cum diuinis ^chonestæ Ledæ liberis ^ddidymis.

Periphrasis
 terræ Hy-
 perboreorū

a. (Duodenis flexibus.) Duodecim flexurarum finem hic poëta no-
 minat, quod supra in 2. Ode ταῖς ἑκατὸν δώδεκα ἑξήκοντα dixit: siue
 quod certantes duodecies currum rotabant, siue quod cirrus duodecies cur-
 sum perfecit, cui perfecti equi submissi essent. b. (Festiuitatis.) Theo-
 xenia intelligit, de quibus in argumento. c. (Honestæ Ledæ.) Βαθυζώ-
 νος, preciosum baltheum habentis, uel profunde cinctæ. Homerus Βαθυζώ-
 νος τῆς ῥαυτῆος libenter dicere solet, siue quod mulieres sese prescius cinxe-
 rint, uel ut Scholia explicant, quod Βαθὺ etiam multū significet: Βαθὺς πλὺς
 πλὺς enim idem est quod πῶλος πλῆτος. Et quia Heroides fere hoc epitheto
 decoratur, haud dubie peculiarem illæ in cingendo sunt modū secutæ, quo hone-
 statē præsentarent. Vel simpliciter Βαθυζωνοὶ puellæ & matrone appellan-
 tur, quod multū, hoc est arte sese cingendo constringāt, ut cingule & subtiles
 erant. d. (Didymis.) Didymi Ledæ liberi sunt Castor & Pollux.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quibus demandauit in Olympum secedens
 admirandum regere certamē, quod in uirtute ui-
 rū consistit & facili curruum motione. ^bMe igitur
 animus impellit ut gloriam Emmenidis The-
 roniq;

roniꝑ uenturam prædicem & cōcinam, ^ddanti-
bus hanc qui generosis uehuntur equis Tynda-
ridis: ^equoniam eos cum plerisq; mortalium ho-
spitalibus mensis accedunt,

EPODOS, COLON.

f Pia mente seruantes sbeatorum solennia.

a ¶ Quibus demandauit in Olymp.) Castori & Polluci, inquit, Her-
cules in cœlum abiturus hinc, demandauit Olympiaci agonis administrationē.

b ¶ Me igitur.) Hactenus absoluit parechasin de olea per Herculem
ab Hyperboreis allata, de cerua aureis cornibus conspicua, de primo quinque-
nalium ludorum Olympiacorum institutione: nunc ad ipsum tandem uictorem
redit. Fert animus laudare & Theronis maiores, & ipsum, ac tali celebrare
honore, qui apud posteros sit etiam duraturus, hoc est, ode uel hymno.

c ¶ Emmenidis.) Tribus est Theronis in Sicilia Emmenidarū. Agrigen-
tinos autem intelligit. Quum enim Telemachus quispiā Agrigentinorū tyran-
nus Phalarin infregisset, filium habuit Emmeniden, cuius Aenesidamus, cuius
Theron & Xenocrates, Theronis Thrasysdeus, Xenocratis Thrasysbulus.

d ¶ Dantibus hanc.) Argumentum à facili. Non est difficile immortalē
eos nomine celebrare, quandoquidem Tyndaridæ, numina ipsorum, quæ co-
lunt, ea certe illos gloria dignabuntur. quū bene uelint eis Tyndaridæ, & illo-
rum gerant curam. e ¶ Quoniam eos.) Hoc est, & Theron, & alij
mortalium, Castorem & Pollucem hospitali mensa & cōuiuio excipiunt, tunc
uidelicet, quum Theoxenia aguntur. Aded pij sunt Emmenidæ & Theron, &
alij boni, Theoxenia agentes, ut & Hercules & Tyndaridæ cum alijs unā dijs
eorum mensam inuisant. f ¶ Pia mente.) Agrigentinos potissimū hic
à religione cōmendat, quod præ cæteris mortalibus Theoxenia celebrent.

g ¶ Beatorum solennia.) Per beatorum solennia Theoxenia intelligit
quæ Dioscuri instituerunt, ad quam festiuitatem ipsi etiam Castor & Pollux
tanquam sibi gratissimam & à se institutam adeunt: nedum enim Herculi mo-
rem gesserunt, in Olympici agonis gubernatione, uerum etiam propria quan-
dam Theoxeniorum panegyrim instituerunt.

Præstat ^aquidem aqua cæteris elementis, au-
rum dein res optima, postremo Theron dome-
sticis uirtutibus clarus, & Herculis attingit co-

lumnas, ultra quas nec sapientem, nec insipientem progredi par est. At neque ipse ego in animum induxero, uanus enim sim si fecero.

εἰδὲ. a ¶ Quidem.) εἰδὲ particula hic est continuatiua, non est conditionalis. Est autem ueluti peroratio, qua per cōparationem Theronis eximia præconia cludit. Vt aqua, inquit, inter elementa, aurum inter metalla primum oba-
tinet, sic Theron domesticis uirtutibus Herculis columnas attingit, id est, omnium maxime conspicuus est. Nam parœmia, Herculis columnas attingere, ad summam rerum culmina cōscendere significat. Atqui simulac Hercules, ut Interpres refert, ob Geryonis boues ad insulam Erythiā in Oceano sitam peruenisset, omne nauigabile mare transiens, neque quicquam præter chaos & caliginem reperisset, columnas erexit, quibus finem & laborum suorum consummationem & nauigationis metā indicauit, ultra quas nemo deuenire possit. Olympiacum autē certamen per Herculis columnas intelligit, quasi uictoria illa nihil sit augustius, neque præclarius, nec illi quicquam accedere maius possit. Et quia ad Herculis columnas peruenit, neque mihi ultra progredi licet: pulchrā sibi finiendæ odes, ex Herculis columnis, occasionem arripens. b ¶ Uanus sim.) κενὸς pro κενὸς per epenthesin prioris, perinde ac in 2. κενεὸν παρὰ δὲ λείπεται. Vanus sim: Ellipsi claudit, deest enim, si pergam iam, uel si plura post Herculis Gades dicere uelim, aut aliquid huiusmodi.

PSAVMIDI CAMARINAE O EQVIS VI

etoriam obtinenti, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XV.

Hyperbatō
Apostrop.
Metaphora
Prosopop.

Periphrasis
Iouis.

αὐχ.

Vmme uelocissimi ac iuxta durissimi
a tonitru impulsor Iupiter, tuæ unā cū
uario in cithara carmine, reuolutę b ho-
ræ, clarissimorum me testem certami-
num legarunt. c Dulce de præclare gestis amico-
rum rebus bonos d exhilarat. e Atqui ô Saturni fili
qui Aetnam uentis expositam, f Typhoni centū
capitibus horrido superpositum onus habitas,
g suscipe h Charitum nomine hoc de Olympiaca
i uictoria

uictoria encomium,

ANTISTROPHE, COLON XV.

^bNon interituram late potentiū uirtutū lucem.

ENARRATIO.

Psaumis Acronis filius, octuagesima secunda Olympiade quadriga uictor eluasit. Camarinæus uel Camarinanus à Camarina Siciliæ urbe patria sua dicitur, quæ nomen à lacu sibi cognomine inditum gerit. De eo lacu extat prouerbialis, referente Stephano, hexameter,

Argumentum.

Μη κινῇς καμαρίναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων.

Ne moueas Camarinam, immotæ noxia parua est.

Verū ex Chiliadibus Erasimicis ea parœmia cognoscenda. Et quia Camarina lacus est à quo patria Psaumidis idem nomenclaturæ possidet, ideo et quinta insequenti ode Camarinā Oceani filiam appellat uates. A Ioue Olympiorum præside initio sumpto laudat Psaumin: à uictoria, à liberali in amicos potissimū animo, à studio pacis in rempublicam: tandem ad locum cōmunem experientie digreditur. a ¶ (Tonitru impulsor.) Tonitru Iouis equum, quem ipse agat, facit. ἐλατῆρ enim aurigam et ductorem significat, uel actorem à uerbo ἐλαύνω ago, duco, impello: unde αἰπόλος, βοκόλος, παρὰ τὸ πᾶς αἰγᾶς τε καὶ βῆς ἐλαύνει. Porro quia per prosopopœiam tonitru Iouis equum finxit, ideo eum ἀκαμάαν τὸ ποδᾶ, id est celerrimum, uel inde- Velocissimū

fectos pedes habentē adijcit, eadem prosopopœia et metaphora. Est enim et tonitru et fulmen uelocitate et duricie uel robore planè inexplicabilis conditionis. b ¶ (Ὠρα.) Horas pro tempore accipit, quod suprā omnium patrem appellauit. Horas cœli tenere portas, cœli Olympiq; custodiam illis esse cōmissam r. et 7. Iliados Homerus adserit. Vel pro Olympiaci agonis tempore, quasi dicat: Olympiacorum ludorum tempus quo Psaumis coronatus est, in causa est, quur ego sim testis, hoc est præco et laudator eius uictoriæ. Testem.

c ¶ (Dulce de præclare.) Insignis gnome est, qua ueluti rationē reddit, quur susceperit laudandum Psaumin. Quia mihi amicus est Psaumis, non potui non uehementer gaudere eius nomine, ipsiq; congratulari hoc epinicio. d ¶ (Exhilarat.) ἔσαναυ est pro ἔσαναυ, à uerbo σάινω. Significat id uocis proprie adplaudere, adblandiri, perinde atque canes et cauda et auribus dominis suis adblandiuntur, beneuolentiam ueluti, amorem et congratulationem ostendentes. Pro gaudere accepit μετὰ φρεσὶ, proq; letitia, qua amici rebus amicorū feliciter gestis congratulantur. Vsus est hoc uerbo Home-

rus Odyss. g. ubi reuersum Vlyssē agnoscens canis, cauda & auribus illi ad-
blanditur, congraturaturq̃.

ὅρῳ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσπνε καὶ ἕα τὰ καμβάλῳ ἀμφω.

Boni, inquit, ad dulce fortunatorum amicorum nuncium gauisi sunt. ἔσπνε, ἔχασσε. Apud Aristoph. in Equitibus αἰκάλλει idem est quod hic σά-
νει. e ¶ Atqui ὁ Saturni.) Exordium huius hymni quatuor coloribus figuratum est. Primum Apostrophe: ad Iouem enim orationem dirigit. Deinde prosopopœia, quum tonitru animam & spiritum tribuit, equum Iouis faciens. Post metaphora, dum per horas Iouis olympiada intelligit. Similiter testis metaphoricus pro concentore uel poëta accipit. Postremo hyperbaton. Quum enim Iouem ita supplex conuenisset, & quædam de Iouis potentia interparisset, ita ut nonnihil longius quadantenus à periodi perfectione discessisset, repetit eam compellationem καὶ τὰ ἑσέστω. Prædicat autem potentiam Iouis nedum à tonitru, sed à uicto hoste Typhone, cui Aetnam supraposuit, à Camarineo uictore occasionem sumens, ut Aetnæ mentionem faciat: quandoquidem Siciliæ mons est celeberrimus Aetna, & ipse Psauis Siculus.

Summa hu
ius stroph. Crebro uero post hac Aetnam recordatur uates. Summa huius Strophes est
huiusmodi: O Iupiter altitonans, ὁ Iupiter fortissime gigantum uictor, quæso te
ὄλχῳ. suscipe hanc oden meam, in gratiam Psauidis Olympionicæ conscripam.

f ¶ Typhoni.) Typhon uel Typhocus Terræ filius, dijs superis bellum mouens, Iouis fulmine sub Aetnam Siciliæ montem detrusus est. Callimachus Encelado impositum Aetnam dicit. Alij Typhonem in Phrygiam, alij in Aegyptum, alij aliò transferunt. Ouidius 1. Metamorph. Pindaro consonat:

Vasta, inquit, Giganteis iniecta est insula membris
Trinacris, & magnis subiectum molibus urget
Aethereas ausum sperare Typhoea sedes.
Nititur ille quidem, tentatq̃; resurgere sæpe,
Dextra sed Ausonio manus est subiecta Peloro,
Leuâ Pachyne tibi, Lilybæo crura premuntur,
Degravat Aetna caput, sub qua resupinus arenas

Eiecat, flammâq̃; fero uomit ore Typhoeus. Verū de Typhone fusius aliquāto in prima Pythiorū ode differetur. Supplicii et poenam significat
ἵππος, ἵπῳ ἵππος, ab ἵπῳ, uel ἵπῳ, quod est nocco: unde etiam ἵπ uermis genus.

g ¶ Nomine Charitū, hoc est, propter humanitatē et pietatē Psauidis, uel propter Charites ipsas, quæ me permouerūt ut Psauis in hac ode eueherē.

h ¶ Non interitura.) Encomiū, inquit, est diuturna lux, hoc est, longissimò tempore durans splendor & memoria. Appositio est & metaphora.

Psauidis

^a Psaumidis nanq; curribus uenit, qui olea Pi-
fatide coronatus, gloriā excitare festinat patriæ
suæ Camarinæ. ^b Deus reliquis eius uotis accō-
modet successum. Nam ipsum equorum educa-
tioni impense deditū predico, ac læta erga quos-
uis hospitalitate præditum, atque tranquillitatis
urbium amicæ syncera mente studiosum. Nec fal-
sa loquar. ^d Experientia mortaliū exploratio est
^e & argumentū: quā penes & hic iudicari potest.

^a ¶ Psaumidis curribus uenit.) Ratio est quur debeat Iupiter hunc hy-
mnū placidus suscipere. Quia uenit curribus Psaumidis, hoc est, quia in lau-
dem uictoris Camarinæi compositus est, qui curru uictor abiit ex Olympijs.

^b ¶ Deus reliquis.) Ὁ θεὸς ἐστὶν ὁ δέκων, quare reliquæ Psaumidis uitæ
feliciorē eueniū dei benignitate donari optat. ^c ¶ Nam ipsum equo-
rum.) Ratio est precationis. Primum ergo à uictoria laudauit, nunc rationē
reddens quur dignus sit, ut felicem cunctarum rerum successum adipiscatur: si-
mul à potentia, ab hospitalitate, ab amore reipublicæ, pacisq; studio extollens.
Perinde ac si dicat: Dignus est ut propitio dei numine perpetuò conseruetur
Psaumis. Est enim primum curæ reipub. intentus, dum equos educat, quibus in
bello aduersus hostem uti queat: deinde liberalis est in suos amicos: postremo
quia amans est patriæ, eiusq; ueluti pater, quā pura mente tranquillam seruat:
ianq; ab Olympia uictoria totus in hoc est, ut patriæ suæ bene præsit, pura
mente, & uitæ suæ, quam iam ad prouectiorem etiam ferè ætatem integram
conseruauit, sinceritate. ^d ¶ Experientia.) Confirmat laudem suam
experientia, & uulgi iudicio. Experientia ei testimonium ferre potest, iam pla-
nè ipsum patriæ suæ commoditati studere.

EPODOS, COLON XII.

Quæ Clymeni filium Erginum ex ignominia
qua per Lemniades mulierculas afficiebatur li-
berauit, æreis in armis uincentē cursu. Qui etiam
pro corona adferenda profectus, ^a Hypsipylæ di-
xit: Talis ego, manus & cor adhuc peræque ue-
locitate pollent. ^b Nascuntur & iunioribus sæpe

cani, uel præter ætatis congruum tempus.

Amplificat cōparatione, locum cōmūnem experientie tractans. Ipsa experientia clamat, Psaumin talem esse qualem dixi. Porro ubi experientia præstō est, nulla alia confirmatione opus est. Sæpe autem experimentū nobis persuadet, quod alioqui non facile crederemus. Quemadmodum in Clymenis filio contigit: qui tametsi canus esset, iunioribus tamen & in speciem fortioribus præripuit herbam. Sic Psaumis Camarinanus senij ferè tempore, utpote canus Olympiam uictoriam adeptus est. Quam comparationis applicationē et si Erginus ipse conticeat, adiungenda tamen est & subaudienda. Erginus autem Clymeni filius in funebri certamine Thoantis, cum Argonautis armatus in stadio currens, ridiculum erat in Lemno spectantibus mulieribus, ipsis etiā Argonautis, ut qui iam nunc canus, florentioris ætatis iuuenibus concertare uelit. Vbi uero cursu reliquos anteuertisset, eius uires enituerunt, eque ignominia ipsum uindicta carunt. a (¶ Hypsipyle.) Hypsipyle Thoantis filia, quum Argonautæ in Lemnum appulsi essent, funebre certamen instituit: ubi quum Erginus canus iam certamen quoque iniret, à Lemniadibus risui exponebatur, quod uictus ipse, martia uirtute præditis iuuenibus sese admisceret: qui tamen rerum potitus, gloriam sibi adeptus, ludibriū in decus sibi conuerit. Vnde uerisimile quod & Psaumis senio iam grauatus, ut ex canicie comæ iudicatus est, uictoriā sit cōsecutus. Fuerunt autē antagoniste Ergini ab eo uicti, Zeras & Calais Boresæ filij. b (¶ Nascuntur & iunioribus.) Sententia est, qua & Ergini & Psaumidis canos excusat: sæpenumero accidere inquit, ut & præter ætatem cani uel iunioribus nascantur. Vnde manifeste colligitur iam tum canum fuisse: alioqui nec Ergini exemplo, nec hac gnome habuisset ulla ratione opus: Canicies haud raro comam fœdat iuuenilem.

EIDEM PSAUMIDI, QVADRIGA, VEHI
culo, & Celete palmam consecuto, ODE V.

STROPHE I. COLON XIX.

^aCeani filia Camarina, hilari quæso
corde suscipias, eximiarum uirtutum
& coronarū, quæ Olympiacis uictoribus obueniunt, iucundum fructum,
ac iuxta Psaumidis^b dona, qui tuam illustrem red
dens

dens ciuitatē ^cpopuli altricem, ^dsex aras geminas
rite honorauit, in deorū festiuitatibus, per maxi-
ma quidem sacrificia & ^ecertamina, ad quinque
dierum durantiā interuallum: ubi ^fequis, ^ghemi-
onis, & ^huno freno superior euasit. Tibi uero ô
ⁱCamarina nympha, ^kteneram uictoriæ gloriā
dicauit, patremq; Acrona prædicauit, ipsamq;
^lnuper adeo conditam sedem.

ENARRATIO.

Psaumidi Camarinæo qui circiter 82. Olympiadem uictor euasit celeste, Argumentum.
curru hemionis ducto, et curru equis uecto, hæc ode rursus inscribitur. Quem
admodum autem prior ode ad Psaumin, encomium suum Ioui Olympiorum
præsuli offerebat, sic nunc Nympha Camarinæ Oceani filia, hoc est, lacui, à
quo patriæ nomen est inditum, hanc oden dicat. Appellat autem Camarinam
Oceani filiā, quandoquidem omnes aquæ è mari originem suam ducant, ut Ho-
merus & Hesiodus testantur. Prædicat autem Psaumin à triplici uictoria, tum
à sacris quæ duodecim dijs fecerit, atq; cōmoditate, quæ ad patriā Camarinam
è uictoria eius prouenerit. Epodon hæc ode non habet, ideo quidam Pindaricā
esse noluerunt. Didymus tamen & ipsa etiam phrasis Pindari esse euincunt.

a (C Oceani filia.) Precatur Nympham Camarinā, ceu de am fluminis,
& urbis flumini cognominis, ut suscipiat primo uirtutum & coronarum fru-
ctum. Metaphora est, per fructum enim oden hanc intelligit: hymnus enim
est uictoriæ & uirtutis premium. b (C Dona.) Id est sacrificia, quibus
te Psaumis uictor ô Camarina exornat. c (C Populi altricem.) Est laus
patriæ, à frequentia ciuium. d (C Sex aras rite honorauit.) In Elide
sex aræ duodecim dijs extructæ sunt, ita ut qualibet duos sibi consecratos hæ-
beat. Prima itaque Iouem & Neptunum, secunda Iunonem & Mineruam, ter-
tia Mercurium & Apollinem, quarta Gratias & Bacchum, quinta Dianā &
Alpheum, sexta Saturnū & uxorem eius Rheam, ut autor est Herodotus, re-
ferente Interprete. Proinde uictorem duodecim dijs gratum fuisse ait, quippe
qui uictoriæ decore fuerit in Olympijs celebratus. e (C Certamina quin-
que dierum.) Quinq; diebus peragebantur ludi, ab undecimo nimirum men-
sis, usque ad decimum sextum. Perfectis igitur ludis, uictores ornauerunt sex aras,
& dijs duodecim munera obtulerunt, uictoriam illis acceptam referentes.

f (C Equis.) Laus est à curru equorū, quo uicit. g (C Hemionis.)

Quam supra ἀπλω in epigrapha hymni huius appellauit, nunc ἄμφο-
vrs dicit. Est autem ἀπλῶν currus, qui mulabus uehitur. Porro quum equis
tantum certare consueuissent Græci, in Olympijs Asandraſtus quiſpiam & mu-
labus certare primus inſtituit. At hoc non multo ſanè tempore durauit, duo ni-
mirum tantummodo luſtra: circiter octuageſimam enim nonam Olympiadem
iſ ſublatus eſt certandi modus, qui 87. ceperat. Atqui ſi hæc ut in Scholijs reſe-
runtur, de curru mularum uera ſunt, colligitur hinc hanc oden non eſſe Pinda-
ri, ut quam poſt obitum ſuum ſcribere nequiuert, quum conſeſſerit ex hac uita

Reſtius Olympiade 86. Vel ergo chronographi abſunt à uero, Pindarum Olympias
Scholia de de 86. obijſſe diem ſuū adfirmantes, uel hic hymnus non eſt Pindari, uel mule
mularū ſub citius ſublata ſunt ex agone Olympico. h ¶ Vno freno.) μοναμπυ-
latione ſen- κία, à μόνῳ & ἄμπυξ. Porro ampyx capitis uelamentum eſt, & re-
tiūt in ſexta tinaculum auro & gemmis ornatum, quo mulieres in capite ſuo utuntur. Me-
ode ſequēti, taphorice pro freno accipitur, ut apud Homer. χρυσαμπυκας ἵππους, id
nimirū circi eſt equos aureis frenis inſignes. Eſt autem, uno freno periphras̄is, pro celete, uel
ter olympia uno equo. i ¶ Camarina.) Camarinā ideo ſic uocat, quod 45. Olym-
piade primum condita, à Syracuſanis diruta ſit: deinde 82. Olympiade intra
dem 58. Sic tempus, quo Pſaumis ex Olympia uictoriam retulit, reædificata eſt.
enim uiuens adhuc Pin- k ¶ Teneram uictoriæ gloriam.) Hoc eſt, recentem laudem & celebri-
darus depre- tatem per uictoriam partam tibi adſignat ὁ Camarina, tibi acceptam reſert.
henditur. l ¶ Nuper conditam.) νεοκρησθῶν.

ANTISTROPHE, COLON XIX.

Reuerſus dehinc^a ab amabilibus Oenomai,
Pelopisq^b tectis ὁ Pallas urbis tutelaris dea, ca-
ſtum^c concinit delubrum tuum, fluuiūq^d Oa-
Lacus indi- num, indigenūq^e ſtagnum, & ſacros canales,
genus eſt ca quibus^f Hipparis irrigat exercitū, & affingitq^g &
marine pe- glutinat celeriter^h altum firmarū ædium nemus,
riphraſis. ex deformitate ad lucē Camarinæos proferens.
k Atqui circa uirtutes & labor & ſumptus perpe-
tuò depugnāt, ut opus discrimine obtectum ad-
ſequare: quo potiti etiam à ſuis ciuib^s ſapien-
tes eſſe iudicantur.

a ¶ Ab amabilibus Oenomai.) Periphras̄is eſt Piſe ſeu Elidis Pelopon-
neſi

neſi: illic enim Pelops Oenomai filiam Hippodamiam in uxorem accepit, & ſato ſuo tandem perſunctus, illic tumulo eſt conditus. **b** ¶ **Teſtis.**) **Sy** necdoche eſt, pars pro toto, tectum pro ædibus. **c** ¶ **Concinit.**) Id eſt, reueretur, uel concinendo laudat. **d** ¶ **Oanum.**) Oanis fluuius eſt Camarinæ. **e** ¶ **Sacros canales.**) Hoc eſt, ſiphones, uel meatus Hipparis. Exercitum, hoc eſt, populum Camarinæ, uel ciuium Camarinæ eorum militarium & Martiorum uel ſtrenuorum copiam. **f** ¶ **Hipparis.**) Siciliæ fluuius eſt Hipparis proxime Camarinam, tantus aluco ſuo, ut naucis recipiat. Oritur in nemoroſo quodam Siculo monte: hinc arbores illic & ligna ædificationi non inaccommoda Hippari imponunt, qui eadem ad urbem uſque Camarinam perſert, atque ea materie Camarinani ædes ſuas extruunt.

g ¶ **Aſſingit.**) Scilicet Hipparis, uel adfert. **καλλῶν** eſt proprie glutinare. Proinde ſenſus eſt: Hipparis fluuius ligna trabesq; in nemore caſa glutinat, hoc eſt, colligata & connexa, uel in nauim etiam recepta Camarinæis adfert. **h** ¶ **Altum nemus.**) Per altum nemus enim materiem lignorum caſam intelligit, è qua ſtabiles, altæ & firmæ ædes extruuntur. **i** ¶ **Ex deformitate.**) **ἀπὸ τῶν χαρίων**, ex penuria, paupertate uel obſcuritate, ad lumen, ad artem redigentes: hoc eſt, ex inopibus & obſcuris, diuites & claros faciens: propterea quod ædificiorum claritate, & piſcium copia, quæ per Hipparin piſcoſum, præter ædificiorum materiem adferantur, celebres reddantur.

k ¶ **Atqui circa uirtutes.**) Gnome eſt, ac ueluti epiphonema, qua res arduas, uirtutem, maxime uero Olympiacam uictoriam, non parui conſtare ait. Victoria eſt opus periculo contectum: priuſquam enim eò perueniatur, multa ſubire pericula, ingens antagoniſtarum robur experiri neceſſe eſt. Nam ita in rebus mortalium comparatum eſt, ut triſta & amara, dulcia & iucunda præcedant, labor & ſudor uirtutes antecant. Redit autem poſt Hipparios dilatationem hac gnome ad laudes uictoris. Etſi, inquit, arduum ſit uictoriam adſequi, tantum enim hæc ſententia ualeat, tamen, ut mox ſubiicit, fortunati, & uictoria potiti ſapientes habentur: ea per ſudores parta uictoria ſapientiam tribuit ſuo Olympionicæ, qua uirtute, quoq; dono, quid maius, quid auguſtius, quid magnificentius homini dari poteſt? Hanc ſibi, quum tamen omnium potentiſſimus eſſet, Solomon rex, unicam à deo dari petiuit: citra ſapientiam opes, honores, regna, nihil proriſum ualere, & ſanctè & pie iudicans. **l** ¶ **Quo potiti.**) **ὡς δὲ ἔχοντες**, bene aut habentes: id eſt, fortunati & felices ſunt uictores illi, atque adeò ciuibz uictoriæ nomine probantur. Nam ut Horatius libro quarto Carminiū, ode duodecima ait, Elea palma pugilem uel equum uel domum reducit cæleſtes.

H

STROPHE II. COLON XIX.

“O Iupiter seruator, super alta nubium habi-
tans, Saturnium occupans collem, qui Alpheū
late profluentē honoras, ^bIdæumq̃ uenerandum
antrum, supplex tibi uenio ^cLydijs concinens fi-
stulis, petiturus, ut hanc urbem inclyta celebra-
tate augustam reddas. Tuq̃ uictor Olympiorū,
^dNeptunijs equis oblectatus, uti ^edesiderabilem
senectam & gratā transigas adusq̃ uitæ finem,
^{ab} filijs tuis astantibus & superstitibus. ^fAt si quis
^{ab} rebus suis contentus sanus ijsdem fruatur, claro
^{ab} adauctus nomine, ne porrò deus esse nequica-
^{ab} quam laboret.

λυδοις
αυλοις.

a (O Iupiter seruator.) Deesis uel precatio est, qua ueluti perorando,
patriæ uictoris Camarinæ, dein Psaumidi & liberis eius felicem rerum suc-
cessum optat. Ornat uero Iouem epithetis eius potentiam & diuinum nomen
adumbrantibus. b (Idæum antrum.) Ida hoc loci Cretæ insule mons
est, in cuius cauerna uel spelunca Iupiter educatus est, Curetibus strepitum &
clamorem cientibus ne Saturnus plorantem Iouem audiret. Hanc educationem
Iouis recordatur Callimachus in hymnis. c (Lydijs tibijs.) Lydium
melos dulce est: ac si dicat, dulci hymno petiturus uenio. Siue quod è Lydia cū
Pelope uenientes tibicines primum Græci imitati sint: siue quod Lydiæ tibiæ
cum dulciores, tum magis uariæ sunt reliquis. d (Neptunijs equis oble-
ctatus.) Quod Neptunus equestris sit, ac primum currum Pelopi dederit, ut
ode suprâ prima indicatum, uel uelocibus & impetuosius instar maris. Est enim
περὶ δῶρ Neptuni apud Græcos uox, maris naturā exprimens, à πῆς pes,
& σείω quatio, δῖα uel δῖν terra, Dorica dialecto, ut Theocritica Scholia
tradūt. Sic γυνόσιχθωρ, & γυνόσιγᾶθ, ab γυνόσις cōcussio, & γᾶθ
terra, uel χθῶρ, quod mare pedibus uel fluctibus suis terrā quatiat, ambiatq̃.
Consimili ratione σείσιχθωρ & γᾶνόχος dicitur. e (Desiderabilem
senectutem.) εὐθυμορ εὐπᾶς, felix, tranquillum & fortunatū senium
ualet. Huius dictionis significatio iam antea è secunda ode manifesta est, ubi εὐ-
θυμία & πόνθ antithesin constituunt. Ergo εὐθυμορ γῆρας, nulli fini-
steriori fortunæ obnoxia senectus est, ab εὖ & θυμός. f (At si quis
rebus

rebus suis contentus.) Gnome est, quæ concludens, Psaumin iam summa felicitate adauctum, non aliud ultra desiderare debere hortatur, sed ea contentum, quod reliquum est ætatis tranquille transigere. Optima sanè sententia, quæ nos auriæ mediocritatis admonet, ne ad maiora, quam quæ posimus assequi, quæ ue nostrarū uirium nō sint, adspiremus. Magnā felicitatem possidet, cui bonum nomen unā cū corpore et animo sanis, atque adeo uictu quotidiano relucet.

AGESIAE SYRACVSIO SOSTRATI FILIO
curru mularum uincenti, ODE VI.

STROPHE I. COLON XI.

T^a præclaras ædes extructuri, aureas felici uestibulo columnas substitui-
mus, deinde incepto operi faciem da-
re præfulgidam, haud præter deco-
rum solemus: ^bSic ubi Olympiorū uictor, ^caræq;
Iouis dictæ oraculis in Pisa custos, cohabitator
inclytarum Syracusarum adfuerit, quem uir ille
effugiat hymnum, occurrens desideratis ^dmini-
me inuidorum ciuium cancionibus?

ENARRATIO.

Immortalem reddit hac ode Agesiam Syracusum, uel ut alij uolunt Stym Argumen-
phalum Sostrati filium, qui curru mulabus ducto, quem Græci ἀπ' Ὀλύμπου uo-
cant, Olympiaca uictoria conspicuus est uisus. Hieronis, ut ex hac ode constat,
Ὀλύμπιος fuit, maternum genus ex Stymphalo Arcadiæ urbe ducens, in Si-
racusanorum rempublicā translatus, unde postea ad fatidicam Pisæ aram pro-
pheta existens, peruenit. Hinc circiter 84. uel 85. Olympiadē uicisse eum ue-
risimile est. Et quia mulabus usus est, uictoriæ eius tempus ἀπορῆν animad-
ueri potest. Quandoquidem mulæ 85. uel circa 86. ex Olympicis ludis subla-
ti sint, quum duo duntaxat lustra durassent. Laudat Olympionicen hunc à ui-
ctoria, à genere, à maioribus Iamidis, à uaticinio: ad Aeneam chori magistrū,
et ad sese tandem digressiunculam faciens. ^a ¶ Ut præclaras ædes.)
Hunc ex præstantissimis unum esse Pindarus ipse in exordio adumbrat. Alle-
goria enim principio utens, proœmium simile facit aureis columnis, quæ uesti-
bulo primo extruendarū ædium proponuntur, quo totius domus facies sit præ-

H 2

clarior, atque ut è vestibuli excellentia, totum ædificium, ueluti leo, ut aiunt, ex
 unguibus, iudicetur. Ipsam dein oden suam domui, sese met architecto æquipa-
 rat. *πρυυῖν* proprie ad lignorum compaginationem & iuncturam atti-
 net, hic *καταχυσικῶς* pro apparare usurpat. *b* (Sic ubi.) Ap-
 plicatio est comparationis, *αὐτὰ πρὸς τοὺς*. Consimilem ad modum, inquit, si
 adsit Olympionices Ageſias, splendidiore proœmio opus est, & præclariore
 hymni substantia. *c* (Aræ Iouis custos.) *ταμίης* promum, custodem
 & sacerdotem hic metaphorice sonat. Est autem periphrasis Ageſiæ: siquidem
 & uictor Olympiacus & Iouis aræ fatidicæ præses erat. Porro Ageſiæ paren-
 tes incoluerunt Syracusas, non autem ipse: sic quod parentum est, filio tribuit:
d (Minime inuidorum.) Non parum laudis quod ciuium quoque inui-
 diam superarit: quandoquidem inuidia non nisi à magnitudine & exuberantia
 uirtutum uincatur: unde & *ἄφθονοι*, id est, fortunati & abundantes, ab inui-
 dia nomen habent, quod inuidiæ dentibus non subiaceant, quippe quos ipsi co-
 pia & exuberantia tum corporis tum animi & fortunæ bonorum longe post
 sese relinquunt. Potest *ἄφθονοι* uel ad ciues inter sese referri, ut qui concordēs
 sint, uel ad ipsam Ageſiam, eo quo hic explicatur modo. Solent autem ciues sæ-
 pe præciosa odia inter se mutuò exercere, & magna, ut ille ait, constantia: in-
 xta illud Hesiodicum, *καὶ κεραμὲς κεραμῆς φθονέει*.

ANTISTROPHE, COLON XI.

“Habeat autem in hoc calceo felicem pedem
 Soſtrati filius. *b* Virtus periculorum expers, neque
 terra, neque mari præciosa est: multiq; memine-
 runt, si quid honesti laboriose partum est. O A-
 gesia tibi laus parata est ea, quam nō iniuria qui-
 dem Adraſtus olim in uatem Amphiareon Oia-
 clis filium protulit, postquā illi strenuisq; equis
 eius ima terra dehiscuiſſet.

a (Habeat.) Ne quis dubitet quem intelligat, quōue de acceperit, aræ
 Iouis custodem, & id genus alia, subiungit hic. Habeat in hoc calceo, inquit,
 felicem pedem Soſtrati filius: hoc est, Soſtrati filium Ageſiā hic intelligo, cum
 iam nunc cōmendo. Per calceum rursus metaphorice rhythmon, hymnum, uel
 coaptationem & coagmentationem uersuum indicat, quam & prima ode Do-
 ricam citharam, & in tertia Doricum calciamentum appellauit. Summa, pro-
 œmion:

memion hoc meum Agesie conueniat, de eo intellectum iri exordium hoc uolo.

b ¶ Virtus periculo.) Aurea hæc gnome, superiori quintæ ode, Infortunium, adflictio & sumptus circa uirtutem depugnant, similis est. Laudat hæc sententia Agesiam qui neque sumptui neque laboribus pepercerit, ut ad uictoriam perueniret: preciosiora adseuerans ea quæ magno cõfiterint, quàm quæ paruo. Neque terra, neq; pelago, inquit, uirtutes, citra periculum cõparantur. Bonus enim gubernator in tempestate monstratur, robustus athleta ex forti colliatore suo agnoscitur. Huc pertinet Hesiodicum illud, τὸν δὲ ἀγέρτῃς ἰσοῦται θεοὶ πρὸς πόσιν ἔθνακ'.

c ¶ Tibi laus ea.) Agesia Amphiarao cõfrens, à uaticinio & re bellica extollit. Quod olim Adrastus Argiuorū & Sicyoniorū rex Talai filius de Amphiarao uate terra absorpto dixit, militiæ oculū eum appellans, uaticinio & bello celebrē, tibi optime cõuenit, de te dici rectissime potest. Tu enim uere militiæ oculus es, tu decus & gloria. Oculus. Oculus metaphorice pro eximio decore usurpatur, quod omnium in humano corpore sit præclarissimū membrum oculus, & lumen corporis, ut Seruator etiam Christus testatur: Lucerna, inquit, corporis tui est oculus tuus. Sic prima Olympica ode Hieronem Siciliæ oculum appellauit, & posthac sæpius hoc laudis genus deprehendemus. Proinde ut hic locus de Adrasto & Amphiarao uberius intelligatur, paucis historia cuius hic meminit repetenda. Quū Oedipus iuxta Delphicum oraculum patrem suum Laium ex inopinato interemisset, ut est apud Sophoclem in Oedipo de tyranno, & Senecam in Thebaide, furia patris cædem ulciscentes Oedipodis filios Eteoclem & Polynicen in mutua concitarunt arma, quibus inuicem etiam occubuerunt, perinde ac 2. Olymp. ode supra Pin-darus attigit. Ibi Thersander relictus, Adraști regis Sicyoniorum filia Argia in uxorem ducta, soceri Adraști & Amphiarai copijs Thebas adoritur, in ultionem cædis suorum fratrum. Quo in prælio sinistre tamen depugnatū est. Nam ante septem portas Thebarum septem exercitus fusi sunt Adraști, Amphiaraus Iouis miseratione absorptus est. Adrastus solus seruatus, interemptos ad sepulchram recuperare à Thebanis non potuit, donec Thesea Atheniensium regem imploraret, cuius uim & manum timentes Thebani, septem rogis cremandos septem illos exercitus Adrasto tradiderunt. Recordatur funestum hoc præliū & Isocrates in Panathenæico. Quis enim ignorat, inquit, aut quis non audiuit, in Tragædiarum Bacchanalibus obiectas apud Thebanos Adrasto calamitates? Nam deducere uolens Oedipi quidem filium, suum autem affinem, plurimos Argiuorum perdidit, cunctos uero manipulares uidit contritos, ipse non citra ignominiam tandē seruatus. Huius historiæ sæpe posthac meminit Pindarus, potissimū tamen nona Nemeorū ode, ubi & fusius explicatur. Compa. 8. Pythior.

rationis huius ergo hæc uis est: Talis es Agesia, qualis Amphiareus erat & uates & bellator.

EPODOS, COLON XIII.

Numeratis enim & coaceruatis septem occisorum rogis, talem quendam sermonem Thebis ædedit Adrastus Talaionides: Desidero militiæ meæ oculum, utraque in re, uaticinio nempe & bello eximium. ^aquod præconium etiam nū ^bcordato uiro Syracusio adest. Atque hanc illi quadrare laudem citra omnem contentione & litem, aperte palam testificabor, uel magno præstito uiramento, mellisonis etiam cōsentiētibus Musis.

κῶμος.

^a ¶ Quod præconium.) κῶμος hoc loci est, lasciuium carmen: oden conuiuialem, letum cantum, autore Hesychio significat. hinc κῶμος δία.

^b ¶ Cordato uiro adest.) πᾶσι pro πᾶσι κατὰ συγχοπῶν, carminis gratia: est enim prima spondeus, secunda & tertia anapestus: unde συραυσίῳ per systolen legendum, hunc ad modum:

- - - - -

νῦν πᾶσι συραυσίῳ. ὦν pro οὖν, ἐπιτρέψοντι pro ἐπιτρέψου, μοῖσαι pro μῦσαι, δῶκε κῶς.

STROPHE II. COLON XI.

¶ Cæterum submitte fortes mulas mihi quam celerrime mi anime, ut puram per semitam uehiculum feramus, ac ueniam tandem ^bad uirorū genus. Nam hæ præ reliquis hanc incedere uiam norunt, postquā coronas Olympiacas tulerunt. Decorum est ergo hymnorū illis adaperire portas, quandoquidem opus est eas hodie in tempore accedere Pitanan, quæ iuxta Eurotæ defluuium est, dominam.

¶ Parascueu hic facit & ingressum ad generis Iamidarian historiam, quos *κίρτις* maiores agnoscit Agesias. *κίρτις* auriga est uel aurigæ arma: Dorica dialecto

dialec̃to pro φίλτις. Doribus est in more λ ante τ uel θ in v uertere: con-
suetudo Theocrito frequentissima, qui haud raro λῶθε pro ἡλθε dicit. Sic
primo statim εἰδὺλλίω,

λῶθ' ἐρμᾶς πρῶτισος. Et paucis interpolatis,

λῶθον τοι βῶτοα, τοι ποιμνὲς ὥπλοισι λῶθον. pro ἡλθε εἴ ἡλ-
θον. sic γῶθε pro ἔλθε. a Ceterum submitte.) Apostrophe est al-
legorica: tota enim tropica oratio est. Per aurigā mentem suam, per mulas εἴ-
puram uiam, præclara argumenta, insignes uersus: per currum totum hunc hy-
mnium intelligit, dum inquit: Iunge uel submitte iam mihi Henioche robur mu-
larum, id est robustas mulas periphraſtice, ut puram per semitam currum tra-
hamus. Et quia mulabus uicit, pulchre ab illis allegoriam suam ducit. Hoc age
mi anime, experire ut egregie εἴ mulas εἴ uictorem Agesiam celebres.

b C Ad uirorum genus.) Emphasis est in dictione uirorum: perinde ac
si dicat, maria uirtute εἴ bellico robore prædiorū. Intelligit autem Iamidas,
uaticinatricem illam propaginē, ad quam Agesiæ stirpem poëta reducit: quo-
rum originem ordine subinde recenset. c C Pitana.) Pitane nymp̃ha
est, εἴ ciuitas eiusdem nominis iuxta Eurotam Laconicæ fluiuium. Ergo quam
filia esset Eurotæ Pitana, è Neptuno Euadnen quandam peperit, quam (cela-
re corruptam uirginitatem suam uolens) clam Arcadum regi Aepyto Elatiſti-
lio educandam transmittit. Hanc porro ubi ætate adultior esset, Apollo deuira-
ginauit, è quo Iamum peperit: unde Iamide, ad quos genus suum Agesias re-
fert. Atqui hanc ipsam rem Pindarus aperte recenset.

Eurotas.

Origo Iam-
midarum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ Neptuno mixta Saturnio dicitur filiam
cæsarie uiolacei coloris conspicuam peperisse
Euadnen. Atque dum uirgo putaretur, foetum
in sinibus oculuisse. Destinato demum mense
amandans famulas, iussit ut heroi Aepyto alen-
dum traderent infantem, Phæsanæ Arcadum
regi, prope Alpheū neſtenti moras: illic educa-
ta, ab Apolline primum^b dulcem attrigit Venerē.

πῆθ' ὅτι αὖ ὥδ' ἴνα, clandestinum εἴ uirginē partum, sed corruptæ uir-
ginis, quæ uoluerit uideri uirgo. πῆθ' ὅτι εἴ uirgo est. Hinc πῆθ' ὅτι αὖ ὥδ' ἴνα,
clandestinus partus. Hinc πῆθ' ὅτι ὅτι etiam dicuntur, qui clam gignuntur ab illis πῆθ' ὅτι ὅτι.

quæ uirgines esse reputantur. a ¶ Phæsanæ. Phæsanæ Arcadiæ ciuitas, cuius rex Aepyus. Qui Elidis oppidum Phæsanam adferunt, ita defendunt, quod Aepyti temporibus Elis Arcadii iuri subdita fuerit. b ¶ Dulcem attigit Venerem.) Id est, uitiata est ab Apolline. Et quia hoc laudi adscribit Agestæ & Euidæ, ideo honesta periphrasi utitur, uitiū contegere uolens: Non crimen, sed honorem & decus esse, si deus cum puella quapiam commercium habeat.

EPODOS, COLON XIII.

Neque uero semper Aepitum latuit ipsa^a suffurans dei semen. At uero ineffabilem animo bilem comprimens, ^b abiit ingenti cura Apollinis scitatum oracula de huius^c intolerabili corruptione: illa interim deposita^d purpurocrocea zona, urnaq; argentea, sub opaco arborū densitate loco pariebat diuinæ sapientiæ natum: illi tum quidem^e aurea coma insignis Apollo, ^b cum Parcas, ^c cum Ilithyian assistere curauit.

a ¶ Suffurans.) κλέπτεισσι doricè pro κλέπτει. Metaphora est pro κρύπτεισσι, suffurans, id est celans. b ¶ Abiit Pythonem.) Pytho Apollinis ciuitas à serpente illic occiso & putrefacto, cuius rei ode 2. facta mentio, cuius & Homerus meminit Iliad. α.

Φοίβος ἀπὸ λῶν & πυθοῖ γὰρ πετρῆεσσι. Stephanus hanc in Macedonia cōstituit. c ¶ Intolerabili corruptione.) ἀτλάει πάθος, Doricè est, πάθος pro πάθος. Nam τ in ω & α uertunt. Sic Theocrit. πρῶτ' & pro πρῶτ', πρῶτος pro πρῶτισ. ἔνθ' ἐρμᾶς πρῶτισ.

d ¶ Purpurocrocea zona.) ἀδὲ φοινικῆς καὶ κόκκου ζώνη καὶ τεθνηκα μύα. Gell. lib. 2. cap. 20. φοινικῆς καὶ σπέρματος eundem colorem excellens ruboris significare testatur: quare φοινικῆς καὶ ζώνη cingulū est coloris purpurei & crocei. Quod si posteriorē huius cōpositi epitheti uocem κόκκου acceperis, & nō κόκκου, tum zonā significabit purpurei tramatis. Sin à φοινικῆς & κόκκου deducas, purpurocroceū cingulum habebis. Mihi in rei huius sacramentū & arcanū intuenti, utriusque uocis etymon hic indiscriminatim non displicet. Aristoteles in περὶ χρωμάτων puniceum colorem fieri dicit, si nigrum & opacum lumini miscetur. Nam si nigrum solis uel ignis splendori

Et lib. 3.
cap. 19.

splendori admisceatur, hinc φοινικῶν resultare. μέλαν καὶ σκιερὸν τῷ φωτὶ μινύμενον φοινικῶν. τὸ γὰρ μέλαν μινύμενον τῷ τε ἀπὸ τῶ ἡλίου, καὶ τῷ ἀπὸ τῶ πυρός φωτὶ θεωρεῖται αἰγιόχοιο φοινικῶν. e ¶ Vm. q; argentea.) καὶ λπς uas est aquam recipiens, sit nus aquae, amphora, hydria. Ceterum pudica metaphora, castus ipse maritus hic usus est, à partu sumpta. Nam partus arcana, per zonam puniceo croceā & per argenteum aquarium indicat, quae ne castas aureis offendam hic praetermis- to: tamen si nihil turpe, nihil inhonestum sit, quod matrimonij necessitas necessa- riò admittit. Aquam foeturae nunciam ante partum exeuntem, per urnam ar- genteam intelligit. Per zonam purpuream, sanguinem quo foetus alium egre- ditur, clanculum innuere uidetur. Proinde hic locus nihil aliud est atq; allegori- ca partus adumbratio. Sanguinis enim color est φοινικῶς κροκ: aquae uero est argenteus, hoc est, albicans. f ¶ Sub opaco.) λεχμὴν locus est arbo- ribus & plantis densus. λεχμὴς ὑπὸ κυανέας. κυανέος colos niger est & subuiridis, qualis in fodinis metallicis reperitur: deductum adiectiuum à κύ- ανον, quod apud Homerum Iliados λ. in thorace Agamemnonis nigri hu- iusmodi mineralis, seu informis dum metallicae materiei uox est:

τῶ δ' ἡτοι δ' ἑκα οἶμοι ἔσαν μέλαν & κυανόιο.

Dioscorides lib. 5. cap. 60. in Cypro Cyanū in ararijs fodinis nasci auctor est. Marcellus pro caeruleo interpretatur. Hypomnematisfes uero Pindaricus κυ- ανέας pro βαθείας reddit. Proinde sensus est, sub caerulea, uel tali qualis uio- larum flos est arborum seu plantarum densitate, uel uiolis consito loco.

g ¶ Aurea coma insignis.) Apollinis epitheton est, quo aurei & formo- si solis radij praesentantur. Sunt autem & apud Pindarum & alios poetas Solis uaria epitheta, quae omnia naturā & officium eius sub conspectum statuunt, ut χρυσοκόμας, auricomus, à radiorum colore.

ποξοφόρος, arcumferēs, quo noxia tela et morbos sol in mortaleis iaculatur.

λεξίας, obliquus, ab oraculis, quod semper obliqua & dubia Apollinis respon- sa erant. Aristoph.

ὑπεριονίδης, filius Hyperionis, apud Hesiodum in Theogonia.

ὑπερίων, quod super nos eat.

ἑκατ, ab ἑκτι longe, quod radios suos longe lateq; proijciat.

ἑκατηβόλος, longe iaciens.

ἑκατηβέλης, quod procul tela sua mittat.

ἀπόλλων, consumens: omnia enim calore suo consumit, terrae caeliq; tristia nubila.

φοῖβος, purus, à claritate, uel φῶς βίος, lumen uitae.

ἡέλιος καὶ ἡλίος, ab ἡμῖ, eo.

ἔλιος ἄσῆρ, uchemens et consumens et pernicioſa ſtella, propter morbos.

χρυσάωρ, Heliacos, quorum ſol eſt autor.

χρυσότοξος, aureū arcū habens. ἀργυρότοξος, argenteū arcū habens.

δέλιος σκόπος, Deliſpeculator: quia in Delo colitur.

κίνθιος, à Cintho monte illi ſacro.

σμινθεύς, à loco in quo colitur.

ἐκἀεργος, quod in longinquo perficiat opus.

γενέθλιος ἀκτίνων πατήρ, genuinus radorum pater.

πῦρ πνεόντων ἵππων ἄρχος, ignem ſpirantium equorum pater.

ἡλέκτωρ, ab α ſine, et λέκτρον lectus, quod homines galli inſtar (qui item ἀλέκτωρ dicitur) excitet, et ſuo aduentu ſurgere iubeat.

πύθιος, ab interfecto dracone.

Δελφικός φαυσίβροτος φαυσίμβροτος αἰθέρ ὅμμα

μάντις κινθωδός λατοίδης χρυσοχαίτης

χαετῆς δέλιος ξένος δήλιος δῖρυφάρετρας

ἀκφρεκόμης. Pleraq; alia præter hæc iam connumerata Apollinis Epi-
theta eſt uidere in primo Epigrammatū, iuxta ſeriem elementorum, in hymno
cuius epigrapha eſt,

Ὑμνεῖω παῖνᾶ μέγαν θεὸν ἀπόλλωνα. Et quæ non reliqua
ſubiijcimus?

Α βροτον, ἀγλαόμορφον, ἀκροσκόμῳ, ἀεροχαίτῳ.

Β εὐθύνοον, βασιλῆα, βελεσιχαρῆ, βιοδῶτῳ.

Γ κηόσωον, γελῶντα, γιγαντολέτῳ, γλυκύθυμον.

Δ ιογενῆ, διόπαιδα, δρακοντλέτῳ, διαφρογνῆ.

Ε ὕλαλον, ὕρυβίλῳ, ἐκατηβόλῳ, ἐλπιδοδῶτῳ.

Ζ ωορόνον, ζῆθεον, ζηνόφρονα, ζηνοδοτῆρα.

Η ποιον, ἡδυεπῆ, ὕδύβροον, ἡπιόχρα.

Θ κροφόνον, θαλερόν, θελξίφρονα, θελγισίμυθον.

Ι αφετῳ, ἰμορτόν, ἰήιον, ἰπποκορυσῆ.

Κ οσμοπλόκον, κλάειον, κρατερόφρονα, καρπογενέθλον.

Λ κρυγνῆ, λάρον, λυρογνῆα, λαμπετόωντα.

Μ υσπόλοον, μάντιν, μεγαλήτορα, μυειόμορφον.

Ν εβροχαρῆ, νοερόν, νηπγνῆα, νηφαλέοντα.

Ξ ιωοχαρῆ, ξωορόν, ξωοφρονα, ξωοδοτῆρα.

Ο λβιον, ὀλβιόοργον, ὀλύμπιον, ὀρεσιφοίτῳ.

Γρηῦς

Ρ ρήνυμ, πανδερκή, παναπήμονα, πλατοδότηρα.
Ρ υσίπενον, ροδύροιν, ρηξίλωρα, ρηξικέλυθον.
Σ ιγαλόγντα, σόφορ, σελακηνέτω, σωτήρα.
Τ ορψίχορομ, τιτάων, τελέσρα, τιμήγντα.
Υ μναγόρλω, ύπατορ, ύψαύχνα, ύετόγντα.
Φ οίβορ, φοιβάζοντα, Φιλοσεφανορ, φρηνογνή.
Χ ρημαγόρλω, χύσεορ, χρυσόχροα, χρυσοβέλεμονορ.
Υ αλμοχέρη, ψαλτω, ψύσιςυγα, ψυχροτοτήρα.
Ω νυπορ, ώκνεπή, ώκύσκοπορ, ώρεσιδωτω.

Verum in his epithetis multa sunt, quæ reliquis etiam cum dijs tum heroibus attribui possunt. Hæc de nominibus et epithetis Apollinis, quæ semel annotare libuit, posthac nullam horum facturum mentionem. h. ¶ Cum Parcas.) De Parcis, quas Græci μοίρας, in prima ode satis disputatum.

i. ¶ Tum Ilithyian.) τὴν ἐλδύθω Pindarus appellat, quam alij εἰλεθῆαν, ab ἐλδύθω uenio nominant. Latini hanc Lucinam uocant. Alma Lucina fer opem, apud Terentium. Alibi Iunonem, quod et illam eandem cum Lucina putent: id nominis apud Græcos habens, quod subueniat parturientibus. Parce ergo et Ilithyia Euadne partu laborantis assistunt, ut diuina illa Iouis proles, diuina ope et providentia, et felici successu, in hunc mundum nascatur.

STROPHE III. COLON XI.

A uisceribus autem amabilis partus, mox in lucem prodijt Iamus, quem ^acontristata ^breliquit humi. ^cAt duo cæsi dracones hunc, dijs ita uolentibus educarunt, innoxio illum ^dapum ueneno delectantes. Postquã uero ^eex aspera Pythone redijt Aepytus rex, omnes domi suæ de puero percontatur, quem Euadne pariat: Phœbo enim ipsum dixit progenitum

Nascitur Iamus.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Patre: deniq; uatem ipsum præ cæteris eximium fore, neque unquam eius generationem interitum. Sic itaque retulit.

a. ¶ Contristata.) κνιζομένη, λυπημένη, dolore affecta.

Miraculum
educationis
Iami.

γλαυκῶ-
πες.

Aristopha-
nis et Pind.
hypomne-
mata, sim-
pliciter per
το χ. signū
figure alicu-
ius uel sche-
matis acci-
piunt.

b ¶ Reliquit humi.) Reliquit Euadne prolem humi sub arboribus & uiolis, timens famæ & uirginitatis suæ integritati apud Aepytum regem: ma-
luit enim fortim perdere uel relinquere foetum illum, quàm sese ignominie ex-
ponere.

c ¶ At duo cæsij dracones.) Mirandam Euadne sobolis edu-
cationem subiicit, ut ostendat planè diuinam esse stirpem & coelestem prorsus
Iami propaginem. Mirabile est apud Liuium, Romulum & Remū à lupa edu-
catos: longe uero hic mirabilius est, Iamum infantem & uagientem è matris ala-
uo primum egressum à draconibus (quorum natura lupis ferocior, rapacior,
nocentior, lectum magis adferens, ueneno cuncta quæ contingat, perdens) enu-
triri. Iamus appellatus est ab iōs, id est, uiola, in quas repositus erat à matre.

Sic Euadne Pytanes & Neptuni filia, supra iōs & βόσρυχος dicta, est ab iōs ui-
ola, & βόσρυχος cæsaries. Cæsij dracones appellantur à glaucis oculis,
perinde ac Minerva Homero γλαυκῶπις dicitur, quod glaucæ, hoc est, ulu-
le oculos (quem colorem Latini cæsum uocant) habeat. Gell. lib. 2. cap. 26.

Veteribus latinis cæsia dicta est, quasi coelia, Minerva. d ¶ Apum ue-
neno.) iōs & uiolam & uenenum significat. Iam apum uenenum pro melle
dixit, per figuram quæ Græcis χιασμός, acyrologiæ quædam, ut uidetur, spe-
cies. Est autem Chiasmus quando quatuor ita inter sese numerantur, ut secun-
do tertium, quartū primo respondeat. Verum tum proprie χιασμός dicitur,
quum aliquid illic absurdum appareat in speciem, quum tamen procul absit: ut
quum quinta ode Pindarus ait: Septem occisorum rogis numeratis. Hic nihil
ambigui uel absurdi est, si uerba quis respiciat tantummodo: uerum si historiam
consideres, tum occisorum septenarius non est de principibus intelligendus, sed
de ipsi septem exercitibus. Nam septem duces illic non perierunt, Adrasto nem-
pe seruato, & Amphiarao absorpto. χιασμός constituitur sic:

1 Septem

2 occisorum

3 rogis

4 coaceruatis.

Hic χιασμός, hoc
est, hiatus, & ἀμείβομαι constituit ipsa de occisis dubitatio, num ad duces
uel ad exercitum septem Thebis portarum, numerus fusorum sit accipiendus.
Non dissimilem ad modum hic χιασμός fit,

1 Dracones

2 Iamum

3 nutriuerunt

4 ueneno apum innoxio.

Draconum
quidem uenenum est, & ad dracones refertur. Enim uero ne quis ambigat qua-
le uenenum intelligat, adijcit, innoxium uenenū apum. Veneni natura est homi-
nem adusque perniciem intoxicare: uirus autem semper letale est, à uenenatis
emissum. Iam quia mel ab apibus conficitur, & ex ipsis emittitur, perinde atq;
uirus ex uenetatis morsu uel ictu ledentibus, ideo quadam similitudine saltem

iōp

ἰᾶν appellauit: ob id enim adiecit apum, & innoxio, ne quis putet astruere absurdum, & planè impossibile uatem nostrum adseuerare uelle. Est igitur sensus admirandæ huius educationis Iami: Dracones melle, quod apibus subduxerunt, nutriuerunt Iamum. e ¶ Ex aspera Pythone.) πετρῆος ἔκ πυθῶν &, Homerum imitatus dixit. Is enim Iliad. α.

φοῖβος ἀπὸ λῶν & πυθῶν ἐνὶ πετρῆῳ habet. f ¶ Progenitum.) γράειν pro γεγάκῳ præteritum aparemphati à themate γίνομαι, passiue significationis, pro γεγενῆσθαι.

Illi uero neq; audisse, nec uidisse se reddebāt, “quoniā quintus à partu dies illuxerat. Sed obiectus erat denso^b rubeto uiolarumq;^c flauis & omnino purpureis, humectatus radijs tenerum corpus: unde & passim euolgauit mater semper ipsum uocandum

EPODOS, COLON XIII.

Nomine illo immortali Iamum.

a ¶ Quoniam quintus.) Pindari interloquentis hæc uerba sunt, Quoniam quintus à partu, &c. b ¶ Rubeto.) χοινοβατία terram iuncis & rubis seu alga etiam abundantem significat. χοῖν & odoratus iuncus, βάτης rubus. Catachrestic⁹s poëta pro asperis locis usurpat: quod inter spinas & rubos & rose & uiolæ reperiuntur quibus cooperuit, uel in quas reposuit infantem Euadne: unde & à uiolarū præsentia, ἰάμοι appellauit foetum suum, ab ἰὸς uiola, perinde ac testatur hic Pindarus. c ¶ Flauis & purpureis.) Non immemori hic mente prætereundum, quod duo uiolarum genera hic numeret, nempe flauas & purpureas, ut quæ colore reliquas antecant, & formæ suæ pulchritudine antecellant. Dioscorides lib. 3. cap. περὶ λευκῆς adjicit tertium genus λευκῆς, hoc est, uiolam albam, quam Pindarus flauam, ille μέλινον dicit, differentiam in flore indicans. Est autem αὐθὺς μέλινον flos colorem pomi Neranzij (ut cum hypomnematiſte Nicandrico loquar) habens.

Vbi florem^a delectabilis pubertatis accepit, descendens ad^b medium Alpheum, uocauit^c latepotentem Neptunū suum progenitorem, Apollinemq;^d diuinæ Deli speculatorem, petens^e regia

um quendam capiti suo honorem subobscuram noctem. Patria^sueridica uox inclamauit: qui non exploratū habens quis uocet, & interrogauit quis nam sit. Pater uero, age surge, inquit, fili, huc ad multis communem imus regionem famam inquisituri perennem.

a (Delectabilis pubertatis.) Duobus insignibus epithetis τῶν ἡβῶν, hoc est pubertatē, ornat, appellans eam τεπνύω & χρυσοῖ φάωρ, delectabilem & auream coronam gestantem: hoc est, sic ornantem hominē, perinde atque aurea corona decoretur. Amabilem ideo, quod ea etas ubi tenera lanugo prodit, omnium gratissima, omnium iucundissima. b (Medium Alpheum.) Per medium Alpheum Epidaurum intelligit, quæ inter Arcadiā & Elin sita urbs est. Porro Arcadia & ortum & initium Alpei fluminis habet. Elis iuxta sinus & latiores meatus condita est. c (Latepotentem.) Ὀρυβίας, id est, late potentie Neptunū hic uocat, & recte. Totū enim terrarū orbem ambit, & regna huius mundi in sese Neptunus et Oceanus cludit. Sunt autē hæc serē Neptuni epitheta quibus Pindarus cum alijs poëis utitur:

Ὀρυβίας	Late potens.
γῆνοσι γᾶος	
γῆνοσι χθωρ	Terræ concussor.
σισείχθωρ	
γαίης χος	Territenens.
ποσειδῶν	Terræ maritus.
Ὀυτριάνης	Tridente præclarus.
ὄρσο Ὀρίαινα uel ὄρσο τριάνης	Tridente concitans.
κυανοχάτης	Cœruleā iubā uel comā habēs
Ὀρυμέδων & Ὀρυμέδωντης	Late regnans.
Ὀρυδγής	Ingentis roboris.
δεσπότης ποντομέδων.	δεσπότης ναῶν.
γῆς τε καὶ ἁλὸς μοχλότης.	αἰὲρ ἀμειψίτης.
γῆνοσίδης. 4. Pyth. ode.	ἐλελίχθωρ. 6. Pyth.
πετραῖος. 4. Pythiorum.	

d (Diuinæ Delis speculatorem.) Delos insula est una Cycladum, Apollini sacra, quod in caprimum natus sit Apollo: δῆλος, id est perspicua dicta, quod Apollo aspera, difficilia & occulta, plana & aperta reddat, per suum quod

quod Deli uigebat oraculum. Stephanus Cynthum, Astriam, Pelasgiā, Chla-
mydiam, & ex Nicanore Scythiadam appellatam autor est. θεόδμηκτον, θεόδμηκτος
hoc est, diuinitus conditam Delon appellat, quod quum primum mari tecta
esset, Iouis iussu in lucem prodierit. e ¶ Regium quendam capiti hono-
rem.) λαοτρόφον τιμᾶν, honorem populum alentem, hoc est regium. Ho-
nor enim & amplitudo regis est, subditos suos fouere, tueri, alere, & ab omni
iniuria conseruare, honestum & uirtutes apud eundem instituire & protege-
re: qua de re & Homerus principes ποιμένας λαῶν appellat. f ¶ Ve-
ra uox.) ἀετιεπής, uera, sana & apta loquens, ab ἀετιον & ἔπος.

g ¶ Interrogauit.) μεταλλῶν, est ordine aliud iuxta aliud inquie-
rere, perinde ac fit in metallis, quæ ab iisdem uocibus, nempe à præpositio-
ne μετά & ἄλλο, quod uni metallice inuenta uenæ altera adiaceat, ut est
apud Plin. lib. 33. cap. 6. Vbicunque, inquit, una inuenta uena est, non procul
inuenitur etiam alia. Et quidem hoc in omni ferè materia: unde metalla Græci
uidentur dixisse. Estq; ἀντιθέγχαρ usq; ad ὄρσο, λόγος πρῶθυστος,
uel ὑσερολογία. h ¶ Multis communem.) Elin & Olympiam intela-
ligit, ubi ex omni Græcia gentes ad olympiaca spectacula per Herculem post-
hac erecta confluxere.

STROPHE III. COLON XI.

Venerunt autē ad celsam ^aalti Cronij rupem,
ubi ^bduplicem illi uaticinij thesaurū tribuit, ex eo
quidem tempore uocem audire mendaciorū ex-
pertem. Et si quando opere confidens, ueneran-
dum ^cAlcidarum germen Hercules ueniat, ac pa-
tris celebritatem, multitudine hominum perfre-
quentem, ritumq; maximum certaminū condat,
^dtunc in summa ^eIouis ara mensam uaticinio ac
commodam ponere iussit.

^a ¶ Alti Cronij.) De Cronio Pise promontorio supra dictum est. Hic
Cronij rupem, pro ipso Cronio monte, uel pro quinquennaliū ludorū loco acci-
pit per periphrasin. ^b ¶ Duplicem uaticinij thesaurum.) Geminum ua-
ticinij thesaurum, quorum primus, quod iam tum statim Apollinis audiret ora-
culum, tum quod posthac Hercule institute quinquennalem panegyrim, men-
sam diuinationi & responsis destinatam poneret in Olympia, cui eius nepotes

ἄλκῆ- ὅς successores præessent. c ¶ Alcidarum.) Græce ἄλκῆδ' ἰδ' αὖ pro
 ἰδ' αὖ. ἄλκῆδ' ὡς dōrice, hoc est, posterorum Alcæi, uel ab Alcæo propagatorum.
 Est autem Alcæus auus, Amphitruo pater Herculis. d ¶ Tunc.) τὸ-
 κα pro τὸ τε δωρικῶς. Erat autem oraculi locus Olympiæ, cuius prin-
 ceptis primus Iamus, ubi per ignem futura coniectabant, qua diuinatione deina-
 ceptis Iamidae perpetuò sunt usi. Victimarum enim pelles igni imponentes, ex
 ijs uaticinabantur. Sunt qui adfirmant, è conscisis uictimarum pellibus futura
 prædixisse. Si enim scissuræ rectæ forent, læta, sin obliquæ, tristia denūciabant.
 e ¶ Iouis ara.) Ioui & Neptuno primam dicatam, inter sex, aram sua
 isse, quinta præcedenti ode annotatum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quamobrem per celebre Iamidarum genus
 » apud Græcos uel diuitiæ consequébant. ^a Adeò
 » quibus uirtutes charæ sunt nobiles fiunt. Suum
 » quenque opus ostendit. ^b Momus aut præ alijs
 » inuidentibus imminet ijs, ^c quibus aliquando ra-
 » ptis ad cursum, uerenda primum gratia ^d glorio-
 » sam formam ^e adstillat. ^f Proinde Cyllenen Arca-
 dia montem accolentes ^g affines tui

EPODOS, COLON XIII.

^b Mercurio deorum legato, ^f supplicibus, mul-
 tisq; sacrificijs admodum religiose litarunt.

a ¶ Adeò quibus.) Gnome est, qua rationem reddit, quare diuitias & ho-
 norem Iamidæ sint consecuti. Quæ tametsi ad Iamidas proprie pertinet, gene-
 ratim tamen cunctis mortalibus attribui potest. Utitur autem pulchra gradat-
 tione in his gnomis. Virtutes sunt causa honorum & diuitiarum: diuitiæ uirtu-
 tibus iunctæ sunt causa præclarorum operum, insigniumq; facinorum: præcla-
 ra facta sunt causa inuidiæ: non quod ipsa mali sint origo, cæterum malo genio
 ducti homines, ac peruersæ mentes, non possunt ferre alterius felicitatem. Ar-
 guit ergo & indicat maligna corda, aliorum felicitas, perinde atq; Horat. etiam
 cecinit: Inuidus alterius rebus macrescit opimis.

b ¶ Momus.) Somni noctisq; filius, Momus deus est, qui licet ipse nihil
 fingat, aliorum tamen quantumuis præclara opera carpit & calumniatur. Vnde
 de

de prouerbium, Momo satisfacere, pro calumnia, pro reprehensione accipitur.

c ¶ Quibus aliquando.) Periphrasis uictorum. Est autem supra annotatum uel à Pindaro, oportuisse currus duodecies in Olympico certamine rotari.

d ¶ Formosam gloriam.) *Ὀυκλέα μορφάων*, celebrem gloriam: nam hilares, læti & fauorabiles ob uictoriam Olympiacam uictores redduntur.

e ¶ Adfillat.) *ποτιστήϊ*, adfillat. Metaphorice, efficit, parit.

f ¶ Proinde Cyllenem.) Laus à maioribus Ageſiæ matris. Cyllene uel Cyllenus mons est Arcadiæ Mercurio ſacer: hinc Cyllenius heros Mercurius Virgilio est. Ouid. i. Metamorph.

Menala transferam latebris horrenda ſerarum,

Et cum Cylleno gelidi pineta Lycæi.

g ¶ Affines tui.) *μᾶτρες αὐδ' ὄρες*, affines & maiores à matre.

h ¶ Mercurio.) A pietate in Mercurium, maiores matris Ageſiæ laudat. Proinde Mercurio et Ioui acceptā referendā uictoriā adſerit. i ¶ Supplicibus ſacrificijs.) *λιταῖς* hoc loci adiectiuū est, non ut ſupra & in nono Iliad. ſubſtantiuum, uel etiam proprium. Stephanus à nympha Naide Cyllene montem appellatum tradit, ibiq; merulas albas naſci, nec uſquam alibi tales, uariasq; uoces adere: noctu ad lunam facilius quā die eas capi.

O Ageſia, Soſtrati nate, qui certamina præmiorumq; ſortem tenet, ac ſtrenuam Arcadiam honorat Mercurius, is & cum grauiter tonante patre tuam felicitatem perficit. ^b Gloriam quam habeo in lingua acutæ cotis, quæ me non inuitum attrahit pulchre fluentibus ſpiritibus: auia mea ^d Stympthalica florida Metope,

a ¶ Cum grauitonante patre.) Iouem patrem grauitonantē. Sunt aut hęc ſerè Iouis epitheta. Primum tamen decadem uocum, quæ uetustas ipſum Iouem intellexit, perinde ac Vrbanus è ueteribus digeſſit, ſubijciemus:

<i>Ζεύς</i>	<i>Ζῆρ</i>	<i>Δόυς</i>	<i>Βολύς</i>	<i>Ζαί</i>	Iupiter.
<i>Ζῆς</i>	<i>Ζᾶς</i>	<i>Δίς</i>	<i>Βλυί</i>	<i>Δαί.</i>	

Iouis epitheta ergo ſunt hæc propemodum:

<i>Θρυόπα</i>	<i>Βαρυόπα</i>	<i>ἐλατῆς βρονταῖς</i>
<i>σεροπᾶν κεραυνῶν τε πρύτανις</i>	<i>σωτήρ</i>	
<i>φύξις</i>	<i>πατὴρ αὐδ' ὄρων τε θεῶν τε</i>	
<i>πόσις ἥρης</i>	<i>βαρύγαστος</i>	<i>ὑψιβρέμετος</i>

K

μηλίστης	ἀγκυλομήτης	νεφεληγερέτης
θρυόπης	τορφικόρῳνος	βροντοσκήρωνος
αἰγίοχος	πανόμφατος	ἀσδροπηνκτής
Φίλιος	ξένιος	ἑταίρειος
ἑφίστιος	φαναῖος	ὑπατος κρδόντων
λύκιος	ἐλλάνιος	βασιλεὺς θεῶν
ἀργικέραυτος	ἐλδύθης	δλύμπιος
λύκαιος	αἰθέρι ναίων	γενέθλιος
ἑδδθυεῖος	φοινικοσερόπης	αἰολοβρόντης
μυλίστιος	δλύμπιος ἡγεμῶν	ὀροσκοτύπος
ἄλτιος	ἡλῆος	δλύμπιος ἡγεμῶν
εἰγύλοπος	ἐργκίραυτος.	

b ¶ *Gloriam habeo.*) Allegoria est, qua Lyrices & Musices suae praestantiam modeste laudat & uerè poëta, ut animaduertat Agesias sese non uulgariibus, sed enim summis, optimis, praclarissimis per Pindarum praconijs autum iri. Tum patriam suam Thebas huiusmodi esse, ut quae eximia ingenia proferat: cuius è fontibus, cuius tutelaribus numinibus haud poenitendum hoc poëtices decus acceperit, quo cōmodum quos uelit ornare possit. c ¶ *Acutae cotis.*) Per acutam cotem iudicium suum & ingenium intelligit poëta, quo aequae atque cos ferrum acute & absolute, quidquid in manus sumpserit, perficere possit. Appellat autem canoram cotem, respiciendo ad lyram suam. Nam omnia eius poemata ad citharā & tibia decantata sunt, ut monet hypomnematistes. Ipsa cos, ipse animus meus, iam antea uolentem me pertrahit ad pulchre fluentes status, id est ad sonos, ad cansionem, ad hymnum. Proinde haec allegoriae huius summa est: Mibi à maioribus meis, à genere, à matre, à patria insitum est ut Musica & lyrice claream. Auia, inquit, mea Stymphalica florens belle Metope, bellicosarū Thebarum matris meae mater, instar acutae & argutae cotis in lingua mea est: illa me ad dulciter fluentes spiritus, ad suauis tibi decantandos hymnos ô Agesia permouet, imò pertrahit. Atque ut haec penitus intelligantur, historia ex interprete est adijcienda. Metope filia fuit Ladonis fluuij, uxor aut Asopi Thebani amnis, è quo filiam Theben peperit, qui cum urbs idem nominis obtinet. Pindarus ergo Thebis oriundus Metopen auiam suam, id est, patriae suae matrem appellat. d ¶ *Stymphalica.*) Stymphalus Arcadiae ciuitas, cuius filiam Metopen facit poëta, ut quae ortum ducat lus Arcadiae ex Ladone Stymphalium praeterlabente. Stymphalica igitur Metope est, id est metropolis Arcadica. Iam & hoc se debere maioribus Agesiae innuit, quandoquidem & ipse

ipse Arcadicus, quantum ad matris sue maiores attinet, extiterit.

STROPHE V. COLON XI.

Quæ^a cædentem equos^b Theben peperit, cuius amabili aqua^c sitim meam restinguo, uiris iaculatoribus uarium hymnum plectens. ^d Excita nunc socios Aenea: primū quidem, ut laudibus efferant Iunonem Partheniā: deinde agnoscant, an ne uetus opprobrium ueris rationibus effugerimus, ^f Bœoticam suem. ^g Es enim nuncius rectus, ^h comptarum Musarum scytala, ⁱ dulcis crater bene sonantium carminum.

a ¶ Equos cædentē.) Id est, equestrem. πλάξιππος à πλῆξω scilicet rursus, et ἵππος equus. α factum est ex η dorice. b ¶ Theben.) Theben Nympham seu fluuiū, uel ipsam etiam patriam intelligit. c ¶ Sitim restinguo.) Sitim restinguere, est ἀλκυνόεια. Id est, cuius ego Thebes sum ciuis, in qua ego spiritū duco. d ¶ Excita nunc.) Aeneas Pindari chorodidascalos, hoc est chori institutor erat, quo publice utebatur Pindarus, ut sua poemata doceret, cumq; alijs ea psalleret: quandoquidē ipse adeo tenuis uocis erat, ut pro dignitate, sua recitare nō posset. quod plures alij poëta, quū canora et arguta uoce pollerent, per sese ipsi faciebāt, choros nempe docentes. ὄτρυνον εἰς τὸ ἄρσεν, id est, concentores tuos adhortare, alacres illos redde ad cantandum tecum, et ut Iunonem tecum Partheniam laudent. et c. e ¶ Iunonem Partheniam.) Quia Arcadiæ mentionem fecit, ideo et Iunonem Partheniā, hoc est, Arcadiā recordatur: à Parthenio enim Arcadiæ monte Parthenia uocatur. f ¶ Bœoticam suem.) Βοιωτία ὕμ. Hyantes gens prisca et barbara in Bœotia fuit, quos propter insignem et inertiam et barbariem et omnis liberalioris institutionis ignorantiam quidam proscindentes, corrupto nomine quemlibet eorum ὕμ, id est suem appellabant: ut inde Βοιωτία ὕς in prouerbium abierit, quo inertem et ignauum, neque literarum, neque nandi gnarum, notarunt. Institue ergo chorum ô Aenea, ut canat Partheniā primum Iunonem, deinde ita canat nostra poemata, ut auditores et spectatores intelligant nos non esse amusas, ut prouerbium habet, sues. g ¶ Es enim nuncius rectus.) Laus Aeneæ chorodidascali, à facili. Haud difficulter chorum instituere potes, es enim nuncius rectus, hoc est, hoc meo nomine recte, bene et

pulchre efficere potes, quandoquidem sis ipse & literarum & Musices peritissimus. Nam hoc est, quod subijcit: h. C. Comptarum Musarum scytala.) Ingenti praeconio effert Aeneam chori magistrum, scytalam Musarum appellans, hoc est ueluti secretorum Musarum conscium, ac talem quem sibi Musae deligant, si cui secreta sua & sacramenta indicare uelint. Metaphora est pro uerbialis, sumpta ab adagio, Scytala Laconica. Et licet ex Gellio hoc ipsum peti possit, è Pindaricis tamen scholijs adnectā. Lacedaemonij si quando Harmostis suis ad aliquam urbem missis, secreti quicquā indicare uellent, non fidebant chartae, ceterū talem celandi consilij sui rationem inibant: deradentes lignum teres, trium uel quatuor cubitorū, in duas partes sindebant, alteram imperatori peregre agenti dabant, alterā ipsi sibi retinebant. Significaturi igitur aliquid duci exercitus, tenue quoddam & angustum lorum uirgæ seu tereti baculo suo dimidiato obuoluebant, eoq; pacto quæ uellent inscribebant. Resolutum itaq; lorum confusas quasdam notas subindicabat, quas nemini cognoscere possibile erat. Lorum ergo tale imperator acceptum per Laconum nuncios, suo quod penes sese habebat circumuoluebat tereti bacillo, moxq; Laconū suorum & mandata & consilia dignoscebat. Huiusmodi itaque lorum, quo epistolæ uice Lacedaemonij utebantur, σκυτάλη, hoc est scutica dicebatur, à σκῦτος coriū. Alij sic interpretantur, quod Lacones latas scuticas habuerint, quibus inscripserint consilia sua ad Harmostes, easq; coriaceo uasi inclusas & obsignatas transmiserint. Aeneas igitur est rectus angelus & scytala Musarum, hoc est Musices peritissimus, & literis ornatissimus, ut Musis, Apollini & Charitibus adeo gratus sit, ut si quid recte curatum uelint, ei demandent. i. C. Dulcis crater.) Crater uini est amplum poculum, à κρατέω capio, teneo, ut poeta ob oculos ponit, dum inquit, Crateres magnos statuunt. Hic insigni metaphora, pro uase, imo pro promo & condo dulcisonarum odorum. Perinde ac si dicat: Quemadmodum crater dulcissima uina & condit & promit, quæ conuiuias exhalarent, sic tu non uina, mi Aenea, sed suauissimas odas contines apud te, & eorum sonare doces. Qua laude quid magnificentius Musico dici potuit? eo quā augustius uel eruditissimus quisque predicari quiret?

ANTISTROPHE, COLON XI.

Iube etiam ut ne obliuiscantur Syracusarum,
& Ortygiæ, quam Hieron puro sceptro gubernans,
& recta consulens, rubros pedes habentem
Cererem ueneratur, filiaq; eius Proserpi-

nec,

nae, d⁴ curru albos equos habente inuectæ Anacalyp⁴teria celebrat, Iouisq; Aetnæi fortitudinem. ⁶Suauiloquæ ipsum lyræ & cantus ^fnouerunt. ⁸Ne quatiat oro felicitatem eius futurū tempus, uerum dextro adfectu & ^hhilari mente Agesiæ laudem suscipiat.

Commoratur in Apostrophe ad Aeneam chorodidasalum, in cuius persona interim ipse uates Hieronem regem σὺ γυγονοῦ Agesiæ cōmendat, propterea quod & ipse Agesias Syracusanus sit à parente Sostrato. a **Ortygia.**) Ortygia insula est ante Syracusas, cuius Hieron rex erat. Et quia Syracusanus esset Agesias à parentibus, meminit iuxta & Syracusarum & Ortygiæ, quibus iam tum dominabatur Hieron, et ipse Olympionices, honorifice.

b **Rubros pedes.**) φοινῖδες πεζῶν Cererem appellat. Quid coloris sit, & quomodo fiat, ex nigro uel opaco lumine, ex Aristotele in superioribus indicatum: hic tamen pro flauo accipit: seges enim matura flaua est. Per epitheton ergo ad inuentum Cereris, fruges nimirum respicit. c **Ceres rem.**) Δημήτηρ Ceres. Dores dicunt δαμάτηρ, à δαῖ, quod Dorienstibus terram significat, & μήτηρ mater, ceu terræ frugum mater. Ita scholia Theocritica. Adumbrat uberem frugum in Sicilia prouentū, quo nomine Siciliam Cicero in Verrinis extollit. d **Curru albos equos.**) λευκίππῳ.

Cereris festa, Demetria, Thesmophoria & Eleusinia Grecis dicuntur. Filie eius Proserpine Theogamia, hoc est diuinæ nuptiæ celebrantur, quod scilicet Plutoni ducta sit: & Anthesphoria in Sicilia aguntur, autore Iulio Polluce. Theogamia uero & Anacalypteria idem esse solennitatis genus ex interprete, & Hesychio colligitur, qui Anacalypteria uocat, quando tertio die sponsa ex ædibus parentum sit ducta: ab ἀνακαλύπτωμαι, id est, reuelor, quod tum reueletur sponsa & puella, quæ ante à domi clausa manserit. λευκίππῳ αὖ λευκίπ-

tem ideo dicit, quod raptam à Plutone Proserpinā filiam mater Ceres diu quæsitam, ac tandem curru albos equos submissos habente repertam, in cœlum ad Iouem reduxerit. Scholia. e **Suauiloquæ.**) Hoc dicit cum propter superiorem primum, quo celebratus est, hymnum, tum etiam quod Musices arte claruerit, id quod eadem prima ode exprimit, ἀγλαΐζεται δὲ μουσικῆς γὰρ αἶψα. f **Nouerunt.**) γινώσκοντι est pro γινώσκουσιν, δωδεκάωσ. g **Ne quatiat.**) ὅχῃ est uel precatio. Vtinam non infringat, uel præsens uel ullum futurum tempus Hieronis felicitatem, in qua perseverans

hilari fronte Agesiae laudem excipiat. Hoc ideo precatur, quod Hieron maior sit, utpote rex Syracusarum et Ortygiae. Agesias uero etsi Syracusanus quantum attinet ad parentes, non regis tamen filius fuit, quanquam imaginibus etiam maiorum suorum clarus haberetur, uates iam existens Olympicus. h. C. Hilari mente.) *Ὀνγκὰ τοῖς Φίλοις φροσύνας, τὸ τίσι ἐπ' ὀφθαλμοῖς βύθυμια,* amabili iucunditate, amico affectu, tranquilla felicitate.

EPODOS, COLON XIII.

Allegori » De domo ad domum, à Stymphalijs muris
ca cōpa » uenientem, b matrem pecoris diuitis Arcadiae re-
ratio. » linquentem. c Atqui profunt agitata surgentibus
» nocte procellis duae è ueloci nauis proiectae an-
» chorae. d Deus autem horum & illorum sortem
» undique cum gloria perspicuam efficiat. O cui ma-
ria curae sunt Neptune, Agesiam amans rectum
oro nauigium extraque periculum dona, e Amphitrites aureum colum gestantis coniux, meorum
uero hymnorum adauge permulcentem florem.

a C. De domo ad domum.) Suscipiat hilari affectu laudem Agesiae inquam, uenientem de domo ad domum, hoc est, ab una patria ad alteram, de Arcadia Syracusas. Interpres monet prouerbiū esse de ijs, qui de eodem ad idem proficiscuntur. b C. Matrem pecoris.) Periphrasis est Stymphali, quae mater est urbium Arcadiae, metropolis et urbium excellentissima. Arcadiani δὲ μνησθαι dicit, id est, abundantem ouibus, diuitem pecoris, ab εὖ et μνησθαι, quod omnis generis quadrupedia significat, maxime uero ouem, tum fructus arborum quarumlibet, praecipue uero pomi. c C. Atqui profunt.) Gnome est allegorica, qua laudat duas patrias Agesiam agnoscere. Perinde ac in tempestate duae anchorae marinae petrae et littore detentae, nauim ne uentis cedat, seruant, ne confringatur: ita duae patriae alumnum suum amplectentes, retinent, illustrant, decorant. Potest et haec gnome uel ad duos fidos amicos, uel quaecumque duo salubria, ad pharmaca, ad uicinos, idque genus alia referri. ἀπεσκήμφθαι praeteritum aparemphati, sicut τετυφθαι, à uerbo σκήμφθαι fulcio, quod à nomine σκήμπος deducitur. Est autem praeteritum pro praesentii infinitiuo explicandum, hoc pacto: Bonae sunt duae anchorae proijceae, hoc est ad proijciendum, ad fulciendum, ad firmandum, uel ut fermentur.

Deus

d (Deus autem.) Peroratio est, qua & Agesie ab utraq; patria Symp^halo & Syracusis, leta euenire precatur: & Neptunum, ut cum Agesie nepoti eius, tum hymnis suis secundiorem fortunæ auram donet, rogat.

e (Amphitrites.) Amphitrite uxor est Neptuni: auream colum, ut regina, gestat. Pro mari Homero Odyss. æ. & primo Metamorph. accipitur.

DIAGORAE RHODIO PUGILI, QVI

uicit LXXIX Olympiade, ODE VII.

STROPHE I. COLON XI.

T si quis à diuite manu phialam acceptam ridentem intus uitis rore donet nouo genero unà cum uino offerens, ab una^b ad alteram domū transferendo, aureum omnino facultatum uerticem, symposij oblectationem, qua simul honoret a finitatem suam socer, & ita præsensibus amicis eo munusculi æmulatorem reddat sponsum unanimis genialis tori:

ANTISTROPHE, COLON XI.

Sic ego nectar^f suapte sponte fluens, Musarum donū, brauij latoribus mittens, dulcē animi fructū, exhalo Olympios, Pythiosq; uictores.

ENARRATIO.

Hactenus qui equis, curribus equis & mulabus ductis uictores euaserunt, prædicauit: Nunc eos qui pugilatu, lucta, & id genus alijs certaminibus uicerunt, effert. Quando, & qua Olympiade Diagoras uictor euaserit, pugilem agens, epigrapha testatur. Quanto uero sit in precio hæc ode habita, Gorgon in Scholijs tradit: argumento enim est, ut idem ait, quod aureis literis in Luⁿaris Mineruæ templo consecrata conspiciatur. Fuit autem Damageti Rhodij filius Diagoras, de quo hæc memoriæ prodita sunt, quod Olympiæ steterit Diagora simulacrū, post Lysandri imaginem, cubitorū quatuor, digitorū quinq; dextram extendens manum, sinistram ad sese insecutens. Hunc sequitur Damag

Argumentum

getus senior ille liberis suis pater, cui idem cum auo nomen erat, quinquertio insignis, & ipse cubitorum quatuor, minor autem patre digitis quatuor. Hos iuxta stabat Dioreus frater pugil, & ipse quinquertio insignis. Tertius post illū Acusilaus, sinistra lorum pugilatorum tenens, dextram ueluti ad orationē expandens. Et illi sanē uictoris Damageti filij, in columnis unā cum patre suo conspiciuntur. Post illos & nepotes eius uictores duo: Euclon pugilatu Andronem uincens, deinde Pisirrhothius & Lelegetes qui eodem die uictoriā cum patre in Olympijs ludis adepti sunt. Non longo post tempore fama est filiam Diagorae Aristopatram Olympiam uenisse, petijssēq; ab Hellanodicis, hoc est, certaminū arbitris, ut eam ad spectaculū admitterent: qui dum eam prohibentes, iuxta legem suam dicerent, mulierē non decere, ut gymnicum agonem spectet: respondit, se alijs haudquaquam foeminis parem esse, sed quiddam habere excellentius ceteris, nempe maiorum se uirtutibus munitam: iuxtaq; & patris & fratrum statuas commonstrauit. Quo uicti Hellanodica, legis soluta consuetudine, Aristopatrae spectandi fecere copiam. Porro quod aureis literis transscripta haec ode, Mineruae dicata fuerit, & in Pindari & Diagorae honorem factum est. Laudat autem Diagoram, à patria Rhodo, ab Olympia uictoria, à patre Demageto, à maioribus Rhodiorum, Tlepolemo praesertim, ad quem genus suum refert Olympionices. Hic in Tlepolemi rebus gestis explicandis, ad partū Mineruae digreditur, & ad ortum Rhodi insulae. Postremo à Nemea, Isthmia, Atheniensis, Argiua, Arcadica, Thebana, Aeginetica, Pelleneaq; uictorijs. Tandem uoto cludit. a ¶ *Ut si quis.*) A comparatione orditur, eaq; pulcherrima, ut semper in exordijs eximius est. Quemadmodum, inquit, pater sponsae, generum suum aurea phiala, quam ei in conspectu conuiuium dono dat, exhilarat, estq; in causa, quur arctiori amoris uinculo erga sibi desponsam rapiatur: sic ego uictoribus Olympicis, aliorumq; Graeciae certaminum potitis, nectar merum dono. Est & obseruandum in comparatione, quod uinum uitis rorē metaphorice desiniat, & quod κῆδος pro κῆδος affinitatē appellet. Est enim τὸ κῆδος πολὺ σκῆμον, ut Nicandricus hypomnematis istes affirmat, in principio θεοεικῶν, explicans uersum

ἀπὸ τοῦ δὲ τὴν ψαυτὰ, λύσιν θ' ἐτραλκία κῆδος.
Tria, inquit, κῆδος significat: cognationem ex affinitate, sollicitudinem, & malum. Nicandro ergo eo loci malum significat, Pindaro hic affinitatem. d ¶ *Ad alteram domū.*) De domo ad domum parœmia, praecedenti ode indicata est.

c ¶ *Facultatum uerticem.*) Propter aurum, phialam auream rerum, hoc est, bonorum uerticem uel summitatem & culmen uocat, quod aurum in diuitijs & metallis sit longe praestantissimum. d ¶ *Symposij oblectatio-*
nem.)

οἱ κῆδος
οἱ κῆδος.

nem.) *χέει* hic oblectatio & iucunditas est, dum inquit, *συμποσί* *χέει*. Nectar à *υ* steretica uocula, & *λεσι* *ω* occido, deorum immortalium potus est, sicut ambrosia cibis. Vtroque eternitas, deorumq; immortalium in corrupta essentia pulcherrime adumbratur. Atqui nectar odas suas nominat Pindarus. f. *¶* Suapte sponte fluens.) *χυτο* pro *αυτοχυτο*, per se se fusum, uoluntariū, purū, *ακατα* *ρ*, nō dilutū, idest præstantissimū hymnū.

» Felix ille quē bona fama detinet. Aliās alium
» ^agratia uiuificans respicit cum suauifona quidem
» ^bcithara, uarieq; resonantibus tiliarum uasis.

Gnome est, qua illos felices prædicat, quorum uirtutes, resq; insigniter gestæ, præclaris poetarū monumentis atque adeo literis celebrantur: *paraſceuen* ita faciens ad insequentem *Diagoræ* laudem. a. *¶* Gratia uiuificans.) *ζωθαλμι* & composita uox à *ζω* uita, & *θαλω* floreo. *χέει* *ζωθαλμι*, id est gratia uitam floridam & amoenā reddens. Metaphorice per eam gratiam poetices, & literarum uim & præconia intelligit. b. *¶* Cithara.) Adiungit citharam & tiliam, quandoquidem poemata eius ad lyram & ad tiliam, ut antehac indicatum, decantabantur. c. *¶* Tiliarum uasis.) Periphrasis est. Simpliciter enim tiliam significat per uasa seu foramina tiliarum, seu organa.

EPODOS, COLON XIII.

Et nunc^a per utraq; unā cum *Diagora* descendi, laudans marinā *Veneris* filiam, *Solis*q; uxorem^b *Rhodon*, bello longe ualentem, ut^a fortem & magnum uirtute uirum, prope *Alpheum* coronatum, & prope^c *Castaliam* pugilatoria propter munera extollam, patremq; simul *Damage* tum, cui iustitia cordi est, ^bqui cum *Argiua* multitudine^k treis ciuitates complectentem insulam, apud *Embolum* amplæ *Asiæ* habent.

a. *¶* Per utraq;.) *τω αφοτερω*, per utraq; uel cum utrisque, cithara & tilijs. b. *¶* Rhodon.) *Rhodus* insula est celeberrima, quā & *Ophiussam* & *Aethream* olim appellatam *Stephanus* testatur. Est aut *Pindaro* in more, ut à *Nymphis* ciuitates insulasq; appellet, et e contra. Sic hoc loco per *Rho-*

don Nympham, Venerisq; filiam, Apollinis Nympham, seu sponsam, seu uxorem intelligit, insulam pariter per idem nominis accipiens, quam *ποντίαν* dicit, quandoquidem in mari sit sita. Proinde alij aliam Rhodi Nymphæ genealogiam recensent. Asclepiades, Amphitrites & Solis filiam facit. Quidam ita scernunt, ut marinā filiam, ad insulam Rhodon referant, Solis uero Nympham ad heroida. Fertur enim, quod cum Nymphā adspexisset, deperierit eam Apollo, ac in cognomine Nymphæ insula, cum ea rem habuerit. Herophilus Neptuni & Veneris filiam ait. Epimenides Oceani gnatam dicit, unde etiam cognominatam urbem. Sunt qui adfirmant, propterea eam *ρόδον*, id est rosam appellari, quod insigneis rosas proferat, seu quod rosetis luxuriet Rhodus. Cæterum & urbem & insulam clarissimam esse, quæ sæpe damnum dederit Turcæ, & ipsa rursum fecerit, plus satis uerum, Christianis adeò compertum.

c ¶ Bello longe ualentem.) *δύθυμάχευ*, rectā pugnātem, intrepidum & strenuum significat, qualem describit Homer. Iliados v. dum inquit:

τῶ δ' ἄγαθῷ, ὅτ' ἄρ' ἐπέτετ' ἔχων, ὅτε τε λίην
ταρβέει, ἐπὶ δ' αὖ πρῶτον ἐσὶν ἡτὶς λόχον αὐδ' ὦν
αἰρετῶν ἢ τάχιστα μιγυῖν δαίην δ' αἰὶ λυγρῇ.

δαίς αὖτις
πολέμω.

d ¶ Fortem uirum.) Ipsum Diagoram. e ¶ Prope Alpheum.) Id est, Olympiaco certamine. f ¶ Castaliā.) Fons est Castalia prope

Munera pu
gilatoria.

Pythionē Apollinis urbem: pro Pythijs ludis accipit poëta, κατὰ μετὰ μύων. g ¶ Propter pugilatoria munera.) Id est, coronam quam ex Pythia uictoria per pugilatum adeptus est. h ¶ Qui.) Diagoras & Demagetus. i ¶ Cum argiua multitudine.) Scilicet per Tlepolemium Rhodum traducta, ut subinde explicabitur. k ¶ Tres ciuitates.) Periphrasis est Rhodi, insula tres ciuitates complectens. Continet autem Rhodus tres urbes, nempe Lindum, Ialysum & Camirū, perinde ac Homerus etiam testatur in *Βοιωτία*,

οἱ ῥόδον ἀμφὸν ἔχοντο διὰ τριχὰ κοσμηθῆντες,
λίνδον ἐν λυσίον τε, καὶ ἀργινόν τε καὶ μέρον.

l ¶ Embolum.) Rhodus è regione Lyciæ sita est: iuxta Lyciā uero oppidum est Arycadne: proxime quod templum quoddam est Embolum primo uocatum, ob loci situm: latis enim adiacentibus petris in acutum tendit regio, instar acuti nauigij, quod Græci *ἐμβολον* dicunt. Nunc uero Trieris, id est, triremis ob eandem causam nominatur: quandoquidem eius positura loci, naui nō sit dissimilis. Apud Embolum ergo, id est Lyciam, figuram emboli, quod est acuti nauigij genus, constituentem.

Strophe

STROPHE II. COLON XI.

^a His autem qui à Tlepolemo originem duxerunt, puta latepotenti Herculis generi, communem præconiorū sermonē proferre uolo. Quod ad patrem attinet, ex Ioue, quod ad matrem, ex Astydamsa Amyntoris filia initium sumere contendunt. ^b Circa humanam porrò mentem innumeri errores pendent. ^c Confiari tamē nō potest,

ANTISTROPHE, COLON XI.

^a Vt id quod in præsentia, in posterum etiam alicui præstantissimum reperiatur.

^a (His autem.) Rhodios quantum ad patrem attinet Iouis filios facit Pindarus, quod ad Tlepolemi genus suum referant, qui erat filius Herculis, Hercules autem Iouis. Quantum ad matrem attinet, ab Amyntore illos deducit, repugnans Homero in Catalogo nauium, qui Astyoche Tlepolemi matrem adfirmat. Enimvero Hypomnematis, in historiographum Achæum incidisse Pindarum ait, qui eo genealogiam Tlepolemi ordine texit: Hyperochi Eurypylus filius est, Eurypyli Ormenus, cuius Pheres, cuius Amyntor, cuius Astydamsa Tlepolemi mater. Quin et ipse Amyntor genus suum ad Iouem reducit. Porro Homeri locus est huiusmodi de Tlepolemi matre:

ὅν τέκον ἄσυχθα Βίη ἡρακλιδῆν.
τὴν ἄγετ' ὅζ' ἐφύρης ποταμὸς ἀπὸ σελήνης,
πῆρσας ἄσσεα πολλὰ διοτρεφέων αἰχμῶν.

^b (Circa humanam porrò mentem.) Prupergasian hac gnome facit, ad insequentem Tlepolemi errorem, quo Licymnium fratrem auæ suæ sed nothum, interemit. Humanæ mentes innumeris erroribus inuolutæ et obrutæ sunt: proinde nō mirum si quippiam à Tlepolemo sit admissum imprudentiū.

^c (Confiari non potest.) Sententiam sententiæ attexit. Hoc est, fieri non potest, ut fortuna alicui eadem semper permaneat, ut fixa et stabilis felicitas hic hominem excipiat. Nam qui iam status homini letus est, post paucos dies immutari potest: quæ conditio molesta et ingrata est, in iucundam breui tempore uerti potest: perinde atq; Tlepolemi fortuna è tristi et flenti, in letam et ridentem, dum Tiryni Rhodon usque secessit, est translata. Id est, Ne-

sciamens hominū fati fortisq; futuræ. Nescimus, inquit, an qua nunc felicitate stamus, permansuri in posterum sumus: itidem ut Tlepolemus ante errorem & eadem Licymnij fortunatus erat, postea uero fuga sibi salutem querere coactus, calamita iq; subiacere, usquedum rursus ex oraculo rex Rhodiorum decerneretur. Atque hanc sententiam ueluti thema proponit, quod Tlepolemi historia probat.

^a Etenim Alcmenæ ^b fratrem nothum, ^c conto duræ oleæ quatiens, ex ædibus ^d Mideæ matris suæ uenientē Licymniū occidit ^e Tirynthi, quam tum inhabitauit ^f bile percitus Tlepolemus. At ^g qui ^h animi perturbationes uel sapientibus nō raro imposuerūt. Consuluit itaq; oraculū Delphis,

^a ¶ Etenim Alcmenæ fratrem.) Errorem, in quem incidit Tlepolemus, & peccatum, hic Pindarus ipse enumerat. Interpres hunc in modum recitat: Tlepolemus, inquit, telo bouem traicere uolens, in Licymnium Electryonis filium nothum, qui ei ē Phrygia Midea natus erat, proiecit, præterq; animi sui sententiam occidit. Hinc declinans odium cædis, Delphis Apollinem consultit, quomodo sibi ea expianda sit cædes. Respondet oraculum, ut Rhodum se conferat. Verum Pindari ex uerbis colligitur, eum sponte, uel gloriæ, uel regni affectatione in Licymnium insurrexisse. Homerus historiam ita canit:

τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὐδ' ἔραφ' ἦν ἰμεγάρῳ εὐπύκτω,
αὐτίκα πατὴρ ἐοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἃ δὲ γηράσκοντα λικύμνιον ὄζον ἄρην.
αἰψὰ δὲ νῆας ἐπὶ πηγεῖ, πολὺν δ' ὄλεα δὸν ἀγέρας,
βῆ φόνῳ ἐπὶ πόντον, ἀπέλυσαν γ' οἱ ἄλλοι
ἦες, ἠωνοί τε, βίης ἠρακλείης.
αὐτὰρ ὅγ' ὅδ' ὁδοῖν ἴξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάχων.

^b ¶ Fratrem nothum.) Quæstio hic incidit, quo modo Licymnius sit nothus Alcmenæ: quæ sic diluitur. Alcmena Electryonis & Lysindices, Pelopis natæ, filia fuit legitima: Licymnius autem Electryonis & Mideæ, genere Phrygiæ, illegitimus filius fuit. ^c ¶ Conto.) τὸ σκᾶπτον pro conto sude uē accipit.

^d ¶ Mideæ.) Midea mater est Licymnij, & eiusdem nominis urbs in Argo. ^e ¶ Tirynthi.) Tiryns Argi ciuitas, unde Tlepolemus oriundus. Hercules inde Tirynthius heros latinis poetis uocatur. ^f ¶ Bile percitus.) χολωτός. Commotum regni cupiditate uel æqualis gloriæ inuidia,

uidia, in eadem Licymnij armatum Herculem Pindarus clanculum subindicat, per uerbum $\chi\lambda\delta\alpha\delta\iota$. g ¶ Animi perturbationes.) Apologie uice hanc gnomē interserit cōtinuē narrationi, ne quid prāter decorū in genere laudis admittat, ne uē notam Tlepolemo Rhodiorū principi inurere uelle uideatur

EPODOS, COLON XIII.

Quem quidem ex bene olenti templi adyto, iussit auricomus Apollo ex ^a Lernæo littore nauim soluere, ^b ad mari circumsepta pascua, ^c ubi quondam deorum magnus rex aureis niuibus rigauit ciuitatem, quando Vulcani organo, ærea nempe bipenni, Minerua ex uertice patris prorumpens, ^d uehementer clamauit, ut coelū ipsam trepidaret, almaq; parens tellus.

a ¶ Lernæo littore.) Lernam alij fontem Argi, alij rubetis exuberantem locum dicunt, ubi & hydra delituerit. Alij urbem Argi adfirmāt. Summa, ex Lernæo littore, id est ex ipso Argo. b ¶ Ad mari circumsepta pascua.) Periphrasis est Rhodi. c ¶ Vbi quondam deorum magnus rex.) Amplificat partu Mineruæ. Deorum magnus rex, Iouis est periphrasis. Porro Mineruam è cerebro Iouis nasci, idq; securi Vulcani, nonnihil mysterij in sese habet, neque quicquam simpliciter intelligendum. Quare hoc ipsum paucis explicare tentabimus. Minerua est artium & belli dea. Siue igitur artes ipsas, siue belli administrationem & consilium accipiamus, eadem utrinq; ratio manet. Artes, omnesq; ingenue discipline, è cerebro, è capite Iouis, è Dei Opt. Max. sapientia prodeūt. Scimus enim à Deo nobis, ut alia omnia bona, sic ipsas quoque profluere arteis. Quod autem Vulcanus securi caput Iouis aperit, in partu Mineruæ, quid aliud est, quàm quodam impetu, quadam etiam lucta, & summo ingenij conatu, artem tandem conquiri? Non per somnium enim nobis obrepunt artes, neque stertentibus nobis obueniunt: ceterum necesse est, ut Vulcanus faber ille deorum, cui apud Græcos ab æstu igni uē nomen, securim suam admoueat, ut eius beneficio Minerua generetur. hoc est, quanquam ingenue discipline ex ipso diuinæ sapientiæ fonte nascantur, opus tamen est primum ductore, opus est magistro, ceu apud Lyricos chorodidascalo, qui suis præceptionibus & institutionibus ingenij pueri formet, imbuat, erudiat. Quod iam non ad fabulosam illam duntaxat Mineruam Iouis gnatum pertinet, sed ad omnis

qui melioribus disciplinis incumbūt. Nemo enim unquā ad apicē literarū perueniet, & scientiarū pulcherrimū fructum & εἴς αὐτὴν adipiscetur, qui nō bonis sese praeceptoribus submiserit, aut monitis doctiorū gesserit morē, ac deinde per sese etiā nō summo studio, diligentibus excubijs, literis inuigilauerit. Atq; huc nō inepte quadrat, quod grammatici Minervā dictam putent, quasi minuentē vires & nervos. Literae quidem ocium & tranquillitatē requirunt, sed tale ocium, quod nunquā, ut ille ait, sit sine negotio. Arbitratur quidem ignavū vulgus, eruditos & Musis deditos, solo & execrabili ocio torpere, quum interim plus operentur, magis item negotio sint intenti qui literis inbiant, quā ulli profecto cerdones: haudquaquā enim uitam ab omni opere atque negotio alienam, eruditi ducunt. Qui illiberalibus artificijs uictitant, & χερσὶ δουλοῦ spiritū ducunt, corporis uiribus potissimū laborant, corpore ut in plurimū fatigantur. At qui Musis student, & Corycidas nymphas depereunt, plus animo quā corpore laborant, inq; hunc laborant modum, ut ferē ipsa uoletudinis ratione, dispositione & habitudine, haud raro cognoscatur studiosus ab inerti, eruditus ab amuso. Adeo rapit literarum amor suos amulatores, adeo vires illorum exhaurit, adeo adfligit, macerat, absunit, ut neq; Leander ob suam Abydanā nympham, nec Pyramus ob suam Thyssen, acrius & uehementius cruciati sint. Ignis Cupidinis ualde quidem aestuat, ita ut colorem & formā diminuat amantiū. At non minor flamma studiorū est amatores, ut ferē luridi, qui fortius inuigilarint Musis, esse uideantur. Quod si literas pingere, characteres ducere, talis sit labos, ut licet duo eo digiti adhibeantur, totum tamen corpus, Terentiano, non uulgaris eruditionis uiro, autore, eo negotio occupetur: quanto magis qui sublimia speculantur, praeardua tractant, diuina meditantur, serijs studijs dediti sunt, uel leuibus etiam, labori intenti sunt, exhauriuntur, maceranturq;. Hinc aqualicudos quosdam, Epicuros, parū dare operā Musis liquet: quomodo enim subtilis animi τὸ σῶμα uel σῆμα esse queāt? Somnus, desidia, uoluptates, lautitiae mensae, nō pessima interdum forma conspicuos interdum homines reddunt, sed ignauos interim & inertes. Ediuerso uigiliae, animi ad bona studia alacritas, uariarum illecebrarū contemptus, frugalitas, faciei quidem subpallidae, sed decentis habitus, solertes, gnauos, bonae adeo frugis homines reddit. Falluntur igitur, qui literas leuem rem, & modica cōstare opera cogitant. Errant, qui studiosos ociosam degere uitam rentur. Ex hisce iam claret, quid poëta per Vulcanum & securim, qua caput Iouis discidit, ut Minerva tandem prodiret, uelint: operosam nimirum praeceptoris institutionem, & ut Homericē dicam, *ὡς περ αἰὲρ ἀλεγεινόν*. Sed quis coelum & terra clamorē Minervae tremuerunt? an quia coelum ac terra sapientia & artibus gubernantur & perseuerant? Nōne summa

ma

ma ars, maxima scientia est, firmamentum tot luminibus, tot stellis, tot tantisq;
animantibus exornare, motum & continuam reuolutionem, ac statum quibus-
dam cū corporibus tum astris addere? Atq; illa est sapientia æterni & immensi
Dei. Quid ergo clamat Minerva? quid uociferatur? quid? iustitiā, æquitatem,
iura, leges, societatem humani generis & cōiunctionem, ingenuos mores, præ-
mia uirtutum, poenas uitiorum: nam & ē sempiterna Dei uoluntate prodeunt,
& literis deprædicantur, docentur, proponuntur. Recte proinde tam pium,
tam sanctum, tam necessarium, tam cōmodum Mineruæ clamorem, & cœlum
& terra reuerentur, timent ac trepidant. Hinc est quod poëtæ Mineruā ἀ-
οοσόφῳ adpellent, hoc est, populorum seruatricem, quod præclaris Musis &
republicæ, & humanarum status rerum conferuentur. Exime Mineruam ex
hoc mundo, tolle literas & literatos ex hoc terrarum ambitu, adime huic uni-
uersi centro liberalia studia, nōne cuncta intercident, ac in informe quoddam
chaos ruent? secumq; omnis boni, totius honesti, cunctarum uirtutum materiem
ac decus trahent? Hæc de mythologia partus Mineruæ, quantum ad bonas ar-
tes attinet. Nunc paucis de Minerva dea belli adiciamus. Quia enim bellum
per eos quoq; recte administratur, qui militiæ & castrensi disciplinæ, ingenua
studia coniunxerint (quales fuere apud Græcos Alcibiades, Themistocles, De-
mosthenes, Hieron, Agesilaus, Conon, Nicocles: apud Latinos uero, ut utriusq;
ex innumeris paucos adferā, M. Cato, Cn. Pompeius, M. Antonius, Iulius, Au-
gustus, Tiberius, Vespasianus, Titus, Nerva, Traianus, qui ut in literis summi,
sic belli domiq; & heroës & principes reperti sunt) nō iniuria belli etiam dea
Pallas ipsa hastam uibrans, fingitur. Consilia enim (quæ in bello utranque pa-
ginam, ut aiunt, faciunt) ex literis, ex ipsis adeo historijs prorsum petuntur.
Minerva igitur ut belli dea, ex cerebro item Iouis nascitur: id est, sapientia ad-
ministrandi belli ex Deo est. Scientia tamen militaris magno usu & exercita-
tione cōstat: quare Vulcanus securi caput Iouis aperit. Accipiamus iam Iouem
pro bellicæ rei initiato, Vulcanum pro eius rei præceptore, hoc est, usu belli: id
est, ipse usus bellicus tyrunculum effingit, & sibi apparat, donec nascatur Bel-
lona & ipsa Pallas, id est, animus fortis, agilis, strenuus, consilij etiam & stra-
tagematis præpotens. Cœlum & terra tremunt ad clamorem Bellonæ. Ecquid
clamat? quid præter arma? Et quia Iouis filia est, ideo arma propter iustitiā
defendendam clamat. Bella enim propter iustitiā geruntur, & ideo armantur
in hostem copiæ, ut sua tandem reipub. pax consistat. At uero dum bellum res
adeo sit horrenda, ut nullis uerbis eius calamitas & infelicitas explicari possit:
quid mirum, si terra cœlumq; contremiscant ad partum & uocem eius, quæ sit
futura præliorum directrix, Palladis: hoc est, ad belli præsentiam, consilium,

ductum, & auspica. d ¶ Vehementer clamauit.) ἀλάλαξεν, hoc est, bellicum & hostilem clamorem adidit. ἀλαγὴ enim proprie est hostium in ipso conflictu uociferatio.

STROPHE III. COLON XI.

Tum & ^a lucem accommodans mortalibus deus ^b Hyperionides, quod euenturum erat, charis filiis demandauit, ut obseruarent, quo scilicet primi deæ perspicuam aram conderent, honesta& sacra facientes patri, ac iuxta filiaē hasta fremen-
 „ ti, animum placarent. ^c Virtutem ita & lætitiā
 „ hominibus iniecit uenerandus ^d Prometheus.

a ¶ Lucem præbens.) Apollo φαισίβορος, apud Homerum φαεισίμβροτος appellatur, à φῶς lumen, & βροτός mortalis, quod hominibus in hac terra suam lucem cōmunicet. b ¶ Hyperionides.) Hyperionides uero, quod filius sit gigantis Hyperionis, ut est apud Hesiodū in Theogonia: uel ἐπιθετικὸς παρὰ τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς εἶναι. Hortatur, inquit, Apollo charos filios, id est, Rhodios, ut aram recens genitæ Mineræ extruant, & sacram scribant. c ¶ Virtutem & lætitiā.) Antithesis est inter Promethei reuerentiam, & inexpectatam obliuionis Epimethei nebulam. Præconsultatio prodest, obliuio & ignorantia obest. Atque posteriore de obliuione sententia facit πρὸ πρὸ γαστρίων & παρὰ σκευὴν ad Rhodiorū inconsideratam mentem & incogitantiam, qua citra ignem sacra facturi Mineræ, ad arcem conscenderant. d ¶ Prometheus.) Fratres sunt apud Hesiodum in 1. ἡμεῶν καὶ ἐγών, Prometheus & Epimetheus. Prometheus præconsultorem, Epimetheus postconsultorem, intempestiue prudentem, qui post acceptum damnum consilium det uel quærat. Iam ille Promethea agit, qui priusquam attentet quicquam ardui, consilio prudentiorum utitur: quique in rebus suis agendis prouidus est & circumspectus. Estq; hic προμνησθεὶς ἀεὶ δὴ περιφρasis: Promethei reuerentia, pro uenerando Prometheo. Significat itaque Prometheus rerum agendarum præmeditationem & prouidentiam.

ANTISTROPHE, COLON XI.

„ Accedit & obliuionis interdum ^a incognita ne-
 „ bula, rectam& rerum uiam ē mentibus aufert.

Ascenderunt

Ascenderunt itaq; non habentes ^bsemen ardentis flammæ. Dumq; instruunt sacrificijs igni ca-
rentibus aram, ^cmultū illis auri Iupiter, flaua ad-
ducta nebula pluit. Ipsa uero artem eis præbuit

EPODOS, COLON XIII.

Cælia Minerua terrestriū omnem, manibus
opere præstantibus obtinere.

a ¶ Obscura nubes.) ἀτρυγας πύρινον, inexpectata, obscura,
incerta, infinita, non euidens: ab α privandi uocula, id est sine, et τρυγας,
quod, ut Aristoteles in arte Rhetorica testatur, apud ueteres idem quod πρε-
pas erat. b ¶ Semen.) Semen ardentis flammæ, est ignis. c ¶ Mul-
tum auri.) Præmium cultus Mineruæ, est aureus imber et artes. Minerua,
bonæ literæ, cultores suos alunt et ditant.

Vici ergo Rhodiorum urbis, ^aopera animan-
tibus terræ similia ferebant, eratq; ingens gloria.
» ^bDocti autem sapientia maior & certior est. Fe-
» runt præterea priscae hominū fabulæ, nusquam,
quum Iupiter & immortales dñj inter sese terram
diuiderent, in alto pelago Rhodon apparuisse,
cæterū in marinis profunditatibus occultatā esse

a ¶ Opera terræ animantibus.) Rhodios statuaria quidem arte insignes
redditos, unde et plurimas sint consequuti opes, ostendit, ac nō minimam ade-
pti famam. b ¶ Docti autem.) Gnome est, qua rationem reddit quur
sint ingens consecuti decus per statuariam. Docti enim, inquit, sapientia et ma-
ior est, et sine dolo. quasi dicat: Non mirum quod Rhodij celebres sint redditi
per suam statuariam, quandoquidem Mineruam deam habuerint eius artis mas-
gistram, per quam fieri non potuit, ut artis laude fraudarentur, quam à tanta
præceptrice didicissent. c ¶ Ferunt præterea.) φέρει. Hactenus ab-
soluit parebas in de partu Mineruæ ex cerebro Iouis: de cultu Rhodiorum, quo
Mineruam uenerati sunt, de fructu religionis, quem à Minerua Rhodij accepe-
runt, disseruit: nunc aliam fabulam, de nobilitate Rhodi, quo modo olim in sor-
tem Apollini cesserit, subiungit.

STROPHE IIII. COLON XI.

“Absente itaque Sole, nemo fortē illi monstra-
uit, sed planē extra omnē regionis cuiuspiā hae-
reditatem purū liquere deum. Quod ubi ad me-
moriam reuocaret Sol, Iupiter denuò sortem di-
uidundæ terræ positurus erat, nisi Apollo non
admisisset, confirmans canum se salum introspi-
cere, surgentemq; ē fundo terram, pabula cum
hominibus tum pecoribus ministrantem.

a (Absente.) Absente Sole, scilicet sub terræ hēmisphærio:

ANTISTROPHE, COLON XI.

Illico Sol iussit aureo redimiculo cōptam^b La-
chesin manus extendere, deorumq; magnū non
fallere iuramentū, cæterum cum Ioue spondere,
ad clarum æthera emissam insulam capiti sibi suo
posthac munus fore. Consummata sunt igit̃ eius
uoti^d capita, uereq; & peropportune ceciderunt:
refloruit enim ex humido salo,

EPODOS, COLON XIII.

Insula, quam calentium genuinus radiorū pa-
ter habet, signem spirantium equorū princeps.

a (Aureo redimiculo.) Capitis muliebris ornamentū esse τοῦ ἀμπυξ, supra est auditum. b (Lachesin.) Lachesis Parcarum altera, quas ita Hesiodus recenset: κλωθώ τε λάχεσις τε καὶ ἀτροπος. Dicitur autem κλωθώ, ἀπὸ τοῦ συγκλωθῆναι ἀνθρώπων. Lachesis παρὰ τὴν κλέρω σιν ποικίλιναι, ἢ ἡ κατὰς γέγονός κεκλήρω. hoc est, à sorte quadā, quam quilibet à natiuitate sortitus est. ἀτροπος ab immutabili & ineluctabili fati necessitate. De his uulgatus uersiculus est:

Clotho ferto colum, Lachesis net, & Atropos occat. Verum de his satis in prima Olymp. ode. c (Magnum iuramentum.) Deorum iuramentum est, Styx infra, per quam deos peierare non licet. Iussit itaq; Apollo, ut Lachesis uel sancte deierans, unā cum Ioue ei addicerent Rhodum insulā.

Capita

^d ¶ Capita.) κεφάλαια, capita, uertices sermonis, uel petitionis. τε-
 λούρασιν est actiuum pro passiuo: perfecta sunt, expleta sunt, id est, Apollo
 impetravit quod uoluit. e ¶ Genuinus.) Est genuinus radiorum pater
 Sol: ipse enim radios à se se mittit, quibus hunc orbem illustrat. f ¶ Ignem
 spirantium.) Poëtice Solem, equorum ignem spirantiū principem appellat:
 fingunt enim Phœbum curru aureo, quatuor equos habente igneos uehi. Hinc
 Ouidius 2. Metamorph. de curru Apollinis:

Aureus axis erat, temo aureus, aurea summe
 Curuatura rote.

Equos uero idem ibidem recenset:

Interea uolucres Pyrois, Eous & Aethon,
 Solis equi, quartusq; Phlegon hinnitibus auras
 Flammiferis implent, pedibusq; repagula pulsant.

^a Illic Rhodo aliquando mixtus, septem filios,
 qui ^b sapientissima cōsilia & optimas disciplinas,
 temporibus priscorum admiserūt, genuit: quo-
 rum ^c unus quidem Camiron, natuq; grandiorē
 Ialysōn profeminauit, ac Lyndum, qui patriam
 terram, ciuium sortem seorsim habentes trifari-
 am ^d diuiserunt, ut sua cuiq; sedes uocaretur.

^a ¶ Illic Rhodo.) Rhodum Nympham insule cognominē facit. Apud
 Rhodum insulam, inquit, Rhodo nymphæ, unde insula nomen habet, Apollo
 mixtus est. ^b ¶ Sapientissima consilia.) Hoc est, qui sapientissimi fue-
 runt. Hellenismus est. ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jh} ^{ji} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

^c ¶ Unus quidem.) Quidam ex illis septem, id est, Cercaphus. Fuerunt
 ergo Camirus, Ialysus & Lindus, non filij Apollinis, sed nepotes. Patriā ter-
 ram, id est, Rhodon. Ciuiū sortem, appositio est. ^d ¶ Diuiserunt.) Tri-
 fariam diuiserunt, ut sua nomina insule inderent: ut partem suā & sedem Ialy-
 sus, Ialysōn uocaret, Lyndus suam Lyndum, Camirus suam Camirum.

STROPHE V. COLON XI.

^a Vbi ^b dulcis à miseranda calamitate liberatio,
 Tlepolemo Tirynthiorū principi constituta est,

ac ceu deus foret, ^cpecudum cæde constans nido
rem mittens ^dsacrificium, & iudiciū de certami-
nibus. ^eQuorū floribus Diagoras bis coronatus
est, in celebri Isthmo quater adeptus, Nemea^q
aliā ad aliā, coronā, & ^fasperis in Athenis.

^a ¶ Vbi.) Ad Tlepolemium unde digressus erat, reuertitur iam: estq; em-
phasis in dictione Vbi: in tam diuina insula: quā Apollo tantopere dilexit, quā
Pallas suo numine claram reddidit, Iupiter aurea pluuia decorauit.

^b ¶ Dulcis à miseranda calamitate liberatio.) Per appositionē dictum
est, ad sequentem periodum pertinens, hunc ad modum: illic in Rhodo Tiryn-
thiorum principi, ac duci Tlepolemo, ceu deo, pecudum sacrificijs constans ho-
nor constitutus est, qui honor precium est ac dulcis quædam à miserabili infortu-
nio, quo solum uertere coactus erat, liberatio uel redemptio. *λυτρεν* enim
precium est, quo captus redimitur. Idq; contigit dum ex Argo Rhodum iuxta
oraculum profugit. ^c ¶ Pecudum.) *μῆλα* pecudes significat *κατα-
χρησικῶς*, pro omnibus animantibus quadrupedibus. Hesychius omnia qua-
drupedia sanè, & omnis generis fructus arborum significare ait, peculiari-
ter ta-
men pro ouibus & mālīs accipi, ut 6. ode etiam indicatū. ^d ¶ Sacrum.)

Tlepolemus Rhodiorum dux, ubi in bello Troiano perisset, ossa eius Rhodij
secum in patriam retulerunt, ac templo in gratiam eius erecto, certamina Tle-
polemia instituerūt, in quibus corona ex populo alba dabatur. ^e ¶ Quo-
rum floribus.) Iam demum ad laudes Diagore redit, à uarijs certaminibus
eum laudans. Quorum scilicet certaminum floribus, id est, coronis ex alba po-
pulo, bis ornatus est, & cæteris. A Tlepolemijs primum, deinde Isthmijs & Ne-
meis, post ab Atticis ipsum euehens. ^f ¶ Asperis Athenis.) Athenas
pro Attica tota, ut Hypomnematiſtes ait, accipit: illic agebantur Panathenæa,
Herculæa, Eleusinia, & Panellenia. Aut uno ergo horum, aut omnibus certa-
minibus uictor euasit. Nam quū nihil exprimat speciatim, ambiguū relinquit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quando ^ain Argo æs (Hecatombæorū præ-
miū) cognouit ipsum (uictorem) & quæ sunt in
^bArcadia & Thebis opera, certamina^q ^dBœotie
lege sancita. ^cAeginæ deinceps & Pellanae uin-
centem sexies, Neq; aliud in ædibus ^flapideum
suffragium

suffragium nomen habet. Sed ô Iupiter pater, curans extrema^b Atabyrii montis, honora^c hymni legem & olympionicen.

a ¶ In Argo.) In Argo panegyris erat Iunonis. Iunonia hæc solennia uocabantur, aut Hecatombæa. Hic centum boues deæ immolantur in certaminibus uel ludis. Huius panegyrios præmium uictoriæ est æreum scutum, & corona ex myrto. b ¶ Et Arcadia.) In Arcadia Lyceæ, ludi in honorem Lycei Iouis peragebantur: præmium uictoriæ erant ærea arma. c ¶ Thebis.) Herculeæ uel Iolaia peragebantur Thebis. Victoriæ præmiū erat æreus tripus. d ¶ Boeotia lege.) Varia in Boeotia passim certamina quidem aguntur: Thestij Eratidia, Plataeis Eleutheria, Lebadeæ Trophonia, Oropi Amphiaræa. e ¶ Aeginae.) In Aegina insula, Aeacæ Aeaco sacra celebrantur. f ¶ Lapidum suffragium.) Moris erat uictorum nomina lapidibus & columnis incidi per ædes passim. Ait ergo, quod lapideum suffragium, id est, lapideæ columnæ, incisa uel insculpta uictorum nomina gerentes, nullius nomen crebrius habuerint, atq; Diagoræ. Ψαφῶ Doricum est, pro Ψαφος, suffragium significat iudicium, quo lapillum atrum uel candidum, uel chartam cui nigrum theta, uel τ, uel λ inscriptum erat, in urnam iudices conijciebant, & ita sententiam de reo colligebant, ut est in prouerbio uidere, Nigrum præfigere theta. Talem itaq; lapillum uel suffragium sonat Ψαφῶ. Proinde dum lapideum calculum uel suffragium dicit, columnā intelligit, quæ perinde nomen Diagoræ inscriptum habeat, atq; olim iudicū suffragia Athenis suas literas ostendebant. Atq; hæc comparatio uel metaphora, uel potius, ut apparet, tecta locutio clarescit per χιασμόν:

1 Non habet aliud	2 lapideum
3 suffragium	4 nomen.
Vel, 1 Lapidum	2 non habet aliud
3 nomen	4 suffragium.
Vel, 1 Non habet aliū	2 lapideus
3 calculus	4 sermonem.

g ¶ Extrema.) Dorsum, tergum, id est iuga, uel summū montem Atabyrium. Porro absoluta laude à multiplici uictoria ducta, uoto iam & precatione ad Iouem pro Diagoræ salute susa claudit hymnum. h ¶ Atabyrii.) Mons est Rhodi Atabyrium, unde Iupiter qui illic colitur Atabyrius dicitur, autore Stephano. Est & Siciliæ Atabyrion, ut Timæus in Scholijs tradit. Adijcit hic hypomnematis, boues æreas in hoc monte esse, quæ si quid ab

suerdi fiat, mugiant. i. ¶ Hymni legem.) Id est, fac ô Iupiter, ut enco-
mion hoc meum Diagoræ in gloriam cedat.

EPODOS, COLON XIII.

“Virum, qui pugnis uirtutē inuenit, daq̃ illi
uenerandā gratiā cum apud ciues tum apud exte-
ros: ^b quoniā iniuriæ infensum iter recte peram-
bulat. ^c Tu cui exploratū est, quā ē bonis paren-
tibus progenitæ mentes, eū ceu oraculo Delphi-
co cōmonefaciebāt, ne cela celebre Callianactis
femen, ^d cum Gratijs Eratidarū. Habet & Rho-
^e dus cōuiuia. ^e Vno uero & eodē tēporis momen-
to rapidæ interdum auræ, eaq̃ diuersæ spirant.

a. ¶ Virum qui pugnis.) A pugilatu, quo Pisæ in Olympiaco certami-
ne superior euasit, laudat. quasi dicat, omnium est clarissimus triumphus & ma-
ximum tripudium, quod Olympiorū ludis excelluerit. b. ¶ Quoniā in-
iurie.) Iniuriæ infensum iter perambulat, ἀέντορ est, quare Iupiter cunctis
gratosum reddere Olympionicen debeat. Est enim iustus, inquit, & iustitiæ
iter recte ingreditur. Iter iniuriæ infensum, est iter iustitiæ: hoc est, rectus & ius-
tus est. c. ¶ Tu cui.) Apostrophē facit ad sese ipse Pindarus, adhorta-
rans sese, ut maiores etiam Diagoræ Callianactem & Eratidas celebret. Lau-
dat autem eos à fideli parænesi & adhortatione, qua & sancte & pie Diago-
ram ad uirtutem, ad uestigia maiorum eius accenderint. Callianax & Erati-
dæ maiores sunt Diagoræ. d. ¶ Cum gratijs Eratidarū.) Eratides Dia-
goræ progenitor, à quo eiusdem nominis tribus Rhodi est. Cum Gratijs, id est,
propter beneficia quæ in Diagoram contulerunt Eratidæ, & in alios plerosq̃
mortalium conferunt. e. ¶ Vno & eodem temporis.) Rhodiorum con-
uiuia laudat, sed per ἀντιμεταβολήν. Ita enim laudat, ut non procul absit,
quin uituperet. Sunt quidem conuiuia & uariæ uoluptates Rhodi, ceterum
una hora, uariæ auræ passim concitantur. Hæc dicit, monentibus ita Scholijs,
quasi quiddam subtriste, calamitosumq̃ Diagoræ letitiæ interuenerit. Quæ sen-
tentia rursus animum addit uictori, ut etiam si infortunatū quiddam acciderit,
cogitet esse uarias, uel eadem temporis parte, imò eadem hora, rerum permuta-
tiones. Vnde ne deiciat, ne despondeat animum: fieri enim posse, ut citissime
in incunda, tristia illa transferantur. Retinet aut̃ malum, ne quid nō ad Bacchū.

ALCI

ALCIMEDONTI LVCTATORI, ET TIMO-
STHENI LVCTATORI FRATRIBVS,
et Mileſiæ unctori. ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

Certaminū, quæ^a aureas uictoribus
coronas sufficiunt, mater Olympia,
^bdomina ueritatis, ubi diuini uates, sa-
crificijs incensis signa inquirentes, ^cà
Ioue altitonante resciscunt si quē habeat sermo-
nem hominū, magnam animo uirtutem captare
laborantiū, aq̃ laboribus respirationem.

ENARRATIO.

Vna ode treis prædicat, Timosthenē, et fratrem eius Alcimedontē, tum Argumen-
tum.
utriusq; aliptem, id est unctorem. Commendat autem eos omneis à uictoria: Ti-
mosthenem à Nemea, Alcimedontem ab Olympiaca, à communi ipsis patria
Ægina, à maioribus, maxime ab Aeaco, ut ordine uidebimus. Orditur autem
per prosopopoeiam à locis certaminum, Olympia, Pisa, et Alpheo, precans
ut hymnum hunc benigne suscipiat. a ¶ Aureas uictoribus coronas.)
Aureas coronas appellat, quum nō ex auro, sed ex olea essent: id est, pulchras:
sicut Venus aurea, id est formosa nominatur apud Homerum. Olympia, Pisa,
Alpheus, iam antea sunt explicati. b ¶ Domina ueritatis.) Domi-
nam ueritatis ideo appellat, quod Iamidae propheta illic oracula et responsa
Iouis numine adflati dederint. Per uates enim Iamidas, de quibus in sexta oda
dictum, intelligit, qui è pellibus uictimarum igni iniectis uaticinabantur.

c ¶ A Ioue altitonante.) Iouē ἀργυροδάκτυλον, hoc est splendidū, uel
coruscans fulmen iaculantē nominat. A Ioue, inquit, altitonante resciscūt, &c.
Vsq; ad finem huius strophes primæ, periphrasis est oraculi Iouis. Solet oracu-
lum Iouis ardua et magna hominibus prædicere, quibus peractis, apud omneis
planè celebratur is, qui oraculo obsequutus est. Quemadmodum præcedenti
oda de Diagora prædicauit, oraculo Apollineo eum Rhodum quæsisse, illiq;
tandem insule præfectum, et regem constitutū. Vbi certe haud minimæ laudi
adscribitur Diagora, ipsum ex oraculo et diuino Apollinis consilio Rhodum
petiisse. Porro quod adiicit hic, laborum respirationem, per appositionem uir-
tuti accommodat. Virtus enim præbet, ut post longos demum labores, ingentia

item pericula, quiete, securitate & ocio gaudeamus. Eandem cum hac oraculi periphrasi sententiam Homerus habet *Odys.* 1.

έρχεται πάλιν ὁ πατὴρ δὴν οἰχομένοιο,
ἢ τις τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὅσων ἀκρόσῃς
ἐκ δῖος, ἢ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.

ANTISTROPHE, COLON IX.

- » ^a Gratum uero æditur oraculum piorum sup-
» plicationibus. ^b At ὁ Pise densum arboribus pro-
» pe Alpheū nemus, hanc laudem coronis uictō-
» rum debitam amplectere. Ingens quædam per-
» petuò gloria est, si quem tuum splendidū uictō-
» riæ sequatur munus. ^d Alia uero alijs obtingunt
» bona, multisq; uijis, cui uolunt dij, benefaciunt.

^a ¶ Gratum uero æditur oraculum.) Gnome est, qua multum piorum, & maxime uatum Iamidarum precibus impetrari cum à Ioue tum alijs superis posse adserit. Qua sententia Iamidas Olympiacos à pietate & religione com- mendat, periodo nondum absoluta. Estq; αὖνετς, idem quod αὖνετς.

^b ¶ At ὁ Pise.) Pise generandi casus est. Altera aut hic prosopopæia adsumit, ipsumq; Pise nemus inuocat. Atqui ut sensus huius exordij elucescat, in breuem propositionem hoc pacto redigitur: O Olympia, & ὁ Pise, quæ so uos, suscipite hunc hymnum.

^c ¶ Ingens quædam perpetuò.) Gnome est, quam ab ipso certaminis loco ducit. Magna, inquit, celebritas illum manet, quæ tuum splendidum munus ὁ Olympia secutum fuerit. Splendidum munus, uictō- riæ præmium & coronam uocat.

^d ¶ Alia uero alijs.) Præclara sen- tentia est, qua uni nō omnia cōtingere adfirmat, perinde ac Homerus testatur:

ἀλλ' ὅπως ἅπαντα θεοὶ δῖσιν ἀνθρώποισι.

Et Euripides in *Rheso*:

ἀλλ' ὅ γὰρ ὧν τὸς πάντ' ἐπίσταντι βροτῶν
πῶς φρονεῖ, ἄλλω δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας.

Qua sententia Timosthenem uictorem conueniens, rem ipsam aggreditur: iux- ta subindicans, uarias tribus quos hic prædicat uictoribus, uirtutes diuinitus donatas: nec quemlibet æque cunctis insignibus decorari posse: nec omnes pos- se eodem certaminis genere claros fieri. Estq; hæc sententia Pindarico more, propositionis uice, cui mox firmissimum argumentum laudis subijcit, ab immu- tabili

labili Dei consilio, adeoq; fato ductum.

θεὸς συμπράξαντ	ἢν θεὸς θέλη
ἢν θεοὶ θέλωσι	ἢν θεὸς διδῷ
ὃ θεῶν ἄρε	θεὸς σὺν παλάμῃ
σὺν θεοῖς	κατὰ θεὸν πρόνοιαν
ἀγάθῃ τύχῃ	δαίμονων βολαῖς
ἐκαστὸν θεῶν	ὃ καὶ ἐκαστὸν θεῶν
διὸς ἐκαστὸν	μοιροῦντο παλάμῃ
κατὰ θέον	σὺν θεῶ
θεῶν βολήσεσσι	θεὸς διδόντ
θεῶν βολῇ	τύχῃ δαίμον

Id est, dei uoluntate, deo adiuuante, diuino beneficio, diuina benignitate, dei beneficentia, deo dante, deo uolente, &c. Quem admodum si dicam:

θεὸς διδόντος ἐκ γενήσεως ῥήπου
ὑπατ. θεὸς δὲ συσέφοντ' ἔσσει
ῥήτωρ, ὃς πρόδιδν ἢν ὑπατ. σιβάσ.

EPODOS, COLON XI.

Timosthenes: uos autem asciuit fatum Ioui generationis autori, te quidem Nemea conspiciuum, Alcimedontē uero apud Saturni cacumen Olympionicen fecit, qui^b aspectu & forma quidē pulcher erat, sed opere speciem suam non deturpabat. Siquidem lucta superiorem sese exhibens patriam suam^c nauticam Aeginam^d proclamauit. In qua Ioui hospitali asidens Themis, exercetur seruatrix

STROPHE II. COLON IX.

Excellentes hominum.

a (Timosthenes.) Victoriā Timosthenis et Alcimedontis diuino beneficio acceptā, pro sua pietate, refert. Fato, inquit, & aeterna Iouis uolūtate, tu Timosthenes Nemeis, Alcimedon uero Olympijs certaminib. uictores facti estis.

b (Aspectu & forma.) Laus Alcimedontis à bonis fortunæ, forma uis

N

delict. Sed quod sequitur, præstantius & laudabilius est: quod formam corporis sui & pulchritudinem, opere, id est, fortitudine & viribus corporis & animi, atq; adeo rebus præclare gestis, maxime victoria, non deturpavit, non vitiauit. c. (Nauticam.) ὀδυνήσπου. Ionois remis utentem: ἀδύλι-

uit. c (Nauticam.) δολιχέρημον, longis remis utentem: à δολι-
χον longum, & ἑρετον remus: hoc est, nauticā. Sic Homerus grues δολι-
χοδ' ἑρεος appellat. d (Proclamavit.) Proclamari fecit, uel pro-

Λιχιδεῖος appellat. d. (Proclamavit.) Proclamari fecit, uel pron-
unciari, patriam suam Aeginam, quæ una est ex Cycladibus, ut in *Pythiæ*
octaua ode & reliquis dicitur passim: multos enim insignes Græcorum certæ
minum uictores hæc insula dedit, & præclarum medicum Paulum, qui totam
rem medicā septem libris elegantissime & syncerissime complexus est. Moris
enim erat, ut & uictores & patriæ ipsorū per *Hellanicas* pronunciarentur.

c ¶ In qua Ioui.) Amplificat à laude patriæ, ab æquitate nimirum seu Themis ip= iustitia, quam deam græce Themis uocat. Atq; hic obseruandū est, quod The= sa honestas min, hoc est, honestatem & æquitatem appellat seruatricem rerum scilicet pu= blicarum, perinde ac sequenti ode nona Themis eodem epitheto σωτριάξω nominat. Deinde Themis, hoc est æquitatem, uel honestatem, uel iustitiā, asse= lias in 13. o= stricem facit hospitalis Iouis, per quod multorum illic hospitum, peregrinorum & mercatorum cōuentum fuisse indicat, quod ita confluxus, atq; uariorum po= pulorum cōuentus, honeste, tutò & pacifice, æquitate & iustitia & honestate habenis rerum moderantibus, illic sit demoratus.

^a Nam ubi multitudo est, & quò uariæ sese res
 recipiunt, ibi recta non infelicitè discernere dif-
 ficile est, legemq; quendam deorū immortalium
 deposcit. ^b Atqui hanc obfirmatā salo regionem
 omnis generis substituit hospitibus felicem co-
 lumnā (^c quam & nullo non tempore iustitia in-
 columem conseruent superi)

ANTISTROPHE, COLON IX.

^d Doriensi populo administratã post Aeacũ.

a ¶ Nam ubi multitudo est.) Gnome est, quia arduū & laboriosum esse
adserit, imò munus esse deorum immortalium, ut ubi ingens populi multitudo
& cōmixtio & uaria negocia, integra reipublicæ tranquillitas & pax conser
uetur. Quo ergo hoc laboriosius est, hoc Aeginæ laudabilius est, quandoquidē
in tanta hoc difficultate illic fiat. Abundasse uero Aeginā copia mortalium, ac
populosissimā fuisse, Scholia sanè confirmant, dum dicere audent, quadragina
ta septima

ta septem myriades seruorum illic egisse. Si tot seruos insula Aegina continuit, ubi ciues, ubi alij coniuges & liberi? At citius ego crediderim iam populosi-
mam fuisse, quam à tot seruorū saltem myriadibus frequentatā, quot ciues & seruos uniuersa Germania ægrè cōplectitur. **b** ¶ Atqui hanc salo obfir-
tam regionem.) Romanum exemplar ita hos uersus interfecat, ut hic *καὶ τὰ δ' ἄλυσκέα*, sit noua oratio. Proinde iuxta hanc cæsura ad Themim
referenda est sententia, estq; alia patriæ à iustitia, ab æquitate laus, quod sit for-
tunata columna omnis generis hospitibus: id est, quod sit felix asylum atq; refu-
gium cunctis negociatoribus atq; exteris. Id enim ratione *θεμισ* atq; æqui-
tatis uenit, Quia æquitas illic regnat, ergo opus est inclytam & optimam esse
republicam. Nam hoc æquitatis esse officium, Homerus 2. Odyss. eleganter
adumbrat, dum inquit:

λίσσομαι, ἥ μιν Ζηνὸς ὀλυμπία, ἢ δὲ θεμισ,
ἢ τ' αὖδ' ὧν ἀγορὰς ἥ μιν λυδ, ἢ δὲ καὶ θί?

Quo loco æquitatis esse, ius dicere, rempublicam recte administrare, docet.

c ¶ Quam & nullo non tempore.) *ὅυχ' ἔστω* est, qua *κατὰ πρῶτον* pre-
catur, ut ista patriæ Aeginæ felicitas nullis unquam seculis intereat.

d ¶ Dorienſi populo administratā.) Hæc cohærent cum superioribus,
Hanc obfirmatā salo regionem &c. Digreditur aut hic, & Aeginam ipsam
à primis rectoribus & maioribus, maxime uero ab Acaco laudibus euehit.
Quo pacto uero Dorienſes post Aeacum Aeginæ regnū obtinuerint, Hypom-
nematiſtes hunc in modum annotauit: Aeaci, inquit, & Psamathes Nerei-
dos filius fuit Phocus, quem ceu fratrem nothum Peleus & Telamon occide-
runt: ac fugit Peleus quidem in Theſſaliam, quæ Phthia uocabatur, Telamon
autem in Salamina. Mortuo dehinc Acaco, deſerta rege insula relinquebatur.
Interim Triacon quiſpiam Argiuus, collecta Argiuorum multitudine (Argiui
autem sunt Dorici generis) Aeginam uenit, eamq; inhabitauit. Sicq; uiſum
est post Aeacum, à Dorienſibus Aeginæ imperium gubernari. Meminit huius
Aeaci poſthac ſepius Pindarus, quoties Aeginetas uiſtores celebrat. Hunc re-
cordatur etiam Iſocrates in oratione ſuebri Euagoræ dictæ. Aeacus, inquit,
Iouis proles, ſtirpis Teucridū autor hoc ipſum intantum cōmonſtrauit, ut quū
in Græcia factæ eſſent ſordes, neq; pauci mortalium interempti, ubi calamitatis
magnitudo increbuiſſet, uenerunt urbium magiſtratus, ſupplicantes ipſi, quod
per eius nataliū ſplendorem atq; pietatem, facillime à dijs præſentiū malorum
expiationem impetrari poſſe arbitrarentur. Qui ſeruati, uotiſq; ſui compo-
tes facti, publicum Aeginæ templum condiderunt, quo loco deos Græcis placā-
rat. Qui & per hoc temporis, quo inter homines demorabatur, non ſine inely-

ta nominis sui memoria extremam tandem fatis diem sustinuit.

Quem Latonæ filius Apollo, lateq; imperans
Neptunus Ilio apparaturi coronā & extructu-
ri murū, accersuerunt coadiutorē operi. ^a Quod
ex fato indicatum erat, surgentibus olim bellis,
in urbiū uastatricibus prælijs uehementem Ili-
cis muris respiraturum fumum.

Insigni fabula de muris Iliacis, ab Apolline, Neptuno & Acaco extructis,
rem ipsam amplificat. ^a (Quod ex fato.) αἵτιος est, quia Neptu-
nus & Apollo acciuerint sibi Aeacum hominem ad extructionem murorum
Ilij. Norat uterq; cœu deus, ex fato quid futurum erat. Quare quum obserua-
rent, diruenda denuò, & olim igni casura moenia & urbem, ideo ne à dijs exæ-
dificari uiderentur muri, utq; essent capaces fatis, Aeacum hominem adiutorem
adsumpserunt, ut uel sic eius nomine, ab homine extructi, ab hominibus rursus
destrui quirent. ^{vi} Doricum, pro αὐτῶν δ' ἡλόντι ἰλίου. Ab eo pro-
nomine dependet etiam ἀναπνέουσα, hoc pacto: ἦν περὶ ὠκεῖον ^{vi}
ἰλίου ἀναπνέουσα λαῖρρον κέπνον. Fumus autem ille in Troiano bello
excitatus est & ortus.

EPODOS, COLON XI.

Postquam ^a noua extructa est turris, horribi-
les uisu dracones tres in hanc insilientes apparue-
re, quorum ^b duo quidem mox afflicti deciderūt,
& spiritus abiecerūt, tertius uero uehementi cla-
more irruit. Interpretatus est, confestim intelli-
gens infortunatum prodigium Apollo: Perga-
mus, inquit, ô heros, è tuis manus operationi-
bus capietur. ^d Sic adlegatum mihi Saturnij Io-
uis grauius tonantis oraculum adserit:

STROPHE III. COLON IX.

^c Nec sine tuis liberis, cæterum cum primis &
quartis incipiet.

^a (Noua turris.) Prodigium quod inter extruendum occurrit, cōme-
morat.

morat. **b** ¶ Duo quidem mox adflicti.) Quod duo serpentes irruentes in turrim uel mœnia, intermoriuntur, significat duas ab Apolline & Neptuno extructas murorum partes inuictas esse. Quod tertius magno clamore, qualis est hostium irruentium in oppidum clamor, irrumpt, eam partem quam Aeacus extruxerit, castram olim subindicat. **c** ¶ Pergamus.) $\omega\pi\rho\gamma\alpha\mu\epsilon\omicron\varsigma$ $\alpha\rho\chi\epsilon\varsigma$ arx Troiæ est. Fœminino genere Homerus etiam usurpat, $\omega\pi\rho\gamma\alpha\mu\epsilon\omicron\varsigma$ $\gamma\upsilon\iota\epsilon\gamma\eta$. Virgilius Pergama neutro genere $\omega\lambda\iota\theta\upsilon\omega\tau\iota\kappa\omega\varsigma$ dicit. Latinis metaphoricæ quæcunq; excelsa ædificia Pergama uocantur. Sensus est Apollinis, cum apostrophe ad Aeacum. Quum enim Apollo hæc fieri interim dum ædificant arcem & mœnia, perspicit, intelligens eo prodigio Aeacum peti, eum conueniens. Sine tuis manus operationibus ô heros non capietur Ilium. Hoc est, tua soboles & propago auxilio erit eis olim qui sunt hanc urbem, hæc mœnia uastaturi, nec citra tuâ prolem excindetur hæc urbs. **d** ¶ Sic adlegatū.) Hoc est, prodigium hoc serpentum non temere, sed Iouis diuina uoluntate factum, id quod iam dixi, portendit. **e** ¶ Nec sine tuis.) Cum primis & quartis liberis tuis incipiet hæc uastatio ô Aeace. Porro Aeaci filij sunt Peleus & Telamon, Pelei est Achilles, Achillis Neoptolemus qui & Pyrrhus. Primi ergo ab Aeaco descendentes, Troiamq; oppugnantes sunt Peleus & Telamon, qui Herculem dum Troiam primum caperet & Laomedontē occideret, adiuuerunt, ut Dares etiam Phrygius tradit. Quarti, sunt Achilles & Neoptolemus, qui in Troiano decennali bello sunt Ilium tandem depopulati. Achilles enim quartus est, si incipiatur numeratio ab Aeaco: sin à Peleo Aeaci filio, tum Neptolemus quartus est. Per treis ergo serpentes, has alij duas expugnationes alij intelligunt, ut per duos priores occumbentes & ueluti è turri exturbatos Peleus & Telamon intelligantur, qui tametsi cū Hercule Ilium ceperint & Laomedontem orco demiserint, reuersi tamen sint, non diruta prorsus urbe, sed spoliata potius. Per tertium intelligatur Achilles uel Pyrrhus, qui planè cum Græcis copijs in cineres Ilium redegerunt.

Hæc ubi palàm aperte deus dixisset, celeriter ad ^a Xanthum abiit & celebres equis ^b Amazonas, ^c Hyperboreosq;. Neptunus uero ad marinam ^d Isthmum cursum concitauit, ^e aureis huc equis transmittens Aeacum.

Quò quisq;, absolutis muris Iliacis, abierit, exponit. Apollo ad sibi charos populos Amazonas, Hyperboreos ad fontes Istri sitos reuersus est. Neptunus ad marinam Isthmum, ubi ludi eius celebrantur. Aeacus Aeginam per Neptunum

Xanthus num reductus est. a (Xanthum.) Xanthus Phrygiæ fluiuius, qui & Simoas, & contractim *σμός* dicitur apud Homerum, & Virgilium:

Tu ne ille Aeneas quem Dardanio Anchisæ

Alma Venus Phrygiæ genuit Simoëntis ad undam?

b (Amazonas.) Amazones mulierum imò uiraginum genus fuit ad Thermodoontem Paphlagoniæ fluiuium, ut pleriq; historici testantur, dictæ ab æ priuandi uocula, & *μαῖς* & mamma, quod dextra mamma uocabant. Ut illæ primum ex regijs iuuenibus Plino & Scolopytho duxerint originem, cœperintq; sine uiris dominari, bonam Europæ & Asiæ partem sibi subiugare, est apud Iustinum lib. 2. & Paulum Orosium lib. 1. cap. 15. Pace facta, inquit uterq; ne gens interiret, concubitus finitimorum incunt: si qui mares nascerentur, interficiebantur: uirgines in eundem ipsum morem, non ocio, neq; lanificio, sed armis, equis, uenationibus exercebant, inusitatis infantium dexterioribus manibus, ne sagittarum iactus impediretur, unde & Amazones dictæ. Hæc Iustinus, & qui eadem ex illo descripsit, Orosius. De rebus gestis Amazonum est ibidem apud utrumq;. Deinde etiam apud Isocratem in Panegyrico, Panathenæico, & de retributione, uel permutatione, quam ipse *πρὸ ἀντιδόσεως* inscripsit. Stephanus *πρὸ πόλεως* ex Ephoro tradit Amazones etiam Sauromatides appellari, fuisseq; quorundam opinionem, quod in Scythia illa Sauromatica, ubi sunt demorata Amazones, ex cœli quodam influxu nascerentur fœminæ robustiores maribus, esseq; naturæ, temperaturæq; syderum, quod illic mulieres præstarent uiris & uirtute corporis & animi, tum stature proceritate. Quam tamen opinionem uanâ esse putans Stephanus, uerisimiliorem eam existimat historiam, quam finitimi Amazonû euulgarunt, quæ est huiusmodi:

Amazonû origo.

Quum iam inde à principio Sauromatæ aduersum Europâ belligerati essent, adeo ut ferè omnes mares interirent eo prælio, desertas tum à maritis uxores: atq; quum iuuentus & posteritas interemptorum in bello domi adoleuisset, aduersus mulieres illas conspirarunt. Hic orto cōslictu fœminas superiores factas, quare pars eo prælio cæsi, pars ad montana quæsito refugio perierunt. Ac dum uererentur ne & olim, pueri iam, ubi in uiros creuissent, hanc rursus ulciscerentur cædem, cauerunt edicto, ut pedes horum confringerent, ut claudicantes & mutili nihil quicquâ agere uirile possent. Eisdem & Sauropatides dictas idem autor est, propterea quod lacertas & calcarent & ederent. *σώπα* lacerta, *πρὸς* calcare, ambulare.

Amazones Sauropatides.

c (Hyperboreos.) De Hyperboreis ut ad Istri fontes habitent, in tertia Olymp. ode annotatum. d (Isthmû.) Isthmus inter duo maria est angustia, ubi Neptuni templum, & quinquennales celebres ludi, Isthmia, ut posthac in Isthmiorum ortu ob oculos ponetur.

Aureos

e (Aureos per equos.) Metaphora pro, per formosos equos. Quod uero Hyperborei Apollinem coluerint, in tertia ode cōmemoratum: unde ad suos cultores abiit Apollo, Neptunus ad suā Isthmū, Acacus ad suam Aeginā.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Perrexitq; ad iuga Corinthi, inclyta conspecturus sacra. Idem uero non æque delectat omneis. Proinde si Milesiæ ad gloriam, quam imberbis tulit, hymno occurrā, non petet me aspero lapide inuidentiā. Etenim eam uictoriæ gratiam, quam impuberi ætate consecutus est, parem illi pugnae censeo, qua uirili toga sumpta, palmam alijs præripuit Nemeæ

EPODOS, COLON XI.

In Pancratio. Docere ei qui didicit facile est. Stultum uero nō antea didicisse. Leuiiores nanq; & inconstantes, eorum qui bonas disciplinas non sunt experti, animi sunt. Quod si doctus artem suam præ alijs tradere potest sublimius, quæ ratione decorabitur, è sacris certaminibus desiderabilissimam gloriam relaturus. Nunc enim ipsi honos præstò est, Alcimedon trigesimam uictoriam nactus.

(Idem non æque.) Gnome est, quam alij ad Apollinem & Neptunū & Acacum, alij ad treis uictores quos hac ode celebrat, referunt. Apollo & Neptunus in eundem locum secesserunt haudquaquā: ut hæc gnome ueluti eius rei sit ratio: Nam idem non per æque omneis delectat: quemadmodum & Homerus testatur, dum ait:

ἄλλοις γὰρ ἄλλοισιν ἀνὴρ ὡν τὸ πρῶτον ἔργοις.

Sin ad uictores referatur, hæc erit sententia: Quia idem non omnibus cōuenit, neq; hæc tamen Milesiæ (quem tamen itidem de prædicandum susceperam) fecerim equidem mentionē, exigit res ipsa iam, ut illius etiam laudes mea lyra perfonet. Atq; hæc posterior mihi ratio magis arridet, ut ea sententia sit πρῶτον

γασία sequentis Milesiae uictoris praenij. **b** (C Milesiae.) Fuit hic Milesias, ut et epigrapha huius hymni, et hic locus testatur, aliptes, id est uictor Alcimedontis. Sonat enim ἀλκίπης uictorem, à uerbo ἀλείφω inungo, quod is luctatores et inungeret, et in lucta institueret. Vsus est hac uoce M. Cicero in epistola ad Lentulum, cuius initium, Periucunda, et c. Qui me homines, inquit, quod me saluum uoluerūt, est mihi gratissimum. Sed uellem non solum salutis meae, quemadmodum medici, sed etiam, ut aliptae, uirium et coloris rationem habere uoluissent. At hic laudat etiam Milesiam à uictoria, quam imberbis in certamine adolescentum obtinuit, Nemeaca: deinde à Pancratij uictoria, quam item Nemeis ludis adeptus est: postremo ab insigni eius discipulo quem instituit Alcimedonte. Porro quid Nemea, et cur Nemei ludi, ac unde originem duxerint, in origine posthac Nemeorum clarescet. **c** (C Virili toga.)

Pancratiū.

Romanè locutus sum, græce est ἀνδρῶν μάχην, hoc est, in pugna et certamine uirorum. **d** (C In Pancratio.) Pancratiū ludus est, qui aliàs πέντεθλον, Latinis quinquertium dicitur, quod quinq; certaminū generibus constet: quo de pluribus in 13. Olympiorum ode agetur. **e** (C Docere ei.) Haud ineleganti gnome artem et peritiam inungendi laudat.

f (C Decorabitur.) Scilicet Milesias aliptes, ob insignem artem qua toties discipulos suos uictoria claros reddidit. **g** (C Relaturus.) Scilicet per alios quos ipse instituit: gloria enim et uirtus discipuli in laudem præceptoris etiam resilit. **h** (C Nunc enim.) Alcimedontem trigesies uictorem euasisse, idq; ex institutione Milesæ aliptæ: quare ex eis uictorijs, non uulgarem illi quoque honorem accrescere.

STROPHE IIII. COLON IX.

Qui dei quidem beneficio uiribus haud destitutus, quatuor^a iuuenum membrīs reditum ad patriam infensissimum, ingloriam linguam, & clandestinum iter fecit: ^bmentē hac ratione senectuti cōtrariā, atq; adeò lætam, auo suo inspirans. ^cInferorū sanē obliuiscit, quisquis optima peragit.

Persequitur Alcimedontis uictorias. **a** (C Iuuenū membrīs.) Alcimedon quatuor iuuenibus ingloriū in patriam reditū fecit, propterea quod eos uicerit. Estq; hic periphrasis et synecdoche, in duabus illis dictionibus, iuuenum membrīs: nam membrīs pro corporibus, κατὰ συνεκδοχὴν fecit: et iuuenum membrīs πρὸς φρασικὸς pro iuuenibus ipsis dixit. Qui hoc contigit

tigit? quia uicti defixis in terram oculis, non audent propter ignominiam, cui sunt obnoxij, intueri hilari uultu in ciues, quandoquidē digitis demonstrantur ridentium, Eia quā bellam illi uictoriā retulerunt? quā insigni patriā nostrā gloria exornarunt? hahā quā belli uictores? Talibus enim ironijs excipiuntur: quemadmodum rursus ueri uictores nullis non praconijs efferruntur.

b ¶ Mentem hac ratione.) Hoc est, auum suum exhilarauit Alcimedon uictoriarum accessione ac celebritate. c ¶ Inferorum sanē obliuiscitur.) Sententia est, qua rationem reddit, quorū senio confectus auus uel pater, filij uel nepotis uictoria exhilaretur: qua simul etiam indicat, uirtutis & uictoriae tantum esse bonum, ut mortis memoriam ex animo mortalium eximat, ac ueluti immortalē constituat.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Decorum est ergo meminisse me Blepsidarū,
eisq^a manuū fructum uictoria praestantē offerre,
quorum nunc generi sexta circumposita est à
phyllaphoris certaminibus corona. ^a Nam &
mortuis quaedam iusta pars est, quod praclare
gestum est. ^c Neq^e pulueris situs congeneratorum
raram gratiam occulit.

A maioribus Alcimedontis Blepsiadis. Est autem tribus quaedam in Aegina Blepsidarum, à quodam Blepsiade, è maioribus Alcimedontis uno.

a ¶ Manuum fructum uictoria praestantem.) Id est, ipsam Alcimedontis uictoriam. b ¶ Quorum nunc generi.) Hoc est, Blepsiade uicerunt sexies, uel sexies coronati sunt. c ¶ Φυλλοφόροι.) Folia, flores uel coronas ferentibus. d ¶ Nam & mortuis.) Anthypophora est. Poterat ex aduerso obijci: Quid quæso Blepsidis iam olim uita defunctis offerre cupis? putas ne mortuos hoc percepturos? Cui praclara gnome occurrit: Quod praclare gestum est, ad uita defunctos etiam pertinet. Virtus nepotum & posterorum ad maiores etiam fato suo iandiu perfunctos pertinet. Esi ipsi enim non percipiant, in hac terra tamen eorum nulla obliuione memoria oblitteratur.

e ¶ Neq^e pulueris situs.) Gnomen gnome adijcit. Quantumuis monumenta & cadauera praclarorum uirtute hominum squalent, ipsa tamen insignia facta, uirtus ipsorum, magnanimitas, beneficia in patriam, in suos, in amicos collata, eximium uictoria partium nomen, nullis unquam seculis squalent, nunquam etiam in hoc mundo concidunt: sed uirtus mortuorum cognatorum,

et amicorum, in uiuentes etiam transfunditur, et uice uersa.

EPODOS, COLON XI.

Ad hæc Iphion Alcimedontis parens, audiens ^aMercurij filiam nuncium, prædicet ^bsplendidum ornamentum Callimacho, quod ^ceius generi Iupiter præbuit. ^dIdem bona bonis abunde subministrare precor, [†]grauesque morbos arcere uelit, ac iuxta oro, ne honestæ rationi, uel consultationi, uel rei, male conciliatam, consiliaque dissipantem Nemesis iniiciat: sed enim tranquillam donans uitam, ipsos multiplicet & patriam.

Tacitos
morbos

Quia per idolopoeiam Blepsidas in hymno hoc adduxit, eodem schemate persequens ad patrem Alcimedontis pergit Iphionem, et auunculum Callimachum. Præterea, inquit, Iphion Alcimedontis, in Ditis regia audiens uictoriam et insignia præconia, annuntiabit eadem etiā auunculo eius Callimacho

a ¶ Mercurij filiam nuncium.) Est hic animaduertenda elegans prosopopœia, qua nunciū alicuius rei, uel annunciationem, græce *τὸν ἀγγελίαν*, Mercurij (qui et ipse deorum est *ἄγγελος*) filiam facit. b ¶ Splendidum ornamentum.) Hoc est, uictoriam. c ¶ Eius generi.) Id est, filijs Alcimedonti et Timostheni. d ¶ Idem bona.) Peroratio est, qua

precatur ut iugi felicitate bonos conseruet, maxime Iphionis liberos atque uictores, et ab omni infortunio, et mala uoletudine integros custodiat: utque inuidiā ipsam à bonorum conatu ita diducat et remoueat, ne, quantum uis meditetur, nocere possit, quin potius et ipsos uictores et patriam ipsorum tranquilla et pacata uitæ ratione Iupiter ipse gubernet. *νέμεσις*, hoc est, indignationem, inuidiā. Inuidia enim maxime uirtuti succenset, ac uindictā de ea sumere cogitat.

EPHARMOSTO OPVNTIO

luctatori ODE IX.

STROPHE I. COLON XVI.

^aOnorum Archilochi melos (chære ^bCallinice *τὴν ἐλμα*) in Olympia ter repetitum satis fuit, apud Croniū cacumen, ut præiret Epharmosto, unā cum

cum charis sodalibus^d chorum ducenti. Atqui à Musicis arcubus procul iacentibus, Iouem fulgure rubentem, uenerandum^e Elidis promontorium, huiusmodi laudibus accede, h^h quam Lydius heros Pelops pucherrimæⁱ dotis loco, qua Hippodamia donata est, accepit.

ENARRATIO.

Primum uidendum est quæ sit patria Epharmosti, unde Opuntius appellatur. Est igitur, ut Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 7. tradit, Locrorum urbs Opus, (Græci ὀπός uel ὀπός contractim dicunt) Locrorū Epichemidiorum, qui olim Leleges appellati sunt. Predicat autem Epharmostum ab Olympijs & Pythijs certaminibus, à patria Opunte, à maioribus. Porro ut singulas odas peculiaribus fabulis aut historijs conspergit, sic hoc encomij, Herculis, Neptuni, Pyrrhæ & Deucalionis fabulis exornat, κατὰ τὴν ἐκείνου, ut suo loco quæq; aperientur. a (¶ Sonorum Archilochi melos.) Archilochus Lyricus poëta, hymnum in Herculem compositurus, citharædi in Olympia cum sonitum tum rhythmū, quem is cithara aebat, exprimere dictione sua tentauit. Pepigit ergo odam, cuius initium fuit, χαῖρε καλλιπικὲ τινέλλα, ἀναξ ἡράκλεις. Salue insignis uictor τινέλλα, rex Hercules. Est aut τινέλλα à sono effectum uocabulum, quo chordarum citharæ sonum imitatus est. Hinc obtinuit usus, ut in quemuis uictorem ista Archilochi sententia, trina uice diceretur: unde & uictori Epharmosto idem epinicij decantari necesse fuit. At nō est adeò magna laus, quæ omnibus ex æquo accommodari possit. Vnde hæc Pinadari mens est: Es quidem instar aliorum uictorū cōmuni Archilochico illo encomio utcunq; cōmendatus Epharmoste: ego uero alia te longe ratione perfectius & melius efferam hisce præconijs. b (¶ Callinice.) Initium hymni fuit καλλιπικῶ, uel, ut alij, χαῖρε καλλιπικὲ τινέλλα, ἀναξ ἡράκλεις. c (¶ Ter.) τριπλό triplex, nomē pro aduerbio, pro tripliciter. Adiectiua enim in tribus generibus suis, iuxta substantiuorum suorum opportunitatem, aduerbij naturam assumunt. d (¶ Chorum ducenti Epharmosto.) κωμάζοντι, à κῶμῳ conuiuium, deus conuiuij, conuiualis cantus: hinc κωμάζω, ueluti ad cōuiualem cantum chorum duco. Theocrito amatorie est incedere, uel amantiū ritu iter facere, dum inquit: κωμάζω ποτὶ τὰν ἄμεινον ἡλιδά. Pindaro hic est chorū ducere uel saltare. Hypomnemata enim per χοροῦντι, ἢ χορείαν ἄγοντι, reddunt τὸ κωμάζοντι. e (¶ Atqui

à Muscis arcibus.) Allegoria est, per arcus Musarū hymnos intelligit. Quæ admodum enim sagittæ ab arcu in longum iaciuntur, & quò diriguntur uolant, scopumq; contingunt: sic hymni & carmina poetarum longe iaciuntur, multoq; longius, quàm ullæ sagittæ. Tranant enim carmina maria, emetiuntur terras, in perpetuum durant, ubi sagittæ in uno fixæ loco scopo ue manent ac labuntur. ἐπὶ νῆμα αορίστον primus, medium à uerbo ἐπινέμομαι, προῖσθε. f. ¶ Elidis promontorium.) Periphrasis est Pisæ, qua Olympiorum uictorem Epharmostum ostendit. Elidis uero promontorium est quod sæpe suprâ, & sæpius posthac appellat κρόνιον λόφον, ἢ λόφον κρόνιο. νῦν δὲ ἀκρωτήριον ἡλιδι, Saturnium collem, uel cacumen seu collem Saturni, hic promontorium Elidis uocat. g. ¶ Huiusmodi laudibus.) Scilicet quales à me iam nunc dicuntur, non quales sunt ueterum, siue Archilochi, siue aliorum. Emphasin habet pronomen τοιοῖς δέ. quasi dicat: longe diuersis ab Archilochi Callinico. h. ¶ Quam Lydius heros.) Digressiuncula est ad Pelopis nuptias, & certamen cursus, quo Hippodamiâ Oenomaï filiam affectauit, ut prima ode recitatum, multis ante eum præclaris heroibus, ijsq; procis, fraude Oenomaï regis neci datis. i. ¶ Dotis loco.) ἐδνόν υἱόρων, φέρουα mulierum.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

“Alato quoq; dulcem Pythona telo impete.
Nec iam humi repētibus argumentis cœperis,
circa luctas uiri citharam quatiens, oriundi ex ce-
lebri Opunte laudans^b eam & ciuem, quā ‘The-
mis, huiusq; filia urbiū seruatrix grauissîma Eu-
nomia sortita est,^d uirtutibus æque florentē pro-
pe Castaliam, Alpei^cq; fluentum, ‘ubi corona-
rum flores^f inclytam Locrorum parentem arbo-
ribus splendidam extollunt.

Perseuerat in apostrophe ad semetipsum, uel ad chorum: hortaturq; ut te-
lum ab Olympia ad Pythonem dirigat, ut nedium ab Olympia, sed Pythia etiâ
uictoria cōmendat Epharmostum: utrinq; enim uictoriâ obtinuit, hanc Olym-
piade 73. Pythiam, Pythiade trigesima. a. ¶ Alato.) Allegoria est:
id est, uelociter absoluto hymno, celeriter & citra cunctationem Pythonem,
unde dulcem uictoriâ domum retulit Epharmostus, celebra. b. ¶ Eam.)

ἐκ γὰρ

ἔστι καὶ ὅτι αἰνέσεις, eam & filium laudans. ἔστι relatiuum ab ἑ, hic nō reciprocatur, sed refert. αἰνέσεις Doricum participium pro αἰνέσεις.

c ¶ Themis.) Patriam Opuntia hic à Themide laudat, hoc est, à dea honestatis, uel ipsa honestate: insigni prosopopœia usus, qua Themis matrem fingit, cui filiam adhibet τὴν δὲ νομίαν, hoc est, bonam legum constitutionem, bonam reipublicæ administrationem: perinde ac suprâ Aeginam à Themide cōmendauit, ac in 13. Olymp. ode hanc Themis repetet. d ¶ Virtutibus æque florentem.) Laudem ciuis in patriam transfert, & quod partis est, toti attribuit, per synecdochen: superiora quidem repetens, alijs tamen, quæ Pindari est ubertas, uerbis. Per Castaliam Pythonis fontem, Pythiam uictoriam, qua trigesima Pythiade clarus est redditus: per Alpheum Olympiæcā intelligit. e ¶ Vbi.) Prope Castaliam & Alpheum. f ¶ Inclutam Locrorum parentem.) Periphrasis est Opuntis. Et quia Opus patria Epharmostii Locrorum est metropolis, hoc est, præcipua & primaria urbs, ideo eam Locrorum μητέρα nominat.

EPODOS, COLON X.

Ego uero charam ciuitatē, claris illustrans carminibus, & generoso equo, & sequundo uento impulsa naui celerius, omnem hanc famam diuulgabo: si modo ^b fatali manu, excellenti Gratiarū horto fruor. Illæ enim delectabilia præbuere.
 „ Boni autem & sapientes ex Deo modo

STROPHE II. COLON XVI.

„ Proueniunt.

a ¶ Generoso equo.) Allegoria est: dicit enim se insigni equo, & alata naui, hoc est, terra & pelago diuulgaturum Opuntis laudes. b ¶ Fatali manu.) μοιρῶν παλάμη. à Parcis deductum adiectiuū μοιρῶν est. μοῖρα Parca. Hinc Pindarus hic & hæc μοιρῶν ficit. μοιρῶν ergo παλάμη, id est, fatali manu: hoc est, diuinæ prouidentie afflatu & gubernatione: respiciens ad poetarum illum ὁδὸς σασμὸν, & cœlestem illum afflatum, quo imbuti uates egregia poemata condunt. De quo Ouidius:

Est Deus in nobis, sunt & commercia cœli,

Sedibus æthereis spiritus ille uenit.

Excellenti ergo Gratiarum horto frui, est poetam esse, allegorice & periphrastice. c ¶ Ille enim.) Charites ac diuinam prouidentiam eximia dona

impertier, ut reliquis mortalibus, sic maxime poëtis docet. Si fatū unā cum ipsis Gratijs, suo numine alicui adspirarint, tum ille omnium est excellentissimus, siue poëta, siue athleta fuerit: & ad sese & Epharmostum hanc sententiam transferens. Gratias autem iucunda & amoena mortalibus præbere, ut quæ prope Musas sedem suam habeant, posthac 14. Olympiorum ode patefcet.

d ¶ Bom & sapientes.) Bonos & sapientes à Deo esse, gnome est, quæ quicquid præclarum est, à Deo profluere, ceu æterno fonte, contendit: ac simul rationem reddit, quorū neq; præclara poemata, citra diuinum numen & prouidentiam pangi queant. Quæ & Epharmosti quoq; uictoriam à Deo ducere ortum adfirmat: atq; hanc sententiam Herculis paradigmatis & historijs à contrario ductis confirmat.

^a Quē enim aduersus tridentem, clauam suam quassasset Hercules manibus suis, quando circa Pylum constitutus moueret bellum Neptunus, contenderetq; cum eo, aureo arcu belligerans Phœbus, ^b neq; Pluto immotam teneret uirgam, qua mortalia corpora, ad cauum deducit uicum morientium? ^c Sed faceffat hic sermo, quē tu os meum longe mihi abijcias: ^d Quandoquidē dījs conuiciari sapientiā inuisa sit, importunaq; gloriatio

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Infantiæ consonet.

a ¶ Quē enim.) A contrario probat bonos & sapientes à Deo esse. Nisi enim hoc sese ita haberet, Hercules non potuisset Neptuno, Herculi, & Plutoni resistere. Tribus, eam sententiam, Herculis historijs probans: quarum prima: Trachinio quodam ab Hercule occiso, Pylum uenit Apollinis imperio Hercules, ut à Neleo à cæde purgaretur. Renuente hoc Neleo, cū aduersus ipsum Hercules, tum patrem ipsi succurrentem Neptunum belligeratus. Erant autem Neleus & Pelias filij Neptuni. Secunda: Vbi uenisset Pythonem Hercules, ut super re quadam consuleret Apollinem, audiuit ex responso, Apollinem non esse domi, neq; iam ædere oraculum. Quamobrem ira percitus, tripodem subuertit, ueluti aduersus Phœbum dimicans. Tertia: Quū ab Eurystheo Herculi iniunctum esset, uti Cerberū ab inferis extraheret, id persequens, Plutonem aduersante sustinuit. Cuius laboris & Isocrates in encomio Helenæ meminit.

minit. **b** (Neq; Pluto.) Magna sanè Herculis fortitudo, quippe qui Plutonem uirga sua cunctos mortales ad mortem, ad inferos trahentem, ita coëgerit, adeò perterrefecerit, ut planè immotam eam detenuerit. Atqui hic animaduertendum quod Plutoni uirgam tribuat, qua corpora mortalia deducat ad uicium morientium. Quir nò animas deducit? An ideo, quod poëte animos corpora quadam idea puniri fingant, uel letari in campo beatorum, ut sit substantia, quæ & meroris & gaudij capax sit? An sic intelligendum, quod uirga sua, hoc est, sceptro, & potentia sua mortalia corpora deducit ad cauum uicium morientium, hoc est ad ipsam mortem? ut non de mortuis, sed de moribundis & morituris sit sermo. *Θνασκόντων* enim dicit, non *τεθνύκτων* uel *τεθνεώτων*. Est interim tamen sententia plana: Pluto qui omnes uiuentes uincit, tum non potuit sese ab uno Hercule tutari. **c** (Sed facessat.) Ad se metipsum apostrophe, qua corrigit mentem suam, ut conuicijs in deos relictis, ad Epharmostu & patriæ se eius laudem transferat. quasi dicat: Non est pium neq; religiosum, nugacibus fabulis decorum integritatem uiolare, & uelut labem illis adspargere. **d** (Quandoquidem dijs cōuiciari.) Elegantissimi *μαγνομαι* sunt, quarū prima monet, ne leuiter quicq; de dijs sentiamus: altera, ne de nobis ipsi gloriemur, ne uē iactemus quicquam, si nolumus insani uideri.

Ne mihi nunc os cum illiusmodi obstrepas.
Sine bellum pugnamq; omnē à dijs separata, adferasq; linguam ad urbem ^aProtogeniæ, ^bubito nitru uarij Iouis arbitrio Pyrrha & Deucalion à Parnasso descendentes, domo posita primū sine cubili hominibus similem lapideā foeturā protulerunt. ^dExcita odarum eis sonorum iter, comamenda quoq; ^cuetus uinum, ac hymnorū flores

EPODOS, COLON X.

Recentiorum.

a (Protogeniæ urbem.) Periphrasis est urbis Opuntis. Iapeti filij sunt Prometheus & Epimetheus: deinde Promethei & Clymenes filius est Deucalion, qui & Opus nominatur. Epimethei autē & Pandoræ nata est Pyrrha: Pyrrha autem & Deucalionis filia est Protogenia, quam Locrus duxit in uxorem. Quia uero sterilis erat, ne Locrus sine successore obiret mortem, rapit Iupiter Protogeniam, ad Menala Arcadiæ montem transfrens, eamq; à se gra-

vidam factam Locris marito reddit. Locrus è Ioue natam prolem suam putans, ei aui materni Deucalionis, qui aliàs etiam Opus dicebatur, nomen indidit.

b ¶ Vbi tonitru uarij Iouis.) Amplificatio est & dilatio à fabula Deucalionis & Pyrrhae, ad quos Locrorum originem refert Pindarus, ab antiquitate & prisco eos stemmate cōmendans. Atqui Græci è Genesi historiam de diluuiò Noah suffurantes olim, in hanc suam (quam hic Pindarus & Ouid. 1. Metamorph. recensent) fabulam cōmutarunt. Quamquam si de speciali Græciæ cataclysmo accipiatur, ad Noah diluuium pertinere non possit, ut ex Iustino mox subiiciemus.

c ¶ Lapideam genituram.) Homines ex lapidibus creatos dicit: siquidem Iussu Iouis, lapides post terga iacentes mortale genus instaurarunt. E lapidibus igitur à Deucalione uel Opunte proiectis mares, à Pyrrha uero proiectis foemine surgebant. Hinc Græci, inter quos est Epicharmus & Philochorus, referente interprete, homines λαῖες, à λαῖς, id est, lapidis, quasi lapideos appellant. Quod intelligens Ouid. 1. Metamorph. inquit:

Inde genus durum sumus experiensq; malorum,

Et documenta damus quæsimus origine nati.

Iustinus Deucalionis fabulæ originem refert lib. 2. Temporibus, inquit, Amphitruonis Atheniensium regis, aquarum illuuiēs maiorem partem Græciæ absumpsit: superfuere quos refugia montium receperunt, aut ad regem Thessaliæ Deucalionem ratibus uecti sunt, à quo propterea genus hominum dicitur conditum.

d ¶ Excita odorum.) Alia mentis suæ uel chori excitatio, qua hortatur, ut à priscis ad recentia, perinde ac suprà monuit, se conferat.

e ¶ Vetus uinū.) Vetus uinum dignū laudatu est, nō ueteres fabulæ. Sic uinum Odyss. 2. ab Euryclyia ad uigesimū usq; annum seruatū: sic uinum à Nestore Odyss. γ. in undecimū usq; annum retentum, laudem meretur. Cōmendat, inquit, uetus uinum, & nouos hos uictoribus conscriptos hymnos. Estq; per comparationē dictum, ut uetera uina præstantiora sunt, sic recentes ode, quibus uictores Olympici honorantur, reliquis sunt meliores. Rectioris hic iudicij sanè Pindarus esse uidetur, quàm ij, quibus omnia uiuentium scripta sordent, & quantumcunq; suæ ætatis eruditi. Veterū, inquiūt, scripta mihi cordi sunt, nouorum opelle non sunt nobis cura. Alij quæcunq; recentiorum, eruditorum etiam scripta damnant: de nemine bene loqui possunt, nisi de sese, & uno & altero suis, præq; talibus omneis in uniuersum populos stipites & rudera iudicant: qui nisi sese ipsi iactarent, maiorem cum fidem tum autoritatē apud non paucos adipiscerentur.

f ¶ Flores.) αἰθέρα. Metaphora est, pro iucunditate, precio & dignitate.

Ferunt

“Ferunt sanè^b terram nigram, ^caquæ impetu perfusam, cæterum Iouis consilio, subitum eius effusionis ^drefluxum factum. ^eEx illis primū fortissimi progenitores uestri fuere Promethei de stemmate ò Opuntij, ^fè præstantissimorū Saturniorum puellis, ^gindigenæ reges semper.

a ¶ Ferunt sanè.) Priori antistrophe, ut à Parnasso Deucalion et Pyrrha descendentes, lapidum post tergum iactu homines cōdiderint, ac modum, quo ex lapidibus procreati sint sine cubili, hoc est, sine congressu utriusq; coniugis, recensuit. Hic tempus subijcit, quando hoc contigerit. Tum, inquit, contigit, quando diluio perijt et illuue aquarum humanum genus, uel secundum poetas et historicos grecos, ipsa Græcia. b ¶ Nigram terrā.) Nigram appellat à fecunditate. Terræ enim colorem Aristoteles περί χρωμάτων proprium, alborem adserit, uel terram è sui natura esse albam: alios illi colores ex mixtura uariarum qualitatum uel elementorum accidere. Nigra terra iam olim fertilitatis laudem promeruit. c ¶ Aquæ impetu.) ὕδατος διψή, aquæ impetu uel copia. d ¶ Refluxum.) ἀμπωτις uel ἀνὰ πωτις resorbitio est, uel refluxus aquarū maris. ἀντλοῦ est effusio et efflu ἀντλοῦ xus maris. Suntq; hæc duo stagnationis uel reciproci fluxus et effluxus, qui seipenis horis fit, et feruoris aquarum maris uocabula sibi inuicem contraria, ἀντλοῦ et ἀμπωτις. ἀμπωτις ab ἀναπίνω ceu resorbtionem sonat, proprie subitum aquarum ex inundatione effusarum discessum significat.

e ¶ Ex illis.) Deucalione et Pyrrha, uestri ò Opuntij, per κῆρς; enim iuuenes, nepotes et posteros Promethei et Deucalionis intelligit.

f ¶ E præstantissimorum Saturniorum puellis.) Est enallage numeri, plurali pro singulari utitur. κρεῖντε φερέτωρ κρονιδῶν, pro κρεῖων κρονιδῶν. Est igitur κρεῖων pro κρεῖς, φερέτωρ κρονιδῶν, pro φερέτω κρονιδῶ. Proinde hæc est sententia: Maiores uestri ò Opuntij, de Promethei imò Iapeti stemmate duxere principium, hoc est ex ipsa Protogeneia, quæ filia est Deucalionis et Pyrrha, ut paulò ante connumeratū: aq; puellis præstantissimorum Saturniorum, hoc est, (ut pluralis pro singulari accipiat) è puella optimi Iouis, ut quam Iupiter deperierit, et grauidam, dum antea sterilis esset apud Locrium maritum, fecerit: ut in sequentibus clarescet. φύ- φύτλα. τλα, idem quod γέννα ἢ γένεσις. g ¶ Indigenæ.) ἐγχώριοι, quasi ἀντόχθονες. Laus est eorū qui à bonis parentib. in ipsa patria nati sunt, quicq;

non è uaria hominum colluue propagari cernuntur. αὐτοχθόνων nomine Athenienses apud oratores & historicos prædicantur.

STROPHE III. COLON XVI.

Antea enim dux Olympius Opuntis filia ē terra ^a Epeorum ^b clām subreptæ in ^c Mænalijs iugis mixtus est, eamq; denuò ad Locrum retulit, ^d ne destinatū morti tempus, eum orbū prole seponat. Atqui uxori clarissimum semen fuit, ac impendio lætatus est heros, uidens ^e supposititiū filium, ^f materniq; aui nomine similem esse iussit, uirum & forma & operibus præstantem: ^g ciuitatem deniq; & populum illi ^h regere dedit.

Vt Iupiter è raptâ Protogenia Opuntē generarit, explicat. ^a (Epeorum.) Epei sunt Elij, dicti ab Epeo Endymionis filio. ^b (Clām.)

ἐκκλῶς. ἐκκλῶς, tacitus, clām. ^c (Mænalijs.) Mænala Arcadiæ mons, unde Mænalius uersus Vergilio dum inquit:

Incipe Mænalius mecum mea tibia uersus. quem è Theocritico hoc, ἀρχετέ Βωκωλικῆς μοῖσσαι Φίλαι ἀρχετ' αἰοιδῆς transulit.

^d (Ne destinatum.) Hoc est, Iupiter ideo grauidam fecit Protogeniā, ne Locrus maritus sine prole ex hoc mundo migraret, ut regni & heredem &

εὐτυχ. successorem haberet. ^e (Supposititium.) Hanc uocem poëta narrando adiungit, rem indicans ut est: non quod Locrus ille bonus, supposititiā prolem intellexisset, autumabat enim suum esse factum, deq; suo semine prodijisse.

^f (Materni aui.) Maternus auus est Deucalion, qui & Opūs nominatus est, ut supra. μητρὸς Pindaro hic auum maternum significat: Homero est auunculus uel frater matris, dum in Illiade inquit: ἀσίων, ὃς μητρὸς ἡν ἐκ-
τρεῖ ἱπποδ' ἐμοιο, αὐτοκασίγυντ' ὁ δ' ἐκείνης. ^g (Ciuitatē.) Opunta uidelicet. ^h (Regere dedit.) διατρεῖν idem hic quod κυβερνεῖν. Metaphorice, prudenter & cum consilio administrare rempublicam, perinde ac medici in adhibendis pharmacis & medelis, diligenter & consultò præscribunt egroto, qualem sese in cibo & potu gerere debeat.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

“Aduenerunt itaq; hospites ex Argo & Thebis, tum Arcades atq; Pisatæ, Præ omnibus au-
tem

tem Actoris Aeginæq; filius Menoëtius Opunti in precio fuit, cuius filius Patroclus unâ cū Atridis ad ^bTeuthrantis agrū profectus cum Achille solus perstitit, quando forteis Danos in fugā abactos, in naues usq; Telephus compulit. ^cVt facile sit cordato, certò discere Patrocli fortitudinem & prudentiam: unde & Achilles in pernicioso eum Marte

EPODOS, COLON X.

Adhortabatur, ne quando sine eius mortales domante iaculo se in aciem conferret, prælio ue misceret.

^a ¶ Aduenerunt.) Dilatat ab amicis Opuntis ex Protogenia in mundū editi. Iuncti sunt amicitia heroēs finitimi, Argiui, Thebani, Arcades, Pisatæ: sed inter hos omnes Menoëtiū unice amauit & sectatus est. Quare Menoëtium præ cæteris coluit Opus: ob eam nimirū causam, quod omnium esset fortissimus & præstantissimus heros. ^b ¶ Teuthrantis agrū.) Troiam uersus expeditionem destinantes Græci, in Mysiam appulsi, Troiam esse rati eam oppugnauerunt. Hic eius terræ rex Telephus rempub. suam defensurus armauit sese aduersum Græcos, omnesq; in fugam uertit, præter Achillem & Patroclum, qui soli reliquis fugientibus perstiterunt. ^c ¶ Vt facile sit.) ὥς τ' ἐμφρονὲς εἴξαι. Fortitudo, inquit, Patrocli inde colligi potest, quod Achilles noluerit eum absq; sese bellare. qui locus est & apud Homerum Iliad. π. ubi Achilles, ὅτι οὐ τὸν Πάτροκλον περὶ σάου δῖα.

μὴ σὺ γ' ὠδύθῃς ἐμῷο λιλαίεσθ' πολέμῳ
τρωσὶ Διλοπῶλε μοισιν, ἀτιμότερον δ' ἐμὲ θύσεις.

Argumentum est ab amicis & conuersatione.

^a Vtinam sim studiosus argumentorū ad enarrandum inuentor, fiducia uero & ^babundæ uires mihi suppeditent. Nam ex ^chospitali uirtute ^dcōmendator ueni Isthmiarum Lampromachi ^emistrarum, quando utriq; obtinuerunt

uno die opus.

a ¶ (Vtinam.) δὲχῃ & uoto à parecbasi sese in uiam reuocat. Optat aut sibi argumenta dari, Epharmosti & cognati eius Lampromachi uirtutibus digna. b ¶ (Abunde uires.) ἀμειλαφῆς δῶαμις, magna potentia & uirtus, ab ἀμφὶ & λαμβάνω. Macedonica Dialecto β in φ mutatur, quasi ἀμειλαφῆς δῶαμις, potentia ueluti ambabus manibus, hoc est, totis uiribus complectens aliquid. c ¶ (Hospitali uirtute.) προσφένια δ' ἀρετῆς, hoc est, propter hospitalitatem, amicitiam & uirtutem, atq; adeo liberalitatem Lampromachi. d ¶ (Cōmendator.) τιμύορ & ἀ τιμὴ & ἔρ & custos. e ¶ (Mitrarū.) Per mitras hic coronas intelligit.

f ¶ (Vtrique.) Epharmostus, & sanguinis gradu propior illi Lampromachus, una & eadem die Isthmij certaminibus uictoria celebrati sunt. Opus obtinere igitur, hic est περίφρασις uictoriae.

Aliae uero duæ tum in ^aCorynthis portis lætitiæ, dehinc & in ^bNemeæ sinu Epharmosto contigerunt. In Argo subinde uirorū celebritatem accepit, at puer Athenis. Vt uero ^dMarathoni ab imberbibus secedens, seniorū certamen pro argenteis phialis expectabat & quos & acri uersutia, ne pauxillū quidem humi deflexus, domans circulum stadij percurrit. Bone Deus, quanta uoce formosus ille adulescens ac iuxta pulcherrima patrans id peregit.

a ¶ (Corynthis portis.) Corynthis portæ Isthmus est. Est enim ad Isthmum angustiam illam inter Aegeum & Ionium mare sita Corinthus.

b ¶ (Sinu Nemeæ.) Sinus Nemeæ, periphrasis est Nemeorum: à uarijs enim uictorijs Epharmostum hic euehit. c ¶ (In Argo.) In Argo celebrabantur Iunonia.

d ¶ (Marathoni.) Marathon Atticæ campus, Medorum cum Atheniensibus bello clarus, ut est apud Thucydidem lib. 1. Meminit & Plinius Marathonis lib. 9. cap. 10. Agebantur illic Heraclea, hoc est ludi in gratiā Herculis instituti. Porro Marathoni uincens argenteæ phialæ præmium erant.

e ¶ (Acri uersutia.) δῖον περὶ δόλω, acute & fortiter progrediente arte. ἀπώτι, id est, quæ ars casu & ruina carebat: id est,

est, firmiter persistens pugnabat, nunq̃ humi procumbens per stadiū currebat.
f ¶ Bone Deus.) ὁσῶν βοῶν, cum exclamatione: perinde ac si dicat, dii
boni, quanto clamore, quā insigni forma, ista omnia præclarissima Ephar-
mostus peregit: ut pulchritudine eximius, sic robore & factis claruit.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Quibus ¶ Parrhasio exercitu, admirabilis ap-
paruit circa Lycæi Iouis concionem: & quando
pharmacum^b uentos ac frigidam auram propul-
sans ¶ Pellenæ ferebat. ¶ Iolai tymbus, maritima
deniq̃ ¶ Eleusis splendoribus eius^f testimonium
» dicit. ¶ Quod uero à natura bonum est, totum est
» optimum. Multi quidem doctrina acquisitis uir-
» tutibus famam inquirere conati sunt: sed^b quic-
» quid ex Deo non est, haud immeritò obticetur.
» Nam aliæ uiæ sunt.

EPODOS, COLON X.

» Alijs excellentiores. ¶ Eadem aut̃ non omneis
» nos alit exercitatio. ¶ Sapientiæ sanè sublimes uig-
» sunt. ¶ Hoc tandem brauij adferens, alte clama.
Haud dubie hunc uirum diuinitus esse, manu &
membris ac toto corpore dextrum, ipsoq̃ uultu
fortitudinem præ se ferentem, qui Aiaceā aram,
ubi in Oileijs uictor euaserat, corona redimiuit.

a ¶ Parrhasio exercitu.) Parrhasia Arcadiæ urbs, cuius meminit Ho-
merus in catalogo nauium.

συμφυλον τ' εἶχε, καὶ παρρῆσιον νῆμοντο. Dicta à Parrhasio
Lycaonis filio. Charax Pelasgo Arcestoris nato conditā, Nicanor Parmasiam
appellatam tradit, Stephano autore. In ea Lycæi Iouis ludi agebantur. Sensus
igitur est: Forma & opere conspicuus Epharmostus, Lycæi Iouis ludis uictoriā
Parrhasiæ obtinuit. b ¶ Ventos propulsans.) ὀυδῆανον, hoc est ἀλε-
ξάνεμον, uentum & frigus abigens. c ¶ Pellenæ.) Pellene Achaie
urbs, ubi Mercurij & Apollinis solennitas, Theoxenia quidem agebantur. Illic

Chlena. uictorie præmiū erat χλαίνα. Vestis genus hybernum chlena est, quod hominem calefaciat, à χλαίνῃ, id est calefacere, dictū. Iulius pollux in 7. alias simplices alias duplices fuisse tradit: tum lecti operimentum quoq; appellari χλαίναν, ut apud Homerū in 3. & 4. Odyss. Attici χλαίνας ἀπ' ἀργύρας καὶ χρυσοῦς nominarunt. d. ¶ Iolai tumba.) Iolai monumentum seu tumba Thebis erat: ab eo certamina Iolia, quibus uictor euasit Epharmostus. e. ¶ Eleusis.) Eleusi Atticæ urbe, Cereris & Proserpine agones, Demetria & Anacalypteria uel Eleusinia agebantur: præmiū uictorie hordeum erat. f. ¶ Testimonium.) σὺν δίκῃ, id est μετέπυς, testis, cōmunicator consilij, causæ adiutor, ac ueluti simul iudicans. sic in prima Pythiorum ode σὺν δίκῃ μοι σὺν κτεάων inquit, à σὺν & δίκῃ. g. ¶ Quod uero natura.) Natura uiribus insignem fuisse Epharmostum ostendit, naturam arti præstare iuxta adserens: cuius & sententiæ Aristoteles, dum inquit:

Optimus ille quidem qui per sese omnia nouit. qui ὡς τὸ δίδ' ἀκτῶν est, qualem se Phemius apud Vlyssēm esse gloriatur. h. ¶ ὡς δὲ θεῶν.) Quicquid non ex Deo, uel quicquid sine Deo est, uel diuino numine carens. Intelligit autem iuxta mentem interpretis, naturam scientiam, ac naturale cuiusq; ingenium. Quod natura non eximium est, non est quod multis præconijs efferi debeat. Est enim ars & usus plurimum efficiant, non tamen cum natura conferri possunt ea quæ ab arte proficiuntur. Res autem mortalium ita comparatæ sunt, ut aliæ sint alijs excellentiores. Hinc est quod ait: ὁ δὲ ὧν ὁ δὲ ἑνὶ τῷ γὰρ ἄλλαι περὶ αὐτῶν. atq; hanc sententiam probat sequenti ratione: μία δ' ὅχ' ἅπαντας ἀμειβόμενα.

i. ¶ Eadem nō omnes nos.) Non omnes iisdem dotibus, ingenijs, artibus, pollemus: sed alium lucta, alium pugilatu, alium Musica, alium bonis disciplinis & sapientia clarum esse cōuenit. k. ¶ Sapientia excelsa.) σοφία δ' ἀπὸ πύκνῃ. Sapientia autem excelsa: uel, sapientia quidem sublimis est. Non parua res est sapientem esse, sed ardua, sed sublimis. quasi dicat: Est uariæ sint dotes mortalium, sapientiam tamen, quæ per literas & præclaras Musas confertur, cunctas antecellere certū est. Quæ gnome ad suam pariter Lyricen respicit, quasi dicat: Quamquā Olympia uiceris Epharmost, & præclaram & nunquā ideo interituram famam obtinueris, non erit tamen cōsummata tua felicitas, (ut quæ intra patriæ tuæ fines claudatur, & apud te nepotesq; paucos fortasse permaneat) nisi sapientia & literis eraditorum, immortalitati res tuæ præclare gestæ mendantur. l. ¶ Hoc præmij adserens.) Apostrophe est ad animum suum, uel ad chorū uictoris, qua perorando monet, ut Epharmos

sto

sto hunc hymnum offerat, quo ipsius felicitas atq; letitia consummatio fiat.

m ¶ Oileijs.) Admisset simul Oileia, ludos ab Aiace Oileis filio dictos, in quibus Epharmostus uicerat. Nam in gratiam Aiace Oilei, à Locris Opunti instituta erant. ἰλιάδα genitiuus est Doricus, pro διλιάδα, hoc est, Oileis filij, Aiace nimirum aram uincens exornauit corona. Sine o scripsit, per aphæresin, uersus gratia.

AGESIDAMO LOCRO EPIZEPHY-
rio puero, pugili. ODE X.

STROPHE I. COLON VIII.

^a Lympiorum uictorem ad memoriã reuocate mihi Archestrati filium, quo locorū mentis meæ scripsus sit: ^b Dulce nanq; melos debens, eius oblitus sum ô Musæ. ^c Atqui tu unã cum Veritate Iouis filia, ^d recta manu arcete ^e mendaciorum in amicos delinquentem sermonem.

ENARRATIO.

Agesidamo Locro Epizephyrio. Vt hæc epigraphæ intelligatur, necessum est nouisse, tria Locrorū esse genera. Alij enim iuxta Aetoliam sunt, qui Ozolæ appellantur: alij iuxta Eubœam, qui Epicnemidij & Leleges: alij prope Italiã, qui Epizephyrij dicuntur, quod iuxta Zephyrum opidum, ut Stephanus habet, siti sint. Prædicat Agesidamum à patria, ab institutione. Deinde digressione ad Herculem & instituta ab eo Olympia, & eos qui primū in Olympijs uictoria potiti sunt, bonam hymni partem absoluit. a ¶ Olympiorū uictorem.) Musas primum hortatur ut sibi in mentem reducant Agesidamū. Variat hic Scholia, dum alijs ἀνάγνωτε ad scripta referat, ut sit, Legite mihi ô Musæ: quasi hymnum iam pridem aliquem scripserit, quem tamen uilipenderit: alijs ἀνάγνωτε pro ἀναγνώσιστατε, hoc est, manifestate, ad memoriã mihi reuocate, idq; μεταφορικῶς, accipiant. Mihi haud ineptum uidetur, si, quemadmodum reddidi, pro reuocare ad memoriã explicetur. Sunt aut tres mentis partes, interprete referente, λογιστικόν, μνημονοπτικόν, φανταστικόν. λογιστικόν γνῆκεφάλω; φανταστικόν γνῆ τῷ μετόπῳ, τὸ δὲ μνημονοπτικόν μέσον τῶν δ' ὄν. Habent aut ambo, uidelicet logisthæ cum & phantasticum, ceu promptuarium quoddam, ipsum mnemonicon,

Epigraphæ
phesratio.

Argumentum.

in quod reponunt, quaecumq; altera pars imaginatur, altera uidelicet logistica ratiocinatur uel colligit. Ex memoriali igitur parte meminisse possumus, quicquid uel legimus, uel cōspeximus. Vnde Pindarus: *Quānā*, inquit, *mentis meae parte constitutus sit Agesidemus, mihi quaeso ō Musae commonstrate.*

b ¶ *Dulce nanq; melos.*) Debere se, ait, hymnum Agesidemo, & oblitum tamen esse: unde colligitur, quod promiserit, ac ante multum temporis in animum induxerit pangere epinicion, cuius iam nunc primum sibi in mentem ueniat. Quia uero se debere dicit, beneuolentiam sibi conciliat Agesidemi. Et quia debitum non persoluerit, ex obliuione id factum dicit, ut aliquid saltem uenie impetret dilationis.

c ¶ *Atqui tu unā cum Veritate.*) Ab omnibus Musis, ad unam iam & ipsam Veritatem descendit. Precatur autem ut illa ipsa Musa, tum Veritas (idq; insigni prosopopoeia) excusent suam ingratitudinem, quod amici sui uictoris Agesidemi laudes tandiu, sed per obliuionem cōtulerit. Per Musam aut Clionem intelligit Lyricae praefectā, ut est in primo Epigrammatū uidere, ubi singulariū Musarū officia hisce uersibus exhibentur:

Καλλιόπη, σοφίῳ ἥρωϊ δῶκε ἔργον ἀοιδῆς.
 Κλειώ, καλλιχόρῳ κιθάρῃς μελινδία μολπῶ.
 Εὐτόρπη, τραγικῷ χόρῳ πολυχῆρα φωνῶ.
 Μελπομένη, θνι τοῖσι μελίφρονι βάρβιτον ἤρε.
 Τόρφι χόρῳ χαρίεσσα, πόρῳ τεχνήμονας αὐλός.
 Ὕμνος ἀθανάτων ἑρατῶ πολυτόρπεας εὔρε.
 Τόρφιαις ὀρχηθμοῖο πολύμνια πάνσοφῳ ἔργῳ.
 ἄρμονίῳ πάσαισι πολύμνια δῶκεν ἀοιδῆς.
 Οὐρανίη, πόλον εὔρε, καὶ ὀρανίων χορὸν ἄστρον.
 κωμικὸν εὔρε Θάλεια βίον τε, καὶ ἠθεα κεδνὰ.

Lyricus ergo uates, lyrices praesidem deam Clionam inuocat. Animaduertendū quod Veritatem hic Iouis filiam Pindarus fingit, idq; optimo iudicio: Veritas enim ē summo Deo nascitur: imō ut sacra testantur, ipse Deus est ueritas. Aliās temporis gnata traditur, quod ueritas tempore in lucem prodeat, perinde ac senarius ille prouerbialis habet:

ἄγλ δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χροῖται.

d ¶ *Recta manu.*) Insigni potentia uestra tenete, seu arcete mendaciorum increpationem, quibus in amicum & hospitem meum Agesidemū errasse ac deliquisse uideor. e ¶ *Mendaciorum.*) Editione Ὀυδῶν colligitur, ipsum promississe hymnū, quem tamen obliuioni tradiderit. Estq; hic elegans antithesis in mendacio & ueritate. Quia enim mendacio obnoxius factus est,

est, Veritatem sibi patronā accersit: quo ostendit se posthac pacti tenacem fore.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

A longe nanq̃ adueniens futurum tempus, meum ^apudescit ingens debitum. ^bAttamen dilationem tardam fœnus persolvere potest, nunc ^cubi præeffluens fluctus submergit uolutatum in littore calculum, & ubi iam ^dcōmunem ad charā iam oblectationem, sermonem exoluemus.

Rationem reddit, quia Clio & Veritas increpationem obliuionis nomine debeant arcere. Instans, inquit, tempus longe adueniens, scilicet post promissionem meam. Quo coniecturæ locum relinquit, iandiu ab eo intermissam promissionem. ^a ¶ Pudescit.) Βαδὺ χρεός, hoc est, πολλὸν ὀφλημα, magnum debitum meum. ^b ¶ Attamen dilationem.) Promittit se nunc cum fœnore redditurū quod hætenus intermiserit. Fœnore, inquit, & culpam & obliuionem meam refarciam. Comparat dilationem hymni sui creditæ pecunie ad usurā, cuius quo plus redditio differtur, hoc maior fœnori fit accessio. quasi dicat: Ego cum fœnore abunde rependam quod neglectum est hætenus. Quemadmodum enim debitores ultra creditam pecuniā, aliam ad usuram fœneratoribus addere coguntur, sic Pindarus ultra promissum hymnum, alterum ceu fœnoris loco adijcit. ^c ¶ Vbi præeffluens fluctus.) Argumentum est allegoricū, ab efficacia & uiribus poetices eius ductum. Nunc fœnus quærimoniam restinguet, quando inundans fluctus uolutatā in littore contegit arenam. Inundans itaq; fluctus, poetices & hymni eius amplitudo est. Arena in littore uolutata, est iactata passim accusatio poetæ, de cum obliuione, tum inconstantia eius. ^d ¶ Cōmunem sermonem.) κοινὸν λόγον, id est, hymnū qui per multorum ora & manus uagaturus est, qui gratus item uictori futurus.

EPODOS, COLON IX.

Porrò ^asinceritas urbem Locrorum administrat Zephyriorum, illisq̃ curæ est Calliope, & ferreus Mars: cōuertit autem in fugam ^bCycnea pugna, & uiribus præstantem Herculem. At pugil Agesidamus Olympiade uincens, Tolæ referat gratiam, ^dquemadmodum Achilli Patroclus.

Q

„ Sic alium uirtute magnū uirum alius exercens,
 „ ad sublimem euexit gloriam Dei munere.

ἀντίκδοξ.

Laus patriæ Agesidami à ueritate, à poëtica, à rebus bellicis. *a* (Syn-
 ceritas.) Veritatem & sinceritatem ἀντίκδοξ signat. Sunt qui hic ἡ γὰρ
 χεῖρα etiam legunt, quod Locrorū urbs sit aspera & maritima. quasi dicat: Tam
 eisi aspero sit solo ciuitas sita, bonis tamen legibus administratur, Zaleuco pa-
 store Apollinis oraculo ipsis in legislatorem destinato, ut Aristoteles tradit, re-
 ferente interprete. *b* (Cycnea pugna.) Victoris primum imbecillita-
 tem excusat, quasi principio pugilatu elanguerit, at postea resumptis uiribus
 Iole uictoris ope, strenue uictoriam obtinuerit. Non est mirum, inquit, primi-
 te non potuisse impetū antagonistæ tui ferre, quandoquidem & Hercules Cy-
 cnea pugna, tantus bellator, tam fortis, tamq̃ inuictus, à Cycno in fugam actus
 sit. Cycnus Martis filius in transitu Thessaliæ demorans, prætereuntes per insi-
 dias obtruncabat, ex occisorum capitibus Marti templum conditurus. Hercu-
 culi ergo transeuntis aliquando eum locum, insidias meditabatur Cycnus, eumq̃
 pugna adoriebatur: & quum Martem patrem auxiliatorem haberet, in fugam
 Hercules ille fortissimus actus est: sed reuersus posthac, Cycnum solum repertū
 neci dedit. *c* (Ile gratiam.) Scholia, Iole & Hyle legunt: Pindarus,
 ile gratiam agat. Ilas ergo uel Iolas uel Hylas, aliptes Agesidemi, qui cum ui-
 deret ferè succumbentem primo Agesidemum, ita ei animū addidit, ut protenus
 suum aduersarium uinceret. *d* (Quemadmodum Achilli Patroclus.)
 Haud indecora comparatione Hylam alipten Achilli, Patroclum Agesidamo
 confert. Patroclus ope & armis Achillis fugat Troianos Iliad. 16. Sic Age-
 damus ope Hyle sternit sibi contranitentem. *e* (Sic alium.) Gnome
 est Epiphonema complexa, qua Hyle beneficium commendat, quaq̃ nos mo-
 net, ut ne beneficientibus nobis ingrati simus.

STROPHE II. COLON VIII.

^a Labore uacantem lætitiā, uitæ lucem, ante
 omnia opera, pauci quidam adsecuti sunt. ^b Me
 uero ^c certamen excellentissimū canere ^d fata con-
 citarunt Iouis, quod iuxta ^e ueterem Pelopis tu-
 mulum ^f suis Herculeā condidit, postquam Ne-
 ptunium ^g innoxium ^h Cteatum

ANTI

Occidit atq; Eurytum, 'ut seruitutis suæ mercedem, à superbo Augea uoluntarius ab inuito exigeret. ^kSub Cleonis enim insidias tendens in itinere, domuit illos Hercules, quod & antea ^lTi rynthium exercitum in angulis Elidis cunctantem, populati erant

^mMoliones arrogantes.

a **¶** Labore uacantem lætitiā.) Arduas res lætitiā præcedere ait. Gno me est, qua uirtutem & uictoriā citra sudorem non posse parari dicit. Proinde eum recte impendisse quicquā ut ita exerceretur in pugilatu, quo reliquos antequeretur. Præterea ut res quælibet est præstantissima, sic plurimū laboris & curæ desiderat, antea quā eam quis impetret. Similes huius in superioribus gnomas accepimus, ut, ἀκίνδυνος δὲ ἀρεταί, ode 6. & 1. ἀεὶ δ' ἀμφ' ἀρετῇσι πόνος διαπύναται μάχεται. & 1. ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἀνάγκη δ' ὦντα λαμβάνει. Et Hesiod. τ' δ' ἀρετ' ἰσθῶντα θεοί. &c.

b **¶** Me uero.) Parecbasis est ad Herculis bellum, aduersus Augē Eliorum regem. Ostensurus autem quo pacto primū Olympiaca instituerit, bellum quod gesit aduersus Augeam recenset. Et quia eximium esse certamen Olympiacum adfirmat, uictoris pariter augefcit præconium, ut qui tanto, tamq; illu- stri agone præ alijs palmam sit adeptus, ad quem tota Græcia frē singulis lu- stris confluere solebat, ut & Isocrates in Panegyrico nonnihil meminit.

c **¶** Excellens certamen.) ἀγῶνα θζαίγετον. Scribitur etiam ἐξάου θυον, senarium complectentem, propter sex aras in Olympia, de quibus an- te hac.

d **¶** Fata.) θεμυτες leges, per τὸ νόμοι Hypomnemata red- dunt.

e **¶** Veterem Pelopis tumulum.) Tumulatus est enim Pise certe Pelops, quam pro dote accepit ab Hippodamia Oenomai regis filia, ut antea enarratū.

f **¶** Vis Herculeā.) Perinde ac Homerus Βίη ἡγεκλήειν. Hercules periphrasis est.

g **¶** ἀμύμονα.) Innoxium, ἀλογογ, irre prehensibilem.

h **¶** Cteatum occidit.) Cteatus & Eurytus Neptuni Cteatus & Eurytus. & Moliones filij fuerunt. Molione uero Moli est filia, uel secundū alios Acto- ris: hinc & Actoriones hi duo fratres apud poetas nominantur. Diuersam ab alijs hominibus naturam sunt adepti: nam duplicis naturæ fuerunt: uterq; duo capita, quatuor manus, totidem pedes, unum aut corpus: propterea bellicosi,

in praelijs fortiter dimicarunt. Hercules itaq; quum eos palam non posset uincere, insidijs aggressus, occidit eos, eaq; ratione Elin obtinuit: autoribus Pherecyde, et Mnasea Patarensi. Nestor Homericus Iliad. λ hos etiam producit.

i ¶ Ut seruitutis suae mercedem.) Augeas Eliorum rex, Herculem pacta et certa mercede ad purgandum bubile conduxit: uerum absoluto per Herculem labore, non stetit ille promissis: itaq; Hercules aduersus ipsum bellum mouens, superior euasit, captaq; Elide, et perduto rege, Olympiacū instituit agone. *Cleone* nem, id quod et antehac explicatum. k ¶ Sub Cleonis.) Ciuitas est Argolica Cleone. l ¶ Tirynthium.) Tirynthus Hercules à Tirynthe Argi urbe. αμυγον pro ημγον, αλιδ pro ηλιδ. m ¶ Moliones arrogantes.) Moliones Cteatus et Eurytus dicuntur patronymica forma, uel potius matronymica, ut ita dicam: à matre enim μολιόν, deducitur μολιών μολιόν, πληθυντικῶς μολιόνες. hos quidā δεχ. τ. κατὰ μάχην μολιώσεως dictos putant: quorū sententia mihi non admodū probatur.

Atqui deceptor hospitum, Eliorum rex, non multo post tempore conspexit patriam praediuitem, saeuo partim igni, partim diris ferri plagis, in alto noxae fluxu constitutā suam nempe ciuitatem. Iam bellum potentiorum abigere, res ambigua est. Quin & ipse Augeas per imprudentiam captiuus tandem in Hercule incidens, acerbam mortem effugere non potuit.

In quae pericula ob uiolatā fidem, obq; rescissa pacta inciderit Augeas, commemorat. Ideo enim et patriam suam uastari incendio et ferro conspexit: ideo etiam ipse captiuus Herculis manu occisus est. Ciuitatē cuius hic meminit, quidam

Phyſteon ciuitas et patria Augae
dam Phyſteon appellatam putant, à Phyſteo Epeorum principe: ut Scholia.

STROPHE III. COLON VIII.

^aPost hæc Hercules, ^bPisæ totum cōgregans exercitum, omnemq; prædam, fortis Iouis proles, diuinū maximo patri delubrū circūcirca munitū designabat. ^cAltin quidē in mūdo loco designiebat. Quod uero in circuitu nemoris solū erat, conuiuio locū dedit, ueneratus ^dAlpei transitū

ANTI

Cum duodecim deorum regibus.

a ¶ Post hæc Hercules.) Quid egerit Hercules post interemptum *Alcegeam* refert, quo uel ordine Olympiadem instituerit.

1 Nemus & delubrum Ioui consecrauit.

2 Altin locum illum certamini selegit.

3 Locum conuiuii, peracto agone designauit.

4 Veneratus est *Alpheum* cum duodecim regibus. Id est, sex aras erexit, quarum unaquælibet duobus dijs erat dicata, ut in quinta Olympiorum ode explanatum.

b ¶ Pise.) Pifa ab Olympia sex stadijs distat. Et *Elij* subiugatis sibi Piseatis, Pifam Elin quoque uocarunt. Vnde *Pindarum* contendit per Pifam Elin intelligere *Didymus*. Secundum uero *Demetrium* *Triclinium* quinquaginta stadijs inter sese distant, ut in 1. Olympiorum etiam annotatum.

c ¶ Altin.) Templum Iouis, seu adytum, seu nomen loci est. Sunt qui & ἄλιν legant. *Aristodemus* in Scholijs, simpliciter esse locum circa Olympiam *Altin* ait, hincque Iouem *Altium* nominari. d ¶ *Alphei*.) *Alpheo* primum sacra præ reliquis fecit, ceu deo indigenæ & gentilitio, & eius loci præfenti semper & peculiari numini.

Ac montem Saturni prædicauit, celebremque reddidit: antea enim obscurus, sub *Oenomao* rege multa niue irrigabatur: illic in primogenita festiuitate *Parcæ* quidem astiterunt, & quod solum perspicue ueritatem demonstrat

EPODOS, COLON IX.

Tempus. Hoc, & quod antea planum, progressu suo, ubinam scilicet parta bello spolia, primitias ipsas sacrificarit Hercules, & ubi quinquennem instituerit festiuitatem, apertius exhibuit. Proinde quis iam in prima Olympiade & *Nicephorijs* recentem nactus est coronam? manibus, pedibus & curribus gloria conspicuus, certaminis iactationem, ei qui uictus est, auferens.

a ¶ Montem Saturni.) Saturni montem quinto celebrem reddidit Her

cules. Est aut Saturni collis uel cacumen, in quo Saturni templum erat: Oenomaus & Augea temporibus incognitum. *b* ¶ Obscurus.) *ὠννυμ* est incelebris, obscurus, à *ὠν* priuante particula, & *ὄνομα* nomen. *c* ¶ Parca astitit.) Parca & fata astitit primæ Panegyri ab Hercule instituta, ut fortunatam atq; felicem eam redderent. Tempus ceu numen quoddam pariter astitit, quod illam ipsam subinde clariorem celebrioremq; faceret. Et quur Tempus præsto fuerit, subiicit rationē. *d* ¶ Hoc & quod antea.) *τοδὲ παλαιός.* Tempus, inquit, clare explicauit, & cognitū posteris fecit, durante ea Panegyri, ubi Hercules quinquennalem agonem primum condiderit.

e ¶ Recentem coronam.) *πρὸ τοίνυν*, id est *πρόσφατον*, recentem. Subiectione rhetorica, ad primos Olympicorum ludorum uictores digreditur, primæ Olympiadis, qua de in origine Olympicorum dictum, ode prima.

STROPHE IIII. COLON VIII.

“Quippe in stadio ad iustam longitudinem recte protenso cursu, Oconus Licymnij filius primas tenuit, dux Medæ urbis. Lucta Echemus Tegean glorificauit. Doriclus summā cæstus retulit, Tiryntha ciuitatē habitās. Quadriga demū

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Halirrhothius Mantinæus. Phrastor hastæ proiectu scopū attigit. Eniceus petrā uertens manu præ omnibus longius proiecit, & sociorum non paruam multitudinē ad stuporem egit, ascenditq; uestpere iucundū lunæ speciosæ lumen.

a ¶ Quippe in stadio.) Primos primæ Olympiadis uictores, cum patria illorum tellure denumerat:

- 1 Stadij uictor Oconus Licymnij filius fuit, Medæ Argolicæ urbis princeps.
- 2 Lucta uictoriam obtinuit Echemus: patria eius Tegea Arcadiæ urbs.
- 3 Doriclus Tirynthius pugilatu uicit.

4 Quadriga uicit Halirrhothius Mantinæus. Variat aut hic lectio: alij *σῆμα* pro *σμηναίον*, alij *σῆμα*, alij *σῆμαον*, alij *σῆγον* legunt: ut sit sententia: O Seme Halirrhothij fili à Mantinea oriunde, uicisti quadriga: ut per apostrophē & *ἐλκλ-ty* compleatur oratio. Mea fuit opinio, *σῆμα ἀλιρροθίος* esse

esse periphrasin, pro ipso Halirrhothio : ut σῆμα pro corpore, qua significatione & Plutarchus usus est in Homeri Βίῳ, accipiatur : tum nō erit opus magna lectionis uarietate. Est autem Mantinea Arcadiae ciuitas, autore Stephanos, de qua Homerus in catalogo nauium:

οἱ τε γὰρ ἔχον, καὶ μαντινέω σνέμοντο.

Hec est illa Mantinea, ad quam Lacedaemonij, à suis uxoribus redarguti, tali quadam σνέπῃ (Quò fugitis, num denuò aluum nostram subingrediemini?) Thebanos uicerunt.

5 Phrastor iaculo scopum attigit.

6 Eniceus discum manu rotans super omneis proiecit. Per petram enim hic discum intelligit, cuius crebra est mentio posthac apud Pindarum & apud Homerum. Hic lapis etiam Solus dicitur. Solo Hyacinthum inuitus Apollo occidit apud Amycleum fluuium, ut Nicander in Theriacis autor est. Scholia in Β Iliados ita definiūt discum: δίσκος δὲ βαρὺς λίθος ὃν ἐξ ἑπύρου οἰ γυμναζόμενοι, τὸν γὰρ σιδεροῦ, σόλου πεσσεγορδύου. Ex quo loco colligitur discum massam fuisse lapideā, σόλου uero ferream. Discrimen uero in Iliados ↓ Disci & Soli tale faciunt: Differunt quidem Solus & discus: quod discus quidem latus est magisq; cauius, Solus uero teres & rotundus, uel sphaericus. Exhibentur autem & Iliados ↓ ἀγῶνες, ἱππικὸς, πυγμαχικὸς, πάλης, δρόμος, θωρηχθέντων, σόλος βολῆς, ποικίλης, καὶ ἐγχεῖ. ἔδκε ergo poeta per aphæresin & syncopen dixit, pro ἐδίσκοδε. Iaculatur etiam discum Vlysses apud Alcinoium regem, à conuiuio. b ¶ Accenditq; uestpere.) Allegoria est. Illustrauit lunam, hoc est, certamen suum peregit plenilunij tempore. Nam circa τῷ πανσέληνον solebat perfici ea Panegyris, ut in superioribus cōmonstratum. Atq; hæc ad Herculis institutionem res ferri possunt, quod finitis certaminibus conuiujs locum dederint.

EPODOS, COLON IX.

^a Sonabat autem omne delubrum in delectabilibus conuiujs uictorū laudes. ^b Et nunc priores ceremonias sequuti, ad celebrem gratiā sublimis uictoriæ, tonitru & igni flagrās telum horrissoni Iouis, ardensq; fortissime compactum fulmen canamus. Atq; hic tenere oblectans carminum demulcimentū ad tibiam illi occurret,

a ¶ Sonabat omne delubrum.) Quid inter conuiuandum è ritu ueterū

contigerit. Dum cōuiuarentur, encomia uictorū recini solebant. **b** **¶** Et nunc priores.) ἀρχαῖς δὲ προτέρας ἐπόμναι. Redit à parecbasi ad institutum Agesidami encomium: ac primum se fulmen Iouis, hoc est, ipsum fulminantem Iouem (qui Olympiæ colebatur) celebraturū spondet: deinde uero Agesidamum: idēq; prisco more, quo post peracta certamina, uictores laudibus efferebant. **c** **¶** Tenere demulcens.) χλιδῶσα pro προφῶσα. Tenere cantilena, præclarus hymnus illi Agesidamo ad tibiam dicitur.

STROPHE V. COLON VIII.

“Quæ apud percelebrē Dircen olim quidem
 „ apparuerunt. Sed ^cut filius ex germana coniuge
 „ patri desiderabilis, ueniente rursus iuuentute,
 „ magis autem inflamat amore mentem, quando
 „ diuitiæ adscitum aliunde pastorem & hæredem
 „ nactæ, morienti sunt tristissimæ:

ANTISTROPHE, COLON VIII.

“ Sic est quando is qui egregia facinora pere-
 „ git, sine hymno Agesidame, ad Ditis ædes acces-
 „ serit: inaniter enim spirans, labore suo breuiter
 „ admodum delectatus est. ^dTibi uero suauifona ly-
 ra, dulcisq; tibia gratiā parit ac ^euariat. Sed et Pie-
 rides Iouis filiæ, longe lateq; tuā adaugent famā.

Dirce.

a **¶** Quæ.) Scilicet carmina prope Dircen Thebanum fontem appa-
 ruerūt. Est metaphora & Synecdoche. Sensus est: Carmina Thebana, hoc est,
 mea, & Pindarica, quandoquidem Thebanus sim, in decus & splendorem Age-
 sidami ad tibiam canentur. **b** **¶** Apparuerūt.) φάνην est pro ἐφάνη-
 σαι, per ἀφαίρεσιν & ἀπὸ πλῶ. Lyrice, inquit, mea, quæ iam antea
 Thebis patria mea inclauit, iamq; diu, quantum ad promissum attinet, appa-
 ruit, Agesidamo iam nunc tandem canetur, uel scripta etiam recitabitur. Nam
 & calamus & ad fistulam, & calamo scriptum hymnum referri potest.

c **¶** Ut filius.) ὡς παῖς. Comparat hymnū suū filio gnesio. Quem
 Apud Ari- admodum, inquit, ē germana coniuge filius gratissimus est patri redeunte illi iu-
 stroph. in uē uentute, id est senio confecto: Nam ut prouerbiū habet, δὲ παῖδες γέρον-
 φέλαις. τες: ob eam potissimum causam, quod uideat facultatibus suis uerum superstiti-
 tem

tem heredem: Sic encomion hoc tibi gratum erit, propterea quod te olim uita defunctum posteris cōmendabit, nec tua unquam monumenta obliterari sinet. Constat autem comparatio hæc antithesi tali: Pater ob successorem legitimum filium gaudio perfunditur. Econtrario: Pater ob alienos successores, nulla sua superſtite ſobole genuina, mœrore conficitur. Sic qui inſignium facinorū ſplendore rutilat, ex hac uita migrans gaudet, ſi habeat uirtutum ſuarum buccinatores & encomiaſtas. Rurſus mœret, ſi nullam uideat meritorum ſuorum memoriam apud poſteros relinqui. Quod illis contingit, qui Muſas & literas non colunt, ſeu quorum eruditi res geſtas literis non cōmendarint. d ¶ Tibi uero ſuauiſona lyra.) *πίνδι ἀδ' υεπύς.* Hymnum ſuum abſoluturus, Ageſidamum non ſine laudum ſuarum præconibus abiturum ex hoc mundo adfirmat. e ¶ Variat.) *αὐαπαός*, reſpergit, uarie concinit. f ¶ Iouis filie.) Filie Iouis latam celebritatē habent: id eſt, Muſæ & bonæ literæ, poſſunt quem uoluerint eximie cōmendare. Gnome eſt, cui conſonat illa Heſiodia: *ἐκ γὰρ μοι σέωρ κλέος ἔοσε τοῖ αὐθρόποισι.*

EPODOS, COLON IX.

“Et ego adiunctus Muſis, in inclytam Locrorum gentem incidi, ^b melleq; fortem ciuitatem irrigans, amabilē Archeſtrati filium laudaui: quē uidi manus robore, ad aram Olympiæ præſtantiſſimam, eo quidem temporis forma pulchrum, ætate temperatū, quæ ^d impudentem ^a à Gannymede mortem unā cum Venere prohibuit.

a ¶ Et ego.) Seite quaſi perorando, ab infinito, aq; multis Ageſidami præconibus, ad finitum, ad ſemet ipſe deſcendit. quaſi dicat: Nedum ab alijs & ab ipſis Pieridibus & tibijs, uerum & à me laudaberis, imò iam cōmendatus es.

b ¶ Melle.) *μέλιτι.* Metaphora eſt, pro dulci hymno. c ¶ Impudentem.) Impudentem mortem, quod nemini parcat, nec ullum neq; temporis, neq; perſonarum reſpectum habeat. d ¶ A Gannymede.) Gannymedes lætificantiſſimam curas ſonat, à *γάνυμι*, & *μῆδι*. Quomodo hic ad deorum collegium translatus ſit, ut illorum pincernam ageret, eſt in prima ode Olymp. recitatum. Adijciemus hic ſaltem nonnihil ex Paulo Oroſio, qui lib. 1. cap. 12. de Gannymedis raptu hæc memorie prodidit. Tantalus rex Phrygiarum, Gannymedem Trojs Dardaniarum regis filium cum flagitiſſime rapuiſſet, maiori conſerti certaminis foeditate detinuit, ſicut Phanocles poëta cō-

R

Venus xv-
πρωγενής
Agēsida-
mus.

firmit, qui maximum bellum ob hoc concitatum fuisse cōmemorat. Hec Ora-
sus. Indicat autem Agēsidadam omnium fuisse formosissimū, dum cum et for-
ma et etate Gannymedi similem facit, ipsiq; Veneri, quam xv πρωγενή, id
est, in Cypro insula genitam, poetico epitheto appellat. Agēsidadus, ut obie-
ter de etymo nominis quicquam dicam, est ab ἀγῆσις, uel ἀγῆ ductio uel
dux, et ἄμμις populus. et in α doricē mutatur. Cōmuniter ergo Agēsida-
mus, Dorice Agēsidadus dicemus. Heroicū nomen. Quod si posterior uox à
ἀγαμέμνων, id est, domo domare, deducatur, ductorem domantem, uel princi-
pem domitorem sonabit.

EIDEM AGESIDAMO FOENVS,
ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

Interdum plurimus uentorum inter
homines usus est, interdum & coele-
stium aquarum pluuiarum, quæ nu-
bium sunt filia. Sin ex labore quisq;
fortunatus sit, melliti hymni fiunt illi principia
posteriorum sermonum: Nam & constans fœ-
dus est magnis uirtutibus.

ANTISTROPHE, COLON VI.

Abundans autem laus Olympiorum uictoribus
constituta est o noster, quam & lingua no-
stra dispensare gestit. Dei enim prouidentia sa-
pientibus aliquis perpetuò curis floret. Noueris itaq; nunc Sostrati fili Agēsidade, tuæ pugilatoriae causa,

EPODOS, COLON X.

Qua aurea olea coronatus es, hunc suauiso-
num ornatum resonabo, Locrorum Epizephy-
riorum genus magni ducēs, illic & uos unà me-
cum o Musæ chorū ducite. Spondeo enim uos

non

non auersantem hospites exercitum, neq; honesti in expertū, cæterum ad sapientissimos belligeratores accessuras. "Natura nanq; insitum morum, neq; astuta uulpecula, neq; terribiles leones facile permutarint.

ENARRATIO.

Priori hymno, fœnore resarciri posse, quod neglectum dilatione foret, adseruebat. Quare perinde ac debitores ultra ad fœnus acceptā pecuniam, aliam quamdam mercedis loco et fœnoris gratia reddunt: sic iam nunc Pindarus ultra promissum atque adeo debitum encomium, alteram hanc, ceu fœnusculi loco, oden adiungit, quā et ideo τόκον, id est usurā inscripsit. Laudat igitur Agesidamum à pugilatu, à corona uictorie, à liberalitate tum ipsius, tum gentiliū Locrorum, à sapientia et fortitudine: succincto epinicio multa præconia congerens. a ¶ Interdum plurimus.) Ab artificiose posita comparatione, orditur, cuius hæc summa: Quemadmodū uenti nautis, et imbres agricolis plurimum cōmodant: sic hymni uictores iuuant et decent. b ¶ Quæ nubium sunt filie.) Aquas pluuias, nebularum filias metaphoricōs appellat, quod ex nebulis prodeant et fiant. c ¶ Ex labore fortunatus.) Periphrasis est uictoris, ex labore fortunatum esse. Melliti, metaphorice suauis.

d ¶ Ὑσέρω αὐτὸν λόγων, principia posteriorum sermonum.) Hoc est, faciunt, ut apud posteros illorum quoq; non unquam obliteretur memoria.

e ¶ Constans fœdus.) Magnis uirtutibus constans fœdus est: id est, magnæ uirtutes diu durant: illarum memoria nō facile eximitur uel extirpatur ex humanis mentibus. Ratio est, quā fiat, quod encomia uirtutum alia pariant: id est, indelebilem memoriam faciant. f ¶ Abundans autem laus.) Gnomē, magnis uirtutibus et c. confirmationem subiicit. Magnæ uirtutes sunt huiusmodi, ut non possint extinguī, nec una saltem ratione cōmendari, sed plurimā laudum argumenta subministrant: qualis etiam uirtus est Olympicæ uictorie, quā et iam hoc etiam ueluti fœnusculo extollam.

g ¶ Dei enim providentia.) Sux poetice autoritatem parit, dum eam ceu eximiā Deo acceptam refert. Dei munus est, quempiam eximijs argumentis, adeoq; poetice conspicuum esse. Enallage persone est, incertā pro sua usurpans. τέλει τοι, referendum est ad sequentia: τέλει τοι καὶ πῶς ὄρκειοι μεγάλας ἀρετὰς. Adeo sæpe unica ὑπερδυσλὴ male posita, uniuersam sententiā interturbat. Firmum fœdus oritur magnis uirtutibus, id est, firma stabilitas. Per

ὄρκιον seu fœdus hymnū intelligit, quo fit, ut uirtutes perpetuò durent. ἄγ-
 κει pro ἀνέκδοτοι. h C Noueris itaq.) Argumenta laudis bre-
 uiter iam aggreditur. i C Aurea olea.) Auream oleam, id est, pulchrā,
 dicit, consueta sibi metaphora. k C Hunc sua uisum ornatum.) Me-
 taphora est, pro hymno. Ob uictoriā tuam quā pugilatu adeptus es, hunc etiam
 tibi hymnū canam. l C Illic & uos.) Apostrophe est ad Musas, quae eas
 hortatur, ut unā secum chorū ducant, in gratiā Agesidami uictoris. συγχο-
 μᾶσιν, simul saltare est, chorū ducere, exultare. Illic, id est, apud Locros Epi-
 zephyrios, de quibus in præcedenti ode. m C Spondeo.) Polliceor uos
 accessuras &c. Argumenta sunt honesti, quibus persuadere uult Musis, ut unā
 secum apud Locros illos lætæ sint: sunt enim hospitales Locri. Per exercitum
 enim hospites nō auersantem, metaphorice & periphrastice Locros intelligit,
 dumq; exercitum uocat, simul bellicosam esse gentem adumbrat. dum non a-
 uersari eos hospites ait, ab hospitalitate, & benignitate in aduenientes & exte-
 ros amicos eos prædicat. Deinde statim honesti scientiam eis tribuit: Nouerunt
 quomodo nos, ô Musæ, tractare debeant. Pōst à rebus bellicis & sapientia, dum
 eosdem sapientissimos belligeratores nominat. n C Natura nanq; insitū
 morem.) Sententia est, & argumentum à necessario. Natura Locris insitum
 est, ut sint hospitales, benefici, liberales, bellaces, sapientes, honesti: ideo nō pos-
 sunt ab eis uirtutibus desistere, non possunt nō nos amare ô Musæ. o C Ne
 que astuta uulpecula.) Ab inducōne argumentaturus, duo animantia, pro
 uniuersis adducit, uulpeculam & leonem, quæ ob sui natiuā proprietatem non
 incōmode pro cunctis animantibus accipiuntur. In uulpe astutia, in leone fortis-
 tudo est consideranda. Vtrinq; est excessus. Vulpecula astutissima, leo fortissi-
 mus. Due uero uirtutes sapientia & fortitudo, sunt quæ mundum hunc, imò to-
 tum uniuersum administrant. Quare hæc est sententia: Nullius planè creaturæ
 uel animantis calliditas, uel fortitudo, seu robur, ingentem alicui habitudinem
 abolere potest, quod & Venusina Musa uoluit dum dixit:

Naturam furca expellas, tamen ipsa recurret. Huc apologus Aesopis
 cus de fele in foeminam transmutata, & mure, pertinet. Est ergo tale entymes-
 ma: Locri Epizephyrij natura sunt candidi & benefici, & uirtutibus præditi,
 ergo ab illis ipsis uirtutibus non possunt destitui: quare & nos amice excipient
 atq; tractabunt. Vulpem αἰθωνᾶ, id est, ardentem uocat, splendida & ful-
 gentis caudæ ratione: cuius nomine alijs Grecis etiam

λαμπροῦς dicitur.

ERGO

STROPHE I. COLON IX.

Vpplico tibi ^ao ^blouis libertatis autoris filia ^cfortuna seruatrix, pro ciuitate Himera latepotenti. Tibi mari gubernantur ueloces naues, terraq; uehementia bella, & senatoriæ conciones. Spes mortalium sanè, multa sursum, rursus multa deorsum uolutant, ^dmendacia uana secantes.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Nemo quisquam spiritum in hac terra ducentium, certū de futura actione signum reperit. Si quidem uenturorū quidem cōsilia cæca sunt. Ac pleraq; hominibus præter sententiam ^eaduersus oblectationem euenere: alij uero tristibus postquā ^fprocellis incurrerunt, ingenti bono, ^gmalū repente permutarunt

EPODOS, COLON X.

Fili Philanoris. ^hAtqui tuus etiam pedum honor, in natali solo emarcuisset inglorius, perinde atq; ⁱgallus gallinaceus ^kdomi pugnans: nisi fortunę tuę aduersa ^lseditio, Cnosia te patria priuasset. Nunc uero Olympiæ coronatus, & bina uice Pythoni & Isthmi Ergoteles ^mcalentia nympharum lauacra baiulas, ueluti ⁿin propria tellure commorans.

ENARRATIO.

Ergoteles hic, genere Cretensis fuit, ex Cnosso urbe Cretæ oriundus, circiter 77. Olympiade uicit, ac deinceps Pythiade in 29. Porro quum in patria

Argumentum.

eius seditio esset orta, Himeram Sicilia urbem profugus uenit, ubi ciuitate donatus turbas quæ ab Hierone & Gelone cõcitæ erant, pacauit. Et quia Cnossum patriam suam Cretensem, Himera Sicula permutarat, fortunam rerum dominam admiratus poëta, numen eius pro Himera & Ergotele deprecens orditur. At priusquam ipsum argumentum absoluamus, epigrapham etiam considerare non incõmodum fuerit. Primum ergo quid sit δολιχοδρομος, uidentur. δολιχόν per se longum significat. Hinc Homerus græcos δολιχοδρομους appellat, à longo collo. In gymnico uero certamine, δολιχόν species stadij est, à longitudine spaciij uel cursus nomen habens, perinde atq; colligere est ex Iulio Polluce, apud quem libro tertio, cap. περὶ δρόμου γυμνικῆς, synonyma sunt hæc, δολιχοδρομος, ὁ τὸν δολιχὸν θέων, & τὸν μακρὸν δρόμον ἀγωνιζόμενος. hoc est, dolichi cursor, dolichum currens, longo cursu certans. δολιχόν enim & μακρὸν idem ualent. Budæus in suis græcæ linguae diligentissimis & doctissimis commentarijs, τὸν δολιχὸν longum ac ueluti plenum cursum diuulo maiorem significare putat. Verum quum Aeschines, ut est ibidē apud Pollucē, dixerit, τὸν δολιχοδρομὸν ὁσαυτὰ σάδιον, est quur opiner σάδιον & δολιχὸν idem esse, nec in diuersum recidere apud Pollucem σάδιον δρόμον, δολιχοδρομόν, & σάδιον. Verum hic certiora adferentibus lubens, ut par est, cedam. Proinde hæc ode inscripta est Ergoteli Himeræo δολιχοδρομῶ, hoc est, dolichi seu stadij cursori. Laudat autē ab Olympia, Pythia & Isthmia uictorijs: tamq; hæc oda ἀνασκόδῃ est, ἣ αἶνῃ. nam sola ἀνασκόδῃ, hoc est, consutatione constat. Tollit enim, quæ illi obijci poterat, fugæ turpitudinem. Omnia, inquit, fortunæ subiecta: proinde honorifice diuino quodam consilio eum Himeram fugisse. a ☉ O fortuna seruatrix Iouis filia.) Locus cõmunis de fortunæ imperio. Vbi primum considerandum, quod Iouis filiam faciat, & Iouis ἐλευθερίας, hoc est, libertatis auctoris: quo fortunæ fontem & naturā pulcherrime describit, longe certe rectius cæteris gentibus & philosophis, qui fortunam quidem deam, & fortuitū euentum simpliciter adfirmabant. Gentes humanarum rerum instabilitatem secum reputantes, omnia uel Proteo mutabilia cernebant, ac plerasq; omneis res præter animi sententiam euenire. Colligebant igitur fortunam esse numen oportere, cuius nutu & imperio cuncta gererentur. Philosophi fortunam & casum, euentum præter animi nostri deliberationem definierunt: & recte quidem: sed fontem tamen & impulsorē fortunæ prorsum ignorarunt. Multo melius & sanctius Pindarus, fortunam hic Iouis, hoc est summi dei filiam facit. Quod quid aliud est, quàm fateri fortunam esse fatum, atq; è diuina prouidentia & operatione profluere? Sic fortuna fortuitus quidem euentus est, cuius autor & impulsor

for Deus. Quicquid nobis nihil tale cogitantibus forte fortuna contingit, fortuna est, & fortuitus euentus, respectu nostrae uoluntatis & meditationis: sed factum & prouidentia est, respectu aeterni Dei, non Homericum quidem Iouis, sed patris domini nostri ἰϋσδ̄ ρ̄ιςδ̄.

b ¶ Iouis libertatis.) Libertatis autem ^{ἐλευθερίας} Iouem nominat, quod cum è bello intestino Cnosio liberarit, ac Himeræ ^{ῥιός} reorum libertate gaudere fecerit: quicquid ueræ libertatis in omnibus rebus publicis autor sit & largitor.

c ¶ Seruatricem.) Seruatricem fortunam appellat, quod eius, hoc est, diuinæ uoluntatis beneficio, è turbis Cnosijs ereptus, & Himeræ seruatus sit. Vel generatim, quod omneis seruet diuina clementia & prouidentia.

d ¶ Mendacia uana secantes.) Hoc est, frustra falsis rebus, quas apprehendere nequit, inhiat.

e ¶ Aduersus oblectationem.) ἐμπαλιπ τὸς ψιός, contra uoluptatē, aduersus oblectationē.

f ¶ Procellis.) ῥάλυ, à ῥα augendi particula, & λίον ualde, & αἶω spiro, grande malum, ingens procella est.

g ¶ Pro malo permutarūt.) πύματος, pro αὐτὶ πύματ̄, pro malo ingens bonum receperunt.

πεδύματ̄, pro πεδύματ̄, à πέδον καὶ ἀμέθομαι, firmiter permutarunt. Rara cōpositio.

h ¶ Atqui tuus etiam pedum honor inglorius.) Cōparatio talis est: Si, inquit, domi tuæ Cnosi permansisses, instar galli domesticæ pugnam cum gallo cientis, fuisses. Solet quidem gallus gallinaceus cōmittere prælum, sed illud est domesticum, ac ueluti obscurum, non publicum, non celebre.

Quo pariter innuit, ipsum Olympicam non consecuturū fuisse uictoriam, si ex Cnosio nō fugisset. Quod ad ignominiam uerti potuisset, in laudem abiisse ostendens.

i ¶ Gallus.) ἀλέκτωρ & ἀλεκτρυών, gallum gallinaceum significat. Homerus solem etiam eodem nomine appellat, quod uterque mortales excitet, & lectis surgendo priuet hic fulgore, ille cantu, ut & antehac indicatum.

k ¶ Domi pugnans.) γινδύμαχος pro γινδύμαχος, intus pugnans.

l ¶ Seditio.) σέσις αὐτῶνδεα, seditio uiris & fortibus inimica, ab αὐτῶν & αὐτῶν uel ἡνογεία.

m ¶ Calida lauacra baiulas.) Quum Hercules Gerionis boues agens, Siciliam transiret, iuxta Himeram Mineruæ thermas è terra scaturire fecit, quibus longo itinere defatigatus, uires suas recolligeret. Hæc interpret. Ergo calida Nympharū lauacra baiulas, hoc est, multiplici uictoria exornatus thermas ad Himerā sitas, & per synecdochen ipsam totam Himerā extollis & laudibus uehis. Vel allegorice, ceu fessus iam uires resu-

mis & recrearis è thermis, hoc est, hymnis & encomijs. Calida nympharū lauacra, est periphrasis thermarū. Victoria Olympia, Pythia et Isthmia perinde te exhilarāt, atque thermæ Himeræ eos, qui in illis lauant.

n ¶ In propria tellure cōmorās.) πῶς οἰκέας ἀρῶρας, hoc est, uelut in propria terra cōmorans.

^dEr Olympijs uincentē Xenophon-
tis laudans domū, erga ciues mitem,
erga hospites amicam, agnoscam fe-
licem Corinthū Neptuni, qui in Isth-
mo colitur, uiris splendidum uestibulum. In ea
æquitas uersatur, sorores q̄ fundamentū urbium
iustitia, & cōcordiæ causa pax, hominibus diui-
tias promentes filiæ bene cōsulentis Themitos,

ANTISTROPHE, COLON XI.

^eQuæ saturitatis matrem iniuriam arcere uo-
lunt, sermone temerariam.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Xenophontem Corinthium, qui 79. Olympiade, uno die geminam uicto-
riam, alterā quinquatrij, alterā stadij adeptus est, laudat: patremq; eius Thes-
salum, qui antea 69. Olympiade coronatus erat Olympico agone. Vnde Ter-
tius Olympijs uincentem domum inquit, Xenophontem et patrem eius Thessalū
respiciens. Loci quibus utitur sunt ij: Ab æquitate, à iustitia, à pace, à patria,
ab inuentione et ingenio Corinthiorū, à literis et rebus bellicis, ipsum uicto-
rem cōmendat: à stadij et quinquatrij exuperatione, ab Isthmia et Nemea ui-
ctorijs, à patre Thessalo, eiusq; uictorijs, stadij, diauli, et hellotijs, ab auo
Pteodoro. Postea digressionem immiscet de Corinthiorū maioribus. Postremo
Xenophontem à multis uictorijs effert, Delphicis, Argiuis, Thebanis, Arcadia-
cis, Pellenæis, Aeginetis, Sicyonijs, Megarensibus, Eleusinijs, Marathonicijs,
Aetnæis et Eubæis. a (Corinthio.) Corinthus nobilissima urbs ad Isth-
mum sita. b (Stadij cursor.) Epigrapha Xenophontem *σάδιστον*, id
est, stadij curforem uocat. Iam priori ode *σάδιστον* et *δολιχόν* non multum
differre indicatū est: quare *σάδιστον* et *σάδιστον* et *δολιχόν*
synonyma erunt, ni fallar. Autore uero Budeo, *δολιχόν* cursus diaulo
maior erit, et *δολιχόν* cum significat, qui plenum cursum perfec-
rit.

rit. Stadiū ergo ab ἵσται, sto uel sisto, uel à στάσις deducitur. Græce στάδιος, στάδιον, et apud Homerum Iliad. v. στάδιον, locus est, seu spatium trecentorum cubitorū, ut Hypomnemata Pindarica tradunt. Aulus Gellius 600. pedes stadij mensuram fuisse ex Plutarcho annotauit. c ¶ Quinquentio.) πέντε σταδίων Latinis quinquatriū uel quinquentium sonat, quod quinq; complectatur certaminum genera, pugilatum, luctam, saltum, discum et cursum. d ¶ Ter Olympijs uincentem.) Πρότε et ἀθλον. Propositio est encomiastica, qua multis insignibus epithetis laudat Corinthum, eamq; circumscribit. e ¶ Viris splendidum.) ἀγλαόκροτον, iuuenes splendidos, seu insignes uiros aut ciues continentem. f ¶ In ea æquitas.) Insigni proso-
popæia Corinthiū laudat: à felici reipublicæ statu, in qua regnare dicit matrem Themis, hoc est, honestatem, seu honesti deam. Atq; huic tres filias tribuit,

Ὀνομίαν ¶ bonam legum constitutionem.
Δίκην ¶ Id est, iustitiam uel ius.
Εἰρήνην ¶ pacem.

Ingens sanè laus urbis, in qua talis politia sit, ut in ea tres hæ filie deprehendantur, omnis boni, cunctarumq; opum largitrices. g ¶ Quæ saturitatis matrem.) Per hypallagen accipiendum est quod ait, Arcent filie Themidis iniuriam saturitatis temerari loquam matrem. Vult enim dicere, arcent saturitatem iniuriæ matrē. Estq; anhypophora. Diluit quod obijci poterat, de Corinthiaco luxu. Siquidem quum Corinthiorū luxus et petulantia, non uno apud Græcos adagio taxata essent, utpote, illum nō indignatur Corinthijs: et, Corinthiari: et, Non est cuiusuis adire Corinthum: habuerunt quo reprehensioni et culpæ fuerint obnoxij. Quæ præoccupans noster, filie, inquit, Themitos, et alia quæ iam nunc mihi dicenda sunt de Corinthijs præclara, uetera ista opprobria et impropria Corinthiaci luxus, et effœminatæ reipublicæ uitia cōtegunt, arcent et remouent: quandoquidē iam nulla nō uirtus Corinthi abundet. Homerus τίτλη τοι ἰσος ὕβρις ait. Ergo hic locus, ut dixi, per hypallagen est intelligendus. Descendit autem θέμις à uerbo τίθημι pono, quod ipsum honestum, leges ferat, iusta et pacifica sanciat.

Sunt mihi ^apræclara dicenda, quæ ut in medium proferam, recta quædam audacia me compellit. Primum ^bdifficile est ingenitum occultare morem. ^cVobis uero filij Aletæ sæpe uictoriam gerentem splendorem, cum summis in sacris certas

minibus præminentium uirtutibus dedere. Sæpe præterea & cordibus uirorum iniecerunt

EPODOS, COLON XI.

Antiquam pulchre florentes horæ^d sapientiā, omneq; inuentionis opus.

^a ¶ Præclara dicenda.) Attentos reddit Corinthios. ^b ¶ Difficile.) ἀμάρχοι pro ἀμύχενοι. Id est, impossibile est, fieri non potest, ut ingenium natura bonum uestrum Corinthij occultetur: tantum enim est, ut sese quotidie exerat & aprico gaudeat: unde neq; me, quo minus id commendem, continere queo. Adfirmat aut Corinthios natura, ingenio, & uirtutibus, multis præstare mortalibus. ^c ¶ Vobis uero filij Aletæ.) Probat quod dixit, exemplis multorū in Olympijs uictorū.) Periphrasis est Corinthiorū filij Aletæ. Fuit Corinthiorū rex Aletes, tricentesimo anno post Dorienſium acceſſum, ut Scholia habent. ἀλάτæ pro ἀλγύτæ. ^d ¶ Sapientiam.) Aliud argumentum à maiorum sapientia & inuentione. εὐρέντος, eius qui inuenit. participium ἀόετος. hoc est, inuentoris.

Aquila dua
plata tēplo
uim orna-
mentū, cē-
τωμα dice-
batur.

“Bacchi unde Charites cum Dithyrambo, bo-
uem trahente, illic apparuerunt. Ecquis equinis
armis menſuras, ^d deorū item in templis aquilam
geminam, auium regem poſuit? Apud quos &
Musa ſuauiſona & Mars pernicioſa fortium ui-
rorum clade floret.

^a ¶ Bacchi unde Charites.) Vnde, ex ſapientia & inuentione Corinthiorum prodiit primum Bacchi Dithyrambus. Quid inuenerint primum Corinthij, enarrat. Primum inuentum eſt Bacchi Dithyrambus. Porro Bacchus Semeles & Iouis filius, tertio transformationū Ouidij, & apud Græcos Dithyræus appellatur, à duplici natiuitate, quod bis ianuam naſcendo tranſierit, primum matris aluum, deinde ſœmur Iouis. Et enim quum Semele, fraude Iunonis, ut Ouidius recenſet, ad inſtros tonitru Iouis detrufa eſſet, infantem Bacchum Iupiter à Semeles aluo exemptum in ſœmur ſuum ad iuſtum uſq; maturitatis tempus conſuit & repoſuit, à Δις bis, & δις ianua, & δις ſcando, tranſeo. Primo ergo Dithyrambus Bacchi, ab euentu epitheton eſt. Secundo, circulare ſaltationem in Bacchi decus apud Corinthios inſtitutam ſignificat, ut hoc loci: quam ſaltationem, per appoſitionem Bacchi Charites, hoc eſt, Bacchi

chi oblectationem nominat. Tertiò, hymnum in Bacchum conscriptū ualet: unde Dithyrambici etiam poëtae. Quin & Pindarū Dithyranbos scripsisse Suidas est autor. **b** ¶ (Bouem trahente.) Βοηλάτω appellat Dithyrambum, à Βὸς & ἑλάω uel ἑλαύω, quoniam bos premium eius saltationis erat. **c** ¶ (Equinis armis.) Secundum Corinthiorum inuentū est currus. Nam per uasa equina, currū μεταφορικῶς intelligit, uel secundum alios, frenos. **d** ¶ (Deorum in templis.) Tertium inuentum est gemina aquila, deorum templis ornamenti gratia imposita. Haftenus ab inuentione, mox ab alijs præclaris rebus cōmendat Corinthios. Porro duplicata aquila templis imposita græcis ἀετώμα dicitur, ut Didymus, Timæus & Demetrius in Scholijs. **e** ¶ (Apud quos & Musa suauifona.) Poëtae Corinthi etiam clarent. Propter Eumolpum Corinthium hoc dicit, qui Græcorū reditum conscripsit: tum propter Aesona poëtam Corinthium, cuius meminit Simonides.

f ¶ (Et Mars. &c.) Hæc propter Persicū bellum dicit, in quo & ipsi duce Adianto belligerati sunt, ac plurima pro Græcorum salute fecerunt.

STROPHE II. COLON XI.

“Summe pater Iupiter fortiter Olympiam administrans, nullo non tempore fauor tuus meis adsit carminibus obsecro, huncq; populum innoxium regens, felicitis Xenophontis dirige propitiam fortunam. Suscipe iuxta illius^b coronarum laudatricem legem, quam ex Pisanis agris refert, cursum stadij unā cum quinquertio exuperans, quæ duo nemo unquam antehac mortalium, ut is, uno die attingit.

a ¶ (Summe Iupiter.) Ὀυχὴ est. Precatur Iouem pro felicitate Corinthiorū & Xenophontis, utq; hunc hymnum placidus suscipiat. **b** ¶ (Coronarum laudatricem legem.) Coronarū laudatricem legem hymnum suum allegorice uocat. Lege enim cautum erat, ut uictores encomijs celebrarentur. Laudat eum iuxta à stadij & quinquatrij uictoria.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Duæ subinde^a felinorū plicaturæ coronarunt, cum Isthmijs tum Nemea, (quæ illi non^b reniti-

tur) perspicuum uictorem. 'Patris demum eius, cui nomen Theffalo, pedibus, prope^d Alphei flu-
enta 'splendor repositus est: siquidem in Pythijs
f' stadij honorē, diaulicq; uno die recepit, eodemq;
mense. § Asperis Athenis tria quidem opera pe-
dum uelocitate conspicua dies reddidit pulcher-
rima circa comam.

a (C Selinorum plicaturæ.) Nedum pinus in Isthmij certaminibus da-
batur, uerum etiā selinum, id est, apium, perinde ac in Nemeis: nisi quod Isth-
mi, ab arido apio corona necebat, Nemeæ uero è uiridi: ab Isthmia & Ne-
mea uictoria eum cōmendans. b (C Renititur.) ἀντιστοιχεί ἀντιπεί.

c (C Patris demum eius.) A patris Theffali uictoris amplificat: laus pa-
tris in filium, & uice uersa resilit. d (C Alphei fluenta.) Periphrasis est
Olympiorum. e (C ἄγλα ποδῶν.) Metaphora est, pro uelocitate.

f (C Stadij diaulicq; honorem.) Stadium quid sit, & unde dictum, supra
annotatum. Diaulum uero hætenus non occurrit, quare succinctim enarra-
mus. Composita uox est, à δ'is bis, & αὐλῶν, id est metaphorice angustum
& prolixum: ab instrumento, quam tibiam uocant, similitudine desumpta, ut
Scholia in Iliados g adfirmant. Ergo δ'ιαυλῶν bis angustum & prolixum so-
nat. Spatium proprie est, quantū duo stadia longitudine complectuntur: unde
Iulius Pollux δ'ιαυλῶν, διπλοῦν σῆμα, id est, duplex stadium appellat.
Patrem ergo Xenophontis Theffalum & stadio & διαύλῳ, hoc est, dupli-
ci stadio uicisse adserit. g (C Asperis in Athenis.) Tria præclara facino-
ra Athenis gessit, propter quæ capitis sui coronas etiam accepit: hoc est, triplicē
uictoriam adeptus est, ex triplici certamine, nimirum stadio, diaulo, & arma-
to cursu: ut hypomnemata uolunt.

EPODOS, COLON XI.

"At in Hellotij septē coronas nactus est, bin-
marinis uero Neptuni institutis maiora eum cū
patre Ptæodoro sequuntur oblectamenta, præ-
ciosioraq; præconia. Quoties uero Delphis at-
que^d Leonis in finibus primas tenuistis? Cum
non paucis quidem dimico, de multitudine bo-

πορῆς

norum uestrorum: sed quemadmodum lapillo-
rum qui in mari sunt, numerum planè recensere
nequeo, sic nec omnia uestra.

a ¶ In Hellotijs.) Hellotia Panegyris erat apud Athenienses, Mineruæ
Hellotidis causa instituta, principium inde ducens. Quum Dorienſes ope Pelo-
ponneſiorum Corinthum & cepiſſent, & igni ſuccendiſſent, uirgines quædam
incendiū atq; perniciem ſui effugere uolentes, cum Eurytione & Hellotide ſo-
roribus, in templum Mineruæ confugerūt. Quod animaduertentes hoſtes, tem-
plo flammas admouerūt: illic reliquis effugientibus, Eurytione & Hellotis uir-
gines ac ſorores iſto incendio perierunt. Hinc exorta deinceps peſte, editum eſt
à Minerua oraculum, non antea deſituram luem, quàm animas crematarum uir-
ginum expiaſſent. Quare Mineruæ Hellotidi ædem ſacram extruxerunt, &
Panegyrim Hellotia dictam, pro Hellotidis expiatione inſtituerunt. Alij Hello-
tia, à palude quæ eſt in Marathone Atticæ, ubi Mineruæ templum ſacrum ſcri-
ptum eſt, nominata putant. Ἑλος enim palus: hinc ἑλωτῖς, quaſi paludana
Minerua dicitur. Alij à capto Bellerophontis equo Pegaso, cui primū Minerua
frenum indidit. ἑλῶν enim capere eſt: hinc ipſa ἑλωτῖς. Enimuero prior ra-
tio potior uidetur, & proxime accedere, Panegyrim Hellotia ab Hellotide uir-
gine duxiſſe nomenclaturam.

b ¶ In marinis Neptuni inſtitutis.) Pe-
riphraſis eſt Iſthmiorū. ποτὶ δὲ ἁλὶ & θεοῖς, pro ποτὶ δὲ ἁλὶ & θεο-
μοῖς. c ¶ ἐν δὲ ἑλφοῖς.) Periphraſis Pythiorū. d ¶ In ſinibus.)
Vel ſeptis, uel herba, hoc eſt, nemore Leonis. Periphraſis eſt Nemeorum.

e ¶ Cum nō paucis dimico.) Hoc eſt, multi ſunt quos uirtutibus, & mul-
tiplici uictoriæ titulo excellitis. f ¶ Sed quemadmodum lapillorū.) Com-
paratio eſt hyperbolica. Quemadmodum, inquit, arenæ maris numerus com-
prehendi, nec exprimi uerbis poteſt. Huc ſq; comparat, applicationem omit-
tens, quæ hunc ad modum, uel conſimilem ſubaudienda eſt: Sic nec uestrorum
ego, ὁ Xenophon, præconiorum magnitudinem recensere ualeo. ποντιαὶ
ψῆφαι, pro ποντικῶν ψῆφαι.

STROPHE III. COLON XI.

a Qualibet in re modus eſt, quem intelligere,
b eſt optima opportunitas. b At ego uelut è nume-
ro uestro ad hoc deſtinatus, prudentiam canens
maiorum, bellaq; ab ipsis heroica uirtute geſta,
nil de Corintho mentiar; inter quos Sisyphus

sapientia, ueluti deus quispiam, præstantissimus claruit. Dehinc Medea, quæ præter animi paterni consilium nuptias sibi fecit, seruans Argon naui & nautas.

a ¶ Qualibet in re.) Sententia est, qua se, ne laudum magnitudine modum transiliat, monet: atq; hac gnome *πρὸς πρῶτα* facit ad sequentia maiorum Corinthi præconia. b ¶ Atego uelut.) Post gnomen pulchre subiungit, sese nihil præter modum, in Corinthiorum laudibus dicturum, neq; falsi quicquā cōmemoraturū. c ¶ Sisyphus.) Laus patriæ Xenophonatis à maioribus. Suprà industrios inductione ostendit, ubi inuentionem ipsorum cōmendauit: nunc sapientes & consilijs pollentes item epagoga demonstrat. Sisyphū sapientia clarū fuisse, Glaukus Homericus testatur Iliad. 6. dū inquit:

ἔσι πόλις ἐφύρη, ὑπὸ ἄργεοῖο ἱπποβότοιο,
γῆλα δὲ σίσυφον ἔσκεν, ὁ κόροδινος γένετ' ἀνδρῶν,
σίσυφον αἰολίδης, ὃ δ' ἄρα γλαῦκον τέκεθ' ἦορ.

πυκνότερον, id est, σωετώτερον. παλάμεις pro βελαῖς.

d. ¶ Medea.) Vt Medea nuptias Iasonis sibi pararit, patris sui Acēte uoluntati (que necē Argonautis meditabatur) renitens, Apollonius in Argonauticis docet. Verū quomodo Corinthios à prudentia laudat? Quī Corinthia fuit, quum Colchida insulam habitaret? Quæ ambiguitas hac ratione tollitur. Corinthus paterna Medæ possessio atq; facultas fuit. Nam Aloëus & Acētes Medæ pater, filij Solis & Antiopes, quibus Sol regionem distribuit, Aloëi Arcadiam, Acēte Corinthum adiudicans. Quod quum Acēte regnum nō placeret, Buno Mercuriij filio tradidit administrandam urbem, præcepitq; ut liberis eam suis tueretur. Ipse uero in Colchida Scythiæ abiens, illic regnauit. Docet hæc, inquit Hypomnemastis, Eumelus poëta, qui eam historiam carmine hunc in modum conscripsit:

ἀλλ' ὅτε δ' αἰήτας καὶ ἄλκωνος δὲ γένοντο,
ἡλίσσε καὶ ἀντιόπης, τότε δ' ἀνδιχὰ χῶρῳ
διόσσετο πασιγ' εἰς, ὑπερίονος ἄγλαος ἦος.
ἦρ μὲν ἔχ' ἄσσωπος, ταύτῳ πόρε δῖον ἄλκω.
ἦρ δ' ἐφύρῳ, κτεάτεος αἰήτη δῖον κεν ἄπαλιν.
αἰήτης δ' ἄρ' ἐκὼρ βένω πρὶ δῖον κε φυλάσσον,
εἰσόκεν αὐτὸς ἱκίτ' ἢ δ' αὐτοῖός τις ἄλλος,
ἢ πῶς ἢ δὲ ἦωνος, ὃ δ' ἴκετ' ἰολχίδα γαίαν.

hoc est,
At

At quando Acetes & Alocus maxima proles
Solis & Antiopes, uiderunt lumina mundi,
Terram tum duplici partitus nomine charis
Distribuit gnatis, satus ex Hyperione Phœbus.
Quam tenet Asopus dio præbebat Aloëi,
Hinc Ephyræns suam, regni cum rebus opimis
Atq; opibus cunctis Acetæ tradidit omnem.
Sponte sua hanc iterum Acetes Buno retinendam
Commisit, donec repetitum uenerit olim
Ex sese natus 'ue nepos' ue. At Colchica tellus
Sola illi cordi est, audivis quam uisit oculis.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Ad hæc & quondam ob Dardanî muros uisi
sunt utrinq; bellorum finem parare, alij quidem
cum Atrei charo genere Helenā repetentes, alij
uero prorsum arcentes. Nam, qui ex Lycia ue-
nerat, Glaucum, adiutum Troas, Danaï treme-
bant, qui gloriabatur in urbe Pirenes, sui sanè
patris Bellerophontis principatum, & altam esse
sortem, & ædes.

Corinthios à fortitudine maiorum cōmendat, quod & in Troiano bello hæ-
buerint, qui Græcos sunt sectati: tum quod eorum uirtus à partibus Troianorū
etiam steterit. a ¶ Cum Atrei charo genere.) Periphrasis est Agamēno-
nis & Menelai, qui cum Græciæ iuuentute Helenam repetiuerunt. A Coryn-
thijs autem Euchenor uates Atridas sectatus est, quod ipsum Homerus etiam
testatur, inquit:

ἦν δὲ τις δὴ χῆν' ὡς πολυΐδης μαύνη ὕος
ἀφνειός τε ἀγαθός τε κερυνθόθι οἰκίᾳ ναίων.

b ¶ Arcentes.) Qui Achiuos ab Ilio arcuerunt à Corinthijs? Glaucus
cum suis: is enim genus suū ad Corinth. refert. c ¶ Gloriabatur.) Ut est
Iliad. 6. d ¶ In urbe Pirenes.) Pirene fons Corinthi. Vrbs ergo Pirenes
Corinthis est periphrasis. e ¶ Sortem.) Id est, hæreditatē, bona, regnū.

EPODOS, COLON XI.

Qui Pegasus, Gorgonis serpentibus abun-

dantis filium, subiugare freno desiderans, multa
 sanè iuxta Pirenen incōmoda accepit, priusquā
 ei Pallas ex auro nexum obtulit frenum. Ex in-
 somnio illic statim res uera fiebat, ubi & hunc in
 modum acclamabat: Dormis Bellerophon Aeol-
 li nepos? Age suscipe hoc^d equis accommodum
 pharmacum, quod^e patri equorum^f domitori im-
 molato^g candido tauro, monstra.

a ¶ Qui Pegasum.) Ad res gestas Bellerophontis digreditur, quarum
 origo talis est: Proeti Argiuorū regis uxor Antea, cum Bellerophontē ad amo-
 rem sui permouere nō posset, accusauit eum coram rege suo, tanquam uim sibi
 inferre uoluisset: ait enim apud Homerum Iliad. 6.

τεθναίνεις ὦ προῖτ' ἢ κακταὶς βελλεροφόντῳ.

Quamobrē indignatus rex, eū ad socerū suū ablegauit Lyciae regē Iobatū, lite-
 ris illi designatū facinus indicantib. datis. Quibus perlectis, nolens ipse interfi-
 cere, Chimera ipsum primo trucidare iussit. Erat aut monstrū, ut Hom. inquit,

πρόδ' ἐλέωρ, ὅππῃ δὲ δρακῶν, μέσῃ δὲ χιμαίρᾳ.

δ' ἄνδρ' ἀποπνέουσα πυρὸς μὲν ὄϊα βορμῶνιο.

ἡγεῖ τῷ μὲν κατ' ἐπεφνε θεῶν τέρπειδος πηήσας.

A literis Proeti Bellerophonti traditis proditorijs, natum est prouerbiū, Lite-
 ra Bellerophontis. Deinde Solymos, qui sunt gens inter Lyciam & Pamphy-
 liam, sunt qui Hierosolymitanos intelligant. Amazones, Scythiā frigore hor-
 ridam regionem incolentes, de quibus antea dictum. Genere ergo Corinthius
 Glaucus fuit: propter egregia enim facinora Lyciorum rex socer Proeti, filiam
 suam ei despondit, ex qua Hippolochū sustulit. Ex Hippolochō uero natus est
 Glaucus. Bellerophon uero Sisyphi filius erat, Sisyphus Aeoli, Aeolus Iouis.

b ¶ Gorgonis.) Pegasum Gorgonis serpentibus abundantis filium di-
 cit. Equus est alatus, ē sanguine Medusae ortus. Quum Perseus enim dormienti
 Medusae Gorgoni caput amputaret, ē sanguine equus alatus Pegasus prodijt,
 qui ungulis suis in monte Parnasso fontem eruit, ideo ἵπποκλέπῳ uocatū.
 quem Persius intelligit, dum

Nec fonte, inquit, labra prolui caballino.

Memini ortus Pegasi Ouidius quinto μεταμορφ.

Dumq; grauis somnus colubros, ipsamq; tenebat,

Eripuisse caput collo, pennisq; fugacem

Pegasus,

Pegasus, & fratrem matris de sanguine natos.

c ¶ Ex insomnio illic.) ὅς ὄνειρος δ' αὐτίκα λῶ ὕπνῳ. ὕπνῳ est insomnium quod uigilantibus apparet, & adeo perspicue apparet, quasi non sit insomnium, sed res uera. ὕπνῳ enim & ὄναρ uel ὄνειρος sibi mutuò repugnant, ut est apud Homerum Odys. τ.

ὅκ ὄναρ ἔλκ' ὕπνῳ ἔδδ' ὅς τοι τετελεσμένον ἔσται.

Astitit aut ei Pallas per insomniū, & frenū attulit, quo posset domare Pegasus.

d ¶ Equis accommodum pharmon.) ἱππείῳ φάρμακον, hoc est. positionem, quæ equis amorem ingerat, ut homines ament, & eis obediant. Frenum ita circūscribit: freno enim equus cohibetur, ut domino uel heniocho morem gerat.

e ¶ Patri equorum.) Patrem Neptunum Bellerophontis hic facit. Nomine enim & uulgi sermone, Sisyphi filius erat Bellerophon, re uera autem Neptuni: perinde ac Hercules putabatur filius esse Amphitruonis, quum esset Iouis. f ¶ Domitori.) Domitorem Neptunū uocat, quod sit equestris, & equorum domitor.

g ¶ Candido tauro.) ταῦρον ἀργόν. Taurum candidum Minerva hic Neptuno immolari iubet, quum Homerus παμμέλας υἱὸς ταύρος cedi in uictimā uelit. Scholia, ut ne admittant hic disidium poetarum, dicunt, quod per ἀργόν hic non simpliciter alborem uel colorem intelligat Pindarus, sed florentem & micantem & resplendentem potius proceritatem & magnitudinem.

STROPHE IIII. COLON XI.

"Tanta illi, nigram habens ægida, dormienti noctu uisa est dicere uirgo: qui mox ē lecto profliens ac in pedes restitans, propeq; positū apprehendens prodigium, indigetem uatem pro arbitrio reperit^b Polyidon, ac omnem^c Coeranidæ rei summā indicauit,^d ut iuxta illius responsum deæ ad aram recubuit, utq; Iouis fulminantis nata Pallas ei tradidit

ANTISTROPHE, COLON XI.

Aureum frenum. Iussit itaq; uates, ut quamce lerrime insomnio pareret, & ubi sacrificarit fortem pedibus taurum latepotenti Neptuno, mox etiam aram equestri Mineræ erigat. Reddit au

T

tem & diuina potentia conditionē, quæ est præter fidem & spem, facilem. Bellerophon ergo fortis studiose arripuit (smite pharmacum in os intendens)

EPODOS, COLON XI.

Alatum equum.

A Tanta illi.) Epilogus mandatorū Palladis, quam periphrastice uirginem, nigrā ægida tenentem, appellat: hoc est, terribile scutū habentem, quod sit belli dea. **Aegis** enim scutum est, quod Ioui & Minervæ tribuunt. Iupiter Aegiochus. giochos, ægida tenens dicitur, quod ægida scutum à Vulcano fabrefactum gerat: cui capra insculpta est, in gratiam eius capellæ, qua in Creta est educatus: Vnde Iouis illa ægis ab αἰγὸς fors deduci posset. Minervæ autem scuto caput Medusæ per Perseæ resectum colubris refertum, impositum fingitur, ut eo uehementius ipsa hostem terreat. Arpacration ægidæ uocatos esse olim nexus & plicaturæ ē coronis testatur, & retiā per coronas plicata. Hinc uerisimile à talis retis similitudine, uel ad loricā, uel scutum, αἰγίδα apud Græcos translata esse. **b** (Polyidon.) Vatem, cuius ante a iussibus usus erat Bellerophon, ab insomnio & oblato freno accessit. quem indigetem uocat, quod Lycius esset, uel ex ea terra, ubi tum Bellerophon agebat. **c** (Cœramidæ.) κοῖραμιδα pro κοῖραμιδα. Eundem uatem Polyidon intelligit, qui filius est Cœrani. **d** (Vt iuxta.) Quid acciderit, & rei euentum narrat.

e (Reddit autem & diuina potentia.) Pia & pulchra gnome est, qua impossibilia & prorsum difficilia hominibus, diuina potentia & possibilia & facillima fieri dicit. Obseruandum est, quod πᾶσι pro πᾶσι uel πᾶσι usurepat. Hanc ideo adijcit, quod iam Bellerophon, quod neq; sperasset, neq; credidisset, diuina ope Pegasus freno facile domet. **f** (Mite pharmacū.) Est frenū metaphorice, quod mite ab effectu est, quia mites & cicures reddat equos

Ascendens autem statim, ferreis indutus armis ludebat, quo cum & olim Amazonū iaciens muliebrem^a bellicosum exercitū^b sub frigido cœlo, in sinibus deserti, & Chimæran ignem efflantem, & Solymos occidit. Iam obiticebo fatū eius, illum uero primora Iouis præsepia suscipiunt.

Quanta ope Pegasi persecutus sit, commemorat: de quibus paulò ante dictū.

Bellico

a (C Bellicosum.) πτότω, hoc est, arcu ualentem et iaculis. Specie per genus reddidi. b (C Sub frigido cœlo in sinibus deserti.) Scythiam enim incoluerunt Amazones, et Hyperboreorum loca frigidissima et deserta uiris loca: in sinibus deserti, hoc est, uasta et flexuosa solitudine. c (C Ob- ticebo fatum.) Pegasus excusso deiectoque Bellerophonte in cœlum auolauit, transmutatus in stellas, quæ φάτναι, id est, præsepia dicuntur: quarum et Ara- tus meminit. Bellerophon autem claudus ex lapsu factus est, atque id fatum et ma- lum se poeta præteritum dicit. φάτναι stellæ sunt Pegaseæ.

STROPHE V. COLON XI.

“At me iam rectâ per telorum itantem^b turbi- nem, nō decet multas sagittas præter scopum te- nere manu. Musis enim splendida sedes habentibus meapte sponte^c minister adueni, ut ab^d Oli- gætho originem ducentes Corinthios laudem. Proinde quæ in Isthmijs et Nemeis à Xenophō- te gesta sunt, breui carmine in apricum simul om- nia statuam, uerumquæ^e iuramentum aderit. Sexa- gesies enim utrinque^f suaui sona boni præconis uox insonuit.

a (C At me iam.) A latiori parechasi ad institutum se reuocat.

b (C Turbinem.) ῥόμβος turbinem significat apud Theocritum in Pharmaceutria:

ὥς δινεῖ^b ὁ δὲ ῥόμβος ὁ χαλκὸς δὲ ἀφροδίτης.

ὥς κείν^b δινεῖ^b ὁ ποτὶς ἡμετέρῃσι θύρεσι. hoc est,

Sicut et hic turbo conuertitur æreus, illum

Sic nostras subito Venus aurea uoluit ad ædes.

Allegoria est. Quum multa mihi præ manu sint argumenta, quibus ornem ui- ctorem: dignum est ac decorum, ne plus æquo à scopo et ab instituto auocer. Sa- tis iam digressus sum, redeundum tandem eò, unde deflexi. c (C Minister.)

ἐπίκουρος, auxiliator uirtutū, ne intermoriantur, ne pereant. d (C Oli- gætho.) Oligæthidæ, tribus seu familia est Corinthi, è qua Xenophō hic pro Oligæthidæ

genitus est, ab Oligætho quodam. e (C Iuramentum.) ἀλυσῖς ἐξο- ρος. Id est, Si mihi iurandum sit, ut uere eius uictorias recenseam, uere iurabo,

neque mentiar, confirmaboque eum sexagesies uicisse. et c. f (C Suaui sona

T 2

præconis uox.) ἀδ' ὕλῳσα. Victoriæ circuitio est: nam publice uictores proclamabantur per nomenclatorem uel æsymnetam, uel hellanodicen: à sexaginta uictorijs Xenophontem laudans.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ uero in Olympijs gesta, iam antea enumerata sunt: ^aquæ posthac obueniēt illis, suo tempore item palam extulero. Nunc spero quidem meliorem, fautore Deo, finem. Quod si ^bgenuina fortuna rursum arriserit, ut uincat Xenophon, id Olympio ^cIoui, aut ^dMarti acceptum referemus. Quanta uero in Parnassi iugis & Argi peregit, quanta item & Thebis, quanta Arcadibus imperans rex, Lycæi Iouis ara testificabitur,

EPODOS, COLON XI.

^fPellana, & Sicyon, & ^gMegara, ^hAeacidūq; bene munita domus, ⁱEleusis dein & præclara ^kMarathon, & sub altissimis ^lAetnæ iugis prædiuites urbes constitutæ, ipsa ^mEubœa: postremo totam percontando Græciam opinione maiora inuenies, & quàm ut agnoscere queas. ⁿAtqui facillime pede fini appropinquare, annue Iupiter, honorē dans & felicitatē, qua oblecter, dulcem.

^a Quæ posthac obuient.) Hoc est, si quos posthac triumphos, si quam uictoriam fuerit adeptus, eam ego non celabo. ^b Genuina fortuna.) Δαίμων γυνήλιος, felicitas, uel bonus genius, qui illum ab incunabulis secutus ac tutatus est. ^c Ioui.) Διὶ Ioui: quia Ioui Olympia dicata sunt. ^d Marti.) Ἄρδ. Mars enim Deus est indigena: Nam ex Harpine Afopi, Thebani fluminis filia, Oenomaum Eliorum regem genuit.

^e Parnassi iugis.) ὄρεϊ Πάρνασσῳ. Pythia intelligit. ^f Pellene.) Pellene Achaïæ urbs, ubi Theoxenia & Hermæa agebantur, quorum munus χλοῖνα, uictoriæ præmium. Sicyon Bœotiæ ciuitas, ubi Pythia.

^g Megara.) Vrbs circa Isthmum, inter Peloponnesum, Atticam & Bœotiam,

Boeotiam, autore Stephano: illic Dioclea agebantur. *h* **C** Acacidumq; bene munita domus. *αλας αακιδών*. Periphrasis est Aeginæ, ubi Acacæ agebantur. Acacidae sunt Acaci posterii, quorum Isocrates meminit in Euagorâ. Aeacus Iouis filius: cuius nati sunt Telamon & Pelus: Telamonis porro Ajax & Teucrus: Pelei demum Achilles, qui & Acacides à poëta appellatur, quod genus eius ab usq; Aeaco deriuetur. *i* **C** Eleusis. Eleusini Demetria agebantur. *k* **C** Marathon. Marathoni Atticæ, Herculana celebrabantur: quorum uictoriæ præmium erat argentea phiala. Quorum ludorum & fistorum superiori hymno nono bona pars cōmemorata est. *l* **C** Aetne iugis. *ἔνθ' αἰτνæs*, pro *αἰτνys*. Syracusas intelligi, ubi Nemea agebantur, uel, ut alij, Isthmia, non ulla quidem ad *παιδοσφαι* quatuor certaminum pertinentia, sed consimilia ab illis ceu exemplari quodam desumpta.

m **C** Eubœa. Eubœæ Geræstia agebantur ab omnibus Geræstijs in gloriam Neptuni, ob tempestatem, quæ illic oborta erat. Quin & Amaranthi Eubœæ, Amaranthia uicerunt. *n* **C** Atqui facili. *ἀλλὰ κ' εὐφροισιν*. Apopstrophe ad Iouem, qua perorando precatur, ut se iam fini tandem appropinquare faciat.

ASOPICHO ORCHOMENIO CLEODEMI

filio stadij cursori, ODE XIII. monostrophica.

COLON XVIII. ET XVII.

^a Elebres reginæ ^b Charites, Cephisias fortitæ aquas, equestrem habitantes sedem preclaræ Orchomeni, ò ueterum Minyorum ^c Episcopi, hoc à uobis precor, nempe ut me audiat. ^d Vestro beneficio cuncta cum delectabilia, tum iucunda fiunt mortalibus: Siue sapiens, siue bonus, siue quis splendidus fuerit. Neq; dii citra uenerandas Gratiâs choros ducunt, neq; conuiuia instituunt, sed omnium in cœlis operum illæ sunt dispensatrices, thronos suos ad Pythium aureo arcu insignem Apollinem collocantes, sempiternum Olympij patris honorem colunt.

Monostrophica dicitur, quod ueniam duntaxat stropham habeat, in 18. & 17. cola diuisam.

Ouenerabilis Aglaia, amabiliterq; demulcēs
Euphrosyne, amiceq; oblectans Thalia, optimi
deūm filiæ, auscultate quæso, cōtemplantes hūc
exultantem hymnum, ob clementem fortunam
haud impeditē incedentem. ^fLydio nanq; mo-
do, ^gex industria Asopichum laudaturus acces-
si, & ^huestra causa ô Gratiæ, quandoquidem ⁱMi-
nysa uictoria clara est. ^kIn nunc fama, teq; ad tene-
bras ædes Proserpinæ recipias, patriq; Cleo-
demo lætum nuncium adferas, recitando ei, ^lut
nam filius sibi suam coronarit cæsariem, ex præ-
ciosorum munerum ^malis.

E NARRATIO.

Argumen-
tum.

Asopichus Cleodemi filius, ab Orchomeno Bœotiae oppido, Orchomenius appellatur. 76. Olympiade stadij cursu uicit. Cephisus Orchomeni fluuius, ubi & Charites, id est Gratiæ coluntur: quibus Eteocles Cephisi fluminis filius, primū sacra fecit, ut Hesiodus testatur. Hinc Theocritus Idyll. 16. quod Charites inscripsit, Gratiæ Eteocleas filias, deas nominat:

ὦ ἐπεὶ κλέοι θυγαῖρες θεῶν τῶν μινύειον

ὅς ῥ' ἔμυλον Φιλῆσσαι ἀπὲρ θόρον ποτὶ θήβας. Cephisus aut Theſſaliæ amnis Orchomenū transit. Porro duas esse Orchomenos, haud est leuiter prætereundū hic, alterā Arcadiæ, quæ & Polymelus, alteram Minycam Bœotiae à Minyō flumine, quā hic recordatur. Laudat itaq; Asopichum à patria, ab Olympia uictoria. Gratiarū encomion per amplificationē interspergit.

a (Celebres reginæ Charites &c.) Quia uero Asopichus Orchomenius erat, & Gratiæ ab Orchomenijs colebantur, à Gratijs orditur, quandoquidem certaminis conatus iuueni Asopicho χρεῖσιν τῶς, hoc est, placide, iucunde, amabiliterq; ceciderat. b (Charites.) Dum Charites ut auscul-

Charites.

tent, rogat, simul earum uires & officium elegantissime explicat. Charites, quas Latini Gratiæ uocant, tres sunt, ut hic à Pindaro numerantur: Aglaia, Euphrosyne, Thalia. Symbolum sunt humanitatis, & mutuae, quæ inter homines uigere debet, amicitiae, societatisq; maxime uero mutuae beneficentiae: quemadmodum

admodum & parcemia etiam admonet, *χρῆς χρῆς τιτδ*. Hinc enim & uultibus aduersis pinguntur, ut alia in aliam intueatur: innuendo, quod nemo immemor beneficii esse debeat, sed rursus benefactorem suum, quo potest suae honore, suae munere, ornare. Primae nomen est à splendore: *ἀγλα* enim, ut Pindarus 13. ode dixit, uel *ἀγλα*, splendorem significat: quod splendeat filia geatq; uera & germana amicitia, nec sese occultari sinat: tum quod splendoris sit beneficijs suos exornare, ac multis benefaciendo gratificari. Alteri *ὕψος* nomen est, quod bene affectam & hilarem sonat: quo indicatur hilaritas benefactoris, quod hilari, nec subtristis, sed planè liberali & libero homine digno ingenio largiatur, uel citra recòpensationis spem, uel expectationē. Tertia *θαλα*, floriditatē & conuiuū letum significat, *παρὰ τὸ θαλάμ*, quod nunquam non florere cum amicus, tum beneficus amicorum affectus debeat. Nudae pinguntur, id est simplices, candidae, sine fūco, non miniatae. Quod si Theocritum imitemur, accipimus Charites uel Gratias, ipsum esse Musarum fructum, eruditionisq; cui bonus sit genius foeturā, quae splendidos, letos & floridos reddunt. Literae enim sole splendidos reddunt: & ea sola uera est nobilitas, quae ex Gratijs, hoc est, literarū fructu elucet. Stemma generis priscum, quae so te, quid est, si *χρῆς*, id est literae, poëtica, historia, oratoria, tollantur: si theologia, iuris prudentia, & medicina, ex hoc mundo summoveantur, (haec enim duplicata trias non inepte ad Gratiarum ternarium, ni fallar, quadrat) nisi obscuritas & foeditas? Literae reddunt uere splendidum, tristis affectus expellunt, in sempiternum florere uirtute praeditos heroas faciunt: mansuetos, comes, & tractabiles reddunt. Prisci has tanquam gaudij & letitiae effetrices, ac uirtutum, quae homines letos, splendidos & floridos efficiunt, dispensatrices, coluerunt: quorum de numero Cephesij & Minysij fuerunt. Vnde si quisquam subtristior, uel aequo austrior esset, cum *τοῖς χρῆσι πρὸς δὲ* iuebant, quo illarum beneficio tristitia deposita, exporgere frontem posset. Coniunctis inter sese manibus, aduersoq; uultu, ideo pinguntur, quod amicitia debeat esse firma, stabilis, indelebilis, rata, inconcussa: & quod mentes amicorum ita conglutinas esse oporteat, ut alterius malum alterum tangat, ut nihil alteri calamitatis ingruat, quo alter non laedatur. Quod si ad literas referamus, literae inter sese cohaerent inseparabiliter. Nam & ideo Cyclicas appellant Graeci disciplinas, *κυκλῶν* & *παιδῶν*, orbem illum artium concatenatū. Alia enim citra aliam consistere non potest. Poëtica sine historia nulla est. Sic historia sine poëtica & oratoria. Sic oratoria sine poëtica non potest esse eximia. Haec tres sine inferioribus, Grammatica, Dialectica, subsistere nequeunt. Ac sine harum omnium adiutamento nō potest felix ad iuris prudentiam, ad diuinarum rerum scientiam,

ad artem medendi fieri progressus. Postremo nude sunt, ut *παροιμία* habet, Nudæ Gratiæ: quod amicitia, literæ, et literati, sinceritate gaudeant, ab omni fūco abhorreant, candorem exosculentur, simulationem, miniatamq; faciem et hypocraticam oderint. Theocritus tamen in Gratijs suis, Charites suas ideo nudas ait, quod ab heroibus, quibus adlegendur, indotatæ remittantur: quod nō dignæ carminibus reddantur gratiæ. Quo indicat, literarum parum propitios æstimatores, principes et heroas, qui eruditos, quorum scientia et uirtute literis mandentur, nihili pendant, parū esse candidos, ac minime ijs uirtutibus præditos, quarū Charites typum gerant. Equur non Theocriti uersus utcunq; translatos proferimus?

Ecquis cunctorum puro sub sole morantum
Accipiet nostras Charites, tractando benigne,
Haud foribus clausis, spontaneus inde remittens
Muneribus non incompas? nemo Hercule nemo.
Ergo indignantes nudo pede se rediisse,
Me simul irrident, quia non deduxerim ad, ipsas
Planum iter aut rectum, fœde sint nanq; repulsæ.
Cunctantes rursus uacuum obfundum loculorum,
Imponunt genibus gelidis caput usq; grauatum.
At sicca est illic sedes, nam euenta modestis
Respondent minime uotis, nec pauca fatigant.
Quis hodie talis? quis iam præconibus æqui
Oscula dat blande colloq; tenaciter hæret?
Nescio certe an nunc homines uelut ante laborent
Propter uirtutis studium laudarier unum.

Hæc de suo seculo, in quo principes cultores literarū semper summi erant, conueritur Theocritus. Quid si ille in secula nostra incidisset, quid inquit dicturus erat? Nudas ergo fingit Gratiæ, quā non dextre cum à regibus, tum principib. seu quibuscunq; tractentur, nō suo honore decorentur. *επεισοποι.* Hic animaduertendum, quod Gratiæ appellet τὰς μινυαῖν ἀδελφάς, Minyorum episcopos, hoc est speculatrices ac protectrices, *θηλικῶς.* apud Homerū *iliad. κ.* exploratorem significat, dum Menelaus fratrem suum Agamemnonem ita conuenit:

τίφθ' ὅτως ἠδὲ κερύσειαι; ἢ πιν' ἐταίρων
ὁτρῶεις τρώεσσι ἐπείσοπον.

Et ubi Vlysses Diomedem eodem libro sic alloquitur:

ὅτός τοι Διόμυδης ἀπὸ στρατῶ ἔρχεται ἀνὴρ,

δκ

ὅκ οἶδ' ἢ νῆσος ἐπισκοπὸς ἡμετέρησι.

Episcopus ergo curatorem et exploratorem sonat, et observatorem, uel obseruatricem. Vnde uerbum ἐπισκοπῶ et ἐπισκοπῶμαι, considero, exploro, infirmos uisito. Et quia ἐπισκοπῶμαι uerbum aegritudini attribuitur apud summos autores, inter quos Demosthenes, Galenus, et Lucianus, quorum testimonia Budeus profert: facile est coniecturare, quid episcopum Ecclesiae seruatoris nostri Christi deceat. d ¶ Vestro beneficio.) σὺ γὰρ ὤμει. Theocritus non multum ab hoc loco disidet, dum inquit: Sine Musis et Graetis magni regis, Iouis caelum neq; mensem, neq; annum transigit. e ¶ Ob clementem fortunam.) ἐπ' ὀυμνῆς τύχῃ, propter clementem fortunam scilicet Asopichi, qua uictor in stadio currens euasit. f ¶ Lydio modo.) λυδῶ τρῶπῳ, id est, uario, dulci, lyrico, uariiegato, poetico, uaticinatorio. Lydia enim augurijs intenti, ex ijs uaticinari solebant. g ¶ Ex industria.) μελέτη, meditatio, exercitiū, diligentia. Ab hoc nomine μέλισσα apes, diligentissimū et operosissimū animalculū, nomen habet. Ergo γ' μελέτους, id est, diligenter, studiose. h ¶ Vestra causa.) σὺ ἔχεις, id est, tua gratia, uel propter te, ὦ Thalia. Pluraliter uertimus, uestra causa et c. Treis Gratiarum enim, ceu unicā personā alloquens καὶ τ' ὅλα λαλῶν numeri, propter te, inquit, uel tua causa. Quasi innuat poeta, etsi tres numerentur finganturq; Gratiae, ita tamen eas esse unitas, ita concordēs, coniunctas et unanimes, ut meritō pro una reputentur, sicuti paulō ante, ἰδὼσα τῶν κῶμων, cōspiciens, uel ubi conspexeris hunc hymnum, auscultatrices estote: singularem et pluralem conuenit, ad Thaliā simpliciter sermonem uertens, quum ab omnibus incepisset. Quemadmodum et Abraham Genesis 18. treis angelos sibi uisōs, ut unum adorauit et inuitauit, et ut pluribus aquam, cibum potumq; apparauit. Tua causa igitur, id est uestra, per ἐτέρωσι numeri. uel omnes sigillatim recensendo, tua causa, ὦ Aglaia ὦ Euphrosyne atq; Thalia, Minyōrum ciuitas Orchomenus uidelicet, uictoria Asopichi clara est. i ¶ Μινυῖα.) ἁμινύδα, Minyda, id est Orchomenus, quam Minyēi incolunt, celebris est uictoria.

k ¶ Inunc fama.) ἄχοι. Apostrophe ad famam. O fama, inquit, quae uictoriam Asopichi passim diuulgas, descende ad Proserpinā domum, hoc est, ad inferos, periphrasi poetica, ad manes parentis Asopichi, ad ipsum Cleodemū, illiq; filij sui uictoriam denuncia. ἄχοι uocatiuus est ab ἄχω, et in α doria dialecto mutato, pro ἄχοι. l ¶ Vnam filius sibi suam coronarit.) Periphrasis est uictoria. m ¶ Ἀγροῖσι.) Alis multorum certaminū, id est, coronis uictoriae, quae alarum instar uictorē extollunt, et in sublime ferunt. Sed hic libet subiungere hanc ipsam oden, perinde ac heroē legio uertere tentabā.

ASOPICHO ORCHOMENIO, CLEODEMI
FILIO STADII VICTORI.

ἐπίστω-
τοι.

Insignes agite huc Charites, Cephæsidis undæ
Præclarum noctæ conspicuumq; thronum,
Reginæ Orchomeni celebres, è pectore quarum
Sollicito nunquam gens Minyæa cadit.
Illius at priscam sanè noctesq; diesq;
Curatis strpem, conspicitisq; probe.
Vestra pia nunc depono mihi numina mente,
Illicet ad nostras currite quæso preces.
Quicquid enim dulce est, ac delectabile cuiquam,
Gratia confecit uestra deæ Charites.
Muneribus claret uestris sapiensq; bonusq;
Et quisquis rebus præminet egregijs.
Quid superis gratum sine uobis gaudia nulla,
Nec choream instituunt, concelebrant uel iocos.
Cunctorum in cœlis operum, rerumq; benignæ
Dispensatrices, omnia rite agitis.
Hinc et apud Phœbum, traiectus nomina fecit
Cui Python, sedes splendida uestra micat.
Assidue et regem summi ueneramini Olympi,
Aethera qui nutu concutit atq; solum.
O ueneranda Aglaia deos, ac suauiter omneis
Euphrosyne mulcens carmine terrigenas
Dulciter et resonans cantu formosa Thalia
Magna Iouis proles, florida diua mihi,
Auscultate meis precor exultantibus hymnis,
Felix ingressis prosperum iterq; modo.
Aspicite ut sobolis Cleodemi encomia dicam
Harmonia et cithara, mellifluoq; melo.
Illius adueni causa, nam tempora seruo
Ex olea cinxit, quam stadio ipse tulit.
Reddidit illustrem uestro patriamq; decoram
Auxilio Orchomenon candidus Asopichus.
Fama igitur natæ Cereris te confer ad aulam
Confestim Stygiam, mors ubi dira sedet.
Nuncia monstreris Cleodemo quod ipsa parenti
Curforem

Curforem ob iuuenem leta hilarisq; suum.
 Enumerans iuxta, quam ratione perennis
 Elidis ad fines uicerit ille pede,
 Caesariem ornariq; suam florentibus annis
 Inclutus Asopichus.
 Conuexum uolucres pennae uel ad aethera tollunt,
 Victorem stadij gloria summa uehit.

OLYMPIORVM FINIS.

PINDARI PYTHIA▶

HIERONI AETNAEO SYRA-
 CVSIO, CVRRV.

STROPHE I. COLON XII.

^aAVREA cithara, Apollinis Musarumq; uiolacea caesarie praestantiū consona & conscia possessio, te quidem ^bbasis & ^claetitiae principium audit. Siquidem ^dcantores uel ^esignis persuadentur, quando ^fperculsa reddis ambages choro admirandorum ^gpraeludiorum: ac ^hdirum fortissimumq; ⁱaeterni ignis fulmen extinguis. Indormiscit & aquila in ^ksceptro Iouis residens, ueloci utrinque ^ldemissa ala,

E NARRATIO.

Pythia, ludi uel spectacula, nomen habent à Pythone serpente, ab Apollia Pythiorum ne interempto, ut Graecorum quidam adserunt: unde & prouerbum natum est origo. ^ωπαύσι. Cui sententiae adstipulatur Ouid. l. Metamorph.

Hunc Deus arcitenens, & nunquam talibus armis
 Ante, nisi in damis, capreisq; fugacibus usus,
 Mille grauem telis, exhausta penè pharetra
 Perdidit, effuso per uulnera nigra ueneno.
 Ne ue operis famam posset delelere uetustas,

V 2

Instituit sacros celebri certamine ludos,

Pythia, perdomitæ serpentis nomine dictos.

Alij à uerbo πύθεσθαι, id est, putrescere, certamini nomen inditū putant: quod illic serpens putruerit. πύθεσθαι enim putrescere est, ut apud Homer. Odyss. α.

αὐτὸν δ' ἢ πρὸς λόνιν ὁσεῖα πύθετοιο ὄμβρῳ.

Vel à πύθωνος, id est, scrutari: quod illuc profecti sciscitarentur Apollinis oraculum. Alij à loco uocari arbitrantur Pythone, quæ urbs est apud Delphos, (unde Apollo Pythius & Delphicus idem sunt) quæ primum Nape, deinde Petreessa, postea Crissa, deniq; Pytho appellata. Principio nouem annorum spatium semel agebantur Pythia, postea ad quinquennale tempus redacta. Qui

Quo tempore instituta Pythia. historias tradunt, ab Eurylocho Thessalo Amphictyonū duce, de bellatis Cirrhæis, instituta Pythia uolunt, in Pythij Apollinis gratiam, regnante Delphis Gylida, Athenis Simone. Pecunias uictoriæ præmium fuisse primum. Ouidius esculæas frondes 1. Metamorph. præmium fuisse adserit, dum ait:

Hic iuuenum quicumq; manu, pedibus uel, rota uel

Vicerat, esculææ capiebat frondis honorem.

Nondum laurus erat.

Postea uero lauream niceterion permanfisse constat.

Argumentum.

Hieronē Syracusum, quē & prima Olympiorū celebravit, hac rursus prima Pythiorū ode cōmendat, tum ab Aetna, tum reliquis uitæ eius ornamētis, quæ ordine cuncta perspicientur: à uictoria currus. Vicit aut Pythiadē 26. & 27. eques: uigesimā uero nonā curru. Aetnæum appellat, quod Catanen Siciliæ urbem instaurans, cognominē monti fecerit, seq; Aetnæum in certaminibus quorum uictor erat, proclamari uoluerit. a (O aurea cithara.) Ab aurea cithara ideo orditur, Artemone historico autore, quod Hieron ei promiserit auream citharam: cuius promissi ut eum admoneat, à cithara hic initium ducit. b (Basis.) Βάσις à βάσιν, pedem statuae uel signi ualet: quæ significatione & Plinius lib. 3. Epistola ad Seuerum utitur. Hic incessum chori, uel primum chorum ducentis saltum intelligit per basin poëta. c (Letitiæ principium.) ἀγλαΐας ἀρχή, per appositionem accipiendum est. Porro quæ hic de cithara dicit, ad Musicam, poëticen, & omnis adeo ingenuas disciplinas pertinet. Vires autem citharæ & bonarum disciplinarū, quas hic recenset, sunt animo uoluendæ. d (Cantores.) Per cantores, citharædos & Musicos & poëtas intelligit. Musici obtemperant signis citharæ, & cantationi Musarum. atq; hæc est prima uirtus. Altera, quod Iouis fulmen extinguat, hoc est, deos placet, nedum homines, Musica & cithara. Tertia: tam dulcis cantus est, ut & aquila dulcedine eius capta, indormiscat. In sceptro Iouis aquilam colligat,

colligat, quod sit armiger & ales Iouis. Aristoteles ideo hanc Ioui attribui putat, in historia animalium, quod altius reliquis uolucris in altum aëra sese penetret. e ¶ Signis persuadentur.) Varias, uti dixi, citharæ laudes & præconia enumerat, quæ ad Musicen & literas & eloquentiam pertinent. Dolendum uero est, & ægro planè ferendum animo, Musicen hodie apud quosdā ad cōtemptui haberi. Quanto certius facturi eramus, si priscos Græcorum patres atq; principes imitaremur, si qui ignari Musices essent, ad myrtum cās nere, Themistoclis exemplo, cogerentur, ut est apud Ciceronē in Tusculanis: unde prouerbiū etiam profluxit, πρὸς μὲν ῥέινω ἀδιδν. Quanta sit uirtus Musices, Saul maligno spiritu exagitatus, & Davidis cithara liberatus à sātana, exemplo nobis esse potest. Ea enim est uirtus, ea energia Musices, & latens potentia, ut animū hominis ad sese pertrahat, ac ueluti extra sese rapiat. Hunc ad modum hic quoq; ait, quod æterni Iouis dirum & fortissimum fulmen extinguat: id est allegoricōs, irata numina placet, ac tonitruantem ira percitum Iouem (qui fulgetris mortales terret ac punit) conciliat. f ¶ Percussa.) ἐλελιζομεν, à uerbo ἐλελίζν participium, quo pulchre iuxta cordarum sonum exprimit ἐλελί. g ¶ Præludiorū.) ἀμβολᾶς, pro ἀναβολᾶς præludia, ab ἀναβάλλειν, quod & præludere est Homero: ἀνέβαλλετο κελὸν ἠέδν. & differre uel reijcere Isocrati, & in Nemeis Pindaro. h ¶ Dirum.) κτετὰν ἀχμητὰν, forte, dirum: ab ἀχμή iaculum, quo Iupiter pugnat, & iaculi uice utitur. Telum enim Iouis, fulmen est. Apud poetas fulmen aliàs trifidum appellatur, à triplici specie, nempe sicca, humida & clara: qua de apud Pliniū lib. 2. cap. 45. i ¶ Aeterni ignis.) ἀγνᾶς, semperflui sonat. Aquæ epitheton est. Poëta hic catachrestice fulmini applicat, ab αἰς semper, & νᾶς fluo. k ¶ Sceptro.) σκᾶπς doricæ pro σκῆπς. l ¶ Demissa ala.) χαλᾶς doricum participiū pro χαλᾶσας. σ in ξ mutatum est, iota inter α & σ interpositum Dorica dialecto. à uerbo χαλᾶν, id est, demittere.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Rex auium: quando ^adensam ^bincuruo capiti nebulam, ^csuauē palpebrarum claustrum offudisti: quæ dormitans ^dperfusum cantione dorsum ^eattollit, ^fillecebris tuis detenta. ^gSubinde fortissimus Mars, aspera ^hhastarum acie relicta, exhiarat animum carmine. ⁱIam & deorum carmina

mentes demulcent, ^k unà cum Apollinis sapien-
tia, multoq̃ ^l conspiciuarum sinu Musarum.

a C Densam nebulam.) κελαινῶπι, nebule epitheton, quod nigra,
quod densa sit aspectu. b C Curuo capiti.) κρατὶ pro κερατὶ, per
syncopen. Caput uero pro naso, inquiunt Scholia, accipit. Nam et Homerus
ἀέτορ ἀγκυλοχέϊλιν dicit. Sic hic Pindarus κρατὶ pro ῥινί, totum pro
parte accipit. Est ergo densa incurui nasi nebula: et suauē palpebrarum clau-
strum, somnus ē dulcedine citharæ proueniens. c C Suauē claustrum.)
ἄδιν κλαῖστρον, pro ἰδὺ κλαῖστρον per appositionem. Nebulam, inquit, ni-
gram, suauē palpebrarū claustrum existentem, eius capiti offudisti. hoc est: Tu
cithara dulcedine tua uigilantem in scepro Iouis aquilam ita permoues, adeo
permulces, ut oculos suos in somneis tenere nequeat, sed indormiscere cogatur.
Atq; hoc est quod subiungit, ὁ δὲ κνώσων. d C Persusum dorsum.)
ὑγρὸν νῶτον, tergum humidum, id est, persusum scilicet citharæ sonitu, Mus-
ica attollit. Vel, demissis alis, solo adhuc tergo pendet dormiens. e C At-
tollit.) αἰωρεῖν attollere, pendere. f C Illecebris tuis.) ῥιπὶς ἱατῆ
sonat, qualis telorū est. Metaphorice pro carminibus, quibus ales Iouis, expers
rationis, rapitur, cōmouetur, ad somnum adigitur, accipit. g C Subinde
fortissimus Mars.) Alia uirtus Musices, uel citharæ, ordine quarta. Mars quan-
tumuis durus et ferreus, relictis armis et prælijs, Musica sese oblectat: id quod
Homerus in Martis cum Venere adulterio satis scite adumbrauit. Deinde in
Achille, qui cum alioqui fortissimus Græcorum esset, raptā sibi per Agamemno-
nem Briseide, posthabito prælio, Musica sese et Gratijs oblectat. h C Re-
lieta hastarum acie.) Belli est periphrasis. i C Iam et deorum carmina
mentes demulcēt.) κῆλα Homero sagittas ab arcu misiles significat. τῶ δ'
ἐπ' ὤχετο κῆλα θεοῖο. primo Iliad. Hic tropice pro Musices illecebris et mul-
cimentis usurpat, ac ueluti ὠπὶ κλημάτων. aliam, nempe ordine quintā,
eamq; potentissimam Musices uirtutem innuens. k C Vnā cum Apol-
linis sapientia.) ἀμφὶ λατοῖδαι, cum Apollinis sapientia. Latoides, hoc
est, Latonæ filius: ὅς γάρ φη λητὸς ὁ ἀπόλλων. Patronymicū est ἀλ-
τῶ, Latona. λατοῖδαι pro λητοῖδαι, dorice. l C Βαθυκόλπων.)
Musas Βαθυκόλπας appellat, βαθὺ pro πολὺ accipiens, quod magnis
sinibus conspiciantur: à mammis eas cōmendans. Per synecdochen formosæ to-
tæ intelliguntur. Βαθὺ etiā pro πολὺ accipi in dictione Βαθυζώνων et Scho-
lia HomERICA testantur. Quom ergo Homerus matronas Βαθυζώνους τε γυ-
νῶνας appellat, multum et compressum et arcte cinctas intelligere non est
abso

absonum uero, uti cingula uiderentur. Sed hæc ἄσπορος.

EPODOS, COLON XV.

20 "Quæcunq; autem per terram ac ^bimmenſum
20 mare exoſa habet Iupiter, Pieridum cantionem
20 auerſantur. ^dHorum de numero eſt, deorum ho-
ſtis in horrendo ^etartaro ſepoſitus ſcentum capi-
tibus metuendus Typhos: quem ^gCiliciæ quon-
dam celebris ſpecus educauit: nunc uero mari
obfirmata ^hlittora' ultra Cumas, atq; adeò ipſa Si-
cilia ipſius uilloſum pectus deprimit: ^kcœleſtis
item columna, niualis Aetna, perpetuum annum
niuem fouens, hunc cohibet.

STROPHE II. COLON XII.

^lCuius ex angulis eructant quidem puriſſimi,
plurimi ignis, fontes: ^mflumina quidem interdium
profundunt candentem fumi turbinem, at noctu
rutila ex petra uolutata flamma, ad imam ponti
uaſtitationem cum ſtrepitu proruit, ⁿac illud Vulca-
ni incendium, denſiſſimos eiectat ^oſyphones, ut
prodigium ſit mirandum uidiſſe, miraculum eti-
am eos qui præterierunt audiſſe,

^a (Quæcunque.) Quos Iupiter non charos habet, hi, inquit, auerſan-
tur Muſarum à Piero monte cognominatarū cantum. Qua ſententia ignauos,
et literarum et uere eruditorum contemptores notat, concilians ſibi ac iuxta
reddens attentū Hieronem. perinde ac ſi dicat: Qui literas adſpernantur, Deū
adſpernantur. Ac ruruſum, Deus contemnit et auerſatur ſuorum donorum, id
eſt, literarum contemptores. Veriſſima gnome, quæ ad ingenuas diſciplinæ om-
nino pertinet: quā ſi optimates, cum Hierone hoc Pindarico animo ſuo uolue-
rent, maior ſtudijs honos haud dubie haberetur. Ac indoctum uulguſ, omnium
liberalium ſtudioſorum expers, ſi hanc Pindari gnomen ſibi perſuaſam et ratam
et ſanā crederet, prolem ſuam maiore cura literis ac præclaris Muſis dederet.
At quid eſt ſua inertia præmijs reſtrunt, quæ cum dona Dei, tum ipſum Deū nau-

ci ducunt, quàm sui liberorumq; suorum perniciem? **b** **C** Immenſum ma-
re.) ἀμαμαάκετον, quaſi ἀμαμαάχετον, inexpugnabile, indomitum, im-
menſum. Vltima Iſthmiorum ode eadem uoce uſus eſt. **c** **C** Auerſantur.)
ἀτύζοντα, ab ἀτη, id eſt, noxa deriuatur. Pro ἀποσρέφοντα poeta
uſitur, iuxta mentē Interpretis. αἰόντα audientia, dependet ab ὄσσε. Quae-
cunq; inquit, exoſa habet Iupiter, audientia uocem Pieridum, hoc eſt, dum au-
diunt cantum & odas Muſarum, eaſdem auerſantur. **d** **C** Horum de nu-
mero.) Exemplo quod dixit confirmat, ad Aetnam Sicilia montem, unde ſe
Hieron Aetnæum prædicabat, deſcendens: propter quem & ſententiam hanc
primum attulit. **e** **C** Tartaro.) Tartarū Stephanus περὶ πόλεων,
ex Cratete locum eſſe tradit, craſſiori aëre. Iuxta alios uero locus eſt ſub terra
circa Saturnū & eos qui cum ipſo, id eſt, inferis. Nam Tyrfm Saturni inſulam,
è 2. Olympiorum perceptum eſt ſedem eſſe beatorum. Dicitur autem tartarus,
ra,rum, ſubſtantiuæ. Pindarus hic foeminino genere uſus eſt, γυναικῶν τρεῖς-
ρω, à uerbo τρεῖς, turbare: aptum inferis nomen. **f** **C** Centum
capitibus.) Typhonem gigantem centum capitibus horrendum fuiſſe, uel cen-
tum capita habuiſſe, Pindarus adfirmat: ideo enim eum ἑκαπντικέρας, hoc eſt,
centicipitē appellat. Conſonat huic Ariſtophanes in Nebulis, qui hunc
ἑκαπντικέρας nominat, dum Streptiades inquit:

τῶν δ' ἑκαπντικέρας ὕδατος νεφέλῃν σπέρμα γαλῶν δαΐον ὄρεω
πλοκάμους δ' ἑκαπντικέρας, πρηνεὶς τε θυέλλας.

Scholia tamen certum numerum pro incerto acceptum uolunt, pro multis capi-
tibus inſignem. De Typhone in ſuperioribus, ode nempe 4. Olympiorū non
nihil dictum eſt. Extat fabula apud Ouid. 5. Metamorph. Horatiū 4. ode ter-
tij libri carminum. Quinetiam Homerus Otum & Ephialten fratres Ioui bel-
lum indixiſſe refert, undecimo Odysſeæ. Oſſam enim & Pelion montē ad Olym-
pum transferendo, coelum ſcandere, Iouemq; deijcere tentabant. Horatius &
cæteri ad multos Gigantes id facinoris referunt, inter quos Ouidius Typhonem
etiam numerat. Horatij locus eſt huiusmodi:

Magnum illa terrorem intulerat Ioui
Fidens iuuentus, horrida brachijs,
Fratresq; tendentes opaco
Pelion impoſuiſſe Olympo.
Sed quid Typhoeus & ualidus Minas,
Aut quid minaci Porphyryon ſtatu,
Quid Rhoetus, euulſiſq; truncis
Enceladus iaculator audax,

Contra

Contra sonantem Palladis ægida
Possent ruentes? hinc avidus stetit
Vulcanus, hinc matrona Iuno, et
Nunquam humeris positurus arcum.
Iniecta monstros terra dolet suis,
Mœretq; partus fulmine luridum
Missos ad orcum, nec perêdit

Et postea:

Impositam celer ignis Aetnam.

Dicitur aut nominatio Typhos,

Typhon, et Typhoeus. g ¶ Ciliciæ quondam celebris specus.) Cilicia
Asiæ regio est, in qua specum fuisse Typhonis Pindarus adserit. De antro illo
est apud Pomponium Melam in 3. Tertius, inquit, specus est, quem Typhone
uocant, ore angusto, et multum (ut experti tradidere) pressus, et ob id assidua
nocte suffusus, neque unquam perspicui facilis. Sed quia nunc demissa in se conse
stim exanimat, natura fabulaq; memorandus. h ¶ Littora mari obfirma
ta.) ἀλιόρκεες ὀχθαί, ripæ mari septæ. Tametsi ὀχθαί ripam sonet, et ad
fluvium pertineat, attamen cum mare adiecerit, per littora uerti, quanquam et
insularum ripæ sint, et latini ripam insulis attribuant: perinde atq; Pomponius
Mela, mare insularum ripis contentum ait: ac idem rursus Nili littora nominet.
Sed nihil hic magna disputatione opus. Certum est litus proprie maris esse, ri
pam fluminis: sic apud Græcos τὰς ὀχθαίς εἶναι ποταμῶν, αἰγυιαλὸν δὲ τὴν
θαλάσσο. interim tamen discrimen hoc nonnunquam a poetis et alijs turba
ri: quare mihi hoc dandum opinor, si hic ὀχθαί per littora uerterim, dum ma
re Siculum Cumas alluens considero. Etsi Nicander dixerit, τὰς ὀχθαίς περ
μύσσοιο, in principio Theriacôn, Permeso flumini ὀχθαί uerè et proprie tri
buens. i ¶ Ultra Cumas.) Sex Cumæ numerantur apud autores, tra
dente Stephano. Prima Aeolidis, à Cuma Amazone dicta. Ephorum historicū
et Hesiodum poetam hæc agnoscit ciues, ex sese editos. Altera, quæ Phriconi
tis et Lesbos appellatur: alia Italiæ, quarta Eliæ, quinta Eubœæ: sexta insula
est Siciliæ uicina, quam hic adfert. k ¶ Cœlestis item columna.) Niua
lem Aetnam, propter altitudinem, et mira illic naturæ sacramenta, per appo
sitionem, cœlestem columnam uocat, metaphoricòs: hoc est, altissimū montem,
nonnihil cœlestis operationis exhibentem. l ¶ Cuius ex angulis.) Per
amplificationem describit hic paucis montis Aetnæ in Sicilia mira. De quo Plin
ius lib. 2. cap. 106. Ardet Aetna noctibus semper, tantoq; æuo ignium mate
ria sufficit: niualis hybernis temporibus, egestumq; cinerem pruinis operiens.
Et lib. 3. cap. 8. Aetna Siciliæ mons, nocturnis mirus incendijs. Porro om
nium longe mirabilissimum est, quod Pindarus hic Aetnam et niuaalem, ac toto

anno niue perfusum, ac perpetuis ignis fontibus ardere dicat. Quid enim magis mirificū, atq; duo maxime pugnancia in una re, uno corpore loco ue reperi? Philosophi pro catholica habent, duo contraria non posse esse simul. At hic et calorem et frigus, niuem et ignem, in Aetna reperimus. Et si enim uno in loco ignis et nix non sint, nec eadem montis substantia, mirum tamen est tanto igni, totum montem non liquefieri: longe sanè mirabilius niuem non dissolui. Pindaricam hanc Aetnae descriptionem Phauorinus apud Gellium confert lib. 17. cap. 10. Hic miror equidem à quibusdam hunc autorem reijci. Vt enim iudicio caret et eloquentiae ignarus est, qui cum iuuentuti proponit, ut inde lexin et phrasin latine lingue discat: sic nimium sibi tribuunt, qui Gellium planè adspernantur. Quod si iuxta auream Plinij gnomen, Plinio iuniore in epistola ad Marcum referente, nullus liber tam malus sit, quin aliqua ex parte prodesse possit: Gellianae uigiliae quum minime pauca contineant posteritate digna, plurimum etiam fructus adferentia studijs et studiosis, quid est quod eum adeò damnent? Inter pleraq; igitur alia et hoc minime adspernandū est, Phauorini, quod annotauit ille, de Virgilio in Pindaricorū uersuum translatione. Recitata enim hac Pindarica tota Strophe, Aetnae cum niuem tum ignem continente, Audite, inquit, nunc Virgilij uersus, quos inchoasse eum uerius dixerim, quàm fecisse:

Portus ab accessu uentorum immotus et ingens

Ipse, sed horrificis iuxta tonat Aetna ruinis,

Interdumq; atram prorumpit ad aethera nubem,

Turbine fumantem piceo, et candente fauilla,

Attollitq; globos flammarum et sydera lambit.

Interdum scopulos, auulsaq; uiscera montis

Erigit eructans, liquefactaq; saxa sub auras

Cum gemitu glomerat, fundoq; exaestuato imo.

Itam principio, inquit, Pindarus ueritati magis obsecutus, id dixit quod res erat, quodq; istic usu ueniebat, quodq; oculis uidebatur, interdum fumare Aetnam, noctu flammigare. Virgilius autem, dum in strepitu sonituq; uerborū conquārendo laborat, utrunq; tempus nulla discrepatione facta confudit. Sed quia ex ipso Gellio hic locus nulli non pateat, quomodo πόρ πρὸς αἰθέρα, et ηγεύς, et alia id genus, incōmode uerterit, nolo hic aequa plus parte esse prolixior, adiecto saltem hoc quod in fine ait: Quod saxa aut et scopulos eructari, et erigi, eosdemq; ipsos statim liquefieri et gemere, atq; glomerari sub auras dixit, hoc, inquit, nec à Pindaro scriptum, nec unquā fando auditum, et omnium quae monstra dicantur, monstruosissimam esse. m ¶ Flumina interdum.) πρὸς αἰθέρα, et c. id est, interdum fumat, noctu ardet. n ¶ Ac illud

illud Vulcani incendium.) Græcis ἑρπετῶν reptile est: cui rei certū Nicander testimoniū dicit. Scholia hic pro incendio accipi tradunt. Illud Vulcani reptile, periphrasis Aetnæ uel Typhonis est, pro eo quod est, Aetna, cuius æstus à Vulcano prouenit. o ¶ Syphones.) ἡγεύων siphones sunt uel canales. In metaphora perseuerat.

ANTISTROPHE, COLON XII.

^a Vt Aetnæ in nemorosis religatus est uerticibus ac solo, lectus uero durus totum inclinatum dorsum pungit. ^b Utinam tibi iam nunc, utinam placeat Iupiter, qui montem hunc, fertilis terræ frontem, administras, ubi ^c inclytus indigena, uicinam glorificauit urbem. Nam in Pythio cursu præco proclamauit eam ex uictoris Hieronis pronuncians

EPODOS, COLON XV.

Curribus.

a ¶ Vt Aetnæ.) οἶον, iuxta distinguendi rationem cum præcedentibus coheret, ut miraculum auditus et prodigium uisus præcedens refratur ad statum Typhonis gigantis: quasi Typhon iste sit causa incendij, ac ueluti renitatur suggerenti flammæ Vulcano, unde inter luctandum tanti globi flammarum, in altum et in ipsum mare eijciuntur. Quæstio hic oritur, quo pacto montis cacumini alligatus sit Typhon, quum illi sit Aetna supraposita. quæ hunc in modum diluitur. Typhon dorso suo terram et solum Aetnæ substratum, cordi uero Aetnam impositam gerit. Porro Græcis τὴν φεγγὴν ardere est: hinc ubicunq; montes ardentes, ut in Aegypto, in Phrygia et alibi sint, Græci illic Typhonē esse tumulo conditum sunt commenti. b ¶ Utinam.) ὁ ἑνός est. Precatur Iouem ut beneuolus, quæ cum de Typhone dixerit, tum de laudibus Hieronis sit subiuncturus, suscipiat. Iouem ideo, quod in Aetna coleretur: perinde ac posthac Apollinem, ceu Pythij certaminis præsidem. c ¶ Inclytus indigena.) κλέυος οἰκίστης, celebris habitator, Hieron est. Per uicinam urbem Catanen intelligit uel Aetnam.

^a Viris naui mare trañcientibus ubi primum
per salum uehuntur, præcipua uoluptas est, ^b se
cundos adspirare uentos. Decorū nanq; est præ

stantiorem tandem reditū adipisci. Hymnus uero hic, in eiusmodi euentis, inclytam posthac duraturam coronis equisq; gloriā adfert, neq; non lætis conuiujs famigeratā. O Lycie Phœbe, qui Delo imperas, Parnassiq; fontem Castaliā amas, uelis quæso hæc quæ precor & uiris insignem regionem tua consummare uoluntate.

a ¶ Viris naui mare traicientibus.) Gnome est, qua hymnū hunc, uel encomium suum sequundo uento confert, hanc ad rationem: Perinde atq; sequundus uentus nautis uel mercatoribus mare traicientibus est gratissimus, quippe quo feliciter ad alienas planè terras abeant, & iucunde reuertantur, & quo beati reddantur: sic meus hymnus Hieronem ubiq; tum uictoriæ, tum insignium equorum nomine prædicabit, ac in bonorum passim conuiujs beatum faciet, uti de eius uirtutibus sermones misceant. b ¶ Sequundos adspirare uentos.) πομπᾶν ἐλθεῖν ὄρον, sequundum uentū, cuius ope deduci possint, quoq; uelint citra calamitatem peruenire queant.

STROPHE III. COLON XII.

Ex dijs enim omnes humanarū uirtutum conatus, & sapientes & manibus fortes & eloquentia eximij sunt. Spero equidem sagittam, non æreis genis conspicuam, manu uertendo, extra scopum me proiecturum: quam si longius misero, aduersarijs me palmam prærepturū confido. Faxint superi ut nullo non tempore & felicitas & opes tuæ florent, & obliuio tristibus rebus adhibeatur.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Ac ad memoriā reuocet^s quales, quibus in prælijs pugnas toleranti animo sustinuerit, quando uoluntate & consilio deūm, reperiebant¹ honorem (qualem nemo Græcorum alius decerpit)

pīt) diuitiarum eximium ornamentum.

a ¶ Ex dijs.) Gnome est, qua & Hieronē diuina ope uicisse, seq; iuxta diuino adflatu pangere carmina dicit: reddidq; ueluti rationem precationis suae, quare Ioui & Apollini, cū Hieron tum ciues chari esse, & hymni placere debeant. Virtus est ex Deo: uictoria est uirtutis opus: insigne poēma et encomiū idē tīdem uirtutis intellectus opus: Ergo uictoria Hieronis & carmina nō immeritō Deo grata sunt. Atq; hēc tali ratiocinatione comprehenduntur: Quicquid ex Dei benignitate proficiscitur, Deo gratum est: uictoria & bonarum literarum disciplinē ex Deo proficiscuntur: ergo Deo gratē sunt. Argumentum ab honesto ductum, nempe uictoriam rem diuinam esse, quae non nisi ex Deo, proficisci possit. Vel simpliciter ratio est precationis, quia ab Apolline petiuerit ut ipse perficiat & conseruet Siciliam, & Siculam Catanen Hieronis urbem. Vnde subiicit: Ex dijs enim &c. Hoc est, nisi uos o Iupiter & Apollo, & Siculorum & aliorum mortalium fortunas & statum tueamini, actum est. Quid enim per se se homo possit integrum seruare sine uestra ope? b ¶ Spero equidem.) αὐδρα ἐγὼ κἄν οὔ. Spero, inquit, &c. Allegorice accipiendum est. hoc est, Spero me Hieronem laudando, uera & inclyta dicturum: tum telis meis, id est, poētica mea, aduersarios & Hieronis & meos uicturum. c ¶ Non areis genis.) μὴ χαλκῷ πάρεον. Quod non intelligat uera tela aerea uel ferrea, hic ostendit: uerum se tropice loqui, & oden hanc in Hieronis uictoris decus conscriptam intelligere. μὴ χαλκῷ πάρεον, non areas genas habentem, iaculi uel sagittae aeras uel aeras cuspidēs intelligit. d ¶ Aduersarios.) αὐτίς. Per aduersarios intelligit hostes Hieronis, qui eius gloriā, uictoriā atq; potentiā inuideant: deinde poēta stros alios, qui sibi Pindaro clanculum detrederent. e ¶ Prærepturum.) εἰς ἑαυτὸν, doricū participium à εἰς ἑαυτὸν, sic aut antehac χαλάσας pro χαλάσας. ἀμύσας, est prætergredi, uincere. f ¶ Faxint superi.) Optat ut felicitas & diuitiae Hieroni inconstuisse maneant, ut ita obliuiscatur malorum quae sit perpeffus. g ¶ Quales, quibus in praelijs.) οἷος γὰρ πολέμοισι, Hieronis & Gelonis disidium, quo de regno contendebant, intelligit: de quo in 1. & 2. Olympiorum ode non nihil actum. h ¶ Voluntate.) θεῶν παλάμῃς, diuino consilio uel potentia. In Olympijs παλάμῃς pro βῶλῃ accipi perspeximus. i ¶ Honorem.) τιμῇ. Per honorem Pindarus regnum saepe intelligere solet, ita hoc in loco. Atq; id ipsum ex adnexa particula colligitur, dum inquit: οἷαν οὐ τις ἐλλανῶν δῖος ἐπεί.

Nunc utiq; "Philoctetæ modum accedens pu

gnauit, ^betsi necessariò, amico ei, sit quispiam blanditus. 'Fama est ex Lemno quæsitum uenire, ulcere maceratum

EPODOS, COLON XV.

Diui nos heroës, Pæantis filium arcu ualentē, qui Priami urbem ^ddepopulatus est, finemq; impo-
posuit defatigationi Danaorum, perinde ac fato destinatum erat. 'Hoc quidem pacto Deus gubernator Hieroni adsit, qui & futuro tempore cupita illi præbeat. ^fO Musa persuade mihi, ut ^gper solutionē quadrigis, lætitiāq; à uictoria patris minime alienam, prope filium Hieronis Dinomenem concinam. Age deinceps ^bAetnæ regi amabilem reperiamus hymnum.

^a ¶ Philoctetæ modum accedens.) A fortitudine & cōsilio in rebus bellicis Hieronē laudat, confrens eum Lemnio Philoctetæ, quod ipsius instar beligeratus sit, ut postea subiicit. Innuit autem egritudine fuisse æque grauium Hieronem, atq; Philocteten: etenim dum calculo laboraret, in leſica circumferebatur, aduersum ita hostes suos depugnans. ^b ¶ Etsi necessariò.) Potentes uel maleuolenti Hieroni blanditos esse, atq; eius timuisse potentiam, ait. Anaxilaum Rheginorum regem intelligi interpres docet: qui cum Locros Epizephyrios perdere funditus bello uellet, Hieronis interminatione impeditus est, autore Epicharmo. ^c ¶ Fama est ex Lemno.) φᾶντι δὲ λαμνὸν φν. Philoctetæ, cui comparauit Hieronem, historiam refert. Consonat huic historie Bacchylides in Dithyrambis, inquit Scholia: quod Græci è Lemno insula Philocteten attulerint, quandoquidem sine Herculanis armis Ilium capi non posse ex Heleni uaticinio perceperant. Iam Philoctetes ab Hercule genus ducebat. ^d ¶ Depopulatus.) πῆγε. Paridem enim Alexandrū Priami filium occidit. ^e ¶ Hoc quidem pacto.) ὅτω. Precatur, ut quemadmodum Philoctetes conualuit, Hieron sanitatem etiam pristinam recipiat. Nam cum Apollinis oraculo lauiset Philoctetes indormissetq;, Machaonem putrefactam ulceris carnem rescuuisse, ac uulneri infuso uino, quā Aesculapius à Chirone acceperat, herbam imposuisse, atq; ita conualuisse Dionysius tradit.

^f ¶ O Musa.) μοῖσα. A filio uirtutibus & sapientia claro, Dinomene uidelicet,

videlicet, patrem laudat. g ¶ (Per solutionē quadrigis.) Age, inquit, Musa & Diomenem Hieronis filium concinamus, cuius laude quadrigæ, id est, uictoria patris ueluti persoluetur & æquabitur. quasi dicat: Ea uirtus in filio effulget, ut non inferior sit iudicanda patris uictorijs. h ¶ (Aetnæ regi.) αἰτνας βασιλεῖ, Aetnæ rex est Dinomenes hoc loco, ut è sequenti Strophe planum fiet.

STROPHE IIII. COLON XII.

^a Cui urbem illam diuina cum libertate ad leges ^b Hyllidæ libræ Hieron condidit. ^c At Pamphyli & Heraclidarum liberi ^d sub Taygeti ripis morantes, permanere semper uolunt ^e in Dorici Aegimij institutis. ^f Tenuerunt Amyclas felices à Pindo uenientes, equorum præstantia insignium ^g Tyndaridarum præclari uicini, quorum celebritas summe floruit.

a ¶ (Cui urbem.) τῷ pro ᾧ, consueto poetis more. Cui, subaudi Dinomeni. Alegum Reipub. integritate patrem & filium prædicat. b ¶ (Hyllidæ libræ.) ὕλλιδος στέβας. Per Hyllidam libram Lycurgicas sanctiones intelligit: is enim undecimus ab Hercule fuisse memoratur ab Ephoro. Hyllidā autem uocat, id est Herculanā, ab Hyla dilectissimo Herculis comite. Adiectitia uox est Hyllis. ὕλλης στέβας, Hyllis libra, uel Hyllida libra: sicut πατρὶς γαῖα, pro πατρίδος uel πατρικῇ γαίᾳ. Lycurgicis ergo legibus urbem Catanen pater filio instaurauit, tradiditq;. Vel, Hyllidam librā, quod uero proprius, ab Hyllo præstantissimo Doriensium principe & legislatore. Sic per Hyllidam libram, Doricas leges accipit. Hieron enim è Megarensibus, Gelois & Syracusijs Doriensium colonis Aetnam urbem primum incolas transtulit. Sic pulchre quadrabit Hieronem, Aetnæis ceu Doriensibus, Laconicas etiam leges præscripsisse. c ¶ (At Pamphyli & Heraclidarum.) Legum Aetnæarū præstantiam ab exemplo amplificat. Et Lacedæmonij, inquit, Doricis sanctionibus gaudent. Iam Lacedæmon & Athenæ clarissimæ Græciæ urbes & florentissimæ, de primatu inter sese contendebant, ut est apud Isocratem in Panegyrico & Panathenæico. Eas uero leges, quibus amplissimæ respub. optime & sanctissime administrantur, oportet esse præclarissimas. Proinde huius Strophes status hoc entymemate continetur: Aetnæorū leges sunt præstantissimæ, quia à Doriensibus & Lacedæmonijs sunt deductæ. d ¶ (Sub Taygeti rē

pis.) Taygetus mons Laconice: pars pro toto: cuius & Homerus meminit in catalogo nauium, ἢ κατὰ τὸν γένος τοῦ Περικλέους. à Taygeta Eurotae matre dictus, ut Stephanus tradit. Effertur, ut idem autor est, per tria genera, τὸν γένος τοῦ γένος τοῦ γένος. c ¶ In Dorici Aegimij institutis.) Pamphylus, Dymas & Dorus filij sunt Aegimij: à quibus Pamphylis & Dymanis familiæ sunt Lacedæmoni. Liberi ergo Pamphili & Heraclidarum sunt nepotes & posterij Aegimij & Herculis, hoc est, Hyllidæ. Vel, Lacedæmonij uolunt à Pamphilo uel Aegimio & Hercule deduci, ut Scholia habent. Mihi uidetur Pindarus, ut iam subindicatum, legum Aetnæ arū amplitudinem & excellentiam cōmendare, ut quæ à Dorienfibus sint Aetnam translata. quasi dicat: Tanta est earum legum cōmoditas, ut uel hodie Lacedæmonij eas assidue suam patriam tueantur. Instituta igitur Dorici Aegimij, periphrasis est legum Doriensum, uel Hyllidis libræ. f ¶ Tenuerunt Amyclas.) Amyclæ ciuitas Laconicæ est: per Synecdochen Spartā uel ipsam Lacedæmonia intelligit. Summa est: Dorienfes iuxta Pindum Perrhebæ habitâtes, Lacedæmonia cum Heraclidis peruenerūt. Vel, Dorienfes, qui antea Pindum, unam ex quatuor urbibus existentem, incoluerunt, uenerūt Dorida, quæ est inter Oeten & Parnasum, sex urbes complectentem, quarum nomina sunt, Erineum, Cytinum, Bœum, Lilæū, Carphæa, Dryope: ex hac deinde cum Heraclidis Lacedæmonia proficiscuntur. quasi dicat: Et illi apud Spartiatas Doricas leges sectantur. Antiquitatem ita legum, quibus Aetnā exornarit, & hoc paradi-gmate explicans. g ¶ Tyndaridarum.) Castor & Pollux Tyndaridæ sunt, hoc est, Tyndari regis filij. Castor ergo & Pollux Argos translati sunt, Lacedæmoni uicinum. Lacedæmonios igitur Castori & Polluci, hoc est Argo uicinos esse dicit.

ANTISTROPHE, COLON XII.

“O Iupiter, semper hanc felicitatem ciuibus & regibus prope^b Amenam fluuiū præbe, uera hominum ratione dijudicandam. Præsta etiam uti tua ope^c princeps Hieron, filio suo Dinomeni imperās, populumq; honorās, unanimi eos cordia conglutinet. “Obsecro annue Saturni placido uultu, ut per singulas domos “Phœnix Tyr senorumq; turba sentiat naues contristantē uim, obseruans ante Cumas

EPODOS

Qualia Syracusiorū sub principe domiti, per-
pessi sint à uelocibus nauibus, qui & in mare om-
nem Ætatem præcipitauit,

a (O Iupiter.) Deesis est. Precatur ut regibus & ciuibus Aetnæis re-
tam & felicem administrationē Iupiter donet. b (Amenam.) ἀμὲν
πρὸς Ὀδωρ, pro ἀμὲν Doricōs. Fluius est proxime Aetnā Amenes. Est
autem periphrasis Aetnæorum, Ciuibus & regibus prope Amenem: id est Aet-
næis.

c (Princeps Hieron.) ἡγεμὼν αὐτοῦ, Hieron Siciliæ rex.
Optat autem ut & regibus & subditis felicitatem tribuat Iupiter, tum ut filiū
suum iuniorem regem ita instituat, ut summa concordia cum populo & subditis
uitam uiuat. d (Obsecro.) ὄχνη est. Optat enim ut Iouis beneficio
hostibus suis Hieron semper superior permaneat, utq; à Phœnicibus ac Tyrse-
nis timeatur.

e (Phœnix & Tyrsenorum turba.) Porro Tyrsemi &
Carchedonij Phœnicum coloni, aduersum Cumanos mouebant bellum, fundi-
tus eosdem euersari cogitantes. Atenim Hieron Cumanis opem ferens eos serua-
uit, & ab hostili manu eripuit, Tyrsenorum & Carchedoniorum exercitibus
non modicam passis cladem. Atq; hanc cladem intelligit, dum inquit, ut sentiat
Phœnix & Tyrsenus, quanta à Syracusiorum principe sint perpesti.

f (Ætatem.) ἡλικίαν, id est, omnis generis milites, uel fortissimos
quosq; uirili etate & robore pollentes: per antonomasian.

^aGræciam è graui seruitute liberans. ^bProin-
de amplector à Salamine mercedem, Athenien-
siumq; suscipio amicitiam & beneficium. ^cLace-
dæmoni uero pugnā prædico ante Cithærona,
^dubi Medi defatigati sunt curuis arcubus in-
signes. ^eAt prope irriguā Himeræ fluminis ripā,
Dinomenis liberis hymnū absoluam, quem iam
ante ^fpro uirtute, ^gdefessis hostibus receperunt.

a (Græciam è graui seruitute.) Liberauit & Siciliā & reliquos Græ-
cos, dum Tyrsenos & Carchedonios in mari submersit. Sunt qui putent hic Pin-
darum ad Ephori historiā respicere, quæ est huiusmodi: Quum Xerxes hostili
manu Græciam inuadere uellet, legatos ad Carchedonios misit, qui iuberent ut
in Siciliam nauigantes illi, Græcorum classes subuerterent, ac deinde in Pelo-

ponnesum uela sua dirigerent. Eodem tempore ab Atheniensibus ad Hieronem legati praestò fuerunt, efflagitantes, ut Græcis ferat suppetias. Quibus obsequēs Hieron & Gelon, ducentis nauibus instructis, duobus millibus equitū, deciesq; mille peditibus conscriptis, Carchedoniorum classem debellarunt, in Siciliam irruentem. Atq; hac ratione cum Siculos tum reliquos Græcos acerba & tristi seruitute liberauit.

b ¶ Proinde amplector à Salamine.) Ab Hieronis rebus gestis, in quibus Xerxis expeditionis meminit, simul ad ipsam Atheniensium & Spartanorum pugnam aduersum Persas per dilatationem digreditur: ubi summum uirum suarum in bello specimen præbuere Græci aduersum Barbaros, & maximam sunt laudem consecuti. Dicit ergo, amplector à Salamine mercedem, & Atheniensium suscipio beneficium: hoc est, Non omittā hic fortissima Græcorū aduersum Xerxis ferē innumerabiles copias facinora, qui ad

Merces. Salaminam insulam Atticæ Persarum manum debilitarunt. Mercedem autem metaphoricōs accipiendum opinor, pro re grata, si ad Græcos referatur. Ut enim debita merces res est grata, (de honestatis uero mercede loquimur, non de turpitudinis præmio. Corui enim & furcæ stiribus nō sunt accepta præmia, nec rotalatroni) & iucunda: sic uictoria Græcorum, græcæ genti gratissima fuit. Attamē quia hæc translatio longe petita est, simpliciter accepta mercedis uox, ad Persas pulchre & apte referri potest. Tum sensus erit: Non præteribo hic apud Salamina mercedem, hoc est, cladem Persarum apud Salamina, in qua debitam sibi mercedem, quam quæsiuerunt Persæ, inuenerunt: hoc est, crucem, perniciem, calamitatem, interitū, quodq; omnes turpissime uincerentur. Extat historia apud Herodotum, Iustinum in 2. & Paulum Orosium.

c ¶ Lacedæmoni uero pugna prædico.) Nec hic omittam celeberrimū illud prælium quo Spartani circa Cithærona Medorum uim deleuerunt. Est autem Cithæron mons & saltus nō longe à Plateis. Plinius in 4. & Pomponius Mela in 2. Thebis adijciunt Cithærona nemus. Thucydides in 2. testimonium dicit, illic à Lacedæmonijs Medos esse fusos, dum hunc ad modū Archidamus rex ait: Dij quicunq; terram Plateensem tenetis, heroēs, conscij este, iureiurando prius ab istis uiolato, non incipere à nobis iniuriam: quod in hanc terram uenimus, in qua patres nostri, uotis apud uos nuncupatis, Medos superauerunt, quamq; uos propitij adiutricem Græcis in prælio præstitistis, &c. Cithæronis & ibidem nō ita multis interiectis Thucydides meminit: Deinde, inquit, aggerem ante urbem iaciunt, sperantes propediem se expugnatorios, tanta manu in opere occupata. Itaq; cæsam è Cithærone materiam utrinq; muris opposcentes, supra urbis ædificia extruunt. Proinde & hæc ad laudem Lacedæmoniorum pertinent, quod Medos & Persas in grauissima illa Xerxica expeditione in agro Plateensium prope

prope Cithærona fuderint. d ¶ Vbi Medi defatigati sunt.) ταῖς μὲν
δοῖς καὶ μοῖς. ταῖς prepositiuus articulus est, pro postpositiuo ἢ. Enalla-
ge numeri est: à singulari ad pluralem transilit. Lacedæmoni pugnam, inquit,
repeto, ante Cithæronem: in quibus, pro in qua, subaudiendum pugna.

e ¶ At prope irriguam.) Redit à digressione ad institutum, Hieronem
cum Atheniensibus & Spartanis conferens. Perinde atq; Athenienses & Spar-
tani cum Plateensibus Græciam à Barbarorum iniuria liberarunt, sic Hieron
non minimum etiam auxilij & beneficij in eadem re Græcis præstitit. Vel, si ad
Carchedonios Hieronis res gestas referamus, hic erit sensus: Præstantissimæ
Græcorum urbes, Athenæ, Sparta, & aliæ, triumphis ac trophæis de Barbaris
acceptis conspicuæ sunt. Himera uero Siciliæ fluuius uirtute cum Hieronis, tum
liberorum eius, clarus est, quæ Carchedonios fudit. f ¶ Pro uirtute.)

ἀμφ' ἀρετῆς, pro uirtute sua bellica. g ¶ Defessis.) καμόντων, pro
ἀναγεθόντων, id est, occisis. Est autem prope ripam Himere, periphrasis,
pro ipsa Sicilia.

STROPHE V. COLON XII.

„ Si opportune cecineris multorum summis re-
„ bus gestis & uirtutibus breuiter ^b cōplicatis, mi-
„ nor hominum reprehensio sequitur. ^c Continua
„ enim prolixitas celeres auditorū mentes obtun-
„ dit. ^d Fama uero, ciuium clam animum, propter
„ alienas uirtutes impense degrauiat. Attamen ^e me-
„ lior est miseratione inuidia. ^f Ne honesta præ-
„ tereas ô Hieron, sed iusto gubernacula exerci-
„ tum, ac super nō fallaci incude ^g linguam fabrica.

a ¶ Si opportune.) καερὸν, pro κατὰ καερὸν. Seipsum ad breui-
loquentiam reuocat, quum sentiat se plus solito immorari hymno & Hieronis
laudibus, gnome tali: Si quis multa egregia facinora succinctim complectatur,
ille minori tædio auditur, minusq; reprehensionis incurrit. b ¶ Compli-
catis.) σωτανύσας pro συμπλέξας. Metaphora est,
à retibus sumpta, quorum multæ, longæq; extremitates, si res ita ferat, in unum
colliguntur. c ¶ Continua enim prolixitas.) Ratio breuiloquentiæ.
αἰώνως, id est, αἰώνως. ἀπάδης, accusatiuus cōtractus pro ἀπάδιας,
mentes, cogitationes. d ¶ Fama uero.) ἀσὼν δι' ἀνθρώπων. Alia ratio

quur uelit esse breuior in Hieronis encomio. Solent enim mortales inuidere uirtuti, eiusque preconio. Quare ne te nimium ciuium tuorum inuidientiae exponam, nolo porro esse prolixior. Atque hanc statim corrigit sententiam alia gnome.

e ¶ Meliore est miseratione.) Hoc est, tametsi aliquis propter uirtutem suam ignauorum odio exponatur: malo tamen inuidiam propter uirtutem, quam miserationem sine uirtute. At praestat, inquit, inuidia miseratione: id est, felicius et beatius est, aliquem inuidorum dentibus uirtutis nomine obijci, quam propter calamitatem et miseriam, luctum, planctum, et infortunii non pauca genera, miserationem aliorum extorquere, ut sui ob calamitatem et inopiam plane commiserentur, ac dicant: O infortunatum hominem, o maximis cruciatibus et mororibus pressum, heu fortunam istius acerbam. f ¶ Ne honesta praetereas.)

Præcedenti ἐπαινεσθῶσδε fretus Hieronem protenus hortatur, ne ob ciuium inuidiam honesti studium negligat, quin potius eo magis hoc ipsum et uirtutem colat atque exerceat. Quid est, inquit, quod inuideant? quum melior sit inuidia quam misratio: hoc est, satius est ut tibi propter uirtutem inuideant mortales, quam ut propter ignauiam et calamitatem te prementem, tui misereantur. Primum ad honestum, dein ad iustitiam reuocat, inquit: δικαίῳ πηδάλῳ σπᾶννόμεα, iusto clauo exercitum uerte. πηδάλιον et σῆρα, idem significant Homero, nimirum prolixiorē naucleri remum uel temonem in puppi et prora, quo nauis dirigitur. Ergo tantum allegorice uult, iusto clauo, id est, iustis legibus, iusto iudicio bellicosum tuum populum, (solet enim per exercitum libenter bellicosos ciues intelligere Pindarus) gubernare. Postremo ad ueritatem. g ¶ Linguam super incude.) Linguam, inquit, super non mentienti incude fabrica. Allegoria est: hoc est, lingua tua nullum in palato et faucibus uerbum formet uel sonet, quod fictum, quod fucatum, quod mendax iudicari queat. Hæc, iuxta opinionem Interpretis, adijcit, quasi aliquid promiserit Hieron Pindaro, auream nempe citharam, ut uestibulo huius ode auditum.

ANTISTROPHE, COLON XII.

“Nam si quid inhonesti à te dictum fuerit, circumfertur undique. Multorum rex es. Multi utriusque testes supersunt. Quod si in pulchra uiuendi ratione perseverans, iucundam audire semper praconiorum famam aues, ne admodum sumptibus seu liberalitate defatigeris. At quemadmodum optimus gubernator uentosum uelum expandit

ac

ac uela permittit eis : sic tu elegantibus lucris ne
deludare ô Hieron.³ Quod mortem gloriæ præ
conium sequitur,

EPODOS, COLON XV.

Ceu defunctorum hominum uitam nunciat,
oratoribus & poëtis. ^b Haud interit Croesi ami
corum studiosa uirtus: sæuum uero ustorem ani
mum Phalaridis in æreo tauro inuisa undiq; fa
ma detinet, neq; ipsum per ædes passim, in iuue
num cœtu, ad iucundam conuersationem, citha
ræ suscipiunt. ^c Virtute itaq; eminere, primū est
præmium: boni & præclari nominis secunda est
felicitas. Qui uero utrunq; adeptus fuerit, sum
mam is coronam suscepit.

a ¶ Nam si quid.) αἰτιον est, quare debeat & ueritati & honestati uel
uirtuti studere. b ¶ Dictum fuerit.) ἡγεμον, id est, profectum
fuerit. Regum & optimatum delicta longe lateq; diuulgari: quare cauendum
ipsis ne peccatis deprehendantur obnoxij. Hoc ipsum & Iuuenalis satyra octa
ua admonuit, dum hac ratione canit:

Omne animi uilium tanto conspectius in se
Crimen habet, quanto qui peccat maior habetur.

Hinc uidendum eis, ut parcius etiam peccent. Quantumuis enim leuiter desi
gnet aliquid Hieron, futurū ut totam Graciam pererret isthuc facinus. Et quia
rex pluribus cognitus est, quā priuatus: & uirtutes & uitia regum pluribus
etiam innotescunt, quā priuatorū ciuium. c ¶ Multorū rex.) Aliud
argumentum, quo ad ueritatem eum hortatur, aq; fraude & fūco dehortatur:
a statu regio sumptum. d ¶ Multi testes utrisq; sunt.) Vtrisq; uero
& uano uerbo, ueritati & mendacio. e ¶ Quod si in pulchra uiuendi ra
tione.) ὁρῶν non iram, sed πόρον, id est, mores & uite rationem hic ualet:
qua significatione in Olympijs etiam usus est. Hortatur aut, ut si cupiat orato
rum poëtarum uel ornari præconijs, ut sua etiam munuscula præbeat: hoc est,
ne sui obliuiscatur Pindari. f ¶ Quemadmodum gubernator.) Com
paratio est, qua ad munificentiam poëtis exhibendā Hieronem inuitat. Meta
phorice per uelum, aurum seu munera: per uentum, præconia & eruditorū en

comia & monumenta sunt accipienda. quasi dicat: Expande uela mi Hieron;
tum uenti insuflabunt. Sis tu Fauonius, tum canent cycni. Sis tu studiorū Me-
ecenas, tum glorificabunt te studiorū etiam alumni. g ¶ Quod mortem
gloria præconium sequitur.) ὅτι δόμω ποτ' αὐχμηρὰ δόξας οἶον ἀπο-
χρύψω αὐδ' ὄψω. &c. Horatius ode 8. quarti Carminū, hanc sententiam
ad Martium Censorinū expressit: quem locum, quia pulcherrimus est, non cum
et labor subijcere:

Gaudes carminibus, carmina possumus
Donare, & precium dicere muneri.
Non incisa notis marmora publicis,
Per quæ spiritus & uita redit bonis
Post mortem ducibus: non celeres fugæ,
Reiectæq; retrorsum Hannibalis minæ:
Non incendia Carthaginis impiæ,
Eius qui domita nomen ab Africa
Lucratus redijt, clarius indicant
Laudes, quàm Calabræ Pierides, neq;
Si chartæ sileant, quod bene feceris
Mercedem tuleris. Quid foret illiæ,
Mauortisq; puer, si taciturnitas
Obstaret meritis inuida Romuli?
Ereptum Stygijs fluctibus Acacum
Virtus & fauor & lingua potentium
Vatum diuitibus consecrat insulis.
Dignum laude uirum Musa uetat mori,
Cœlo Musa beat. Sic Iouis interest
Optatis epulis impiger Hercules.
Clarum Tyndaridæ sydus ab infimis
Quassas eripiunt æquoribus rates.
Ornatus uiridi tempora pampino
Liber uota bonos ducit ad exitus.

Summa huius Pindaricæ sententiæ est: Hic fructus literarum est, ut liberales &
uirtutibus claros heroas ita prædicent, ut post mortem apud nepotes semper
atque adeò posteritatem duret. Ea enim oratorum & poetarum uis est, ut hoc
possint. h ¶ Haud interit Cræsi.) Exemplo & antithesi quod de lite-
ris & literatis dixit, cōfirmat. Cræsus laudatur, Phalaris reticetur, & nihil me-
retur celebritatis. De Cræso Lydorum rege Herodotus, & Iustinus in primo.

Cræsi

Cresci diuitias in prouerbium abiisse constat. Phalarin ob æreum bouem, quo fontes puniuit, submisso igni, ut illic instar bouum, dum torrerentur flammis, clamarent, crudelissimum fuisse demonstrat. Lucianus in Phalari primo & 2. de clamatorio more per ethopœiā, excusat apud sacerdotes Delphicos Phalarin. Atqui faber, ut Lucianus narrat, ararius Perilaus æreum taurum fabricarat, eumq; (ceu tyranni seuitiæ gratificaturus) Phalaridi tradidit, eius rei gratia, ut reos supposito igni tauro inclusos cremaret. Cuius fabri crudelitate permotus tyrannus, primo eum tauro suo, quem alijs elaborauerat, intrusit & exussit. Quæ si uera essent, frustra tyrannidis accusaretur Phalaris. i Virtute itaq; eminere.) ἐπιφώνημα & epilogus est. Claudit: Virtute ergo eminere, & bona fama, summum bonum est.

EIDEM HIERONI CVRRV.

ODE II.

STROPHE I. COLON XV.

^aMagnis constitutæ urbibus Syracu-
sæ, ^bbello potentis Martis delubrū,
uirorum, equorumq; ^cferro gauden-
tium felices nutrices: ^duobis à præ-
claris Thebis hoc epinicij adferens uenio, ^equa-
drigæ teram concutientis denunciationem, per
quam Hieron uictoriam obtinens procul fulgen-
tibus coronis ^fOrtygiam religauit, ^gsedem fluui-
alis Dianæ: ^hcitra cuius opē illas habenis uarias
non domuit admirandis manibus suis equas.

ENARRATIO.

Variant, inquit Interpres, de inscriptione huius ode pleriq; Hieronis quidē Argumē-
in gratiam epigrapha testatur hunc hymnū scriptum esse: sed cuius agonis uel tum.
certaminis causa cōpositus sit, Timæus, Callimachus, Apollonius, Ammonius,
Dionysius Phaselites arbigunt. Fieri, mea quidem sententia, potest, ut eandem
Pythiacam uictoriam intelligat, quam priori ode prædicauit. Nec enim frustra
Pythiacis encomijs insertus est. Quid si ab Hierone munus acceperit, tametsi
hoc nusquam hic explicet, ideoq; in gratiarum actionem hanc oden transmise-
rit? Continet hic hymnus duos potissimum status. Primus laudatorius est, quo

Hieronem à uictoria curru obtenta laudat. Alter est par. eneticus: commune facit enim Hieronem, ne adulatoribus aurem accomodet. Ante par. enes in illam ad gratitudinis suasionem digreditur, Locros Epizephyrios & quicumq; beneficium acceperant ab Hierone, gratos esse debere benefactori subindicans. Atq; in eo eucharistias loco bonam hymni partem absoluit. a ¶ Omnis cōstituta urbis Syracusae.) Urbibus magnas ideo Syracusas appellat, quia Archias Corinthius quatuor ciuitates destruens in unam redegit urbem: quarum nomina fuere, Achradine, Neapolis, Epipolae & Tyche. Syracusae autem maxima Siciliae ciuitas est, ab Archia Corinthio condita, Stephano autore. Quia uero Siciliae rex est Hieron, ideo à Syracusis hic clarissima eius insula urbe oritur.

b ¶ Bello potentis Martis.) Βαθυπολέμους ἄρης. Laus Syracusarū à potentia. Βαθύ in compositione multum significat ferē, ut in Βαθύζωνος, Βαθύκλαπος uisum est: sic hoc loci Βαθυπόλεμος ἄρης, Mars in bello multus, hoc est, potens & uehemens.

c ¶ Ferro gaudens tium.) σιδεροφορέμων, pro σιδεροφορέμων, à σιδερος ferrum, & χεῖρομαι letor, uel χεῖρην pugna: quod ferro, hoc est, armis ferreis pugnēt.

d ¶ Vobis à præclaris.) Vobis, id est, in uestri gratia. A præclaris Thebis. Splendidas Thebas uocat propter Bacchum, Herculem, seq; ipsum, quod omnes illi sint Thebis orundi. Sua igitur uel chori persona Syracusas, per prosopopoeia cōuenit. Venio ad uos ego Pindarus ô Syracusae, à Thebis hoc melos mecum adferens: per sese enim nō adiit Hieronem, sed per chorū transmissit: ut Scholia.

e ¶ Quadrigae terram.) Appositio est. Hoc meum melos est denunciatio & indicatio & prædicatio uictoriae, quam curru Hieron consecutus est.

f ¶ Ortygiam religauit.) Cherronesum prope Siciliam intelligit: hæc enim quum antea per sese insula esset, Syracusis tandem coniuncta est.

g ¶ Sedem fluuialis Dianae.) Appositio est: in qua Ortygia fluuialis Diana sedem habet. Dianā fluuialem ab Alpheo flumine uocat: ferunt enim amore percitum Alpheum, Dianam adusq; Ortygiam persecutū: unde illic Alpheiae Dianae templum est extructum. Vel: iuxta Arethusam Syracusarū fontem ex Alpheo scaturientem, Dianae simulacrum est, hinc ἀλφειῶν ἄρτεμις appellatur.

h ¶ Citra cuius opem.) Dianae & Mercurij ope uictoria potitum Hieronē adfirmat: pium & felicem uere ostendens, quippe cui dii opitulentur, cui dii uictoriam impertiant. Dianā autē equestrem etiam esse Homer. admonet, dum eam χρυσώϊον, hoc est, aureis habenis conspicuam nominat.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Virgo enim^a telis gaudens Diana, ^b certamina^c
numq;

numq; præses Mercurius radiantem ornatū imponit, quando ad bigam & ad currus loro obtemperantes, equinum submiserit robur, tridente sæuum, lateq; potentem deū uocans. Alij quidem poëtæ alijs regibus dulcem hymnum, uirtutis munus perficiunt. Sic frequentia Cypriorum encomia circa suum Cinyram iactantur, quem auricomus impense dilexit Appollo,

EPODOS, COLON XIII.

Sacerdotem Veneris familiarem.

a ¶ Telis gaudens.) Diana, ut uenationis dea à poëtis ἰοχέαιρα, hoc est, sagittis gaudens, dicitur. ἔργον δὲ αὐτῆς, aureas habenas habens: quod et telis, dum feras insectatur, et equis utatur.

b ¶ Certaminis præses.) ἡνέριος Mercurium appellat, certaminis ueluti præsidem: non quod solus Mercurius ludis præsit, ceterum quia et hic deus nedum eloquentiæ et ciuitatis præsit, uerum etiam lucro. Quū igitur uictoria hic lucrum sit, recte uictoria à Mercurio uenisse dicitur: nec immerito ἡνέριος, certaminis uel ludi præses appellatur, quantum ad lucrum, et ad uictoriam attinet.

c ¶ Radiantē ornatum.) αἰγλῶντα ὄσμορον, id est, uictoriā: per hanc splendidus ornatus uictori obtingit.

d ¶ Equinum robur.) Periphrasis est, ἱπποῦ δυνάμις, pro fortibus equis. ὧν ἄρματα, pro eis ἄρματα πεισθέντες, frenis obtemperantes. Quomodo currus obtemperant frenis: per metonymiam accipiendum est: currus enim equis, qui freno et habenis cohibentur, morem gerit, quoq; trahitur et uehitur, uel inuitum sequi necessum est.

e ¶ Vocans late potentem deum.) καλέων δυνάστην. Hieron tantum equestrem deum Neptunum uocat, equis nempe uictoriam assequi desiderans. Equestrem autem Neptunum esse, in Olympijs antehac indicatum: et apud Virgilium 1. Georg. liquet, dum poëta Neptunū hac ratione implorat:

- Tuq; o cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percussa tridenti.

f ¶ Alij quidem poëtæ.) Hieroni affectum et amorem et beneuolentiā suam ipsius poëta cōmendat, quasi dicat: Celebrant alij poëtæ quoscunq; uoluerint, per me illis liberum erit. Ego uero mi Hieron, te unum essetam, tuas uirtutes prædicabo: quandoquidem tua hoc uirtus mereatur: nec ullo, qui unquam à

poëtis prædicati sint, inferior sis. Vel: ut alij poëtæ alios reges & principes suis carminibus extollunt, sic ego te meis hymnis ueho ô inclyte Hieron. Talis enim *αὐτὰ πόδοις* adijcienda est, quum desit. g ¶ Cinyram.) Exemplo Cinyra, quod de poëtis dixit cōfirmat. Cinyras, inquit, argumento esse potest, quem Cyprij poëtæ suis encomijs illustrem reddiderunt. Fuit aut Cinyras Cypriorum rex Apollinis & Paphi filius, uel, ut alij, Eurymedontis & Paphiæ Nymphæ, sacerdos Veneris, adeo diues, ut prouerbio locum dederit, Cinyræ opes. Meminit huius hic Cinyræ, & posthac in Nemeis de eo plura sunt adnotata. Recordatur hunc etiam Homerus:

τὸν ποτὲ οἱ κινύρης δῶκε ξυωγίον εἶν.

^a Cogit autem gratia beneficiumq; amicorum, illum cui amicitia exhibita est, ut pro benefactis quadantenus respondeat. Te ô Dinomenis fili, ^b Zephyria Locrensis uirgo in sua urbe celebrat, quod tua uirtute ab hostili manu præter spẽ erepta, iam in tuto agat. Porro deorũ iussibus ^d Ixionem hæc aiunt mortalibus dicere, qui petrosæ alligatus rotæ circũuoluitur: Benefactorẽ præclaris uicissitudinibus, ab ijs qui beneficium acceperint, soluendum esse.

Hactenus laudatoriũ statum, quo Hieronẽ à uictoria, quam curru & equis adeptus est, prædicauit. Iam ad cōmunem locum Gratiitudinis sese confert, pulchre ab Ixionis exemplo gratitudinem suadens. Insigni autem gnome primum ad hoc utitur. a ¶ Cogit autem gratia &c.) Quæ prouerbio *χέειν πικρὰ*, apud Sophoclẽ in Aiace cōsonat. gratia, inquit, *ποίτιν*, hoc est, *ἀμειψίαν*, uicem rependens pro amicorum beneficijs, uel amicorũ beneficia *ὀπιζομένη*, id est, *ὑπεροπὴ παρολυσία*, ponẽ sequens. Beneficium enim præcedit, compensatio sequitur. quæ tum se gratũ esse Hieroni, tum uero Locros Epizephyrios præcipue debere, quos ab Anaxilai manu eripuit, ut præcedenti ode patefactum. b ¶ Zephyria Locrensis.) Per Zephyriam Locrensem uirginem, ipsos Locros Epizephyrios intelligit: uirginem urbem ceu nymphã dicit. c ¶ Deorum iussibus.) *θεῶν δ' ἐφεταγῆς*. A contrario exemplo gratitudinem suadet. Ixion propter ingratiitudinẽ, æternis cruciatibus addictus, suo malo edoctus, cunctos ad gratitudinẽ hortatur.

Ixionem.)

d ¶ Ixionem.) Ixion Phlegyæ filius, quum apud Iouem ageret, Iunonem deperiit: quare intellecta, Iupiter nubem in specie Iunonis ei opposuit: quæ cum Ixionem habens, in terram ac deinceps ad inferos est protrusus, quod gloriaretur se Iunoni in delicijs fuisse. Rotæ itaq; apud Plutonem alligatus est uiperis cinctæ, ut Ouidius 4. etiam Metamorphoseos testatur:

Voluitur Ixion & se sequiturq; fugitq;

Quin & Pindarus fabulam hanc ipse ordine subiungit.

STROPHE II. COLON XV.

Id enim aperte didicit, dum apud ^bmites Saturnios dulcem uitam transigens, diuturnā non sustinuit felicitatem: quando insana cupiditate Iunonem deperiit, quam Iouis iucundi thori sortiti sunt. ^cAt ipsum iniuria ad noxā insignem compulit: mox se digna passus, difficilimum laborem obtinuit. ^dDuo enim operosi eius errores sunt. Alter quidem, quod primus, nō sine fraude, suorum cōtribuliū sanguinē hominib. admiscuerit:

ANTISTROPHE, COLON XV.

Quodq; olim Iouis uxori in altis & fabrefactis thalamis insidiatus sit.

a ¶ Idem aperte.) A fabula Ixionis amplificat. b ¶ Mites Saturnios.) Ὀυρανέσι παρὰ κρονίδæς. Enallage numeri est, Saturnios pro Saturnio. Est enim unicus duntaxat Iupiter: plurali pro singulari usus, sibi peculiari more. c ¶ At ipsum iniuria ad noxam insignem compulit.)

ἀλλὰ νῦν ὕβρις ἐς αὐτὰρ ὑπεράφανον ὤρεσ. Premium iniuriæ quod fuerit, exponit. Est autem Aeolicum αὐτὰρ, pro αὐτῷ. Solent enim ipsi inter duas uocales u interponere, ut ubi cōmunis lingua αὐτῷ dicat, ipsi αὐτὰρ faciant: ex αὐτῷ ipsi αὐτῷ. Sic pro αὐτῷ dicūt αὐτῷ. Est enim αὐτῷ per contractionē ab αὐτῷ, ab αὐτομα, id est, ledo. Hinc apud Homer. Iliad. 9.

πρὸς δὲ διὸς θυγάτηρ αὐτῷ, ἢ πάντας αὐτῷ.

d ¶ Duo enim operosi errores.) Duo, inquit, grandia peccata sunt Ixionis, ob quæ cōmeruit pœnam istam apud inferos. Alterum, quod inter homines primum se cōtribulis sui cæde contaminarit, siue quod primus contribulem

suam occiderit. Alterum delictum est, quod Iouis uxori insidias tetenderit.

Piratae. ^c **¶** Insidiatus sit.) $\pi\epsilon\sigma\alpha\delta\varsigma$ insidiari est. Hinc marini praedones $\pi\epsilon\sigma\tau\omicron\iota$ appellantur, hoc est, insidiatores. Proprie tamen in itinere uel terra insidias meditantibus piratae sunt: unde et apud Euripidem et Sophoclem tragicae $\delta\ \sigma\tau\epsilon\gamma\omicron\iota$ dicuntur.

ad omne ^a **¶** Decet autem perpetuo in quauis re obseruare medium. Thorii autem ^b indecentes ad summam eum coniecerunt ignauiam: nam accedentem nebula illexit, secumque concumbere fecit. Rem itaque uanam secutus est iners homo. Forma sane coelesti praestantissimae Saturni filiae similis erat: quam fraudem Iouis illi struxerunt manus, pulchram noxiam. ^d Quatuor dein radiorum uinculum fecit

EPodos, COLON XIII.

Eius perniciem.

^a **¶** Decet in quauis re.) Gnome est, qua et alios et Ixionem mediocritatis et modestae summae uirtutum comonefacit. Honeste et cum uirtute conuersari debebas dijs et Iunoni Ixion, tu aequi sorti contentus acquiescere, non alieno insidiari thoro, quae maxima tua est impudentia. ^b **¶** Indecentes.) Indecentes thori, id est, ab honesto auersi et alienati, adulteri. ^c **¶** Pulchram noxiam.) Appositio est, $\kappa\epsilon\lambda\omicron\upsilon\ \pi\eta\mu\alpha$. Quod rem uanam, id est, nebulam, Iunonis specie adamaret Ixion, Iouis hoc consilio factum, ut ei pulchra noxia hinc esset. Pulchram dicit, propter speciosissimam nebulae formam. Noxiam ideo, quod licet tum non intelligeret, propterea sit rotae apud infimos alligatus. ^d **¶** $\tau\epsilon\tau\alpha\pi\lambda\eta\mu\omicron\upsilon$.) Rotam quatuor radios habere dicit, ut duo manibus, reliqui pedibus tribuantur.

^a **¶** Qui & in uincula, e quibus effugere non daretur, per membra sua prolapsus, uulgatam famam percepit. Atqui sola nubes, solam arrogantem prolem ei sine gratijs peperit, nec inter deos nec homines munus ferentem: cui nutrix Centauro nomen indidit. Is & equis Thestalis ad Pelij conualles mixtus, admirandum progeniit exercitum,

exercitū, utriq; parenti non ab similem: ^b inferiori enim parte matrē, superiore uero patrē referebat

a ¶ Qui ¶ uincula.) ἀφύκτοις γοπέδαις, inuitabilibus, à quibus corpus et membra sua liberare nequeat. ab α σερπικῶ μοεῖς, et φδύγω. γοπέδαι, παρὰ τὰ γῆα καὶ τὴν πῆδαν. Periphrasis est rotarum. Intelligit enim quatuor rotarum radios, quibus et manus et pedes alligatus uoluitur. b ¶ Vulgatam. πολύνισον, uulgatam, multis cōmunem, et ad quosuis pertinentem. Videlicet benefactoribus referendam esse gratiam. c ¶ Sola.) Nulla enim unquam nubes aliquem peperit. μόνον, solum et unicum, ante quem et post quem nullum alium protulerit.

d ¶ Sine gratijs.) αἰδύ χαρίτων, id est, acharin, immanis, agrestem, deformem, crudelem prolem. e ¶ Nec inter deos.) Hoc est, neque diuinæ, neque humanæ omnino naturæ participē. f ¶ Conuallēs.) σφυγός planta pedis est: metaphoricè pro imo, et conuallibus accipit.

g ¶ Admirandum exercitum.) Enallagen numeri uel synthesin hic non secutus sum. Græce est, progeniti sunt utrisq; admirandus exercitus. Perinde ac latinus poeta dicit:

Pars in gramineis exercent membra palaestris. Et Homerus:

ὃ πλῆθος ἐπὶ νῆας ἀρ' στρατὸ ἀπ' ἐνὸν το.

Thessaliæ mons est, uel Magnesiæ in Thessalia sita, Pelium. h ¶ Inferi- Pelium. ori parte matrem.) τὰ ματρίον. In Magnesiæ Thessaliæ prouincia Centaurus cum Thessalis equis rem habens, Centaurorū multitudinem (quam suo more στρατὸν uocat, martium eius robur uel ea uoce adumbrans) progeniuit: inferiori parte matri equæ similes, superiori Centauro. De Centauris Plin. lib. 7. cap. 56. hæc tradit: Pugnare ex equo Thessalorum inuentum est, qui Centauri appellati sunt, habitantes secundum Pelium montem. Hinc nata est fabula, quod bifformes dicantur. Apud Isocratem διφύεις, inferiori parte equi, superiori homines. Dicuntur autē κένταυροι, id est, stimulatores, à κεντέω, id est, stimulo. qui et alio nomine apud Lucianū ἵπποκένταυροι appellantur, id est, equorum stimulatores. Per Hippocentavros equites prædæ et spolijs intentos, περσάτες καὶ ὀδισσῆς, quos Germani Schnaphanos uocant, Lucianus intelligit: harpyias nimirum equestres, rapina et prædæ et latrocinij non ignobiles.

STROPHE III. COLON XV.

"Deus omnia ^b pro sua uoluntate perficit. Deus

Z 3

us inquam qui & alutam Aquilam assumpsit, &
 marinū Delphina permutat, superborumq; mor
 talium quendam inflexit, cæteris immarcescibilē
 gloriam impertijt. Me uero defugere operæpre
 cium est imbellem maledicentiæ morsum. Vidi
 quidem iamolim in egestate constitutum uitupe
 ronem Archilochū infensis conuicijs impingua
 tum. Diuitiæ autem ubi sapientiæ sorti coniun
 ctæ fuerint, præstantissimæ sunt.

a (Deus omnia.) Diuinæ potentie præconio, Ixionis factum amplifi
 cat. quasi dicat: Non mirum, si in eam coniecit poenam Ixionem Iupiter: omnia
 enim potest: eaq; eius natura est, ut malos puniat & bonos conseruet.

b (Pro suo nutu.) ἐλπίδας pro uoluntate & decretis accipit. ἐπι
 ἐλπίδας, pro uoluntate. c (Alutam aquilam.) Aquila in aëre uera
 santium præstantissima, in marinis Delphin est uelocissimus, in terris homo cun
 ctorum animantium nobilissimum est. Qua creaturarum triade, Deum coele
 stium, terrestrium, marinorumq; omnium dominari ostendit: nec usquam quic
 quam esse, quod diuinæ maiestatis potentiam effugere possit. d (Mora
 sum.) φούρυς δακνός. Correctio est suiipsius, quod nolit ipse aliquo con
 uicio Ixionem sugillare, tametsi Archilochō cōuicia bene cesserint. Aureum sa
 nè Pindari iudicium, quo conuicia detestatur. Quid enim, Deum immortalem,
 alienius à literis, remotius à Musis, magis à pietate sepositum, atq; conuicia, atq;
 scommata, & ignaui & imbelles morsus? Impotentium muliercularum, qui suis sem
 per affectibus rapiuntur, conuicia sunt: non uirorum. Laides Corinthiæ & Philo
 nide huiusmodi teterrimo sunt uitio obnoxij. Vtinam qui & pij & eruditi ha
 beri uolunt, hodie sibi ab hisce temperarent. Vtinam Pindaricam hanc mansue
 tudinem animis nostris uolutaremus, si CHRISTI seruatoris nostri clemen
 tia, suauitas & mitissima cōsuetudo nos nō permoueret. Atq; hanc animi intem
 perantiam & infrenatam lasciuiam Quintilianus, non minimū uitiorum esse
 censet: cuius probitas uel Iuuenale teste innotuit, dū inquit: Expectas ut Quin
 tilianus ametur? boni uiri paradigma Quintilianum faciens. Et quia insignis
 & uerè cedro digna eius est sententia, subijciam. Quanquā autem illic de rhe
 tore agat, licebit eam tamen eius de altercatione sententiā omnibus planè pie
 tatis & literarum amatoribus perspectissimam esse. Bonas altercator, inquit,
 uitio iracundie caret: nullus enim rationi magis obstat affectus, & fert extra
 causam,

causam, & plerunq; deformia cōiicia facere, ac mereri cogit: & ipsos nonnunquam iudices incitat melior moderatio, ac nōnunquā etiam patientia. Et paucis interiectis: Nam est res animi iacentis, & mollis supra modū frontis, fallitq; plerunq; quod probitas uocatur, quæ est imbecillitas. Pulchre igitur & eleganter & pie Pindarus noster conuicia & Archilochi & qualiacunq; execratur. De Archilochi autem uetere Lyrico 9. Olympiorum ode nonnihil auditū est.

d (Diuitiæ autem ubi sapientiæ coniunctæ fuerint.) Quæ sint ueræ diuitiæ, alia haud inuenusta gnome exprimit. Nempe genuinas & germanas diuitias esse, nō quæ cōiicijs cōsistentur, sed quæ uirtutibus & sapientiâ splendeāt.

ANTISTROPHE, COLON XV.

"Tu uero nūc utrunq; clare potes libera mente exhibere domine, multorū quidem sublimiū uicorū atq; exercitus gubernator. Quod si quisquam diuitijs & honore per totam Græciam alium ex ijs qui antè progeniti sunt, præstantiorem dicit, laxa uanaq; mente solus secum pugnat. At uero^b floridam ascendam classē uirtutem laudaturus. Iuuentutem quidem fortitudo & audacia in duris bellis adiuuat, unde & te aio immensam gloriam inuenisse

EPODOS, COLON XIII.

Cum inter equites pugnantem, tum pedites.

a (Tu uero nunc utrunq;.) Ratiocinatione rhetorica Hieronem ueris diuitijs clarum esse probat, cuius maiorem talem ponit: Sapientia & facultatibus ornatus, ueras diuitias possidet. Assumptionem uel minorem huiusmodi: Tu Hieron potes utrunq; libera mente exhibere. Hoc est, tu Hieron sapientia & opibus diues. Quæ minor quia bimebris est, ideo alteram eius partem de potentia seu diuitijs ita confirmat, *πολλὰ αὖ μὲν*. Es enim multorum uicorum atq; exercitus, id est, Pindarico more, fortium populorum, gubernator. Deinde aliam eiusdem partis probationem, per collationem cum alijs adfert. Vanus est & errat, inquit, quisquis unquā aliquem Græciæ regem te clariorem fuisse adserit. Postea ab effectibus fructu ueræ diuitias eius exerit. *νέοτα γὰρ μὲν*. & pedestri & equestri pugna inclytum tibi peperisti nomen. Iam expeditionem dea-

finare bellumq; facere, opum sunt. Haftenus cōfirm. auit alteram assumptionis partem, uidelicet Hieronē opibus & potentia clarum esse: mox sapientia quaeque ipsum praeminere hunc ad modū confirmat: Nā cana tua consilia, inquit, felicem mihi ad omne laudis argumentum materiam praebent: hoc est, praeter etatem prudens es. Complexionem, quia necessario intelligitur, consequiturq; & profuit ē praecedentibus, omittit: nimirū talem: Ergo tu ueris diuitijs conspicuus es ō Hieron. Ad syllogismum haec dialecticum simpliciter hunc ad modum referuntur:

Qui sapientia & opibus clarus est, ueras possidet diuitias.

Hieron sapientia & opibus clarus est,

Hieron igitur ueras possidet diuitias.

b ¶ Floridam ascendam classem.) Quid in classe faciet cum laude uirtutis? Metaphora est. Laudes Hieronis enumerans, & uirtutes eius percensens, pulchre instructam & exornatam classem conscendam: id est, non à recto calle deuio, non fingam quicquam, extra periculum ferar, ut quemadmodum illi qui in bene firmata, cōglutinata, conspataq; aduersus uim aquarū & fluctuum nauis, facile citra periculum, quō uolunt, perueniunt: sic ego ingressus iter praecursorum & uirtutū Hieronis, facile quod animus tulerit persequar. Est enim Hieron (ut per cōparationem sumā) instar floridæ classis, ē qua nihil non bonorū, aromatiū, fructuum, arborū, gemmarū, & id genus reliquorū promitur.

Tuæ aut iuuenilis ætatis cana prudentia, fortunatum mihi ad tua decantanda praeconia carmen omnino praebet. ^aSalue: hoc epinicij Punicae mercis in morem trans cœruleū mare demittitur. ^bSin tibi ^cAeolico modo compositum ^darri det Castoreum melos, age experire occurrens ^egratiā citharæ, quæ septem intensas gerit chordas. ^fCaue autem tui ne sis dissimilis (^gnec adulatoribus permittas aures tuas) uerū ^hpueris sit pulchra perpetuō simia

STROPHE IIII. COLON XV.

Pulchra.

^a ¶ Salue, hoc epinicij.) Hieronē liberalitatis admonet. Hymnus meus instar Phoenicium mercis, mare transit, pro lucro uidelicet. Phoenices mercatus

et negotiationis nomine clari sunt, apud Sophoclem: ὠνὴρ ἔθον καὶ πρᾶ-
σις ὡς φοῖνιξ αὐτῶν. Comparat ergo Phœnicum mercimonijs hymnū suum.
Iam pro mercibus lucrū expectatur: sic pro hymno Hieronis liberalitatem Pin-
darus præstolatur. Potest etiam hoc nomine cōmendare poëticen suā Hieroni
Pindarus. quasi dicat: Hoc noueris inclyte rex, mea poëmata haudquaquā esse
uulgaria, sed quæ à me scribuntur, cum terra tum pelago expetuntur, terram
et maria transuolant, non minimo applausu excipiuntur. Idq; iam tua potissi-
mum causa, mea Musa certe merebitur. Nemo nō enim tua encomia cognosce-
re percipiet. Vt ergo Punicæ merces Pontum celeriter, magna multorum ex-
pectatione percurrunt, haud dissimilem ad modum hic hymnus, tuas uirtutes
concinens, et ad indigenas et externos transmarinos citato cursu accelerat ui-
am. Quæ ratione de sese posthac etiam dicit, confidenter de sua in lyrica præ-
stantia sanè pronuncians, Statuarius non sum, etc. b ¶ Sin tibi Castoreū
melos aridet.) τὸ καστὸρεὺν δὲ γὰρ αἰολίδεσσιν ἡρόδωτος. A simili inuitat
Hieronem, ut et huius hymni periculum faciat, eumq; examinet, perinde atq;
antea Castoreum à se missum explorauerit. Si Castoreū tibi iam antea placuit,
quæso ut et hunc epinicon perlegas, placido uultu intuearis: nam non minus,
ut equidem in spem uenio, gratiæ allaturus est. Proinde Castoreum melos, hym-
num appellat alium, quem ultra pactum mercedis, ceu corollarij uice Hieroni
transmiserat, saltationi accommodum, quæ aliàs et Pyrrhiche dicitur, qua ar-
mati saltabant. Hac Achillem primum ad pyram Patrocli usum, Aristoteles tra-
dit. Castoreum itaq; uel à Castore et Polluce, ut Interpreti placet, uel à Castore
animali, ut ex Hesychio colligitur: quod Dioscuri sint saltatores, ac primum
Pyrrhichen sue armatam saltationem inuenerint. Tum quod Castori, quem la-
tini fibrium nomināt, sua sit quædam saltandi formula. Quidam, ut Scholia ad-
ijciunt, Castoreum, rhythmum esse quendam putant, ac numerū, quo Lacones
Castoris et Pollucis cultores, in hostili conflictu utantur. Initium aut hymni,
quem Castoreum appellat, fuit:

Σλῶες δ', τι λέγω ζαθέων ἱέρων ἐπ' ὄνυμε.

c ¶ Aeolico modo compositum.) αἰολίδεσσιν ἡρόδωτος, Aeolico ritu,
Aeolicis chordis, quod lyrico modo sit compositus hymnus. Aeoles enim lyrici
sunt uel citharædi. d ¶ Arrideat.) θέλω, id est, uolens, hilari fron-
te, obuijs uulnis. e ¶ Gratiam septifonæ citharæ.) ἐπ' ἑπτακτύπῳ, hoc
est, septifonæ citharæ. Non uacat sacramento: indicat enim lyricen suam se-
ptem ingenuarum artium cognitione remidere. f ¶ Caue autem tui ne sis
dissimilis.) Secundum statum, uel tertium huius odæ locum paræneticum or-
ditur: quo admonet Hieronem, ut sibi à perniciosiss, quibus aulæ principum re-

fertæ sunt, adulatoribus caueat. g ¶ Nec adulatoribus permittas.) Paraphrastice interposui, Nec adulatorib. permittas aures tuas. Quod etiam si non est in textu, ad sententiam tamen et mentem poetæ omnino non nihil efficit.

h ¶ Pueris sit pulchra simia.) Prouerbiū est, καλὸς τοὶ πῖθων παρὰ πᾶσι πᾶσι. quo puerorū simplicitas indicatur. Pueris formosa uidetur simia, quum tamen reuera Simia omnium pulcherrima sit deformis, ut aliud Græcorū adagium habet, πῖθῳ δὲ ὅμορφός τε καὶ δὲ ὁμορφὸς ὄσσι. Viri autem prudentis est, alio iudicio præditiū esse, nec statim approbare uel refutare, quod adultores uel cōmendarint, uel eleuarint.

“Rhadamanthus itaq; bene habuit, quando quidem irreprehensibilē prudentiæ suæ fructū cōsecutus est, neq; unquam fraude in animo suo delectatus est, ita, ut semper ^badulorum & im-
²²postorum consilijs obtemperaret. Calumniarum
²³artifices, ingens ^cutrisq; malū, ^dmoribus impense
²⁴uulpibus similes, lucro uero quid magis inhiat,
²⁵quā iīdem? ^fVt uero piscatori retis in profun-
dum merfi lignum leue nō occidit, sic ego ^gsuper
marino septo non tingor.

a ¶ Rhadamanthus.) Exemplo Rhadamanthios, calumniam et adu-
latorum fraudem uitandam hortatur. Rhadamanthus Iouis et Europæ filius,
Cretensium rex, quia summus iustitiæ cultor fuerit, nec suis applausit adula-
toribus, ideo à poetis apud inferos umbrarum esse iudex fingitur, uti 2. Olym-
piorum ode perceptum. b ¶ Adulorum.) Πιθῶνς adultores et

impostores appellat, à Πιθῶν, id est, murmurare, musitare, quod clancu-
lum submurmurent, aliorum famæ detrahant. c ¶ Utrisque.) ἀμφοτέ-
ροις. Adulationes et calumnias grauitè nocere ait et calumniatori, et cal-
umniæ passio. Sed fr̄e fit diuino iudicio, iuxta illud Hesiodum, ut calumnia et
damnum in machinatorē suum et auctorē recidat: ut uerissime poetā dixerit ille:

ἢ δὲ κακὴ βολή, τῷ βολούσαντι κακίστη.

ὁ πρόφρων, interpretes, delatores, ac ueluti subuates. d ¶ Moribus.)

Et apud ὄργας. In Olympijs supra et Pythijs, et hic, et posthac 9. Pythiorū, dein
Aristoph. ceps 1. et 2. 1. et 6. Isthmiorum, ἢ δὲ καὶ τὸ ὅπον, mores, et modum,
in Equit. rationem, studium, conatum, affectum, propensionem, καὶ τὸν ὑπόπλυν,
hoc

hoc est, cum nimia cura, aliqua in re cōmorationem, festinamq; sollicitudinē significat. e ¶ Vulpibus.) Astutos, uersutos, insynceros esse adulatōres uult, dum uulpibus eos confert. f ¶ Ut uero piscatorij retis.) Sibi non curae esse calumnias, nec posse ab adulatoribus suum deturpari nomen. Ac ueluti sit ipse apud regem delatus, quae hactenus de calumnia dixit, in sese transferri. φέλλω, inquit, leuius istud piscatorij retis lignum nō mergitur, sed semper supernatat: sic & ego meorum osorum liuore, inuidētia, emulatione, non supprimor, non succumbo, nō occido. g ¶ Super marino muro.) τῶν ἐξ ἑκῆς & ἄλλων. Per maris septum, ipsam maris perspicuitatem intelligit, ut Scholia. Potest autem referri ad φέλλω, quod ipsum τὸ φέλλω super maris facie supernatet. Sin ad Pindarum, tum metaphorice pro inuidiorum liuore accipiendum est. Maris profunditas, & perspicuitas, & altitudo, suis ipsius septum & munimentū est: ergo septum maris, simpliciter Pindaro est profunditas maris: uel, profundum mare, inaccessum generi mortalium natura: Nam ars nauis repperit. Talis ergo est comparatio: Perinde ac leuius sagena piscatoriae lignum non occidit, sed supernatat super faciem & perspicuitatem maris, sic ego super inuidiorum odio, (quod aequē horrendum est atq; profunditas & aspectus maris) non uincor, non pereō.

ANTISTROPHE, COLON XV.

„ Impossibile deinde est, ut ^b dolosus ciuis inter
„ bonos fortem sermonem proferat: attamen om-
„ nibus assentās omnino sese applicat. 'Cuius ego
„ in fuco haud sanē comes esse cupio. 'Liceat aut
„ amicum amare mihi: aduersus uero hostem, ho-
„ stis existens ^c lupi instar curram, asperū interdum
„ iter ambulās. 'Omnibus tamen modis apud regē
„ candidus praestat, & eximius habetur, siue in co-
„ pioſi exercitus, siue sapienti reipublicae admini-
„ stratione. 'At cum Deo contendere nephas est,

EPODOS, COLON XIII.

„ Qui interdum quæ exigua sunt exaltat, inter-
„ dum alijs, quæ in alios transferat, adimit. ^b Sed
„ neq; hæc mentem inuidiorum sanant. 'Qui ue-

ro abundanti cuiusquam facultate tangitur, suo
 antea cordi triste hulus inflixit, priusquam quæ
 secum anxie molitur, adsequatur. ^k Atqui iuuat la-
 bore æquo animo ferre eum, qui collo suo ius-
 gum aptat. Nam aduersus stimulum calcitrare,
 lubrica & pernicioſa uia est. ^m Faxit Deus ut meis
 hymnis conuerſari bonis poſſim.

a ¶ Impoſſibile.) In adulatorū deſcribenda natura immorās, detracto-
 rem candido & ſincero uiro confert, quē ſua perſona introducit. b ¶ Do-
 loſus ciuis.) Dolosus ciuis, id eſt uerſutus, uerſipellis, adulator. c ¶ Cu-
 ius ego comes.) ὁ μετέχω οἱ θράσος, non particeps ero eius temeritatis,
 audaciæ, ſceleris, leuitatis, temerarij facinoris. d ¶ Liceat mihi.) Ἐ-
 λορ εἶν. Votum eſt, quo interim, quomodo ipſe erga adultores affectus ſit,
 breuiter digrediendo demonſtrat: ac iuxta ſua perſona boni & conſtantis uiri
 conditionem proferit: quæ eſt, quod ſyncerum & candidum amicum ſincere
 de amet & candide, inimicum uero auerſetur, ac fraudulentum alia ſubinde arte
 occurrat, malumq; cuneum malo nodo querat. e ¶ Inſtar lupi illi occur-
 ram.) Ὑποβόσσομαι, occurram. δίκαιον λύκος, inſtar lupi. δίκαιον cum
 genitiuo, ſimilitudinis aduerbium. f ¶ Omnibus modis.) ὅτι πάντα,
 pro eis πάντα δὲ νομῶν, ut ſuprà. Boni uiri & conſtantis fortunam ſubiun-
 git. Et belli & pacis tempore bonus uir apud reges, apud principes, adeoq;
 præclaras reſpublicas magni æſtimatur, cæterisq; merito anteſertur. ἀνθυ-
 γλωσσος, qui rectæ linguæ eſt, qui uera loquitur, qui non ſucatus eſt, ſed ſyn-
 cerus, ſed uerus, candidus. g ¶ At cum Deo contendere.) Tametſi In-
 terpres hunc de inuidia locum de Bacchylide intelligendū putet, cuius poemata
 Pindaricis apud Hieronem ſunt prælata, nec inepte eò referri poſſint: maior
 rem tamen gratiam habet, ſi indefinite ad omnes in uniuerſum liuidos rediga-
 tur. Porro inuidos in Deum eſſe impios docet. Qui aliorum fortunæ inuidet, in
 Deum peccat, qui bonis ſuis iam hunc, iam illum mirifice ornat. h ¶ Sed
 neq; hæc.) Inuidos hæc non conſiderare, dolet Pindaro. Nam ſi, quantum erga
 ſeſe Deum concitarent, ſecum expenderent, lentius rariuſq; inuidentiæ mace-
 rarentur. i ¶ Qui uero abundanti.) Damnum quod inuidos comitetur
 exponit, quale & Horatius innuit, quum ait:

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

k ¶ Atqui iuuat æquo animo &c.) Apoſtrophe ad ſemetipſum, ut inui-
 dentium

dentium ipsi, siue Bacchylidis, siue aliorum odium æquiore animo ferat: quare
doquidem nunc adsueuerit sustinere liuidorum dentes, iamq; aduersus istorum
æmulationē duxerit callum, atq; adeo induruerit. Metaphora est, à bubus sum-
pta: quorum si insueta aratro admoucantur iugo colla, facile cicurantur.

l. ¶ Aduersus stimulum calcitrare.) ποτὶ κέντρον λακτιζέμεν. Ada-
gium est, Actorum 9. etiam usurpatum: quo significatur, eum acrius incidere
malum, qui potentiori reluctatur. Ductum à bubus aratro submissis, qui etiam si
primum inmites sint, ut ægre iugum ferant, coguntur tamen. Quamuis enim
et subsilient et calcitrent aduersus centrum, id est, stimulum aratoris: quo ma-
gis calcitrant, eo magis stimulo punguntur. Estq; ratio, quare debeat patienter
morsum inuidorum ferre. Qui resistere uult inuidis, contra stimulum calcitrat,
hoc est, magis læditur. Satiùs ergo est cōtemnere, quàm uel nauci inuidiam, de-
tractionem et odium facere. Nam contempta hæc, minus officiunt.

m. ¶ Faxit Deus.) Cohæret uotum et huius odes conclusio cum præ-
cedentibus. Quasi dicat: Vnicum remedium meum est, quo inuidiæ stimulos læ-
befacto, ut minus sentiam, nempe conuersari bonis. Est igitur sententia: Donet
mihi hoc Deus Opt. Max. ut bonis conuersari queam, meis studijs et hymnis.
Quod si fiat, animus meus adeo candidorum cōmercio leuatur ac recreatur, ut
ipsi inuidiæ laqueum, quod aiunt, mandem, medium uel digitum ostendam.

EIDEM HIERONI CELETE
VICTORIAM ADSECV-
TO, ODE III.

STROPHE I. COLON XIII.

Ptarim ego ^acōmuni linguæ nostræ
precatione, si res ita ferat, Chironem
^bPhylllyriden, ^cVranidæ lateq; mode-
rantis Saturni prolem, ^duita defunctū
modo reuiuiscere, eumq; in ^efmis Pelij montis ha-
bitare locis: agrestem quidem hominem, ^fCen-
taurū nempe, sed amico erga mortaleis animo:
qualis erat, dum ^gfilium ^hperfecta sanitate desi-
derabilem educauit Aesculapium, heroem illum
quorumuis morborum propulsatorem.

ENARRATIO.

Argumentum.

Hieronis 16. & 17. Pythiada uincentis in gratiā hanc oden conscripsit. Est autem tota paracletica. Consolatur enim Hieronem calculo laborentem, ut malum istud fortiter perferat. Quia uero decumbenti Hieroni hanc pangit paraclesin, ideo conuenienti exordio, à uoto nimirum medico auspicatur. Optat enim Chironem Aesculapij præceptorem optimum medicum superstitem esse, ut eum secum, ceu optimū calculi propulsatorem, ad Hieronem usq; perducatur, utq; per eum Hieron sanitatem recipere possit. a ¶ Cōmuni linguæ nostræ.) *κοινόν*, hoc est, cōmune uotum appellat, id est, publicum, quod Hieronis salus toti rei publicæ conferat. b ¶ Philyriden.) Chiron Centaurus Philyræ unius Oceanidū & Saturni filius esse dicitur: hinc *Χίρωνος* patronymica forma Chiron appellatur. c ¶ Vranidæ.) *Ὠρανίδης*, Saturnus Vranides. *Ὠρανὸς υἱός*, Cœli filius. d ¶ Vita defunctū.) *ἄρι-χόδιον*, & uita defunctū & absentem significat. Homerus *ἄρι-χόδιον* frequenter Ulyssēm dicit. e ¶ Imis.) *Βάσσασι* pro *Βύσσας* dorice: imis locis, uallibus seu antris. *παλὶς* pro *παλὶς Δωρικῶς*, Thessaliæ mōs est. f ¶ Φῆγ.) Gigantem Centaurum signat. Chironem ergo & ferocis & procere stature hominē *φῆγ* nominat. Hinc & *φῆγ* seu *φόβ*, Thessaliæ sunt, ut est apud Homerum in catalogo nauium:

οἱ δὲ φῆγες ἔνιμον το, πρὸς Βοιῶνι Νεαλίμνῳ.

Corpore planè efferrum, sed mente in totum humana iuxta ac benigna.

g ¶ Filiū.) *τέκνον* non Chironis, sed Coronidis siue Arfinoës.

h ¶ Perfecta sanitate.) *ἀνωδυνίας γαργεῖσθαι*, hoc est, sanitatis membra corpusq; forte reddentis. Quo minus doloris & infirmitatis cuipiam inest, hoc est semper ualentior.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quem præclari regis Phlegyæ filia Arfinoë protulit: quæ priusquam ^aLucinæ ope à partu liberaretur, ^bab aureis Dianæ telis in thalamo domita ad Ditis ædes descendit, Apollinis artibus & imperio. Neq; enim uana est Iouis filiorū ira: ^dsiquidem ipso neglecto, ex quo nescio mentis errore, ^ealias nuptias probauit, quā antea clām patre comoso admixta fuisset Apollini.

More

More suo poeta digre dicitur, idq; ante uoti completionem, ad Aesculapij ortum & educationem: quomodo uidelicet mater eius Phlegya filia, telo sit Apollinis traiecta, priusquam Aesculapium pareret. Hanc alij Arfinoen, ut Asclepiades & Aristides, appellant: alij Coronida, ut Hesiodus in Theogonia & Homerus hymno in Aesculapium, & Ouid. 2. Metamorph. ubi lepide & eleganter hanc fabulam de Aesculapio & Coronide commemorat. Hesiodus:

τῷ μὲν ἄρ' ἦλθε κέραι, φράσσε δ' ἄρ' ἔργ' αἰδέαλα
φοίβῳ ἀκορσενόμῃ, ὅτ' ἄρ' ἔχυσ γῆμε κερωνίῃ,
εἰλατίδης φλεγυῖο διογνήτοιο θυγάτρα.

Homerus in hymnis:

ἠτῆρα νόσῳ, ἀσκήπιον ἀρχοῦ αἰδέειν,
ἵδμ' ἀπόλων, ὅρ' ἐγένετο δῖα κερωνίς,
διωτίῳ γ' ἐπιδίῳ, κερὲν φλεγυῖα βασιλῆϊ.

Aristides in Commentario de Cnido sic inquit: Aesculapius Apollinis filius & Arfinoes, quæ dum uirgo esset appellabatur Coronis, Leucippi filia erat, qui patrem Amyclam, auum Lacedæmona habuit. a (Lucinæ ope.) εἰλεθῖα, εἰλεθῖα, εἰλεθῖα, Lucina est, cuius officium Septima Nemeorum ode depingit, dum inquit,

εἰλεθῖα πάρεδρ' μοιραῶν βαθυφρόνων. &c.

b (Ab aureis Dianæ telis.) δαμῖα χρυσέοις τόχοισιν ὑπ' ἀρτέμιδ' & εἰς αἰδ' αὐο δόμον γ' ἐν θαλάμῳ κατέβη. Domita aureis arcubus Dianæ, ad Plutonis domum in thalamo descendit. Signum χ, quod hic ab interpretibus apponitur, indicat hyperbaton, nec conuenientem admodum uocum collationem & œconomiam. Quidam γ' ἐν θαλάμῳ pleonasmum hic esse uolunt: uerum non uideo, qui pleonasmus admitti debeat, si γ' ἐν θαλάμῳ refertur ad locum regię eius, in qua est percussa à Diana: id quod faciendum per χ, subindicatur, ut sic fiat σιωπᾶς:

1 domita 3 ad Plutonis regiam descendit

2 aureis Dianæ arcubus 4 in thalamo.

c (Ira.) χέλ' & γνώμῃ est, quæ Coronidi Apollinis timendam fuisse iram docet: generatim omneis ad timorem & reuerentiam Dei inuitans.

d (Siquidem ipso neglecto.) ἐκφλωεῖσθαι, ubi posthabuisset uel neglexisset. Ratio est, quare Coronis Dianæ telo sit percussa. e (Alias inuptas.) Videlicet, ἔχυσ ἀρηαιδικῶς.

EPODOS, COLON XV.

Quumq; purum Dei semen gestaret, nō per-

tulit accedere ^anuptialem mensam: neq; ualde sonantium Epithalamiorum uociferationem sustinuit, perinde ac sociæ & ^ccoætaneæ puellæ uespertinis ^dludere cantionibus assolent: Atenim absentes deperiit, multorum aliorum exemplo.

» ^eEst autem uanissimum hominum genus, quod

» uicina, & ea quæ coram cernuntur, cōtemnens,

» quæ procul uentosa & inania sunt, circumlustrat,

» eadem immodica spe affectans.

^a (Nuptialem mensam.) Hoc est, nō expectauit, donec Apollo eam sibi publicis nuptijs copularet. ^b (Epithalamiorū.) *παμφώνων ὑμεναίων*. Per hymenæos epithalamia intelligit, quo sponsum & sponsam puellæ laudant, & cōcinunt nuptiale carmen. Quemadmodū Theocritus Epithalamio suo Helenam Menelai sponsam cōmendauit. ^c (Coætaneæ.)

ἄλικες pro *ἡλικες*, *δ'ωρικῶς*. ^d (Ludere.) *ὑποκρίεσθαι*, blandiri, adulari & ludere puerum cum pueris, puellam cum puellis significat: uel alternis canere, ut altera chori pars, alteri epithalamii cōcinendo respondeat.

^e (Est autem uanissimum hominum genus.) *γνώμη* est, qua hominū curiositatem damnat, qui aliena & sibi incomprehensibilia sectantur: præsensibus, quorum tamen præcipua gerenda cura, neglectis. Sic Thales Milesius non obseruauit quæ ante pedes essent, dum in scrobem incideret, astra superna contemplans. *φύλον ὄσις*. à genere neutro ad masculinum descendit, *ἀνθρώπων* respiciens.

STROPHE II. COLON XIII.

Ingens itaq; ^aincōmodum formosa ^bipsa Coronis accepit, cū hospite enim Ischy arcadico cōcubuit. Nec ea quidem res latuit ^cspeculatorem. Nam Pythone ^dsacrificiorum copiam suscipiens, sensit admissum hoc ^eLoxias rex, fidē adhibens æquissimo ^ffamiliari suo cū cta dījudicanti menti,

» quæ mendacijs nō attemperat, nō fallit, quamq;

» nec Deus nec homo, opere aut consilio ^gcircumuenit.

Incommodum.)

a ¶ Incommodum.) αὐτὰρ pro ἔτλω, Aeolice. b ¶ Ipsa for-
mosa Coronis.) καλὴ πεπλοῦ λήμματα ἰσθμῶνιδος, pulchrā uestem ge-
rens Coronidis consilium. Periphrasis est, pro prudente et formosa Coronide.

c ¶ Speculatorem.) σιῶπον. Apollinē hic simpliciter speculatorem
dicit, quem in Olympijs Deli speculatorem uocauit. d ¶ Sacrificia recia-
pienti.) μελοδόνει, sacrificia recipienti: ἀ μῆλον pecus, et δέχομαι ca-
pio, quod pecudes illic in uictimam cædantur.

e ¶ Λοξίας.) Apollo Lo-
xias, id est, obliquus à poetis dicitur: quod oblique petentibus oraculum respon-
deat, ac enigmatice, ut utroq; uersum oraculum tandem uerti queat, ad eufortu-
nium et infortunium. Aristophanes in Pluto: τῷδε λοξίας

ὁ θεῶν δῶκε τρεῖς ποδὶ ἐκ χειρὸς ἀλάττω
μέμψιν δικάειν μέμφομαι ταύτῃ.

f ¶ Familiari suo.) κρινῶνι πρὸς οὐδὲ πᾶσι. Apollinis familiaris, et
consiliorum eius particeps, mens est: quod nō ut homines, per alios alia cogno-
scat, ceterū ipse sua undiq; præsentia omnia uideat, omnia resciscat, iuxta illud
Homericum:

ἡελίος θ' ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακέρδεις.

Pulchre Pindarus ita fabulam de coruo, per quem rescuerit delictum Apollo,
reiecit: rectius eius rei cognitionem Apollinis menti et prudentiæ attribuens.

g ¶ Circumuenit.) κλέπτει, furatur, defraudat, πρὸς ἀλογίᾳ.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Agnosens igitur Apollo peregrinū Ischyis
Elati filij thorum, nefariamq; fraudem, amanda-
uit a sororem b Laceream. Nam iuxta ripas c Boe-
biadis uirgo Coronis cōmorabatur. Malus por-
rò genius ad malum educans, domuit ipsam: cuius
ius internitionis pleriq; uicinorum d cōsortes fu-
ere, uti ex paruo semine exiliens ignis, totam in
monte syluam sua stare consueuit.

Perseuerat in Narratione continuò, quomodo Coronis interierit edisserens.

a ¶ Sororem.) Apollinis soror Diana est. b ¶ Laceream.) λα-
κέρεια ciuitas Magnesiæ, autore Hellanico, apud Stephanum. c ¶ Boe-
biadis.) Boebias lacus est Lacereæ adiacens. τρεῖς pro τρεῖς, Dori-
cum participium. d ¶ Consortes fuere internitionis.) ἐπαύρου pro
b

ἐπικύρου. Et bonæ & malæ significationis uerbum est ἐπαυρεῖν. germanice gnieffen, und endigelten. Hesiodus, quemadmodum & hic Pindarus, in malam partem accipit, dum inquit:

πολλάκι καὶ ξύμπαρ πόλις κακῶ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ,
ὅς τις ἀλιφαίνει, καὶ ἀτάδαλα μηχανεῖα.

Fuerunt ergo cōsortes culpæ Coronidis pleriq; mortaliū: peste enim cū ipsam, tum alios plerosq; uicinorum Apollo & Diana confecerunt. ἀμα, σωκεῖν ἔστι, pro ὁμῶ. alioqui ἀμα in priori acutum admittit. e ¶ Multam in monte syluam.) Comparatione pestis scuitiam, ob Coronidis delictū inmisit & explicat, posthabita applicatione. Estq; huius loci summa: Quemadmodum ē paruula scintilla ingens ignis suboritur, qui multam ac totam quampiā syluam exurat: sic pestis ē paruus nata principijs, confertam secum populorum stragem trahit: atq; ad cō Coronis peste infecta, plerosq; uicinos suos intoxicauit.

f ¶ Vastauit.) αἰσώσμεν, ignobilem reddidit. ab αἰσώω uerbo, quod à nomine αἰσός descendit: quod ab α priuandi uocula, & ἵσμι sciō, defluit. Homerus Odys. α.

νῦν δ' ἐτέρως βόλον ποθεοὶ κακὰ μητιόωντες,
οἱ κείνον μὲν αἶσον ἐποίησαν πόρ' ἅντων.

EPODOS, COLON XV.

At ubi ⁴super murum posuere ligneū puellam cognati, radiusq; Vulcani tener circūcurrit, tum dixit Apollo: Non porrò in animo perferam, ut genus meū miserrimo interitu perdam, cum graui matris luctu. Sic fatus in primo gradu filium ex morte corripuit, cui pyra accensa in geminas sindebat se partes. Quem & Magneti Centauro tradidit, ut doceret eum qua ratione noxios multum in hominibus depellere pharmacis suis morbos posset.

Vt Aesculapiū filium suum ex flammis, & ex aluo materna eripuerit, utq; instituendum Magnesio, hoc est, Thessalo Centauro Chironi, in arte medica tradiderit, hac epodo enumerat. a ¶ Super ligneum murum.) Struis liignorū uel rogi est metaphora: rogi enim quo cremanda mortua Coronis erat, intelligit. Qua de re Ouidius 2. Metamorph. ita canit:

Quæ

Que postquam frustra tentata, rogemq; parari
Vidit, & arduos supremis ignibus artus,
Tum uero gemitus (neq; enim coelestia tingi
Ora licet lachrymis) alto de corde petitos
Aedidit: haud aliter quàm cum spectante iuuenca
Lactentis uituli dextra libratus ab aure
Tempora discussit claro caua malleus ictu.
Ut tamen ingratos in pectora fudit odores,
Et dedit amplexus, iniustaq; busta peregit,
Non tulit in cineres labi sua Phoebus eosdem
Semina, sed natum flammis, uteroq; parentis
Eripuit, geminiq; tulit Chironis in antrum.

STROPHE III. COLON XIII.

Huiusmodi quidem igitur quotquot uenerunt,
suapte sponte subnatis hulceribus infecti, aut ful-
gido ære membra uulnerati, aut lapide eminus
iacto, aut æstiuo igni perditum corpus, aut frigore,
aliud ex alijs moeroribus liberando eduxit: hos
quidem^a mollibus incantationibus medicinā ad-
hibendo, illos autem decenti potione, aut mem-
bris undiq; adiungendo pharmaca, alios tandē
sectionibus rectos constituit.

Quos propulsare morbos, qualem medicinam etiam Aesculapium Chiro-
docuerit, subtextit. Primo, ut hulcera sua sponte nata: secundo, ut uulnera uiolen-
ter inflata: ubi πολὺν χαλκῶν, pro σιδ' ὑπὸν, non solum pro ære κατε-
χυστικῶς accipit: postremo, ut febricitantibus curaret. Prioribus duobus malis
Chirurgice fratre, posteriori medicorum θεωρητικῶς καὶ πράξει continetur: quum
hodie Clinice, atq; adeo nostrorum medicorum practice, à Chirurgica sit sepa-
rata. Ex hoc Pindari loco, apud priscos Chirurgen reliquæ medicine coniun-
ctam fuisse apparet. a ¶ Mollibus incantationib.) μαλακῶς. Qua
ratione egrotos curarit, explicat. Primo, alios, inquit, carmine sanitati resti-
tuit: carmine, inquam, hoc est, magia & incantamentis. Verum quum hæc ma-
gia nimirum superstitionem & impietatem spiret, à Christianis haud iniuria ali-
enissima debet esse. Quomodo enim Christiani esse possunt, qui suis carminibus

Fulgido
ære.

uelequos uel iumenta, uel infantes suos custodirentur, suis cōiurationibus & opinionibus primum & summum Decalogi præceptum defœdantes? At ueteribus hoc medendi genus in usu fuisse, uel Homerus testatur, dum Autolyçi filij, Ulyssis ab apro inter uenandum supra genu sauciati in monte Parnasso, sanguinem incantationibus à profluxu remorati sunt, & sisti fecerunt. Odyss. 7.

τὸν μὲν ἄρ' αὐτολύνος παῖδες ἑλθοὶ ἀμφ' ἐπ' ἔροντο,

ὠτὶ δ' ἄλλω ὀδυσσῆϊ ἀμύμονι αὐτὶ θεοιο

δὴν γὰρ ἐπιστὰς μὲν ἔπ' αἰοὶ δὴ δ' αἶμα κελευνόν ἔχετορ.

Secundo pharmaea adhibuit. Ad ultimum sectionem medendo admouit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

- » ^a Sapiencia uel lucro uincitur. Quod & hunc peruertit ingenti precio, aurum nimirum in manibus apparens, dum ab inferis ad uitam reuocaret ^b Hippolytū, qui iam antea morte captiuus tenebatur. Deiecto itaq; per amborum pectora fulmine, uitam eis manibus suis Iupiter ademit.
- » Proinde urens fulmen infixit mortem. ^d Decet ergo honesta à superis mortaliū mentes inquirere:
- » quippe quæ agnoscant quali perpetuò uel iuxta
- » pedes illis constitutæ sint obnoxiaē sorti.

EPODOS, COLON XV.

- » ^f Ne mihi dulcis animula uitam ad immortalē festines: ^g te uero, quæ uires tuas non superat, arti adiungas.

^a (Sapientia uel lucro.) Lucrum, quo uel ipsa sapientia ligatur, Aesculapio nocuisse innuit. Medicorum est uiuentes languidos in uita conseruare, nō etiam perfunctos fato, uitæ restituere. Quare dum mortuum Hippolytum ad superos reuocauit & resuscitauit, quod humane naturæ modum excedit, impie egit. Hinc & in sese & à se suscitatum, irati Iouis fulmen torfit. ^b (Hippolytum.) Hippolytum textus non exprimit. Fertur tamen, ut Scholia habent, defunctum uitæ Hippolytum Aesculapius auro insecutus uitæ reddidisse. Alij Tyndarum, alij Capanem, alij Glaucum, Orphici Hymenæum, Stesichorus

rus

rus Capanem & Lycurgum, alij Præti filias. Sunt qui Orionem uitæ restitu-
tum putent. Plutarchus quidem Phineï filias. Pherecydes deniq; sentit, quod
Delphis morientes reuiuiscere fecerit. Atqui si tantus fuit medicus Aescula-
pius, quæ se à fulgetro non seruauit? quæ se iamolim ipse non resuscitauit?

c ¶ Per amborum.) δὲ ἀμφοῖν, per amborum, Aesculapij uidelicet
& ab eo curati. Ἰφίτας Dorice pro Ἰφίτας: sicut Ἀντίοχος supra, & alia mul-
ta.

d ¶ Decet ergo.) ἔχοντα. Damnat insigni gnomo hominum per-
uersa studia, qui suis humeris uel imparem, uel indecentem prouinciā subeunt.

e ¶ Iuxta pedes.) τὸ πῶς ποδὸς, ad pedem. Prouerbiū est, quo mo-
nemur inquirere, quæ nostro pedi sunt accommoda, quæ sunt præsentia, quæ nos-
tram, nempe humanam decent naturam: sumpta à calciamenti metaphora.

f ¶ Ne mihi dulcis animula.) μὴ ὀλίγα ψυχῆ. Hortatur suam ipse
mentē, ut ne suis uiribus imparia, int' olerabiliq; attentet: per immortalē uitā,
humanis humeris nō ferenda indicās. Nam si per immortalē uitā, futurū hic secū-
lum intelligamus, nemo non uidet Epicurum nobis hic fieri Pindarū & ἄλλων.

g ¶ Te arti adiungas.) αὐτῷ, hauri. μεταφορικῶς aggredere;

¶ Utinam sapiens ille Chiron antrū Pelij mon-
tis inhabitaret adhuc: ^b quantum illi dulces hym-
ni nostri uoluptatis præberent. Atqui medicum
ipsum bonis uiris in acutis & acribus & calenti-
bus ægritudinibus adhibere uellem: ^c aut quem-
piam Apollinis uel Iouis natum. Quin & naui
^d Ionium præterlegens mare, ^e apud Arethusam
fontem, ad Aetnæum hospitem Hieronem ap-
pulissim,

STROPHE IIII. COLON XIII.

Syracusarum eximiū regem, sciuius clemen-
tem, bonis fautorem, hospitibusq; admirandum
parentem. Ad quem, ^g si geminam ego gratiam,
auream nimirū sanitatē adferens, hymnumq; Py-
thiorū certaminū, quæ suū per coronas splendo-
rem habent, quas præstantissimus olim ^b Phere-
nicus ⁱ Cirrhæ tulit, uenissim, alto ^k traiecto pon-

to, ¹coelesti stella fulgentius certe lumen fuisset:

a ¶ Vtinam sapiens ille Chiron.) εἰ δὲ σόφρων. Post longā tandē in-
fert de Chirone & Aesculapio fabulæ digressionem, redit ad institutum exor-
dio cœptum. Et quia exordij uotum incompletum permansit, ideo tanquam hy-
perbaton plus aequo prolixius fuisset, repetit ex integro uotum & exhortationē
illam. Appellat autem non simpliciter sapientē Chironem, sed σόφρωνα,
hoc est, sobrium, temperantem, ac ueluti mentem & affectus seruantem.

b ¶ Quantum uoluptatis.) καὶ τί οἱ Φίλτρον. Amatoria potio est
philtrum apud Theocritum in Pharmaceutria, qua in anorem quisquam per-
ueneficas pertrahitur:

πᾶ μοι τοῖς δάφναι φέρεθ' ἐς ὕλην, πᾶ δὲ τὰ Φίλτρα. Hinc Ouid.
Philtro nocent animis, faciuntq; furoribus aptos.

Hic uero poëta μεταφορικῶς pro re grata, & iucunditatem adferente, siue
pro uoluntate accepit. Φίλτρον, ἀπὸ τῆς ἡδονῆς. c ¶ Aut quem piā

Apollinis uel Iouis natum.) Apollinis natus, est Aesculapius, ut hactenus enar-
ratum. Iouis filius est Apollo. Per patrem enim, quum ait, ἥ τινα λαοὶ δα-
κεκλημένον, ἢ πατέρ' &, κατ' αὐτονομασίαν Iouem intelligit. Iouis au-
tem filius Apollo est medicus. Porro treis uetustissimos medicine & reperto-
res & autores, hic subintroducitur, Chironem, Aesculapium, Apollinem. Nam ut So-
ranus Ephesinus ait, Medicinā Apollo reperit, Aesculapius amplificauit, Hip-
pocrates perfecit. Quorum unum sibi adesse, κατ' ὄνυχ' precatur, ut Hie-
roni uel febricitanti, uel podagra, uel calculo laboranti subueniat. d ¶ Io-
nium mare.) ἰονίαν τέμνων θάλασσαν. Ioniū mare uocat quod est apud
Siciliam, à uicinis Ionibus in insulam Siciliam indicans: ab Ione uel Ionio uiro Illy-
rio, ut Theopompus, uel ab illic percuntibus Ionijs dictum mare, ut Archida-
mus in Scholijs. e ¶ Apud Arethusam fontē.) Arethusa fons est in Or-
tygia Siciliæ ciuitate. f ¶ Ciuius clementem.) πρᾶν ἀνδρῶν. Per
amplificationem obiter laudat Hieronem à clementia & mansuetudine erga ci-
ues, à candore, à liberalitate. g ¶ Si uenissē.) εἰ κατέβην, pro ἡλ-
θον, itidem ut Homerus:

πρὶν τινα κεκρυμένον κατὰ βήματα ἐκ δὲ σ' ὄρον. pro ἔλθην.

h ¶ Pherenicus.) Prima Olympiorum equi Hieronis Pherenici facta
est mentio: nomen equo à uictoria inditum est. i ¶ Cirrhæ.) Cirrha op-
pidum Locrorum est, non longe à Delphis & Pythone: unde periphrastice Py-
thonem, seu Pythios ludos per Cirrham intelligit poëta. k ¶ Traiecto.)
πεγᾶσας, pro πεγᾶσας, Pindarico & Dorico more. l ¶ Coelesti stel-
la.)

Plin. lib. 4.
cap. 3.

la.) Auxesis est hyperbolica: nullum enim neq; in terra, neq; firmamento lumen est Sole maius seu fulgidius. Per antonomasiam, per coelestem stellam Solene intelligit, ut 1. Olympiorum eundem fulgidum astrum, sed per catachresin dixit. Hic recte ἀστέρα nominavit. Est enim ὡς ἀληθῶς μέγιστον γὰρ ὅρανόν φῶς τε καὶ ἀσὴρ ἥλιος, ὅπως ἰὺ χριστὸς ἀσὴρ κόσμος τηλαυγέστατος ὄσι.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

At rogare pro te constitui mecum Rheam matrem, quam iuxta ædes meas unā cum Pane noctu^a puellæ iugiter celebrant, castā deā. ^b Quod si rectum sermonum cacumen intelligere nosti, uetera quidem discere potes: nimirum quod dii immortales ad unum bonum, duo mala imperant mortalibus. ^c Quæ quidē insipientibus intolerabilia sunt, neq; quicquā ornate ferre possunt. At boni, quæ pulcha sunt foras uertunt.

Rheam deorum matrem pro Hieronis incolumitate se imploraturum spondet. Nō piget hic adscribere, quæ Aristodemus in Scholijs adfert. Ait enim ille, Olympicum tibicinem à Pindaro institutum in montem secessisse, ut illic sese canendo exerceat: atq; ibi multum strepitus & ignis densum apparuisse globum: quem & Pindarus animaduertens, lapideū Rheæ simulacrū pedibus incedere sensit. Hinc & Panis & matris deūm Rheæ simulacra ante domū suam statuit. Præterea ciues quosdam Delphos misit, qui sciscitarentur, quidnam sibi uis uelint. Quibus oraculum respondit: μητρὸς θεῶν ἱερὸν ἱδρύσασθαι. Hoc est, templum matris deorum extrue. Hinc ciues oraculo consternati, unā cum Pindaro Rheam colebant. a ¶ Quam puellæ.) τὰν κῆραι. Puellas nedum suas, sed alias item puellas, ac Thebanas uirgines & matronas intelligit, Rheam uenerantes, domui suæ contiguam & appositam. Nam & templum Rheæ prope ædes Pindari erat. Ideo autem Rheæ & Panis sese imploraturum opem spondet, quod eos sibi propitios sciret, utpote quorum simulacra ex oraculo & prodigio primum ipse extruxerit. Quin & Pana in montibus admodum Pindaricorum hymnorum saltitasse autor est Philostratus. Tum & ob eam causam Pana Rheæ iungit, quod Pan ei adsideat, ut ipse uates noster γὰρ τοῖς κεχωρισμένοις τῶν ἁθένων adscrit: tum quod uterq; montanus. Pan enim Menala, Rheæ Idam incolit. b ¶ Quod si rectum sermonū.)

Status huius hymni est. Consolatur Hieronem, ut æquiore animo ægritudinem suam ferat, reputans humanæ secum naturæ imbecillitatē, infelicitatem & incommoditatem, quam princeps poetarū Homerus graphice Iliados ω depinxit: nimirum eam semper talem esse apud mortales, ut unum bonum perpetuū duo mala, uel simplex bonum duplex malum adnexum habeat. Versus quorum hic Pindarus sententiam refert, sunt apud Homerum huiusmodi:

δίοι γάρ τε πίθοι κατὰ κείαται γ' ὁ δὲ δῖος
 δῶρων, οἷα δίδωσι κακῶν, ἔτερος δ' ἑάων,
 ὃ μὲν καμύϊσας δῶν ζεὺς τὸρ πικέραωθ',
 ἄλλοτε μὲν τε κακῶν ἐπιμίσγει, ἄλλοτε δ' ἑδλῶ.
 ὃ δέ κε τῶν λυγρῶν δῶν, λωβητορ' ἔθηκε.
 καὶ ἐκακὴ βέβρωσις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἔλαυε.
 φοιτᾷ δ' ὅτι θεοῖς πετιμυλῖθ', ὅτε βροτοῖσι.

c ¶ Quæ quidem insipientibus.) Mali & insipientes non forti possunt animo mala perferre. Boni uero & mala occultant, & bona uertunt foras: hoc est, bonis fruuntur læti, mala fortiter sustinent & occultant. Metaphora sumpta est ab ijs, qui maculis deturpatum pallium gestantes uel uestem, maculas quantum fieri potest, introrsum uertunt & celant, mundiciem forinsecus ostendentes. Sic boni maculas malorum constantia sua & inconcussio animo & absdunt & sufferunt, aduersus ea perdurant: sequendis uero rebus modeste letantur. Quo simul monet, ut bonorum huiusmodi mentem Hieron sequatur.

EPODOS, COLON XV.

“Te uero fatum felicitatis sequitur. Siquidem populi ductorem regem, si quenquam alium, magna fortuna respicit. ^b Vitam ab omni incommodo immunem neq; apud ^c Aeacidem Peleum, neq; apud æqualem deo Cadmum reperiis: qui tamen & ipsi ^d mortalium felicissimi fuisse dicuntur: quiq; in monte Pelio, Thebisq; portarum septenario conspicuis, Musas concinentes audiuerūt, quando Cadmus ^e Harmoniam fœculorum pulchritudine insignem, Peleus uero Thetin, inclytam prudentis Nerei filiam, duxere.

a ¶ Te uero fatum felicitatis.) A regio fastigio ad patientiam hortatur. Etiam si

Etiam si calculo labores uel podagra, cogita interim te regem, te multorum popu-
lorum ductorem esse, id quod diuinitus accepisti, atq; infortunium corporis
tui & ualitudinis, status tui culmine cula. **b** ¶ Vitam ab omni infortu-
nio immunem.) Elegantissima gnome est, qua ut mitius ferat suam egritudi-
nem hortatur, ab exemplis consolans. Multi alij clarissimi reges non potuerunt ab
omni infortunio liberi esse: quare & illorum exemplo disce sortem tuam æquius
sustinere. **c** ¶ Acacidem Peleum.) Acacus ad Iouem stirpem suam re-
fert: ergo & Peleus Acaci filius beatus est uel eo nomine. Porro clarissimorum
regum Pelei & Cadmi exemplis probat, nemini absolutam ac nulli malo obno-
xiam in hoc mundo felicitatem accidere. Felicissimus Cadmus fuit uel propter
hanc causam, quod ipse cum uxore sua Harmonia tandem in deorum numerum
asciti, draconum curru ad campum Elysium migrarunt. Hinc reliqui commenti
sunt fabulam de permutatione Cadmi & Harmonie in dracones, quæ apud
Ouidium 4. Metamorph. extat. **d** ¶ Mortalium felicissimi.) Nam Ca-
dmi auus Iupiter, Mars socer, Venus socrus, Thyone & Leucothea filie sue-
runt, Bacchus & Palæmon generi. Hinc Cadmum αὐτίθεον, diuinum ac deo
similem appellat. **e** ¶ Harmoniam.) Harmonia Martis & Veneris filia
est. **f** ¶ Oculorum pulchritudine.) βοῶπις, quasi oculos bouis habē-
ntem: id est, magnos: ac deinde pulchros per μετάληψιν, ac per σιωπῆ-
δωλὴν tota formosa significatur, perinde ac posthac Thyonen λονκώλῳ
uocat, quibus epithetis Homerus Iunonem etiam ornat.

STROPHE V. COLON XIII.

Porro dii superi, utriusq; ^a conuiuæ esse uolue-
runt. ^b Saturni q; filios reges aureis infidētes thro-
nis illi uiderunt, ac ^c munera acceperunt. ^d Iouis au-
tem gratia ē prioribus translatis laboribus, rectū
statuerunt cor: ^e ac rursus alio tempore ^f tres Ca-
dmi natæ, grauib; afflictionibus lætitiæ partē
abstulerunt patri. Iupiter nanq; ^g in desiderabilē
formosæ Thyones lectum sese cōtulit.

Et summam felicitatem, quibus nuptiæ Cadmi & Pelei decoratæ sunt, &
summam infelicitatem, quam postea in liberis perceperunt, subiungit: pulchra
antithesi gnomen de humane fortune instabilitate paulo ante cōmemorata tra-
ctans. **a** ¶ Conuiuæ esse uoluerunt.) αἰσωντο, conuiuati sunt.

b. ¶ Saturni filios.) Deorum est periphrasis, *νεοῦ παῖδας*. Ipsi Peleus & Cadmus deos in suis nuptiis, aureis insidere thronis conspexerunt.

c. ¶ Munera acceperunt.) *ἑδ' ὡς* dotem significat, quæ sponso à sponse parentibus uel amicis datur: sicut *φῆρ' ὡς* dos est, quæ sponse à sponso donatur. Improperie pro donis uel muneribus hic accepit. Nam Peleo ducenti Theatin, Neptunus equos dono dedit, Vulcanus gladium. Cadmo uero accipienti in uxorem Harmoniam, Venus aureum monile dedit muneris: quod accipiens Polynices, per successionem generis tradidit Eriphyle, ut Amphiarao ad bellum Thebanum proficisci persuaderet.

d. ¶ Iouis gratia.) *δῖος δὲ χεῖρ*. Iouis uoluntate è malis prioribus translati, fortes fuere & constantes & beati.

e. ¶ Acrurusus alio tempore.) *ὅτ' αὖτ' ἐχέοντο*. Alio mox tempore infelices uisi sunt. Quantum uterq; mali sint perpeffi, primo Cadmus, mox Peleus, subiicit.

f. ¶ Tres filie Cadmi.) *τρεῖς μὲν ὁξείαισι*. Quod tres filie Cadmi uariis sint actæ malis, earumq; nomine pater, satis ex poetis constat. Semele enim, quæ & Thyone, fulmine icta periit: Agaue & Ino in rabiem uersæ, filios suos lacerarunt: hæc Melicertem, illa Penthea: id quod Ouid. etiam tradit.

g. ¶ In lectum Thyones.) Thyonen à Ioue solummodo uiolatam introducit, omittis Agaue & Inone. Ratio est, quod hæc fuerit origo mali, & ex hac in reliquas sit transfusa culpa, ac in ipsos adeo parentes. Nam in dracones Cadmus & Harmonia permutati tandem leguntur. Thyonen appellat, quæ aliàs Semele (quam & Euripides in Antigone Dionen uocat) à *θυῶν*, id est, sacrificare: uel quod sit *θυγάς*, id est, sacrificia, hoc est, bacchica, & ueluti furens, ignea, quod calens & ignea sit uini natura. Est enim mater Bacchi. Hinc Semele etiam dicta est, quasi *σὺν τὰ μέλη*, hoc est, membra corporis sui cōcutiens: quod fit, dum in torculari botri calcantur. Tum enim uinum ex uuis exprimentes membra sua cōmouent, ac uinum ex eo compressu, ueluti infans ex aluo matris nascitur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Huius filius autem, quem unicum immortalis Thetis Phthiæ peperit, in bello (Iliaco) animam exhalās cōcitauit accensa sui pyra Danaïs luctū.

“Sin quis uero mortalium in mente sua ueritatis uiam continet, decet illum à beatis accepto beneficio frui. Alij namq; aliàs alte uolantiū uentorum flatus. Felicitas uero nō diu apud hominem perferat:

seuerat. Quæ si copiosa & pondere suo grauis
me sequuta fuerit,

EPODOS, COLON XV.

Modicus apud modicos, magnus apud ma-
gnos ero. Fortunam porrò me complectentem
semper animo meditabor, meoq; in studio cura-
bo. Quod si mihi teneras diuitias porrexerit De-
us, in spem uenio, posthac ingens me inuenturū
decus. Nestorem, Lyciumq; Sarpedonem, ho-
minum memoria, per sonoras odas, quas sapien-
tes fabri poetæ cōpegerunt retinet, Virtus de-
mum, quæ ex solis carminibus agnoscit, in secula
durat, quò non cuius aditus facile patet.

a (Huius filius.) Quum more suo paucis fatum Cadmi ostenderit, Pe-
lei etiam infortunium subnectit: nempe ut ob filium eius Achillem in bello Iliaco
casum, & Danaï luxerint & parens. b (Siquis.) εἰ δὲ νόσος τις.
Gnome est, qua monet, ut præsentibus Dei donis grati utamur: quaq; à fastu
dehortatur, postquam nulla sit homini in hac terra perpetua beatitudo. quod
& Euripides sensit, dum ait:

ὁ μὲν γὰρ μέν ὁ δὲ οὐδ' ἔμόνιμ' ὅτι βροτῶν. hoc est,

Non durat ingens perpetim felicitas.

c (Quæ si copiosa.) Quales esse deceat & Hieronem & alios quos-
cunq; diuites, sua persona tacite adumbrat. Ego, inquit, etiamsi dederint superi
ut olim opulentus & beatus sim, attamen inter tenuis fortunæ homines tenuis
etiam ero, meq; illis attemperabo. Inter magnos uero & potentes atq; adeò me
clariores & opulentiores, magnus etiam ero, meq; illis equiparabo. Ne tamen
fortunæ meæ obliuiscar, minores me non contemnā: æquales mihi diligam:
maioribus ita conuersabor, ne me illis antefram. Præclaram sanè uirtutem,
candido & sincero animo minime indignam, Reipublicæ salutarem, Christia-
no etiam homini accōmodam: qua ne ob dona diuinitus accepta efframur, uel
quemuis inferiorem nobis status humani ratione contemnāmus, docemur: ne
maioribus nobis suum honorē derogemus: ne uē ipsi rursum optimates se deos
esse putent, inferioribus se ruderum instar æstimatis. Et quia ad Hieronem hanc
odam scribit, ideo palam non audens, sua interim persona, maiorem ipsum hu-

manitatem induere & mansuetudinē cupit. Nam hoc solet esse peculiare principibus, regibus, aulicis, potentibus, uirtutum, ut sese admirentur, inanes glorias efflent, sese Ioues, & si qui sint dii Ioue maiores, arbitantes: neminem ad se admittentes, nisi purpurā & ostrum indutos: inopes & pauperes ciues suos (quorum tamen sudore, ut ille ait, Curios simulant & Bacchanalia uiuunt) fugientes haud secus atq; abominationem, draconem, & pestem. Qui Ioues, ne Veioles dicam, si se quoq; homines esse cogitarent, discerent, quid hoc sibi Pindaricum uellet, cum paruis paruus ero, cum magnis magnus. Quid enim magis decet principes, uel quoscunq; statu suo præeminenteis, atq; candor & humanitas, clementia, benignitas? Quarum uirtutū quum nulla tantum non hodie in optimatibus reluceat, fit ut Echeti, cuius crudelitatem Homerus posteritati mandauit, habeantur. Tum etiam fit, ut nihil rerum cōmuniū feliciter administretur: quando Ioues isti non dignantur consuetudinem habere cum genere sese minoribus, nec suas rebus manus & animum accommodare. Hinc quanta malorū deinde Lerna scaturiat, nō est huius loci dicere. Quanto rectius Laertes & Ulysses, stirpis suæ fastigio seposito, hic cum bubulco Philetio, & subulco Eumæo, ille cum Dolio atq; Siculo anu cōmercium habet, ac sermones miscet: unde contingit, ut pastorum & uinitorum opera seruetur Ulysses: qui si aperta manu Ithacensibus heroibus se ingessisset, non suis fuisset restitutus sceptris, non suis redditus penatibus, non pudicam suam recepisset Penelopen. Quod si cui hæc tanquā ficta minus ardeant, uertat animum ad ea quæ de Traiano Plinius iunior in Panegyrico cōmemorat. Inter innumera enim humanitatis τεκμήρια, etiam hoc de eo memoriæ prodidit: Quod quū ceteri sublimia semper spectarent, ac ueluti dii essent, terram non sint ausi pedibus contingere (Lectica enim ac sexta ceruice, ut Satyricus ait, ferebantur) ipse primus ciuium suorum se similem esse ostenderit, inter suos & ipse incedens, terrā pedibus contingendo. Atq; hic demiror diui Maximiliani Ro. imperatoris prudentiam, qui quoties in ædibus colonorum delituit, ut illorum experiretur fortunam, uitam, statum? Qui ut Ro. Imperij, sic literatorum pater et benefactor, ex literis proculdubio tantā est clementiam & mansuetudinem cōsequutus (Nam literæ & humanitatē & alias uirtutes alumnorum suorum mentibus instillant) & infimis & summis sese attemperare potuit. Quod si prophana parū istis curæ sint, quid aliud, quæso, sacra, præter ταπεινοφροσύνην, spiritum demissum, & Christo conformē docent, hortantur, monent? Nōne CHRISTVS seruator noster, quū in forma Dei esset, semetipsum exinaniuit, serui accepta forma? Nōne pastoribus imæ conditionis hominibus denunciatus est? Nōne is ὁ ἀληθὴς πατὴρ ὁ ἀγαπῶν τὸ θεῖον, ὁ ἀγαπῶν τὸν κόσμον, ὁ ἀγαπῶν τὸν ἄνθρωπον, uniuersa in terris consuetus

dine

dine sua aliud nihil docuit, nihil præstitit, atq; candidi ac minime superbi spiritus exemplum? Proinde discant optimates & prophanorum regum, & omnium solius supremi regis Christi paradigmati, alios præ se non contemnere, clementiam, liberalitatem, & alias id genus regias uirtutes adsumant, adfuescant & ipsi suis ciuibus & subditis attemperare sese. Nec est quod suum ideo stemma obscuratum iri putent: imò tanto potius futurum est illustrius, quanto præclarior est, pius, mitis, suauis, clemens de prædicari regem, principem, & optimatem, quàm æthiop, quàm crudelem Echetur, impium uel Nerone, seu Phalarin, atrocem Dionysium. At principis familiaritas auctoritatem eius leuabit, contemptum gignet, maiestatem eius imminuet. Non repugno equidem, modum excedere, ut in omnibus rebus, sic hic perniciosum quoque fore. Atqui nemo quisquam, ut hic nimis sunt, efflagitat. Attamen satius est in hanc, quàm in alteram delinquere partem, ut amiciores, quàm crudeliores diuulgentur. Quantumuis enim ad ima sese demittant, propterea sui non possunt obliuisci fistigij. Perinde ac Pindarus, qui cum dicat se cum magnis, tum præcellentioribus conuersaturum: addit statim, sed meam interim fortunam non posthabebo: cauebo etiam ne me uel illis parem omnino reputem, sed Polypi mentem habens, quantum res tulerit, me illis addam socium. Hunc ad modum optimates in minorum se cœtu, sui non esse cacuminis immemores licet. Sedenim cessio surdis fabulam canere. Huc enim optima, optimi auctoris gnomen rapuit, & uel inuitum pertraxit, eam potissimum ob causam, ut & hunc & similes huius locos altius studiosis perpendendos, nec leuiter transcendendos indicarem.

d ¶ Quod si mihi Plutum subministrauerit.) Sua rursum persona καὶ ἰδοποιῶν Hieronem monet, ut in suorum præconiorum concentores poetas liberalior sit. e ¶ Nestorem.) Principes, eorumq; res gestas, poetarum opera æternitatem consequi tradit. f ¶ Virtus.) γινώσκων καὶ ἀγαθῶν. Virtus poetis prædicata sempiterna est, ut in 1. Pythiorum demonstratum. g ¶ Quò non cuius.) πᾶσι τοῖς. Non omnibus per æque facile est, res insignium heroum gestas, immortales facere. Qua breui

sententia Hieronem monet, ut se liberaliorem ei exhibeat,

ut magnificentius etiam ab ipso Pindaro prædicetur.

H^aOdie quidem oportet prope charū
uirum, ^bdiuitis Cyrenæ regem, te sta-
re ô Musa, ut cum ducente chorū Ar-
cesilao, & ^cLatonæ soboli, & Pythoni
augeas sequundum ac debitū hymnorū uentum.
^dVbi quondam aurearum Iouis aquilarum asse-
strix ^ePythia sacerdos, ^fhaud absente Apolline
^gBattū, ut frugiferæ colonus Libyæ fieret, ora-
culo designauit: utq; ^hsacra relicta insula, & curri-
bus & equis potentissimam urbem ⁱin albicante
mamma condāt,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^kTheræumq; Medææ carmen asportet, cum
decima septima generatione, quod olim ^liracun-
da nimis Aeëtæ filia ^mex immortali ore prædixe-
rat, regina Colchorum. Porro sic retulit semideis
Iasonis robusti nautis: ⁿAudite filij magnanimo-
rum hominumq; deorūq;: Aio enim, ex hac ^oma-
ri cincta terra, ^pEpaphi filiam, ^qurbiū radicem,
nec non ^rcuratricem mortaliū, transplantandam
esse ^sin Iouis Ammonis solo.

ENARRATIO.

Primum Arcesilaum Cyrenæum à Cyrene dici animaduertendum, quæ Li-
byæ urbs est, à Cyrene Hypsei filia, uel ab indigete fonte Cyre, Stephano auto-
re. De origine Cyrenes est etiam in 9. Pythiorum.

Argumen-
tum.

Supplicat Arcesilao Cyrenæorū regi, ut transfugæ Demophilo, qui ex ur-
be ob seditionem quandam exciderat, ignoscat, eumq; ad priorem suam consue-
tudinē & functionem uel sedulitatem admittat. Ac priusquam ad eum statum
perueniat,

perueniat, primum Arcesilaum ab urbe Cyrene, à maioribus, à Thera insula, ad quam Argonautæ appulerant, unde Arcesilai progenitorum origo: deinde à Pythia uictoria effert. Quibus omnibus ceu insinuatione poetice magis quàm rhetorice, ipsum sibi concillat, quo facilius Demophilo placatiorem reddat. Et quia hic hymnus omnium epinicionum est prolixissimus, quum certa quadam breuitate Lyrica gaudeant, modum excedit: eo rursus nomine omnium præclarissima ode censenda est, quod quæ uel Orpheus uel Apollonius Rhodius in suis Argonauticis cõplexi sunt, hic in unum ueluti fascem congesserit. a ¶ Hodie quidem.) σήμερον, pro σήμερον. Musam Clío alloquitur, ut hymnū hunc Arcesilao offerat. Hodie, id est, eo tempore, quo ad ipsum perferetur. præsentī pro futuro usus. Non enim eo die quo cœpit hanc oden pangere, è Thebis Cyrenen usq; perferri potuit. b ¶ Diuitis.) δῖπρος, hoc est, equis decoræ, strenuos equos alentis: hoc est, diuitis, potentis et bellicosæ. Nec temere Cyrenen δῖπρον, equestrem uocat: uerum ideo quod Neptunus primum Afros currus iungere docuerit: tum quod equestris dea Minerva, in Libya feratur nata. c ¶ Latonæ soboli.) λατοῖς δαῖσιν. Enallage numeri est. Siquidem unus est Apollo, qui Pythiæ uictoriæ autor est, certaminisq; tutor et præses, Latonæ filius. Orditur aut̃ propositione tali: O Musa, hodie necessum est, ut oden meam uictori Pythio Arcesilao Cyrenes regi offeras, quo eum à corona et uictoria prædices, quam ex Pythone retulit. Ab hac propositione, Pythonis occasione, digreditur, perinde ac statim indicabimus. d ¶ Vbi quondam.) γυνάπτου. Iupiter totius uniuersi medium emetiri uolens, aquilas celeritate pares et ab ortu et ab occasu dimisit, quæ peruolantes ad Pythone urbem prope Delphos tandem sibi mutuò obuiarunt. Quare ex illo aquilarum concursu, ibidem totius etiam orbis machine medium esse definiuit. Postea in eius rei memoriam duas aureas aquilas conficiens, Apollinis delubro dicauit: quarum imagines in Phocico bello, ab Eumelo illato, sublatae sunt. Hec Scholia. Per aureas ergo aquilas Pythij Apollinis templum hic significat στυγερόθυκός. ἄγῳμα templorum huiusmodi insigne Græci appellauerunt, de quo 13. Olympiorū nonnihil supra indicatum. Atque hic statim prolixiā digressionem inchoat, donec ad huius ode perueniat τέλος. e ¶ Pythia sacerdos.) ἱέρεια pro ἱέρεια, per syncopen. Hinc apparet sacerdotes Apollinis mulierculas et puellas fuisse, non uiros. Sic in rebus gestis Apostolorum, quandam Pythonico spiritu perfusam uaticinatā esse, hoc est, sacerdotem Apollineam fuisse, memorie proditum est. f ¶ Non absente.) οὐ ἀρδόμενος, pro ἀρδόμενος, Dorice. Non peregre profecto, nō absente, sed præsentē, et domi agente Apolline. g ¶ Battum.) Quomodo ex oraculo

Quam Delphico maiores Arcefilai ex Thera insula in Cyrenen Libyæ coloniam dedu-
 charus Cy- xerint primum narrat. Sunt qui Battum hunc Theræ insule regem primum
 reneis fuerit Aristotelem uocatum tradant: inter quos est Herodotus: & ab oraculo Pythio
 hic Battus, Battum, quod Libyorum lingua regem sonat, appellatum. Alij, quia impeditæ
 aperit quod suæ linguæ nomine Pythonem accesserat, βαττον, à βατταρίζω, quod est
 est Aristo- balbutire, dictū. Alij Coccysga, quod non posset integra sonare uerba. Acefari-
 phan. Pluto der non ob linguæ balbutiem, quod τραυλός esset, uerum quod sua sponte lin-
 prouerbiū, guam inflexerit, pronuntiationi aptando: quandoquidem eloquentia & consi-
 Batti σιλ- lio floruerit, nominatum existimat. Hæc de nomine. De profectioe Batti
 φιορ. Delphos uersus discors est autorū apud Interpretem sententia. Qui propter uo-
 cis sue intricacionē oracula scitatū inuisse putāt, tale oraculū illi datū adfenerāt.

Βάττ' ἐπὶ φωνῶν ἡλθες, αὐτὰρ δὲ σε φοῖβος ἀπόλλων
 ἐς λιβύων πέμπει, μῆλο τρώφορ οἰκισῆρα.

Nomine uenisti huc uocis pie Batte: sed ipse

Fœcundam ad Libyam purus te mittit Apollo.

Meneclæ, quod & uerisimilius, autor est, orta Theræ seditione, Battum unā
 cum suarum partium hominibus à patria excidisse. Atq; cum non liceret redire
 Theram, Delphis consuluisse Apollinē, num sibi armis esset patria repetenda.
 Tum Pythiam sacerdotem eiusmodi responsū dedisse:

Βάττ' ἐπεὶ καὶ κούρῃ, τοδὲ δούτερον ἐδὸλον ὀδύνα.

ἔρχο λείψ' ἀλίου χώρῃ, ἢ περὶ αἰνῶν
 ἡῶν. πρότερον δὸλον ἐκβαλε πέθει πέθειν.

σεῖρόν γ' ἔσθ' ὁσίως, ἢρ μισοὶ πολλ' ἀθέμιστος.

οἷα τ' αὐτὸς ἔρξῃ, τοῖον τέλ' αὐτὸν ἰκάνει. hoc est,

Antè malum passus, nunc prospera Batte require.

Vade ac linque domum pelago cinctam, meliorem

Terra dabit sortem (responsis fidito nostris)

Auroram aspiciens, celer hinc patriam fuge fraudem.

Tellurem sancte colito, quam perfidus odit.

Quilibet ut uitam duxit, sic ultima cludit

Vitalis status, meritis & postera primis

Aequiparant se fata. Adeò bene uiuere pulchrum.

h. C. Sacrarelictæ insula.) Therā intelligit, quæ una Sporadū est, à Me-
 maliare Cadmi nepotū quodā condita, in qua pueros octo uel septem annos na-
 tos nō deplorabant, si uita defungerentur: autore Stephano. Porro sacrā hanc
 ideo appellat, quod templū illic Neptuni & Mineruæ fuerit, ut memorie pro-
 didit Theophrastus. i. C. In albicante mamma.) ἀργινόν τι μαστῶν,

in splens

in splendida uel albicante mamma. Quia Cyrene Libyæ in colle albæ terræ, mammae simili, sita est, ideo poëta in albicante mamma ait, teste Hierocle in Scholijs. Aristarchus ob fertilitatem distentæ mammae cōparari testatur: ἀργινόωντα enim μασόν, lacte distentam mamam sonat. k ¶ Theræ umq; Medæ carmen affortet.) Quum in Syrtin incidissent Argonautæ, per Libyam humeris suis Argo nauim ferebāt, postea in mare rursus demittentes. Ibi quum hospitalis muneris uice glebam præbuisset Eurypylus Neptuni filius Cyrenes rex, Euphemus accepit. Deinde ubi ad Theram insulam fluctibus gleba solueretur, Medea in Theram iam receptis uaticinata est, posteros Euphemii 17. generatione coloniam deducturos in Libyam. Iam Battus decimussæptimus erat ab Euphemo, qui Delphis responsum, ut paulò ante auditum, tulit, de migratione sua in Libyam: θύραων de Thera dictum. ἀγνομίσαι pro ἀνακρομίσθην. l. ¶ Iracunda.) ζαυλὸς, ἄγων ὀργίλος, ualde irata: à ζα augendi particula, quod robur et mentem uel indignationem ualet. Irata ergo dicitur, quod filios suos mactarit, ut historia eius habet, quos ex Iasone genuerat, quia ab eo repudiaretur. m ¶ Ex immortalis ore.) ἀθάνατος στόματι. Medæ os, ut Charis tradit, immortale appellat, ex parte: quandoquidem et Hesiodus in Theogonia immortalem ipsam uocet, quod, ut Asclepiades adfirmat, nihil ab ea dictum, quod non simul sit factum.

n ¶ Audite filij.) Hæc Medea in reditu à Colchis Iasonem secuta, uaticinatur. Ut uero Argonautæ Colchos petuerint, posthac subijciet. Ex Argonauticis uero Apollonij, historia est petenda. o ¶ Mari cincta.) ἐξ ἀπλάγκτος γαίης, è terra in mari errante: hoc est, mari cincta uel ambita insula Thera. p ¶ Epaphi filiam.) Epaphus filius est Iûs et Iouis. Porro ex Epapho Libya Nympha progenita est, ut Isocrates in Busiride testatur, et Ouidius in Transfor. i.

Nunc dea linigera colitur celeberrima turba,
Hinc Epaphus magni genitus de semine tandem,
Creditor esse Iouis, perq; urbes iuncta parenti

Templa tenet.

Per puellam ergo Epaphi, Cyrenē intelligit, quæ urbs et regio, est filia Libyæ, filia Epaphi. q ¶ Urbium radicem.) ἀσέων ῥίζων. Cyrenen ideo urbium radicem appellat, siquidem ex ea Apollonia et Teuchæra transplantatæ sunt. r ¶ Curatricem.) μελαιομένη, curantē homines: παρὰ τὸ μέλω curo, et βροτὸς mortalis, cui sit res pub. futura curæ. s ¶ In Iouis Ammonis solo.) γνάμμων θεοῦ μέλοις. Libyes Iouem Ammonem appellāt, Aegyptiaca, ut quidam uolunt, lingua. Alij ab ἀμμ, id est arena, quasi arenariū: cuius χρυσέου, id est,

oraculum, & templum oraculo Iouis Ammonis destinatum, in Libya fuit. Vnde Phæstus sic inquit:

Ζῶν Λιβύης ἄμμων, κερατὶ φόρε κέκλιθε μαί' τι. hoc est,

Corniger ô Libyes Ammon me Iuppiter audi Vates.

Cornigerum illic Phæstus dicit, quod arietis specie Iuppiter ille Ammon coleatur. Plin. lib. 2. cap. 106. Ammonis Iouis fontem interdum frigidum, noctu frueretur, autor est.

EPODOS, COLON XIII.

Iam & pro^a Delphinibus, branchijs & pinnis alarum instar insignibus, insulares Theræi celeres permutabunt equas, & remorum uice habenas & lora apprehendent, currusq; cursu nō impigros uertent. Id sanè^b symbolum efficiet, ut ingens fiat urbiū Thera^c metropolis, ^dquod in Tritonidis lacus quidem fluentis, Euphemus è pro^a ra descendens, à deo in hominem transformato, pro munere suscepit: ad cuius xenij susceptionē, Iupiter pater fatali tonitru insonuit:

Tritone in
personā re-
gis Cyrenæ
orum trans-
mutato.

Delphines.

Vaticinationem Medæ continuat. a (C Delphinibus.) De Delphinibus Plin. lib. 4. cap. 8. Velocissimum omnium animalium non solum marinarum Delphinus, sed ocyor uolucres, acrior telo, ac nisi multum infra os rostrum foret, medio penè in uentre, nullus piscium celeritatem eius euaderet.

b (C Symbolum.) ὄρνις, augurium, diuinitio. τὴν ὄρνιθα, pro μαν ποσὺν accipit. c (C Metropolis.) ματρώπολις, primariam & præcipuam urbem ualet. Sic Thera fit metropolis Cyrenæ. d (C Quod accepit.) Symbolū quod accepit, periphrasis est glebæ terræ quam Triton fluuiialis deus, uel Eurypylus Euphemo Argonautæ dedit. e (C Tritonidis.) Est Tritonis Libyæ amnis, de quo Pomp. Mela lib. 1. Sup hūc ingens palus amnem Tritona recipit ipsa Tritonis. Vnde & Mineruæ cognomen est inditū, ut incoale arbitrantur ibi genitæ: faciuntq; ei fabulæ aliquā fidem, quod quem natalens eius putant, ludicris uirginū inter se decertantiū celebrant. f (C Euphemus è pro^a.) Duplici prodigio Medæ uaticinium confirmatum adserit: primo Eurypyli munusculo, nimirum glebæ: deinde tonitru, quo ueluti Iuppiter Medæ dictis annuerit.

Tritonia
Pallas.

STRO:

Quando anchoram æreas genas habentem, celeris Argi frenum, ad nauim pendentium adsecutus est. "Duodecim antehac dies ex Oceano tulimus marinam hastam, super deserta terræ iuga: ^b mea trahentes sollicitudine. Tum & solus inambulans ^c deus aduenit, ^d honestam uenerandi uiri personam induens. Is ^e amica primum uerba faciebat, perinde ac ueniētibus hospitis bene factores conuiuiū principio & lætitiā denunciāt.

ἐπεὶ ποῖ, idem quod ἐπεκύρυσσε. Quando incidit in anchoram æream ἐπεποῖ. uel ferream, scilicet Triton uel Eurypylus: pendentium ad nauim, hoc est, Argonautarum. a (Duodecim.) In persona Medæ poëta, quæ suprà adumbravit, repetit, quo ordine, & quo singula modo peracta sint narrando: ita tamen ut Medæ uaticinio cuncta quidem attribuat. Recitat autem Medea quo modo Argonautæ ad Syrtim Libyæ Argo suam super humeros per Libyæ solitudinem portauerint, super terræ deserta terga. Metaphora est, pro superficie terræ. b (Meis.) ἀμοῖς Doricum est, pro ἡμετέροισ, hoc est, nostris curis, nostro cōsilio. Enallage numeri est, pro mea cura, mea prudentia. c (Deus.) Triton deus, est Neptuni filius. οἷο πόλῳ, solus prodeambulans. τῶτάκι pro τῶνικαῦτα, tunc. d (Honestam.) εὐφροδὸς αἰδὺς πρόσωτον γενέμενος, facta & assumpta facie seu uultu uenerandi uiri, hoc est quod paulò ante dixit, Euphemus munus accepit à deo in hominem transmutato. e (Amica uerba faciebat.) ἀγχετο. Quemadmodum ξυνοδῶχοι blande solent inuitare aduenas, ut ad sese diuertant: sic Eurypylus suauibus incitamentis alliciebat præternauiganteis Tritonem pauludem Argonautas.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Sedenim dulcis reditus opportunitas ^a permannere uetuit: ^b dicebat enim Eurypylus, se incorruptibilis terræ concussoris Neptuni filium. Cognoscens nos urgentes, protinus dextra tellurēprehendens, ^c fortè oblatū dare munus quæsiuit,

neq; ad recipiendum quidem^d immorigerum re-
perit. Siquidem heros ad littora prodeambulās,
manu manū firmās ac donum attingens, felicem
suscepit^e glebā. ^fExperior deinde ipsam^g ē naui
delapsam, atq; submersam marino^h liquari fluctu

EPODOS, COLON XIII.

Absorptamq; 'occiduo udo pelago.

^a ¶ Permanere uetuit.) κῶλυε μῆναι. Reditus occasio non sinebat
adeò blandi hospitii beneficijs frui. ^b ¶ Dicebat enim Eurypylus.)
φάτο δ' Εὐρύπυλος. Apollonius Rhodius hunc aliàs Eurypylum, aliàs
Tritonem fuisse testatur. Acesander Eurypylum Tritonis esse fratrem adfirmat,
hunc admodum scribens: Eurypylus Neptuni et Celenus Atlantidis filius, in
uxorem ducit Steropen Solis gnata et Pasiphaes sororem, duos ex ea liberos
procreans, Lycaonem et Leucippum. ^c ¶ Fortè oblatum.) προτυχόν,
fortè oblatum, quod forte fortuna arripuisset: idem quod παταυχόν, à πα-
ταύχενω. ^d ¶ Immorigerum.) ἐδ' ἀπίθυσέ νιν, neq; immori-
gerum eum fecit. ἀντρέσας, ἀνδρομώσας, ubi manum manu confirma-
set et suffulcisset, hoc est, dextra dextra iuncta. ^e ¶ Glebam.) βώ-
λανα, βῶλον. ^f ¶ Experior.) πύδομαι, scrutor, rescisco, experio.
or. In persona Medea hæc quoq; dicuntur. ^g ¶ Enaui.) ἐκ δὲ ραβδός,
ex robore, id est, firma et roboribus compacta naui. Materia pro forma.

^h ¶ Liquari.) βάμνε σὺν, anastrophe est, pro συμβήμνεαι.

ⁱ ¶ Occiduo pelago.) ἀμβολία hic est sententiæ, ἐσπέρας ὕψος
πελάγος πορεύων. Potest enim ἐσπέρας uel ad tempus, uel ad maris situm
refreri: ut sit sententiæ, glebam uestertino tempore secutam uduum pelagus: uel,
in occiduo mari, glebam solutam esse.

^a Atqui laboriosis ego famulis præcipiebam,
ut sedulo eam adseruarent glebā, enim uero men-
tes illorum obliuiose fuerunt. Proinde^b in hac in-
sula, immortale spatiosæ Libyæ^c semen effusum
est^d citra occasionē. Sin ipsum iuxta Ditis terre
strem hiatū, ad sacram nempe^e Tænarum reuera-
sus deiecisset Euphemus, Neptuni equis præfe-
stifilius,

Æti filius, rex: (quem olim Europe Tityi filia ad ripam Cephisi peperit)

STROPHE III. COLON XIII.

Quatuor filijs prognatis, & ceu genere quodā, cum Danaïs sibi accepisset latā illam terrā. ^b Tum enim ē magna Lacedæmone, Argiuoq; sinu, atq; Mycenis 'migraturi erant. ^k Nunc uero selectum exterarū matronarū genus in lectis ^l inueniet, qui simulac ad hanc diuinā insulam appulsi fuerint, uirum parient, ^m nubium obfuscatione obscurorū camporum dominum, cuius quidem multo auro fulgente olim in tecto, suis Apollo reminiscetur oraculis,

Qui, genus respiciens, enallagē generis facit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ad Pythium ubi templum descenderit, multosq; posthac ad splendidum ⁿ Iouialis Nili templum per naues duxerit. ^o Atq; ij quidē Medæ carminum ordines.

Mandato suo seruos non obsequitos Medea conqueritur. ^a C Atqui laboriosis.) λυσιτόνοι, serui dicuntur Græcis, quod herorum & dominorū suorum labores persequantur, quodq; dominos suos labore liberent, ut ex hoc Euripidis liquet:

δολοῖσι γάρ τε ζῶμεν οἱ ἐλεύθεροι. hoc est, Seruū labore uiuimus nos liberi. παρὰ τὸ λύω καὶ πόνον.

^b C In hac insula.) γῆ τῆς νῆσῳ, in hac insula Thera. ^c C Semen.) Glebam spatiosæ Libyæ semen appellat, siue quod Libyca, uel ex Libya sit accepta, siue quod migrationis in Libyam causa sit. ^d C Ante occasionem.) πρὶν ὥρας, ante tempus, priusquam opportunum esset.

^e C Tenarum.) Tenarus Laconicæ ciuitas, ubi porta est ad inferos. Tænarum ergo os Plutonis, id est, portam ac ueluti uestibulum inferorum dicit.

^f C Cephisi.) Cephisus Boeotiæ amnis. ^g C Ceu genere quodā.) αἰμά οἱ, Sanguinem pro genere accipit. Sensus est: Si non apud Theram in-

fulam gleba submersa fuisset, sed ad Tænarum usq; conseruata, tum quarta generatione Euphemi posterij ex Lacedæmone in Libyam migrassent. Nunc uero quia gleba resoluta est prope Theram decima septima primum generatione, Theræi primum Cyrenen Libyæ coloniam deducunt. h ¶ Tunc enim.)

τὸτε γὰρ, scilicet post quartam generationem. i ¶ Migraturi erant.)

Ἰζαμιστῶν τοῦ. Præsens pro futuro. hoc est, si gleba ad Tænarum primum deiecta fuisset, Lacedæmonij, Argiui &c. post quartam generationem, Libyam obtinuissent. Ἰζαμιστῶν est excio, migrationē facio, migro. Ab Euphemo quarti ex Lacedæmone in Libyam coloniam deduxissent, si ad Tænarum primum deiecta fuisset gleba. k ¶ Nunc uero.)

νῦν γὰρ μὲν. Argonautæ in Scythiā nauigantes, in Lemnias inciderunt mulieres, quæ i cto fœdere maritos suos (à quibus propter uirosuū odorem seu graueolentiam eorum repulse erant) occiderant: itaq; cum ipsis congressi Argonautæ recesserunt. Inde progeneri liberi Lacedæmonia patres suos quæsitum uenerunt: accepti illic & ciuitate donati, Spartam inuadere clanculum conspirarunt: uerum scelere patefacto in carcerem sunt protrusi. Ad quos ubi matres peruenissent, uestes filiorum suorū habitu permutarunt. Filij itaq; muliebri matrum suarum uestitu fallentes custodes, exiere carcerem incolumes, & aufugerunt. Quos deprehensos denuo quū Lacedæmonij iam supplicio afficere uellent, Theras Antefionis filius coloniam fortē deducturus Lacones rogauit, uti captiuos illos sibi donarent: impetratos ergo in Theram insulam transfert. Inter illos & Sanus extitit, cuius filius est Battus, qui primus ē Thera Cyrenen coloniam deduxit. l ¶ Inueniet.)

εὐρήσῃ, inueniet, scilicet Libya. m ¶ Nubiū obfuscatione obscurorū.)

καλανεφέων, propter frequentes cum tempestates tum imbres, quorum gratia fertilia arua Libya possidet. Virum.) Battum intelligit, cuius & Catullus ad Lesbiam meminit, dum inquit:

Quæris quot mihi bastiationes
Tuae Lesbia sint satis superq;
Quam magnus numerus Libyæ arenæ
Laser piciferis iacet Cyrenis,
Oraculum Iouis inter æstiuosi,
Et Batti ueteris sepulchrum,
Aut quam sydera multa, cum tacet nox,
Furtiuos hominum uident amores,
Tam te bastia multa bastiare
Vesano satis & super Catullo est.

n ¶ Ionialis Nili.) νείλοιο πρὸς πτόρ τέμειθ κρονίδα. Libyam per

per Iouialis uel Saturnij Nili templum intelligit: uel ipsum Nilum, qui ceu deus
us apud Aegyptios colebatur. Vnde Parmenon, αἰγυπτιε ζῶν ἐλάει, in-
quit. o ¶ Atq; ij quidem.) Epilogus uaticinij Medae.

Porro obstupuerunt præ silentio immobiles
diuini heroës prolixam animaduertentes uatici-
nationem. ^a O felicem Polymnesti filium, te hoc
sermone, ^b oraculū Melissæ, ^c ultroneo sonitu de-
signauit, quæ ubi ter gaudere tibi dixisset, fato cō-
stitutum te Cyrenes regem demonstraui,

EPODOS, COLON XIII.

Quum de turbida tamen & impedita tantum
uoce ^dinterrogares, nempe quanam in re adiuta-
re & emendare eam posses.

^a ¶ O felicem.) Circuitio est, qua Aristotelē, qui ob linguæ impedimen-
tum etiam βαλῆς, id est, balbus dicebatur, intelligit: pulchre ad institutum
Medae uaticinationem adferens, & ad Arcesilai uictoris Cyrenæ regis laudem
mox traducens. ^b ¶ Oraculum Melissæ.) Id est, oraculum Pythiæ sa-
cerdotis. μέλισσα quidem apis est. Ceterū ut hypomnemata habent, Cereris
sacerdotes proprie Melissæ dicebantur. Per Catachresin tamen qualescunq; sa-
cris præfectæ Nymphæ μέλισσαι, ob insecti puritatē uocabantur. Mnaseas
Patarensis, Nymphas primum mellis reperisse usum autor est: quum enim an-
tea homines mutua sui cæde & gauderent, & sua uescerentur carne, Nymphæ
persuaserunt eis ut tam fœda relicta & impia feritate, arborum fructibus ute-
rentur. Ibi quædam Nympharum, cui nomen Melissæ, reperto fauo pro cibo
usa, ac admixta aqua pro potu, suis coequalibus idem cibi subministrans, mellis
ficantibus insectis suum nomen cōmunicauit, μέλισσας eas appellans, pluri-
mum illis custodiæ adhibendo. Hæc in Peloponneso primū contigisse Pataren-
sis adfirmat. ^c ¶ Ultroneo sonitu.) αὐτομάτῳ κελᾶδῳ, id est, spon-
taneo & ultroneo, diuinitus inspirato Delphicæ sacerdoti responso, neq; à Bat-
to desiderato. Quum enim Aristoteles non eo nomine Delphos petisset, ut mi-
grationem aliorum sciret, enim uero ut uocis suæ agilitatem adsequeretur,
sua sponte, nemine hoc rogante uel expectante, Delphica Melissa, siue sacra-
dos, uolentibus ita fatis, regem Cyrenes fore Battum, qui aliàs Aristoteles, rea-
spondit. ^d ¶ Interrogares.) ἀνακρινόμενον, ἀνρωτῶντα, inter-

rogantem. *ποινα* πρ, quæ solutio, liberatio uel. Poena enim missionis & ab-
solutionis causa fit: efficiens pro effectu.

^a Et nunc igitur, ^b ceu purpurei floridique ueris
iucundissimo tempore, cū hisce pueris octauus,
Arcesilaus germinat. Cui quidem cum Apollo,
tum Pytho ^d celebritatem, quam ex equestri cursu
adsecutus est, ^e per Amphictyones tradidit. Quē
& ego sanē ^f Musis impendam, ^g unā cum aureo
arietis uellere. ^h Quum enim pro eo ferendo ⁱ Mi-
nyi Argonautæ soluissent oram, diuinos Cyre-
næis honores plantauere.

^a (Et nunc igitur.) Redit hic ad cœptam in Arcesilai gratiam oden,
ostendens Arcesilaum regem iam octauum esse à Batto illo primo ex oraculo
Apollinis Cyrenes rege. Deinde laudat eundē à Pythia uictoria. ^b (Ceu
purpurei floridique ueris.) *φοινικανθέμω*, id est, purpureos flores habentis.
ἥρ & contractum est, ex *ἥαρ* & *τὸ ἥαρ*, *τὸ ἥαρ* & *ἥαρ*, & *ἥαρ* τὰ σωμαίρε-
σι *ἥαρ*. ^c (Hisce pueris.) *παισὶ τῶν τοῖς*, hisce pueris uel filijs.
Ciues Cyrenæos intelligit, qui sunt filij & pueri regis sui & patris patriæ, nem-
pe Arcesilai. ^d (Celebritatem.) *κλέ*, celebritatem, id est uictoriā.
Metaphora. ^e (Per Amphictyones tradidit.) Amphictyones Pythijs
ludis præfecti fuere. Fuit autem Græciæ concilium celebre ex duodecim genti-
bus constitutum, ad Thermopylas, ut Arpocraton habet: ad quod cōcilium qui
ex ciuitatibus Græciæ mittebantur, *ἱερομνήμονες*, hoc est, sacri scribæ dice-
bantur, ut Aristophanicus Nebularū interpretis habet, quum dicit Chorus, *καὶ
γὰρ ἄνθ' ὧν ὑπὸ βολῆ λαχὼν τῆς ἱερομνημονείας*. His Amphi-
ctyonibus & alia, & ludi Pythij curæ erant. Amphictyonum ergo decreto Ar-
cesilaum uictorem Pythium pronunciatū ait: unde rursus Pythiorum ludorū
claritas quanta fuerit, est cognoscere: quandoquidem ē duodecim gentibus colle-
ctum concilium ijs quoque præfuerint. Coactum autem illud concilium fuit ex Io-
nibus, Dorienſibus, Perrhebis, Bæotis, Magnetibus, Achæis, Phthiotis, Melien-
sibus, Dolopibus, Aenianibus, Delphis, & Phocensibus. Sed de ijs in 6. Ne-
meorum etiam nonnihil annotabitur. A Pythia igitur uictoria, obiter intersper-
gendo regem euehit. ^f (Musis illum impendam.) Hoc est, laudabo eū.
ἀλλ' ὃ αὐτὸν ἐγὼ μοῖσαι δώσω. Tmesis est, pro *ἀλλ' δώσω*, ἀλλ' cum
δώσω σωμακτίον. ^g (Unā cum aureo arietis uellere.) Propositi-
tio est,

tio est, quo Argonautarum nomine sese laudaturum Arcesilaum pollicetur: digressioni, quam subiungit, prolixæ uiam ita præmunens. h. C. Quæ enim pro eo.) Ratio est, quæ uelit Argonautas etiam cōmendare, uel Argonautarū res gestas referre. Quia, inquit, ex Argonautis ea gloria ad Cyrenæos deriuata est, quod ex Thera reges acceperint, primo Battum, et hunc à Batto octauum Arcesilaum. Atq; hæc propter Euphemum dicit, qui accepta ab Eurypylo uel Tritone gleba, apud Thera in pelagus demersa, in causa fuit quorū primū uel ex oraculo Delphico migrarint in Libyam, ut è superioribus etiamnum liquet.

i. C. Minyi.) Minyas Argonautas appellat, quod plurimi ipsorum genus suum ad Minyam Neptuni filium, et Tritogeniam Acoli gnatam transtulere: id quod et Apollonius tradit, quum inquit:

-ἐπεὶ μιν ὕαο θυγατρῶν

οἱ πλεῖστοι καὶ αἰετοὶ ἀφ' αἰμάτων θυγατρῶν το. etc.

STROPHE IIII. COLON XIII.

^aQuis primum nauigationem eam orsus est? qualem periculum fortibus imò adamantinis clauis Argonautas colligauit? ^bFato destinatum erat, Peliam ex illustribus Aeolidis, uel manu uel consilio inflexibilibus, moriturū. Redditū hinc est horrendum animo eius prudenti uaticinium, ^dprope medium arborosæ matris umbilicū pronunciatum: ^eAltero pede calciatum in custodia omnino cōseruandum esse, quando uidelicet ^fab altis statuiis ^gad occiduam terram ^hinclytæ Iolei peruenerit,

a. C. Quis primum.) Poëticum Argonautarū expeditioni ingressum facit: primo interrogans Musam Clionem, quæ necessitas Argonautas pro aureo adfrendo uellere impulerit: ac statim per subiectionē sibi ipse respondet, θεοφατορ ἦν etc. Sic Homerus principio operis sui Musam inuocat,

μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληιάδεω Ἀχιλῆϊ

ἔλυσσένλω. Ac postea interrogat:

τίς τ' ἀρ' σφωε θεῶν ξυνηκε μάχεσθι.

Cui crotemati statim subiiciendo ipse respondet, λετῆς καὶ διὸς ἵός. Tanquā ergo ingens perscripturus sit argumentum, et arduam planē historiam, hanc interrogationem

c

ueluti inuocationis loco præmittit. *b* ¶ Fato destinatū erat.) Argonautarū histeriā à prima hic origine pandit, eam ad calcem usq; dehinc pducendo.

DE ARGONAVTARVM EXPEDITIONE.

Tyro Salmonis filia, è Neptuno Nelea & Peliam peperit. Deinde Crethei Aeoli filio nubit, ex quo Aesonē, Pheretē & Amythaonē generat. Porro ex Aesone Iason, è Pherete Admetus nascitur: ab Amythaone uero Melampus. Iason dehinc educandus Chironi traditur, ut ab eo medendi artem disceret. Interim pater eius Aeson fratri suo Peliae regnum cedit, iubetq; Thessaliæ eum præesse, donec Iason à Chirone reuertatur. Iam ab Apolline Pelias oraculum acceperat, ut obseruaret eum, qui altero tantum pede calciatus ipsum accederet: à tali enim imminere sibi mortem. Vbi Iason adoleuit, ad fratres patris sui redit, & ipse regni futurus consors. Anaurum ergo Thessaliæ fluium transiturus, Iunonem in specie anuis reperit ad ripam, quæ & ipsa trajicere flumen uolebat, quamquam ubtimida esset, nec flumini sese credere auderet: unde ipsam Iason humeris suis transfert: atq; illic altero calciamento in luto fluminis defixo & relicto, patriam suam altero pede nudus ingreditur. Hunc proinde Iasonem altero pede discalcium Pelias animaduertens, oraculi reminiscitur, ipsumq; occidere timens, persuadet ei ut in Scythiam abeat, aureum inde arietis uellus allaturus. Putabat enim ita fore ut in Scythia, uel hostiū uel Acætæ manu interiret, uel naufragio occumberet. Hæc ex Liuiio Tyrræo in Scholijs Apollonij ἀργοναυτικῶν. *c* ¶ Ex illustribus Aeolidis.) Per Aeolidas, καὶ τὴν ἀλδαιλῶν numeri, Iasonem, cuius auus Aeolus, pater Cretheus, mater Tyro, intelligit. Argo nauis ab Argo fabro suo dicta: hinc Argonautæ, qui naui illa, pro aureo arietis uellere in Scythiam sunt profecti. Cicero ab Argo regione & urbe Peloponnesi, dictam eam nauim opinatur, dum ait: Etenim si nunc assequi aliquid se putant, qui ostium Ponti uiderunt, & eas angustias per quas penetrāuit ea quæ est nominata

In primo
scul. quæst.

Argo, quia Argiui in ea delecti uiri

Velli petebant pellem inauratam arietis.

d ¶ Prope medium arborosæ matris.) παραμέσῳ δρυφαλῶν δρυῶν. &c. hoc est, iuxta Delphicum templum in medio nemorose terre situm. Nam supra è duarum aquilarum concursu, monstratum est Delphos in medio terrarum orbis collocatas esse. Matrem igitur nemorosam, terram arboribus luxuriantem dicit. Periphrasis Delphorum uel Delphicæ cortinæ, quæ est in medio nemorose terre. *e* ¶ Altero pede calciatū.) μονοκρητῆς, qui altero tantum pede sandalia habet. à μόνῳ solum, & κρητῆς, quod gradum uel incessum, uel crepidam, uel sandaliū ualeat. *f* ¶ Ab altis statuiis.)

Hoc

Hoc est, à Chirone ad Peliam. *παρθὸς* ueteres in agris *μαρῶν* et stabula *διὰ*
χέρε, et *ὅδ' ἐείλομ' Ὀδυσσεύς*. g *¶* Ad occiduā terrā.) *ὅδ' ἐείλομ'*
 ad uesperā sitā, uel celebrē, perinde ac Ithaca *ὅδ' ἐείλομ'* apud Hom. dicitur.

h *¶* Inclytæ Iolci.) Iolcus Thessaliæ ciuitas. Homerus catalogo nauū:
φοῖβλῳ καὶ γλαφυρὰς καὶ εὐκτιμένην ἰωλκίῳ. Stephanus.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^a Hospes quidem uel ciuis existens. ^b Suo itaq;
 ille tempore geminis hastis admirandus appa-
 ruit, dupliciq; uestimento conspicuus. Altera ue-
 stis, quæ Magnetibus peculiaris erat, eius mem-
 bra tegebat: altera ^c pardalea, qua horridos im-
 bres arcebat: neq; splendidi ^d comæ capilli dera-
 debantur, uerum totum conquassabant dorsum.
 Protinus ergo rectā perrexit, intrepidi cōsiliū sui,
 in abundantis turbæ cōciónē, periculū factururus.

a *¶* Hospes.) Hæc particula, Hospes seu peregrinus quidē uel ciuis, ad
 uaticiniū adhuc præcedens pertinet. Hospes est Iason, quia à Chirone aduenit:
 ciuis, ex natiuitate. b *¶* Suo itaq; tempore.) *ὅδ' ἂν χρόνῳ ἴκετο*.
 Vaticinij Delphici completionem statim nunc subiicit, quomodo adultus Iason
 patrium regnū inuaserit. c *¶* Pardalea.) *πάρδαλιον*, Pardi pellis est,
 seu uestis è pelle Pardi. De Pardis uero est apud Plinium lib. 8. cap. 17. et Ari-
 stotelem in historia animalium. d *¶* Comæ.) Comam nutrire libertatis
 apud ueteres symbolum erat. Hinc Homerus honesto epitheto *καρχηνομό-
 ωντας ἄρχους* dicit. Nec piget hic adscribere, quod Scholia hic adiiciunt:
 quod ueteres primitias comæ apud flumina detonderint, ijsq; dicarint, omnia
 ex aquis primum orta significantes.

EPODOS, COLON XIII.

^a Quem non agnoscebant Magnesi. Piorum
 tamen cum intuentium aliquis hoc dixit: ^b Num
 is est Apollo? neq; enim est Veneris, ^c æreo qui
 curru uehiť, maritus. Porro ^d in præclara Naxo
 Iphimedeæ aiunt obijisse diē filios, ^e Otum puta,
 teq; fortissimum Ephialtam regem. Quinetiam

† Tityum, Dianæ uelox telum confecit, ex inuicta
 celeriter correptū pharetra: ^{ὅτι} uti discat quispiam,
 ὅτι φωνήμα, quomodo potentiorū amicitiam & amorem de-
 beat affectare.

STROPHE V. COLON XIII.

Illi quidem hæc inter sese uicissim garriebāt.
 Mulabus dein & polito curru festinans cum ad-
 miratione Pelias aduenit. Obstupescebat autem
 continuo, collustrans in sine calciamentum, de-
 xtro duntaxat pedi obductū. Suffurans tandem
 animo pauorem, sic eum conuenit: Qualem terrā
 ô hospes, gloriaris patriā tuam esse? ^ἢ Quæ ē ter-
 ra genitarū hominum ē cano uentre te in lucem
 produxit? ab inuisis mendacijs te purū seruans,
 ediffere genus.

a ¶ Quem non agnoscebant piorum.) Ut ignotus fuerit patriæ suæ ci-
 uibus explicat. ὁ πρῶτος participium à uerbo ὁπρῶμαι, quod Deum
 præ oculis pono, pius sum, & intueor, ualet. ab ὁπρῶς uultus, aspectus.

b ¶ Num is est Apollo.) Quomodo intuentes in Iasonem ciues secum
 disceptarint, ostendit: admirantes enim eius heroicam proceritatem, personam
 augustam, uultum liberalem, dubitabant an ne Apollo, uel Mars, uel Otus, aut
 Ephialtes, aut Tityus esset. c ¶ Aereo curru.) Νεφέεσσι καὶ Μαρ-
 tis epitheton, quod curribus gaudeat, quibus in bellis utebantur ueteres.

d ¶ In præclara Naxo.) Naxus insula una Cycladum est, à Naxo Cæ-
 rum duce nominata. e ¶ Otum, Ephialtes.) Otus & Ephialtes fratres
 in Dianam impij fure, unde in specie cerui eis apparens, tela quibus petebatur,
 in ipsos reflexit. Cheridi monstruosa hæc paradigma non probantur. Meminit
 enim & Homerus horum, quod nouem annis in nouem ulnarum longitudinem
 excreuerint. Verum Pindarus non tam ob formam, quam proceritatem Iasonis
 commendandā adduxit. Et si enim adeo formosus Iason fuerit, ut Iuno in eius pul-
 chritudinē exarserit, magnitudinē tamen & robur corporis præ forma euehit.

f ¶ Tityū.) Tityū ab Apoll. & Diana transfixū Pherecydes autor est.

g ¶ Vti discat.) ὅφρα, id est, ut discant se sibi similibus sociare, non dijs,
 non

non Dianæ uel Apollini. His uero paradigmatis nihil aliud agit poëta, quam tantū: Iste uel Apollo uel Mars est, siue Otus, siue Ephialtes, Tityus uel. Et hæc secum loquentes impense mirantur: quandoquidem sciant Otum & Ephialtem res mortalium iam olim deseruisse, Tityum item Dianæ confectum telo. Hinc suspensis animis responsum & genus eius expectant. h. C. Ecquæ hominū. αὐθρῶν & hic necessariò foemininū est: siquidem ex hominis masculo li alio non possit egredi foetus. Sic Isocrates in Paragraphico utitur foeminino genere, dum inquit, de ancilla loquens: ἐκ δὲ τῶ τρανύματ' & φάσκοντες τῷ αὐθρῶν ἀρθάνειν.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Cui, confidenti animo, præclaris uerbis hunc in modū respondit: ^a Aio Chironis me doctrinā ferre. Proinde ex antro ^b à Chariclone & Philyra, ubi castæ Centauri filie me educarunt, redeo: ac uiginti illic transactis annis, neq; factum, neq; dictum ^c turpe apud illos proloquutus, tabij, ^d antequam patris mei domum ^e curans, quæ nō profato, neq; feliciter administratur, ^f quamq; Iupiter populorum ductor olim Aeolo, illiusq; pueris, preciosæ rei loco tribuit.

Vel domū redij, anti-
quū patris
mei regnum
recepturus,
quod &c.

EPODOS, COLON XIII.

Porrò auribus meis increbescit nephandum Peliam, ^g stulta mente sua fretū, uiolenter nostrorum deprædari parentū ^h regnum. Qui, ⁱ ubi primam uidi lucem, ^k superbi principis formidantes iniuriam, me, ceu uita defunctus ac triste funus essem in domo positū, muliebri luctu planxerūt, ac noctu clanculum purpureis fascijs inuolutum, uia communicata, Saturnio Chironi educandum tradiderunt.

^a C. Aio Chiro.) φάμι, pro φημι. Chironis institutione, se ueracem fore innuit: ut pote qui sit ita liberaliter à Chirone edoctus, ut mentiri planè pi-

culum ducat. **b** ¶ A Chariclone & Philyra.) Philyra mater est Chironis, ut è tertia Pythiorum ode innotuit. Chariclo uero, genitiuo τῆς χαι-
κλόϛ, & κατὰ σωμαίεσιν χαικλῶς, latine Chariclonis, sicut Dido
Didonis, uxor est Chironis, filia Apollinis: è qua & Chirone Carystus est geni-
tus. **c** ¶ Turpe.) γυνάπελον, id est, ἀπαίδουτον, hoc est, illi-
berale, inhonestum, quod liberalem institutionem dedecet. **d** ¶ Antiquā
patris mei domum.) οἶκαδ' ἀρχαίαν. Potest οἶκαδε aduerbialiter referri
ad uerbum ἐνόμελῳ: ut sit sensus: Domum in patriam redij, regnum paternū
recepturus. ἀρχαίαν enim substantiue est pro ἀρχαῖον, per extensionem: si-
cut Homer. ἀναγκάειν ex ἀνάγκη facit. **e** ¶ Curans.) κομίζω,
curās. Si simplex pro cōposito accipiat, ut sit per ἀφαιέσιν, ἀνομιζω
uel ἀνακομίζω, tum recipere sonat. Significat autem κομίζω, & fero &
curo, ut apud Homerum, quum Telemachus ad matrem ait, τὰ σὰ ἔργα κό-
μει, tuas res cura. **f** ¶ Quam Iupiter.) Diuino iure, & Ioue ita dige-
rente, regnum ad se pertine arguit. Genealogia sic habet: Promethei filius
est Deucalion, cuius Hellen, cuius Aeolus, cuius Cretheus & Athamas & Sala-
moneus: Crethei filius Aeson, Aesonis Iason, Salmonei Tyro, è qua & Neptu-
no est Pelias & Neleus. **g** ¶ Stulta mente fretum.) λευκάς φρονέας,
albas mentes. Metaphora est ab aque superficie. Vt illa in summa sui facie est
perspicua & clara, in imo & profundo nigra, ob quam etiam causam apud Ho-
merum μέλαινα δὲ πρὸς dicitur: sic mentem Peliae albam dicit, ut forinsecus ap-
paret: ceterum per metalepsin relinquit cogitandum auditori, nequaquā esse
talem, qualis foris appareat, sed longe alium internum eius esse animū, hoc est,
minus candidum. **h** ¶ Regnum.) ἀρχεδίκαν, hoc est, regnum quod
iure parentes mei tenuerunt. Siue ἀρχεδικαῖον, ut sit α pro ω, id est, regnū
quod est parentum meorum iuste imperantium, audio Peliam spoliare.
i ¶ Vbi primū uidi lucem.) Metu Peliae sese recens natum, ceu finis esse
rendum, in domum collocatum fuisse, & eo interim dolo ad Chironem Centau-
rum deportatum dicit: Verebatur enim, ne si Pelias rescisceret filium Aesonis
natum uiuentem, ipsum occideret, ne uidelicet regni æmulum uel inuasorem uel
repetitorem olim nancisceretur. **k** ¶ Superbi principis.) ὑπὲρ Διῶ
ἀγεμόνϛ, pro ἡγεμόνϛ, Dorice, hoc est, Peliae.

STROPHE VI. COLON XIII.

Atqui horum quidem sermonū ^acapita cogno-
scite. Primū inclyti ciues aperte mihi gdes ^bequē-
strium parentū meorū indicate. Aesonis nanq̃ si-
lius

lius indigena, non ad exteram alienorum terram ueni. Diuinus uero Centaurus nomen^a Iasoni mihi indidit. Sic fatus est. Hunc ubi ingressus esset, patris oculi cognouerunt: ex ipsius enim senio confectis palpebris, instar bullarum lachrymæ stillabant: adeò ex animo, & impense gauisus est, longe mortalium pulcherrima^c cōspecta prole.

a (Capita.) κεφάλαια, capita, hoc est, summā. Audite, inquit, quid et quò uelim. Patris meas Aesonis aedes accedere uolo, eas quæso inclyti ciues mihi cōmonstrate, eas mihi indicate. b (Equestrium.) ἐπιθεπικὸς parentes suos ἀδελφικῶς, quasi ἐπικὸς, hoc est equestres, albis et splendidis equis insignis uocat. c (Diuinus Centaurus.) Chiron Centaurus φηρ, id est fera, propter naturæ corporis sui similitudinem (unde et semiuari bisformes διφύες Græcis) appellatur. φηρ ergo et θηρ idem sunt, nisi quod φηρ Thessalum etiam significet, et φηρ uel φήρ sint Thessali uel Centauri: θηρ uero semper substantiuū sit. Diuinus ideo, quod uel à Saturno nascatur, uel quod iustitiæ suæ nomine tantū mereatur laudis. d (Iasoni.) ἰασίς sanitatem significat. Et quia Chiron medicus, in medendi arte primum instituit à sese susceptam Aesonis geniturā, ideo ab ea facultate ἰάσωνος, ueluti sanatore, nominauit. e (Palpebris.) γλέφαρον, idem quod βλέφαρον: hoc ἐκ τῶ βλέπω καὶ φάρ, illud πρὸς τὸ γλῶσσιν καὶ φάρ: quod palpebræ, siue uisus, siue pupillæ, adeoq; σιωπευτικῶς oculorum sunt ueluti uestes, atq; tegumenta. f (Instar bullarum lachrymæ stillabant.) πομφόλυξαι, pro ἐπομφόλυσαι. Doreσ in ξ mutant. à uerbo πομφόλυξαι, quod est ebullire, bullas producere. Deducitur porro hoc uerbum à nomine πομφόλυξ, quod bullā sonat, ut in prouerbio, αὐθροπὸς πομφόλυξ, planum est. g (Cōspecta prole.) γόνου ἰδῶν καλίστην αὐδῶν, pulcherrima cōspecta prole, scilicet sua, Iasone.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^aFratres eò uenerunt ambo, prope quidē Pheres, fonte^b Hypereide relicto: dein & ex Messena Amythā, mox Admetus atq; Melampus affuere, consobrinū suum Iasona beneuolum sibi red

dentes eiq̃ congratulantes, cōuiuīj subinde tem-
pore mansuetis eos Iason colloquijs suscipiens,
munera digna parans, omni eos tripudio reple-
bat, quinq̃ noctibus integris totidemq̃ diebus,
bonæ uitæ decerpto fructu.

a ¶ (Fratres.) Pheres & Amythaon fratres sunt Aesonis, ut supra pa-
tuit. Admetus filius est Pheretis, Melampus Amythaonis. Ergo consobrini sunt
inter sese, uel fratres patrueles, Iason, Admetus & Melampus. Amythan poeta
hic dixit, perinde ac ἀλκμαῶν: aliàs ἀμυθαῶν scribitur. quod si ἀμυθαῶν
cum circumflexo legeretur, Dorica esset contractio ex αω. uerum quia ὄξυ-
τονον est ἀμυθαῶν, σωτήρις magis est quàm σωαίρεσις.

b ¶ (Hypereide.) Hyperia fons est Thessalia in urbe Pheris, ut Sopho-
cles apud interpretem testatur:

ὦ γῆ φεραία χαίρει, σύ γονόνθ' ὕδωρ
ὑπὸ ρεία κελύκῃ, νᾶμα θεοῦ Πλῆστα ποτῖ. hoc est,

Tellus Phæa gaude, congenita hinc aqua,

Fons Hyperæa, gratissimis siphonibus

Deo scatens.

Huius fontis mentio etiam est apud Homerum in Ca-
talogo nauium. Sunt qui huic fonti nomen ab Hyperete inditum uelint, ut Phe-
recydes: qui, Melas, inquit, Phryxi filius ducit in uxorem Eurycleam, ex his na-
scitur Hyperes, qui proxime fontē morabatur, ab eius nomine dictū Hyperæa.
Pindarus ueluti patronymica forma foeminina effert ὑπὸ ρεία, quasi indica-
re uelit Hyperetis fontem esse, uel ab Hyperete hoc nominis sortitum esse.

c ¶ (Messene.) Messene Laconica ciuitas, cuius frequens apud Isocratē
mentio. Quod uero Pheres & Amythaon Aesonis fratres sint, uel Homerus
testatur, dum hunc in modum canit:

τὸς δ' ἐτέρως κρηθῆναι τέκε βασιλῆα γυναικῶν
αἰσονατῖ δὲ φέρειτ' ἀμυθαῶνα β' ἱπποχάμελιν.

EPODOS, COLON XIII.

Verum sexta omnem ab initio repetens, & in
summam colligens sermonē Iason, omnibus cum
cognatis suis cōmunicabat: qui in eius sententiā
pedibus ibant. Continuò relictis sedibus cum il-
lis surgebat. Ad ædes igitur Peliae peruenerunt,

ubi

ubi uniuersi steterunt intus. Quos audiens Tyronis formosæ proles, ilicet eis occurrit. Cui subinde molli uoce instillans amicum colloquiū Iason, eruditorum sermonum exordium & fundamentum iecit. ^{Tyronis formosæ proles, est periphrasis Pelia.} Fili, inquit, petræi Neptuni,

STROPHE VII. COLON XIII.

Sunt quidem uelociores mortaliū mentes ad laudandum dolosum lucrum præ iustitia, quum tamen ^b asperum inde fructum cōsequantur. Cæterum & me & te semota iracundia decet reliquā felicitatem texere. Cognoscenti hæc dico. Vna bucula Cretheo, prudentiꝑ Salmoni erat mater. In ^d tertia uero genitura nos ex illis plantati, aureum solis robur uidemus. Quod si qua inimicitia cognatis nobis intercesserit, quæ pudorem ac reuerentiam contegat, felicitas certe nostra cassaretur.

^a C Fili petræi Neptuni.) Periphrastice rursus Peliam ita uocat. Rogat autem Iason oratiuncula hac, ut amicè secum regnū diuidat, neq; sit futuri belli causa, magnæ ue perniciæ faces accendat: futurum enim si renuat, ut cogatur, quum iure naturali ad sese, patris Aesonis nomine, regnum pertineat. πετρæου & ποσειδῶν. Petreus appellatur Neptunus, qui hoc nomine in Thessalia colitur, quod dormiens ipse, super petra quadam, è semine quod dormienti exciderat, equum è terra illic produxerit, cui Scyphio fuerit nomen. Alij eam causam adferunt, quod dissectis Thessaliæ montibus, dico autem Tempe, per ipsos Peneum deduxerit, quum antea per urbem flueret, & agros plerosq; uastaret, ut Callimachus tradit:

φδὺγ δὲ καὶ πηνδὸς ἐλίσσῳ λυθὲ δὲ τῆμπεω. id est, Peneus fugit flexus per Thessala Tempe.

^b C Asperum fructum.) φαχῆαν ἐπίθεδαν. Dies festiuitatem sequentes proprie ἐπίθεδαι dicuntur, quæ festo accensentur. Asperum ergo fructum consequuntur, φαχῆαν ἐπίθεδαν. hoc est, post Pythia, uel post festum ueniunt, ut prouerbiū habet: id est, uani sunt, & nequicquam laborant.

f

c ¶ Vnā bucula.) μία βοῦς, una bos. Βῆν metaphorice pro matre usurpat. quasi dicat: Aui nostri unā matrem Enareā habuerunt: fratres fuerunt nempe Cretheus & Salmoneus, ut apud Hesiodum est. Quia ergo sanguine inter nos iuncti sumus, decet eo inter nos maiore uigere amicitia. d ¶ Tertia genitura.) τρίτοις δ' ἔν' ἰσχυρῶς, tertio gradu. Genealogia sic habet: Salmonei filia est Tyro, è qua Pelias. Tertius igitur à Salmone Pelias. Nō disimulem ad rationem Iason tertius est: Cretheus Salmonis frater, Crethei porro filius est Aeson, Aesonis Iason. Tertius igitur à Cretheo Iason est. e ¶ Felicitas nostra.) μοῖραι δ' ἀΐσιμαί. hoc est, feliciore sequundioreq; fortuna destitueremur. Summa huius loci est: Concordia parue res crescunt, discordia maximæ dilabuntur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Nō decet nos ambos ferro uulnerantibus gladiis, neq; telis magnum progenitorum precium diuidere. ^a Siquidem pecudes ego, armentorūq; flauos greges dimitto, agrosq; omneis, quos à parentibus meis auferens occupas & ^b regis, diuitias quidem cumulans. Nec me tuas ædes amplificanti fatigant hæc adeò, sed sceptrū & solius imperij tui thronus: cui solio Crethei filius Aeson, insidens olim, equestribus populis iurabat. Hæc itaq; citra communem inuidiam & mœrorem

EPODOS.

Dissolue nobis, ne quod recentius ex ipsis malum suscites. Sic dixit Iason.

a ¶ Siquidem pecudes.) μῆλα τε. ἀρχαῖος μὲν δὲ. Veteribus enim μῆλα nedum oues, sed totam quadrupedum possessionem significauere: perinde ac Latinis pecudes & pecora. Per μῆλα ergo nedum oues, sed & iumenta alia, equos, asinos, præterea sues, capras, & id genus alia significat. Boes seu iunctim propria uoce explicat, alioqui & sub μῆλοις comprehenderentur, per archaismum & catachresin. b ¶ Regis.) νῦμες est pro νῦμω, uel medio νῦμω. Thema hic ad fingendum est νῦμω, tum in secunda persona

sona barytona νόμος faciet, & per ἐκθλιψιν & συγχοπὴν διφθόγγας, excluso ι, fit νόμος.

Pelias uero ^aquieto animo respondit: ^bTalis equidē ero. Atqui me iam nūc senilis ætatis pars circunsepit, tuo pubertatis flore adhuc fluctuante. Potes autem ^cterrestrium amoliri indignationem. Iubet enim animā suam ferre Phrixus, ad Aetæa uos thalamos profectos, uellusq; arietis lanificio insigne, abducere, quo ē ponto quondam conseruatus est

STROPHE VIII. COLON XIII.

A nouercæ impijs telis. Hæc mihi per admirandum insomnium denunciata sunt. Petij itaq; Delphos scitatum oracula, num quid horū, quæ uiderim per insomnium, indaganda sint. Atenim Apollo quam celerrime nauim ad profectionem te apparare excitat: proinde uoluntarius hoc certaminis perface. Quod ad me attinet, te solū rerum habenis moderari, regnareq; sancte deiero me permissurū. ^fRatum iusiurandum Iupiter testis nobis esto, qui ^gutriq; nostrū cognatus est. Hoc fœdere laudato inter se mutuò, discesserunt.

^a *Quieto animo.*) ἀκᾶ, id est, quiete, placide. ^b *Talis ero.*) τοῖδ' ἐσομαι, talis ero, scilicet, qualē desideras mi Iason: ego tecum nō digladiabor huius imperij nomine, sed amicē inter nos rem componemus.

^c *Flore adhuc fluctuante.*) αἶσος ἡβᾶς κυμαίνω. Metaphora est à marinis fluctibus, qui ut ingenti tempestate moti solent esse cōcitatiores, sic ætas iuuentutis, cū tempestate mouetur, hoc est, ipso flore suo, ut sit ardentior, uiridior, uiuacior senectute. Iuuentus aestuat, tumet, fluctuat: senectus friget, sistitur, languet. ^d *Terrestriū iram.*) μᾶνιν pro μᾶνιν, iram, ut apud Homerum, μᾶνιν αἰδέσθαι &c. Per iram terrestrium, Interpretes terrestres deos intelligi putat, quos male habeat, nondum in patriam Phrixi animam reductā.

Vt sit sententia: Tu potes deorum sedare iram, potes et animam Phryxi et aureum uellus, non sine sempiterno nominis tui ornamento adferre. Potest etiam ad aureum arietis uellus referri haud equidem inepte, ut propter quod plerique mortalium Aëte inuiderint. e ¶ Iubet enim animam suam.) Moris erat apud ueteres, si quis apud exteros uita defunctus esset, ut si corpora non superessent, animæ tamen quibusdam in patriam ceremonijs reuocarentur, easque, ceu unam nauigantibus ad patrios penates reducere consuetudo tenebat.

HISTORIA DE PHRYXO ET AVREO VELLERE.

Athamas Aeoli filius, frater Crethei, primū uxorem habuit Nephelen, e qua duos liberos Hellen sustulit et Phryxum. Defuncta Nephela, alterā, cui nomē Ino, duxit: quæ cum, pro more nouercarum, priuignorum uite insidiaretur, persuadebat Aeolicis foeminis, uti semina terræ mandanda torrerent. Terra ergo tosta sementis grana suscipiens, infœcunda permansit. Aeolus Delphos, qui ex Apolline causam inquirant, destinat. Quod animaduertens Ino, legatis muneribus corruptis persuasit, ut reuersi Delphis dicerent, Apollinē Hellen et Phryxum sibi in uictimas poscere. Eos enim esse sterilitatis causam. Athamas tali legatorum responso fidem habens, aræ utrunque filium consecrat. Dij uero ambos miserati, aureo uellere insigni ariete ex ara per auram sustulerunt. Hic dum Helles uirgo sese in dorso arietis sustentare nō posset, in mare decidit: ex eo casu Hellespontum dictum aiunt. Phryxus autem in Scythiam profugit, seruatus tandē in terra Colchica, ubi Ioui fugitiuo, hoc est, fugæ auri, arietem immolat, quod a nouercæ dolo Iouis ope liberatus esset: ducta illic in uxore Chalciope Aëte regis filia: ubi et diem suum, quatuor liberis progeneratis, obiit. Hæc ex Scholijs in Apolloniū. f ¶ Ratum iusiurandum.) Hoc est, Iupiter firmi huius et haudquaquam fallacis pacti testis esto. g ¶ Vtrique nostrum cognatus.) γερῶν τε. Vterque enim generis sui stirpem ad Iouem refert, et Salomoneus et Cretheus.

At Iason ipse iam

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ciebat præcones, naui sanè undique existente & apparente. Protinus aut Saturni Iouis tres filij bello inuicti aduenerunt, Alcmenæque palpebras uersantis, Ledæque: duo præterea uiri coma conspicui, Neptuni de stirpe, insignes robore, cum ex Pylo, tum ex alta Tænaro, quibus clarū

decus

ἑλινὸς βλε
φάγου, ni-
gropalpe=
bræ.

dēcus apparatū est perfectumq̃: te puto Euphe-
me, teq̃ dehinc ô uiribus præstans Periclymene.
Ex Apolline tandē citharcedorum parens ^dmul-
tum laudandus Orpheus aduenit.

EPODOS, COLON XIII.

Misit autem Mercurius, aureum caduceum,
formosam uē gerens uirgam, geminos filios ad
difficillimum laborem: ^aalterum quidem Echio-
na, alterū uero Eurytum, pubertate plenos. Con-
tinuò, ^f qui circa Pancæi montis fundamenta mo-
rantur, uenerūt. Etenim uoluntarius ridenti ani-
mo uelociter ^guentorū rex pater Boreas, Zeten,
Calainq̃, uiros ambos, qui alis in tergo purpu-
reis ^h mouebantur.

^a ¶ Iason ciebat præcones.) ὄρνυον pro ὠρνυον, excitabat nomen-
clatores suos, ut socios expeditionis confederatos cōuocarent. ^b ¶ Satur-
nij Iouis tres filij.) ὅι τρεῖς ἱνὸς ἀλκμαῖας τε. Alcmenen ἐλινὸς ἐλέ-
φαρον, hoc est, nigripalpebram, ut ita dicam, uocat, & per σινεκεδχλω
ab oculorum nigredine commendat. Hercules est filius Iouis & Alcmenæ: qui
ab Argonautis relictus est, eo quod esset ignarus remigandi artis, adcoq̃ nimio
manuū suarū robore cōfringeret remos, ut Apollonius tradit. Relictus est autē
in Mysia. Porro præcipuos hic heroēs & semideos qui Iasonē sint secuti, enu-
merat. Catalogū Argonautarū Interpres apud Sophoclē in Lemniadibus esse
dicit, & Aeschylum ψυκίς γράς. Tres ergo Iouis filij sunt: primus Hercu-
les ex Alcmena, reliqui duo Castor & Pollux ex Leda. ^c ¶ Neptuni de
stirpe duo.) Euphemus Neptuni filius est ex Tanaro Laconicæ promonto-
rio. Periclymenus Nelei filius, est nepos Neptuni: siquidem pater Nelei Neptu-
nus est. ^d ¶ Multum laudatus Orpheus.) Ὀυαίνης, ab omnibus col-
laudandus, uel multum cōmendandus. Orpheus Apollinis filius cum Hymenæo
& Ialemo, autore Asclepiade in Tragodumenis, profectus est: & hic Orpheus
postea & eam expeditionē conscripsit. ^e ¶ Alterum quidem Echiona.)
Græca talem œconomian habent: Alterum quidem Echiona, plenos pubertate,
alterum uero Eurytum. Participium inter duo propria, Alcmánico more, infer

tum est, inquit Interpres. *κεχλαδόντας*, id est, *πλήθοντας*: pro *κεχλαδόντας*. Estq; *χλῆδον* proprie aquarum cum strepitu seu murmure fluxus: sicut *βρόμος* ignis stridor uel fragor. Sunt autem Mercurij filij Echion & Eurytus. f ¶ Qui circa Pangæum.) Pangæus mons est Thracie in septentrione, ut Plinius lib. 4. cap. 11. habet. Venerunt, inquit, Boreadae, com morantes circa Pangæum montem. g ¶ Boreas uentorum rex.) Boreā uentorum regem & patrem facit. Ventus est uehemens, à septentrione spirans: cuius filij sint Zetes & Calais. Ficta sunt fortasse nomina: *καλαῖς* enim, uelut *καλῶς αἶψα*, id est, belle & iucunde flans. *Ζήτης* quasi *Ζαήτης*, id est, *αἶψα αἶψα*, nimium flans. Græci septentrionales Boreadas uocant. Hinc sunt qui hanc fabulam id ueri cōplecti uelint, quod per Boream septentrionales Scythæ intelligantur, qui se heroibus Argonautis adiunxerint, quiq; ob uelocitatē alati dicantur. h ¶ Mouebantur.) *πεφείγοντας*, pro *διακινουμένους*. *φείξ* proprie tranquilla est fluctuum cōmotio. hinc *φείψω* placide commoueo. Poëta dicit *πεφείγοντας*, perinde ac uerbi thema præsens sit *πεφείκω*: nam si à *φείψω* deducatur, tum oportebat esse *πεφείκοντας*.

Cæterum & omnia persuadens, dulce desiderium semideis accendebat ^aluno

STROPHE IX. COLON XIII.

Nauis Argi, ne quis nulli periculo expositus apud matrem remaneret ætatem suam coquens, sed ut uel morte pulcherrimum uirtutis suæ re medium offenderet. Postquā igitur Iolcum ^bperuenit nautarum flos, omneis collaudans ^drecensuit Iason. At ei sanè ^cMopsus uates augurijs & sacris uaticiniorum ^fsortibus, exercitū in nauim prudenter induxit. Anchoris porrò ad embolū suspensis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Auream manibus apprehendens phialā princeps in puppi, ^gpatrem cœlestium fulmine tonantem Iouem, ac meatu celeres fluctuum ictus, uen
torumq;

torumq; inuocabat, noctesq; & ponti semitas,
diesq; lætos, amicam item reditus fortunam. Cui
è nubibus fatalis tonitru sonitus insonuit, splen-
didi etiam coruscationis radij uenerunt prorumpen-
tes. Vt uero respirauerunt heroës, fidem di-
uinis adhibebant signis.

a ¶ Iuno.) Quia Iuno in Argo colitur, & naus heroum ab Argo nomē
habet ab Argiuis principibus, ut est apud Ciceronem in Tusculanis, ideo Iuno
principes illos suos ad uirtutem, ad heroica facta inflammat, instigatq; ut Argo
nauium conscendant. b ¶ Peruenit.) κατέβη pro κατήλθε, deuenit.

c ¶ Nautarum flos.) ναυτῶν ἄκρος, nautarum flos: hoc est, electa
manus, selectæ copie. d ¶ Recensuit.) λέξατο pro κατελέξατο,
per ἀφαίρεσιν, id est, ordine recensuit, numerauit, censum fecit.

e ¶ Mopsus.) Secundum alios, tribus sunt uisitatibus Argonautæ, Mo-
pso Ampycis filio, Idmone Atlantis, & Amphiarao Oiclei. f ¶ Sorti-
bus.) Sortibus primum uaticinari consueverunt, fueruntq; in sacris mensis tali,

quorum iactu diuinabant: ueluti si me iactante, hoc quod dixero perueniat, fiet
quod uolo: sin signum à me nominatum non ceciderit talo, nec me compotem fore
uoti, arguit. g ¶ Patrem cœlestium fulmine tonantem.) Ioui primum

libat, non autem Neptuno, ob eam causam, quod ut Aratus ait,

— μετὰ δὲ τοῖς πᾶσι μὲν ἄγχι,
πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἄγοραι, μετὰ δὲ θαλάσσια
καὶ λιμένες.

ἔχκεν ἄρ' αὖτις, quod fulmine pro hasta utatur, ut iam antea auditū, nomi-
nat. ἀπνοὴν ἔλασαν, pro ἀνέπνευσαν, respirarunt. Quo indicat, uehe-
menter Argonautas tonitru et fulmine Iouis terribiles, & ferè exanimatos fuisse.

⁴ Acclamauit ergo eis

EPODOS, COLON XIII.

Vt remos agerent, prodigiorum^b interpres,
dulceis spes^c subindicans. Remorū actio uero ab
⁴ argumentosis manibus cita pergebat: cumq; au-
stri flatu^c ad inhospitalis ponti oram transmissi
uenerunt, illic castum marini Neptuni delubrū

subiere: purpureus Thracensium grex aderat,
necnon diuinitus lapide extructa^a aræ latitudo,
ac dum ingens in periculum incidissent, domino
nauium supplicabant,

STROPHE X. COLON XIII.

Vt effugere daret^b ineluctabilem^c collidentiū
se mutuò petrarū impetum. Geminæ autem uitæ
erant, uoluebanturq; celerius, quàm grauitè stri
dentium uentorum acies.

a ¶ Acclamauit.) κέρυξε pro ἐκέρυξε, proclamauit, diuulgauit.
ἀμυβολία hic est. b ¶ Vates.) πρᾶσιος Nominatiuus esse
potest: tum ad Mopsū uatem referendum est: prodigiorū enim speculatorem
sonat. Vates Mopsus Argonautis demandauit, ut remis manus suas admouerēt.
Vel acusatius esse Doricus potest, multitudinis numer, inominatiuo singulari
similis: tum ad Iasonem transferenda est oratio: ut sit sensus: Iason Argonautis
suis per præconem promulgauit, ipsos uates (Nam tres habebant, ut suprâ de-
monstratū) debere remos uersare. Verum prior sententia melior est.

c ¶ Subindicans.) ὑπὲρ πῶν, ὑπερφαινω, subindicās. ἀσείας ἐλ-
πίδας, suaueis spes, de potiunda scilicet aurea arietis lana. ἀσείας pro ἡ-
σείας. d ¶ Argumentosis manibus.) τραχέων παλαμαῶν. α pro
ω Dorice, fortibus manibus. e ¶ Ad inhospitalis ponti oram.) Ponti
Euxini est circuitio, de quo Plinius lib. 6. cap. 1. Pontus Euxinus, inquit, antea
ab inhospitali feritate ἀξιδύς appellatus, peculiari inuidia nature sine ullo fi-
ne indulgentis auaritati maris. Et ipse in Europam Asiamq; funditur. &c.

f ¶ Aræ latitudo.) θγῶρ uola manus proprie est. Metaphorice hic po-
eta pro latitudine usus est: à θγῶν, quod est ferire. unde apud Euclidem ὑπο-
θγῶσσε, subsecans uel succidens linea dicitur. Hic ergo θγῶρ βωμοῖο, latitu-
do aræ, pro lata ara accipitur ποριφραστικῶς. δεσπότης ναῶν, epithetō
Neptuni. g ¶ Ineluctabile.) ἀμαμάκερν pro ἀκαταμάχητον,
insuperabilem, inexpugnabilem. h ¶ Collidentiū se mutuò.) Per con-
currentes hic petras Cyaneas intelligit, quæ sunt insule Ponti, ab alijs Symple-
gades appellatæ, traditæq; fabulis inter se cōcurrissē, quum paruo discretæ in-
teruallo, ex aduerso inrantibus geminæ cernebantur, paulumq; deflexa acie,
cōcūtiūm speciem præbebant. Plinius lib. 4. cap. 13. Pindarus has duas uitas,

hoc

hoc est, uinas petras appellat, propter motum, quo concurrere uidentur, suum.

Recordatur has petras Odyss. μ Homerus:

ὅθ' ἔν μιν γὰρ πέτραι ἐπυρεφίης, πρὸ τι δ' αὐταῖς,
κῦμα μέγα ροχθεῖ κυανώπιος ἀμ' αὐτρίτης.
πλαγκτὰς δὲ τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι. &c.

^a At mortem iam Argonautarum nauis scopu-
lis illis, uentorūq; luctæ attulit. Ad ^bPhasin enim
deinceps redierunt, inde 'ad nigros uultu Col-
chos appulsi uim eis fecerūt, apud ipsum Aeetā.
^d Venerabilis porrò Venus celerrimis telis con-
spicua, uariiegatam motacillam, Bacchi auem, ex
Olympo in 'indissolubilem f quatuor radijs in-
terstinctum circulum iungens

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ad homines primum detulit. Carmina præ-
terea magica sapientem ^g Aesonidem docuit, ut
Medeæ parentibus ^hreuerentiā adimat, utq; 'de-
siderabilis Hellas ipsam iam tum animo flagran-
tem flagro credulitatis ac suadelæ mutet. Atqui
Medea sanè protinus ^kfines & extrema paterno
rum certaminum demonstraui, oleoq; medicinā
uehementium dolorum expultricem admiscens,
Iasoni ut sese perungeret dedit, ^lquum iam uisum
esset illis aliquod operæ precium, ut nuptijs mu-
tuo complexu dulcibus consocientur.

^a ¶ At mortem.) Metaphora est. hoc est, Argonauis è Cyaneis petris,
uel Symplegadibus erepta est. ^b ¶ Phasin.) Europæ fluiuium, iuxta
Meotii lacum & Tanain, cuius & Apollonius meminit:

φάσις δινύδς θυγὼν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.

^c Impete cum uasto Phasis latum in mare trudit
Fluxum.

^c ¶ Ad nigros uultu Colchos.) ὅθ' α κελευνὼ-
πιος: κὼ λχοισι, ad uultu nigros Colchos. Quidam κελευνὼν pro κατε-

πακτινὸν, hoc est, horrendum, ueluti facie et uultu horrendos uel conster-
nanteis, ut ex ipso Colchorum uultu truculentia et sceleritia appareat. Alij di-
cunt quod Scythae sint Aegyptiorum coloni, unde et eos nigricolores esse aiunt.

d ¶ Venerabilis Venus.) Quomodo Venus adiuuerit per iynge Iasonē,
narrat. Iynx auicula est, ut Scholia tradunt, maculosis plumis, oblongo collo,
lingua admodum protensa, frequenter sese uertens, ceruicē uolutans suam. Hanc
sibi ueneficæ accommodam ad amatoria incantamenta rentur: unde accipientes
eam rotæ cuiusdam alligant, ac sua cantantes carmina circumuoluunt.

e ¶ Indissolubilem circuli.) Indissolubilis circulus, rotæ est periphrasis.

f ¶ Quatuor radijs.) τετρακταμορ. κνῆμις radius est rotæ. Non
simpliciter ergo rotam quatuor habere radios dicit, uerum ideo, quod ad duos ra-
dios alæ, et ad alios duos pedes iynge adnexi sint. Theocritus in Pharmaccu-
tria huius auiculæ meminit, et posthac ode 4. Nemeorum hanc ipsam repetit
Pindarus. Vnde prouerbiū est, iynge trahi. Sed hac de plura in Nemeis. Latini
motacillā iynge uocant. g ¶ Aesonidē.) Aesonidē, Iasonē Aesonis filiū.

h ¶ Reuerentiam adimat.) ἀφελοῖτ' αἰδῶ, ut Medæ parentibus re-
uerentiam adimat: id est, Venus edocuit Iasonem, et eam illi gratiam adfudit,
qua ita Medæ placeret, eiusque amore inflammaretur, ut Medæ huius amorent
patris honori præferret, ut mallet conseruatum iri Iasonem potius, quam paren-
tes suos, quum tamen diuino et naturali instinctu, parentibus honorem et obe-
dientiam et gratitudinem deberet Medæ. i ¶ Desiderabilis Hellas.)

Hellas, id est Græcia, et continens pro contento κατ' ὅπλῳ, ut Cice-
ro appellat huiusmodi schema. Ipsa Græcorum manus, cuius princeps erat Ia-
son, ea inquam delecta Græcorum principum manus adeo suffurata est animū
Medæ, uti mallet in Græcia quam in Colchide habitare. k ¶ Fines pa-

ternorum certaminum.) περὰτ' αἰθλῶν, fines paternorum certaminum de-
monstrauit. Hoc est, indicauit Medæ Iasoni, qui labores essent exantlandi ei, à
patre propositi. Vel sic intelligi potest: Monstrauit Medæ (αἰθλῶν enim et
præmium et certamen ualet) quibus rationibus posset fines certaminem, uel
præmiorum adipisci: hoc est, qua ope instructus, fieri posset uoti sui compos, et
omneis exhaustire et superare labores, quos pater Acetes propositurus erat, et
aureum uellus pro mercede referre. l ¶ Quam uisum esset eis.) Hoc

est, ea ratione Medæ pharmacium apparauit, quo posset in certaminibus super-
rior euadere, ut se duceret in uxorem, alioqui tam fidem ei sese non exhibuisset.

EPODOS, COLON XIII.

At quum Acetes "adamantinū aratrū in me-
dium

dium proferendo telluri infixisset, unà cum bu-
bus flammam ^b flauis naribus ardentis ignis spi-
rantibus, qui æreis ungulis per uicem terram in-
cidebant, solus ^d ad iuga adducens, Iason appro-
pinquabat: rectas autem sectiones intendens tra-
hebat, terræ dorsum ^f ad orgyæ longitudinem in
profundum aratro uersæ, dissecans. Dixitq; Aeë-
tes: Hoc operis nauis istius rex, quisquis est, ubi
mihi perfecerit, ^g immarcescibilem stratū tollat,

STROPHE XI. COLON XIII.

Pellem ^h aureā, lana splendidam. Hæc ubi me-
morasset ille, croceum suum indumentum proij-
ciens Iason, dea fretus, opere tenebatur arandi:
Ignis itaque ipsum non ^k turbat, iuxta pharma-
corum peritissimæ amicæ incantamenta. Appre-
henso ergo aratro, ^l bubulis colligauit necessita-
tis uasis, colla boum: quūq; ^m lateribus ualenti na-
turæ acrem stimulū inieciisset fortis Iason, ⁿ præ-
fixum laboris pensum absoluit. Gemebat hoc ui-
dens, tametsi clanculum hominis uirtutes uehe-
menter admiratus Aeëtes.

a (Adamantinum aratrum.) Metaphorice durum, uel reuera ex Ada-
mante factum. Quomodo uero Aeëtes primū, deinde Iason aratro terrā pro-
sciderit, est apud Apollonium, Orpheam, Sophoclem, et Ouid. 7. Metamorph.

b (E flauis naribus.) ἀπὸ ξανθῶν γυνῶν, pro ξανθῶν. ἢ γυνῶ-
ν, pro ῥινῶν. Nares flauæ sunt, propter igneū quē efflāt colorē. c (In-
cidebant.) ἀρᾶσσι σκορ pro ἡρᾶσσορ, sculpebant, deradebant, incidebant,
ἐχάρᾳσσορ. d (Ad iuga adducēs.) ἀγαγῶν, ubi ad iuga perduxisset.
ῥῥυγλα, ῥυγᾶ, ἢ ῥῥυγα. ῥυκῶς ῥῥυγλορ, ῥυγορ, ῥῥυγορ ἢ ῥῥυγος
dicitur. αὐλᾶξ sulcus, ab αὐλῶν, id est, longum: omne enim longum Græ-
cis dicitur αὐλῶν. e (Terre aratro uersæ.) ἀναβωλακία γῆ, ter-
ra in proficiōne uel aratione glebā sursum reiiciens remittens ue. Ergo ἀνα-

ὥλακία hic est ἐπίθετον. f. ¶ Ad orgyæ longitudinem.) Orgyæ longitudo est trium cubitorum, uel ambarum manuum extensio, ut Hesychius auctor est. Germanicè klaster. g. ¶ Inmarcesibilem stratum tollat.) In corruptibilem stratum, μεταφασικῶς pellem arietis auream uocat, prisco more. Veteres enim passim apud Homerum stragulis lectorum è pellibus factis usi esse leguntur. Scholia ueteres pelles substrauisse tradunt: hinc à κωδίοις κώμα, id est, somnū dici, eo quod super pellibus dormirēt, uolunt: unde Aristoph.

ὡς σε μὴ μισῶ, γυνόμην γὰρ κρεττὶν κώδιον.

Incorruptibilem ideo dicit, quod aureum esset uellus, aurumq; non sit corrupti-
oni obnoxium. h. ¶ Aurea lana.) κῶας αἰγυλᾶν χρυσέω θυσάνω, pellem aurea fimbria splendidam. θυσάνω proprie fimbria est, dicta πῆξ ἀπὸ θυσοῦντος, hoc est, κινῆσαι, ut est apud Homerū Iliad. ε. ε. ξ. In Scholijs: uel πῆξ ἀπὸ θυσοῦντος, hoc est, πῆξαι ὡς ἐδῖ, ut Pindarica hypomnematata habent: id est, à iuxta attollendo. Hinc metaphorice hic fimbria pro lana usus est, quod et ipsa instar fimbriæ sese attollat, propter bonam alimoniam, uel teneritudinem. i. ¶ Hæc ubi memorasset.) Vt sit Iason Acēta cum exemplum tum promissum secutus, memorat. k. ¶ Turbat.) αἰόλη pro παράσῃ. Ignis eum non turbat, non cōmouet, non retrahit. l. ¶ Bubulis necessitatis uasis.) Βοείοις δῖος ἐν ἀνὰ γὰρ ὅς ἐστιν αἰχμῆς, colla bouum bubulis necessitatis uasis ligauit, id est loris, περιφρασικῶς.

m. ¶ Lateribus ualenti nature.) δριπλόρῳ φύα. Circuitio est bouum, natura magnorū laterū: id est, boues quibus natura sunt grandia latera: unde et fortes sunt. n. ¶ Præfixum laboris pensum absoluit.) Quæstio hic uersari solet, inquit Interpres, quomodo ignis non læserit Iasonem: et quia Pindarus non exposuit, discutienda est. Historia ergo sic habet: Medea Iasoni præcepit, ne boueis aduersus uenti flatum ageret, ne retroacta ignis flamma damnum acciperet, sed auræ uentorum sequeretur: sic futurum, ut flatus bouum ignei ad anteriora rapiantur. Insuper etiam, ut postquam sulcorum unum ordinem perfecisset, ne à fine isto colonorum more denuò inciperet, uerum ut retrorsum actis ab eo fine bubus, ab eodem semper loco ordiretur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Proinde forti uiro, socij amicas manus porrigabant, coronisq; herbaceis ipsum^a redimibant, ac mansuetis sermonibus amicū conueniebant suum. Continuò^b Solis admiranda proles Acētes,

tes, collucens ostendebat uellus, quod illic Phryxi gladius extendebat. Arbitrabatur enim nihil porro moliri posse Iasonem pro tollendo uellere: siquidem repositum erat in saltu, ubi impetuosis-
 λόμα, hoc est, densa arboribus uerbis uel loco.

a ¶ Redimibant.) ὅτι πρὶν proprie ad animantia bruta refertur, ὅτι ἐπὶ τῆς ἐπας ὀδισσιν. hoc est, quod est terra pabula et pascua carpant. Hic pro ὅτι φησιν, hoc est, cingere et coronare usus est. Coronis herbaceis eum ornauerunt ueterum more, qui terrae uirentibus folijs uel herbis uictores suos decorabant, ut in quatuor celeberrum Graeciae ludorum circulo liquet: uirtutis enim rationem, non pecuniarum seu quaestus habentes, uirentem uirtute et animum et caput, uirentibus omnium parentis terrae germinibus testabantur.

b ¶ Proles Solis.) πρὸς φάος est Aëtae, Solis admiranda proles: filius enim Solis est. c ¶ Phryxi gladius extendebat.) Nam Phryxus Ioui, fugae auctori, arietem illum immolarat, ut supra narratum. Proponit autem alterum laborem, uel monstrum potius, Iasoni uincendum. d ¶ Vbi impetuosis-
 Quir genis draconis, et non potius oculis custodiri uellus ait? An ideo, quod per Synecdochen et oculos et totum caput per genas significet? quod dentibus ori infixis pugnet? quodque, ueluti praecipua corporis sui parte et munimento sigillatim uellus illud custodiat? ore namque, dentibus et lingua serpens potissimum dimicat. Et quanquam non letalem, ut alij serpentes, morsum infligat, ut Nicander est auctor in Theriacis, attamen triplex est illi dentium utrinque in ore ordo, qui illi os certe et caput omnino armant, ut uel solo illo dentium spectaculo horrendus appareat draco. Praeterea et hoc memorabile est, quod cum aquila certamen ineat, ouis eius insidiatur, leporem si quem ceperit eripere ei conetur. Tumque aquila rursus pugnam init cum genis eius. Vbi Nicander sigillatim genarum mentionem facit, quod aquila bellum cieat cum genis draconis: quasi indicare poeta uelit, nusquam terribiliorem esse draconem, atque in genis, uel ore, dentibus et capite. Versus Nicandri sunt:

τῷ μὲν τ' ἐκ παγλοῦ κοτέων βασιλῆϊ ὄρνις,
 αἰετὸς ἐκ παλαχῆς ἐπαίξει τοι, ἀντία δ' ἑχθρῶν
 δῆλον ἄγ' ὅ γ' ἐγνέοισιν, ὅταν βλώσκοντα καὶ ὕλῳ
 δέρι κητῶν.

Proinde cum emphasi & synecdoche dicit Pindarus, impetuosissimis draconis
 genis custodiebatur. e ¶ Quinquaginta remorum nauim.) Quod ue-
 ro draconem istum longitudine & latitudine naui, quæ quinquaginta remorū
 ordines habeat, æquet, mehercle ingentem serpentis magnitudinem explicat.
 Multum erat si trirremem longitudine æquaret. Iam quum πνικτόν τορρ
 vāu uincat proceritate & crassitie sua, quid monstrosus, quid admirabilis
 dici potest? Talis enim draco exuperabit magnitudine sua portento se uisitat-
 tis anguem, quem primo bello Punico apud Bagradam flumen Atilius Regu-
 lus COS. acri prelio, magna suorum militum pernicie, balisti; & catapulis
 ægre tandem interemit: cuius detracta pellis Romam missa, centum & uiginti
 pedes cōtinere inuenta est, ut Florus in 18. libri Liuij Epitome, & Gellius lib. 6.
 cap. 3. confirmant. Hic lubens omitto, quod draco à Δρόκω, id est uideo,
 dicatur, quia acutū cernat. Prætereo etiam quod Aesculapio dicatus sit, utpo-
 te quem, ut Nicander ait, ipse in comosa fago, in monte Pelio, iuxta uallem
 Pelethronium educauerit: eoq; nomine, quod draconis sit plurimus in medicina
 usus, ut Plinius lib. 29. cap. 4. Vel, ut alij uolunt, ideo, quod eos qui medicine
 sese dedere uelint, oporteat esse & uigilantes draconis instar, & perspicaces.
 Verum quum hæc non huc pertineant, missa faciam. f ¶ Quam ferri pla-
 gæ confecerunt.) Periphrasis est structurae nauis. Id est, quam ferrea fabri
 nautici instrumenta confecerunt. Ouidius in Transformatis, uipereos dentes
 in terram aratro proficissam satorum auctor est, unde armati subnati sint, qui ueluti
 in Iasonem facto agmine ruituri uidebantur, ac mutuis tamen uulneribus tan-
 dem conciderint. De hoc dracone 7. Metamorph. sic inquit:

Peruigilem superest herbis sopire draconem,
 Qui crista, linguisq; tribus præsignis, & uncis
 Dentibus horrendus, custos erat arboris aureæ.
 Hunc postquam sparsit Lethæi gramine succi,
 Verbaq; ter dixit placidos facientia somnos,
 Quæ mare turbatum, quæ concita flumina sistunt:
 Somnus in ignotos oculos ubi uenit, & auro
 Heros Acsonius potitur, spoliisq; superbus
 Muneris autorem secum spolia ampla reportans.

EPODOS, COLON XIII.

“Sedenim in uiam redeo tardius: reuertendū
 tamen, nam urget hora: quanquam & ego com-
 pendiarīā rationem nouerim, dum & multis alijs
 sapientibus,

sapientibus, in breuiloquentia, si res ferret, ^bpræ-
cesserim. Occidit quidem arte cæsijs oculis, uari- Redit ad Ar-
coloreq; tergo serpentem Iason, ô Arcesilaë, fura gonautas.
tusq; est tandem Medea, quæ Peliaæ cædem in-
tulit: inq; Oceani profunda, rubrumq; peruene-
runt mare, ^adeinde ad gentem Lemniarum mu-
lierum, quæ maritos suos orco demiserant, illic
& corporum suorum uiribus, ^fuictoriae præmiũ
uestimentum acceperunt,

STROPHE XII. COLON XIII.

Concubueruntq;.

^a ¶ Sedenim in orbitam redeo tardius.) Post longam hætenus Argo-
nautarum interfectam historiã necdum absolutam, semet ipse corrigens, ad in-
stitutum sese reuocat, suisq; castigatione. ^b ¶ Præcesserim.) ἀγ-
μαε pro ἡγυμαε. αἰμὴ Ζήλοιο est: potest enim ἑ ἀφαιρέσεις pro καὶ ἡγ-
γυμαε esse: tum sonat, præceptor fuerim. ^c ¶ Medeam quæ Peliam oc-
cidit.) Furatus est Medeam, inquit, καὶ σὺν αὐτῇ φόνον πελίας, & cum
ipsa simul Peliaæ cædem. Medea cædes & interitio fuit Pelei patrui Iasonis:
hic postquam in Thessaliam reuersus est, Peliam, à quo tantis periculis, adeoq;
ipsissimæ morti obiectus erat, regno uiduauit. Vel ideo Peliaæ necem attulisse
Medeam ait, quod quum precibus filiarum Peliaæ permota esset, iuuenili ætate
ipsum donare (sic enim Ouidius habet:

Spes est uirginibus Pelia subiecta creatis,

Arte suum parili reuirescere posse parentem.)

perinde ac Aesonem iuuentutis ætate rursus florere fecerat, fidem nō seruauit
filiabus, cæterum eas persuaserit ferrum in parentis uiscera stringere, ut ueteri
sanguine emisso, ipsa herbarum succo & uiribus, nouum & recentem infunde-
ret: atq; ea ratione ipsa tandem rescuerit iugulũ Peliaæ, fugaq; sibi consuluerit.

^d ¶ Deinde ad gentem Lemniarum mulierum.) Hæc noue Pindarũ di-
cere Interpres asseuerat: non enim in reditu, sed in abitu ad Colchos in Lem-
nias inciderunt. Gentem pro multitudine, ἐθνὸν αὐτῶν πλῆθος.

^e ¶ Quæ maritos suos orco demiserant.) Lemniorũ uxores in Venerẽ
impie se gerentes, adsidue ei indignabantur, propterea quod odium sui, maritis
iniecerat. Mariti aduersum Thracas belligerãtes, uictis ipsis uxores abstulerũt.

rem cum eis habentes. Quod animaduertentes Lemniæ, unanimiter inter sese decreuerunt, reuertentes uiros occidere: atq; hoc decretū suum opere sunt persecutæ. Hinc poëta easdem *ἠδιστοφόνους* appellat. f. ¶ Victoria præmium uestem.) Argonautas pro ueste apud Lemnias certasse, Simonides etiā autor est. Et Pindarus huius agonis ode 4. Olympiorum mentionem habuit.

^a Quin & in exteris terris ^b tunc uestros splendores fatalis planè felicitas, diu noctuq; comprehendit. Illic enim Euphemi genus profeminatū, in posterum semper augebatur: Et qui moribus Lacedæmoniorum cōmisti sunt, qui olim in Callistam insulam migrarunt. Vnde & Apollo Libyæ agrum, ^d diuinā urbem Cyrenen, in qua aureus regis thronus est, uestre administrationi cōmisit, uti deorum honoribus eam excolatis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Qui recta consulendi mentem adepti estis.

^a ¶ Quin & in exteris terris.) Orationem ad Arcesilaum transfert: quoniam Aristoteles progenitor eius à Lemniadibus ortum duxerat. Nam quū Argonautæ cum Lemniadibus rem haberent, Euphemus è Malacha Leucophanen genuit, à quibus Aristoteles, qui & Battus, ad maiores Arcesilai pertinebat. ^b ¶ Tunc.) *τῷ τότε*, tunc, quū maiores uestri aureum uellus sequundo uento auferunt, & à Lemniadibus tandē hospitio recipiuntur. Noctu & interdium, apud Lemnias scilicet. ^c ¶ Et qui moribus.) Oratio elliptica est, uel zeugma. Est enim sententia: Et qui moribus Lacedæmoniorū misti sunt, etiam profeminati sunt ex Argonautis apud Lemnias. Lacedæmonem enim uenerunt, ut antehac ostensum, ex Argonautis progenerati, quæ situm patres suos, quos matres postea sunt secutæ. Deinde in insulam Callisten primum appellatam, duce Thera, unde Thera etiam dicta, migrarunt. Callimachus:

καλίστη τὸ πρῶτον, τὸ δὲ νῦν ὀνομαζομένη.

Quæ primum Callisto fuit, nunc nomine Thera est.

^d ¶ Diuinam urbem Cyrenen.) Græce ad uerbum sic uertitur: Vobis Apollo Libyæ campum dedit, ut eum deū honoribus augeatis, utq; gubernatis diuinam, aureum thronum obtinentis, Cyrenes urbem. More suo urbem Cyrenes poëta uocat, Cyrenen faciens Nympham, ac tutelarem deam urbi cognominant.

minem. Cyrene aureum solum obtinet, quia in ea regia sceptrum conspiciuntur. Verum quæ paulò ante præcedenti Epodo reddidi, nō abhorrent ab his uerbis: idem enim utriusq; sensus.

“ Agnosce nunc Arcefilæ Oedipodicam sapi-
entiam. Si quisquā præacuta securi magnæ quer-
cus ramos excidat, eiusq; admirandam speciem
deformet, adhuc ipsa tamen incorrupta cōmodi-
tate specimen sui præbere queat, si quando in hy-
bernum tandem ignem peruenerit, aut cum re-
ctis præcipuis columnis fulta, difficilem in mu-
ris laborem ministrat, suum ubi locū deseruerit.

EPODOS, COLON XIII.

Atqui ^b medicus es mihi opportunis. ^c quan-
doquidem & ipse uitam tibi tuam Apollo hono-
re afficit. ^d Opus est clementem te adhibere ma-
num, ^e hūlcerisq; uulnus curare. ^f Facile enim uel
cum imbecillioribus urbem concusseris: at pri-
stino restituere integritati seu statui, hoc opus, hic
certe labor est, nisi Deus principiū, gubernator,
ipsis etiam astiterit. ^g Tibi uero hæc Charites sub-
ornant & perficiunt ^h: quare patere circa felicem
Cyrenen omnem admouere curam.

STROPHE XIII. COLON XIII.

“ Illud porrò Homeri in animo tuo reputans,
quæso mihi dones: Nuncius, inquit, bonus, quæ-
uis in re maximū precium fert. ^k Iam & Musæ bo-
na fama & rectis denunciationibus crescunt. ^l A-
gnouit profectò Cyrene, celeberrimaq; Batti do-
mus iustas Demophili sollicitudines. Est quidem
ætate iuuenis, consilio uero canus, quo uel ei qui

*Batti, hoc
est Arcefilæ
qui originē
à Batto du-
xit.*

^h

centum annos natus est, obuiare potest. ^mSeparat certe claram uocem suam à conuiciatrice lingua, non est maledicus, non male tui meminit, nō sinistra consulit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^mDidicit profectò iniurium odisse, non repugnans bonis, ° nihil diu protrahens: ^pSiquidem breuis apud homines mensuræ occasio est: pro beq̃ temporis opportunitatē nouit, quam nō impigre obseruat. ^qHoc enim omnium tristissimū esse aiunt, aliquem bona cognouisse, nec hīs frui posse. ^rEnimuero Atlas etiamnum cum cœlo luctat, patriæ suæ, & facultatibus ademptus. ^sAt immortalis Iupiter Titanas etiam soluit. ^tSic in tempore sequundiore cessante aura mutationes

EPODOS, COLON XIII.

Velorum sunt. Proinde ^ppernitioso certe labore exhaustus, domum iam reuifere precatur, utq̃ animum suum iuxta Apollinis fontem, symposia sequutus unā cum iuuenibus, saturare queat. Rogat etiam, ut illic uariè ornata cithara sua, inter sapientes ciues quiete degere possit: neq̃ enim cuiquam se daturum damnum infit, modo & ipse non accipiat à ciuibus. ^xPostremo, ut narrare liceat ei, qualem nuper Thebis hospitio susceptus, immortalium carminum fontem repererit.

^a (Agnosce nūc Oedipodis sapientiā.) οἷδ' ὁδ' ἀεὶ σοφίας γνῶντι,
id est, agnosce ænigma, intellige quid uelim, perinde atq; Oedipodes, Sphingis ænigma intelligens soluebat. Statū huius hymni nunc aggreditur, qui est, quod precatur Arcesilaū, ut profugo, ac seditioso, ut putabatur fortasse, Demophilo ignoscat, eiq; in patriam redire permittat. Ænigma Sphingis est apud Sophoclem

dem in argumento Oedipodis tyranni:

ἐστὶ δὲ πῶς, ἐπὶ γὰρ καὶ τέτρατον, ὃ μίᾳ φωνῇ
καὶ τρίτον, ἀλλ' ἄρα δὲ Βολῶ μόνον, ὅς ἐστι γαῖαν
ἐρπετα, κινεῖ, ἀλλ' αὖτ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον,
ἀλλ' ὅπου τὰ πλείους ἐπὶ γόμφου ποσὶ βαίνει
γῆν τὰ χεῖρ' ὑφ' οἰσιν ἀφαιρότατον πέλῃ αὐτῷ.

αἰνιγμα est ἀμφοτέρω, uel ad Arcefilaum, uel ad Demophilum referen-
dum. Ad regem hoc modo. Per quercum, quae tametsi ramis priuetur, specimen
sui praebet, adeoque fortitudinis insigne, ipse Arcefilaus intelligitur: qui licet seditione
petitus ciuium, fortissime tamen resisterit, ac inuictus permanens ostende-
rit, quantum eximium regiae uirtutis decus possit. Ad Demophilum uero hac
ratione: Vt quercus loco mota, uel etiam excisa, siue ad gradum peruenierit, siue
in ignem, roboris sui argumentum praestat: consimili uia Demophilus, quamuis
e patria exciderit, profugus et extorris sit, infraeto tamen animo manet, nec co-
uicia in te regem Arcefilaum iactat, sed candide, egregie et magnifice de te sen-
tit. Est ergo aenigmatica insinuatio, qua irrepit in animum regis, commendans ei
Demophilum a candore. Suscitarant autem quidam seditionem aduersus Arce-
filaum, cupientes eum e regno eijcere. Atqui rex superior factus, in fugam ade-
git istos: quos inter Demophilus etiam erat: qui quum Thebas ad Pindari pro-
fugisset, impetravit ab eo, ut hymnum pro se ad regem placandum pangeret: quod
et iam nunc confecit. b ¶ Medicus es mihi opportunissimus.) In tro-
pologia coepta persueuerat. Medicum uocat, non quod sit re uera, ceterum quod
laboranti exilio Demophilo, cum medicus aegro subuenire possit opportunissi-
mus, qui norit quo tempore, quibus horis, quibus ex rebus medicina impertiri
debeat: hoc est, quomodo Demophilo auxiliandum sit: in eius enim arbitratu
erat huius uiri salus et interitio. Summa, medicus es conuenientissimus: non ha-
bemus hic opus Aesculapio, uel Chirone, uel Hippocrate: te uolumus.

c ¶ Quandoquidem et ipse Apollo.) Ipse Apollo tibi uitam tuam ho-
norat: hoc est, ipse Apollo, tanquam medicorum praeses, lumen uitae conseruat,
ut et regio te honore dotat, ut et tibi et alijs prodesse ualeas. Apollinem autem
et medicum esse Epigramma graecum testatur, cuius haec sententia est:

Peân cum Chirone, Aesclepius Hippocratesq; etc.

Vbi Peân, hoc est, Apollo, primum locum obtinet. d ¶ Opus est.) Ad
clementiam hortatur. Decere principem clementiorem, quam crudeliorem no-
minari. e ¶ Vulnus hulceris.) Hoc est, quicquid habes uel erga urbem,
uel Demophilum, decorum est ut praetermittas, eorumque obliuiscaris.

f ¶ Facile enim uel cum imbecillioribus.) Gnome est, qua difficilius esse

b 2

dicit integrare urbem, quàm uastare: turbare ciues, quàm placare. Atq; his indicatur, quasi aliquid incendij & infortunij ipse Arcesilaus rex in urbe suscitauerit. **g** ¶ Tibi uero hæc Charites.) Charites, humanitatis & amicitiae & mutuae beneuolentiae deæ, studiorum & bonarum literarum sociæ, hæc tibi parant: id est, hunc hymnum & supplicationem. Ipse Charites & Musæ te pro Demophilo interpellant: hoc est, ego ipse Pindarus apud tuam clementiam, hæc oda pro exule amico meo intercedo. **h** ¶ Quare patere.) Hoc est, ne ægro animo seras, quod ego sollicitem te pro Demophilo, idq; propter curam, qua erga rempublicam & ciuitatem tuam tangor. Ego quum uideam cōmodum fore uirum regno tuo Demophilum, ideo tibi eius nomine supplico.

i ¶ Illud porro Homeri.) Sine, inquit, ut bonus fuerim uel angelus, uel legatus, uel nuncius eius nomine apud te rex. Sine ut preces meæ apud te aliquid ualuisse uideantur. **k** ¶ Iam & Musæ.) Is honos, & ea uis bonorum nunciorum est, ut & Musæ, literæ & poemata per ea augeantur. Bona & fortunata rei denunciatio, honesta item legatio, & ijs à quibus missa est, & ijs ad quos legatur, cōmodat. Angelus, nuncius, uel Talthybius bonam rem nuntiât. Sic fit ut ipse euangelion *ἡγὺ μὲν ὑποῖ* pro re nuntiata recipiat. Ita tu Arcesilæ fac precor, ut reuertar auctus euangelio & præmio ad Demophilum. Erit autem hoc præmij, si impetrauero, ut ei liceat redire. Sic Musæ meæ crescent: poetica mea pluribus te posthac argumentis cōmendabit. **l** ¶ Agnouit profecto Cyrene.) Ad laudes & uirtutem Demophili descendit, à beneficijs in rempublicam per eum collatis, laudans: à sapientia item iuuenilis ætatis.

m ¶ Separat.) A summa uirtute, modestia nimirum & candore cōmendat extorrem Pindarus. Parca enim linguæ maximus thesaurus, ut Hesiodus ait. Quid sanctius, quid antiquius, quid Christianius, quàm de nemine male loqui, neminem facile iudicare, cōdemnare uel? **n** ¶ Didicit iniuriâ odisse.) A iustitia & sinceritate. **o** ¶ Nihil diu protrahens.) Quasi à consilijs Arcesilai fuerit, hæc dicit: ac talis, qui ad regem causas detulerit, & qui ciuium negocia in curia regia pertractauerit: qui actiones & causas non, ut nunc fit in foro iudicij, in longam moram, imò in multos annos protraxerit. **p** ¶ Si quidem breuis apud homines mensuræ occasio est.) *αἰῶνος* est, quum nō possit rem aliquam diu suspendere aut differre. Rationem, inquit, temporis habet. atq; hic rursum eum à prudentia cōmendat. Quid enim prudentius, quàm uel occasionis uel temporis habere respectum, iuxta parcemiam *ὑποῖ καὶ ὁρῶν*? Ut enim temporis iactura, multorum bonorum ruinam secum trahit: sic rursus, temporis cōmodus usus, innumerorū malorum est *ἀλεξίφραγον*, plurimorumq; bonorum fons & causa. Atq; ut semel dicam, strenuus minister est, non uis que

uis quæ sint opportuna: quæ sunt cōmoda & opportuna haud negligit. Hinc a sedulo cum officio & ministerio regi cōmendat. q ¶ Hoc enim omnium tristissimum.) Gnome est, quæ cum ab usu & iudicio prædicat. Quorum bonorum expertus est, ijs etiam fruitur, ea item perficit. Multi sunt, qui tametsi pleraq; mente teneant & cōtemplentur & agnoscant, nec ea tamen perducere in opus, neq; frui ijs possint: hic uero huiusmodi dotibus est præditus, ut & quæ agnoscit bona, opere aggrediatur. Vel, Miserū est bona cognoscere, & ab illorum fructu necessariò excludi. ad fortunam Demophili refertur. Quæ pulchra & commoda sunt reipub. tuæ, o Arcesilæ, nouit ille: cæterum cogitur ἐκτὸς ἑξ ἑμὲ πρὸς δα, id est, extra habere pedem: hoc est, excluditur à patria, non potest ei, etiamsi maxime uelit, prodesse. r ¶ Enimvero Atlas etiam nū cum caelo.) καὶ μὲν κᾶν & ἄτλας. Insignis est cōparatio, quæ ut breuis est uerbis, ita sententia & sensu Pindarico more proluxa. Hac enim ueluti per occupationē uel cōsutationē uititur. Confert aut Demophilū Atlanti, Arcesilaum caelo. Perinde ac si opponat ita Arcesilaus: Quid mihi adeò istum prædicas Pindare? Putas ne solum esse Demophilum, qui ista nunc primum patitur? Atlanta consideret, qui cum longe illo & felicior & potentior esset, attamen & patria & bonis uel regno suo orbatus est, hodieq; cum caelo luctatur. Emphasis autem in COELO est. quasi dicat: Frustra adhuc hodie pugnat Atlas cum Dei uoluntate, uel cum superis: non potest restitui: (ita fabulam hic de coelifero Atlante interpretatur) Sic ille ne frustra Demophilus apud me instet precibus, cum coelo enim dimicat: hoc est, haud impetrabit quod uolet, Atlantis in modum.

s ¶ At immortalis Iupiter.) Oppositioni statim ἀντί, hoc est dilutionem subnectit: perinde ac si dicat: Verum est de Atlante paradigma, sed interrim Iupiter Gigantes, qui aduersus eum belligerati sunt, liberauit. Summus deorum rex clementiam uictis tandem impertijt. Sic te par est huic abs te uicto & supplici cōmunicare mansuetudinem & beneficentiā & condonationē tuam.

t ¶ Sic in tempore.) ὅτι δὲ χρόνῳ. Alia similis uadine ad clementiam erga profugum hortatur. Ut uela pro tempore & pro uentorum & aere permutatione mutantur, ita docet regis animū, seposita indignatione, erga uictos mitemscere. Tēpestas resedit: uictus ille iam supplex est: ergo conuenit ut ei parcas. Superbi enim debellandi, subiectis parcendum. u ¶ Pernicioso labore.) Aerummosa defatigatione exilij hætenus adflatus, precatur ut in patriam ad sodales & æquales suos redire possit. x ¶ Postremo ut narrare.) Per fontem carminum intelligit hunc hymnum, quem apud Pindarū Thebis agens Demophilus, adeptus est. Vel rectius, per fontem seipsum uates intelligit, clam se talem uatem esse indicans, è quo, cū fonte semper scaturiente, multi hymni

rum riuuli profluant, quibus heroum & principum uirtutes adspersat, ac iuxta
 xta quantus fuerit apud Arcesilauum, lectoribus cogitandum relinquit.

EIDEM ARCESILAO CVR-
 RV, ODE V.

STROPHE I. COLON XIII.

^a Agnarum sunt uirium diuitiæ, quæ
 eas pura uirtute mixtas, mortalium
 quisquam, fortuna dante, ^b amicorum
 frequentia comites, protulerit: ô ^d di
 uinitus ad regnum adscite Arcesilæ. Tu uero à
^d summis celebris uitæ tuæ gradibus, bono cum
 nomine diuitias ^c accedis, ^f Castoris aureo curru
 inuecti gratia, qui post hybernū imbrē circa tuū
 beatum Larem ^s serenitatem ^b spirat & apparat.

ENARRATIO.

Argumen-
 tum.

Quoniam priori ode res à Iasone gestas potius per digressionem & suppli-
 cationem pro Demophilo, quam epinicion Arcesilai scripsit, iam nunc Lyricū
 suo more, Pythiæ Arcesilai uictoriæ encomium canit: à natalium splendore, fe-
 licitate, Pythio certamine, Carrotho auriga, à maioribus, diuina ope, claris ma-
 iorum facinoribus, eum tollens. ^a ¶ Magnarū sunt uirium.) ὁ πλεονος
 εὐρυδωγής. Ab haud uulgari gnome orditur: unde ad generis Arcesilai clari-
 tudinē progreditur. Pertinet huc supra Callimachi audita sententia in Olymp.

ὅτ' ἀρετῆς ἀπὸρ ὁ λυγρὸς ἐπίπαι' αὐτοῦ ἀεὶ ἔξω.

^b ¶ Amicorum frequentia comites.) πολὺ φίλων ἐπέταρ, diuitias
 appellat: quod multi diuitias sectentur, quodq; multos opulenti amicos habeāt,
 iuxta illud poëtæ:

Tempore felici multos numerabis amicos,

Tempora si fuerint nubila, solus eris.

Vel ideo ἐπέταρ πολὺ φίλων, quod egenis & in necessitate constitutis im-
 pertiatur. ^c ¶ Diuinitus ad regnum.) θεοί μοιρε, deorum beneficio
 regnū tenens. ^d ¶ Summis grad.) ἄκρον βαθμίδων ἄπ.) Anastrophe.

^e ¶ Accedis.) μετόρχη, accedis, scilicet diuitias, nō segniter illis utens,
 sed

sed ad alendum equitatum, sed ad patriæ defensionem. Hoc enim est quod ait,
 ἐκείνῳ χρυσὸν μᾶλλον καὶ σὺν ὧ. f. ¶ Castoris aureo curru inuecti gra-
 tia.) Castor primus curru equos aptasse traditur à quibusdam. Vel ideo Casto-
 ris causa inquit, quod sit equestris deus, uel Homero teste: uel quod maiores Ar-
 cesilai Lacones fuerint, unde etiam Tyndaridæ orti: siue quod Cyrenæi Casto-
 rem & Pollucem pro insignibus habuerint. g. ¶ Serenitatem.) Alludit
 ad seditionem Cyrenæorum, qua, ut priori hymno perceptum, aduersus regem
 insurrexerunt, in qua Castoris ope seruati ereptumq; Arcesilaum adferit. Com-
 parat autem eleganter seditionem tempestati, tranquillitatem & pacem sere-
 nitati. h. ¶ Spirat.) κατελευσας, hoc est, apparat, κατεσκόπει-
 ζει, uel κατελαμβάνει. Arcesilaum ergo statim ab exordio huius hymni lau-
 dat, à splendore & opibus regis, natum eum in regnū & ad regias opes adseue-
 rans: Castorisq; præcipue beneficio eum regis opibus & potentia florere dicit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

" Sapientes à Deo sibi cōmunicatam uirtutem
 " meliorem reddunt. ^b Te uero iuste uiuentem mul-
 ta felicitas complectitur, ^c nimirum quod sis ma-
 gnarum urbium rector. ^d Sic congenitus tibi oculus
 preciosissimū hoc regni tui munus animo tuo
 admixtum habet. Imò & nunc beatus es, quod
 ex splendido Pythio certamine, iam uoti tui per
 equos cōpos factus sis, hymnumq; præclare abs
 te gestarum suscipias rerum,

EPODOS, COLON XIII.

Apollinei ludi nomine. ^c Quare ne te Cyrene
 lateat, circa hortum Veneris iucundum ac cele-
 bre. ¶ Cuiuslibet autem rei Deum autorem po-
 ne. Deinceps Carrhotū præ cæteris amicis amo-
 re prosequitor, ^e qui non Epimethei tardam men-
 tem gerentis, filiam Prophasin ducens, ^b Cyre-
 næorum æquitate insignium ædes accessit: cæte-
 rum ^a præstantissimo curru ^k circa fontem Castæ-

liam hospes, munus capiti tuo imposuit;

STROPHE II. COLON XIII.

**Incorruptibilibus loris adiutus, iuxta delu-
brum curruū, duodecies cursum complentium,
pedibus ualens.**

a (Sapientes.) σοφοί. Gnome est generalis, quam speciatim ad Arce-
silaum etiam refert, à sapientia iuxta eum efferens. quasi dicat: Magna sunt bona
na quæ diuinitus possides, sed ea per sapientiam tuam ampliora facis. Vel: Di-
uitiæ et uirtutes tuæ magnæ sunt, sed sapientium poetarum scriptis clariores fi-
unt. b (Te uero iuste uiuentem.) σὲ δὲ πολὺς ὀλβλῶ. A felicitate
et regio fastigio. Duo sunt, inquit, quæ te faciunt beatiorem. Alterū, quod rex
es: alterum, quod Pythiæ uictoriæ nomine celebraris. c (Nimirum quod
sis.) τὸ μὲν, partiendi nota: cui postea pro τὸ δὲ, μᾶλλον καὶ νῦν subiun-
gitur. d (Sic congenitus tibi oculus.) Oculi tuus proprius eum ma-
ximum honorem menti tuæ coniunctum perspicit, nempe, quod sis insignium
urbis rex. ut ita ὅτι βασιλεὺς ἐστὶ μέγαν πόλιν, per ὑπερολογίαν
posteriori loco accipitur. Pulchre autem menti honorem regium coniunctum
dicit, uolens ipsum prudentia, grauitate, magnanimitate, et id genus regem ex-
ornantibus uirtutibus clarum esse. Porro σιωπεδικῶς oculus pro toto cora-
pore accipi potest. e (Quare ne te Cyrene lateat.) τῷ. Parensis ad
Arcefilaum, ut Cyrenes cura tangatur, quandoquidem Veneris hortū habeat:
hoc est, eo quod sit frugifera, eaq; de re amabilis, amœna et iucunda.

f (Cuiuslibet rei.) παντὶ μὲν. Parensis est pientissima, qua cuncta
Deo accepta referenda docet: statimq; Carrothi aurigatori beneficium subdit,
ut cui post Deum Pythiam uictoriam debeat. Theotimus historicus, ὃν πρῶ-
τον περὶ ἐπὶ λῶν, referentibus Scholijs, Carrhotum fratrem uxoris Arcefi-
lai fuisse tradit: et ad Euphemum pertinere, quæ hic Carrhoto, Euphemi sanè
successori, tribuat. g (Qui non Epimethei.) ὃς δὲ τὰν ἐπιμνέως
ἔργων. Prometheus et Epimetheus fratres finguntur apud poetas. Ac priori
quidem, prouidentia et rerum agendarum præmeditatio adumbratur: poste-
riori uero, consilij ante actionum initia, negligentia significatur. προμνέως
filia est προμήδεια, hoc est, præmeditatio: ἐπιμνέως filia est μεταμέ-
λεια, id est, negligentia: uel, ut Pindarus ait, πρόσφασις, id est, excusatio, uel
logi, uerba. Hic speciatim obseruandum, quod δ' ἔχων αἰτίας Epimethea
ὁψινόου uocet. Recte enim ὁψινόου sunt, qui post rem gestam, postq; acce-
ptum

ptum iam primum damnum, consultant. Prophasin etiam pulchre uxorem ducunt: mituntur enim, sed ignaue prorsum, suam excusare ignominiam. Hoc est, Carrhotus non sine præexercitamentis, adeoq; uigilanti studio, ac strenua uirtute, uictoriam tibi Arcesilæ peperit. Fratrum horum apud Hesiodum mentio est, & crebrò apud Lucianū. **h** ¶ Cyrenæorum.) βαττιάδων. Per Battiades Cyrenæos intelligit, à Batto Battiades dictos. **i** ¶ Præstantissimi currus munus.) ἀειδάριον γέρας. Periphrasis est uictoriæ curru parte. **k** ¶ Circa fontem Castaliā.) Castalia fons est Pythonis. κατὰ σπηλιόχλυν Pytho intelligitur. **l** ¶ Hospes.) ξενώβεις, hospitio receptus, uidelicet in Pythio spectaculo, seu certamine. **m** ¶ Incorruptibilis loris.) ἀκράτοις ἀνίας, integris loris, non fractis. **n** ¶ Circa delubrum.) κατὰ præpositio subaudienda est, inquit Interpres, ut sit κατὰ τὸ τέλει. **o** ¶ Pedibus.) ποδάρκων, pedibus ualens & suis & equorum, quibus uictoriam retulit. In Olympijs autem nō semel auditum, currus in eiusmodi certamine duodecies rotari solere.

“Nullum enim instrumentum confregit, sed pendet nunc, quemadmodū qui^b fabrefactas artificum excellentium operas, pro uictoriæ argumento ducens, in concauo Apollinis saltu ad^c Criseum collem permutauit: ^acurrū illum cupressina trabs habet prope statuam, quam Cretenses arcum ferentes in monte Parnaso posuerunt, ex una natam arbore.

a ¶ Nullum instrumentum.) ὅδ' ἐν σφ' ἔειπεν, nihil in curru confregit. Verum idem currus, inquit, quo uictoriam obtinuit Arcesilaus, iam Apollinis (cuius beneficio Pythiam uictoriam adeptus est) templo affixus & dicatus est, & anathema factus. **b** ¶ Χόριαράν.) χόριαράν τεκτόνων, à χείρ καὶ ἀργύρῳ. Varia artificum arte & opera currum apparatus fuisse ait.

c ¶ Criseum collem.) κρισαίου λόφου. Crisam urbem, quā alij Cirrham, Criseum collem appellat. ἄλλοι. Carrhotus uarie ornatū artificiosq; apparatus currū secū ducens, Criseū collē, hoc est, Crise urbis montē Pythio certamine permutauit, id est percurrit. Hoc est, Carrhotus egregie currū suum in Pythio certamine circuegit, & ita circuegit ut palmā alijs præriperet.

d ¶ Currum illum cypressina trabs.) τὸ σφ'. Locū ubi currus pendeat, ubi uē in Apollinis gratiam fixus sit, commemorat. τὸ σφ'. Pronomen illud

σφι, respicit & Arcesilaū & Carrhotū. Currum habet nunc σφι, id est, eis: hoc est, in gratiā tam Carrhoti quā Arcesilai. e ¶ Ex una arbore natā.) μόνος ποπυρρον, statuam ex uno aliquo robore, trabe uel natam uel factam: à μόνον & ποπυρρον, quod est ἐλεος, ἢ λαμβανόν. germen ex uno ligno decerptum, ex uno robore factum simulacrum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

"Tua itaq; sponte benefactori te gratiam reddere cōuenit. Formosæ uero Charites te^b Alexibiada depereunt. Beatus es, qui & post insignē laborem, eximiorum sermonū memoriā tenes: ^dquum enim quadraginta aurigæ caderent, currum tu solummodo intrepida mēte ferens, ad Libyæ campum peruenisti, paternamq; ciuitatem, ^aà claris certaminibus.

a ¶ (Tua itaq; sponte.) Hortatur Arcesilaum, ut benefactori suo Carrhotum gratum se præstet. b ¶ (Alexibiada.) ἀλεξιβιάδης. Alexibij filius Carrhotus est. Laudat Carrhotū ab humanitate & clementia, & affectu, qualis est Charitum. Charites te φλέγοντι, id est, ardent, depereunt, amplectuntur: es Gratijs in delicijs, teq; ob tuam uirtutē Charites, & humanæ literæ euehant. c ¶ (Beatus es, qui.) μακάριος. Quia Gratijs in delicijs esse Carrhotum proposuerat, quā ratione id fiat statim subiicit. Ita te Charites, inquit, amant, ut felicem te, felici hoc hymno suo, post labores certaminis, quos sustinuiſti, iam nunc prædicent. d ¶ (Quum enim quadraginta.) ὅτε τεσσαράκοντα γάρ. Inter quadraginta aurigas, solum Carrhotum superiorem fuisse ostendit. Hinc paulo ante etiam nihil in curru huius confractum adseuerabat, quadraginta reliquorū concertantium currus fractos esse subindicans.

c ¶ (A claris certaminibus.) Hoc est, à uictoria Pythia.

EPODOS, COLON XIII.

"Nemo autem laborū expers est, aut erit. ^bBatum uetus felicitas sequitur, præter alia hæc simul tribuens, ut sit ipse ^dturris urbis, oculusq; hospitibus lucidissimus: Nam & illū ^bfastu gra-

ues

ues leones præ timore fugerunt, ubi transmaria
nam eius uocem sentirent. Ad hæc præcipuus
eius dux Apollo, uehementē feris timorem in-
cussit, ut ne^b promptuariū Cyrenes imperfectū
aut non cōsummatū fieret, cassato eius uaticinio.

a ¶ (Nemo laborum.) Amplificat gnome. Nemo mortalium laboris est
expers. Nemo in hac uita calamitate perpetuō caret. Nemo uirtutem etiam cis
tra sudorem, ut Hesiodus inquit, nanciscitur. b ¶ (Battum uetus.) Re-
dit ad Arcefilaum, à maioribus eum laudans. c ¶ (Præter alia hæc.) τὰ
καὶ τὰ, bona & mala. Felicitatem humanam non semper stabilem adserit, ut
est & apud Homerum in 24. Iliad. de duobus dolijs. d ¶ (Turris urbis.)
πύργος ἀσεΐ. A fortitudine. e ¶ (Oculusq.) ὀμμά φαεινὸν τε-
ρρ. Aprudentia. f ¶ (Hospitibus.) ξένοις, hospitibus: id est, ad-
uenis & externis. g ¶ (Fastu graues leones.) Leones Africam inhabi-
tantes, & ea loca ubi Cyrene postea est cōdita, fugati sunt aduentu Battii, eiusq;
Theræorum, Cyrenen illic occupantium, uel ædificantium etiam, ut Aristarchus.
Quam uaria sit felicitate præditus, enumerat. Pietas ingens, & miraculum est,
quod fræ sub aduentum Theræorum fugati sint. h ¶ (Promptuariū Cy-
renes.) Ratio quare Apollo bestias abegerit: ut oraculum eius, quod de migra-
tione Battii & Theræorum in Libyam, non cassaretur. Promptuarium Libyæ,
periphrasis est fertilitatis.

STROPHE III. COLON XIII.

“Qui & funestorum morborū pharmaca, ui-
ris & mulieribus tribuit, præbuitq; citharisticen,
datq; Musicen quibus uoluerit, qui^b pacatum hu-
manis mentibus legum moderamen inducit, &
fatidicum locum gubernat. ^dVnde & Lacedæ-
moni, Argi, ^ediuinaq; Pylo fortes Herculis libe-
ros habitare fecit, Aegimijq; ^fMeæ autem uo-
cis amabilis gloria à Sparta est,

a ¶ (Qui & funestorum.) ὃς καὶ βαρὺν νόσων. παρεμβολὴν, uel
amplificatio est, qua ad Apollinis artes digreditur, quas & Homerus in hymno
in Apollinē nūmerat. Primo, Apollo est medicus: quod indicat, dum inquit, ὃς

καὶ βαρδὰν νόσων ἀκέσματ' αὐτοῖσι καὶ γυναιξὶ νέμει. Secundo, Citharæus, quod ostendit dum ait, πορρὶτε κίθαριν &c. Tertio, arte iaculandi ualeat, quod Homerus exprimit, ipsum χρυσόπτερον, ἀργυρόπτερον, καὶ Ἰξοφόρον appellans. Quarto, uates est: id Pindarus innuit dum ita dicit, μυχόντ' ἀμφέπιδματῆϊον. b ¶ Pacatum legum moderamen.) ἀπόλεμον ὀνομίσω. Bona legum constitutio, pacis & concordie nutritrix est: ideo recte ὀνομίσω uacare ait bello, pacatum esse eam rempublicam in qua ὀνομία uigeat. Iam Apollinem esse autorem quoq; ὀνομίας, è Musica & bonis literis nascitur. c ¶ Fatidicum locum.) Periphrasis est tripodis Delphici, uel Delphorum, ac ipsius oraculi Delphici. d ¶ Vnde & Lacedæmoni.) Vnde, τῷ est pro ὧ. refertur ad oraculum cuius meminit. Est alia ab oraculo Apollineo dilatatio. Volens ostendere Arcesilai generis stirpem ab Heraclidis propagari, Apollinis etiam oraculo Herculis posteritatem Lacedæmone, Argi, & Pyli habitasse dicit. Tripartita Heraclidarum diuisio est: siquidem Aristodemi filij Procles & Eurysthenes tenuere Laconicem, Témēnus Argos, Cresphontes Mesenā: atq; ij Apollinis sunt reuersi imperio. Neque obscurum est Aegimij liberos, Dymantem & Pamphilum, unā cum Heraclidis profectos esse. Insuper Thebani Lacedæmonijs cohabitauerunt.

e ¶ Diuina Pylo.) ἱαθὲς πύλῳ. Per Pylum Mesenā accipit. Nam recentiores Pylum, cuius rex fuit Nestor, non circa Triphyliam Arcadiæ, sed iuxta Mesenā constituunt. f ¶ Meæ aūt uocis.) Hæc in persona chori Libyci poëta dicit, uel in persona Arcesilai. ἡθοποιία ἢ προσωποποιία.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Vnde nati uenerunt Theram uiri Aegidæ patres mei, ^b non citra deorū consilium & operam: sed enim fatum quoddam ad lautum duxit conuiuium. Hinc suscipientes ὦ Apollo Carnéa tua, per symposium celebramus mirifice conditā urbem Cyrenen, ^d quam ferro gaudentes hospites Troiani ^c Antenoris filij habitant. ^f Cum Helena enim uenerunt, ubi fumantem atq; euersam patriam uidere,

EPODOS, COLON XIII.
Martia ui.

Vnde

a ¶ Vnde nati uenerunt.) Poëta uel in Arcefilai uel sua persona hæc dicens, uel Arcefilaum abusq; Heraclidis genus ducere, uel sese ipsum esse cognatum Arcefilao, ostendere cupit. Ex Lacedæmone igitur Thebani qui illic cum ipsis habitabant, coloniam deduxerunt in Theram, ex Thera uero in Cyrenen. Nam Lacedæmonij cum ijs qui à Lemniadibus & Argonautis descenderant, migrarunt primo Therā, deinde Cyrenen. Aegidas ergo Lacedæmonios appellat ab Aegeo, non Thesei quidem patre, sed enim Thebano quopiam, unde Aegidarum familia Thebis. Migrarunt uero Thebani Lacedæmona primum cum Doriensibus & Aristodemo, ut Ephorus autor est in Scholijs. secundo, sub Timomacho. Proinde hæc est sententia: Maiores mei Aegidae, hoc est Thebani, ab Aegeo, unde Aegidarum tribus est Thebis, Lacedæmoni progeniti, hoc est, ex posteritate propagati, Theram uenerunt per coloniam, per migrationē. Sese ipsum Pindarus ita ad genus ferè Arcefilai pertinere ostendit. Sed ad Arcefilaū si quis refrat, ei per mercurium liberum erit. b ¶ Non sine Deorū opera.) Diuino Apollinis oraculo has maiorum demigrationes factas adserit.

c ¶ Fatum quoddam ad lautum conuiuiū.) Diuina prouidentia & oraculo Delphico Theræos in Libyam migrasse præcedenti ode, in expeditione Argonautarum abunde satisq; explicatum est. Lautum uero conuiuium, est *παιφρασις* Libyæ Cyrenes, propter soli fertilitatem, eiusq; regni amplitudinem ac potentiam. *πολύθυτον ἔρανον*, ad conuiuium multis uictimis celebre. *ἔρανον* hic habet, quæ uox non simpliciter conuiuium sonat, sed tale ubi suum quisq; cibum & symbolum adfert, ut ex Homeri Odyss. α. antea indicatum. Quamquā per Catachresin poëtis familiarem pro *εἰλαπίνῃ* usurpare potuit. Ideo autem multis uictimis conspicuam lætitiā uocat, ipsam Libyæ Cyrenen, propter Carniæ festa. Nam Panegyris est Apollini dicata, quam τὰ *καρνεία* nomināt, à Carniῶ Apolline dicta. Hesychius, *καρνεία*, inquit, Apollinis epitheton est, fortasse à Carno Iouis & Europæ filio. Hinc ego auguror Carnum illum instituisse primum festiuitatem quandam, & solennem in Apollinis gratiam conuentū, ubi uictimas illi ceciderunt, ac postea, ut moris erat, sint cōuiuati. Hinc ergo, hoc est, à Thera uel Thebis suscipientes Carneā tuā: Aegidae enim patriam religionem & panegyrim Carneorum, secum usq; Cyrenen transtulerunt. De Carneis est apud Athenæum 4. *Ἀπνοσοῦσιων. δὴ μύτρι & σκῆμι & τὸν τῶν καρνείων φησι εἶναι τὸν μίμημα εἶναι στρατιᾶς πικρῆς ἀνῶγῆς. τὸ πρὸς γὰρ εἶναι γυνεία μὲν τῶν ἀειθμῶν, σκιάδες δὲ εἶναι καὶ λωυῖ. σκηνᾶς ἔχοντες πρὸς ἀπλῶς π, καὶ γυνεία καὶ ἑκάστον ἀνδρῶν δὴ πνῶσι. πάντα δὲ ἀπὸ προσάγματός κηρύσσεται, ἔχεται ἐν ἑαυτῇ σκιά φρατρίας τρεῖς, καὶ γίνετ' ἢ τῶν καρνείων πρὸς*

λακεδαιμονίοις ἐορτὴν ἐπὶ ἡμέραις ὅνεια. d ¶ Quam habitant.)
 ἔχοντι τῶν. Anastrophe est, pro ἡν ἔχουσι, Doricōs, quā habent ferro gau-
 dentes χαλκοχέρμαι: à χαλκὸς æs, ἔχ χέρμην bellum: hoc est, fortes bel-
 latores. χαλκὸς hic poëtica catachresi pro σιδῆρω, id est, ferro accipi po-
 test: ἔχ χέρμην à χείρομαι letor, pro letitia. Nam per antiphrasin bellum
 significat, quod illic minimum sit uoluptatis: uel simpliciter, à gaudio, sed uictō-
 ris: uictoria enim plurimum exhilarat, letosq; reddit. e ¶ Antenoridis filij.)
 αὐτὰρ νοεῖδ' α. In deuastatione Ilij, Græci pardaleo Antenoridis domo peper-
 cerunt, signo dato militibus, ut neminem ex Antenoridis familia lederent: unde
 confecto excidio, Menelaum cum suis unā Antenor est sequutus. Menelaus uen-
 tis non adeò sequundis in Libyam est perlatus, ubi Antenoridæ, longo errore
 defatigati resederunt. f ¶ Cum Helena enim.) Excisa uidelicet ἔρ δια-
 ruta Troia, ut iam narratum. g ¶ Martia ui.) Hoc est, belli potentia ἔρ
 acerbitate.

“Equestrem uero gentem diligenter^b suscipiūt
 sacrificijs, uiri,^c quos Aristoteles uelocioribus na-
 uibus duxit, salī altam semitā aperiens, muneribus
 eos uestigantes. “Præterea maiora deorum
 nemora cōdidit, rectaq; protensam ac^e leuem ui-
 am Apollineis sacris, quibus propulsantur ma-
 la, fecit, ut^d lapidibus strata equinis ungulis cal-
 cata sonantiorē strepitū cieret, quæ difficilis an-
 tea duraq; fuerat.^b Illic^e in ultimo foro,^k seorsim ab
 alijs regibus in monumentū Battus est repositus

a ¶ Equestrem.) Ab honore fato persunctos Antenorides sequuto, hic
 laudat. τὸ δ' ἐλάσσιππον ἔθνη, equos agentem, equestrem, bellicosam gen-
 tem, ipsos nimirum Antenorides Troianos. b ¶ Sacrificijs suscipiunt.)
 δέχοντο θυσιάων, hoc est, defunctos etiamnū ueluti deos colunt. ἐνέ-
 οντες σφε, inquirentes illos, monumenta illorum uisitantes. δωροφόροι,
 munera ἔρ uictimas adferentes. c ¶ Quos Aristoteles.) τὸς ἀριστοτέ-
 λης. Periphrasis Cyrenæorum. Antenoridarū ergo hic tanquam piorum me-
 minit, certe mirifice, quod etiam ex fato in Libyam peruenerint, ad eosq; rur-
 sum oraculo Apollinis maiores Arcefilai sunt deducti: sanctos ἔρ pios ἔρ bonos
 fuisse Libyæ eos principes adseuerans, quibus Battus uel Aristoteles se socium
 fecit.

fecit. d ¶ Præterea maiora deorum.) Arebus gestis Battum laudat. Cyrenen condidit, & ampliorem reddidit: plateam antea asperam lapidibus strauit, ut esset plana sacris & pompis, quæ in templum Apollinis illò ferebantur. e ¶ Leuem.) πεινέσας leuem, planam. f ¶ Quibus propulsantur mala.) ἀλεξιμῆγοις, mala ab hominibus propulantes, uel oblationes, uel supplicationes. g ¶ Σκυρωτῶ.) Plateā scyrotē uocat, quod idem ualeat cum dictione λιθόστρωτος, uernacula lingua die steynstraß: ἀ σκύρος, quod lapidum, uel decidentem in lapidum calatura uel incisione puluerem significat. In hoc uico Castoris etiam & Pollucis templum fuit.

h ¶ Illic.) ὧδα. Alia ueneratio Batti, fatum eius insecuta. i ¶ In ultimo fato.) πρὺμνός ἀγορῆς, hoc est, extrema fori parte. Metaphora ducta à πρὺμνῃ, quæ dictio puppim, naui posteriorē illam partem ualeat.

k ¶ ἐπίδχα. Ad alteram partem, uel seorsim ab alijs.

STROPHE IIII. COLON XIII.

^aBeatus quidem apud suos erat, ac rempublicam suam colens augustus heros uiuebat, ideoq; in foro humatū uoluere, quum cæteri reges ante portam ciuitatis sepulturā nacti sint. ^bIngentem itaq; uirtutem molli rore conspersam, unā cum hymnorum perfusionibus, ^cterrestri mente alicubi audiunt maiores tui, suam nimirum felicitatē, ac filio tibi suo cōmunem iustamq; gratiam ô Arcesilæ: ^fquem in cœtu iuuenum decet, ^gaureum gerentem ensē celebrare Phœbum,

a ¶ Beatus quidem.) Ab honore, quo uiuentē prosecuti sunt: nempe & mansuetudine & clementia, aq; sepultura, quam propter uirtutem & amorem erga rempublicam ipsi in foro instituerunt, extollit: quum aliorū regum sepultura, uel ante regiam, uel ante portam urbis esset. Quantum ab alijs regibus discreparit & excellentior fuerit, uel ipsa tumulatione ob oculos ponit.

b ¶ Ingentem itaq; uirtutem.) Ad Arcesilaum redit, eum à uirtutibus & Pythia uictoria laudans. Maiores tui Battus & progenitores exhilarantur ô Arcesilæ, uirtutem tuam qua eximius es audientes, conspersam molli rore, hoc est, fecundam: uirtus molli rore conspergitur: ut ros enim irrigat prata, & rore conspersa fertilia redduntur, sic uirtus tua fecunda est. Molli rore, id

est odis & poematis. c ¶ Vnà cum hymnorum suffusionibus.) Quid perrorem metaphorice intelligat, ipse exponit, dum inquit, κώμων ὑπο-
χούμασιν. Est fecunda uirtus tua molli rore, id est hymnorum suffusionibus.

d ¶ Terrestri mente.) χθονία φρονί. terrestri mente, ideo quod defun-
cti maiores, ueluti in terra iaceant, quasi in monumentis animæ quoque recubent,
poëtica loquendi forma. e ¶ Cōmunem sibi gratiam.) κοινὰ χάριν,

cōmunem gratiam, id est oblectationem. Et ipsis tibi que grata est, eritque tua (qui
filius & ipso es posterorum de numero) uirtus. f ¶ Quem in cœtu.)

Gratum esse debere Apollini Arcesilaum innuit, ut qui eius beneficio Pythiam
uictoriam, cuius ipse præses, retulerit: ut in sequenti Antistrophe persequetur
uates. Estque hic enallage personæ, à prima enim ad tertiam transilit: O Arcesi-
læ, quem decet, te scilicet. g ¶ Aureum.) χρυσεόν Apollinis epithe-
ton, quod aureum enssem gestet, hoc est, quod aureis radijs terram hanc & mun-
dum illustret.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^aCuius beneficio pulcherrimam sumptuum per-
solutionem ^bex Pythiis retulit, ^cgratiosum nem-
pe uictoriæ melos. Nam & illum ipsum quem di-
xi ^duirum, prudentes inquam laudibus uehunt.
^eMentem ætate quidem meliorem pascit, linguaque
& fiducia inter cæteras aues alas expandens ^fa-
quila erat, ^gcertaminisque eius robur instar muri
persistebat, ^hinter Musas à chara usque matre uolati-
lis repertus est, sapiens ⁱac iuxta auriga monstratus.

EPODOS, COLON XIII.

^kQuicquid egregiorum morum apud ciues fuit,
primus aggressus est. ^lDeus illi nunc provide for-
titudinem & potentiam perficit, ^mquam & in po-
sterum, o felices Saturni circa opera & consilia
illi donetis, nec fructus arborum corrumpens uen-
torum hyberna uis, tempus eius ⁿlaceret. Cæte-
rum Iouis magna mens bonorum hominum felici-
tatem

citatem gubernat. Hunc & Olympicā uictoriam Batti generi dare precor, perinde ac Pythium ei concessit munus, honorem ue.

a ¶ Cuius beneficio.) Quia hic sumptuum meminit, magno constitisse Arcefilao hanc uictoriā arguit: tamen uictoriam omni sumptu præstantiorem esse. b ¶ Ex Pythijs.) πῦθῳ ὅθεν aduerbium locale, pro ἐκ πύθῳ-υθ. c ¶ Gratosum uictoriæ melos.) Hymno quo uictor celebratur, omnem sumptum, quem in Pythijs ludis fecerit, persolui adserit. d ¶ Virum.) Dilatio est uictoriæ. e ¶ Mentem ætate potiore.) Iuuenem Arcefilaum ob canam prudentiam laudant, inquit. Insigne certe encomion est, præter ætatem quempiam sapientia & eloquentia exornatum esse.

f ¶ Aquila erat.) Præclara cōparatione, aquila eum confert. Vt aquila omnium uolatilium est præstantissima & altissimi uolatus, sic inter suæ ætatis principes Arcefilaus omnium & eloquentia & prudentia est optimus, est excellentissimus. g ¶ Certaminisq; eius.) Fortitudinē eius in certamine, muro confert. Per admirationem etiam legi potest, οἷον δῶνθ: quale eius robur in certamine ē instar muri profectō. h ¶ Inter Musas.) Literis ipsum à teneris unguiculis cōuersatū esse uult. A matre fuit uolatilis. Metaphora est. hoc est, à puero ingenio, sapientia & prudentia clarus ita fuit, ut ueluti maturis alis uolare potuerit: id est, perfectus natura in intellectu & literis fuerit, perinde ac alterius opera nō esset usus. i ¶ Ac iuxta sapiens auriga.) ἀρχαυτῆλᾶτης σοφός. A felici currus administratione. k ¶ Quicquid egregiorum morum.) ὅσα. Ab exemplo uirtutum, & moribus Arcefilai. l ¶ Deus ei.) θεός τε οἱ. A bene fauente, præsentēq; diuina clementia. m ¶ Quam & in posterum.) καὶ τὸ λοιπόν. Peroratio est, qua suo more, ut florenti in posterū felicitate, Dei benignitate, Arcefilaus perfruatur orat. n ¶ Laceret.) λαμαλίξει, petulantem esse, lasciuire instar uitularum: à λαμαλῆς uacca: quo uerbo utitur posthac

Pindarus II. Pythiorū ode, Antistrophe secundæ strophes.

k

^aVdite, iam enim ^bnigroculæ Veneris, ^cGratiarum ue agrum perambulamus, umbilicum uidelicet horrifonæ terræ, ^dad templum accedentes: illic felicibus ^fEmmenidis, ^gfluuialiq; Agrigento & Xenocrati, paratus ^hhymnorū Pythia de uictoria thesaurus, in pulcherrimo repositus est ⁱDelphico saltu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quem neq; hybernus imber subito cōcitatus & aliunde adscitus, unā cum immīti turbidæ nebulæ exercitu, neq; uentus cum omnia rapiēti ^kturbine ad angulos maris uerberatus, auferet: ^lfaciem habens puro in uiro, patre tuo ô Thrasybule: at communem generi tuo gloriosam uictoriam mortalium sermonibus ^min Crisæ concauiatibus annuntiabit.

ENARRATIO.

Argumentum.

Xenocratem Agrigentinum laudat, qui uictor euasit Pythiade 24. Quod hymni non omnes pro rerum gestarum temporibus sint digesti, planum est ex hoc, quod Arcefilaus, cuius in priori ode meminit, uictoria coronatus Pythiade 31. Non triade, sed dyade sectionū hic usus est poëta, nouem colis Strophe semper & Antistrophe contextis, omīssa Epodo. Euchit ergo ipsum à patria, à Pythia uictoria, ac statim orationem ad filium transfert sanè Thrasybulum, ad finem usq; huius ode in eius præconijs perseverans: ut non immeritò epigrapha huius hymni talis esse debeat: XENOCRATI Agrigentino, & filio eius Thrasybulo, curru. Ipsum itaq; filium à pietate cum erga deos, tum parentes, à modestia, sapientia & literis, ab equitatu, à candore, ac dulci cum amicis conuersatione, extollit. ^a (Audite.) ἀκούετε. Ab apostrophe ad audientes

torcs

tores, uel ad eos, qui suum hunc hymnum sint perlaturi, hunc hymnum orditur: prima uoce attentos eos reddens. **b** ¶ **(Nigroculæ.)** ἑλικώπις

ἀφροδίτης, Veneris nigros oculos habentis: per synecdochen pro formosæ.

c ¶ **(Gratiarū agrum.)** Metaphora est, pro amœnissimo, quem ipsæ Charites incolant & Venus, ob iucunditatem suam. Ratio est, quia aureis arrigere debeant: formosæ enim Veneris & Gratiarum perambulamus agrum. Allegoria est, cuius hæc est sententia: Xenocratem laudaturi pulcherrimā præconiorum eius & iucundissimam præmanibus habemus materiem. **d** ¶ **(Ad templum.)** Manet in cœpta allegoria. Sensus est: Laudaturi Xenocratē Agrigentinum, accedimus templum, ubi est umbilicus horridæ terræ, hoc est, Pythonem, quæ est in medio terræ sita, ut supra cōmemoratum. Quia horridam uel frementem tellurem admodum uocat? An ideo quod Permessus fluuius Parnassi præterlabatur Pythonem? uel, quod oracula illic Apollinis ualde sonent, ac nunquā non præstō sint? **e** ¶ **(Illic.)** Quid ex templo Pythij Apollinis relaturus sit, explicat. Inde uictoriā Pythiā adferemus, cuius illic monumētum cernitur in gloriam Emmenidarum, Xenocratis & Agrigenti.

f ¶ **(Emmenidis.)** Per Emmenidas maiores Xenocratis intelligit. Hippostratus apud Interpretē, in Sicilia genealogijs adserit Emmenidæ & Xenodici Thelemachi filios esse. Emmenidæ præterea eos esse nepotes & posteros, qui Theronis & Xenocratis temporibus in Sicilia floruisent. Xenodici uero liberos Hippocratem & Capyn postea esse abactos. **g** ¶ **(Fluuiali.)** Agrigentum fluuiale nominat, quod eiusdem nominis fluuius præterfluit, ut in Olympijs est uidere. **h** ¶ **(Hymnorum thesaurus.)** Dura ac dithyrambica metaphora. Hymnum suum thesaurum nominat, atq; eum neq; ab ullo imbre, uel uento demoliendum unquam adserit. Nam solæ literæ, reliquis caducis bonis pereuntibus, manent. Præterea quod imbrem innitem turbidæ nebule exercitum uocat, imbris eo nomine originē exprimit. Nam ut Physici sentiūt, & Socrates cum Strepsiade in Nebulis disputat, & Plinius in 2. historię naturæ habet, imber nascitur ex humore uel exhalatione uel uapore per solis calore in aëra subleuato, qui si nubibus claudatur, ruptis tandem nubium membranis in imbrem dispergatur. **i** ¶ **(Delphico saltu.)** Locum ubi uictoriæ consecratum sit encomium, ponit. Estq; Delphicus saltus, periphrasis Pythonis, uel etiam Delphorū, seu templi Apollinis. ὄρεα δὲ ὠνία ὑέπης, in Apollineo saltu. ὑέπης saltus est uel syluosus locus: quæ significatione Nicander in Alexipharmacis utitur. Eiusdem significationis ὑέπος est apud eundem autorem in Theriacis, dum inquit, de Chironia, uel Centaurio loquens:

— καὶ ὑέπος αἶψα

h 2

ῥίγα, καὶ δὲ Βυθώωσα πελεβρόνιον νάπ' ὀϊχλ.

Hic uero τὴν νάπ'ω campū quidam putant, in quo equestria certamina sint acta. Alij in treis parteis Delphos secerni aiunt, quarum una quidem sit summa, altera media, in qua etiam est quæ uocatur Nape. Atqui summam pro Apollinea templo accipitur hic. *k* ¶ Turbine.) χορὰς, cœnilapidumq; mistura est, uel turbo. Magna laus hymni. Talis est thesaurus repositus Xenocrati ac Thrasymbulo, quem neq; imbrium uis, neq; uehemens uentorū turbo unquā diripiet, uel discerpet, uel abolebit. *l* ¶ Faciem habens.) φάει δὲ πρὸς ὠπ'ον. Subaudiendum est, ἔχωρ. Hactenus à Pythia uictoria laudauit Xenocratem, nunc præconium patris ad filium Thrasymbulum traducit. Laus enim filij in patrem etiam resilit. *m* ¶ In Crisæ concauitatibus.) Crisæ Delphorum oppidum est. Atqui hic repetendum quod in origine Pythiorū annōtatum est, Pythonem dictam etiam Napen, Petreessam & Crisam. Sic, in Crisæ cōcauitatibus, accipiendum hic erit, pro Pythonis locis. Mortales genus tuum prædicabunt ὅ Thrasymbule, ob uictorias cum tibi tum etiam tuis partam in Pythijs ludis.

STROPHE II. COLON IX.

^aTu itaq; tenens ipsam dextrè rectam admonitionem ducis, quam olim Philyræ filium Chironem in montibus fortissimo Achilli parentibus destituto cōmendasse ferunt: nempe^b Saturnium Iouem, & coruscationis & fulgetri grauer tuentem gubernatorem, præ cæteris colendum esse: neq; unquam honore talī statam parentū uitam priuandam.

ANTISTROPHE, COLON IX.

^cSic & generosus quondam Antilochus hanc sententiā ferens pro patre occidit, crudelem belloq; obuios perimentem Aethiopū ducem Memnona adortus. ^dSiquidem Nestoreū currū equus impediēbat, Paridis telis sauciatus, hic uero^e robustam hastam administrabat. ^fMessenij tum senis perturbata mens filium suum inclamauit.

STROPHE

^fVanus autem sermo eum non auertit ab instituto : permanens enim diuinus ille uir, sua morte patris uitam comparauit. Visus est ergo ueterū posteritati, mirandum hoc opus perficiens circa parētes, summus fuisse uirtute. At^g illa iam negliguntur. Ex nostris uero uel Thrasybulus ad paternam regulam potissimum conscendit,

^bPatrumq; suum adiens, omnem ei splendorem indicauit, 'mente diuitias cōtinens, neq; iniustam neq; superbam ætatem transigens. ^kSapientiam porrò ē Musarum adytis comparans: ^lteq; terræ quassatorem Neptune, qui equestrem ludum periucundo animo reperisti, totis uiribus accedit. ^mPræterea dulcis illius in amicis conuersationibus mens, apum etiam cancellato operi respondet.

^a ¶ Tu itaq; tenens ipsam.) Laus filij, à pietate erga deos & parentes. Confert autem Thrasybulum Achilli. Quemadmodum, inquit, Achilles præceptoris sui Chironis institutioni obsecutus, pius & erga Deum & homines uixit: sic tu Thrasybule Deum uereris & parentes obseruas. ^b ¶ Saturniū Iouem.) Duo prima Decalogi mandata, de religione in Deum & reuerentia in parentes, gentibus etiam cordi fuisse, ueterum philosophorum, rhetorum & poetarum Græciæ scripta testantur. Nec opus est hic adferre, quæ Phocylides, Pythagoras, Aristoteles, Isocrates, in hanc sententiam memoriæ prodiderint, quum sint nemini non exploratissima. Qui in hisce duobus mandatis spiritum duxerit, & reliqua uita exprimet: ex duorum enim priorum neglectu, reliquorum etiam uiolationem sequi necessum est. Pius ergo fuit & bonus uir Achilles, dein Antilochus, & hic postremo Thrasybulus, dum Deū & parentes suos sunt uenerati. De ciuili hic uirtute loquor. καὶ γὰρ τίς οἶδε τὴν πρῶτην εὐτολίαν τῆς θεαλόγῃ πᾶσι παυσανδίῃ ἐθέσει ἀγνώστον ὁψιτέλε-

σόντε καὶ ἀτέλειον εἶν. Liberis autem uerbum illud Dei memori mente semper uoluitandum est, Venerare patrem et matrem, ut multā aetatem super terram spiritū ducas. c ¶ Sic et generosus quondam.) ἐγὼ γέ το καὶ πρότερον Βιάτας. Fortem et generosum sonat Βιάτας, à Βία deducta uox. Antilocho Nestoris filio, qui pro patre suo mortem oppetit, Thrasylulū confert, elegantissima dilatatione hunc hymnum amplificans. Non quod consimilem ad modum à patris ceruice arcuerit hostis gladium Thrasylulus, uerum quod non minus pius in parentem suum Xenocratem fuerit, atq; Antilochus in Nestorem. Meminit et Penelope huius Antilochi fata, sed non à Memnone, uerum ab Hectore uictum dicit: quanquam Penelopen ex famæ relatu errare nō non indecorum fuerit:

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore uictum,
Antilochus nostri causa timoris erat.

d ¶ Siquidem Nestorem currum.) Meminit et Homerus, quomodo equus currum Nestoris impedit, cum ait:

σὼ δ' ἵππος ἐτάραξε κυλινδόμενον περὶ χαλκῷ.

Quod uero pro patre occubuerit Antilochus, summam Homerus ostendit cum inquit, Odyss. 4.

τόν ῥ' ἦδ' ἐκτὶν φάειν ἀγλαὸς ἦος.

e ¶ Messenij senex.) Messenius senex, periphrasis est Nestoris, qui est è Messena regione et urbe, non longe à Pylo sita, ut Stephanus et Strabo habent. Inclamauit et deplorauit filium suum Antilochum à Memnone interuentem Nestor. f ¶ Vanus sermo.) χαμαιπετής δ' ἄρ' ἐπ' οὐ, uanum, prauum, in terram decidens. Irritus sermo patris non auertit Antilochum ab instituto, quo minus aggredereetur Aethiopem. g ¶ Illa iam negliguntur.) Hodie non multi reperiuntur, qui sese Antilochi in morem gerant. Vel per correctionem et reditum accipi potest: quasi dicat: Sed hæc iam faciemus missa, et ad institutū reuertemur. h ¶ Patruumq; suum.) Auunculum Theronem scilicet, is enim frater Xenocratis patris Thrasyluli fuit.

i ¶ Mente diuitias cōtinens.) νόος δὲ πλῆθ' ἔχ' οὐ. Id est, ratione quadam ditescit, uel, ob potentiam suam et diuitias non erigit cristas, non est arrogans, non fastuosus: ab insigni cum prudentia cōmendans. Mente diues est, animi bonis clarus est. k ¶ Sapientiam porrò.) A sapientia ex bonis literis parta. l ¶ Teq; terræ quassatorem Neptune.) τιντ' ἐλέλιχθον. Neptuni est epitheton ἐλέλιχθον, terræ cōcussor. Ab equestri certamine. Neptunus enim equestris deus est. m ¶ Præterea dulcis illius in amica cōuersatione mens.) Ac candore et amica apud cōetaneos conuersatione. Mentem

Thrasyluli

Thrasylbuli adeò candidam, adeò in conuersatione dulcem esse ait, ut uel mel ipsum dulcedine sua uincat.

MEGACLI ATHENAE O QVADRIGA, ODE VII.

STROPHE I. COLON VII.

Plcherrimum^a clarissimæ ciuitatibus Athenæ procemium, haud uulgaris potentia Alcæonidarū generi præbent, ut inde fundamentum iaciatur hymnis, quos equi meruerunt. ^b Quam enim patriam, quam ue domū incola ego Græciæ Megaculis ædibus præstantiorē deprædicare potero?

ENARRATIO.

Megacles, cui hæc ode inscripta est, Atheniensis, uicit quadriga Pythijs ludis. Ad Alcæonem hic genus suum retulit ditissimum illum. Siquidem quum ad Croesum is peruenisset, à rege illi permissum, ut ingressus gazophylacium, quantum uellet exportaret. Indutus ergo cothurnis, Dionysiacis calciamentis, factoque sinu, auro sese oppleuit: quin & capillis aurum illigauit, oriq; suo iuxta indidit, ut ita præ pondere uix incedere posset. Quo ex gestu adrisum effusus rex, alijs illum maioribus honorauit muneribus. Hinc Alcæon ille omnium celeberrimus in Attica factus est. Ab hoc Alcæonide, qui Pisistratarum tyrannidem abrogarunt. Laudat Megaclem à patria, à sua maiorumq; uictorijs.

^a ¶ Clarissimæ ciuitatibus.) Quia Megacles Atheniensis est, hymnus illius uictoriæ dicatus, prius & antiquius exordium habere non potest, quàm ab ipsis Athenis. *μεγαλοπόλις* nominat, ad Thesei regis prudentiā respiciēs, qui multos uicos Atticæ sparsos, in unam urbem Athenas collegit ac transtulit, ut Isocrates in encomio Helenæ testatur. ^b ¶ Quam enim patriam.) A patriæ claritudine. Athenas omnium Græciæ urbium clarissimam esse ait: quod nullis argumentis confirmationis eget: præclara enim eius urbis facta, & excellentissima in omni eruditionis genere ingenia, uel hodie usq; testantur.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Siquidem per omneis urbes sermo de^a Erechthei ciuibus habetur. ^b Apollo Pythiam illi domū

tuam admirandā parauerūt. ^cAt uero me quinque
Isthmiæ uictoriæ trahunt, una excellens item O-
lympiaca, duæque Delphicæ,

EPODOS, COLON IX.

O Megacles, & uestræ & maiorū. ^dOb recentem
quidem felicitatem gaudeo, uerum & qua-
dantenus doleo, reputans inuidiam, quæ permu-
tare rerum prosperum successum consuevit. ^eAt-
qui uulgatum est, uaria homini florenti constituta
to fortuna contingere.

a ¶ Erechthei ciuibus.) Periphrasis est Atheniensium. Erechtheus enim
Athenarum princeps fuit, ut Isocrates in Panegyrico testimonium dicit. hinc
Erechthidae Athenienses dicuntur. b ¶ Apollo Pythiam.) οἱ πάντες
ἀβύρον. Incenso per Pisistratidas tyrannos Apollinis templo, Alcæonidae ab
ijsdem in fugam acti, se templū reaedificaturos sunt polliciti. Accepitis ergo pecu-
nijs, collectaque manu, in Pisistratidas sese armarunt: deinde uictoria potiti, multa
to tripudio & gratiarum actione suum Apollini templum instaurarunt.

c ¶ At uero me.) ἀγόντι δ' ἐμῇ. A uictorijs, scilicet Istmijs, una Olym-
pia, duabus Pythijs. d ¶ Ob recentem felicitatem gaudeo.) Hoc est, ob
uictoriam hanc Pythiā recens partam letor: uerum doleo inuidiæ nomine, quæ
propterea te impetit. Aristarchus hanc oden uictoris incidisse in threnos (quos
item scripserat) Hippocratis cognati Megaclem affirmat. Verū simpliciter ac-
cipi potest de inuidia, uirtutem semper comitante: unde & gnomen statim con-
solatoriam adiicit, quasi animare uelit Megaclem, ne uel pili faciat suos oſores.
Eam enim stabilem esse felicitatem, quæ inuidia & quibusdam infortunijs tem-
peretur, ne nimium cristas nimia felicitas erigat. e ¶ Atqui uulgatum
est.) ἔτῳ καὶ ἀνδρί. Ea est stabilis & firma felicitas, quæ subinde bona &
mala sustinere possit: nam suum cuique felicitati malum ferē appensum est: per-
inde ac Homerus etiam testatur:

ἔρπει μὲν ὅτ' ἐφίλησε δίδω δ' ἀγαθόν τε καὶ ὄν τε.

A ISTO

ARISTOMENI AEGINETAE LVCTA
TORI, ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

Amica menti & cogitationi Tranquil-
litas, ô ^aIustitiæ gnata, urbes maxi-
mas conseruans, ^b& consiliorū & bel-
lorū excellentissimas clauis habens,
^cPythionicum Aristomeni honorem suscipe. Tu
enim ^dquod molle & mite est, & facere & ferre
potes, temporis ipso, ut res tulerit, procursu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Tu quoties immanuetā quis in corde iram cō-
traxerit, aspera ægreferensq; occurris, proq; ui-
ribus tuis ^einiuriam in sentinam ponis. ^fTe neq;
Porphyrio, quum præter fatum certaret, obser-
uauit. ^gPreciosissimum sanè lucrum habet, quod
ex ædibus uoluntarij donantis retulerit quicquā.

EPODOS, COLON XI.

Iniuria quidem arroganti, suo tempore noxia
est. At neq; ^hCilix Typho ⁱmultorum capitum,
neq; ^kGigantum rex tranquillitatis potentiā effu-
git. Domiti sunt enim, ^lhic Iouis fulmine, ille A-
pollineis telis. ^mQui Apollo benigna mēte, ⁿCir-
rhæ, ^oParnassia herba, ^pDoricaq; laude corona-
tum ^qXenarcis filium suscepit.

ENARRATIO.

Aristomenem Aegineticum, qui uicit Pythiade circiter 35. lucta, cōmen-
dat, à patria, à uictoria cognatorum & suis: à fortitudine. Insigne porrò huic
hymno attexit exordium, tranquillitatem suæ pacem graphice depingens. Con-
sonat huic proœmio Psalmus ille Dauidicus: Ecce quā bonū & quā iucun-
dum.

dum. Commendat autem pacem & tranquillitatem, siue propter Aeginetarum politiam, siue uictoris Aristomenis mansuetudinem. Videtur mea quidem opinione ad nomen ipsum poëta respexisse, ac mores nomini pulchre cōuenientes perpendisse, dum à tali exordio hanc oden auspicaretur. Sonat enim optimæ mentis hominem ἀεισμελὴς. Iam quid melius, quid iucundius, humanitate, tranquillitate, pace, mansuetudine? a ¶ Iustitiæ filia.) δίκης θυγάτηρ. Iustitiæ filiam poëtice tranquillitatem facit. b ¶ Et consiliorum.) Egregium tranquillitatis & concordie, imò aureum præconium: tranquillitas, pax & concordia, cum pacem tum bellum administrat. c ¶ Pythionicum honorem.) Precatur, ut ipsa diua ἡσυχία benigne hymnū hunc, in laudem Pythiæ Aristomenis uictoriæ factum, suscipiat. d ¶ Quod molle est.) Ea tua natura est, ut possis quæ sunt mollia & iucunda, cum facere tum sustinere: deinde, quæ dira sunt & atrocia, rursum potes arcere, uel mitigare.

e ¶ Iniuriam in sentinam ponis.) αὐτλῶν & mare & sentinam Homero significat, dum inquit:

αὐτλῶν δ' ὅνδ' ὅτι πικρὸν πεισθ' ὥς ἐν ἀλίνῃ κέϊξ.

Ergo πικρὸν γὰρ αὐτλῶν, ponere in sentinam, Pindaro allegorice est submergere, componere, compescere, ἐκποδῶν ποιῆν. f ¶ Te neq; Porphyrio.) τὸν δὲ περφυρέων. Contrario exemplo amplificat tranquillitatis encomium. Porphyrio gigas ille, atheus, expers quietis, pacisq; fuit.

g ¶ Preciosissimum sanè lucrum.) κέρδος ἑλπᾶτον. Gnome est, qua Porphyrius factum improbat, ac nequiter & uiolenter eum egisse probat, dum Ioui unā cum cæteris reluctatus est, & cælum Ioui adimere nissus. Minus, inquit, optimum est illud, quod ab hilariter dante amico quispian accipiat. Verum nihil lucrum tum prodest, si rapina, fraude & iniuria partum sit. quasi dicat: Tu Porphyrio, tuq; Typho, non debebatis, tranquillitate uiolata, Iouem lacerare, & ab eo auferre, quod sponte sua uobis non offerebat.

h ¶ Cilix Typho.) Typhonem gigantem, quem supra in quarta Olympiorum, & prima Pythiorum ode in Sicilia posuit, nunc in Ciliciam transfert. Ratio est, quod τυφδὺν ardere significat. Vnde ubi igni nocturno montes ardent, illic humatos esse gigantes poëta sinxerunt, ut prima Pythiorum ode perceptum. Meminit & aliorum & Porphyrius Horatius in 3. Carminum.

i ¶ Multorum capitum.) πολυκεφάλων hic nominat, quæ 4. Olympiorum hymno ἐκατογέφαλων dixit Typhoea. k ¶ Gigantium rex.) Per gigantium regem num Porphyriem uel Briareon accipiat, candidus lector iudicet. l ¶ Hic Iouis.) Typho Iouis flumine ictus, Porphyrio Apollinis sagittis traiectus periit. m ¶ Qui benigna.) ὁ δὲ μὲν,

proli. Pulchre exordium applicat ad mansuetum Aristomenem Pythium uis-
torem, ubi ad Pythium de industria Apollinem peruenit. n C Cirrhæ.)
Delphorum oppidum Cirrhæ est: pro Delphis accipitur. o C Parnasia her-
ba.) *πρόξ Πάρνασια.* Herba Parnasia laurus est, Apollini sacra. p C Do-
rica laude.) Per Doricam laudem, Aeginetarum hymnus intelligendus est: Dori-
enses enim ab Argo in Aeginam demigrarunt, ut Scholia. q C Xenar-
cis.) Xenarces pater est Aristomenis: hospitalē et liberalem sonat, à ξένος
hospes, et ἀρκέω sufficio, præbeo.

STROPHE II. COLON IX.

Proinde iustitiæ ciuitate florens insula Aegi-
na, à Gratijs non excidit inclytis^b Aeacidarum
uirtutibus apprehensis. Consummatam iam inde
ab initio gloriam habet, tum quod plerisque sem-
per uictoricibus in certaminibus decantatur, tum
quod excellentissimos celeribus prælijs heroës
educarit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quæ certe uirorum ornamenta sunt.^d Atqui
hac uice non mihi tempus suppetit, ut longa con-
cione Aeginam prædicem, lyra, molliq; cantu,
ne satietas aduentu suo molesta sit.^e Quod uero
ante pedes meos currit, eat.^f Tuæ res Aristome-
nes præclaræ, circa meam artē recentissimæ uolāt.

EPODOS, COLON XI.

Vestigia namq; fratrum matris^g per luctam imi-
tatus,^h Theognetum Olympico certamine non re-
darguis, neq; Clytomachi in Isthmo robustis
membris partam uictoriam confundis: multipli-
cans Midylidarum gentem sermonem fers illum,
quē olim Oëclis filius Amphiaræus, quum The-
bis septem portas habentibus filios acriter inter

fese pugnantes cerneret, protulit:

STROPHE III. COLON IX.

Quando ex Argo altera expeditione, poster
Thebas profecti sunt.

a ¶ (A Gratijs.) A patria Aegina uictorem euehit. A Gratijs non excidit, hoc est, Aegina humanitate, mutua beneficentia & amicitia floret.

b ¶ (Acacidarum.) Inclitas Acacidarū uirtutes sequens. Acacidae sunt Acaci & filij & nepotes uel poster. Filij eius sunt Telamon, & Peleus: Telamonis, Ajax & Teucrus: Pelei, Achilles. Aeginam autem incoluit Aeacus, ut est uidere apud Isocratem in Euagora, ut & in Olympijs indicatum. A præclaro ergo principe Aeaco, ab ingenijs certaminibus experiundis accommodatis, ab insignibus heroibus extollit. Valde autē multos nicephoros ea Aegina peperit, ut liquidò apud Pindarum apparet. *c* ¶ (Virorum ornamenta.) Emphas sis est in dictione uirorum. Hæc certe clariora facta euidenter cōfirmant, Aeginetas uiros fortis esse.

d ¶ (Atq; hac uice.) ἀγλίσκῃς uel μετὰ στε-
οῖς. Tempus non ferre ut plura de Aeginæ laudibus aduocat, ne satietas mole-
sta sit, si sæpius Aeginam laudet.

e ¶ (Quod ante pedes meos.) Hoc est, quod in procinctu est, & iam præ manibus, illud non omitam.

f ¶ (Tuae res Aristomenes.) Propositio est, quæ relictæ Aegina, se Aristomenē iam nunc predicaturum adserit. Tuae res gesta, uictoria Pythia: recentissima, recenter & nuper parta, uolant circa meam artem: hoc est, materiem laudum præbent, quibus te meis poematis extollam.

g ¶ (Per luctam.) παλαίωσι. A lucta primum hic laudat Aristomenem.

h ¶ (Theognetum.) Theognetus Olympicorum, Clytomachus Isthmiorū uictores, auunculi suæ Aristomenis. θεογοντὸς à Deo genitum, uel diuinam generationem sonat. Clytomachus, fortiter & strenuè pugnantem, seu pugna inclytum.

i ¶ (Midylidarum.) Familia in Aegina est Midylidarum, ab autore suo Midylo. Genus inquit, μεδυλιδῶν, hoc est, genus & gentem patriam amplificans, illum fers sermonem, tibiq; conuenit, in te locum habet gnome, quam olim uates Amphiarus protulit, quum uideret supersites liberos fortiter aduersum Thebanos dimicare. Laudis locus, à fortitudine petitus.

Tum enim ijs dimicantibus inquit: ^aGenerosa
uirtus natura sua eximia est: prudentia quoq; pa-
rentum, soboli est decora. ^bIntueor palàm Alc-
maonem,

maonem, in scuto suo draconem nigrore uarium
uertentem primum in Cadmi portis.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Atqui Adrastus heros priori bello defessus,
nunc melioris augurij nuncio detinetur, nec pro
sue domus more aget. ^dSolus enim ex Danaorū
exercitu, cæsi filij ossa colligens, diuina benigni-
tate, cum innoxio populo proficiscetur,

a ¶ Generosa uirtus.) Gnome est, qua in Aristomene paternam & gene-
tilitiam uirtutem enitescere dicit. b Intueor palam Alcmaonem.) Am-
phiarai filius est Alcmaon, Talai filius Adrastus. Alcmaon itaq; draconem in
scuto gerit, eo quod augurijs & uaticinijs idonea sit bestiola, ut quæ antra ter-
re subrepat, perinde ac uates Amphiarus tellurem subijt. Pulchre aut filius
patris artem, uaticinationem nempe, Draconis symbolo adumbrat.

c ¶ Nec pro sue domus more aget.) τὸ δὲ κατὰ τὸν ἱστορ οἰσθὺ γν-
ωστὸς παρὰ δ. Quid Amphiarus uaticinatus sit, enumerare pergit. Secun-
da, inquit, expeditione, qua nunc Amphiarus eum belligerari cernit, non pro
sue gentis more aget, longe q; alia pugna erit, quàm sit antea expertus. Priori
enim bello Adrastus solus reliquis omnibus interemptis seruatus est. Altera ex-
peditione, omnibus suis seruatis, solo filio Aegialeo est orbatus: autore Hella-
nico apud Interpretem. d ¶ Solus enim ex Danaorum.) μὲν γὰρ
ἐκ Δαναῶν. In prima expeditione sex duces interierūt, solo Adraſto super-
ſtite. In ſecunda ſolus Adraſti filius Aegialeus occidit. Vnde Nemefin deam uin-
diſtæ ab Adraſto rege ἀδραſτῶν appellatā uolunt: qua de Eraſmus in Adra-
ſtia Nemefi. in 2. & 5. Olympiorum huius hiftoriæ mentio facta. Nemefis
Adraſtia ergo uocatur, non iuxta mentem Xenodoti, quod Argiui nullam
cladem poſt Adraſteum bellum reportauerint, cæterum quod Adraſtus ſecun-
da expeditione arrogantiam, timorē & faſtum Thebanorum egregie ſit ultus
& compreſſerit, ut ex hoc Pindari loco ſatis aperte colligitur.

EPODOS, COLON XI.

Ad latos ^aAbantis uicos. ^bHæc quidem Am-
phiarus cecinit, & ego ipse gaudens Alcmanē
coronis adorno, & encomio coſpergo, quod mi-

hi uicinus, mearumq; facultatum custos occurre-
rit ad celebrem^d terræ umbilicū profectò, ac uati-
ciniorum cognatas^e apprehenderit artes.

a ¶ (Abantis uicos.) Abantis uici, periphrasis est Argi. Abas Lyncei fi-
lius, est Talai pater, cuius gnatus Adrastus Argū incoluit. b ¶ (Hæc qui-
dem.) Epilogus uaticinij Amphiarai. Adraſto ergo confert Aristomenem: ut
enim Adrastus & familiæ & genti suæ decori & ornamento fuit, eximiasq; ma-
iorum uirtutes expreſſit, sic Aristomenes maioribus suis est honori. Hic am-
biguitas nascitur, quā Amphiaras, qui priori expeditione aduersum Theba-
nos absorptus est, miseratione Iouis, ne Periclymeni iræ exponeretur, altera
iam expeditione rursum uaticinetur. Cui enim iam antea terra dehiscuit, ille nō
potest diuinatione, uel uaticinio uti: ut qui uita defunctus est, non potest esse ui-
uus. In γ. Olympiorum & 9. Pythiorum Amphiaras in primo bello mori-
tur, uel uiuus terra clauditur: ergo in secundo bello non potuit uaticinari. Nisi
igitur per idolopœiam hic locus accipitur, non uideo quomodo laboranti illi
succurri possit. Per idolopœiā enim huiusmodi sententia erit: Quod Amphia-
raus Oëclis filius ab inferis suscitatus, uel si tum in terris spiritum duxisset, dum
altera expeditione Argiui Thebanos inuasissent, potuisset ita uaticinari: Ge-
nerosa uirtus &c. Sin quis hic meliora proferat, illi non immeritò cedendum.

c ¶ (Etego ipse gaudens.) ἡγεγὼν δὲ νῦν αὖ τὸς. Chorus in perso-
na Aristomenis hæc dicit: Alcman mihi occurrit, dum proficiscerer ad Pythia
certamina: quo indicat, se fortasse usum uaticinio, & ueluti oraculo quodā ob-
tinuisse uictoriā: fuit enim Alcman uaticinij patris Amphiarai, uaticinij filius.

d ¶ (Terræ umbilicum.) Terræ umbilicum, Pythonem uel Delphos ap-
pellat: illic enim terræ medium esse, in superioribus cōmonefactū. e ¶ (Ap-
prehenderit.) ἐφάλατο, uaticinia iuxta cognatas artis attigit. Id est, re-
sponsum mihi dedit, ut cui uaticinandi ars congenita, aq; patre tradita fuerit.

STROPHE IIII. COLON IX.

^aTuq; Apollo, qui^b nullos non suscipiens Py-
thicum templū gloriose administras in uallibus,
ubi^c plurimum gaudiij Aristomeni tribuisti, ^dcui
& antehac Aeginæ uictoriā quinquatrij^e tuis
in sacris ò rex cōtulisti. Ad hæc te^f meapte spon-
te precor,

ANTISTO-

8 Vt respicias quæcunq; , circa quemuis , ad
 mensurā quandam^b compono : suauifonis enim
 hymnisⁱ iustitia astat. Deorum autem incorrupti-
 bilem curā peto^k Xenarces , ut uestras fortunas
 confirmet . Nam ubi quisquam citra diuturnum
 laborem^m opulentus sit , is multisⁿ insipientium
 sapiens , uidetur

Facultates illas rectorum consiliorum artibus
 peperisse .^o At hæc in humanis uiribus non sunt.
 Deus uero hæc præbet , qui aliàs aliū extollens ,
 alium potentia sua , pro modo tamen^p deijcit .^q Me
 garis tibi munus præstò est , in q;^r Marathonis ual-
 le . Iunonis deniq; patrium certamen , hisce cum
 tribus uictorijs Aristomenes reuera domuisti

Quatuor , quibus superincidisti , insipientum
 corpora ,^x malum illis meditans .

a ¶ Tuq; Apollo .) Redit ad institutum , precans Apollinem , ut sua pro-
 pitia uoluntate poetice sue adspiret , qua insignis uictores canit .

b ¶ πανδύου .) Omnes conuenas suscipiens templū . c ¶ Plus-
 rimum gaudij .) μέγιστον χαρμῶν . Victoriā Aristomenis Pythiam A-
 pollini per auxesin acceptam refert . d ¶ Cui et antehac Aegina .)
 Antea quàm Pythia corona redimiretur domi , id est , in patria Aegina , Delphi-
 niorum (qui ludus quinquertio constans in gratiam Apollinis illic agebatur) ui-
 ctor euasit . Etenim Apollo et Diana ab Aeginetis impense colebantur .

e ¶ Tuis in sacris .) ὑμῶς . Enallage numeri , pluralis pro singulari .
 ὑμῶς pro σῶς , uestris pro tuis . f ¶ Meapte sponte precor .) ἐνό-
 τι δ' ὀχρῶμαι νόω . Hactenus ab exordio inuocationis Apollinis , à dictione
 ἐνερθεῖλε , amplificationem , à loco Pythij templi , aq; uictoria Aeginetica
 subnexiuit , nunc precationem illam complet . g ¶ Vt respicias .) Precor .

inquit, ut uideas quæ de quouis, qua harmonia, quo decoro canā. **h** **¶** Com-
pono.) νεομα, pro ἐπαρχομα, uel ὑπάφω. **i** **¶** Iustitia.) δίκη,
pro δικαιοσύνη, ut apud Aristophanem in Nebulis, πρὸς δίκην, πε-
ρὰ τοῖς θεοῖς. Hymnorum meorum argumenta iusta et uera sunt, non mentior,
ueridicus sum. **k** **¶** Xenarces.) Victoria coronati Aristomenis pater est Xe-
narces. Orat ut diuina benignitas et Xenarcis et filij eius Aristomenis felicitas
tem stabiliat. Νέκσς est. **l** **¶** Nam si quis.) εἰ γὰρ τις.) Gnome est, qua uul-
gi iudicium damnat, opes sapientum, sine diuturno labore partas, humane illi
sapientie, non diuinae benignitati adscribentis. Errant qui diuitias humana in-
dustria oriri putant. Deus est qui diuitias impertit, et ad paupertatem redigit:
ita gentilitia sua religione sentit poeta. quod scriptura etiam docet: Deus est
qui pauperem facit, et qui ditat. **m** **¶** Opulentus sit.) πένετα, pro
πέκνητα. Homer. πολυπήμενον αὐτοῖς γὰρ αὐλῇ, ἀπὸ τοῦ αἵματος ad-
piscor, κτάρμα posideo. **n** **¶** Insipientium.) πεδλαφρόνων, pro
σφόδρα ἀφρόνων. **o** **¶** At hæc in humanis uiribus.) Correctio est
sententie uulgi. Insipientes sunt et errant, qui bona et felicitatem humanis ui-
ribus parari posse arbitrantur: siquidem à Deo hæc proueniunt. **p** **¶** De-
iicit.) κατὰ βάλαν, pro κατὰ βάλαν ποιῶ. Cuilibet et bona et mala De-
us pro mensura certa impertit. **q** **¶** Megaris tibi munus præsto.) Me-
gara urbs prope Isthmum, cuius 9. et 13. Olympiorum ode meminit. Munus habes
Megaris, id est, honorem uel Isthmiam es uictoriam adeptus. Per Megara enim
Isthmiam uictoriam intelligit. **r** **¶** Marathone.) Atticæ campus Maras-
thon est, in quo Herculeana celebrabantur: quorum niceterium, argentea phiala,
ut supra 9. et 13. Olympiorum hymnis auditum. **s** **¶** Iunonis denique pa-
trium certamen.) Alij Iunonia, alij Hecatombæa, (quæ tamen idem sunt: nam He-
catombæa in Iunonis gratiam in Argo quoque aguntur) in Aegina celebrari aiunt.
Aristomenem à tribus insignibus ita uictoribus commendat. **t** **¶** Tribus ui-
ctorijs.) νίκαις τριῶν αἰς. Tribus uictorijs, Megarensi, Marathonea, Aegie-
netica insignis, Pythiam etiam adeptus es, quatuor eo in certamine antagonis-
tis tuis deuictis, uereque per te domitis. **εμπετες** aduerbialiter uel Dorice
pro γνέπτες. **u** **¶** Corporibus.) σώματι, datiuus poeticus pro
σώμασι. Discrimen quod facit Plutarchus in uita Homeri inter σῶμα et
δῆμας, σῶμα ad uitam defunctum, δῆμας uero ad uiuentem referens, ani-
maduertendum est. Tamen si enim hoc perpetuo ab Homero sit obseruatum, neque
hic tamen à Pindaro custoditur, neque à Platone, dum ait, Φίλος δὲ σώματι τοῦ
δύο, ψυχὴ μία, confirmatur: ut aliorum autorum uel innumeras autoritates
omittam. Ergo hæc non est firma discrepantia, quum Plutarchus ait, σῶμα
defuncti

defuncti est quasi σῆμα, id est, signum eius qui iuxerit. δέμας uero à δέο-
μαι, id est ligo, uiuentis est, quod sit ueluti δεσμωθέντων καὶ δέσμα ὅλης
τῆς δόξης καὶ μίξεως. x ¶ Mala eis meditans.) κακὰ φρονέων,
τῶν ἐν μικρὸν φροντίζων.

Quibus neq̃^a iucundus reditus^b per Pythium
ordeum, neq̃^c dulcis risus apud matrem gratiam
conciuit, in uia autem^c imbelles hostem suum for-
midant, atq̃^c fugiunt calamitate lacerati.

ANTISTROPHE, COLON IX.

- » ^a Qui bonum quoddam recens nactus est, ex
- » magna spe sublatis uiribus ad delicias & felicitate
- » tem uolat, potiore curam diuitiarum gerens.
- » Modico uero tempore mortaliū oblectatio cre-
- » scit, sic & rursum humi decidit præpostero con-
- » silio conquassata.

EPODOS, COLON XI.

- » ^a Diurni sunt homines, quid uero quisquam?
- » quid uero nullus? ^b umbræ somniū. ^c At quando
- » à Ioue datus splendor accesserit, lucidū adest lu-
- » men mortalibus ac mansuetū æuum. ^b Chara ma-
- » ter Aegina, ciuitatem hanc nomine tibi parem,
- » custodi libera cū ueste, unā cum Ioue regeq̃^c Ae-
- » aco, & optimo Telamone, cumq̃^c Achille.

^a ¶ Iucundus reditus.) ἐπαλπνθ, ualde suauis, ab ἐπὶ τῷ ἄλ-
πνθ, cuius superlatiuum ἄλπνιστος, suauissimus, Pindarus habet 15. Isti-
miorum ode. ^b ¶ Per Pythium ordeum.) Per Pythium ordeum uel tri-
ticum, coronam ordeaceam uel triticeam fortasse accipit, qua ultra destinatum
uictetion sint ornati: non quod ipsi ceu uictetres sint decorati, sed quod ex eo lo-
co in quo brabeum erat propositum, inglorij redierint. ^c ¶ Imbelles.)
ἀπρόσοι, pro ἀπρόσοι. ^d ¶ Qui bonum quoddam.) Gnome est pa-
thetica, qua condocet Aristomenem, ut, etiamsi multis triumphis ingentiq̃^c
potentia fulgeat, propterea non se nimium effret, humanæ sortis uidelicet nun-

quam inmemor, quæ nullo unquam tempore stabilis est, sed celerrime in miras aliquem, quantumvis sibi beatum uisum, & calamitates & erumnas præcipiat. c. ¶ (Diurni sunt.) ἐπὶ μέποι. Doricum est, pro ἐφύμεποι. Homines, inquit, unius diei uitam ducunt, in diem unum tantummodo durant. Et animal & herba est, cui nomen Ephemero est, quod quo die nascatur, intereat.

f. ¶ (Umbra somnium.) Magna humane uitæ, adeoque hominis τρεπὲς-
vovσις. Quid enim miserius, infelicius, breuissimæ uitæ homine? Parum erat si dixisset, homo est umbra: iam longe minus & uanius est quod ait, umbra somnium. g. ¶ (At quando à Ioue.) Pia sententia, homines diuina gratia, su-

perno numine, longæ uos & beatos esse. Obseruandum hic, quod uitio uertant quidam Pindaro, quod encomio querimoniam admisceat. Verum qui hoc ei uitio dant, non uident affectum hunc, per amplificationem sæpenumero recte posse locum habere in encomiastico genere: nihil enim interim uirtuti, rei & laudi, per talem luctū decedit. h. ¶ (Chara mater Aegina.) Peroratio est,

qua Aeginam Nymphā, insula Aeginae parentem, uel deam cognominem præcatur, ut urbem illam Aristomenis patriā sua libertate tueatur, unā cum heroiabus ex ea insula ortis, inq; deorum numerum adscitis. i. ¶ (Liber a ueste.) ἐλευθερὸν σὸλῳ, hoc est, libero habitu. Id est, tuere Aeginam earatione, ut sua ei libertas persistat. Metaphora.

TELESICRATI CYRENAEO ARMA-
TO CVRSORI, ODE IX.

STROPHE I. COLON XV.

^aYthiorum uictorem Telesicratem,
^bæreo scuto insignem, unā cum amabi-
libus Gratijs equidem ^ccommendare
uolo. Felicē sanē uirum ^dequestris or-
namentum Cyrenes: ^equam stridente uento sē
Pelij sinibus quondam comosus Apollo rapuit,
aureoque in curru uenatricem uirginem tulit: ubi
ipsam diuitis & fertilis admodum terræ dominā
fecit, ut illic ^gtertiam orbis partem inhabitaret.

ENARRATIO.

Argumentū Telesicratem Cyrenæum, qui uicit Pythiadē 28. & postea 30. laudat, à
Pythia

Pythia uictoria, ab Aeginetico & Megarensi ludis, à fructu uel consequentibus uictoriam, prisca maiorum historia. ὀπλιτοδρόμου, armatum cursorum sonat. Scutis æreis geminum stadiū currebat ὀπλίτης uel ὀπλιτοδρόμος, ut Iulius Pollux lib. 3. cap. 30. testatur. a ¶ Pythiorum uictorem.) Simpliciter proponit, se Telestratem laudaturū. b ¶ Aereo scuto.) χελ- χελκὴ καὶ πιδ' α Telestratem uocat, quod æreis scutis uicerit stadium, ut consuetudo tenebat armatorum cursorum. c ¶ Commendare.) γεγωνεῖν est φωνᾶν, pro ὑμνεῖν, laudare. d ¶ Equestris Cyrenes.) διωξίππος κυρένας, Cyrenes Libyæ urbis, qua de in quarta Pythiorū, equos sectantis, id est, splendide: alere enim equos, uel equitatum fouere, sumptum requirit. διωξίππος, à διώκω καὶ ἵππος. e ¶ Quam comosus.) τὰν χεῖρες, quam iubatus Apollo &c. Excurret ad patriæ Cyrenes originem, ortam uidelicet à Cyrene Hypsei filia, quam Apollo raptam in Libyam transtulit, ibiq; ei cognominē urbem extruxit. f ¶ E Pelij sinibus.) Ab Eoæ Hesiodi historiam accepit, ut inquit Interpres, cuius initium est,

νοῖν φθίη χεῖρας ἄπο καλῶς ἐχρεα,

πικρὸς πρὶν ὕδωρ καλὸν ναῖεσκε κυρήνη.

g ¶ Tertiam orbis radicem.) Laudis exaggeratio est, quum Cyrenem tertiam orbis terræ radicem, id est, partem dicit: utpote quum terrarum ambitus in Europam, Asiam & Africam diuidatur. Africam partem per sese à cæteris diductam esse, potentie & magnificentiæ symbolum præbet: quasi Cyrenē totius Libyæ dominam, & reginam ab Apolline constitutam uelit.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Suscepit autē^a argenteos pedes habēs^b dolosum hospitem^c in diuinos currus, manu leuiter attingens, quæ & illis in iucundis cubilibus amabilē pudorem iniecit, ut cōmunes cum deo Hypsei^d præpotentis filia Cyrene nuptias iungeret. Hypsei inquam, ^dqui bellicosorum Lapitharum rex tum erat, ^eex Oceano secundus genus ducens heros, quem olim in inclytis ^fPindi montis uallibus ^gNaïs Creusa Peneo mixta peperit

EPODOS, COLON XIII.

Telluris filia.

a ¶ Argenteos pedes habens.) Vt Venius Apollinem & Cyrenen matrimonio copularit, enumerare pergit. Venerem ἀργυρόπεζαν, argenteos pedes habere dicit, hoc est, formosam, κατὰ στωικὸν δόχῳ. b ¶ Dolum hospitē.) Pindarus hic habet δόλιον ξένον, Scholia uero δόλιον, uerum utrumcunq; legatur, sententiæ quadrat. Si δόλιον, recte doloſus appellatur, qui rapuerit Cyrenen Nympham, & dolo cum ea egerit. quanquam ob rapiū rectius βία & diceretur. Sin δόλιον scribas, tum est pro δόλιον à δόλῳ. Delius enim ab insula Delo, & apud Græcos & Latinos dicitur.

c ¶ In diuinos currus.) θεοδμήτων ὁχέων, pro θεοδμήτων, Dorice. Sic ὄρετον pro ἐρετῶν, δόλιον pro δόλιον, ἀρμόζοισα, pro ἀρμόζοισα. ξωόν, id est κωόν. d ¶ Qui bellicosorum Lapitharum.) ὁς λαπιθῶν. Dilatat à genere patris & maioribus Cyrenes. Lapithæ Thessaliæ populi, quorum tunc rex Hipseus fuit. e ¶ Ex Oceano.) Ex Oceano est fluuius Peneus, cuius filius est Hipseus. f ¶ Pindi montis.) Pindus mons Perrhebiæ: Perrhebia uero Thessaliæ tetrapolis. g ¶ Nais Crēnsa.) ναῖς κρένσα. Nymphæ fluuiorum Naiades appellantur, à νάω fluo.

^a Is uero formosam educauit Cyrenen gnatā, quæ neq; telarum retrogradas amauit uias, neq; cœnarum, quīs domesticæ sociæ admoueantur, oblectationes: sed æreis telis hastaq; pugnans ferar^b confecit bestias, c multam ita securitatem & pacem paternis bubus præbens, d concumbentem, dulcem, modicum, ad auroram irrepentem fomnum palpebris adimens.

a ¶ Is uero.) Studia, mores, & uitæ Cyrenes genus hic recenset. Venationem illi in delicijs fuisse, non retrogradas telarum uias. Quid si alludat ad telam Penelopes? Non texendi arte oblectata est, nec procos, instar Penelopes, tele, quam interdum contexerat, nocturno retextu, remota est. Vel, quod recte texentes, ut Scholia uolunt, progrediantur, ac mox ad eundem locum reuertantur: traicitur enim radius, & altera parte extrahitur, ac rursus ab eodem principio transuolat perpetua reciprocatione, & continuo recursu, usque dum tela perficiatur. Deinde, non amat amicarum & coætanearum suarum ludos, symposia, sed uenationi sedulo incumbit. b ¶ Confecit.) κερῶνισεν, pro κερῶνισεν, est ueluti cornu petere, firire. pro ἀνῆρε, hoc est occidit, confecit, usurpauit. c ¶ Multam securitatem &c.) Ex hoc loco rursus appa-

ret

ret, quasi ad Penelopes telam respiciat. Quia hæc procos abhorret, ideo nec
proci, inquit, armenta, oues, boues, capellas, sues patris deuorant, exedunt, ma-
stant, ut sit in aula vlysis per Penelopes *μνηστῆρας*. d. ¶ Concumben-
tem.) *σύγκριτον ἄνω δὲ τοῦ* est. Adeò, inquit, uenationis studio detenta
fuit, ut totam noctem in somnem duceret, anteq̃ solis ortum feras insectaretur.

STROPHE II. COLON XV.

Deprehendit ipsam cum diro leone ^alatā pha-
retram gerens, luctantem solam sine hastis, emi-
nus operans Apollo: ac protinus ex ædibus suis
Chironen conueniens, ^bpulchro antro, inquit,
Philyræ fili relicto primum, animū mulieris, ma-
gnamq̃ uirtutem demirare. Qualem ^cuictoriam
intrepido suo capiti parit, cor laboribus maius
gerens, neq̃ quicquam pauore mens eius turba-
tur? Quænam illam peperit mortalium? qua de
stirpe producta,

Admiratur
magnanimi-
tatē puellæ

a. ¶ Latam pharetrā gerens.) *δυσφάρετρας ὡς ἐκείνης*, Apol-
linis epitheta: prius, quod latam habeat pharetram: posterius, quod longe ope-
retur: utrunque natiuam Solis uim ὡς potentiam continet. Lata pharetra insi-
gnis est primum, qua ceu uenator per iuga Cynthi feras trāsfigat: deinde, quod
iacula mortalibus infigat morborū, quos Plutarchus Solares uocat: postremo,
quod *μεταφορεῖσθαι* tela, id est, radios suos iaciat in omnem terræ ambitum.
ἐκείνης, quod à longe operetur (procul enim spargit radios) ὡς in terra
ὡς sub terra ὡς in mari operationem ὡς efficaciam suam sol obtineat.

b. ¶ Pulchro antro.) *σεμνὸν ἄντρον*, honestum antrum, honeste ap-
paratum, quod honestus ille Centaurus Chiron immoratur: de quo in tertia Pye-
thiorum suprā. c. ¶ Uictoriam.) *νίκης αὐτὴ τῆς νίκης*.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Montium opaca lustra inhabitat, ^aimmenso au-
tem robore dimicat: Religio ne est, inclytā ei ma-
num adferre, quinetiam ^belectis ^cmellitam herbā
decerpere? Tum illi magnanimus Centaurus

Pudicis uer-
bis uenerē
opus uelat.

nobili supercilio dulciter subridens, cōsiliū suū
statim exposuit. Clauēs, inquit, sapientis persua-
sionis sacris de amoribus Phœbe, apud deos si-
militer atq; apud homines occultæ sunt. Nemo
enim adeò impudens, ut non uereatur in dulcem
se torum palàm cōiñcere.

EPODOS, COLON XIII.

Etenim te, ^dquem nemo fallere potest, blandu-
la ^eratio adeoq; mansuetudo tua sp̄perulit hunc
ēdissere sermonem. Vnde puella genus suum
ducat, ex me inquiris o rex: ^hqui peculiarem om-
nium rerum summam & finem nosti, uniuersasq;
uias, quotq; uerna folia terra producat, & quanta
cum mari tum fluminibus arena sit, fluctibusq;
& uentorū impetu uolutetur: qui futura, & unde
quid futurum, probe contemplaris. Quod si &
me sapienti tibi æquari oporteat,

STROPHE III. COLON XV.

Dicam.

a ¶ Immenso robore.) γούνα δ' ἀλκᾷ ἀπὸ φράγτο. Gustandi uer-
bo pro dimicare uel bellare usus est, ut Homerus:

γούνα μὲν ἀλλήλων χαλκῆρεσιν ἐγχείουσιν. Hoc est, æreis inter
nos hastis depugnabimus. A robore & fortitudine Nympham Apollo laudat.

b ¶ Decerpere mellis uauē herbam.) κείρεν, Doricum est ἀπὸ πρέμ-
φάτον, pro κείρεν. Metaphora est, à flosculos carpentibus, uel à medicis ra-
dentibus herbas, sumpta. c ¶ Tum illi.) κεν ἤξει καὶ ἄλλος. Per ad-
mirationem respondet Chyron: Et apud deos & homines occultæ solent esse de
amoribus disputationes, uel cogitationes. Nemo puellæ palàm alicui uirginem
soluere zonam assolet. Nemo Veneris sacra aperte celebrare solet. Nemo non
clandestine res uenereas peragere consuevit. Quasi dicere uelit: Non est quod
de re me interroges, tu ipse poteris clam compos uoti fieri. Cynici tamen, ue-
luti cōmuni sensu orbatī, huic Pindaricæ gnomæ cōtraueniunt, ut apud Laër-
tium.

tium claret. d ¶ Quē nemo fallere.) τὸν δὲ θεὸς τὸν ἴδὲ δὲ θεῶν.
παρῶν θεῶν est adiectum. Tu quem nemo, inquit, fallere potest, quem
nihil latet, à me scire laboras, qui sint uiraginis istius parentes, quum tu omnia
intuearis, omnia audias, omnia scias, futura etiam, ut uates, præscias.

e ¶ Mansuetaratio.) μέλιχος ὁ γὰρ, mansuetaratio, tua humanitas,
uel clementia, mansuetū pectus. f ¶ Perpulit.) ἐπαπε pro ἀνέπαψε,
persuasit. g ¶ Ediserere.) παρὰ μὲν pro παρὰ μὲν αἰ. ἀνα νο-
candi casus ab ἀναξ.

h ¶ Qui peculiare.) Apollinis Solis ue nativā sci-
entiam et numen exponit, Homericū illud paraphrastice reddens:

ἡλίου δ' ὅς πᾶν ἐφορεῖς, καὶ πᾶν ἐπακούεις.

i ¶ Aequari.) παρὰ τι φερέξαι, pro παρὰ δὲ. Quod si tibi sim sa-
pienti adæquandus, dicam quod sentio.

Huic maritus ad sis hac in spelūca: duces enim
illam trans Pontum ad eximium^a Iouis hortum,
illic^b principem^c ei ciuitatem^d statues, insularem
populū congregās ad campestrē collem. f Nunc
uero pratis ampla, ueneranda tibi Libya, celebrē
Nympham aureis tectis cupide recipiet, ut ter-
ræ partem illi, qua frui ilico possit legitime, do-
no det, neq; plantarum omnis generis fructus
producentium expertem, neq; ferarum nesciam.

Responsum
Chironis ad
Apollinē, et
uaticinium.

ANTISTROPHE, COLON XV.

8 Vbi proferet in lucem, quem inclytus Mercu-
rius à chara matre rapiens, regio throno conspi-
cuis Horis, ac Terræ dabit: quæ positi super ge-
nua sua infantis labijs nectar & ambrosiam instil-
labunt, immortalemq; ueluti^b Iouem, aut castum
Apollinem ponent, uiris bene fauentibus gau-
dium, opilionem, ruri pascuisq; deditū, quoi &
Aristæo nomenclaturā indent. k Sic fatus in cau-
sa erat, quod Apollo dulcem nuptiarum tempe-
raret & perficeret finem, summā, cōsummationē.

a ¶ Iouis hortum.) Libyam Iouis hortum appellat, propterea quod Iupiter Ammon in Libya colatur, ut in quarta Pythiorum ode cōmonstratum.

b ¶ Opilionem.) ἄρχιστον ὀπίονα μύλων, proximū ouium sectatorem. Priusquam enim Aristæus nasceretur, oues custodem non habebant.

c ¶ Ei.) vīp dandi hic casus est, aliās & accusandi frequentius, sicut μίπ. Dorici sunt casus. d ¶ Statues.) Statues ei ciuitatem scilicet Cyrenen olim.

e ¶ Insularem populum.) νασιδίω λαὸν ἀγέρας. Populum & coloniam ē Thera iuxta Cretam insula, per Battum Cyrenen deductam intelligit: de quo in 4. Pythiorum. f ¶ Nunc uero.) νῦν δέ.

In presentia uero Libya eam excipiet, &c. g ¶ Vbi proferet.) Vaticinium de nascituro ex Apolline & Cyrene Aristæo. h ¶ Iouē.) Ζῶα, subaudiendum ὦς.

i ¶ Ruri pascuisq.) ἀγρῆα καὶ νόμιον. Iouem & Apollinem etiam ἀγρῆας appellari Scholia testantur: uel quod Aristæus uenationem & pecorum & iumentorum alimoniam primus repererit: præterea quod mellis etiam inuentor est Aristæus. Iam decimam esse immortalitatis partem mel quidam putauerunt. Mellis originem Virgilius in 4. etiam georgicōn Aristæo tribuit. Quare siue Ioui & Apollini, siue Aristæo accommodari potest quod ait, ἀγρῆα καὶ νόμιον. Sed quur Mercurius prolem traditurus est Horis & Terræ educandum? Horæ Deæ sunt apud Homerum, temporum dispensatrices. Terra uero est proauia Aristæi. Nam Terræ filia est Crēusa, quæ Hypseum peperit, ex quo Cyrene, cuius & Apollinis Aristæus.

k ¶ Sic fatus.) Apollo, inquit, uaticinio Chironis fidem adhibens, nuptias cum Cyrene sua peregit.

EPODOS, COLON XIII.

^aVelox urgētibus iam dñs operatio, breuesq; uig,^b illa illa dies rem^c transegit. Thalamo uero Libyæ aurato congressi sunt, ubi pulcherrimā certaminibusq; clarā urbem administrat. ^dEt nunc in diuina Pythone ^eCarni filius potitus rerum, cum florida fortuna cōmiscuit Cyrenen, eamq; ^fperspicuam reddidit. ^gQuæ & ipsum benigna rursus recipiet desiderabilem ^hpatriæ, uenustis matronis decoræ, splendorem adferentē secum.

a ¶ Velox operatio.) Hoc est, citra moram in Libyam Apollo eam tra-
duxit.

duxit. **b** (C Illa illa dies.) Ingeminatio diuini numinis, ardorem et impetum praesentat. **c** (C Perfecit.) Στατάσας pro διατέλεσας, perfecit. **d** (C Et nunc.) Finita digressionem de Cyrenes ortu, a Nympha Cyrene Hypsei filia etc. redit ad institutum, uictoremque Telesticratem Cyrenaeum a uictoria Pythia praedicat. Existimat autem poeta, claram et insignem patriam, multum facere ad uirtutis et uictoris encomium. **e** (C Carniades.) καρύειδης, Telesticrates Carni filius. **f** (C Perspicuam reddidit.) ἀνέφλωκε λευγρὴν, illustrem reddidit patriam Cyrenen. Promulgabantur enim et uictorum nomina, et suum cuiusque natale solum in publicis Graeciae huiusmodi spectaculis. **g** (C Quae.) αἶ, quae Nympha uel patria Cyrene. Honorifice, inquit, a patria excipietur, postquam et is patria ob uirtutem suam et fortitudinem, decori et gloriae fuerit. **h** (C Patria uenustis.) Cyrenen a matronarum pulchritudine laudat.

STROPHE IIII. COLON XV.

» Magnae uirtutes multo saepe sermone, quo
» praedicentur indigent. Magnorum uero breuis
» exornatio sapientem requirit auscultatorem, qui
» intelligat. Insuper occasio totius rei consummationem continet. ^b Nouerunt Iolaum olim temporis rationem in precio habentem, septem portis insignes Thebae: quem simulac Eurysthei caput ensis acie amputasset, condiderunt sub terram, equestris Amphitruonis prope monumentum, ubi & Spartarum ei hospes situs erat, qui ad Cadmaeorum plateas albis equis uberes transmigrauerat, ^d paternus auus.

^a (C Magnae uirtutes.) Breuitatem suam gnome excusat, occasionis, adeoque temporis rationem habendam esse, quae iam nunc non permittat ingens dicendi spatium. Breuitas enim Lyricis poetis propria est. Sic se tamen breuem esse contendit, ut paucis multa comprehendat, quae non nisi eruditissimos, quos solos sapientes uocat, pateant. Insigni uero loco, de occasione, haec amplificat. Tempori nos semper accommodare debere, quandoquidem omnium rerum summam et perfectionem contineat. Omnia enim tempestiua grata. Digna est Isocratis sententia, quae huc accenseatur. Intempestiuum, inquit, semper triste, et ne ipsis quidem Gratijs,

citra gratiam, feceris gratum. Quo dicto, per gratiam nō inepte metaphoricōs uel per cōparationem, occasionem accipimus. Vt enim sine gratia, hoc est, iustitiae & alacritate non est gratum beneficium, nec debita seruitus citra seruientis hilaritatem cordi est: sic quicquid intempestuum est, iniucundum, imō turpe. **b** ¶ Nouerunt Iolaum.) De occasione gnomē exemplis dilatat. Quum Iolaus Herculis socius, resciret Hercules sui liberos, qui ad Athenienses confugerant, ab Eurystheo reposci, ac nisi redderent, bellum minitari: orauit Iolaum, ut sibi daretur paulummodo reuiuiscere: defunctus enim uita erat. Quo impetrato, Eurystheum occidit, ac statim denuō mortuus est. Sunt qui ad ueritatem hanc historiā ita redigant: Iolaum senio iam tum confectum fuisse, ideoq; optasse sibi iuueniles uires, ac feruidum adhuc robur: quod etsi nō adesset, nihilominus uirum praestans, Eurysthea interfecit, ac statim obiit. Is Iolaus ergo opportune certe opportunitatis seu occasionis rationem habuit: erat enim opportunissimum, tam impium diuinæ proles hostem opprimere. **c** ¶ Amputasset.) ἐπεσθὲν κεφαλῶν, caput depopulatus est. ἐπεσθὲν ἅπλῃ τῇ περσῶν, pro ἀπτερευσῶν, abscidit, amputauit. **d** ¶ Paternus auus.) Auus paternus Iolai est Amphitruo. Ergo nō sola familiaritate Herculi iunctus fuit, uerumetiam sanguine. Adicit hic Hypomnematis, Iolaum in orbita ad monumentū Amphitruonis tumulatum fuisse, ut semper calcaretur & uicinus esset auo suo. Vt uero Eurystheus ab Atheniensibus repetiuerit Heraclidas, est apud Isocratem in Panegyrico, & alijs passim in orationibus.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Amphitruoni uero, Ioui antea mixta, ^aunico partu in praelijs uincens fratrū geminorū robur peperit Alcmena. ^bMutus certe hic fuerit, qui Herculi ^cos nō adiecerit, neq; Dircearū aquarū, quæ & illum & Iphiclem educarūt, non semper meminerit. ^dQuos & ego absoluto encomio eueham, quando pro uoto meo ab illis beneficiū acceperim, ^ene me destituat purum celebrium Gratiarum lumen. ^fAeginæ uero atque Nisi in tumulto, ter urbem hanc uictoria celebre aio reddidisse Teleicratem,

EPODOS

8 Taciturnam inertiam rebus præclare gestis
qui^h effugit.

a ¶ Vno partu.) Herculem ex Ioue, Iphiclem ex Amphitruone sustu-
lit. Amplificat ita ab Alcmenæ liberis. b Mutus certe.) κῶφ & , mu-
tus & rudis & indoctus fuerit, qui Herculem nō laudauerit. Ad laudes ita Her-
culus excurret. Dirceæ aque, periphrasis Thebarū: Dirce enim fons Theba-
rum. c ¶ Os adijcere.) σῶμα πρῶτον & est laudare, est ἐγκωμιά-
ζειν. d ¶ Quos & ego.) Enallage personæ est: siquidem poëta hæc
in persona uictoris Teleficratis dicit. Quia, inquit, Hercules & Iphiclis ope,
Herculanorū uictoriam sum indeptus, igitur illos à me celebrari haud indignū
est. e ¶ Ne mihi gratiarum.) μή με λίποι. Hoc est, ne illorum pro-
pitium mihi numen amittam, & ne non placencia uictori poëmata pangam.
Splendor enim Gratiarū est placere, amabilem & iucundum esse. Si quem Gra-
tiarum lumen desituit, ille omnium odio & contemptui expositus est.

f ¶ Aeginæ uero & Nisi.) Teleficratem iam ab Aeginetica & Mega-
rensi uictoria laudat. In colle Nisi, periphrasis est Megarorum, ubi Nisus insi-
gnis luctator, tumulto conditus fuit: ita auguror, quum non indicent Scholia,
quis fuerit ille Nisus, sed sola Megara intelligi expriment. Megarensi uictoria
ter potitus Cyrenen illustrauit. g ¶ Taciturnam inertiam.) Victoriæ
est à contrario circuitio. Victor taciturnā inertiam fugit, quando non erubescit
reuersus in patriam, in publicū prodire, nec domi turpiter abditur, ut ille solet,
qui superatus est. Qui enim uicti sunt oderunt, ut noctua, lucem: publicum su-
giunt, prodire uerentur. h ¶ Φυγῶν.) ἀντίφωσις est, nominatis
uus pro accusatiuo ponitur, perinde ac apud Aristophanem in Nebulis πρὸς-
χωρ est pro πρὸςχοντες, quum δίκαιος λόγος ita dicit:

ὥς τ' ἐμ' ἀπαγγέλλῃ, ὅταν ὀρχεῖσθ' ἀναθλωαίοις δέοι αὐτὸς

τὴν ἀπιδία τ' κωλῆς πρὸςχωρ ἀμελῇ τ' ἴρι τε γνέας.

Nisi quis malit hæc adhuc omnia in persona Teleficratis dici, tum φυγῶν rea-
ste nominatiuus manet, ac dependet à uerbo φημί. Dico me Teleficratem,
qui effugi silentem miseriam, hanc urbem uictorij meis illustrasse.

“Quare si quis ciuiū uictori amicus, aut si quis
etiam inimicus, quod feliciter in publici boni cō-
modum gestum est, ne cælet, neq; sermone suo
marinū senem lædat. Nam & is uel ab inimico,

beneficientem, toto cum animo ac iure laudandum esse pronunciauit. ^bSæpenumero te speciosis Panathenæorū festis, uictorem uidi. Itaq; ^cnul-
læ non puellarum tacitæ charissimum te sibi uel
maritum esse, uel filium Telesicrates exoptant,

STROPHE V. COLON XV.

^dCum in Olympijs, ^econcauæq; terræ certaminibus, tum planè patrijs omnibus ludis. ^fAt
aliquis ex me iam sitim odarum restinguente exi-
git, ut ex integro me adeò maiorum tuorum glo-
riam excitare oporteat, qui pro Libyca uxore
Irassam ^gAntæi oppidū sese contulere, formosæ
admirandæq; filiæ proci: quam nō parum multi
ex optimatibus & cognatis eius, pleriq; etiam
hospitum petebant, diuina enim species

ANTISTROPHE, COLON XV.

Erat.

^a ¶ Quare si quis.) Et amicos & inimicos Telesicratem laudare debe-
re, poëta affirmat, iuxta Nerei marini senis generale præceptum, quod est, Lau-
dandum esse eum, qui uirtute clarus extiterit, nedum ab amicis, sed ab aduersa-
rijs etiam. Sæpenumero te speciosis.) Argumentum laudis à uictoria Pa-
nathenæorum. Hoc nomen erat festiuitati Minervæ & Atheniensibus sacræ,
ubi in conuentu totius Atticæ publici ludi agebantur & certamina.

^c ¶ Nulle non puellarum.) Puellæ & uirgines te sibi maritum esse ex-
optant. Hec Telesicratem adhuc extra matrimonij copulam spiritum duxisse
testantur: unde supra patriam in gratiam eius καλλιγυναικα nominauit.
Estq; à fructu uictoriæ laus. ^d ¶ Cum in Olympijs.) Olympijs, nō illis
quæ Pisæ aguntur, sed Athenis. ^e ¶ Concauæ terræ.) Βαθυσάλας
γῆς, multos & profundos sinus habentis terræ. Agebatur autem & Athenis
ludus Terræ, ut in Scholijs Didymus refert. Vt enim omnium Græciæ urbium
clarissimæ fuerunt Athenæ, sic omnis etiam ferè generis ludos & spectacula,
cum ciuibz suis, tum exteris exhibuerunt. ^f ¶ At aliquis.) Iam sitim
odarum

odorum restincturus eram, sed quispiā me impediuit, quo minus hoc facerem. Metaphora est, sitim odarū restinguere, pro finire. Pruper gasian hanc facit de industria, propter nouam maiorū, quam subtextit historiā. g ¶ Antæi opuspidum.) Antæus Irassæorū rex, filiam forma decorā, Danaū Argiūum secutus, nemini nisi qui cursu reliquos anteuerteret, traditurū se decreuit. Alexidamus ergo, unde stirpi Teleficratis origo est, ciarendo puellā ceteris præripuit.

^a Auro coronatæ pubertatis florentem fructū decerpere illi uolebāt. ^b Cæterū filiæ celebriores pater nuptias plantans, audiuit Danaū, ut is olim quadraginta octo natabus suis uel ante meridiem celerrime maritos offenderit. Siquidem frequentem chorum in circum certaminis constituit, unā cum muneribus, quam quisq; heroum cursu priamas tenentium uelit, liberam optionem præcipiens, quicumq; etiam illi generi obuenerent.

EPODOS, COLON XIII.

¶ Itidem Libycus ille Antæus filiæ suæ sponsum ad glutinās maritū dabat: ornās enim ipsam ad lineam locauit, ut esset summus certaminis & uictoriæ finis. Hancq; palām abducendam præcepit ab eo, qui uestibus primus attigisset. Hic Alexidamus, ubi celeri superior cursu foret, inclytæ uirginis manū, manu suaprehendens, per mediā fequestrium Afrorum turmam duxit, multa tum in ipsum folia & coronas proijciebant, qui & antehac alibi non paucas uictoriæ alas acceperat.

^a ¶ Auro coronatæ.) χρυσόσφαις. Metaphora est, pro formosissima pubertatis. Volebant proci pro sua quisq; eam coniuge habere.

^b ¶ Cæterum filiæ celebriores.) Antæus Libycus Danaum Argiūorum regem imitatus est, qui octo & quadraginta filias nō dissimilem ad modū elocauit. Quæstio hic incidit, quur quadraginta octo filias nominarit, quum quinquaginta

quaginta fuerint, pinde ac Euripides etiā testatur in Tragœdia cuius initium est :

δ' αὐαὸς ὁ πρῶτος ὄντα θυγατέρων πατήρ.

Scholias tes tali

ratione diluit: Duas ideo omisit, Amymonen uidelicet, quæ iam antea quidem à Neptuno deuirginata erat, & Hyperminestram à Lynceo amatam.

c (Idem Antæus.) ἔτω ἐδίστο. Applicatio paradigmatis.

d (Ad lineam.) ποτὶ γραμμᾶ. Linea ducebatur, quæ & principium & finem suæ currentibus suæ certantibus indicaret: unde paroemia, Lineam ne *Irassa.* moueas: A linea incipere. *Irassa* ciuitas Libyæ, quam Antæus inhabitauit, non ille, qui cum Hercules luctatus est, quemq; interemit: sed alius, qui Euphemi tempore floruit, cuius maiores Cyrenen migrarunt. Nomen filie, ut Pisander Camerensis autor, Alceis erat, uel, ut alij, Barce. e (Alexidamus.)

ἀλεξιδάμου, arcens domitorē, suæ populū abigens & propulsans ualeat.

f (Equestrium νομάδων.) ἱπποῦτων νομάδων. Afros Nomas, hoc est pastores substantiue appellat: suæ proprie Numidas, qui Africæ populi Græcis νομάδες, παρὰ τὸ νῆμν & νομῆν dicuntur. Et nisi Pindarus νομάδων scriberet per ο in priori, à νομῶω uerto, aliquis etiam deducere posset, quod papilionēs & mapalia sua passim circumuehant, ut Plinius tradit lib. quinto, capite tertio. g (Victoriæ alas,) ἡσπέραι νίκης. Periphrasis uictoriæ est: sicut in 14. Olympiorū ἡσπέραι ἀέδλων, Vt exordium, sic

peroratio huic odae deest.

HIPPOCLEAE THESSALO DIAVLI
CURSORI, ODE X.

STROPHE I. COLON X.

“Eata Lacedæmō, felix Thessalia, utri-
que, ex imo patre bello præstantissi-
mi Herculis genus regnat. ^bQuid ci-
tra opportunitatē gloriōr? Atqui Py-
tho, Pelinnæum, ^cAleuæq; pueri celebrare me
Hippocleam inhortantur, cui inclytā adducere
laudem gestiunt.

ENARRATIO.

Argumen- tum. In gratiam Hippocleæ & Thessalia oriundi hunc hymnū cōpegit, Thorace Hippocleæ amico monitore, ut in fine huius encomij dicit. Vicit Pythiadem nigesimans

ingefunam secundā, Olympiadem item 72. & 73. Proinde laudat uictorē Pindarus cum à Pythio tum Olympio, quibus rerum potitus est, certaminibus: à uictorijis patris Phricie, à premio uictoriæ, ab amicis Thorace & reliquis.

a ¶ Beata Lacedæmon.) A comparatione orditur. Quemadmodū Lacedæmonij & ad unum omnes Theſſali, propter Herculem, à cuius liberis sunt illustrati, felices sunt: sic Pelinnæum Theſſaliæ ciuitas, à suo alumno & uictore Hippoclea, in cælum extollitur, beatum & fortunatū cernitur. Sunt enim boni & principes & ciues, patriæ suæ summo decori & ornamento. Perinde ac si dicat: Aliæ urbes alijs heroibus clarent, Pelinnæum uero Hippoclea præfulget. Nec errabit qui sic intelliget: Alij Lacedæmonem, alij Theſſaliam propter Heraclidas prædicant, ego uero Pelinnæū, Pythij Apollinis instinctu, efferre præconijs promptus sum. Quem in modum Horatius 1. Carminum ad Numatium Plancum orsus est:

Laudabunt alij claram Rhodon aut Mitylenen,
Aut Epheſum, binaris ue Corinthi
Mænia, uel Baccho Thebas, uel Apolline Delphos
Insignes, aut Theſſala tempe. Ac poſtea ſubiiciendo,
Me nec tam patiens Lacedæmon,
Nec tam Lariffæ perculſit campus opime,
Quam domus Albunæ resonantis.

b ¶ Quid gloriōr.) τὴν ἰσχυρίαν. Priusquā alteram cōpoſitionis partem abſoluat, perpendit ſecum, Hippocleam non apte ſatis fortasse Herculis proli accommodari poſſe: ideo corrigens ſeſe, quid, inquit, non in tempore, hoc eſt, incōmode & intempeſtiue & præter decorum gloriōr, Hippocleam Heraclidis adſimilando? ac ſtatim ſuam cunctationem, aduerſariorumq; obiecta diluens, ſe id non ſuo arbitratu, ſed Pythij Apollinis iuſſu facere. c ¶ Aleuæ pueri.) Aleuadæ uel uniuerſim Theſſali ſunt, à rege quodam Aleua, ut Corinthis Sifyphidæ à Sifypho: uel ab Aleua amico quodam Hipocleæ.

ANTISTROPHE, COLON X.

Siquidem ^anon eſt ignarus certaminū. In Amphictyonum enim cœtu ^bParnafſius illum ſecelſus ^cDiaulodromorum iuuenum excellentiſſimū pronunciauit. ^dHumanarum rerum dulcis finis, principiumq; Deo procurante augeſcit. Hic quidem ^etuis curis ô Apollo hanc rem pſecit. Quod

uero illi congenitum est, uestigia parentis insequutus est

a ¶ Non estignarus certaminum.) γούρου est gustare, experiri, & dimicare, ut in superiori ode demonstratum. Ratio est, quia Pelinnaeus sit celebrandum sibi. Expertus est certamina, hoc est, dimicauit, confligit.

b ¶ Parnasius secessus.) Πανάσιος δὲ αὐτὸν ἔμυχε. Pythonis est circuitio. c ¶ Diaulodromorum.) Diaulodromus Diauli, hoc est, gemini stadij cursorem signat. d ¶ Humanarum rerum.) Insignis gnome est, omnia feliciter progredi humana cepta docens, simulac Deus suo numine adspirarit: Apollini uictoriam Hippocleae acceptam referendo. e ¶ Tuis curis.) Hoc est, tua benignitate. f ¶ Quod uero illi congenitum.) τὸ δὲ συγγενές. Laus est ab ingenua indole, qua patris uestigia ingressus, uirtutesque amplexus est: nec degenerare animo, ut ferre solent optimum liberi, genus suum & maiores deformauit, iuxta illud Homericum, παῖδες γὰρ τοῖς πατέρεσσιν ἄλλοι.

EPODOS, COLON VIII.

“Olympionica: bis iam bellum excipientibus Martis in armis uictorem, quod est sub altarupe uirentibus pratis iucunda, Cyrrhae certamen, pedibus fortem constituit Phriciam. Quibus fortuna propitia & in posterum adsit precor, ut eximij diuitij uterque floreat.

a ¶ Ὀλυμπιονίκης.) Genitiuus est Doricus Ὀλυμπιονίκης, pro Ὀλυμπιονίκης. Cum sine praecedentis Antistrophes cohaeret: τὸ πατρὸς enimepitheton est. b ¶ Bis iam bellum.) Bis uicisse patrem Phriciam indicat, armatum nempe cursorem Pythijs ludis. Praedicat autem patrem Hippocleae primum ab Olympica, deinde à Pythia uictorij. c ¶ Cirrhae certamen.) Periphrasis est Pythij certaminis, quod prope Cirrham Parnassi, à qua Pytho non longe abest, agitur. d ¶ Quibus fortuna propitia.) εὐχῇ. Precatur ut in posterum semper Deus florentem partem felicitatem tueatur. Uterque floreat pater & filius.

STROPHE II. COLON X.

¶ uel certaminum.

“Postquam ergo iucunda Graeciae bona, nec parum adsecuti sunt munera, ne inuidis quæso

rerum

rerum permutationibus, quæ ex dñs promanāt,
 incidant: Sit illis potius innoxium diuinum nu-
 men. ^b Fortunatus præterea & laudandus uir ille
 uel sapientibus fuerit, qui manibus quidem ac pe-
 dibus uirtute obtenta, maxima retulerit præmia,
 animi roborisq; sui nomine:

ANTISTROPHE, COLON X.

Quicq; in uita sua filium adulescentiorē habu-
 erit, qui Deūm clementia Pythicas adeptus est
 coronas: ^c Solidum duntaxat coelum ipsis inace-
 cessum est. ^d Quantis aut nos mortalis gens splen-
 doribus conspicui sumus, ^e nauigationē tandem
 consummat: ^f neq; enim naui terra ue profectus,
 admirandam uiam ^g ad Hyperboreum certamen
 inueneris.

a ¶ Postquā ergo.) Voti & precationis dilatatio est, & reiteratio prio-
 ris uoti: rogat enim, ne Deus inuertere uelit felicitatem ex uictoria partam, alia
 qua adlegata calamitate. b ¶ Fortunatus uir ille.) Summa felicitate
 præditum Phriciam, duplici nomine adseuerat. Primum, quod ipse uictoria cla-
 rus: deinde, quod & filio *νικηφόρῳ* luceat. c ¶ Solidum.) Solidum
 coelum, hoc est, forte & firmum. *χάλκιον*, æreum coelum appellat, non quod
 æreum esse uelit, uerum quod firmum sit instar æris aut ferri: quemadmodum
 Homerus Odyss. 3. *πολύχάλκον ἐς ὄρανόν*, Solem orientē ascendere ait.
 Nisi quorundam Physicorum naturæ antistitum sententia, uelit stellas & syde-
 ra ex ferro & ære constare, (quanquam autem æs, cuprum & orichalcum sub
 se contineat species proprias, pro ferro tamen apud poetas sæpe per *κατέ-
 χουσι* accipitur) qualis fuit, qui Solem ignitum ferrum esse uoluit, ut in Olym-
 pijs productum est. Sensus igitur est: Tanta felicitate gaudent, quanta homini-
 bus maior alia obtingere nequit, qui & ipsi uictores sunt, & filios eadem sua
 uirtutū uestigia sequi cernūt. Nihil aliud illis desit, quàm quod coelum scandere
 nequeant: hoc est, dij esse non possunt: cætera sunt beatissimi. In Olympijs consi-
 miles gnomas habuit: qua nos monet, ut humana felicitate contenti, maiora, ut
 pote cœlestia, non anquiramus. Hæc gentiū more dicit. *χριστιανοὶ δὲ μέλι-*

στα πόνειν γὰρ ἵνα μὴ αὐτοῖς ὁ ὄρεως ἀμειψόμενος μὲν ὁ συγκαλῆ-
σός. καὶ γὰρ ἡμῖν ἄλλο πολὺ ἡττάτεον ἢ τοῖς ἐβουσι τοῖς ἀπίστοις.

d ¶ *Quantis autem nos mortalis gens.* Id est, ea felicitate, quæ huma-
no generi obtingere potest, is profecto primas tenet, estq; in eadem consumma-
tissimus. e ¶ *Nauigationem tandem consummat.* Ad extremā nauigatio-
nem peruenit: hoc est, humano splendore Herculis Gades seu columnas accedit.
Iam suprà in Olympijs cōsimili prouerbio usus est iterum atq; iterum: nempe,
ultra Gades nemini licere progredi: hoc est, qui ad summa peruenierit, eum esse
beatissimum. qui diuitijs, potentia, uictoriam Olympicam uel Pythiam adiece-
rit, eum non posse fortunatiorem fieri. Proinde hac paræmia et Phriciam et fi-
lium Hippocleam beatissimos constituit. f ¶ *Neq; enim naui.* Hoc est,
Difficile est seu terra seu mari iter reperire, quod ducat ad Hyperboreorū con-
uentum. Comparatio talis est: Quemadmodum difficile est Hyperboreos, uel
pedibus uel nauigio adire: sic perinde arduum est maiorem consequi felicitatem
ea, qua Hippocleas et pater eius Phricias resurgent. g ¶ *Hyperboreū.*
De Hyperboreis nonnulla ex Pomponio Mela et Plinio ode 3. Olympiorum
dicta. Vnicum dantaxat, de illorum felicitate, quod tum omisum, hic ex Plinio
congerere haudquaquā ab re fuerit, quando et poëta hic ad mores Hyperbo-
reorum parebasin faciat. Plinius lib. 4. cap. 12. Pone Riphæos montes, ul-
tiorū feli- traq; Aquilonem, gens felix (si credimus) quos Hyperboreos appellauere, an-
tate ex Pli- no de diget æuo, fabulosis celebrata miraculis. Ibi creduntur cardines esse mun-
dio. di, extremiq; syderum ambitus, semestri luce et una die solis aucti: non ut impe-
riti dixere, ab æquinoctio uerno in autumnum. Semel in anno solstitio oriuntur
ijs soles, brumaq; semel occidunt. Regio aprica, felici temperie, omni afflatu no-
xio carens. Domus ijs nemora luci, et deorum cultus uirum gregatimq;
discordia ignota, et ægritudo omnis. Mors non nisi satietate uitæ, epulatis deli-
butisq; senibus luxu, ex quadam rupe in mare salientibus. Hoc genus sepultura
beatissimum.

EPODOS, COLON VIII.

“Quos penes dux Perseus olim cōuiuia, in eo-
rum ædibus præsens, celebres asinorum Heca-
tombas facientes reperit. Quorum conuiujs &
laudibus assidue gaudet Apollo, ridetq; ma-
gnorum animalium uim, quæ eis infertur, per-
ipiciens.”

Mysterium
huius sacri
tale est: As-
pollo Elo-

STROPHE

STROPHE III. COLON X.

Neq̃ Musa ab illorum abhorret moribus :
undiq̃ uero chori uirginum, citharæ uoces, stre-
pitusq̃ tibiārū audiuntur & insonant : aurea de-
niq̃ lauro coma religata sobrie cōuiuantur: neq̃
morbi pernicioso senio gēti illi Hyperboreæ ad-
hærent. Præterea sine laboribus atq̃ bellorum
motibus

quentia
 Sapiencie
 præses gau-
 det dū asini
 illi cædun-
 tur: id est dū
 rudes & im-
 periti, bonis
 & ingenuis
 disciplinis
 dedūtur, ex

ANTISTROPHE, COLON X.

Habitant, fugientes ultricem Nemefin. Ad
beatorum huiusmodi hominum cœtum, audaci
corde spirans Danaës proles, Minerua præeui-
te peruenit, occiditq̃ Gorgonem, & capite dra-
conum terroribus uario redit, insulanis glapideā
mortem adferens, mihiq̃ admirationem.

ornanturq̃,
 ut ex asinis
 & brutis pe-
 coribus, ci-
 uiles & eru-
 diti & boni
 uiri tandem
 fiant.

EPODOS, COLON VIII.

Atqui dīs perficientibus nihil uidetur esse
impossibile.

a ¶ Quos penes dux Perseus.) Inconcinna, nec admodum ad rem per-
 tinenti digressione Pindarum hic uti Scholiastes adfirmat. Enimvero poëta, po-
 etica dilatatione utitur. Alioqui eadem ratione nusquam huic nostro parecbasis
 erit admittenda. Quid est ergo quod tam sinistre de minime malo uate pronun-
 ciat, quum pro lyricis legibus optime sit collocatus hymnus? b ¶ Re-
 perit.) ἐπιτόσας pro ἐπιτόσας, hoc est, κατελαβών, ubi depre-
 hendisset. c ¶ Ridet uim.) Apollo ridet, dum saltare & palpitare as-
 nos dum cæduntur uidet. d ¶ Magnorum animalium.) κνόδαλων.
 κνόδαλα proprie marina sunt animalia: per catachresin pro terrestribus
 usurpat. ὀφθαλῶν pro ὀφθαλῶν, erectorum, ad excipiendum in iugulo ferrum.
 Videtur mea quidem sententia alludere ad Homericum illud, ἄνεργον μὲν
 πρῶτα. Reperit ergo Perseus Hyperboreos, inquit poëta, intentos Apollineis
 sacris, quibus faciebant, hoc est, sacrificabant, hecatombas asinorum, hoc est,
 asinos immolabant Apollini: quod ipsum & Callimachus in Scholijs testatur,
 dum ait:

τέρπεισι λιπαρὰ φοῖβον ὀνοσφάγῃαι.

e ¶ (Neg; Musa.) Hyperboreorū felicitatem describit, quam et Plinius explicauit. f ¶ (Ad beatorum hominum.) Finita per digressionem Hyperboreorum felici fortuna, redit ad Persea. Danaës proles est Perseus.

g ¶ (Lapideam mortem.) λίθινον θάνατον. Acrisius Danaën iam enixam, unā cum infante Perseo arcæ inclusam in pelagus proiecit. Delata cista illa in Seriphum insulam est, cuius tum Polydectes rex erat, ibiq; cum filio mater seruati sunt. Vbi dum Perseus uirili ætate apud Polydectē epularetur, alijs alia ad coenam adfrentibus, se Gorgonis caput allaturū promisit. Quod quum seruatum iri promissi uellet rex, abegit eum ex insula pro adfrenda pollicitatione. Abijt ille, attulit Gorgonis seu Medusæ caput, omneisq; eo terribili anguium spectro in lapides transformauit Seriphios. Atq; hoc uult Pindarus quū inquit, Lapideam mortem insulanis adferens: id est, Seriphios compotores in lapides mutans: qua de re Ouidius in Transformat. multa. h ¶ (Atqui dijs perfic.) Præoccupatio est. Dicere poterat aliquis, quomodo ad Hyperboreos Perseus uenerit pro amputando Medusæ capite, tamq; mirandum peragere facinus, maxime quum paulò ante et terra et mari ad Hyperboreos iter inueniri non posse dixerit? Hanc obiectionem sic diluit: Deo, inquit, cooperante nihil impossibile est: et suam et aduersariorum opinionem diluens.

^a Detine remum, uelociterq; anchoram in terram firma ^b ex prora, quæ est propulsatrix ^c latentis petrae. ^d Nam flos hymnorū heroicorum, ad alium aliàs ueluti sermonem properat.

a ¶ (Detine remum.) Scipsum corrigit Pindarus, post digressionē plus æquo prolixiorē, ad institutum reuocans. Metaphorice ῥάσσω κώπῃ, detine remum, anchoram in terram fige, quæ anchora est propugnaculum ueluti, et fortitudo quædam aduersus latentem in mari petram, scopulum ue. hoc est, stylum tuum remorare, ne latius in digressionē pergas, ne non decore inuississe culperis. b ¶ (Ex prora.) πρῶπαλιν. Ex prora enim anchora iacitur, ut est apud Latinum poetam,

Anchora de prora iacitur, stant littore puppes.

c ¶ (Latentis petrae.) ῥαῖδες petrae sunt submarine, super quibus fluctus marmurant strepuntq;. d ¶ (Nam flos hymnorū.) Ratio est, quare debeat in digressionē esse contractior. Perinde ac apis ad alios subinde flores se recipit: sic hymni uictorum encomia concinentes, ad alia aliàs argumenta properant.

STROPHE

STROPHE IIII. COLON X.

« Equidem spero Cranonijs circa Peneum am-
nem iucundam oden meam concinentibus, imò
uero plus Hippoclem, coronarū & hymnorum
gratia demirandum, in coëtaneorum coetu collo-
caturū me, ipsum, ita ut cum ætate confectis, tum
» uirginibus adolescentulis futurus sit curæ. ^b Alijs
» enim aliorum amor mentem fatigat.

ANTISTROPHE, COLON X.

» « Qui, quæ deamarit, certò ceu ante pedes con-
» stituta deprehenderit, næ ille suauissimam solia-
» citudinem gerit. Quæ uero post annum immi-
» neant, nobis palam esse non potest. ^d Cæterum
placidæ Thoracis amicitia confido, qui meum
percupiens fauorem, hunc ^c Pieridum iunxit cur-
rum, amantem amans, ^f ducentē cupide ducens.

EPODOS, COLON VIII.

» ^g Quemadmodum aurum Lydio lapide pro-
» batur, sic mens amicorū & mores, experientia &
» opere probanda sunt. ^h Porro illius candidos fra-
tres extollemus, qui Thessalas leges augustiores
reddentes, ad sidera patriam extollunt. Nam in-
clytæ & patriæ, urbium gubernationes, bonis
delegatæ sunt.

^a « Equidem spero Cranonijs.) Ἐλπομαι δὲ Ἐφυραίων. Ephyra
non est hic Corinthus, sed Cranon Thessaliæ urbs, quæ primum Ephyra dice-
batur. Per Ephyraeos ergo Cranonios intelligit, quorum & Theocritus in Gra-
tiji meminit. A fructu uictoriæ Hippoclem hic cōmendat. Et maioribus & mi-
noribus natu exemplo uirtutis erit Hippocles. ^b « Alijs enim aliorum.)
καὶ γὰρ ἑτέροις. Alij alijs oblectantur rebus: athleta certaminibus, uirgia-
nes choris & cantilenis, quibus uidelicet Hippoclem deprecari audient.

c ¶ Qui quæ deamarit.) Porro qui ea amat quæ ad pedes sunt obuiâ, recte agit, dulcem earum curam gerit. Nam incerta & futura de quibus nihil ratum habetur amare, imprudentis est. Quæ gnomo feliciter agere Hippoclem, feliciter uirgines, feliciter quemuis suo fungentem officio, monet: ac iuxta hortatur, ut presentibus bonis letetur Hippocles, nec ad futura, quæ incerta sunt, animum adijciat. d ¶ Ceterum placide.) Ab amicis Hippoclem laudat. Thorax Aleuadum unus, qui Pindarum, ut hoc Hippocli encomium conscriberet, permouit: cuius, eiusq; fratrum, honorifice meminit. e ¶ Pieridum curram iunxit.) Musarum curram. Metaphora. id est, hymnum. hymnis enim & carminibus Musæ uehantur & uehantur, ut uictores curribus. Vel ideo, quod encomium instar triumphantis currus, uictorem passim per terras & maria ferat. f ¶ Ducentem ducens.) ἄγωντα pro ἀγόμενον, ductum ducens: id est, iam antea paratum & promptum ad canendas principis sui laudes. g ¶ Quemadmodum aurum.) πρὸς ὥντι. Comparatione Thoracis amicitiam dilatat. Ut aurum Lydio lapide, quem hic Βάκτρον appellat, facile probatur: sic recta & uera amicitia, sinceraq; mens, citra laborem exploratur. Aurea certe sententia. h Porro illius candidos.) A fratribus Thoracis candidis, & bona reipublicæ Cranoniæ administratione, quæ in manibus fratrum Thoracis est sita,

THRASYDAEO THEBANO PVERO
STADII CURSORI, ODE XI.
STROPHE I. COLON IX.

V^a Semele cœlestium deorum cōuersatrix, tuq; Leucothea Ino, marinarum Nereidum cohabitatrix, Cadmi filia, adeste quæso unâ cum generosa Herculis matre: ite ad penetrale, quod est aureorum tripodum thesaurus, apud Meliam illam uenerandam, quod impense honorauit Apollo,

ANTISTROPHE, COLON IX.

Qui & ueram illam uaticiniorum sedem Ismeniam appellauit. O filia Harmoniæ, hic & nunc legitimum

legitimum heroidum congregatū cœtum coire iubet Melia, ut sacram Themis, Pythonemq̃ & iustitiæ deditum terræ umbilicum summa cum uigilantia resonetis,

EPODOS, COLON VI.

Ac Thebis septem portis nō inconspicuis, Pythioq̃ certamini encomium canatis. Per quod tertia corona accepta, patriū suum larem pro uulgauit in opulenta Pyladæ tellure uincēs, qui Lacōnis Orestæ amicus fuit.

ENARRATIO.

Thrasidæum Thebanū iuuenem 28. Pythiade & 33. stadio uictorē præ Argumen dicatum laudat, à patris & eius Olympica & Pythia uictoria. Quia uero Thebanus fuit, non immeritò ad Thebanas heroides in deorum numerum relatas apostrophen facit, apte ad uictorē tandem descendens. Inuitat enim eas ad laudes Pythio Apollini, in cuius ludis uictoriam obtinuit Thrasydæus, cantandas.

a ¶ Tu Semele.) Semele & Leucothea Cadmi filia, de quibus nonnulla supra audita. Herculis mater est Alcmena, quæ tres sunt heroides Thebanae.

b ¶ Ite ad penetræle.) Accersit heroínas Thebanas, & hortatur ut Ismenium accedant. Penetræle autem ipsum Ismenium, thesaurum aureorū tripodum uocat, eam ob causam, quod multi tripodes Ismenio consecrati cernerentur.

c ¶ Apud Meliam.) Melia Ismeni soror est, uel ut alij, Oceani filia, ex qua & Apolline Tenerus uates, qui apud Ismenū flumen uaticinabatur: illic enim uaticinij locus est, cui nomen ab amne inditum, Ismenio.

d ¶ O filia Harmonia.) Per reiterationē rursus easdem inuocat heroides: ut supra à patre prædicauit, sic nunc à matre. Harmonia uxor Cadmi est Thebarum regis, quorum filia sunt Semele & Ino, de quibus supra in Pythijs & apud Homerum & Ouidium in 4. Transfōr. iubet, inquit, Ismenij templi & oraculi mater, ut in Ismenio conueniatis, loco Apollini, uaticinij causa, sacro, ibiq̃;

e ¶ Χαίρει.) Gratiam, hoc est, uictoriam canatis. f ¶ Πύθιον.) Per quod certamen Pythium. Descendit ab aduocatione Heroidum, ad laudem Thrasydæi, à uictoria cum Pythia laudans.

g ¶ Tertia corona accepta.) τῆς τρίτης στέφανον. Non quod ter ipse uicerit, sed quod unā cum patre iam tertio ipse coronā acceperit.

h ¶ Ἐστίαν πατρώαν.) Larem patriū,

hoc est, ipsam patriā, στωκεδονικῶς. i ¶ Prouulgauit.) ἐμνασεν
pro ἀνέμνασεν, prouulgauit, ut contingebat post obtentam uictoriam.

k ¶ Pyladæ tellure.) Pyladis tellure, ipsam Pythonem seu Cirrham Py-
ladis terram dicit: siquidem in Phocye sita est Python, cuius Strophius Pyla-
dæ pater rex erat. l ¶ Qui Laconis Orestæ.) Pylades enim et Orestes
inter amicorum paria censentur, ut est apud Valerium Maximum, sicut Dæ-
mon et Pythias.

STROPHE II. COLON IX.

^aQuem Orestem, occiso patre, à fortibus Cly-
temnestræ manibus ^bArsinoë nutrix è luctuoso
dolo sustulit: quando Dardanidæ Priami filiam
Cassandram, cum Agamemnonis anima, ad opa-
cam Acherontis ripam demittebat

ANTISTROPHE, COLON IX.

Sæua mulier. ^cNum igitur Iphigenia ^dcirca
Euripum maectata procul à patria permouit, ut ad
grauem palmas suas iram concitaret Clytemne-
stra: aut alieno thalamo lasciuientē nocturni con-
cubitus adegerunt: ^eid quod nouis uxoribus in-
sensissimū delictum est, nec fieri potest ut celetur

EPODOS, COLON VI.

^a Alienis linguis.

a ¶ Quem Orestem.) Ad Orestis, Agamemnonis, Clytemnestræ et Aes-
gisthi historiam excurret. De Oreste Euripides in Tragoedia quam Orestem in-
scripsit. Agamemnonis cadem Homerus 4. Odyssæ commemorat.

b ¶ Arsinoë.) Arsinoë à Pindaro, à Pherecyde Laodamia nutrix Ores-
træ dicitur. c ¶ Num igitur Iphigenia.) Amplificat à causis diræ ne-
cis. Quid adegerit Clytemnestram, ut Agamemnonem suum occideret, inquis-
rens: uel Iphigenia, uel alienus adulterij torus compulit ad tantum ipsam flagi-
tium, inquit. d ¶ Circa Euripum.) De Euripo Pomponius Mela lib. 2.
Euripus, inquit, mare rapidum, et alterno cursu, septies die, ac septies nocte,
fluctibus inuicem uersis, adeò immodice fluens, ut uentos etiam ac plena uentis
nauigia

naugia frustratur. Aliquot in eo sunt oppida, Hestia, Eretria, Pyrrha, Hesos, Oechalia: uerum opulentissima Carystus & Chalcis. Per Euripum ergo hic Chalcidem intelligit, in qua Iphigenia Agamemnonis filia, poscente oraculo, cædi est destinata. **c** **¶** Id quod nouis uxoribus.) Dilatat à gnoma adulterij. Noue uxores matrimonium recens adulterio defœdantes, grauisimum facinus admittunt, nec illud crimen suum celare possunt: alienæ enim linguæ non silent, quod norunt non supprimunt.

a **¶** Ciues enim pleni sunt rimarum. **b** **¶** Deinde non modica inuidencia diuitiæ & felicitas macerant. **c** **¶** Qui uero abiecta spirat, obscure uiuit. Obijt quidem Atrides heros, quum multo post tempore **d** **¶** Lacedæmonem rediisset,

STROPHE III. COLON IX.

a **¶** Vaticinatricēq; pdidit puellā, ubi Helenæ causa incēdio extinctis Troianis, opulentas ædes diruit.

a **¶** Ciues.) πολίτου κακολόγοι. Ciues libenter conuiciantur: non silent, quod animaduertunt peccatum. **b** **¶** Deinde non modica inuidencia.) Alia gnomo est, qua ostendit, uulgus propensum esse ad obseruanda potentiorū crimina. Quia ergo Clytemnestra Aegistho sese adiunxerat, ei mixta fuerat, nihil dubitans hoc Agamemnonem statim experturum, eum occidit.

c **¶** Qui abiecta spirat.) Antithesis est. Felices, inquit, inuidentiæ sunt exposti: infelices & nullis uirtutibus præditi obscure uitam ducunt, nō sunt inuidiæ obnoxij. Propter ergo antithesin hanc, sententia ad Agamemnonem referri potest. Quia is præclare gestis rebus eximius iam erat & felix, ideo habuit qui ei inuiderent, qui uitæ eius dolum machinarentur, Clytemnestram & Aegisthum: qui si obscure uixisset, incolumis mansisset. **d** **¶** Lacedæmonem.) Obijt quidem Agamemnon. Epilogus cædis Agamemnoniæ. κλυτὰς γῆ ἀμικλᾶς, hoc est, inclytis Amyclis: hoc est, Lacedæmone, uel in Laconica. Amicle, inquit Stephanus, Laconicæ urbs, centum oppidis constans.

e **¶** Vaticinatricem puellam.) Perdidit Agamemnon uaticinatricem puellam, hoc est, suo interitu perire fecit Cassandrā, nam & ipsam unā cum Agamemnone interemit Clytemnestra.

a **¶** Porro Orestes iuuenis adhuc ætate florens, ad senem Strophium Pyladæ parentem cōuertit

P

fese, qui tum apud Parnassi fines cōmorabatur.
Quin & is suo posthac tempore Clytemnestrā
matrem gladio interemit, & Aegistum^b inter cæ
sos locauit.

^a ¶ Planus est locus, quomodo Orestes ultus sit patris sui cædem: occidit
enim & is Clytemnestram matrem, & Aegistum adulterum fontem totius mali.
Solummodo hoc animaduertendum, licet parui momenti, Pindarum Aegistum
scribere hic citra aspirationē, quum Homerus & in 1. & 4. Odysseæ aspira-
tionem adijciat. *Ἀγίσθου υἱὸν*, Aegistho Thyeste filio. ^b ¶ Lo-
cauit inter cæsos.) *ἔθηκεν ἐν φεναῖς*, Periphrasis est cædis: hoc est, & ipsum
Aegisthum occidit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

“Atqui per deuia cōpita ō amici, uolutus sum,
rectum antea ingressus iter. Et me uentus quif-
piam, ueluti marinam nauim, extra decoram na-
uigationem proiecit, ō Musa. ^b Sin ex mercede uo-
cem tuam subargenteam præstare pollicitus es,
aliàs alia te sonare decet præconia,

EPODOS, COLON VI.

“Siue patri Pythio uictori iam nunc quidem, si-
ue Thrasydæo: ^a quorum triumphans lætitia &
gloria passim collucet. Siquidem curribus quon-
dam belli uictores, cantatorum in Olympiæ cer-
taminum uelocem cum equis claritudinem adse-
quuti sunt.

STROPHE IIII, COLON IX.

Dehinc in Pythone nudi ad stadiū descenden-
tes, celeritate sua græcas copias redarguerunt.
“Enim uero amorem ego bonorum, ac possibilia
“in uita mea, nunquā non, diuina uoluntate, opta-
“rim. ^f Offendens enim quæ per urbes passim ne-
gocia

- » gogia media geruntur, longior letiam fortuna flo
» rentia, eos accuso qui summam uel regum felici-
» tatem affectant.

ANTISTROPHE, COLON IX.

- » Equidem ^s circa cōmunes uirtutes occupatus
» sum. ^b Inuidi uero sua ipsorum noxa puniuntur.
» Sin quisquam uitæ suæ summam decerpserit, &
» in tranquillitate transegerit, ita ut grauē semper
» declinarit iniuriam, ^k meliorem is tandem nigri
» Ditis sortem & mortem adeptus est: quippe qui
» suauissimæ posteritati suæ, optimam præ diuitijs
» gratiam, bonam nempe famam reliquit.

EPODOS, COLON VI.

'Quæ inclyta fama & Iphiclis filiū Iolaum, cele-
bratū illum uirū circumfert, Castorisq; uim, teq;
ô rex Pollux, deūm filiū, qui aliàs ^m interdium iuxta
sedes" Therapnes, aliàs in Iouis regia uiuitis.

a ¶ Atqui per deuia compita.) Allegorica epanodo sese ad institutum
encomium reuocat. Quemadmodum in triuijs facile erratur propter uarios ui-
rum exitus & anfractus: utq; uentorum tempestatisq; ui, naus citra negocium
è præfixo tractu rotari potest: sic ego multitudine laudandorum, à præstituto
scopo declinaui. Ad Musam suam Clionem, uel ad mentem suam facta apostro-
phe. b ¶ Sin ex mercede.) τὸ δὲ τὸν εἰς μὴ δῶ. Ratio est reuoca-
tionis in uiam. Quia, inquit, destinata mercede hunc hymnum pangis in gratiā
uictoris Thrasydæi, & quia uox tua argento conductæ & oblita est, necessum
est ut relicta hac Clytemnestræ & Agamemnonis parecbasi, ad ipsos te uicto-
res uertas. c ¶ Siue patri.) Laudare te oportet uel patrem à Pythia ui-
ctoria, uel filium Thrasydæum itidem à Pythia. d ¶ Quorum trium-
phans letitia.) Patrem & filium primum ab Olympica, dein à Pythia uicto-
rijs extollit, curribus & cursu uincentes. e ¶ Enimvero amorem ego bo-
norum.) θεός τε. A statu & cōditione ciues illos Thebanos patrem & filiū
cōmendat, mediocrem ciuium fortunā, summis regum diuitijs antefereus: præ-

clariorem esse feliciorēq; ciuium paſſim in republica conditionē, ampliſſima
regum potentia. Ac iuxta utrūq; uictorem hortatur, ut ſua ſorte tantiſq; uicto
rijs contenti, non maiora ſpirent, neq; deſiderent. f. ¶ Offendens enim.)

Dum mediocrium ciuium tranquillitatem considero, inuenio eos esse feliciores regibus. g ¶ Circa cōmunes uirtutes.) ξυῳαισι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς.

Circa cōmunes uirtutes, id est medias, mediocris status ciuibus contingentes, occupatus sum. Pluris facio uirtutē, quā in ciuibus & liberis rebus publicis spectatur, quā sibi ciues passim uendicāt, quā regios honores, & aulas principū. Et quia uirtuti semper comes it inuidia, ideo statim & inuidos breui dicto perstrinxit. h. ¶ Inuidi.) φθονεῖς δὲ ἀμύωνται αὐτοὺς. hoc est, inuidi sua

puniuntur Atc. quod & Horatius uoluit, dum ait:

Invidus alterius rebus marcescit opimis.

Et Virgilius in carmine cuius initium :

Liuor tabificum, malis uenenū &c.

i ¶ Sin quisquam uitæ suæ.)

Ciuilem statum, & priuatam uitam à tranquillitate ornat. Encomiū tranquillitatis octaua Pythiorum Pind. rus canebat. k (C Meliorem.) Ab here=

ditate, quam bonus uir liberis & genti suæ post fata relinquit. Si non multas sibi
cultates, tamen bonam famam, inclytum nomen relinquit, & uirtutis specimen
atq; exemplar, in quod semper intueantur: quod multis nominibus, auro & ar-
gento præstat. Felicius moritur, qui in tranquillitate uitam suam & bono no-
mine transegerit, quàm qui posthabito uirtutis cultu, principum se aulis adulæ-
torij conuoriorum consortem ficerit. I (Quæ inclyta fama.) xlv

πρατῖσιν. Scholia pro *ὑφ' αὐτῶν* accipiendam indicant. Amplificat ex
 plis, & probat feliciter esse mortem & fortunatius fatum eorum, qui bonum
 posteris nomen reliquerint, primum Iolai, deinde Castoris & Pollucis fratrum.

m (Interdū.) Et quanquam decima Nemeorū Pindarus ipse narret, quo modo & in olympo & in terris uicissim agant, hic tamen interim subijcere libet ex Scholijs Homericis in γ Iliados, tametsi & illa Pindarū adducant, historiam, quæ sic habet: Quum Idas & Lynceus Apharei filij, proci filiarum Leucippi, ad sacra nuptiarū cognatos Tyndaridas uel Dioscuros aduocassent, uisponas illas, nempe Phœben & Iliaram, rapuerunt Castor & Pollux. Hinc orto conflictu, Castor est occisus ab Ida. Quare grauiter cōmotus Iupiter, fulmine Idam neci dedit: Polluciq; optionē dans, utrum malit eligere iubet, ut uel solus immortalitate gaudeat, uel cum fratre uitam cōmunicet. Maluit ergo cum fratre alternis uiuere, quàm solus eternitate frui. Proinde aliàs apud superos est Castor, & interim apud inferos Pollux: aliàs apud inferos Castor, & interim apud superos Pollux. Atq; hoc adumbrat Pindarus dum ait, ἦδ' ἀμφοτέρω. Ho-

mcrys

merus alibi idem clarius exprimit, quum inquit,
 ἄλλοτε μὲν τε (ὡς) ἔτι γέ μιν ἔροισι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 τεθνήσκουσιν, πικρὸν δὲ θεοῖς γὰρ λελόγχα σὺν ἴστω.

Verum hæc fusius explicatur historia à Pindaro decima ode Nemeorum.

n (Therapnes.) Therapne ultima Nemeorum ode pro Lacedæmone accipitur, & in prima Isthmiorum Interpres uicem esse Laconicæ annotauit. Isocrates item in Laconica constituit encomio Helenes. Stephanus hanc Therammen appellat, in qua Castor & Pollux nati & pro dijs habiti: unde & apud Latinos poetas Theramnei & Therapnei fratres dicuntur.

MIDAE TIBICINI AGRIGENTINO,
 ODE XII. ET VLTIMA.

STROPHE I. COLON XIII.

Væso te ô splendida pulcherrimaq;
 urbium, Proserpinæ sedes, quæ ad ri-
 pas pecoris^a diuitis Agrigenti, ma-
 gnifice extructa^b iuga inhabitas: ô
 domina unâ cum deorum hominumq; propitia
 precor clementia suscipe^d coronam hanc, quam
 ex Pythone retulit inclytus Midas: ipsumq; illū
 suscipe, qui^c Græciam arte sua uicit, f quam olim
 bellicosa Minerua inuenit, perniciosum ferociū
 Gorgonum imitata lamentum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quod sub uirgineis^g inaccessis serpentum ca-
 pitibus audiebat ædi Perseus, quando difficili la-
 bore, tertiam debellauit sororum partem, mari-
 næ Seripho, populisq;^h calamitatem adferens.
 Quandoquidem fatale Phorcys obscurauit, de-
 leuitq; genus, ac lugubre symbolum Polydectæ
 reddidit, matremq; è duro & necessario seruitu-
 Danaë enē
 unā cū Per-
 seo infante

incistam in-
clusa per A-
crisum, et
mari impos-
sita, in Seri-
phum insu-
lam deuecta
est, ibiq; ser-
uata cū pro-
le sua, Poly-
dectæ regi
seruitutē ser-
uiuit.

tis lecto eripuit, ubi formosæ Medusæ caput de-
prædatus est

STROPHE II. COLON XIII.

^kFilius Danaës, quem ab auro sua sponte flu-
ente natum dicimus. At postquam ex his labori-
bus charum illum hominē liberauit uirgo, tibia-
rum cum suis organis canorū apparauit melos,
reperitq; dea, stridulum imitata luctum Eurya-
les, uelocibus genis æditū. Quod ubi inuenisset,
mortalibus id impertijt, legem multorū capitum
appellans, celebrem nimirū populum seruantiū
certaminum procum.

Lectum ser-
uitutis uo-
cat, quasi de-
cubuerit,
præ defati-
gatione la-
borum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Atq; ea lex ^mtenue pertransit æs & calamos,
ⁿqui prope insignem Gratiarū choris urbem in
Cephesidis delubro crescunt, ^ofideles saltatorū
testes. ^pQuod si qua felicitas absq; labore nō ap-
paret, ipse tamen Deus, uel hodie uel paulō post
consummabit. Fatum enim nemo unquam effu-
gere potest. Aderit autem tempus illud, quod &
eum, qui à spe exciderat, in spem reponat, alterū
quidem donans, alterum uero denegans.

ENARRATIO.

Argumentū.

Supplicat Atraganti Nymphæ deæ, urbi Agrigento cognomini, ut & hy-
mnium hunc in tibicinis Agrigentini Midæ laudem conscriptum benigne susci-
piat, tum ipsum pariter Midam amplectatur: unico loco, à Musica nimirū cum
cōmendans: idq; in prima Strophe persequitur. In reliquis sectionibus ampli-
cat digrediendo ad tibiæ inuentum: deinde ad Persci ortum: ut suo quæq; loco
indicabuntur. Vicit Midas Pythiadem 24. & 25. tibia. a C Diuitis A-
grigenti.) Agrigentū diues est pecoris, ideo *μυλόβοτον* uocat, pecudes pa-
scentem. Per Agrigentum autem Siciliæ urbem totam Siciliam intelligit. Nam

totam

totam Siciliam Iupiter Proserpine dono dedit, frugifera enim est insula.

b ¶ (Iuga.) ὁ λῶν, editior locus est: ipsum Agrigentū sic appellat.

c ¶ (O domina.) ὦν uocandi casus communis generis ab ὦν, ad Nympham, uel ad Proserpinam referri potest. Si ad Nympham, tum est implorationis ueluti nouatio & reiteratio. Sin ad Proserpinam transiras, tum simul ueneratur deam illius insula.

d ¶ (Coronam hanc.) στεφανώμα, coronam, hymnum μετεφορεῖς.

e ¶ (Græciam.) Totum pro parte: hoc est, græcos Musicos antagonistas, in Pythiade tibijs canentes. Auxesis hyperbolica.

f ¶ (Quam olim.) Quamprimum ab arte Musica uel tibiarum modulatione cōmendauit, statim digreditur ad tibiarum inuentum, hoc ipsum Palladi attribuens.

g ¶ (Inaccessis capitibus.) Serpentina capita inaccessa erant, quia quotquot Medusæ caput intuerentur, mutabantur in lapides.

h ¶ (Calamitatem adferens.) In decima Pythiorum, huius loci est paraphrasis, ubi dicit, Lapideam mortem insulans adferens. Polydecten enim Seriphiorum regem, & alios plerosq; in lapides, uiperi Medusæ capitis monstrazione permutauit, ut est & apud Ouid. in 4. Metamorph.

i ¶ (Phorcys genus.) Φόρκυς γένος. Phorcys uel Phorci marini dei treis fuisse filias, græci poëta tradunt, Medusam, Sthenonem & Euryalen. Vnde Pindarus tertiam sororum partem, tertie sororis Medusæ caput uocat, uiperinis crinibus refertum, cuius crines Minerva propterea in angues mutauerat, quod Neptunus eam in eius templo uitiauerat. quod ubi ope Minervæ Perseus amputaret, è sibilo serpentum, qui in capite Medusæ erant, Minerva tibiarum harmoniam reperit: tum etiam è lamento & planctu & Euryales & Sthenonis sororum, quæ ob necem Medusæ sororis proculdubio uehementer plorabant. Appellauitq; tibijs canendi artem, legem multorum capitum, quod ex multorum uipereorum capitum stridore & sibilo, tibiam per imitationem effinxisset.

k ¶ (Filius Danaës.) Vt ex aureo imbre in gremium Danaës illapso genitus sit Perseus, & antea auditum, & posthac dicitur: cuius & Isocrates in Helenes encomio meminit.

l ¶ (Virgo.) ἄβρωτος. Minerva ope sua Persea incolumem conseruauit, ne Medusæ capite perderetur. Inuenit, inquit, ipsa Minerva tibiarum concentum. Modum quo inuenerit, hic adijcit.

m ¶ (Tenue pertransit æs.) λεπτὸν χαλκὸν διαυγέος ὀφθαλμοῦ. Ex qua materia tibie fiant, explicat. Finguntur enim tibie ex ære, loto, buxo, cornu, osse ceruino, lauro, ut Iulius Pollux testimonium dicit lib. quarto, cap. octauo.

n ¶ (Qui prope.) Locus ubi calami pro tibijs crescant, Cephesus est Boeotie annis, de quo in 14. Olympiorum ode.

o ¶ (Fideles saltatorum.) Appositio est. Tibie sunt fideles saltatorum testes: ad chorum enim & ad comæ-

304 IN PINDARI PYTHIA ENAR.

uuda adhibentur. Calami, inquit, ex quibus tibiae fiunt, in Cepheside uel Orchomeno urbe crescunt prope amnem Cephesum, ubi Gratiae coluntur. Ciuitas Charitum est Orchomenus. p. ¶ Quod si qua felicitas. Infortunium quod Mide inter canendum accidit, hic diluit. Si quis, inquit, non statim fortunatus fiat, propterea non despondeat animum: potest enim Deus quando uoluerit, perfundere uel nihil tale opinantem felicitate. Pulcherrima certe sententia: quam ideo producit, quod praeter spem fracto calamo, uictoriam Midas obtinuerit, ut Scholia adseuerant. Porro haec sententia bene Christiana, ac in totum theologica est, qua humanas actiones & opera fato & diuinae prouidentiae subdita omnino docet. Hac ueluti gemma & clarissima stella hanc ultimam oden finit,

οὐδὲν θεῶν.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI PYTHIA FINIS.

ὁ κἀνὸς θεῶν.

CHROMIO AETNAEO,

ODE I.

STROPHE I. COLON X.

“VENERANDA Alpei res
spiratio, celebrium Syracusarū
germen, Dianæ cubile, Deli so
ror, Ortygia, b̃a te dulciloquus
hymnus cōmouetur magnā ce
lerrimorū equorum laudem te
xere, c̃louis Aetnæi gratia: d̃currus itidem ẽChro
mij uictricibus Nemeæ operibus f̃laudatorium
& triumphale iugare melos excitat.

ENARRATIO.

Nemea, Argiuorum regions pars est, à Luna & Ione sortita nomen : vel à bubus Argi Iunoni sacris, quæ illic pascébantur. vñq; enim pascere est. Sunt qui à Danaï filijs eum locum sic appellatum uelint, quod eundem sorte accepérunt. ἡμετέρη δὲ nanq; sorte nancisci, & hereditario accipere signat. Ita Scholia. Stephanus Elidis locum, quem Dryopes incolant, adserit. Hinc Nemei ludi, qui in ea regione agebantur. Funebre certamen primū fuit, quod tale duxit exordium : Quo tempore septem Argiuorum duces aduersum Thebanos Polynici opem ferentes pugnarunt, in Lemnum Thraciæ peruenientes, sibi conficti in Hypsipylen Lemniam mulierem inciderunt, quam ut eius terræ gnaram rogauerunt, ut sibi potui non incommodam aquam ostenderet : quibus obsequens, puerum Lycurgi sacerdotis filium, cuius nutrix erat, in locum quenidam reposuit. Interim serpens puero sese circumuoluit, spiras ducit, suffocat. Reuersi duces draconem telis transfigunt. Amphiaræus puero uaticinans Archemorom tum nomen indidit, quod is ceu malum omen initium pernicipis & mortis ducum in Thebano bello fuerit. Proinde consolantes Hypsipylen Argiui, certamen funebre in gratiam Archemori per draconem occisi instituerunt, Nemeum appellantés à terra in qua celebrabatur agon. Fuscis uestibus in eo iudices de uictoribus pronuntiabant, luctum ipso habitu præsentantes. Postea Hercules deuicto Nemeo leone, ludos hos in meliorem statum redegit, Ioui sacros

Nemeorum origo & instituto.

Funebre Nemeorum certamen.

Habitus iudicum.

Nemorum
origo & in-
stituto.

Funebre
Nemcorum
certamen.

Habitus in-
dicum.

dixit: cuius rei Ouid. nono de permutatione formarum sic meminit:

His elisa iacet moles Nemeæa lacertis. Recordatur & Epigramma de laboribus Herculis:

Compreßit Nemeæ primum uirtute leonem. Singulis triennijs agebatur. Decernebant autem equites & gymnici pro uictoria. Primū soli milites admitterebantur, postea & populares eum ad agonem sunt etiam admissi. Corona ex apio uiridis dabatur. Præsides eius ludi primum fuisse Deceleonæi, dehinc Corinthij. Epigramma græcum hic repeti potest, *πρωτος εστιν αγωνες* &c.

ARGVMENTVM PRIMAE NEMEORVM ODES.

Quum Hieron Syracusanus nō tyrannus, non rex, sed ueluti conditor esse uellet, Catanen suo nomine exiit, Aetnæ indita appellatione, seipsum habitatorem & ueluti ciuem nominando. Hinc non Catanæum, sed Aetnæum, in certaminibus, in quibus uicerat, sese proclamari fecit. Idem cōtigisse Chromio Didymus tradit: quandoquidem enim perquam familiaris erat Hieroni, se itidem Aetnæum dixit. Quando Timæus hymnum hunc Olympicis attribuit, parum uidet quid agat. Nam uel talpa uidere queat, Chromium ab ipso Pindaro Nemeæum uictorem cōmendatum, dum ait, *αρεμα δ' οτρωαυ χρομης νεμια δ' εργμασινικαφοροισ*. Laudat ergo Chromium à Nemeæa uictoria, à patria, ab hospitalitate, à modestia, quæ in dotibus cum corporis tum animi refulgeat. Postremo ad liberalitatem, qua amicis succurrat, & sui & Herculis exemplo, Chromium inhortatur. Quod si faciat, futurum ut immortalitatem Herculis instar promereatur. a (O ueneranda.) Ab Ortygia, dijs indigenis Diana & Apolline clara, insula illa nobili orditur, eo quod Chromius Siculus fuerit: facitq; ad eam apostrophem, quatuor illi insignia attribuendo, rhetorico *σιωαθροισμω*,

αμπνδ
μα.

1 αμπνδμα σεμνον αλφειδ	2 κληναυ συρακωσαν θαλδ
3 δλεμνιομ αρτεμιδδ	4 δαλδ κασιγνητα.

Proinde Ortygia insula est quæ etiam Delos appellatur, autore Stephano. Cuius aut hic Ortygie meminit, insula est ante Syracusas, in quam Alpheus per pelagus currens penetrat, fontemq; cui Arethuse nomen facit. Primo, præclaram Alpei respirationē appellat ideo, uel quod fontem illic Arethusam faciat Alpheus, uel quod dum Alpheus amore æstans Dianam adusq; Siciliam insequeretur, illic tandem iuxta Arethusam fontem stitisse gradum dicitur: unde & Artemis Alpheioa & fluuiialis dea in Olympijs Pindaro nominatur. Secundo, Syracusarum germen, hoc est ornamentum, quod instar floris ornet uel Syracusas, uel *σιωαθροικως* uniuersam Siciliam; in ingressu enim Siciliæ sita est.

est Ortygia. Tercio, Dianæ cubile: siue quod in ea sit genita, siue quod Pindarus huic attribuat, quod ad alterā pertineat, suo more. Vel quod illic præstolata sit Alpheum fluuium. Quarto, Δέλος κασιγνήτη, Deli foror, uel cognata, ob nominis similitudinē. Vt enim in Delo Cycladum Diana est nata, sic hæc Dianæ, Alpheæ insecutionis nomine sacra est. Vtq; Delos præter alia nomina Ortygia nominatur, sic hæc apud Syracusas eadem nomenclatura gaudet.

b ¶ A te dulciloquus.) ὅθ' ἔσθ' pro ἔκ' ὅθ'. Ex te, inquit, hymnus impetum & ignē habet, ut magna laude celeres prosequatur equos, quibus Nemeæca uictoria Chromius enithit. Quur non potius uel ab Aetna, uel Syracusis orsus est hymnum? Quia in Ortygia perinde atq; Hieron equos suos Chromius aluit, qui postea cursu tenuere primas: seu quod insula illa sit equestri deæ dicata. Equitis ergo hymno, pulchre equestre cum insulam tum deam præfigit. Sophron enim Ortygiam intrepidam, Homerus χρυσίου, aureis loris conspiciam, dicunt.

c ¶ Iouis Aetnæi gratia.) Ζευὸς αἰτναίου χάριν. hoc est, propter Nemeacam uictoriam, quæ per Iouem (cui ludus iste consecratus, ut in origine Nemeorum patuit) illi obuenit.

d ¶ Currus itidem.) Tria sunt, quæ mouent me oden pangere: primū Ortygia, deinde currus Chromij, postremo Nemea: qua ode celebrem uelocissimos equos, quaq; Nemeos uictores prædicem, inter quos haudquaquam infimo loco Chromius censetur.

e ¶ Chromij.) Chromius Hieronis regis auriga & familiaris fuit à puero, qui simul ac cum regibus non modicum temporis cōuersatus esset, nec pestimus equitum haberetur, opibus auctior redditus, per sese equos cepit alere, uicitq; iam primum curru Nemeacis ludis, ut hic Pindarus ait ipse, νεμεάθ' ἐγὼ γμασι νικαφόρος. f ¶ ἑγκώμιον μέλ' ὅ, carmen laudatorium.

ANTISTROPHE, COLON X.

- “Cuius uiri diuinis uirtutibus à dijs etiā pro-
 cemia sumpta sunt. Est sanè in felicitate summa
 gloria & exultatio, sed magnorū certaminum
 meminisse desiderat Musa. Excita itaq; splendo-
 rem quendam insulæ, quam Olympi dominus
 Iupiter Proserpinæ dedit dono, sannuitq; illi sua
 uel cæsarie, primas tenentem fertili solo,

EPODOS, COLON VIII.

Pinguem sese recturum Siciliam diuitibus ur

bium culminibus. ^bPræbuit autem ei ferrei belli, iaculorumq; peritum & bellacem populum Saturnius: ^csaepenumero etiam aureis Olympicarum oliuarum folijs ornatum. Multorū equidem opportunitati non falso incidi,

STROPHE II. COLON X.

Siquidem ^kin aula hospitalis uiri steti, ibi uero mihi ^llautum cōuiuuium apparatus est, neq; enim expertes sunt hospitum unquam ædes eius. ^mIs nactus est bonos qui ⁿcontrariā igni aquam accusatoribus ferant. ^oAliæ aliorum artes sunt. Decet autem recta incedentem uia, id cui natura deditus est sedulo persequi, suoq; contentū alia haudquaquam appetere.

Propo
sitio.

a ¶ Cuius uiri.) Hoc est, feliciter ei cecit primus conatus: dii uirtutum eius primordijs affuere, opitulati sunt. Victoriā enim est primo molimine consequutus. b ¶ Est sanē in felicitate.) Præteritio est & gnome qua dilatat. Est quidem in felicitate summa felicitas: neq; negauerim eum qui beatus sit, uerē fortunatum esse. Sedenim certamina in quibus uictor euasit, quorum etiamnum meminisse conuenit, felicitatem eius auctiorem reddunt. Huc accensendum Euripideū illud,

τὸν δὲ τυχεῖν τε καὶ φρονεῖν νομίζομεν.

c ¶ Excitaitaq;.) νῦν ἐγείρε. Clio uel Calliopen ad Siciliæ laudē hortatur. A parte cœperat, nimirum Ortygia, nunc ad totam Siculam terram transcendit, κατὰ στωικὸν δὲ λῶ. d ¶ Quā Olympi.) νᾶσω τῶν ὀλύμπου θεῶν ὅσους. Periphrasis est Siciliæ. e ¶ ἔδωκεν, dedit.) Siciliam pro dote Proserpinæ dedit Iupiter, ubi ad nuptialem thalamū in Aetna monte errans, à Plutone raptā esset. Mysterium fabulæ est. Ceres in uentrix frugum est Atticis, ac pro frugibus κατὰ τὴν μετωνομίαν transsumitur. Hinc quum Sicilia sit aruis & segetibus fecundissima: Cereri eiusq; filiae Proserpinæ sacram eam poëta faciunt. f ¶ Annuitq; ei caesarie.) Iupiter apud poëtas & capite & capillis annuit, ut Iliados 1.

ἢ καὶ κυανέην ἐπ' ὀφρυσι νόσσε κρονίω,

ἀμβρόσια

ἀμβροσίαι δ' ἄρα χαῖται ἐπὶ ῥῶλαν τοῦ ἀνακτοῦ,
κρατὶς ἀπ' ἀθανάτιο, μέγαν δὲ δόλυνξεν ὀλυμπον.

g (Recturum.) Græce est, ὀρθώσθην, pro φυλάξθην ὀρθῶ, hoc est, rectam conseruaturum. Sicilian uictoris patriam, à fertilitate laudat. Iam laus patrie uictori quoq; nonnihil glorie tribuit. h (Præbuit aut ei ferro.) Arei bellicæ scientia. i (Sæpenumero.) θαμὰ δὲ, sæpenumero &c. A uictorijs Olympicis. k (In aula.) ἐπ' αὐλίας θύρας, ad aulae inuam. Ab hospitalitate Chromiū laudat. l (Lantum.) ἀρμόδιον, conueniens. m (Is nactus est.) λέλογχε. Fructus liberalitatis, amicos cōciliare, qui incorruptam benefactoris famam, aduersus maleuolos tuantur calumniatores. n (Contrariam fumo aquam.) ὕδωρ καὶ πῦρ φέρεθ' ἄντιον. Fumum pro igne accipit. Allegoria, contrariam igni aquam adferre, est incendium, quo fama amici lædatur, uiolatur, ueritatis, synceritatisq; argumentis restinguere: id quod faciunt, qui beneficium acceperunt animi: pro uirili enim iniuriam, calumniam, damnum, à benefactore suo arcant.

o (Alie aliorum artes.) τέχναι δ' ἐτέρων ἐτέραι. Hortatur poëta Chromium, ut cepto uirtutum itinere pergat, ad quod natura eum propensio-rem fecerit. Alij alijs artibus sunt conspici, tu uero certando & uincendo polles. Ad hæc, præsto sunt tibi corporis & animi uires. Talem ergo syllogis- mum hic locus habet: Quibus quisquam dotibus claret, eis est illi incumbendū: Chromius fortitudine, magnanimitate & prudentia claret, Chromio igitur ab illis uirtutibus non est desistendum. Propositionem quidem priori loco ponit, deinde complexionem, postremo assumptionem.

ANTISTROPHE, COLON X.

- Cooperatur quidem operi robur, consilijs ue- Complexio
ro mens: quæ duo, ceu illis cognatus, futuri pro
spectus comitatur. O Chromi tuis moribus illa
sunt usui. Assumptio: Non aueo multas domi reconditas di-
uitias habere, cæterum ex præsentis re bene tum
affici, tum audire, amicis opem ferendo. Com-
munes enim spes ueniunt

EPODOS, COLON VIII.

- Laboriosorum hominum.
a (Futuri prospectus.) ἐσθμῶρον προὐδῶν. Periphrasis est pru-

dentia. **b** (Non aueo.) A sua persona καὶ ὁ ἀλλὰ γὰρ πρὸς ὅ-
 τας, Chromium ad liberalitatem hortatur, et ad benefaciendum amicis.

c (Communes enim spes.) κοινὰ γὰρ ἔρχονται ἐλπίδες. Spes pro
 bonis, obtentaq; seu sperata substantia uel facultatibus accipiendas, mea quidē
 est sententia, ut sit ueluti ratio precedentis hortamenti. perinde ac dicat: Decet
 te uirum bonum, uirtutibus et opibus cumulatū amicis succurrere: nam com-
 munes sunt spes, hoc est, τὰ τῶν φίλων κοινὰ. Scholia sic intelligunt: Be-
 nefaciendum est amicis, quia cōmunes sunt spes mortalium. hoc est: Quantum-
 cūq; potentia principes et optimates polleant, quantumcūq; sint opulenti,
 tamen peraeque illis spes, hoc est, futura bona incerta sunt. Quis nouit si et re-
 ges tandem ad infimam sint fortunam protrudendi? quis nouit num et ipsi ad
 paupertatem et calamitatem sint deiiciendi? tum bonum illis fuerit, ut antea
 sibi diuitijs amicos conciliauerint, à quibus et ipsi recompensationē accipiant
 et releuentur.

Nec imprudenter hic neq; segniter Herculē
 usurpo, de magnis eius uirtutum culminibus ue-
 terem sermonem recitans: quomodo uidelicet ut
 mox à maternis uisceribus in lucem prodierit, fi-
 lius Iouis cum fratre suo gemino, ad admirandā
 claritudinem peruenerit.

Durum hoc Herculis paradigma prioribus adnexum esse hoc loci, diuersae
 Cheridis, Chrysippi et Didymi opiniones ostendunt. Cheris ob eam causam
 adductum putat, quod Chromius nō parum laborum pertulerit ærumnarumq;
 sub Hierone, tandem tamē ad id fastigij prouectus sit, ut equos suo sumptu alue-
 rit. Vnde perinde ac Chromius post laborum tolerantiam ad claritudinem, sic
 Hercules post exhaustos fortunæ suæ labores, ad immortalē splendorē perue-
 nit. Chrysippus ob Nemeæ leonem productum arbitratur, quod Nemeus
 sit hic uictor. Verum quum Nemei leonis nihil meminerit, non potest Chrysip-
 pi stare sententia. Didymus ob primordia certaminis: quod sicuti Hercules
 primum dracones interemit infans, ad maiora postea sese conferens: sic Chro-
 mius ea nunc uictoria maiorum futurarū rerum sibi fundamenta iecerit. Ego
 simpliciter autumo hanc esse mentem, ut Hercules exemplo liberalitatis et be-
 neficentiæ uberrimum præmiū ostendat, ut sit argumentum ab utili. Hercules
 ob uirtutes et benefacta in deorum numerum est adscitus: sic Chromius suæ li-
 beralitatis, aliarumq; uirtutum nomine, immortalitatem promerebitur.

STROPHE

STROPHE III. COLON X.

Itaq; haud clām in aureo residente throno Iu-
none purpureis fascijs inuolutus est. Atqui deo-
rum regina ^aanimo suo turbata, protinus dra-
cones mittebat, qui sanē per apertas portas ad la-
tum thalami angulum subierunt, cogitantes ue-
locibus suis malis geminos illos lancinare, seseq;
membris eorum innectere. Hercules uero recto
capite opposito, primū experiebat bellī fortunā,

ANTISTROPHE, COLON X.

Vtraq; manu sua, quā effugere non poterant,
ceruicibus cōprimens utrunq; serpentem. Vita
ergo ex ^binfandis suffocatorum artubus discede-
bat, simulq; intolerabile istuc malum conculsit
mulierculas, quaecunq; illic Alcmenes circa lectū
seruiebant. Etenim & ipsa nuda pedes, ē strato
corpus suum corripiens, sæuam bestiarum iniu-
riam ulciscatur.

EPODOS, COLON VIII.

Illico uero Thebanorum duces ferreis armis
accurrebant. Amphitruo præcipue euaginatū
manu gladium uibrans peruenit, ingenti percul-
» sus mœrore. Nostræ enim rei sinistro casu im-
» pendiō lædimur: circa alienum uero damnū cor-
» nostrum liberum est, non adfligitur.

STROPHE IIII. COLON X.

Constitit ergo stupore graui, oblectationeq;
permixtus: uidit nanq; insuetam prudentiā, nec
non filij fortitudinem. Ita immortales dii effece-

runt, ut ^dalia, quàm à nuncijs didicerat, ipse conspiceret. Proinde uicinum altissimi Iouis eximiū prophetā, fidum oraculorū interpretem Tiresiam accersiuit: Is enim illi, tum uniuerso exercitui, quæ sors eum olim exceptura esset, uaticinabatur.

ANTISTROPHE, COLON X.

Prodigij
per Tiresiam
am uatē ex
plicatio.

Quot nempe in terra occisurus sit, quotq̃ mari feroces belluas. Præterea quendam peruerso mortalium incedentem more, infensissimū, prædixit olim concessurū fati Herculis ultione. Deinde quando dii superi, in agro prope ^gPhlegrā Thraciæ uicum, cum Gigantibus præliū ineant, ab illius telorum iactu præclaram tum terræ comam esse contaminandam

EPODOS, COLON VIII.

Prædixit, ipsum deinceps per omne æuum, pro magnis laboribus, excellens præmiū, ipsam nimirum tranquillitatem & quietem adeptum, in felici regia, ^bflorida Hebe in uxorem ducta, nuptijsq̃ celebratis apud Iouem Saturnium, honestam laudaturum domum.

a ¶ (Animo suo turbata.) ἀπορρηγνύσθαι, ἀνὰ πηθεῖσθαι, ὑπορρέουσθαι μῶ. b ¶ (Infandis artibus.) ἀφάτων, id est ἀβήτων, magnis & immensis membris, uel quæ ob sui magnitudinē interire nō potuerint. φάσαι enim est interire, corrumpere: unde φάσιν deduci Scholia uolunt.

c ¶ (Nostræ enim rei sinistro successu.) ἡ γὰρ οἰκείου πένθος. Epiphonema, quo mœroris Amphitruonis rationem reddit. Propria nos mala citius, quàm aliena adfligunt. d ¶ (Alia quàm.) παλιν γλωσσῶν ἔστιν, hoc est, acceptæ denunciationi contrariam. Acceperat enim à nuncijs Amphitruo, infantes draconibus interemptos. Mœrore igitur angitur ob auditum nuncium. Rursus, diuersum ipse uidens letatur ob infantis insolentem fortitudinem, qua serpentes

Serpentes strangulat. e ¶ Mari feroces belluas.) In Troade enim no-
xiam balenam sustulit. f ¶ Infensissimum.) ἐχθρότατον. Busirin ho-
spitum suorum mactatorem, et Antæum Gigantem Hercules interemit.

g ¶ Phlegram.) Phlegra Thraciæ locus est, ubi quum dijs bellum Gi-
gantes inferrent, oraculum à Terra acceperunt, non antea perituros Gigantes,
quàm duos semideos in belli socios dij ipsi susceperint. Adsumptis igitur in so-
cios Hercule et Baccho, superiores Gigantibus cœlicolæ constituti sunt.

h ¶ Florida Hebe.) Vt Heben Iunonis sororem Hercules post fata suæ
in uxorem duxerit, posthac à Pindaro repetitur. Vaticinio itaq; Tiresiæ, ut
oden hanc amplificauit, sic finiuit.

TIMODEMO ATHENIENSI PAN-
CRATIASTAE, ODE II.

OCTONARIUS PRIMVS.

^aVemadmodum, qui ^bHomeridæ uo-
cantur, cantores, ut in plurimum con-
sutorum carminum à Ioue exordium
sumunt: sic & hic Timodemus ^causpi-
cium sacrorum, in quibus uictor euasit, certami-
num sumpsit primum ^din multum celebrato Ne-
meæ Iouis delubro.

ENARRATIO.

A Nemea uictoria, à maiorum suorum stemmate ac uictorijs, Timodemum
laudat. a ¶ Quemadmodum.) ὅθεν. A cōparatione tali orditur: Per-
inde ac Rhapsodi, Homeri carminum recitatores, uel simpliciter poëta, à Ioue
initium ducere solent, in poëmatis suis: sic à Ioue Timodemus exorsus est, Ne-
mea primū uincens: siquidem Nemea Ioui per Herculem dicata sunt, ut in ori-
gine Nemeorum cōmemoratum. b ¶ Homeridæ.) ὁμηροῖς. Apud
ueteres Homeridæ dicebantur, qui per successionem ab Homero genus ducen-
tes, Homericæ canebant. Deinde Rhapsodi uocabantur, non iam ad Homerum
genus suū referentes, quales insignes fuisse tēpore Cinæthi, quos multos etiā uer-
sus à se factos, Homericæ poëmati inseruisse adserūt. Cinæthus ille Chijs fuit,
qui et eius hymni, qui ab Homero in gratiam Apollinis conscriptus, iuxta epi-
graphen legitur, autor esse fertur. Hic itaq; Cinæthus, primus Syracusis Ho-

Argumentum.

Qui Rapsodi.

merica consuisse dicitur, circiter Olympiade 69, ut Hippostratus autor. Secundo sunt qui ῥαψωδῆς, ueluti ῥαβδωδῆς deducant, quod Homeri carmina ad uirgam cecinerint, recensuerint ue. Sic Callimachus:

καὶ τὸν ἐπὶ ῥάβδῳ μῦθον ὑφαινόμενον,

ἥνεκες αἰείδω ποτιδέγμενοι.

Tertio: sunt qui dicant Homeri poësin primum non in unum fuisse collectam, sed uariè et per parteis dispersam: unde si quando eam canerent Rhapsodi, cōpagi et iuncturae cuidam eam similem fecisse, inq; unum rede gisse. Quarto: quum poësis illa per parteis tradita esset, quam quisq; uellet, partem recitabat: quumq; cantoribus agnus præmij uice propositus esset, ab eo agno ἀγνώδῳ salutabantur. Quinto: Si tota poësis adlata esset, certatoresq; inter se mutuò omneis parteis acciperent, ac uniuersum poëma adirent, ῥαψωδῆ appellabantur, ut refert Dionysius Argiuius. Sexto: Philochorus à cōponendis et suendis carminibus dictos adserit, πρὸ τῶ ῥάπην, καὶ τὴν ῥάβδον. Cui et Hesiodus adstipulatur, dum inquit:

ὅν δ' ἄλω τότε πρῶτον ἐγὼ δ' Ὀμηρὸν αἰοιδῆν,

μέλπομεν ὅν νεαροῖς ὕμνοισι ῥάψαντες αἰοιδῶν,

φοῖβον ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὃν τέκε λητώ.

Hoc est:

In Delo tum primus ego ac diuinus Homerus,

Auricomum Phœbum, peperit quem diā parentum

Latona, euehimus, noua carmina componendo.

Hesiodum autem primum carmina composuisse Nicocles tradit. Ergo ex hoc loco claret, ῥαψωδῶν aliud non esse atq; poëtam. Septimo: ῥαψωδῆς scribit μνάαιχμος idem esse quod σιχωδῆς, eo quod σιχῶι, id est uersus, à quibusdam ῥάβδῳ, id est, uirgæ uel uersus dicantur. c. (Auspicium.) κατὰβολή. Metaphora est, à domum ædificantibus, adeoq; iacentibus fundamenta. Quod autem carminis alicuius initium poëtæ κατὰβολῶν dicere soleant, Callimachus etiam testatur, ita canens:

ἀρσινόης ὧ ξῆνε γάμοι κατὰβάλλομαι αἰείδην.

Arsinoës canere incipio charissime tedas

Nunc thalami genialis.

d. (In multum celebrato.) ὅν πολυμνήτω δῖος ἄλσφι. Periphrasis est Nemeorum ludorum.

OCTONARIUS II.

“Est itaq; nō parum patriæ suæ decori. Siquidem recta ipsum præclara stemmatis maiorum ætas, magnis Athenis ornamentum dedit, frequenter.

quenter nimirum Isthmiorū ludorum pulcher-
rimum decerpando fructum, Pythiaq; uincendo
Timonoi filium. ^b At nephas haudquaquam est,

OCTONARIUS III.

Non procul à ^c montanis ^d Pleiadibus Orionē
cursum tenere suum. Porro ^e Salamis uirum bel-
lacem producere potuit. Troiæ sanè Hector Aia-
cem audiuit ô Timodeme, te uero heroica uirtus
in quouis genere certaminis, nempe pancratio,
augustum constituet.

OCTONARIUS IIII.

Strenuæ dein iam olim ^f Acharnæ, quæcunq;
circa certamina excellentissimi ^g Timodemidæ
gesserunt, enarrant : prope altum nanq; ^h Parna-
sum, quatuor è certaminibus uictorias retulerūt.
Cæterum à uiris Corinthijs

OCTONARIUS V.

In boni ⁱ Pelopis angulis, octo etiamnū coro-
nis condecorati sunt, Nemeis uero septem. Quæ
autem illis ^k domi obtigere, maiora sunt, quàm ut
percerferi queant, utpote ^l in Iouis agone : quem
Timodemo ciues decantate, celebrem ob reditū,
mellita exordientes uoce.

^a *Est itaq; non parum. Siquidem.)* Laus Timodemi à uirtutibus, quæ
tales tantæq; sunt, ut patriæ ornamentum præbeat per eas. Ac statim modum
subdit, quomodo ornet patriam. Primum, quod maiores suos imitatus sit, Ti-
monoum patrem præsertim: dein, quod Isthmijis & Pythijs ludis uictor eua-
serit. ^b *At nephas haudquaquam.)* Comparatio est huiusmodi: Per-
inde ac Orion non longe à Pleiadibus meatum suum habet, sic Timodemū ui-
ctoriæ comitem fieri & esse, dignum & par est. Vel, ut Orion Pleiades sequi-

tur, sic Isthmia Pythiae uictoriae copulatur. c ¶ Montanis.) ὄρεδον. Simonides unam Pleiadum montanā dicit, Maian nimirum, quae Mercurium in Cyllene Arcadiae monte peperit. Crates θερεδον legit, quod messis tempore oriantur. Vnde et apud Hesiodum seges metenda praecipitur sub ortum Pleiadum. d ¶ Pleiadibus.) Pleiades sydus est septem stellis constans, quae ex filiabus Atlantis immutatae sunt: quarum nomina, Taygeta, Electra, Alcyone, Astrope, Celeno, Maia, Merope. e ¶ Salamis.) Insula Atticae Salamis, unde Ajax Telamonius fortissimus princeps ad Ilium cum Graecis profectus est. Confert autem Timodemum Aiaci et Hectori. Vt Hector apud Troianos, Ajax apud Graecos fortissimi fuisse, sic tu Timodeme πανκρατίω inclaruisti. Pancration uero à παν omne et κρατίω teneo dicitur uel uinco. πένταθλον alias uocatur Latinis quinquertium uel quinquatritū, quod quinq; ludi speciebus uel partibus constet, ut in Olympijs indicatum. Vicit autem Nemea pancratio, ideo et epigraphae pancratiasten uocat. f ¶ Acharnae.) Haecenus Timodemo à Pythijs et Isthmijs celebrato, ad uictorias maiorum eius encomiū nunc uertit, quos in Pythijs quater coronatos, in Olympijs octies, in Nemeis septies adscuerat. Acharnae autem Atticae uicus est, unde Timodemus erat oriundus. Hinc Acharnenses, Aristophanis Comœdia, nomen gerit.

g ¶ Timodemidae.) Et quamuis Τιμοδμηΐδαι formā patronymicā praeseferat, ut filios Timodemi seu posteros significare possit, sicut Πριαμίδαι et Ἀτρεΐδαι, Scholia tamen monent, fuisse tribum quandam et familiam Τιμοδμηΐδων, unde et Timodemus descenderit. Quod si uerum est, uictoriae, quas hic recenset, non ad nepotes, neq; posteros, uerum ad maiores Timodemi pertinebunt. Timodemidae enim maiores Timodemi erunt.

h ¶ Parnasum.) Παρὰ Ὑμῆδον τι πῆνασθω. Periphrasis est Pythiorum. i ¶ In Pelopis angulis.) γυνὴ σὺν πέλοπτι πύχαις. Periphrasis Olympiorum. k ¶ Domi.) Id est, Athenis. l ¶ In Iouis agone: quem.) In Olympijs Atheniensibus, γυνὴ δὲ ἀγωνί, τῶν. est pro ὄν Dorice: quem, scilicet agonem, uel quem Iouem unā cum Timodemo uos ciues, inquit, celebrate. Claudens hanc oden ciues Athenienses et Acharnanos hortatur, ut et Iouem et uictorem Timodemum laudent ob celebrem reditum, hoc est, propterea quod uictor sit domum reuersus.

ARISTO

ARISTOCLIDAE AEGINETAE
PANCRTIASTAE,
ODE III.

STROPHE I. COLON XIII.

^a Venerabilis mater nostra Musa sup-
plico tibi, quatenus ^b in sacris Nemeo-
rum festiuitatibus ad Doricam hospi-
talem insulam ^c Aeginam te recipias.
^d Quandoquidem apud Asopum flumen suauiu
carminu fabri, adolescentes, demorantur, tuam
uocem inquirentes. Verum alius ad aliam rem
propensus est. Sed qui uictor euasit, in primis hy-
mnum amat, coronarum, uirtutumq; dexteris-
mum assecclam,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

'Cuius mihi ubertatem tribuas.

ENARRATIO.

Laudat Aristoclidē à Nemea uictoria, qua pancratio, hoc est, quinquertio *Argumen-*
est palmā cōsequutus. Ab Aeginē patriē insignibus principibus, Aeaco, Peleo, *tum.*
Telamone, Achille, à mansuetudine. Tandem paucis sese excusat, quod et sero
et festinanter hanc oden cōscripserit. *a* ¶ O uenerabilis Musa.) Ordiz-
tur à preccatione: Musam enim siue Calliopen siue Clionem rogat, ut ad Aeginā
insulam, Aristoclidem uidelicet laudatura sese cōferat. *b* ¶ In sacris Ne-
meorum festiuitatibus.) *γὶ ἱερομῶνια νεμεάδῃ*, hoc est, in sacra uictorum
festiuitate. *ἱερομῶνια* per *συντησίην* pro *ἱερονομῶνια*. Mensuum ini-
tia sacra sunt Apollini, eo quod et ipse Apollo Soli sacer. Vel, ut alij, totum
mensē sacrum appellari aiunt, in quo Nemea celebrantur: *ἱερομῶνιαι* au-
tem dicuntur sacrae in mense dies, quales quae dijs consecratae sunt. Philochorus
totum mensem Demetria, *ἱερομῶνιαν* decreto quodam dici affirmat. Pin-
darus uictorum conuiuū ita appellat. *τῶν τε χόλια*. *c* ¶ Aeginā.)
Est Aegina insula Sporadum una, è regione Atticā, Argiuorum colonia.
d ¶ Quandoquidem apud Asopum.) Ratio est quor Musa Aeginā aca-

cedere debeat. Quia, inquit, inuenies apud fluiuium Aeginae nouos carminum fabros, hoc est, poëtas adulescentes adhuc, qui tuum numē desiderant, ut uictorem Aristoclidem pro dignitate cōmendent. Plures sunt Asopi, Didymo referente in Scholijs: alius circa Phliuentem & Nemeam, alius in Bœotia, alius in Aegina. e ¶ Cuius mihi ubertatem. Quia nihil æque uictorem iuuat atq; præconium, ideo precor te Musa, ut copiam mihi argumentorum laudis subministres.

^a Meo consilio ^b cœli nubibus obteſti ^c rectoris filia, probatum ordire encomion. Ego uero ^d illorum ^e qui apud me sunt iuuenum uocibus & lyra ipsum ^f concinam. Amabilem præterea laborem sustinebit ^g regionis simulacrum, ^h qua parte ⁱ Myrmidones primum habitarunt: ^k quorū celebrem conuentum, ^l pro sua fortuna opprobrijs non affecit Aristoclidēs, undiq; cōtracto ^m exercitatus

EPODOS, COLON VIII.

ⁿ Pancratijs impetu. ^o Laboriosarum autem plagarum sanum ^p pharmacū in deuexa Nemea, uictoriam ipsam fert. Sedenim ^q qui bonus uir extiterit, ac quæ decent honestatem perfecit, is summas ad uirtutes accessit. Non facile est Aristophanis fili, traicere porrò inaccessum columnarum Herculis fretum.

^a ¶ C Meo consilio. Musam precatur, ut sibi laudabile encomiū inspiret, poëtica inuocatione. Interim Iouis filiam facit: quia, ut Hesiodus habet, nouem Musæ filie Iouis sunt & Mnemosynes. Dei enim donū sunt artes omnes ingenue, quæ memoria & exercitio & usu in mortalium ingenijs recubant.

^b ¶ Cœli. Musam cœli filiam hic facit, ut Aristarchus indicauit, sicuti Minnēmus & Aleman memorant. Estq; hic intuenda enallage casuum, datiuo enim pro genitiuo utitur. ^c ¶ Κρόνῳ. Regem cœlum ideo appellat, quod ante Saturni imperium potiretur sceptris, ut Ammonius memorie prodidit. Potest tamen Κρόνῳ πολυειφέλα à Κρόνῳ dependere, hac ratione: O Musa, filia Iouis, qui rex est nubibus obteſti cœli. tum Κρόνῳ πολυειφέλα

φέλα

φῆλα dorici genitui sunt, pro ὅρων πολυφῆλα. idq; rectius & simplicius: conuenit enim cum reliquorum poetarum opinione. Tria hic connectit, Musam, se, & Aeginam. Tu Musa encomium ordieris: Ego cum meis cithara uel lyra canemus: Aegina uero utriusq; præconium uictoriæ à nobis reportabit.

d ¶ Illorum.) ἐκείνων. illorum adolescentum qui hunc hymnum expectant. e ¶ Qui apud me sunt.) Ego adiutus adolescentibus meis Musis, ipsum ornabo. Epinicia enim cantu & lyra denuntiabantur ac recitabantur. f ¶ Concinam.) ἠρῶσσομαι, cōmuniter canam. g ¶ Regionis simulacrum.) ἄγαλμα χάρας. Periphrasis est Aeginæ, quæ illius terræ est imago, & exemplar uirtutis scilicet. h ¶ Qua parte.) Aegina Myrmidonum primum sedes fuit. τοπογραφία est. i ¶ Myrmidones.) A formicis Myrmidones dictos Hesiodus autor, quod Iupiter Aeginæ insule homines primum ex formicis eius terræ creauit. μυρμηξ enim formicā sonat. Idem refert Theogenes, in libro de Aegina. Alij sunt qui eius insule homines, quod lustra & antra formicarum instar inhabitent, inq; subterraneas caueas atq; cuniculos fruges recondant, Myrmidonas dictos putent.

k ¶ Quorum celebrem.) παλαίφατον. Antiquitus celebratum & prædicatum populum, non ignominia affecit, nempe Myrmidones: sed gloria & splendore illustrauit Aristoclides, propter uictoriam. Myrmidones ergo pro Aeginetis accipit, ratione, quam paulò ante protulimus. l ¶ Sua pro fortuna.) Aeolicum est, πᾶν pro ἐαὼν. Quod si πᾶν Dorice pro σὺν accipiat, tum erit, tuo pro numine. m ¶ Exercitatus.) μαλαχθεὶς προγυμναδὲς. μαλαχθεὶς uero debilitatus ualeat. n ¶ Pancratij impetum.) ὦν παλαίφατον. Laus Aristoclidæ à Pancratij uictoria. o ¶ Laboriosarum.) Labori refrigerium subiungit. Et si certando defatigatus est, aut uulnus fortasse accepit Aristoclides, uictoria tamen tanta est, ut iure sudoris sui obliuisci debeat. Victoria medicina est talium uulnerū. Metaphoris suo more gaudet. Iuuenes uulnerum certando inflictorum obliuiscuntur, propter obtentam uictoriam. p ¶ Pharmacum, uictoriam.) Pharmacum, uictoriam fert. Primo est πρόδσις, appositio uel epexegetis: deinde alludit ad hymnum χάρις καλινικὴ τῶν ἁλῶν, in Olympijs: Sonorū Archilochi melos &c. q ¶ Qui bonus uir.) Gnome est, qua uictorem aureæ mediocritatis adhortatur, sua pro consuetudine. Victoria insigni clarus, ne maiora ultra desideret.

STROPHE II. COLON XIII.

^aQuas diuinus heros extremos testes inclytæ

Belluas ma-
ris eum do-
muisse in pri-
ma Nemeo-
rum etiā af-
firmavit.

navigationis posuit: qui & ^bimmanes in pelago
belluas domuit, suaq; ipsius uirtute stagnorum
fluxus uestigauit, ubi ad ^dfastuosum reditus finē
descendit, terrā deniq; celebrem reddidit. Cæ-
terum ad quod alienum promontoriū nauim ab-
egisti meam, ^fo anime? Aeaco eiusq; generi te uo-
lo pangere carmen. ^gIusti sermonis fructus est
laudare bonos.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^bNecq; alienis quenquam, sed suis illum uirtu-
tibus prædicaueris.

^a Quas diuinus heros.) Amplificat à columnarū per Herculem ere-
ctione, & ad labores eius generatim digreditur. ^b Immanes belluas.)
^{θῆρας ὑπερόχως}, pro ^{ὑπερόχος}, doricus accusandi casus. ^c ^{ἰδὲ} Idē.)
Sua uirtute, & per semetipsum, ^{ἰδὲ} idē ualeat. Fluuiorum meatus ac maris nauig-
abiles terminos scrutatus est, non Eurysthei imperio: multa enim sua uirtute
quoq; peregit: id quod Callimachus testatur, dum inquit:

χαῖρε βαρυσιπῶρ ἐπὶ τεκτα μὲν ἐξ ἄκῃ διὰ
ἐκ δ' αὖ ἀγροσίης πολλὰ κῆ καμῶν.

Columnæ
Herculis.

Fertur Hercules occiduum mare transisse & Libycum: quumq; nō daretur ultra
progredi, eius navigationis suæ monumenta quædam, columnas nempe duas
erexisse, alteram in occiduo, alteram in Aphrico mari. Gades & Gadira ap-
pellantur columnæ, de quibus in Olympijs satis dictum, ni fallar. ^d ^{ἰδὲ} Idē.)
Fastuosum reditus finem.) ^{πόμπιμον νόσ τελεῖ}. Gades Hercules, fastuo-
sum reditus finem appellat, ideo quod æternum navigationis Herculanæ sint
^{μνημόσμων} ad quas qui peruenerit, uel descenderit (descendendi aut uer-
bo propter occasum solis utitur) eum redire necesse sit. ^e ^{ἰδὲ} Idē.)
Terram perspicuā fecit: hoc est, ostendit etiam quousq; terra
patēret, quousq; ambulationem sustineret: ad Hyperboreos enim usq; abijt, Eu-
rysthei mandato, ultra Arcticum habitantes, ut tertia Olympiorum ode claret.

^f ^ο O anime.) Quod ad Herculem Thebanum, quum Acaci, eiusq; ma-
iorum Aeginetarum meminisse deberet, digressus sit, se semetipse corrigit.

^g ^ἰ Iusti sermonis.) Gnome est, quæ & quæ de Hercule dixit, defendit:
& quæ de Aeginetis heroibus dicturus est, præmunit. Iusti sermonis fructus &

flos

flos est laudare bonos. Sermo & eloquentia tum recte & comode usurpatur, dum laudem bonorum absoluit. εὖ λὸς accusatiuis doricus pro εὖ δὲ λὸς.

h ¶ Neg; alienis.) Hortatur animum ut uerus sit, ut suas cuiusq; res gestas uerè percenscat, nec aliena affingat, quæ Aeginetarum non sunt: quo simul beneuolentiam sibi apud Aeginetas & Aristoclidem conciliat.

^a At uero tu non incōmodum ornamentū suscepisti, quod quidem longe dulcissimū est dicere. Peleus itaq; pristinis suis præclarè gestis rebus gauisus est, ^b eximio resecto iaculo: qui & Iolcū cepit ^d solus citra exercitum, marinamq; Thetin ^e haud sine puluere cōprehendit. ^f Laomedontē fortis Telamon, Iolai socius, depopulatus est.

a ¶ At uero.) πῶτί ποτε δὲ ἡσυχίαν. Ad animum suum hæc Pindarus dicit. Argumentum est à possibili. quasi dicat: Potes haud grauatim heros es Aeginetas laudibus efferre, quando quidem satis rerum & factorum præ manu habeas.

b ¶ Eximio iaculo.) ὑπὲρ ἅλλων, id est, excellentem, ἑξαιρετικόν. Hastam Peliadem intelligit, quam Homerus à Chirone primum caesam ex nemore & apparatā dicit, & ab eodem Peleo traditam. Hic in gratiam Aeginetarum à Peleo primum sectam ait. c ¶ Iolcum.) Θεσσαλίας ciuitas ἰωλὸς est, quam Iasone ac Tyndaridis iuuantibus Peleus cepit, ut scribit Pherecydes, aduersus Acastum Peliae filium bellum faciens.

d ¶ Solus.) μόνος, solus. Hoc in gratiam Aeginetarū dicit. Non enim solus &c. e ¶ Non citra puluerē.) ἐγὼ νῦν τι, prouerbialis uox: cum puluere, hoc est, difficulter. Thetin, inquit, in coniugem difficulter duxit: illa enim sese Protei in morem in uarias figuras permutauit, iam in ignem, iam in feras: nihilominus instans Peleus eam tandem uicit & affecutus est, ut est apud Sophoclem in Troilo, referentibus Scholijs. Vt uero duxerit Thetin, posthac repetetur suo loco. f ¶ Laomedontem.) Per Laomedontem Ilij depopulationem intelligit, siquidem Laomedon tum Ilij rex fuit. Per Iolaum uero, qui Iphiclis filius, uel ut alij, Herculis auriga, Herculis expeditionem atq; militiam accipit. Iam Telamonem unā cum Hercule Ilium diruisse, uel Sophocles in Aiace μαστιγοφόρος testatur.

EPODOS, COLON VIII.

^a Qui & quondam aduersus æreo arcu pollens

tes Amazones Iolaum comitabatur, neq̃ unquā
timor uirorū domitor ex præcordiis eius fortitū
» dīnem extraxit. Atqui ^b cognato stemmate, inge
» nitaq̃ claritudine quisquā attollitur, & sublimia
» quidem affectat: sedenim qui ē studiis & arte ho
» nestum indispiscitur, 'humili loco natus quispiā,
» aliās aliā spirans, nunquam ^d non constanti pede
» incedit, uerum ^c deficienti mente innumeras de
» gustat uirtutes.

a ¶ Qui & quondam.) Arebus gestis Telamonis amplificat. De Ae
mazonibus est apud Iustinum, Orosum & Isocratem, ut bellicosissimæ fuerint,
ac sine uirorum cohabitatione uel administratione, multas sibi terras subiuga
runt, donec per Herculem uincerentur. Telamonem Herculis comitem fuisse in
expeditione aduersus Amazones, hic noster testatur. Dictæ sunt ἀμαζόνες,
quod altera mammariū carerent: dextram enim inurebant infantibus puellis:
ab α σόπτρινδ μοειδ, μοι μὰς: quod idem est cum τῷ μαῖδος, uel ut
Pindarus scribit, μαῖδος. b ¶ Cognato stemmate.) Gnome dilatat, qua
genere claros, magnos quidem prædicat, uerum ita ut studiis & bonis discipli
nis imbutam uelit generis claritudinem. quasi dicat: Nisi accesserit ad generis
splendorem ingenua institutio, parum sanè contulerit ipsum generis stemma,
quum & obscuri & humili loco nati, per literas & uirtutum (quas innumeras
degustant) præstantiam, conspicui reddantur. c ¶ Ψεφλὺς αὐτῷ.)
Ψεφλὺς idem est quod σκωτῆς. d ¶ Inconstanti pede.) ἀτρεκέ
ποδί. Inconstantem ergo pedem non uituperationis, sed laudationis ergò di
cit, quod humili loco progenitus non figat, nec sistat statim in una disciplina pe
dem, cæterum semper ad maiores uirtutes adspiret. e ¶ Deficienti men
te.) ἀτελὲς νόω. Sic imperfectam mentem appellat, quæ inexplibili discen
di cupidine ardet. Mens enim perfecta si qua est, non habet opus quicquam por
rò discere, quandoquidem iam antea sit consummata. Sin quisquam hæc ad col
lationem naturæ & artis referre uelit, ita ut natura claros, fortes & ingeniosos,
præstantiores esse uelit Pindarus ijs, qui arte & usu suæ literas suæ uirtutem
consequantur, cum eo nihil mihi pugne prorsus erit.

STROPHE III. COLON XIII.

Flauus ita Achilles in ædibus Philyræ demo

rans,

rans, puer adhuc, magna manibus opera frequen-
ter peregit, ferro grauem sagittā quatiens, æqua-
lem uentis: pugna ferocibus leonibus cædē ope-
ratus est, suesq; syluestres confecit. Corpora ue-
ro ad Saturnium Centaurum anhelantia retulit,
sex annos primū natus. Toto hinc post tempore
demirabantur Diana, alacrisq; Minerua,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Occidentem ceruos sine canibus, dolosisq; re-
tibus: pedibus enim eminebat. ^bVerbum antea
dictum teneo, nempe quod profundus in consi-
lijs Chiron lapidea sua domo Iasonem primum,
deinde & Aesculapium enutriuit, quem & pul-
cherrimam pharmacorū per manus molliter ap-
parandorum, artem docuit. Posthac despondit
Peleo claram ^dfructibus Nerei filiam: ^cprolem ei
pariter excellentissimam delicate educauit, cun-
ctis animum eius uirtutibus illustrans,

EPODOS, COLON VIII.

^fVt marinis uentorum iactibus ad Ilium pro-
fectus, armis horrifonum Lyciorū tumultum ex-
pectet. Phrygum item ac Dardanorū. Dein Ae-
thiopibus hastis & prælio minime gnauis inie-
cta manu, in animo suo cogitet, quomodo re ipsa
queat efficere, ut Memnon Aethiopum guber-
nator, magnanimus Heleni nepos, ea non domū
reuertatur potestate, qua prius erat præditus.

STROPHE IIII. COLON XIII.

^gProcul radians ^hhinc Aecidarum lumen ob-

oritur, ô Iupiter: tuus enim sanguis est, ^k tuū item certamen: quod etiamnum hymnus indigenam uoluptatem uoce iuuenum resonans, decorauit: quorum modulatio Aristoclidæ nomine profectò eximia est. ^l Is & hanc insulam sua uirtute inclytæ famæ adiunxit, sacrumq; Apollinis ^m Thea-
 „ rion splendidis solitudinibus admouit. ⁿ Adeò
 „ tandem experientia perspicuum fit, quibus in re-
 „ bus quisquam excellentior fuerit:

a ¶ Flauus Achilles.) *Ἐαυθὸς δὲ Ἀχιλλεύς.* Exemplum subijcit eius qui & genere & institutione clarus fuerit, puta Achilles: uel qui natura & clarus & ingenio magnus uisus sit. Pertinet autem & hic ad maiores Aristoclidæ. Commendat ergo Achillem à mirificis & humanam rationem excedentibus iuentutis studijs, quibus & feras & belluas dederit leto: idq; quum sex primum annos natus, Chironi Centauri, Philyræ & Saturni filio, traditus esset educandus. Vbi hoc sanè mirandum quod adijcit poëta, quod sine cum odora canum ui, tum retibus, ceruos interfecerit: quandoquidem sola uelocitate & robore traheret uiceritq; eosdem. Quod si tanta ei tamq; admiranda pedum celeritas fuit, ut & aëripedes ceruos cursu anteuerterit, non iniuria ab Homero *πρόδ' αὖτος Ἀχιλλεύς* nunquam non dicitur. Quid autem admirabilius, quàm quod sexennis Achilles uenatu captas feras, ut leones, ut ceruos, Chironi attulerit?

b ¶ Verbum antea.) *ἀργόμυλον δὲ.* A prudentia & claris discipulis præceptorem Chironem cōmendat. Iasonem enim fortissimum principem instituit, cuius res gestæ apud Apollonium in Argonauticis, apud Orpheam, & in 4. Pythiorum hymno memoriæ produntur. Aesculapium autem Apollinis filium ab eo institutum Socrates Argiuius, inquit Interpretes, testatur. Atq; hunc ipsum insignem medicum fuisse, in tertia Pythiorum ode constat. Quin & inter medicos primos etiam parentes ac repertores à naturæ sacerdotibus numerantur Chiron, Apollo, Aesculapius, Hippocrates, Nicander, ut græcum epigramma habet. c ¶ Despondit posthac.) *νύμφου σέ.* A facili Chironis, quibus Thetis Peleo Achilles parenti desponderit. d ¶ Fructibus.) Vel prole claram Thetis. Propter Achillem hoc dicit. e ¶ Prolem ei.) *γόνον τε.* Ab Achillis educatione Achillem prædicat. f ¶ Ut marinis.) In quibus Achillem instituerit, nempe claris facinoribus, ut Lycios, Phrygas, Dardanos, Aethiopes, eorumq; regem Memnonem uinceret: id quod in Troia

no,

no bello factum, ut in Iliade Homericæ planum sit. g. ¶ Procul radians.)
 τηλαυγής. A digressionē ad maiores Aristoclidæ, nunc ad ipsum redit, primū
 ad Iouem Acacidarū parentem Apostrophe facta. Estq; hic Epilogus clarorū
 Aegine principum. h. ¶ Inde.) αὐτόθεν. Inde, hoc est, ex iam cōme-
 moratis insignibus facinoribus Acacidarum decus, gloria et nomen resplendet.

i. ¶ Tuus enim sanguis) αἷτιον. Causam reddit insignium factorū per
 Aeacidas, et ipsum adeo Aristoclidem gestorum. Tuus enim sanguis est, inquit:
 perinde ac si dicat: Nihil certe mirum excellere tantis, tamq; præclaris rebus
 Aeacidas et principes Aegine, quando ex tuo sint illi sanguine progeniti o Iu-
 piter: quando tua in illorum moribus, operibus, factis, uirtus, potentia et maie-
 stas reluceat. k. ¶ Tuum item certamen.) σθένος ἀγών. Victoriā

Aristoclidæ pro more pietatis suæ Pindarus Ioui acceptam refert. Quid mirum
 Aristoclidem uicisse Nemea, quum tu Iupiter illi tanquam de sanguinis tui si-
 phone profluenti, uictoriā præstiteris, eiusq; hymni, qui de illius uictoria ca-
 nitur, autor fueris? l. ¶ Is et hanc insulam.) ὁς τὰνδε νῆσον. Insulā
 Aeginam, eiusq; templum Apollini sacrum, per uictoriā Nemeacā illustriora
 reddita confirmat: quid cōmodi patriæ accesserit per uirtutem optimi princi-
 pis, innuens. m. θεῶν.) Pythij Apollinis templum est θεῶν in

Aegina, in quo sacrorū custodes, θεῶν agebant. n. ¶ Adeo tandem.)
 ὅνδε πέρας. Gnome est, quæ eximiam fortitudinem uictoris, in qua inter cer-
 tandum probatus sit, prædicat. Experimento et exploratione mutua perspi-
 cium sit, in quibus quisquam fuerit excellentior: sic Aristoclidæ ingens robur,
 certamine et uictoria hac Nemea effulsit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» Ut is qui inter pueros puerum, inter uiros ui-
 » rum, tum qui inter senio confectos grandæuum
 » agit, quales apud gentem mortalium omnes re-
 » periuntur partes. Quatuor autem uirtutibus cla-
 ret, fatum nō effugiens homo, qui præter modo
 enumeratas tris, præsentium iuxta curam gerere
 discit, à quibus nullus abest Aristoclidēs. Salue
 o noster, hoc albo cum lacte permistum tibi mel-
 dono mitto: ros prætera mellis temperatus effia-
 cit potum celebrem Aeolicis tibi arum cicutis,

^fSerò licet. ^gEst autem aquila pernix inter uolucres, quæ protinus uenatur, procul inuestigās cruentam pedibus suis prædam, ^hclamorosis graculis humi interim nequicquam colligentibus pascua. 'Tua sanè resplenduit uirtus Clione Musa uolente, uictricis industriæ (qua in Nemeis, Epidauro, deniq; Megaris claruisti) gratia.

^a **¶** Inter pueros.) Amansuetudine & facilitate, qua se omnibus accommodat, laudat uictorem. Homo est, inquit, omnium horarū : apud pueros puer, apud uiros uirum, apud senio confectos seniore agitur : deinde rerum suarū præsentium optimam curam gerit : quæ sunt quatuor in mortalium genere uirtutes præstantissimæ. Subaudiendum autem post comparatiuū παλαιότεροι, παλαιότεροι & ὦν. ^b **¶** Omnes partes.) μέγας ἐκαστον οἶον ἔχοντα βρότεον ἔβνθ. Hic uerbum ἐπίστα subaudiendum. Nouit, inquit, nicephorus Aristocles, ut quamlibet partem nos mortalium genus agamus. Nouit qui sint mores pueritiæ, qui uirilis ætatis, qui senilis: cunctis ideo sese belle temperare potest. ^c **¶** Salue ò noster.) χῶρε. Ex affectu gaudij hæc dicit, ceu præsens præsentī uictori hunc hymnū offerat. ^d **¶** Hoc alabo cum lacte.) Allegoria est, qua sese ipsum extollit. Mel permistum lacte hymnum suum uocat. Rursus per melle temperatū rorem, celebrem potiū efficienatē, suam hanc oden intelligit, quæ grata sit Aristocli dæ futura, uictoriæ, quæ hic concinditur, nomine. ^e **¶** Aeolicis tiliarum cicutis.) Per Aeolicas tiliarum cicutas suam Lyricen atque adeo poëticen rursus intelligit, qua quum sese cæteris suorum temporum præstantiorem uideret, & quantum in Lyrica posset, sentiret, magnificum de sua poësi iudiciū tulit, quale & illi omnis posteritas tribuit. Et quia magno uictori & heroi hymnum offert, ne muneris & offerentis uilitate parum moueatur generosus uictoris animus, nō iniuria & muneris suo & sibi hoc loco auctoritatem Pindarus parit. ^f **¶** Serò licet.) Quod hanc oden tardius conscripserit se excusat. ὁ ψέπῳ. ^g **¶** Est autem aquila.) ἐστὶ δὲ ἀετός. Insignis cōparatio certe, qua poëta sese aquilæ, alitum regi, (quæ quia altissimi sit uolatus & nubes transuolet, ut est apud Aristotelem, Iouis ales credita est) ignauos uero poëtaσtros locutuleijs graculis equiparat. Et si, inquit, serius æquo hunc tibi hymnum concinuerim, felicius tamen hoc ego longe feci, quàm pleriq; alij graculi & inepti poëta, qui indignè & planè

et planè humilia argumenta contexunt, nec quomodo heroem uirtute clarum
efferre debeant, norunt. *h* (Κραγέτοι δὲ κολοιοί.) Per graculos
Bacchylidem notari Scholia adseuerant. Verum liberior et pulchrior est gno-
me, si ad multos, et ad unū omnes ofores, uel malos poëtas, graculi referantur.

i (Τὴν σάνε.) τὴν γὰρ. Ludi in Aesculapij gratiam in Epidaurō agun-
tur, post nouem autem Isthmiorum dies exhibentur. Megara uero ad initium
usq; Veris protenduntur. Peroratio est, qua hunc hymnum cludit, breuiter et
summatim Aristoclidæ uictorias congerens.

TIMASARCHO AEGINETAE LV

CTATORI, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XIII.

*A*bsolutorum laborū optimus est me-
dicus lætitia. Sapientes uero Musarū
filix odæ contactæ permulserunt la-
borem. *b* Verum neq; Thermæ tantū
lassa membra reficiunt, quantū *c*itharæ consona
laus. *d* Verbū itaq; operibus diutius durat, quod
cum *e* Gratiarum fortuna, *f* profunda mentis lin-
gua produxerit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

g Proinde mihi liceat Saturnio Ioui, & Nemeæ,
Timasarchiq; luctæ hoc hymni procemium po-
nere. *h* Recipiat autem Aeacidarum bene turrata
sedes, *i* constanti iure cōmune lumen. *k* Quod si
parens tuus Timocritus adhuc flagrante sole fo-
ueret, bellus citharcedus, frequenter carmini in-
tentus, hymnū cecinisset, pulchre testē uictoriæ,

EPODOS, COLON XIII.

Eum uidelicet, qui à Cleonæo certamine coro-
narum allegauisset multitudinem splendidis ce-

lebribusq̃ Athenis, & septem portis insignibus
Thebis rerū potitus: eo quod prope Amphitru-
onis tumulum 'Cadmæi nō inuiti ipsum coronis
& floribus coronabant, "Aeginæ gratia." Siqui-
dem amicus ad amicos perueniens, ad hospita-
lem urbem, felicem Herculis aulam accessit.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Timasarchum Aeginetam luctæ uictorem in Nemeis ludis, ab ipsa primum
lucta, à patris Timocriti uictorijs, à claris patriæ heroibus, omniq̃ Aeginetarū
insigni genere, ab auunculo Callicle, ab Euphane maiorum uno, à Melesia un-
ctore, prædicat. a ¶ Absolutorū laborum.) Agnome belle quadranti
ad uictoriam, orditur. Arduos labores, hoc est, ipsum certamen atq̃ uictoriā,
quæ magnis sudoribus paratur, letitia sequitur, quæ medici instar laborum dis-
ficultatem curat, abigit, eiicit. Ode, hoc est, hymni & encomiā, Musarum fi-
liæ. Metaphora: id est, quæ ex bonis literis, poetica præsertim nascuntur. La-
borem permulserunt, hoc est, ipsam uictoriam laudibus extulerunt.

b ¶ Verum neq̃ Thermæ.) Pulcherrima gnome est, qua Lyricen suam
extollit. Thermæ natura salubres aquæ sunt, ut quæ natura ferueant, eq̃ sul-
phurea materia, & arcanis naturæ mysterijs, unde scaturiunt, efficacem aduer-
sus uarios morbos uim secum adferunt. Hunc ad modū Lyrica carmina, ac ipsa
in uniuersum poëtica, quæ suis encomijs bonos uiros uehit, salubris est & ῥω-
θάλμῳ, hoc est, floride uiuens, quæ æternum heroibus nomen pariat.

c ¶ Citharæ consona laus.) Hoc est, Citharæ iuncta prædicatio uel cō-
mendatio. d ¶ Verbum operibus.) Periphrasis est poëticæ, allegoriæ
mixta, qua tantum dicit: Poëtica, inquit, & eruditorum uirorum hymni, sunt
diuturniores operibus, hoc est, ipsis etiam uictorijs, & claris clarorum uirorum
facinoribus stabiliores. Quare principes & semideos maximopere suis factis
doctorum hominum scripta accedere, exoptare conuenit. e ¶ Gratiarū
fortuna.) Id est, fauentibus Gratijs. f ¶ Profundæ mentis lingua.)
Emphaticōs illud uerbum, illud poëma diutius duraturum, illud scripti genus
stabilius fore ait, quod non lingua tantum, sed profundæ mentis lingua produ-
xerit. Qui sit quod pleriq̃ omnes hodie ephemera scribebant, imò uix unum di-
em durantia? Ratio est in expedito: quia non ex profunda mente scribunt: non
rite secum omnia reputant: non alto consilio componunt: non domi suæ primū
bene ruminant: non in nonum, ut ille ait, annum reponunt: sed quamprimum
lingua

lingua in ore conceperit quicquam, priusquam mens & animus resciscat, ei-
ctum, & in publicum protrusum iri necessum est. Atqui & sapientum, & Pin-
dari hic nostri consilium est, ne lingua mentem præcurrat. Atq; hoc exordio be-
neuolum sibi Timarchum reddit, eum ad præsentis hymni amorem accendens.
Vnde statim subiicit: g ¶ Proinde mihi liceat.) Votum est, quo poeta
optat, ut hic hymnus suus sit ceu felix insignium factorum Timosarchi ingressus:
atq; ut hæc Lyrice sit ceu æternum monumentum memorabilis uictoriæ eius, ac
ueluti præludium: quasi poeta pluribus hunc argumentis posthac euehere cu-
piat. Simul autem Iouem Nemeæ uictoriæ Ephorum ac datorem admiscet, pius
semper in superos uates. h ¶ Recipiat.) Aeacidum bene turritam se-
dem, ipsam Aeginam periphrastice appellat, commendans eam à munitione &
fortitudine: quam dum Aeacidarum sedem uocat, originem & fulgorem eius ad
Iouem usq; refert, ut in Pythijs & reliquis commemoratum. i ¶ Constans
ti iure comune lumen.) Optat uates, ut Aegina comune lumen suscipiat: hoc
est, poema & hymnum hunc ex quo ad eam communis laus & fulgor redundet,
ob uictorem Aeginetam Timasarchum. Sed quid est quod Constanti iure dicit,
græcè ξῡαρχεὶ δῖνα? breuiter eiuis hospitalitatē prædicat, ut quæ iustitiam
hospitibus & exteris & cõuenis præstet, non suis tantum ciuibus: id enim ualet
ξῡαρχεὶ δῖνα. Quasi dicat poeta: Ipsa Aegina & munitissima urbs &
iustitia, nedum erga suos, sed externos quoq; insignis, hunc hymnū nostrum cum
Timasarcho quæso comunem suscipiat. k ¶ Quod si parens tuus.) Ad
patris laudes transit, eum à suis pariter uictorijs extollens. Primum autem ue-
terum more Musica eum clarum extitisse inuauit, postea à tribus eum uictorijs,
à Cleonæa, ab Atheniensi & Thebana celebrat. Thebis aut Iolaiæ aguntur ludi,
quos hic intelligit. Quas uero Athenis & Cleonis uictorias sigillatim retu-
lerit, non constat, quum uarij illie ludi exhibeantur, iuxta mentem Scholiorum.

l ¶ Cadmæi.) Thebani sunt, à Cadmo conditore nomen gerentes.

m ¶ Aeginæ gratia.) Hoc est, Thebani Timocritum Aeginetam, pro-
pter congenerem sibi urbem coronarunt. Aegina enim & Thebæ sorores sunt
& Nymphæ, filiæ Asopi fluminis, iuxta poetarum sententiam: unde nomina
etiam urbibus (quarum Nymphæ illæ ceu tutelares deæ fuerint,) indita.

n ¶ Siquidem amicus.) Quis quò peruenierit, exponit. Amicus Aegine-
ta ad amicam Herculis urbem, Thebas.

STROPHE II. COLON XIII.

^aQui cum Troiam olim fortis ^bTelamon depo-
pulus est, & Coos, & magnum bellatorem, stu

pendum 'Alcyonea Gigantem : quē tamen non antea interimere potuit, quā duodecim currus, ac uigintiquatuor heroēs eius, currus administrantes, Alcyoneus ipse petra contriuiisset. ^a Inexpertus ille pugnae fuerit, quisquis uariam non intellexerit fortunae rationem, qua & agentem interdum aliquid ferre oporteat.

^a (Qui cum.) Ex Herculis nomine occasione accepta, ad ipsius reges stas digreditur. ^b (Telamon.) Telamonem Herculi adiutorem fuisse perhibet in deuastatione Troiae, in Coorum, quos primum Meropes uocatos tradit, excidio, & in Alcyonei Gigantis debellatione. ^c (Alcyonea.) Alcyoneus hic Gigas erat, qui prope Isthmū Corinthi in Herculem incidit, cui ex Erythea boues abduxerat. Hunc Hercules prosternere impune non potuit : Nam uigintiquatuor currus cum totidem ipsorum heroibus, maximi lapidis iactu, Alcyoneus primum Herculi contriuit : tandem in ipsum etiam Herculem lapidem proiecit : ceterum repulsa per clauam petra, Gigantem Hercules adortus confecit. ^d (Inexpertus ille pugnae.) Gnome est, qua non mirum esse perhibet, quod Hercules fortissimus heros in conflictu aduersus Alcyonea nonnihil acerbi sit passus, in curribus & amicis suis. Varia belli fortuna est : quare qui nō uidet eam belli rationem esse, qua uel uictorem interdum succumbere oportet, is ignarus est praelij, ignorat quā se uersipellem & ancipitem Mars exhibere soleat. Atq; haec dicit, quasi nonnihil graue etiam uictori Timasarcha acciderit, ut quod inter luctandum ceciderit, uel tale quiddam, quod hic reticet, ac interim clanculum Herculis exemplo diluit. Elegans autem dictum est, quod cum praelij euentū esse ait, quod agentem interdum aliquid pati oporteat : cui cōsonat tragicus ille uersus, quē quia eiusdem sit indolis, quorū adscribere pigeat.

τὸν δ' ὅν τι πῶς καὶ πᾶσι δέλεται.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^a Plura me enarrare prohibet lex, urgetq; tempus. ^b Trahor autem ceu iynge quadam in corde meo, ut numeniam apprehendam. 'Et quamuis profunda, adeoq; medium maris saltum iam occupet sermo, resiste tamen insidijs, alioqui magis

atq;

atq; hostes nostri in luce deuiare uidebimur.^d Ete-
nim qui inuidia maceratur, uanum secum in te-
nebris consilium uolutat

EPODOS, COLON XIII.

Humi prostratum. At mihi quam diuinum nu-
men impertijt uirtutem, credo quod in longum
procurrens tempus felicem consummabit.^e Sed
enim tu dulcis cithara protinus Lydio concentu
carmen modo consue amabilissimū: Oenonæq;
& Cypro, ubi Teucrus est Telamonis filius. Sed
Ajax patriam^f Salamina tenet,

STROPHE III. COLON XIII.

¶ In ponto Euxino Leucen Achilles insulam,
Thetis uero^h Phthiā obtinet. Neoptolemus la-
tum Epirum, ubi^k montium iuga^l excellentissi-
mos boues fouentia, à Dodona primū, ad Ionium
usq; mare protenduntur.^m Ad radices autem Pe-
lii montis ancillarem Iacolcon manu adortus Pe-
leus Thessalis morigeram tradidit,

a ¶ Plura me enarrare.) Temporis angustia à latiori digressione se ex-
cludi testatur. b ¶ Trahor iynge.) Se magno desiderio ad numeniam,
ad coniunctionem Lune rapi confirmat, ut hymnus suus tum temporis absolu-
tus, ad Timasarchum perferatur. Per iynge autem auiculam ueneficijs desti-
natam & incantationibus, ut est apud Theocritum in Pharmaceutria uidere,
hic præstigia & incantamenta intelligit, metaphoricòs. Fuit aut Lynx Echūs
aut Pythius filia, quæ quum suis incantamentis ouem ad Inus amorē accende-
ret, in auem sui nominis permutata est. c ¶ Et quamuis.) Se se à digres-
sione reuocat. Quamuis mediā historie Herculanæ partem uixdum absolue-
rim narrando, desistam tamen, ne quàm aduersarij nostri in excursibus, immo-
derationes esse uideamur. Seipsum autem ut redeat ad institutum omiſsa digres-
sione, hortatur. Sunt, inquit, qui insidiantur poëtice nostræ, quærentes si quam
uenari queant calumniandi ansam: sed ne accusent nimium digressiones meas,

(qualibus & Simonides usus est) reuertemur, unde sumus digressi.

d ¶ Enimuero qui.) Gnome inuidos laceſcit. Inuidi, inquit, nihil aduerſum me poterunt, ſed cæca illorum conſilia & cogitationes uane erunt. Ad locum cõmunẽ inuidiæ hæc gnome pertinet. Porro ſibi inuidus plus nocet quã alijs, iuxta ſententiam Horatij:

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

Et Virgilij:

Liuor tabificum malis uenenum. &c.

e ¶ Sedenim tu dulcis cithara.) Ad laudem generis Aeginetarum ſeſe ipſe inuitat. Aegina autem primum etiam Oenone dicta, unde hic per Oenonen ipſam accipit. Et quia genus Aegineticum multis urbibus præſuit, ideo talium hic etiam meminit, & primum Cypri, ad quam Teucrus poſt obitum Aiæ ab Ilio reuerſus, patris indignationem metuens profugit, cuiusq; imperiũ obtinuit.

f ¶ Salamina tenet Ajax.) Iuxta hiftoriam, Salaminus dicitur. Vt uero interierit in Iliaco bello, eſt apud Sophocle in Aiæce. g ¶ In ponto Euxino.) Inſula quedam eſt in Euxino ponto, quæ Leuce appellatur, in quam Achillis corpus a Thetide translatus fertur. Leuce autem appellatur per metalepſin, quaſi ſplendida: quod candidum enim eſt, fulget. Sunt qui Leucen dictam putant, ab Erodij auihus, quarum ingens multitudo in littore nidulantũ præternauigantibus hanc inſulam indicet. Appellatur & Achilles curſus, quod Iphigeniam uictimæ deſtinatam, abreptam per Dianam, ad hanc uſq; inſulam, aſtuant ei amoris inflammatus, proſecutus ſit. Quia Thetis ex Peleo Achillem pepererit, ideo & hanc in gente & claritudine Aeginetarum Pindarus reſcenſet. h ¶ Phthiam.) Theſſaliæ urbem obtinet Thetis. Philarchus autor eſt quod Thetis Olympum ad Vulcanũ aſcenderit, ut ab eo arma Achilli fabricanda procuraret. Vulcanus fabricatis armis ſpõpondit ſe traditurũ Thetidi, ſi primum ſecum concumberet. Thetis annuit ſe facturam, modo corpori ſuo primum periculum faciendo aptaret: ſibi enim eandem corporis, cum Achille, & meſuram & harmoniam eſſe. Quo permiſſo, Thetis armis cinctæ auſugit. Vulcanus cum eam non poſſet cõprehendere, malleo arrepto in talium percuffit, ut uehementer angeretur. Vnde Phthiam Theſſaliæ ſeceſſit, ut illic ſanaretur. Hinc ab eius nomine Phthia Thetidion appellata eſt, ac Phthia colere cœpit Thetis. Alij templum Phthiæ eſſe Thetidis, cui nomen Thetidion, cuius reminiſcatur Euripides in Andromache, adſerunt. i ¶ Neoptolemus.) Achilles filius Epirum obtinet. Regio eſt, quæ autore Stephano in duas, ſecundum alios in treis, ſecundum alios in quatuor partes diuiditur. Plinius in tertium Europæ ſinum ad Acroceraunia Epirum conſtituit. k ¶ Montium iuga.) Acroceraunia intelligit, quæ ſic dicuntur, quod ob ſummitatem ſuam crebris fulminibus.

fulminibus ictantur, παρὰ τὸν ἄρουρον καὶ κεραυνοί. Ut autem Acrocerania à Dodonâ iuxta Arachtum flumen ad Ionium usq; mare protendantur, est uidere apud Ptolemæum, tabula Europæ 10. Dodonæ oppido, Dodonæi Iouis templum est: unde prouerbio locus factus, Dodonæum æs, de loquacibus.

l. ¶ Excellentissimos boues.) Boues Epiroticas cæteris præstare, Plinius etiam fatetur, dum lib. 8. cap. 45. inquit: In nostro orbe Epiroticis laus magna, à Pyrrhi regis iam inde cura. m. ¶ Ad radices Pelij montis.) Iolcos Magnesie ciuitas est, in finibus Pelij montis sita, Acasti regis imperio subiecta, quam Peleus Achilles pater Thessalis hac occasione subiugauit, ut Pindarus subindicat breuiter: Hippolyti filia Cretheis, uxor Acasti, amore Pelij exarsit, eum ad sui complexum prouocans: at cum ei persuadere non posset, ignominiam secuturam formidans, coram Acasto suo rege, Pelea iniuriæ accusauit, ceu uoluerit ipsam ui stuprare. Acastus uxori suæ, ut fit, fidem adhibens, Pelea ad Pelei montis desertam perduxit, ibiq; feris futurum cadaver reliquit. Atqui dii Pelei & innocentiam & puritatem cõmiserati, illi Vulcanum adlegant, ut gladium ei subministraret. Hoc ense accepto, incidentes quasq; bestias Peleus interemit, ac reuersus tandem à bestijs seruatus, in Acastum copias armauit, Iolcumq; Thessaliæ, ob nefarium Cretheidis scelus, subiugauit.

Huius rei
meminit λό-
γος δ' ἰναί-
ος καὶ ἄδ' ἰ-
νος apud A-
ristoph. in
νεφέλαις.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hippolytes Acasti coniugis dolosis technis respondēs. De dāli enim gladio mortē ei per insidias plantauit Acastus. At Pelei familiaris^b Chiron adiumento erat, & fatale ex Ioue destinatum malum auferebat. Ignem uero cuncta corrumpentem, acutissimosq; ferocium leonum ungues, aciem item acerrimorum dentium cohibens,

EPODOS, COLON XIII.

Duxit ipsam unam excelsarum sedibus Ne-
reidum. Præterea^d uidit orbicularem thronum.
in quo cœli ponticq; cōfidentes reges, munera &
potentiam ipsi, suam iuxta naturā ostenderunt.
„ Ultra Gad^era non licet ad caliginem usq; pro-
„ gredi, fReduc ad Europam nauim. Nec enim ui-

rium earum est, omnem Aeaci liberorum historiam percernere, atque res praeclare gestas.

a ¶ (Dædali enim gladio.) Dædali gladium metaphorice dolum et fraudem appellat: non quod Dædali ense usus sit, sed quod fraudis nomine Dædalo similis fuerit Acastus. Vt enim Dædalus Cocali regis filiabus persuasit, ut aquae calidae per tecti culmen in lauantes Minoa demisso influxu, Minoa interimerent: sic Acastus dolo feris obiectum Pelea occidere meditatus est. Haec Scholia. Potest etiam hic locus ad Pelea referri, quod is Dædali gladio, hoc est, ense à Vulcano artificiose apparato, interfecerit Acastum: quod Vulcanus insigni ac ueluti Dædaleo ingenio cum gladium scite et eleganter perfecit.

b ¶ (Chiron.) Chironem Centaurum Pelei puerum, hoc est, amicum et familiarem uocat, cuius ope Acastum uicerit. c ¶ (Ignem uero omnia corrumpentem.) A nuptijs Thetidis marinae deae Pelea commendat, quum ignem, acutissimos ferocium leonum ungues, dentesque cohibuisset. per haec omnia ipsam Thetidis permutationem significans. Thetis enim dum nuptijs iungeretur Pele, in hasce sese formas transmutauit, iam quidem in leonem, iam in ignem, iam in aliam figuram, instar Protei, Vertumni, Empusae, uel Tarandi: neque sic tantum eius uim declinare potuit. Cohibitis ergo istis leonum formis, ac demissis ignibus, duxit Thetis. Metaphora est à remigantibus, qui perfecto labore suo demittunt remos. d ¶ (Vidit porro orbicularem thronum.) Non coelum, sed symposium in Pelio monte deorum uidit, quando et superi et marini dii sua praesentia nuptias eius et genus decorarunt, eique munera dederunt, Neptunus equos, Vulcanus macheram. Summa est, et coelestes et marinos deos, quales erant, in suis nuptijs conspexit Peleus. e ¶ (Ultra Gadira.) Iuxta columnas Herculis Gadira sunt. Quemadmodum non licet ultra Gadira nauigantibus progredi, sic Aeaci posterorum insignia non possum commemorare omnia.

f ¶ (Reduc nauis uasa.) Hoc est, ipsam nauim ad Europam. Quia Gadira Europam finiunt, et ultra ea praeter caliginem nihil sit, ac Europa citra Gadira habitat: ideo, inquit, reuertere iam ad loca habitabilia, ad ipsam Europam, hoc est, ad institutum, ad laudes Timasarchi, ubi tutius iter ingrediar, et felicius pergam. Est autem gnome memoratu digna, Ultra Gadira progredi non licet: parœmiam complectens, quae ne impossibilia conemur, admonemur: ut antehac non semel auditum.

STROPHE IIII. COLON XIII.

“Theandridis corpora uegetantium certamina”

num

num nuncius uenit, Olympia, Isthmo, Nemea^q
ornatus, ubi experimentum habentes, nunquam
sine coronis inclytum fructum ferentibus domū
redierunt. Vbi & patriā illam tuam triumphan-
tibus odis ministram esse audimus Timasarche.
^b Sin me auunculo Callicli iubes

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Columnam locare Pario lapide candidiorem,
^a nihil inficiabor. ^c Aurū dum liquitur, radios mon-
^a strauit omneis: hymnus autem egregiorū facto-
^a rum, & regibus & dijs hominem parem facit. Is
Callicles circa Acherontem habitans, linguam
meam suarum laudum cantatricē inueniat, ut qui
^d in certamine Neptuno Tridente insigni dicto,
^c Corinthijs floruerit selinis.

EPODOS, COLON XIII.

^f Hunc Euphanes senior progenitor ille tuus
canet Timasarche, alij alios uirtutis suæ æquales
habent. Iam quorum præsens aliquis spectatōrē
egerit, ea melius cæteris^q excellentius explicare
& narrare potest. ^g Ecquis Melesiam laudans cō-
tentionem dirimat? is enim uerba cōnectens in-
superabili eloquentia immobilis persistit, erga
bonos quidem leni sapientia præditus, iniquis ue-
ro & uiligatoribus ^h asper & indefessus concer-
tator seu aduersarius.

^a ¶ Theandridis.) A contribulibus Timasarchum prædicat. Theander
enim inclytus quispiam ē maioribus Timasarchi fuit, à quo familia Theandria-
darum deducta. Indicat autem ^e Theandridas insignes athletas ^e uictores
certaminum fuisse. ^b ¶ Sin me auunculo Callicli.) A fratre matris de-

functo uita Callicle laudat uictorem. Per columnam Pario lapide albiorem, hoc est lucidiorem, poema suum et hymnū intelligit. c ¶ Aurū dum liquitur.) Præclara gnome, quo hymnum optimo metallorum auro comparat. Quem admodum aurum dum liquitur, siue conflatur, fulget: ita hymnus quempiam prædicans ipsum resplendere facit, et dijs et regibus cum adsimilans.

d ¶ In certamine Neptuno dicto.) Periphrasis est ludorum Isthmiorū.

e ¶ Corinthijs felinis.) Hoc est, apio, quod Corinthijs uictoribus datur, siue quod prope Isthmum Corintho uicinum crescat. f ¶ Quem Euphanes.) Quasi et ille epiniciorū poetam egerit, cantaturū esse Euphanem ait hymnum, quo sit laudaturus Calliclem. Vel quod defunctus ipse, defunctum sit ornaturus præconijs: uel senio confectus grandævum: uel æqualis æqualem. Atq; hinc ait: Alij alios uirtutis suæ coæque uos concentores habent. quasi dicat: A tuis coætaneis, uel ab ijs qui tecum spiritum ducunt, et non à uita defunctis, Timasarche tu prædicaberis. Dicitur autē Euphanes auus fuisse maternus Timasarchi. Porro quorum aliquis spectator fuerit, ea melius cæterisq; excellentius explicare et narrare potest. Sententia est, qua speciatim tamen (licet generatim, ut omnes gnoma, accipi queat) Euphanem clanculum interfuisse uictoriae Calliclis innuit: quare ceu oculatus testis, eundem præ cæteris rectius etiam extollere possit. g ¶ Ut si quis.) οἷον ἀνθρώπων. Didymi iudiciū hic mihi probatur, qui πρὸς οἷον spiritu aspero per admirationem legendum censuit: ut sit sententia: Dij boni, quis nobis hic Melesiam Atheniensem illum, Timasarchi uictorem digne extulerit, ac litē diremerit, qua scilicet ab alijs prouocatur? Laudat uero uictorem hunc tum à uictoria, tum ab eloquentia et facundia, propter quam ab alijs uinci non possit. h ¶ Asper assessor.)

Hoc est, difficilis est obseruator suorum aduersariorum, acriter reluctatur eis, suisq; amicis pugna deuictis fortiter adsistit, alacriter opem fert, uires illis et animū addit, eos adiuuat. Tantum enim potest uox εὐφροσύνης. Est autem antithesis, mansuetum esse et asperum: mansuetum quidem et mitē bonis et amicis: asperum et difficilem aduersarijs.

Ab aliptæ ergo Melesiae encomio hanc cludit oden.

PYTHEAE

IO. LONICERI ENARRATIO. 337
PYTHEAE LAMPONIS FILIO PAN-
CRATIATAE, ODE V.

STROPHE I. COLON XI.

^aTatuarius non sum, ut inertia fabri
cer simulacra in uno solo loco stantia.
^bCæterū per omneis tam onerarias,
quā minores naueis uade & annun-
cia ô Musa, quod condo poëma, quomodo uide-
licet robustus Pytheas Aeginetes, Lamponis fi-
lius, in Nemeis ludis pancratij coronam uicerit,
^cquum nondum ^dgenæ eius autumnum teneram
uindemiæ matrem ostenderent.

ENARRATIO.

Pytheam Aeginetam Lamponis filium laudat à uictoria pancratij, à fructu
uictoriæ, à familiari Pythæ Euthymene, pancratij iidem uictore : à uictoria
Acaciorum Aeginetica, à uictoria Megaricorum, ab uictore Themistio. Argumen-
tum.

^a ¶ Statuarius non sum.) A Lyricis suæ, quam ipse animaduertit sæpe,
præstantia orditur. Lysippus, Chares Lyndius, Polyclethus, etsi insignes statuas
cælauerint, quid nisi inertia simulacra, quæ neq; mouere se quoq; possint, neq;
indicare quicquam, præter sui ferè artificis artem? At hymnus poëticus terram
& mare permeat, eorumq; uirtutes quos prædicat, sempiterna memoria pro-
sequitur. Sunt qui Pythæ amicos Pindarum sollicitasse ferant, ut epinicion Py-
thæ conscriberet : ubi quum treis drachmas, ut Scholia habent, mercedis loco
poposcisset, abnuisse illos, dixisseq; se potius æream statuam eodem precio com-
paraturos. Postea tamen reuersos, precio, quod exegerat, numerato. Hinc ab
eo factò, à statuarijs & statuis principium duxisse Pindarū. ^b ¶ Cæterū
per omnes.) Musam suam inuocat, & hortatur ut per omnes naues transiens
Aeginetæ Lamponis uictoriam Nemeā, quam pancratio obtinuit, annunciet.
Quare per naues uult itare Musam? quia Aegina insula in mari sita, ad quam
& ex qua citra naues nemo iter facere potest. ^c ¶ Quum nondum.)
Ab ætate amplificat. Est autem oratio tropica uel allegorica. Vult aut dicere,
quod impuberis adhuc ætatis adolescens Pytheas uicerit. Porro sensum poëtæ,
non uerba, reddidimus : sic enim Pindarus habet : Mentum nondum autumnū,

teneram uini floris matrem, ostenderat. Qua in periodo hypallage utitur, dum autumnum per appositionem facit matrem uitium pullulationis. Non enim autumnus est initium & origo floris uini, sed potius signum uindemiae & maturitatis. Ipsa autem sententiae necessitas, per τὴν οἰνωσθῆναι, hic non herbam (quā Dioscorides lib. 3. cap. 126. explicat) accipi, sed ipsam uitis germinationem, cymas & asparagos, ut ita dicā, cogit. d. (C. Genæ.) Quia uero γένος uocula illa nedum mentum, sed & τὴν σπέρμα significat, uel pro malis, uel mento, citra errorem hic uertitur.

ANTISTROPHE, COLON XI.

“E Saturno uero & Ioue heroës iaculatores plantatos, ^aacq̃ aureis Nereidibus ^cAcacidæ exhilarauit, metropolinq̃ ^dcharam hospitibus telurem. ^eQuam olim bonis uiris abundantem ac nauibus celebrem posuerunt, prope aram patris ^fHellenij stantes, dum ad sydera palmas unā tenderēt, ^gEndeidos nobiles filij, ^huisq̃ Phoci regis,

EPODOS, COLON XI.

Diuinæ illius prolis, ⁱquā Psamathea ad litus maris peperit. ^kVerecundor equidem magnum quiddam dicere, neq̃ iure patratū damnum, quo modo iam percelebrē insulam reliquerūt, & quis genius ^lab Oenone fortes illos uiros traxerit. Cōtinebo uero me ab huiusmodi narratione. Nam ^mnon omnis constans ueritas palām faciem suam ostentans lucro est: uerū sæpenumero silere nouisse, homini sapientissimum est.

^a (C. E. Saturno uero.) Fructum uictoriæ Pythææ nunc subiicit. Is est, quod exhilarari ē Saturno & Ioue progenitos: hoc est, præclaros Aeginetas heroës, ceu maiores suos. Est autem Chiron Saturni filius & Phyllyræ, Iouis Acacus, Acaci Telamon & Peleus, Pelei Achilles: hos, inquit, Pythæas unā cum metropoli Aegina celebres reddidit, eo quod Aeginam ceu patriam præ reliquis urbibus & matrem, Acacus & nepotes coluerint, ut sæpe suprā indicatum.

tum. Quam & metropolin appellat, hoc est, primam & præcipuam, ac ueluti parentem reliquarum urbium, quas passim Aeaci proles inhabitauit: ut Cypri, Iolci, Salaminis, Leuces, aliarumq; respectu, hanc *μυττόπολις* uocet.

b ¶ *Ag; aureis Nereidibus.*) Hoc est, à Thetide & Psamathe.

c ¶ *Aeacidas.*) Hoc est, Aeaci posteros & nepotes, Telamonem, Pelea, Achillem, Neoptolemum, Chironem item, qui ad genus Pelei & Achillis propter amicitiae legem refertur.

d ¶ *Charam hospitibus tellurem.*) Hoc est, hospitalem: siue quod hospitales fuerint Aeginetæ, siue quod metropolis fuerit inter Telamonis & Pelei urbes.

e ¶ *Quam olim.*) A pietate & religione Aeginetas heroës laudat. f ¶ *Hellenij Iouis.*) Iupiter Hellenius in Aegina colitur, à promontorio Hellenio nominatus. Vel Hellenium Iouem à Græciæ salute in Aegina impetrata dictum.

g ¶ *Filij Endeidos.*) Endeis Chironis filia, Aeaci uxor, Telamonem & Pelea peperit. Hinc per Endeidis filios hic Aeaci posteritatem accipit. Aeaci ergo nepotes, inquit, Aeginæ bonis ciuibus & re nautica exuberantem, celebrem & inclytam reddiderunt.

Quomodo celebrem reddiderint, subiungit: dum prope aram patris Hellenij, passis ad Sydera palmis, Iouem pro salute Græciæ imploraret. Sensus igitur est, Aeginam illustrem reddidit, precibus & pietate Aeaci ad Iouem. Historiam attingit, ac ueluti per transfennam ostendit, cuius meminerunt hic Scholia, & Isocrates in Euagora.

Quum enim pestis, uel ut alij uolunt, sordes factæ essent in Græcia quibus plures interirent, uenerunt urbium legati Aeginam ad Aeacum, scientes eum Iouis prolem esse, supplicantes ei, ut patris sui Iouis numen exoraret, pro auertenda Græciæ internitione.

Aeacus ergo preces ad Iouem fudit, ac salutem Græciæ impetrauit: uniuersa Græcia à uel peste uel grandi isto malo liberata. Ex eo, inquit, facta Aegina celebrior est reddita.

Iuxta Isocratis sententiam Aeacus solus obsecrauit Iouem. Iuxta uero Pindari hic mentem, non Aeacus tantum, sed Aeaci & Endeidis liberi Telamon & Peleus Iouem orarunt unà cum rege Phoco.

h ¶ *Phoci regis uis.*) Periphrasis est, pro ipso Phoco. Erat autem hic filius Aeaci ex marina dea Psamathe, frater Pelei & Telamonis.

i ¶ *Quem Psamathe.*) Vbi Nympha Psamathe Phocum pepererit. Dicitur autem Psamathe & Psamathea, sicut Penelope & Penelopea, per extensionem posterioris syllabæ.

k ¶ *Verecundor equidem magnum &c.*) Infortunij, quod fratribus Telamoni, Peleo & Phoco contigit, hic per præteritionem non reminiscitur: nempe quia celeberrimam insulam Aeginam dereliquerint.

Porrò infelicitas ea est huiusmodi: Fama est, quod Peleus & Telamon fratrem suum (dum sese mutuo exercebant, lapidis iactant, & alijs id genus corporis exercitijs) occiderint: Peleus quidem disco, sed

Telamon ferro. Hinc ut odium ciuium suorum effugerent, ex Aegina excidisse, Telamonemq; Salaminā Atticā, Pelea uero Phthiam Thessaliæ peruenisse & occupasse. l. ¶ Ab Oenone.) Stephanus, Aegina tres sunt, inquit: prima est una ē Cycladibus, quæ Oenone uocata est. m. ¶ Non omnis constans ueritas.) Gnome est, qua non semper ueritatem edisserendam indicat, sed occasionem expectandam esse: potissimum uero in encomio & genere laudis præcauendum, ne qua turpia, etiam si uera, admisceamus. Hinc etiam Isocrates in encomij Helenæ exordio Sophistam quendam carpit, qui Helenā quidem satis pulchre laudauerat, sed interim tamen uitium, uel adulterium ab ea commissum purgarat. Porro nō ubiq; neq; apud quoslibet, neq; quouis tempore, ueritatē dixisse unquam profuit: sed occasio hic etiam querenda, ne si importune ueritas dicatur, uel ipsa, uel nos cum ipsa reiiciamur.

STROPHE II. COLON XI.

Sin aliam Aeacidarum felicitatem, aut manuū uires, bellum ue laudare ferreum uisum sit, ^alongos inde saltus mihi quisquā suffodiat, ^best enim leuis genubus meis impetus. Sed & ^cultra mare aquilæ feruntur, ^dquibus cum & pulcherrimus Musarū chorus prope Pelium haud imprudenter canit. Inter Musas porrò citharam Apollo septichordem, aureo ^eplectro quatiens,

ANTISTROPHE, COLON XI.

¶ Omnis generis modulabatur cantiones. Musæ uero primū à Ioue orsæ, uenerandam Thetin cecinerūt, Peleaq; ut ipsum tenera Cretheis Hippolyti filia & dolo trucidare uoluerit, coniux ipsa maritum suum Magnetium Episcopū uarijs consilijs persuadendo. Cæterum falso confictum cōcinnauit sermonem, ut uidelicet sponsus iste in lectis Acasti tentet

EPODOS, COLON XI.

Sedem. Longe enim secus se res habet. Nam
sepe

ſæpe toto ex animo illi ſupplicabat, ut ſecum coi-
ret. Cuius tamen mentem excelsi tales ſermones ^{degrau, hoc}
contriftabant, ut adeò protinus abdicaret Nym- ^{est, mores,}
pham iſtam, ^{uel mentem} hospitalis patris bilem ueritus. Ille
uero annuit ei, nubium excitator è cœlo Iupiter,
immortalium rex, ut repente quandam Nereidũ
aureas colos geſtantium ſibi in uxorem duceret,

STROPHE III. COLON XI.

Aſcito ſibi ſocero Neptuno, qui 'ab Aegis
haud raro ad inclytum Corinthiorum Iſthmum
cõmeat: ubi à læta iuuenum corona, qui audaci
» membrorum robore decertant, arundinea ^k ſi-
» ſtula ſuſcipitur. 'Apud quos iuuenes de omnibus
operibus cognata fortuna locum arbitri retinet.
» Atenim Euthymenes Aeginæ ad certamina di-
uinæ uictoriæ perueniens, uarios adſecutus es
hymnos.

a ¶ Longos mihi ſaltus.) In quinquertio ſaltantibus, ſoſſæ, in ſignum ſal-
tus & in metam effodiebantur, ut ſequens, ſi uincere uellet, ea ſigna tranſiliret.
Hac ratione hic tropice Pindarus ſibi iubet ſignum ſtatim poni quod tranſiliat,
in encomijs Acacidarũ, in ſignum uirtutũ. Ac ſi dicere cupiat: Quantamcunq;
metam mihi poſueritis, ego tamen pro meæ Lyrices facilitate, facile tranſuola-
bo, & omnes alios cõcertatores uel poëtas uincã. b ¶ Eſt genubus meis.)
Hoc eſt ἀμυροειδὴς, mihi non eſt difficile hymnum pangere de Aeaci ſa-
milia, qui præſantiſſimus iudicetur, qui palmam obtineat apud omneis: non
tam Lyrices mea gratia, quàm in ſignum factorũ, quæ Acacide tranſegerunt,
cauſa. c ¶ Ultra mare aquilæ.) Conſert characterẽ ſuum & ſeſcipſum
aquilæ, nedum terras, ſed maria uolatu ſuo emetiente. Mea, inquit, poëmata
nedum terras, ſed & maria permeant. Et quia aquila, ob altiſſimum uolatum
ſuum diuina ales (ut Ariſtotelis eſt ſententia) creditur, ideo characteris hic ſui
ſublimitatem adumbrat. d ¶ Quibus cum.) Aquilas & Muſarum cho-
rum unã cum ipſo Apolline circa Pelium canere adſerit, in gratiam Pythæ:
oſtendens Aeaci familiæ uirtutes tantas eſſe, ut eas & ſummi & diuini poëtæ

cū celebrēt, tum admīrentur: ac iuxta subindicat eam familiam & literarum
 & Musarū amantem fuisse. Aquilæ enim & Musæ unā cum Apolline suo haud
 suaueis cantilenas ædent, si non & à Peleo & eius posteritate foueantur & ho-
 norentur. Apollini septichordem citharam tribuit, ob septemplicem illum bo-
 narum artium orbem, quem græca gens ἐγκυκλοπαίδειαν uocat, qua bo-
 narum artium uniuersitas, circulus & consummatio consistit. **e** (Πλέ-
 κτω.) Plectro quatit citharam Apollo: hoc est, instrumento, quo percussa
 ædit sonorem suum. **f** (Om̃is generis.) Quid Apollo & quid Musæ
 cecinerint, per amplificationem adiungit. Pulchre autem Musas à Ioue princi-
 pium carminis duxisse confirmat. Moris enim est poetarum, à Ioue sua ordiri
 poemata, uel Iouem ut summum deum primum deuenerari. Vnde & Aratus,
 ἐκ τοῦ ἀρχαίου, A Ioue, inquit, ordiamur. Et Virgilius hunc secutus,
 A Ioue principium Musæ, inquit, Iouis omnia plena.

Dehinc pudicitiam Pelei: impudentiam & calumniam Cretheidos, uxoris Aca-
 sti Magnetiorum regis: posthac nuptias Pelei cum Thetide cecinisse Musas te-
 statur. Cui historie de instigato ad adulterium Peleo, non dissimilis est impu-
 dentia & factum Proeti uxoris cum Bellerophonte apud Homerum in Iliade:
 Phædra item noueræ cum Hippolyto priuigno: & si sacra miscere prophanis
 licet, Pharaonis uxoris cum Iosepho. Iosephum castitatis amantem fuisse, &
 peccati inimicum, mirum non est, ut cuius animus amore & timore Dei inflam-
 matus erat. Verum si principes gentium uerè, tam omnia domantis Veneris,
 tamq̃ sponte sese offerentis cōtemptores fuere, uel maiorem uel parem cum Lu-
 cretia non immeritò laudem consequuntur. Atqui ut Cretheis Pelea prouoca-
 rit ad sui amorem, præcedenti ode explicatū. **g** (Decipiens.) Quo-
 modo decipiebat Pelea? an fiste & simulanter ad amorem prouocauit? haud-
 quaquam. Sed si expugnasset pudiciā Pelei, tum decepisset & Pelea, & sese.
 Vel πῶς φέρων, pro πῶς φέρων, hoc est, inhonesta, & pudicam coniugē
 minime decentia loquens: quæ ecphrasis mihi magis aridet. πῶς enim præ-
 positio uitiat sæpe uerbi qui cum coit, significationem: ut ἀντὶ πῶς ἀντὶ,
 φῦμι πῶς φῦμι. **h** (Hospitalis patris.) Timore patris sui, qui hospi-
 tali iuri præst, permotus, noluit Peleus sceleratæ petitioni morem gerere. Hoc
 est, quia Iupiter hospitum & peregrinorum tutor, & uiolati hospitij ultor est,
 hinc ueritus hospitalis Iouis iram, noluit hospitij sui genialem ad se nō pertinens
 torum uiolare. Iouem autem uel hospitalis uiris cassati, uel amicitie uiolate
 ultorem esse & hic Pindarus, & Nicander, dum Alexipharmaca sua cludit,
 admonent. **i** (Ab Aegis.) Aegæ insula est prope Eubœam: unde ma-
 re Aegæum dicitur: quod, ut & Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 11. tradit, à
 capris

capris nomen habet, quas Græci αἰγῆες appellant. Aegeo mari, inquit, nomen dedit scopulus inter Tenedum & Chium uerius quàm insula, Aex nomine, à specie capræ, quæ ita à Græcis appellatur, repente in medio mari exiliens. Ab Aegis ergo Neptunus ad Isthmū, hoc est, ad Isthmios ludos cōmeat. Nam Isthmij ludi in gratiam Neptuni aguntur. k ¶ Fistula suscipitur.) In Isthmij ludis, à decertantibus, deus eorum certaminū præses, cantatur, celebratur, fistula & instrumentis musicis prædicatur. Hæc uero alia quadā digressione adiungit: quum enim Pelei Neptunum socerum fecisset, statim Neptunios ludos, & Neptuni honores, quos ex Isthmo à uictoribus refert, subiecit. l ¶ Apud quos.) Gnome est, qua fortunam esse dominā uictoriarum ait. Hoc est, certaminum uictores constituuntur, quos fortuna ad uictoriam prouexerit. Hactenus digressus est ab Aegina, ad heroum eius insule insignia facta, quos uictoria Pythæ exhilaratos dixit, qui & quales sint illi explanando: nūc denuò ad institutum redit, & à familiari Euthymene Pythæam etiam euehit. m ¶ Atqui Euthymenes.) Non parum laudis ex insignibus amicis ad aliquem refluat. Quare dum Euthymenes pancratij uictor familiaris est Pythæ, fortem fortibus, uictorem uictoribus oblectari ob oculos ponit, iuxta Homericā paræmiā, ὧς πόλιν ἀνὶ πόρῳ ποιοῖται, & θεὸς ὧς τὸν ὁμοῖον. Sanguinis aut gradu iunctum fuisse Pythæ Euthymenem claret: siquidem frater matris, siue auunculus Euthymenis, Pythæas hoc loci à poëta salutatur.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quare & nunc auunculus tuus Pythæas eiusdem originis gentem Aegineta ornat. Siquidem illi Nemea sic apparata est, ^apatriusq; mensis, qui Apollini in delicijs est, ut ^bcoæquæuos aduenas domi, adeoq; in concauo ^cNisi cono uincat. ^dPlurimum equidem lætor, quod circa bonū, cunctæ iam urbes certant. Noueris deinde te dulcium ^eMenandri laborum compensationem feliciter

EPODOS, COLON XI.

Accepisse. ^fDecet ab Athenis certantiū præfectum esse. Quocirca si uenias prædicatū Theæmistium, ne adhuc rigeas, uocem æde, ^gintende

uela ad antennarum iugum, pugilemque ipsum, & pancratiij uictorē decanta, duplicemque uirtutem^h in Epidauro positum rerum, ipsum uidelicet capere: in 'Aeaci uero uestibulis flores coronarum herbidos ferre, ^kuirentibus cum Gratijs.

a ¶ (Patriusque mensis.) Mensis indigena uel patrius uel domesticus, apud Aeginetas Delphinus appellatur, Delphinio Apollini sacer, in quo sacrificant Aeginetae Apollini aedificatori & patrio, ut scribit Pythænetus. Aliam porro sententiam Scholia adijciunt, huiusmodi: Mensis indigena est, qui Delphinus appellatur, in quo agitur ludi, quæ Hydraphoria dicuntur. Huc ergo mensē Apollo amat, ut in quo ipse magnificat & colatur. b ¶ (Coæque uos domi.) Nedum Nemea, sed & domestica uictoria conspicuus est Pytheas. Aguntur autem ludi in Aegina, Aeacij, in quibus hunc equaliū uictorem fuisse denunciat.

c ¶ (Nisi cono.) A uictoria Megarensi. Periphrasis est Megarorū. Nisus enim rex Megarorū est: in ea urbe certamen Pythia, uel, ut alij, Alcothoia agebatur, in quibus & Pythæ primas tenuisse commemorat. d ¶ (Plurimū lator.) πῶλ' & est, quo prudentiā magistratū Græciæ demiratur, qui in multis partibus urbibus circa optima desudant, & uarijs certaminibus patriam suam illustrant. Præter enim Olympicam uel Elin, Isthmon, Pythone, Nemeam, plerisque alijs urbibus ludi sunt exhibiti, quemadmodum in Olympijs & Pythijs cōmonstratum est, nempe Pellene, Megaris, Marathoni, &c. e ¶ (Menandri laborum.) Ab uictore Menandro Atheniensi laudat Pytheam, ut quem nō debeat pudere, talem se habuisse alipten, cuius exercitatione & sedulitate ad eam peruenerit uictoriam.

f ¶ (Decet ab Athenis.) Summæ artis præceptorem, à summa urbe oriundum docet: breuiter ita Athenas omnis eruditionis matrem, merita sua laude non defraudans. Huc pertinet, quod Theseus Atheniensis pancratium & luctam in Labyrintho, in interfectione Minotauri, quum ensē non haberet, reperisse perhibetur. Alij à Phorbante Thesei præceptore palestricē repertā adserunt, ut Polemon autor. Quod uero Theseus Athenis primum luctam didicerit, Istrus tradit. g ¶ (Intende uela.) Hoc est, felici uento & sequenda aura Themistium auum Pythæ matrem celebra.

h ¶ (In Epidauro.) Asclepieia, ludi Aesculapio sacri celebrantur, in quibus & pugilatu & pancratio uicit ille Themistius. i ¶ (Aeaci uestibulis.) Hoc est, in Aegina, uel in ipsa Aeaci aula: quasi coronæ, quas ex Epidauro retulisset, in Aegina illi suspensæ uel dijs consecratæ cernerentur. Periphrasis est Aeaci uestibulis, pro ipsa Aegina, uel Aeaci regia. Quod si quis hæc ad Acacia ludos

ludos referat, non errabit admodum, ni fallar. h. ¶ Virentibus uel flauis cum Gratijs.) Hoc est, Gratiarum beneficio, uel summo Aeginetarum applausu & fauore. Est enim græcismus, οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν: pro quo nos dicimus, Dei benignitate, Deo uolente, Deo propitio, fauentibus Gratijs.

ALCIMIDAE AEGINETAE IUVENI
LVCTATORI, ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

» **H**ominum idem quod deorum genus:
» ex una enim parente utriusque spiramus.
» At nos omnis absoluta uis separat, se-
» cundum quam ceu nihil sumus. Dehinc
» ferreum sanè coelum tuta perpetuò sedes manet.
» Quadantenus tamen pares sumus, siue magnam
» iuxta mentem, siue industriam, dijs immortalibus:
» tametsi ignoremus qua die uel nocte ad uitæ no-
» stræ summam, quam definiuit diuina prouiden-
» tia, nobis currendum sit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Certis uero signis nunc eam cognationem
indicat Alcimides, ex frugifera eam tellure ui-
dens, quæ quidē statis uicibus annuū iam agro-
rum prouentū mortalibus tribuit, iam uero quie-
scens robur iterato recipit. ¶ Venit ē iucundis
Nemeæ ludis puer certaminibus clarus: hanc à
Ioue adsequutus fortunam nunc non infelix ap-
paruit, sed instar uenatoris, circa luctam

EPODOS, COLON XI.

¶ In Praxidamantis aui sui paterni uestigijs, pe-
dem suum dirigens. ¶ Namque is Olympionices pri-

x

mus inter Aeacides circa Alpheum, & quinquies
in Isthmo, ter uero Nemeis ramis coronatus, & So-
clidæ memoriam renouauit, qui Agesimachi libe-
rorum præcellentissimus fuit,

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Aeginetam Alcimidam hoc encomio euehit à luctæ uictoria, à maioribus,
ab Aeacidis, ab amico Timida, & Milefia uictore. Orditur autem à pulcherri-
ma gnome, quid & quantum humane naturæ cum diuina sit cōmercij, adape-
riens. a (¶ Hominum idem.) Et deos & homines è Terra matre geni-
tos poetica opinione adfirmat. Cuius sententiæ & Hesiodus est. Et Terra Coelū,
& Caelo Saturnus, è quo Iupiter, dehinc reliqui Gigantes. E Pandora postea hu-
manum genus, uel è Prometheo, ut alij. Verum piæ Christianorū mentes, quid
de Deo sentiendum, nouerunt. Hoc tamen planè uerum est, industria, ingenio,
& intellectu, alijsq; animi eximijs dotibus hominē diuinæ naturæ persimilem,
id quod & diuinæ literæ testantur Genesis primo: Faciamus hominem ad simi-
litudinem & imaginem nostram. Rursum piissima sententia humanā naturam
à diuina perfectionis nomine secernit, dum inquit: At nos omnis absoluta uis se-
parat, iuxta quam ueluti nihil sumus. In Deo summa perfectio: in homine quid
nisi umbra, & umbra somnium? Proinde pulcherrimā ephodon & accessum
hac gnome ad Alcimidæ uictoris encomion præstruit. Statim enim Alcimidæ di-
uina uirtute probat hoc quod dixit uerum esse. b (¶ Certis uero &c.)
Hominibus quadantenus parem cum dijs immortalibus mentē, industriā, agili-
tatem esse, Alcimidæ uictoria probat. c (¶ Qui cognationē suam uidet.)
Genus Alcimidæ uictoris aruis cōparat, quæ uicissim fruges proferunt & quie-
scunt. Latiorē enim segetē & uberiorē fructum produciunt agri, si post frugū
prouentū eis, ut fieri solet, spatium respirandi, & uirium recolligendarū detur.
Exhauritur natua fecunditas, si intermissione citra, quotannis colantur arua,
seminaq; illis mandentur. Consimilem ad modum genus & maiores Alcimidæ,
partim certaminibus clauere, partim à certaminibus quieuerunt. Quam rem
illis Pindarus laudi adscribens, hoc ad uictoriam modo & alacriores & splen-
didiores redditos confirmat, agrorum instar, qui post uacationem, ocium & re-
spirationem exuberantioris fructus progenerant. Porro genealogia Alcimidæ
sic habet: Agesimachus, cuius Soclides, cuius Praxidamas, auus paternus Alci-
midæ. Pater uero Alcimidæ neq; in Scholijs, nec in encomio Pindari nomina-
tur. Atq; inter hos Agesimachus athletam egit, Soclides filius quieuit, Praxi-
damas

damas Sociidæ filius uictoria inclutus factus est. Rursum Praxidamantis filius, pater Alcimide à certaminibus abstinuit, filius Alcimides Nemea potissimum uictoria illustris est redditus. d ¶ Venit ex amabilibus.) A Nemea uictoria Alcimidem effert. e ¶ In Praxidamantis.) Aui paterni uestigia insecutum nicephorum adserit: quod in laudem generis eius cedit.

f ¶ Nanq; is Olympionices.) Digreditur ad uictorias aui sui Praxidamantis, nouem eius coronas per uictoriam partas recitans, unam in Olympijs, quinque Isthmicas, tres Nemeas. g ¶ Inter Aeacides.) Hoc est, Aegineatas, per metonymiā, & per antonomasiā. h ¶ Sociidæ memoriā renouauit.) Patris Praxidamantis: qui tametsi non fuerit uictor alicuius certaminis, insignē tamen filiū fortitudine & uirtutibus Praxidamantē protulerit. Didymus auctor nomē huic fuisse σωκλῆς: poētā uero patronymicōs extulisse.

STROPHE II. COLON XIII.

“Postquam ei tres præmia certaminū ferentes, ad summum uirtutis culmen conscenderunt, qui labores gustarunt, Deiq; beneficio, nullam aliam domum, per uniuersæ Græciæ angulos, coronarū adeò promam pugilum certamine demonstrauit. Confido me magnifica dicendo, scopum assequi, sagittæ in morē ab arcu missæ. f Tu Calliope rectum per celebremq; uentum ad hanc metam dirige. g Defunctorū enim uita mortaliū

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Et poētæ & oratores, pulchra sibi opera tulerunt. k At Bassidarum antiquitus celebratum genus pulchris nō destituitur uirtutibus, qui priuatim ex sese Pieridum cultoribus, quæ ad laudē pertinent suppeditantes, e suis excellenter gestis rebus, multum hymni adhibere possunt. Etenim admirando manus m loro ligatus, ab eadem familia progeneratus n Callias, Pythiorū uictor euasit, formosæ concinens

Latonæ ramis, °iuxta Castaliam, ubi ^pdecantantium in choro ad uesperam usq; reluxit, °marisq; pons indefessus °in uicinorum °Trieterica taurorum uictima honorauit Calliam per Neptunium delubrum. Ad hæc & °leonis herba uictorem °sub opacis Ogygijs °Phliuntis montibus coronauit.

a ¶ Postquam ei.) Ei Socii tres filij fuisse, uictorijs & certaminibus insignes, inter quos Praxidamus celeberrimas inuentus est. b ¶ Nullam domum.) Alcimide & maiorum eius domum in tota Græcia præ cæteris florentissimam & excellentissimam esse. Collatio est, qua genus & domesticum splendorem reliquis antefert. c ¶ Angulos.) Vrbes Græciæ, in quibus certamina celebrantur, angulos appellat, & in quibus uictoriam obtinere. Vrbes enim locorum sunt anguli, & regionum occultationes: seu quod urbes ferè in secessibus collocentur. d ¶ Demonstrauit.) Praxidamas. e ¶ Confido.) Ad seipsum per confidentiam apostrophem facit, non indigna sese Alcimide uirtutibus prolaturum exponens. f ¶ Tu Calliope.) Dees & inuocatio est: quia se magna prolaturum proposuerat, ideo tanquam ipse non sufficiat tantis uirtutibus enarrandis, Calliopem inuocat, poetices præsidem. Orat autem ut opem suam & sequundum uentum adleget, quo felicius, quod ipse decreuit, perficere queat. g ¶ Defunctorum enim uita mortalium.) Quia iam olim defunctorum heroum, à quibus originem duxit Alcimide genus, etiamnum commendaturus est, ideo hanc gnomeniam adducit, qua poetarum opera, defunctos ad uitam quoq; reduci confirmat. h ¶ Sapientes homines.) λογιοι, id est, oratores, qui res politicas conscribunt uel narrant: uel etiam historici.

i ¶ Tulerunt.) Id est, extulerunt: simplex pro composito: hoc est, prædicauerunt. Græce νῆμισαν, quod Doricum est, pro νῆμισαν. k ¶ At Basidarum.) Basidarum familia à Basso quodam deducta est in Aegina, à quo genus maiorum Alcimide principium duxit. l ¶ Picridum aratoribus uel cultoribus.) Periphrasice poëta Picridum ἀροτὼς, id est, aratores appellat. Estq; metaphora ab agricolis desumpta. Vt enim illi agrum & uineas & hortos colunt, sic poëta carminibus suis & Deos & homines, atq; adeò præclaræ fortium uirorum facta colunt, celebrant, decantant. Et ne quisquam simpliciter colonos uel agri cultores intelligeret, adiunxit nates, πικριδῶν. Summa, ut rustici

rustici sunt agri cultores, sic poëtae sunt Musarum aratores, hoc est, cultores. Aratores enim poëta pro cultoribus dixit. Bassida, inquit, domesticis uirtutibus clarentes, abunde argumentorum hymnis poëtarum (qui sunt Pieridum cultores) praebeant. m ¶ Loro ligatus.) Hoc est, pugilatu uictor euasit.

n ¶ Callias.) Exemplo probat Bassidas uictoriae ornamentis abundare. Callias enim è familia Bassidarum, Delphis, id est, Pythio certamine, Isthmijs & Nemeis ludis uictor, coronas reportauit. o ¶ Iuxta Castaliam.) Id est, Delphos. Castalia fons est prope Delphos et Pythonem. Periphrasis est Pythiae uictoriae. p ¶ Decantantiū in choro.) Victores enim uel ad noctem usq; hymnis celebrabantur. q ¶ Maris pons indefessus.) Periphrasis Isthmiorum. r ¶ In uicinorum.) ὁ ἀμφικτυόνων. Amphictyones cōmune Graeciae conciliū est, ut Cicero habet. Harpocraton in Lexico decem Rhetorum, Amphictyonas graecum concilium esse item confirmat, quod Thermopylis congregetur: dicti uel ab Amphictyone Deucalionis filio, qui primus regem agens, collegerit gentes, ut in octauo Theopompus scribit. Fuerunt autē gentes hae duodecim, Iones, Dorientes, Perrhebi, Boeoti, Magnetes, Achai, Phthiotae, Melienses, Dolopes, Aenianes, Delphi, Phocenses. Vel ab eo quod Delphorum gentes illae accolae essent, quae in eo concilio coirent, ut Anaximenes in primo Hellenicōn tradit. Per Amphictyonas ergo uel ipsum Graeciae cōcilium intelligit, cuius consilio institutū, ut in Isthmijs ludis Neptunus uictima taurorū honoraretur: (Solet autē & Homerus nigris Neptuno tauris litare) uel uicinos & accolae Isthmi, Corinthios nimirum, intelligit. s ¶ Trietevica taurorum uictima.) Hoc est, triennali taurorum sacrificio. Isthmij namq; ludi tertio quoque anno celebrabantur. ab Isthmia Callia ita uictoria praedicans. t ¶ Herba leonis.) Hoc est, uiride apium, quo Nemei uictores coronabantur. Quia leonis herba ē quia Hercules deuicto leone Nemeaeo, ludos illos ad potiozem redegit statum, antea ab Archemori fato instituti.

u ¶ Sub opacis Ogygijs montibus.) Situm Nemeae exponit, per topographian. Nemea sita est sub opacis Ogygijs Phliuntis montibus. Ogygia uetus est insula, in quam Ulysses naufragium perpeffus delatus est tandem, ut apud Stephanū & Homerū claret. Pro ueteri, adiectiue hic usurpatur, quemadmodum apud Nicandrum in Theriacis. Refertur, inquit Nicander, Ogygia inter adolescentes sanguine feruidos fabula: id est, prisca seu uetus fabula. Ita hoc loci, Ogygijs montibus, id est, prisca. Opacis, id est, arboribus confitis, umbrosis. x ¶ Phliuntis.) Phlius urbs est Peloponnesi, quae antea Arathyrea & Aranea dicta est, à Phliunte Bacchi et Chthonophyles filio nomen habens. Ad Phliuntis ergo Peloponnesi ciuitatis montes Nemea sita est: peria

phraſticòs hac ratione à Nemea uictoria Calliam extollens.

STROPHE III. COLON XIII.

“Sunt autem latæ ſapientibus undiq; uiæ, ut præclaram hanc inſulam ornent, poſtquã eis Aeacidæ excellentem præſtitere felicitatē, magnas demonſtrando uirtutes. ^bNam & per terram & mare procul ipſorum nomen uolat: aduſq; enim Aethiopes, ‘Memnone domum non redeunte, profiliſt. Queis & graue certamen Achilles demonſtrauit, qui ad terram è curru deſiliens,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Pellucidæ filium Auroræ, funeſtæ traiecit haſtæ iaculo. Et hanc quidem ueteres ^acurulem adinuenerunt uiam, quos & ipſe ſequor certe ſedulo. ^cQuæ uero ad pedem nauis ingruit procella, cuius maxime turbare animum dicitur. ^fEgo aut uoluntario dorſo geminū ſubiens pondus, præco ueni, ^gquintū hoc ad uiginti priora concinens

EPODOS, COLON XI.

Decus à certaminibus, quæ ſacra uocāt, quod inclyto generi ſuo appoſuit Alcimides. ^bDuobus quidem floribus te Alcimida, teq; Timidam prope Saturnij delubrum Olympiadis procliuiſ orbauit ſors. ⁱProinde non diſſimilem Delphini Mileſiam dixerim, propter ſaltus celeritatē, manuum & roboris, aurigam illum.

^a ¶ Sunt autem late.) Aclaris patriæ heroibus amplificat, nempe ab Aeacidis. ^b ¶ Nam per terram & mare.) Ad extremos uſq; Aethiopas Aeacidarū nomen & uirtutem progreſſam demonſtrat: idq; propter Achillem, qui Memnonem Aethiopem Troiano bello interemit, ut ſtatim ſubijcit.

Memnone

c ¶ Memnone domum non reuerso.) Memnon Tithoni & Aurora filius, Aethiopum rex, auxiliares copias Troianis mittens, ipsisq; succurrens, ab Achille occisus est. d ¶ Curulem uiam.) Occasione currus, à quo Achilles defiliens Memnonem interemit. Curulem uiam à ueteribus repertam allegorice dicit. Veteres, inquit, poëta & oratores hanc curulem, id est, tritam & communem uiam, hoc est, encomiorum rationem inuenerunt, quos & ego ipse sequor. Vel alia ratione sic: Et ego Pindarus ueterum more ex curru depugnare malo, quam ex nau: malo terrestri, quam nauali conflictu decernere. Hoc est, (allegorij enim & metaphoris frequens est Pindarus) & ego tutiori modo ueterum qui ante me heroum uirtutes extulerunt, exempla secutus, Alcimidem & maiores eius dignis euexi præconijs: & interim tamen uix periculum effugi, dum ab instituto excidens, ad Aeacidas sum deuectus. Atq; hoc est quod statim rursus allegoricòs adijcit, e ¶ Quæ uero ad pedem nauis.) Pes nauis est ipse temo uel gubernaculum uel clauus, quo dirigitur ac ueluti incedit nauis: hoc est, præsens tempestas animi gubernatoris angere solet. Hoc est, sum quidem latius fortasse digressus quam æquitas exigit, ut uel animi hoc meum ad afflictare possit. Cæterum hoc se de industria, non ex ignorantia uel inertia desinasse, sed suo iure & suapte consilio fecisse subindicat, dum subiungit:

f ¶ Ego uero uoluntario dorso geminum subiens pondus.) Metaphora à baiulis. Non inertia & ignorantia quadam hebetatus, inquit, alios heroës & amicos epinicio Alcimide admisceo, sed uolens & ex composito, quemadmodum & nunc & Alcimidam & Milesiam uictorem eius unà ad sidera usq; extollo. g ¶ Quintum hoc ad uiginti priora decus.) Hoc est, uicesimam hanc quintam uictoriam Alcimide, uigintiquatuor prioribus adiungens, & suis laudibus efferens. Ostendit autem uigintiquinq; uictorijs cum hac ultima, Alcimide illius ipsius genus illustratum esse.

h ¶ Duobus quidem floribus.) Alcimides & Timidas sortitò electi ut in Olympijs pueri ipsi cum pueris certarent, ad ipsum certandi tempus prima lanugine uestiti reperti sunt: quare à certamine sunt repulsi, quod puerilem iam ætatem egressi essent, & ex ephēbis excesserint. Hinc dicit, duobus floribus, id est, uictorijs procliuis fors uos orbauit: hoc est, ipsa pubes uestra in causa fuit, quo minus pluribus uictorijs augeremini, in Olympico nimirum agone. i ¶ Proinde non dissimilem.) Milesiam Alcimide uictorem à uelocitate laudans,

Delphini (qui pernicitate sua omnes marinas
belluas antecellit) comparat.

» **P** Arcarum mente profundarum asse-
 » strix Ilithyia, præpotentis Iunonis fi-
 » lia, liberorum procreatrix, imploran-
 » tium uoto numen tuum ad sis. ^b Tua si-
 » quidem destituti ope, neq; lumen, neq; ^c nigram
 » uidere noctem, ^d nec sororem tuam Heben, mem-
 » brorum ornatu splendidam, adipisci potuimus.
 » ^e Neq; omnes ex æquo æui nostri uitam transi-
 » gimus. Aliæ enim res, alio nos iugo à felicitate
 » separant. ^f At uero tua ope Thearionis filius ab-
 » solutus redditus Sogenes, gloriosus etiamnum
 » quinquerij nomine cantatur.

E NARRATIO.

Argumen-
tum.

Hoc encomio Sogenem Aeginetâ quinquerctionem, qui uicit quinquerctio, ab ipsa uictoria, primum natiuum uel à natiuitate, Ilithyæ beneficio, adiectum et insitum ei robur deuenerans, laudat: à patria Aegina, et à consequenti uictoriam præconio. Deinde ad laudem poëtices, qua uirtus et insignia facta prædicantur, excurret: docta et eleganti digressionem usus, qua miris certe modis poëticen, Homeri maxime, effert. Post à patre Thearione, apud quem ipse Pindarus hospitem egit. Postremo Nemeû Iouem efferendo ad Acacû et Herculem descendit, et amicos et hospites: perinde ac in huius hymni œconomia planum fiet. Tum à uicina. Estq; hic hymnus, cum ob pias sententias, quas subinde congerit et coaceruat, tum ob insigne encomium literarum, poëtices potissimum, ex omnium præstantissimis unus. a ¶ Arcarû mente profundarum.) Ilithyian hic uocat, quam Olympiorû ode sexta Eleutho appellauit, Latini Lucinam uocant, quæ parturientibus opem fert, et laboranti in partu foetura succurrit. Eleutho dicitur παρὰ τὸ εἰς πικρὸς αἰσιν ἐλθὼν, quod ad parturientes accedat. ἐλθὼν uero παρὰ τὸ ἐλὶ τῆς αἰσιν, τὸ τῆς ἐπικλῶν, hoc est, ab aduoluendo. ἐλὶς enim est uolueres, quemadmodum

modum fufum uolutatur, ut eft apud Ariftophanem in Βατράχοις, ubi uicina quæ gallum gallinaceum fuum amiferat, fufum εἰς εἰς εἰς εἰς εἰς τοῦ χερσὶν. prioris ſyllabæ multiplicatione ipſam fuſi & uolutionē & tractationem exprimens. Lucina ideo Latinis, quod lucem recenti factui adſerat, ſeu eundem in lucem proferat. Hanc Parcarum ſociam fingit, hoc eſt, diuinæ providentiæ comitem, Iunonis filiam, ſororem Hebes, id quod & Heſiodus in Theogonia ſentit. Quod ſi per Ilithyian hanc diuinæ providentiæ & ſapientiæ poteſtatē accipiamus, pia erit, nec à noſtra Chriſtiana religione ſententia remouenda. Diuini enim numinis ſapientia omnium creaturarum uerè eſt procreatrix. Hanc iam inuocat, ut adſit omnibus eius opem implorantibus. χημὰ eſt, quod Græci Ἀλεκτρ., autore Lupo Rutilio, appellant. b ¶ Tua ſiquidem ope.) Potentiam & uires Ilithyie enumerat : quæ ſunt, quod citra eius auxiliū nemo uitæ officio & gratia fungi poteſt. c ¶ Nigram noctem.) Eſt metalepsis: id eſt, opacam. d ¶ Nec ſororem Heben.) Pindarus hic ſimul ſabule μυθολογίαν adneſcit. Non poſſumus, inquit, citra tuum ò Ilithyia beneficiū ſororem tuam Heben adipiſci. Hebe pubertatem ſignificat. Pubertas ergo ſoror eſt Ilithyias: id eſt, diuinæ providentiæ poteſtate, ad ipſam pubertatem ex infantilis ætatis ſordibus promouemur. Fingitur et à poetis, Heben ante raptum Gannymedem deorum immortalium egiffe promam, & in promendo nectare miniſtram : quod ſuperi æternam ſecum pubertatem, hoc eſt, optimum ætatis florem retineant, nullo æuo marceſcant. Orditur autem ab Ilithyia, ob eam cauſam, iuxta Ariſtodemi ſententiam, quod pater Thearion proueſtoris iam ætatis, Ilithyian inuocarit, ut ſibi prolem daret : poſtq̃ eam precationem & inuocationem, filium illum Sogenem ſuſtulcrit. Hinc Pindarum à Lucinæ imploratione & laude duxiſſe hic principium. Et quanquam hæc Ariſtodemi, Ariſtarchi diſcipuli, ſententia, alijs aliam producentibus, optima uideatur, eſt ego tamen quorū opiner Pindarum, inuentiois copia & ubertate ductum, ad Lucinæ ſeſe numen contuliſſe, ob inſignem uel natura Sogeni inditam ad dimicandum agilitatem & fortitudinem. Nec opus eſſe hoc exordium, cæteris non diſſimili robore pollentibus accommodari oportere : quandoquidem pauperis ingenij eſſet, una in diuerſis encomijs exordij formula uti. e ¶ Neq; omnes ex æquo.) Non omnibus eandem felicitatem obtingere : uarijs uaria eſſe uitæ genera : non omnibus conſummata felicitatem, uel etiam robur membrorum obueneri : licet in encomio Helenæ Theſea omni felicitate perfectum Iſocrates confirmet, ſed αὐξήτικώς. Atq; hac ſententia facit πρὸς τὴν γαστέρα ad ſequentem Sogenis laudem. Non omnibus, inquit, datur quod & Thearioni & Sogeni conceſſum eſt. Vt maiorem uiſtoris uirtutem reddat, ſubindicat, non

omnibus, imò paucis consimilem felicitatem obuiam sese præbere. Estq; iuncta præoccupatio, quæ rationem reddit, cur non omnes ex æquo ab Ilithyia mortales ita foueantur primū, ut & uirtute & robore, aduiores facti, ex æquo præemineant. f ¶ (At uero tua ope.) Applicat exordium ad institutū, & ipsum uictorem Sogenem. Tua benignitate effectum est, inquit, ut Sogenes ob quinquertij uictoriam inter quinquertiones celebretur: à quinquertij uictoria primum eum euehens.

ANTISTROPHE, COLON XII.

¶ Is^b hymnorum amantem urbem bellicosorū
 Aeacidarum incolit, c qui & animum certaminis
 non ignarum in administratione reipublicæ suc-
 cessorem potius uoluerunt. d Porro si quisquam
 » fortunata gesserit, mellitam is, Musarum fluentis,
 » occasionem dedit. e Magnæ sanè celebrandæ uir-
 » tutes, tenebris obsitæ sunt. f Sedenim bonis ope-
 ribus speculum uno modo nouimus, si quis me-
 moriæ præclara redimicula habentis gratia, la-
 borū præmia inueniat, g ex inclytis carminū odis.

a ¶ (Is urbem.) A patria Aegina Sogenem laudat. b ¶ (Hym-
 norum amantem.) Propter uictores Aeginetas, qui carminibus & epini-
 cijs celebrantur. c ¶ (Qui & animum.) Aeginetæ uel Aeacidae, ani-
 mum uictoria quinquertij consummatum habere uolunt: amant quinquertium.
 Nam & Peleus πρῶταθλον reperisse dicitur, ut Scholia tradunt.

d ¶ (Porro si quisquam.) A consequenti uictoriam laude. e ¶ (Mac-
 gnæ sanè uirtutes.) Virtutes non iuuare alios, neq; suos etiam possessores, nisi
 celebrentur doctorum hominum scriptis. Digressio est ad laudem literarum, po-
 etices tamen potissimū. Virtutes, inquit, obscuræ sunt & prorsum ignorantur,
 nisi sub oculos & poetarū & historicorum scriptis ponantur. Quare uictor et
 si facto & fortitudine & triumpho suo luceat, longe tamen maior fit, si uirtus
 eius uel encomio, uel hymno exornetur, & posteritati consecratur.

f ¶ (Sedenim bonis operibus speculum.) Quid præstent insignibus he-
 roum factis, egregia cum scripta tum poemata. Comparat autem ea speculo
 μεταφορικῶς καὶ συγκετακῶς. Quemadmodum in speculo formā &
 pulchritudinē quisq; suā contuemur, uel etiam diuersum: ita poetarum & histo-
 ricorum

ricorum scriptis, insignia facinora, memoria & imitatione dignas uirtutes, digna exempla perspicimus, obseruamus, animaduertimus: id quod & Liuius in præfatione 1. Decadis 1. lib. testatur. g ¶ Ex inclitis ergo carminum odis.) E Lyricis hymnis & alijs, quisquam laborum suorum præmia inuenit: id est, memorabilem factorum & rerum strenuè gestarum epænon, uel hymnum, uel encomion adsequitur: quo fit, ut sempiterna nominis eius gloria apud posteros uictura sit. Hymni enim sunt præmia laborum atq; uirtutum. Sunt qui hunc locum ad Pindari habendi studium & lucrum, quod ex hymnis suis expectet, referant: tunc, quemadmodū primo uerti, hic locus reddi potest, hunc ad modum: Si quis pro inclitis carminum odis (quæ sunt splendida uersantis memoriæ labores) inuenerit munera. Hoc est, noui quidem ita insignes heroës celebrare hymnis meis, ut ueluti in speculo, res illorum strenuè gestæ ab omnibus perspiciantur, modo aliquid muneris, aliquid præmij laboribus meis imperant. Quam sententiam, ei qui uoluerit sequi, liberum est. At prior honestior longe uidetur. Decet enim principes & primores liberalitatis non admoneri, ad quā suapte natura propensisse debebant, εἰ μὴ ὁ δὲ πρῶτος, ὁ δὲ μὲν ὁ σωφροσύνη, ἡ ἀρετὴ, ἡ μεγαλοψυχότης eis insit. Sed quid nō Pindarus admoneret principes & heroës liberalitatis erga literas, erga suos hymnos, quum eius hymni omnibus illorum diuitijs præstantiores fuerint, qui per tot secula, hodieq; durant, quum illi cum suis diuitijs euanuerint, nec de nominibus eorū quicquam posttati constaret, nisi Pindarus hisce suis illos odis celebrasset?

EPODOS, COLON VII.

“Sapientes gubernatores tertiæ diei futurum uentum didicerunt, neq; antea quæstus causa soluerunt.^b Et diues & pauper prope mortis tumulum cōmorantur. Equidem maiorem Vlyssis sapientiam^d propter suauisonum Homerū factam, quàm re ipsa fuerit, arbitror.

STROPHE II. COLON XII.

Quandoquidem mendacijs eius ac desiderabili arti, quædam adest grauitas.^f Iam & sapientia uel fabulis mentem suffuratur humanā.^g Nam plurima pars mortalium cæcam gerit mentem.

^bQuod si ipsam ueritatem cognoscere licuisset, non armis furiosus, fortis Ajax subter præcordia funestum infixisset ensen: quem optimum Achillis in prælio comitem, pro reducenda flauī Menelai coniuge, secundi Zephyri flatus celeri nauigio duxerunt

ANTISTROPHE, COLON XII.

» Ad Ilium urbē. ^kCæterū omnibus ex æquo
» Ditis fluctus aduenit, tamq̃ inglorium, quā ho-
» norificum inuadit. ^lEnimuero illi preciosi & cele-
» bres redduntur, quorum ^mpræclarā orationem
» adornat deus, adiutoribus uita defunctis. ⁿQuod
in Neoptolemo sanè perspicuum sit: qui ^oad in-
gentē sinuosæ terræ umbilicū peruenit, nuncq̃
^pin Pythiis campis situs est, ^qubi Priami depopu-
latus est ciuitatem, ^rubi Danaī etiam defatigati
sunt: ^sà Scyro quidem soluens ^tdeuiauit, ^uuenes-
runtq̃ Ephyrā palantes.

EPODOS, COLON VII.

^xMolossiaē quidē modico temporis regnauit.

^a ¶ Sapiētes gubernatores. ¶ Paradigma & gnome est, cuius applica-
tionem & Sogeni uictori, & alijs adiiciendam permittit. Est autem, siue ad
priorem uel posteriorem uersionem de speculo poëtices intelligamus, hoc serē
modo hæc accipiēda cōparatio: Quemadmodum prudens & exercitatus gu-
bernator, uentum qui perendie sit uenturus agnoscat, nec ante compositam tem-
pestatem sese pelago tradit: sic primores & optimates huius seculi longe antē
præmeditari debent, quid secum futurum sit, nempe quod breui ex hoc mundo
migraturi sint. Quare iuxta prospicere eos conuenit, ut præclaris rebus & uir-
tutibus apud posteros celebrentur: quod fiet, si insignibus huiusmodi Græciæ
spectaculis uictoriā reportent: iuxtaq̃ curent, ut à poëtis conspicui mortalibus
uel uenturis reddantur. Poëtæ autem dulcibus eos carminibus cōdecorabunt, si
ipsi non clausierint liberalitatis suæ thesaurum.

^b ¶ Porro & diues &
pauper.)

pauper.) Omnes ex aequo omnis status, omnis aetatis homines morituros: unde nihil eos praedarius, nihil melius ex hoc mundo ablaturos, atque uirtutū suarū cum apud contemporaneos, tum posteros praconium. οἱ δὲ χριστιανοὶ ἀγαπῶσι μὴ πᾶσιν ἀρετῶν, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς βροτοῖς, ἢ τοῖς ἐπιγινωσκουσιν, ὅτι καὶ αὐτῶν ἐγκώμιον, μάλιστα γὰρ ἄλλων μακροῦν μέγιστα τῶν ἀθανασίων, καὶ μισθόν, καὶ ζῶν, ὅς ἐστι χριστὸς ἰησοῦς ὁ δεξιὰ πατρὸς. ἐκείνου μόνου τιμῶσι, τὸν θυλαβόν τε καὶ προσκινῶσι. ὁρῶντες γὰρ ἀγαθῶν ὄντα ἀνοούμεν πάντες ἀπίστοι, καλῶς καὶ μήποτε μακρὸν τῶν ἀρετῶν αὐτῶν φιλεῖν διέτελεσαν, καὶ ἀμβροτον ζῆτον ῥυθνομα ἐσπείδασαν. καλίστην γὰρ τοῦτο καὶ τῇ πόλει μάλιστα σύμφερον αἶν. c ¶ Equidem maiorem

Vlyssis sapientiam.) In poëtices laude cōmoratur: cuius tanta uirtus est, ut clariore eos efficiat, quos depraedicandos suscepit. Sic Vlysses Homeri poëtica maiorem, quā erat, factum. Vnde et ad amorem et honorem poëtices, cum Sōgenem tum alios heroēs inuitat. d ¶ Postquā ē sublimitate Homeri.) Confirmat quod proposuit. Tanta est maiestas Homericæ carminis, ut hoc potuerit. Ita uero Homerum laudat, ut et suam Lyricen ab hac laude non excludat. e ¶ Et mendacis.) Purgat fabulosam Homeri partem. Tantus est Homerus, ut et eius fabulis grauitas adsit. f ¶ Iam et sapientia.)

Alia est gnome, (nam hic uarias gnomas, seu Hyacinthos, Smaragdos et Saphyros congregat) qua ostendit, quantum effici possit sapientis hominis fabula, nempe quod humanam eam mentem permoueat. g ¶ Quandoquidem pluri-
ma pars.) Ratio est, quæ fabulis etiam persuadere mortalibus possint: quia cæca sunt mortalium, inquit, mentes. h ¶ Quod si ipsam ueritatem.)

Exemplo Aiæ Salaminij probat cæcum esse hominibus cor. Nihil cæca esse homini mens, inquit, non suo sese gladio traiecit Ajax, qui propter arma Achilles sibi per Vlysses adempta, furore correptus, suo telo incubuit. Huius factum elegantissime describit Sophocles in Aiæ μᾶσι γοφώρῳ. i ¶ Quæ optimum.) Quomodo Achillem secutus sit, pro reducenda Menelai coniuge Helena ex Ilio, digrediendo subijcit. k ¶ Cæterum omnibus.) Repetitio superioris sententiæ. Quia omnibus, ut antea dixi, ex aequo moriendum: ideo cunctis celebritati, potissimum insignibus claritudinis genere uiris, studendum, emittendumque, ut immortale quoddam decus post se relinquant.

l ¶ Enimvero illi preciosi.) Sententiā est, qua indicat, quomodo celebriores principes ipsi fiant, et uirtute insignes heroēs. Est autem accipienda per descensum à genere ad speciem, uel à catholico ad mericon, ut Vlpiani in Demosthenem uerbis utar. Omnes quidem celebriores redduntur, quorum in-

clytam famam propagat Deus: illi uero potissimū clari habentur, quos uel post adiutorum suorum, hoc est, parentum fatum seu obitum, Deus euehit et præclaris factis extollit. Nam quod per adiutores Scholia Eurypyli sodales, et Aristarchus Hectoris adiutores hic intelligant, utpote quos Neoptolemus deuicert, nō omnino mihi probatur: quandoquidem uniuersalis sententia, nō apte, nī fallar, uni rei obscuræ adhuc tribuatur. m ¶ Teneram prudentiam.)

αἰετοῦ λόγου, tenerum sermonem, delicatā orationem. Scholia intempestiue tropum querentia, per λόγου encomia, per Deum poëtas intelligūt: sed hoc loci ualde incōmode. n ¶ Quod in Neoptolemo.)

Confirmat sententiam Neoptolemi exemplo. Neoptolemus autem Achilles filium, post parentis sui obitum celebrem redditū ait, idq; diuino beneficio. Atq; hæc adducit, quasi et Sogenes post patris etiam sui Thearionis uictoriam sit illustris redditus. Est enim ingens prudentiæ, et magni consilij argumentum, post fata patris sui aliā quæ magnifica conari, altāq; petere: ad quæ patris auxilio facilior aditus erat. Quir autem Neoptolemi et non alterius cuiusdam principis hic mentionem facit? quia est de stirpe Aeginetarum: ad Aeacium enim usq; genus eius refertur.

o ¶ Ad sinuose terræ umbilicum.) Delphos in medio sitas orbis in Pythijs annotatum est: quam insulam hic per sinuose terræ umbilicum intelligit.

p ¶ In Pythijs campis.) Locū quo humatus sit, explicat. q ¶ Vbi Priami urbes.) Res gestas Neoptolemi adfert. Post excidium Troiæ Delphis sepultus est, inquit. r ¶ Vbi et Danaï.) Amplificat à reliquorum principum, qui simul Ilium exciderūt, manu. Non uulgaris res, nec humilis, uel abiectus labor est, à Neoptolemo dirutam Troiam, apud quam tot insignes principes extrema sint passi. Nō quod solus Neoptolemus exciderit Ilium, sed quia ad patriam et maiores Sogenis pertinet, ideo, ut dixi, huius hic reminiscitur.

s ¶ A Scyro quidem soluens.) Scyros insula est, Stephano autore, quā olim Pelasgi et Cares inhabitauerunt. Vt Plinius refert, una ex Cycladibus, antea Syphnus, Meropia et Acis appellata. t ¶ Deuiauit.) Enallage numeri est: à singulari enim ad pluralem suo Pindarus more ascendit. Deuiauit, uenerunt, pro uenit Neoptolemus. u ¶ Veneruntq; Ephyræm.) Quatuor Ephyras hic Scholia recensent, quarū prima est Epyri urbs, quæ et Cichyros à Cichyro Merme filio dicta est, atq; hæc etiam Corinthus nominatur: altera, Theffaliæ: tertia, circa Melin, cuius Hippas meminit: quarta, Thessprotarū oppidum. Stephanus plures Ephyras colligit in Arcadia, Campania, Italia, eiusdem nominis oppida esse tradens. Frustrarium hic est adscribere, quomodo alij eum qui uicisset, et uictoriæ munus in Sogenen transulisset, Epirotam gerere, nomine Telemachum fuisse senserint. Alij, ut Aristarchus, alipten Sogenis

nis

his hoc nominis gessisse putat: ideoq; poetam ad Achillis Neoptolemium, ne-
minis similitudine excurrisse. Discerpitur enim hac ratione potius, non expli-
cabitur Pindarus. Nec enim unctoris nomine, sed Sogenis Aeginetæ gratia huc
excurret: quandoquidem Achillis illa proles etiam ad Aeginetarum sanguinem
pertineat, ut paulò ante subindicauimus. x ¶ Molossia quidem.) Mo-
lossia Epiri regio est. Stephanus *μολοσία* simplici *σῖγυα* legit. Apud huius
loci populos Molossos, Plinius Dodonæi Iouis templum esse scribit. Scholia
hanc regionem à Molosso Neoptolemi filio appellatam testantur: unde retro-
grada narratione uti Pindarus putant, quandoquidem non à patre, sed filio illi
regioni nomen sit. Sed præstat per Molossiam illam Arachti fluminis locum, uel
Dodonam intelligere, quàm Pindarum inertie arguere. Vel sic huius loci ex-
plicatio constituenda, ut dicamus Pindarum regionis nomen accepisse, nò quod
habuerit regnante Neoptolemo, sed eam nomenclaturam adduxisse, qua post
fata Neoptolemi, cum à Molosso filio, tum posteritate fuerit celebrata.

“Sed genus eius regium ferre honorẽ semper
consuevit. ^bProfectus Delphos bona Troiæ di-
repta secum tulit, illic in sacrificiorum pugna, gla-
dio cuiusdam infelicitè cæsus succubuit.

STROPHE III. COLON XIII.

“Vnde supra modum Delphici xenij præfe-
cti grauari sunt: ^ased fatum illud ei reddidit. ^cO-
por-tebat enim quẽdam intus in uetustissimo sal-
tu ab Aeacidis regem apud fortunatã Apollinis
domum esse, sac heroicis te apparatus immola-
tione abundantibus, iustum speculatorem habi-
tare. ^gAd bonam uero causam ^htría hæc uerba sa-
tisfecerint. ⁱNec mendax rebus testis præsidet.
^kEt tuorum & Iouis filiorum Aegina, arduũ fue-
rit mihi enarrare,

ANTISTROPHE, COLON XII.

Vnà cum lucidis uirtutibus peculiarem nego-
ciorum uiam, quæ domi uestræ splendidat. ^lSed

enim requies in omni opere dulcis est. Nam &
 mel, dulcesq; Venerei flores satietatem habent.
 Natura autem singuli à singulis distamus diuer-
 sa uiuendi ratione, dum aliq; ad hoc, aliq; ad aliud ra-
 piamur: unum autem omnia consequi impossi-
 bile. Nec habeo quo de pronūciem, quod ad sta-
 bilem usq; finem hoc fatum porrexerit, ut omnē
 prosperitatem recipiat. Tibi uero decentem fe-
 licioris successus opportunitatem Thearion

EPODOS, COLON VII.

Impertit fatum, bonorū audaciam accipien-
 ti prudentia mentis non deficit. Hospitē equidem
 ago, nihil obscuri apud me conuicij detinens.
 Enimuero ceu aquae fluenta in charum uirum
 ducens, encomio parato ad supera conuexa eue-
 ham. Atq; hæc non incōmoda bonis uiris mer-
 ces debetur.

a ¶ Sed genus eius regium &c.) Laus est à duratione regni apud pos-
 teros Neoptolemi. Etsi Neoptolemus paruo temporis interuallo in regni fasti-
 gio perseuerarit, regalia tamen sceptrā posteris eius diu permansere.

b ¶ Profectus Delphos.) Vt mortem oppetierit Neoptolemus. Quum
 sacrificaret Delphis, essetq; cōsuetudo, ut Delphici heroēs, sacrificia illa ad sese
 acciperent: Neoptolemus eos ne facerent hortatus est, sed fortasse Apollini inta-
 cta relinquerent: unde à quodā ense traiectus occubuit. c ¶ Vnde supra.)

Non fuisse gratam Delphicis heroibus mortem Neoptolemi ostendit, qui xe-
 nijs, hoc est, muneribus & sacrificijs præfetti erant: seditiose enim interfectus
 erat, ut Scholia subindicare uidentur. d ¶ Sed fatum ei.) Interitum

Neoptolemi celebrans, diuina ipsum prouidentia cecidisse confirmat: nimirum
 ut diuinus & pius heros in diuino Apollinis templo cubaret. e ¶ Opor-
 tebat enim quendam.) Altera causa est, quor cæsus sit Delphis Neoptolemus,
 ut ex diuina Aecidarum stirpe aliquis illic esset. f ¶ ἡρώϊα δὲ προ-
 πᾶς. Ac heroicis.) Tertia causa. Ideo cæsus est Delphis, ut ageret spectato-
 rem sollemnitatum & festiuitatum & sacrificiorum, quæ Delphis agerentur &

immola-

immolarentur, ut qui iustus esset fide & religione spectator. Fiebant aut Delphis munera hospitalia, ad quæ Apollo ipse heroës uocabat. Huic solemnitati letale erat quempiã interesse, qui & ipse non purus heros existeret. Quare nunc iure spectator semper eorum festorum & sacrificiorum post fata Neoptolemus permanet.

g ¶ Ad bonam uero causam.) Parenthesis est, qua simul anticipat obgannientium calumniam. Si quisquam est qui putet indignum tanto heroi cadem, nec in laudem hoc ei cedere, quandoquidẽ fuisse honestius ad Epirum illum suam reuerti incolumen: Iusta, inquit, causa est, in qua uersor, & celebris, ideo non eget multa defensione: satis enim factum est illi per tria uerba. h ¶ Tria uerba.) Hoc est, per tres causas, quas reddidi. i. s. interitus non est incelebris, qui primo fato cupiam contingit. Deinde, qua fit ut quispiam diuinæ stirpis heros, in Apollinis templo excubat, non est ingloria mors. Postremo, quia solenni ritui & sacrificijs iustus speculator adest Neoptolemus, igitur & honeste, & diuino fato Delphis occubuit. Neq; caullari potest aliquis, hanc ei mortem ignominiosam, quæ potius æternum ei decus peperit.

i ¶ Neq; falsus testis.) Neoptolemũ & ueracem & grauem rerum quæ Delphis aguntur, semper cum testem tum spectatorem esse. k ¶ Et tuorũ & Iouis.) Epilogus rerum Neoptolemi cum apostrophe ad Aeginam. Reuocat sese ad institutum, fieri non posse adfirmans, ut Aeginæ & procerum eius magnifica & admiranda recenseat. l ¶ Sedenim requies.) Sententia est minime ignobilis, qua sese à nimia & æquo prolixiore digressione abstrahit. Omnium rerum, inquit, est satietas: quare nõ ab re fuerit me in parecbasi quoq; mediocritatis rationem habere. Imitatur autem Homericum illud, πᾶσι τῶν μὲν κῆρ & βῆ καὶ ὅπνυ λαγνύτε καὶ μέλιτ. &c. m ¶ Natura autem singuli.) Non omnium esse idem studium, non omnibus eandem felicitatem, inõ nemini mortali in hac uita consummatã beatitudinem obuenire: quemadmodum & ille ait:

- Dicitq; beatus,

Ante obitum nemo supremãq; funera debet. Qua sententia digressionem cludit, & ad institutum uiam præstruit. n ¶ Tibi uero decemtem.) Et si nemini consummata in hac terra felicitas cõtingat, attamẽ, inquit, õ Thearion (est autem is pater Sogenis uictoris) tibi satis, nimirũ pro homine, prosperioris fortunæ obtigit, qui in senectute filium tuum summo uictoriæ honore ornatum uideas: quæ res senio tuo nõ modicum leuamen est. o ¶ Bonorum audaciam.) A prudentia & fortitudine Thearionem laudat. Prudentia inuenit quod aggrediare, fortitudo & audacia quod inueneris aggreditur.

p ¶ Hospitem equidem ago.) Laudis suæ sinceritatem cõmendat patri

z

ex filio. Qui non sum ciuis Aegineta, sed hospes, peregrinus & alienus illi, hospesq; Aeginetas laudo, à cæco uituperio, hoc est, ab inuidia sum alienus. Nemo mihi inuidebit, nemo uirtuti meæ parum æquus erit, perinde ac in republica, alter alterius dexteriore fortuna maceratur, propterea quod honestum & pulchrū atque ad eò uirtutes extollam. Vel, alia ratione: Quia hospes, alienus, nec Aeginæ ciuis sum, ideo neminem uituperabo, nulli cōuicium dicam: sed laus mea candida erit & sincera: neq; quisquam mihi obicere poterit, quod ex affectu, uel te uel alium ò Sogenes commendem, quum non sim Aegineta, pauciq; admodum Aeginetarū mihi perspecti sint, nec multorum sint mihi mores explorati. ¶ Ceterum ueluti.) Comparat encomium suum Pindarus aque fluentis, uel aque ductibus, uel siphonibus. Vt arbores & plantæ, aque fluentis irrigantur, uires & succum accipiunt: sic uirtutibus eximij uiri, poetarum præconijs fouentur, & feliciores & beatiores redduntur.

STROPHE IIII. COLON XII.

“Prope me uero existens Achæus quispiam
super salum Ionicum habitans, de me non con-
queretur. Nam & hospitali iuri confido. Sed &
inter populares contribules meos oculo dextrū
uideo, neq; super me cæteros erigo, omnia uiolē-
lenta remouens à pedibus.^b Et quod subsequetur
tempus, utinam lætum ac tranquillum accedat.
“Qui coram hoc didicerit, is recensere poterit,
an ne ad carmen ueniam falsum sermonem prolo-
quens.^c Hospitali patriæ Sogenes^d deiero, me nō
ultra fines progressum: ceu sagittam ferreis ge-
nis miram, excitare tibi

ANTISTROPHE, COLON XII.

Celerem meam linguam, f qui ceruicem & in-
trepidum robur tuum ē palestrica eduxisti, pri-
usquam ardenti soli membra tua inciderent.^g At
si labor erat, maior tamen laus ē uictoria surgit.
^h Sine me si quid sublimius inueni, gratiā uictori
adferre,

adferre: 'neq; sum enim adeò difficilis, hoc ut nō sponte faciam. ^kTu uero facile quiddam de sacris coronis ordire Musa, inq; æs & ebur aurum con glutina, amabilem pariter roris marini florem decerpens.

a ¶ Prope me uero existens.) Purgat sese rursus Neoptolemi nomine. Achaia autem in Epiro sita est, unde uel Neoptolemū ipsum, uel Epirotas, uel Dodonæos, uel Molossios intelligit. Accusabatur uero Pindarus, quod Neoptolemum propterea Delphis cecidisse affirmarit, quia pro pecunijs Delphicis sibi conquirendis certarit: unde excusat se Pindarus, sese hoc non dixisse, ceterum quod sacrorum nomine Delphico Apollini decretorū pugnarit. Et hic morum suorum puritate uates profert. Neq; Aeginetas maledicentia prouoco: nō illos laceſſo, amicos & hospites ueteres Thebanorū: neq; Epirotas, uel ipsum Neoptolemum temere irritō, neq; ciues meos exaspero: mecumq; hoc studium est, ut omnibus placeam, ut omnibus humanus sim, cunctis arideam, nemini uel uerbo, uel opere grauis sim, neminem contemnā, nulli me præferam, nemini iniurius, tantum abest, ut in clarissimi principis Neoptolemi umbram sæuiam.

b ¶ Et quod subsequetur.) Deſis est & Ὀυχός. Faxit Deus, inquit, ut & residuum mihi uitæ spatium incolume & integrum ab omni odio, inuidia, & bonorum uirorum notatione liberum remaneat, æque atq; hætenus me integrū seruauī apud Aeginetas, apud Epirotas, & ciues meos Thebanos quibus cum uiuo. c ¶ Qui corā hoc didicerit.) Hoc est, ciuis & familiaris quispiam, cui mores mei perspecti fuerint, certum dicere testimonium poterit, num hic uera loquar an ſecus. Innocentiam ita suam uel ciuium Thebanorum testimonio comprobans.

d ¶ Hospitali patriæ.) Ὀυξιδία πατρίδα. Alij hospitalem patriam interpretantur, quod Pindarus Aeginæ sæpenumero hospitalitatē celebret. Alij Ὀυξιδία uocatiuū faciunt, referentes ad Sogenē, quasi ille à quodam Euxeno, maiorum suorum uno descenderit. Vtrum iam accipiatur parum refert. e ¶ Deicero me non ultra finem progressum.)

Sogeni sese purgat, quod hac digreſſione modum non exceſſerit: metaphora à quinquertionibus sumpta, qui iaculum quo sunt robore præditi ultra scopum proijciunt. Ego tela mea ultra metam quinquertionum instar non miſi. Porro hoc hymno meo adueni, ut celeri mea lingua, laudes etiam tuas expedite concinerem, ac sagittæ in morem quæ in præfixum scopū mittuntur, encomion hoc ad uirtutes & egregia tua facta dirigerem.

f ¶ Qui ceruicem & intrepidum.) A uictoria eum celebrat, & laudi eius in primis adſcribit, quod uictor

riam obtinuerit, priusquam membra eius solis ardorem & sudorem sensissent: hoc est, quod ipse in quinquertio per iaculum uicit, ideoq; coronatus sit, quum nemo reliquorum uoluerit eius cum fortitudine porro congrédi. Itaq; celeriter eum uicisse ait, nec ad luctum & alias quinquertij species uenisse: hincq; factū, quod non admodum eo in certamine sudore sit persusus. g ¶ At si labor erat.) *ἡγομελογία*. Victoria quidem tua labore non caruit, sed laborem cum ipsa uictoria uoluptas & dulcedo compensauit. h ¶ Sine me.)

Deesis est. Rogat autem Sogenem ut hymnum hunc non inepte conscriptum, sed sublimiori quadam uena, admittat. i ¶ Neq; enim.) Ratio est cur hymnum admittere debeat. Laudat autem sese ipsum Pindarus, ab amoenitate & facilitate odorum suarum. Non asper sum, inquit, in pangendis hymnis, sed iucundus & placidus. Profilit autem per enallagen personarū, à secunda persona ad tertiam. Sine ò Sogenes, ut tibi eximium hymnum pangam: tantum enim uult dicere. k ¶ Tu uero.) Musam inuocat, ut præclara quædam inchoet: et si hætenus minora protulerit, nūc maiora adferat in gratiā uictoris: hoc enim uult dum æs, ebur, et aurū, insignes flores coronis intertexi cupit, & orat.

Est autem hæc Pindari textus series: Ordire, inquit, Musa coronas plectere, ac facile conglutina seu connecte aurum, æs, ebur, florido simul marini seu pontici roris decerpto flore. Summa, Musam inuocat, ut coronam textat uictori ex auro, ere, ebore, & florenti marini roris flore. Vbi hoc animaduertendum, marinum rorem hic non esse, coronariam illam herbam, quæ Latine Ros marianus dicitur: Nam ea Græcis *λίθωνωρίς*, à thuris odore nominatur. Nusquā enim apud medicos græcos ros marinus, *ποντία ἔρση*, quod ego sciam, eadem significatione, qua Latinis est ros marinus, appellatur. Caterum periphra stice eum qui ex mari colligitur florem intelligit. Et quanquā ros marinus inter coronarias censeatur, nō ad cō res preciosa erit, rorem marinum coronæ ex auro, ebore, æreque constanti, intertexi. Porro dum *λείριον αὐθιμον* præmittit Pindarus, non hic lilij etiam flos, quod *κείριον* & *κείρανθιμον* & *λείριον* à Dioscoride dicitur: quanquam enim *λείριον* proprie lilium sit, propter sub iunctos à Pindaro genitiuos, *ποντίας ἔρσης*, qui ab eo accusatio dependet, lilium esse nequit. Quare interpres coniectura ductus, Coralium esse putat: quod dum in profundo maris est, tenerum apparet, instar roris: ubi uero extractum fuerit, & à sole uerberatū, lapidescat. De quo Dioscorides: Maris creditur planta, solidescere autem tum, quum è profundo maris extractum fuerit, & extra mare collocatum, uel tinctum uel fixum fuerit, ueluti à circumfuso nobis aëre. Hanc è mari originem eius, ipsum *ἐτυμον* sub oculos ponit. Nam *κρηταίου*, ueluti *ἡ τῆς ἁλὸς κρητὰ*, hoc est, maris tonsura uel caesaries uel coma.

coma dicitur. Et quia apud Pachynū Siciliæ promontoriū optimū inuenitur, satis apparet ei lapidi, à Grecis hanc primum inditam nomēclaturā. Ad quam etymologiam Scholia respicientia, καράλιον scribunt, & non κοράλιον, ut uulgò appellatur. Qui hoc loci purpurā intelligunt per λέειον ποντίας ἐρσος αἰθέριον, sua opinione & ratione feruntur. Enimvero quia Curatio apud priscos magnum inter gemmas precium & ingens autoritas steterit, & non modicum ornamentum gentibus fuerit, eorum sententiæ accedo qui hic Corallium intelligendum esse putant. Rogat ergo Pindarus, ut Musa coronas uel ferta uictori Sogeni texat, ex ære, ebore, auro, & corallijs: hoc est, ut preciosum, uariēq; & præclare ornatum & concinnatum hymnum pangat.

EPODOS, COLON VII.

“Iouis quoq; non immemor, circa Nemea celebrem diuinarum laudum copiam collige quiete.
 b Regem uero Deūm in eo solo sacra prædicare uoce decorū est. c Aiunt enim Aeacum à Ioue sub maternis genibus esse plantatum,

STROPHE V. COLON XII.

d Meæ quidem felici patriæ adiutorem ô Hercules, tibi uero alacrem & hospitem & fratrem.
 „ e Quod si homo hominis opera fruitur, f quidnā
 „ uicino, intensa mente suum uicinū redamantem,
 „ esse dixerim? nempe omnium summā lætitiā.
 g Sin idem uicinitatis munus dñi exhibeant, tecū
 ô Hercules, qui Gigantes domuisti, feliciter cum patre suo uixerit Sogenes, beatè prædiuitē atq; diuinam maiorum suorum urbem curans.

a ¶ Iouis quoq; nō immemor.) Apostrophe est ad seipsum: nā μεμνη-
 μὸν & masculina uox, ad Musam referri nō potest. A Musa igitur ad se seipsum
 adhortationem transfert. Mi anime, inquit, ne sis immemor diuinarum laudum
 circa Nemeam: hoc est, copiose & exuberanter Nemeum Iouem prædica, ob
 uictoriam quā Sogeni Nemeonicæ impertijt. b ¶ Regem uero Deūm in
 eo solo.) Proponit Iouem in ea terra, Nemea uidelicet, dignum laude esse, &

rationem statim subiungit. *c* ¶ Nam aiunt à Ioue.) Propterea est lau-
dandus potissimum Iupiter Nemeus, quod ab eo Aeacus sit progenitus, nō qui-
dem Nemea, sed in Aegina: siquidem Aeginae Nymphæ, à qua urbi nomen in-
ditum, & Iouis filius est Aeacus Aegineta, à quo tot insignes heroës descende-
runt, ut in prioribus hymnis satis præmonstratū: à maioribus uel primis patriæ
uictoris principibus, ipsum Sogenem extollens. *d* ¶ Mea quidem.)

Quomodo Aeacus est adiutor patriæ Pindari, quum hic Thebanus, ille uero
Aegineta fuerit? Ipse sese explicat, dum statim per apostrophē ad Herculem
orationem transfert. Ideo est adiutor Thebarum, quod Herculis Thebani &
amicus & hospes extiterit, ac ueluti frater. *e* ¶ Quod si homo.) Si ho-
mini homo Deus, ut prouerbium habet, quantum cōmodi è bono uicino, uicia-
nus bonus habiturus est, si sese mutuò dilexerint? quasi dicat, plurimi.

f ¶ Quidnam? nempe.) Subiectio est: suæ enim interrogationi respon-
det. Gnomē autem hanc ideo hic attexit, quia Herculis uicinum Aeginae So-
genem dicit, ut qui inter templa atq; delubra Herculis commoretur. Quantum
autem bonum sit candidus uicinus, & quantum incommodum uicinus malus,
Hesiodus sub apricum statuit, dum inquit:

πῆμα γὰρ οὐ γέτωρ, ὥς κ' αἰ γὰρ οὐδὲ μὲν ὄντα.

Argumentum ergo laudis à uicinia ductum est. *g* ¶ Porro si idem uici-
nitatis.) Hoc est, si dii ita cōmodant hominibus, quibus uicini fuerint, ut homo
homini, uicinus uicino: plurimum emolumentum abs te & Sogenes & pater ac-
cipiunt, uicinitatis nomine.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Postquam ueluti in quadrijugis curribus in
delubris moratur, utrinq; tua manu circumdatus.
^b Te decet ô felix Iunonē & maritū eius placare,
^c cæciamq; filiam. Tu rerum latentium, adeoq; im-
peruestigabilium uim præstare mortalibus po-
tes, si eis non instabilem fortitudine uitam cum
pubertate iungas, claræq; senectuti felicia tribu-
as, pueris & iuuenibus semp iuuenū fungentibus

ut filij fia-
liorum.

EPODOS, COLON VII.

Officio & nunc & posthac melius. ^d Quapro-
pter

pter animus meus nunquā admittet, ut indecen-
tibus Neoptolemum sermonibus pingat. Quæ
terq; quaterq; iterata, dubium liberis ingerunt.
At frustra nugatur Iouis Corinthus.

a ¶ Postquam ceu in.) Exponit quomodo sit uicini Herculi Sogenes
idq; comparatione. Vt currus mediū temo transit, sic Sogenes ex utraq; parte
delubris tuis fultus est, utrinq; te uicinū habet. b ¶ Te decet ô felix.) A de-
centi hortatur, et orat Herculem, ut Iouem, Iunonem et Minervam propitios
et Sogeni et posteris eius reddere uelit, atq; intercessorem agere Sogenis et fa-
milie eius nomine apud superos, ut semper in suo quo fungantur honore per-
maneant.

c ¶ Cæsiāq; filiam.) Minerua est, quæ à cæsijs, hoc est,
glaucis ac ueluti cœlis oculis conspicua est. Et quia bello præfectam deam et
bellicosam poëtæ cōminiscuntur, uel ipso uultu seueram esse decet: ideo apte
glaucus oculis Mineruæ colos tribuitur, ut uel ipsis oculis hostem terrere uideatur.
Atq; hanc precationem, ueluti perorationis uice adijcit.

d ¶ Proinde
animus meus.) Quia, ut Aristodemus tradit, referentibus Scholijs, Pindarus
ab Aeginetis accusatus erat, quod in pæanibus suis uideretur Neoptolemum
notare, ceu sacrilegij et prædæ causa Delphos profectus esset, eamq; ob cau-
sam occubuisse, (Erat autem grauis Aeginetarū infamia, talia de diuino ipso-
rum principe spargere) ideo sese hic postremo, quemadmodum et supra, pur-
gat, ueluti uelit Aeginetis persuasissimum esse, se nihil unquam tale quiddam in
animum induxisse.

e ¶ Quæ terq; quaterq;.) Correctio est sui ipsius.
Sed quia eiusdem rei crebram repetitionē exosam habent mortales, ideo præ-
stat me hic etiam desistere, ne inanis nugator esse iudicer.

f ¶ µαλ' ὑλά-
νας.) Qui frustra blateronem et locutuleium agit, παρὰ τὸ μᾶλ', καὶ τὸ
λαλέω. g ¶ Iouis Corinthus.) Prouerbiū est, de inepte et nequica-
quam eandem rem repetentibus: à Corinthiorum legatis ortum. Dum enim illi
sæpius apud Megarenses, qui ab ipsis descuerant, ingeminarent, ulturam Iouis
Corinthum eam defectionem, lapidibus à sese legatos repulerunt: ac postea exa-
orto bello fugientibus Corinthijs, Megarenses præcipiebant, ut Iouis Corin-
thum cederent: hinc nata parcemia, de inaniter eandem rem reite-
rantibus.

Sed quia Erasmus et hæc in sua adagionum

cōmentaria retulit, inde possunt à

studiosis peti.

STROPHE I. COLON IX.

^aVenerande flos, ^bimmortalium Veneris amorum præco, ^cqui uirginum puerorumq; absidens palpebris, hunc quidem mansuetis ^dnecessitatis manibus baiulas, alium uero non item mansuetis. ^eAc pulchrum est suo tempore non deuiantem, qualem libet in re meliores obtinere posse amores.

ENARRATIO.

Argumentum.

A stadij cursu, & uirtutis amore, quo circa uictoriam sudauit, Diniam Aeginetam laudat. Excurrit autem ad insignem inuidiae locum, & suos & Diniae emulatores sugillans. Porro sese statuum allegorice Diniae patriq; eius Megæ erecturum dicit: hoc est, hymnū, qui & uictoriae & uirtutū eius monuentū esse debeat.

a ¶ O uenerande flos.) Quia nicephorus Dinias est Aegineta, ideo ab admiratione & potentia formæ orditur: per τὴν ὡραὴν formam & pulchritudinem significans. Vt enim uer & ætas, quæ per ὡραὴν significatur, sunt iucundissima anni tempora: sic forma est omnium in homine pulcherrimum & delectabilissimum bonum.

b ¶ Immortalium Veneris.) Appositio est, uel etiam definitio formæ. Forma est præco, hoc est, indicium & diuulgatio Veneris amorū. Forma est, quæ hominem ad Veneris castra pertrahit.

c ¶ Qui uirginum.) Potentiam amoris subijcit. Tanta est formæ & amoris potentia, ut & pueros & honeste & inhoneste inflammet.

d ¶ Necessitatis manibus.) Manus necessitatis, potentiam amoris metaphorice appellat, quæ alius ad honesta, alius ad inhonesta desideria rapitur.

e ¶ Pulchrum uero.) Non ignobilis gnome est, quæ per πρὸς Πάριον ad Iouis & Aeginæ amores uiam præstruit. Feliciter cum eo, inquit, agitur, qui quauis in re optimorum amore desiderioq; tenetur.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quales fuerunt, qui Iouis Aeginæq; lectum circuiuerunt, ^bCypriæ munerum pastores. Quin

Oenones

Oenones filius Aeacus uisus est & manu & cō
silijs rex optimus. ^dSæpe autem ipsum non pau-
ci cernere optabant: suaq; sponte, omni reiecta
pugna, finitimorum heroum flores, illius impe-
rijs obtemperare gestiebant.

EPODOS, COLON XI.

Qui asperis in Athenis exercitum conscribe-
bant, quiq; cum Spartanis Peloponnesij, suppli-
ces Aeaci genubus armabant, pro chara tum ur-
be tum ciuibus. Quos nunc Lydiam ferens mi-
tram uariè ornatam, ^gNemeam scilicet statuam,
^hpro geminis Dinidis ac Megæ patris stadijs ce-
ⁱlebro. Quæ enim diuinitus cōtingit mortalibus
[»]prosperitas æternior est.

STROPHE II. COLON IX.

^kQuæ & Cinnryan in marina olim Cypro di-
uitijs extulit.

^a Quales fuerunt.) Instituto suo gnomem accomodat, ad Aeaci nati-
uitatem progressurus. Quandoquidem enim Dinias uictor stadij in Nemeis lu-
dis Aegineta est, ideo primum Aeaci clarissimi Aeginetarū principis uirtutem
admiratur: à primis maioribus magnum etiam Diniam faciens. ^b Cy-
priæ munerum pastores.) Amores Cypriæ munerum pastores dicit, hoc est,
Veneris donorum conseruatores. Munera enim Cypriæ, hoc est, Veneris, à Cy-
pro insula dictæ: uel ab etymo, ueluti κυπρὶ ποιεῖσθαι. Scholia enim in Ho-
merum Venerem ideo græce Cyprida uel Cypriam nominari adserunt, non
quod in Cypro sit nata, sed quod, ut etymon indicat, parere faciat Venus, &
grauidas reddat puellas. Amores ergo sunt pastores munerum Veneris, id est,
(si per munera Veneris fœturam & sobolem & propagationem cunctarū crea-
turarum accipiamus) sunt conseruatores & fouent amicitia & iucunditatem
& conuentionem omnium generum & specierum in cunctis animantibus.

^c Oenones filius.) Aegina & Oenone idem eiusdem insule nomen, ut
suprà cōmemoratum. Aeacus ergo Oenones uel Aeginæ Nympha, unde urbi

et insule nomen, et Iouis filius est. Laudat Aeacum à prudentia et rebus gestis. d. ¶ Sæpe autem non pauci.) Ad pietatem Aeaci respicit, quia morte cunctæ Græciæ urbes, orto squalore Aeacum acceperunt, ut Iouem pro auferendo illo exitio exoraret: quæ de re et in prioribus Aeginetæ victorū hymnis, et in Isocraticis orationibus sit mentio. Nec enim apte referri posse arbitror ad bellum Atheniensibus illatū per Minoæ Cretensium regē, propter occisum eius in ludis filiū, cuius in 7. Metamorph. Ouid meminit. Impetravit autem tum imbrem Aeacus, ut arida et exiccata tellus fecunda redderetur.

e. ¶ Quos nunc.) Iouem et Aeacum. Ab Aeaco ad ipsum Diniam victorem iam sese uertit, Diniam et patrem eius Megam à studiis in Nemeis ludis uictoria prædicans. f. ¶ Lydiam mitram.) Hoc est, odam Lydia harmonia, quæ uaria est et iucunda, componens. g. ¶ Nemeam statuam.) Metaphorā, alia metaphora interpretatur et excipit. Lydiam mitram, inquit, hoc est, Nemeam statuam: Lydiam suam mitram per Nemeam statuam uel simulacrum exponens. Intelligit autem hymnum suum, quo fit, ut res gestæ et Dinie et Megæ, præclarius quàm ullo simulacro posteris cōmendantur.

h. ¶ Pro geminis stadiis.) Hoc est, propterea quod diaulo uicerint. Est enim διῶλος, ἑξ ἑξ ὁππλῶν, hoc est, duplex stadium. Hinc διῶλος ὁππλῶν, qui diaulo palmā adsequuntur. i. ¶ Quæ diuinitus.) Gnome est, quæ Dinie laudem diuturniorem ostendit, propterea quod diuina benignitate ad uictoriæ fastigium euectus sit. k. ¶ Quæ et Cinnyrā.) Cinnyrā Cypri regem à diuitijs cōmendans, diuina benignitate et clementia immensis diuitijs exornatum ait. Nec hic uel iniquum uel uitijs notatum regem à Pindaro, colligi potest, ut quidam existimarunt: paradigmate enim amplificat. Quæ admodum Dinie uictoriæ diuinæ originis est, ideoque diuturnior: sic Cinnyræ Cypriorum regis diuitiæ Dei clementia amplissimæ sunt factæ. Huius regis diuitiæ prouerbio locum fecerunt, Cinnyræ opes, de immensis diuitijs: de quo Brasini Chiliades consulendæ.

« Consisto autem pedibus leuibus respirans,
 » antequam quicquā dicam. Multa enim ualde nar
 » rata sunt. ^b Quin & nupera inuenta examini sub
 » mittere, ut iudicent, omni periculo est obnoxiiū.
 » Enimuero sermones, liuidis opsonium sunt. ^d Et
 » liuor perpetuò bonos impetit, neque unquā cum
 » peioribus conferit manum.

ANTI

Ille & Telamonis filium deuorauit ense circumuolutū, ubi elinguem quidem, corde autem strenuum, tristi certamine obliuio detinet. At maximū picturato mendacio munus expassum est. Occultis enim iudicijs Vlyssēm Danaī prætulerunt: unde & Ajax propter aurea illa arma, cum sui cæde colluctatus est.

a ¶ *Consisto autem.*) Seipsum ut respiret parum & uires recolligat hortatur. Nam quum plerq; haftenus de Aeacidis dixerit, ne rursus ad eos digrediat longius, sese reuocat: utq; uideat & praemeditetur quid porro dicat, ne inuidis & osoribus suis ansam calumniandi praebeat. Et quasi prioribus Aeacidarum encomijs defatigatus sit, nunc respirat: eorum instar, qui longis & magnis laboribus defessi, quiescendo uires recolligunt. b ¶ *Quin & nuper inuenta.*) Et si, inquit, noua proferre possem, haftenus de Aeacidis nō audita, attamen uel nouū quiddam in publicum adere non caret periculo, non uacat de tractione, inuidia & emulatiōe. Aureæ profecto gnōmæ sunt, quas hic de Inuidia cōgerit. Is enim humanæ naturæ adeo prauus affectus, ut alterius uirtutem suis dignari oculis non possit, ut ei inuideat, odio & inuidētia prosequatur quicquid ab altero excellens & præclarum uel gestum, uel in lucem editum uiderit. Inuidus præter sua amare nihil potest. Quicquid inuidus dixerit, scripserit, somniauerit, rosam, lilium, hyacinthum, purpuram, corallium, aurum & gemmas esse putat. Sin alius quispiam cum uirtute caput exerat, is inuido scarrabeus, uipera, draco & basiliscus & satanas est. Enimvero dum inuidēt, maleuolam suam naturam ostendunt: quia quia nihil egregij efficere possunt, ideo alijs uirtutem inuidēt: nec aliud ex sua inuidētia referunt, nisi quod sese ipsi suo liuore conficiant, ut præclare Virgilius de talibus cecinit:

Liuor tabificum malis uenenum,
Intactis uorat osibus medullas,
Et totum bibit artubus cruorem.
Quo quisquis furit inuidetq; sorti,
Ut debet, sibi poena semper ipse est.

Martialis illorum impotentiam non in scite taxat:

Omnibus inuideas, inquit, inuide nemo tibi.

Ut adeo felices iudicentur ij quibus inuidetur: rursus liuidos & osores pro-

pterea infelices, quod nihil in illis dignū conspicitur quod inuidiam mereatur. Porro hoc loco sese Pindarus egregie de inuidis ulciscitur, dum inquit:

c ¶ Sermones liuidis opsonium sunt.) Rationem hic reddit, quare inuidorum causa respiret. Sermones, inquit, liuidis sunt opsonium: id est, quia inuidi tali genio feruntur, ut ex sermonibus, orationibus, atq; poematis, & quibusq; scriptis alicuius ansam calumniandi sumunt, ego quid agam adhuc hæreo. Metaphora usus in dictione opsonij. Quemadmodum dapes & edulia, quæ pani & uino adijciuntur, symposium uel cōuiuiū exornant & perficiunt: Nisi enim dapes bene conditæ & instructæ fuerint, parum gratiæ conuiuiū accedit: consimilem ad modum inuidi si quando conuersentur, si consuetudinem inter sese habeant, tota illorum dissertatio, disputatio, studium, colloquium, ex doctorum hominum uel scriptis uel editionibus uel monumentis uel operibus sumitur: ea enim sugillant, carpunt, reprehendunt, floccipendunt, aspernantur, rodunt, lacerant, mordent: sed in angulis, sed clanculum, sed apud suos: ut noctuæ enim lucem fugiunt, humiq; repentes graculi ne quicquā cœlestes aquilas insectantur.

d ¶ Et liuor perpetuò.) Liuoris aliud officium subijcit, quod bonorum soleat formā petere. Inuidetur tibi, ergo bonus es. Non inuidetur tibi, ergo nulla uirtute insignis es. e ¶ Ille & Telamonis filium.) Exemplum inuidiæ subijcit, iniquum Græcorum iudicium reprobans, quo ex inuidentiā, fortissimū Aiacem, imbelli Vlysi prætulerunt, Achillis arma ab Aiace ad Vlyssē transfērentes: quæ res Aiace Telamonium tam male habuit, ut sibi ipse mortem conscisceret, ut est apud Sophoclem in Aiace flagellifero.

EPODOS, COLON XI.

“Atqui inæqualia susceperunt in calido corpore uulnera, cum hostibus belligerantes, à perniciofa mortalibus hasta, & ea quidem cæsi nuper Achillis causa, aliorumq; laborum, ^b in multorum corruptricibus diebus. Ergo & apud priscos inuisa per blandos sermones deceptio fuit, ^d unde malum deriuari solet struens technas maleficūq; opprobrium: quæ ^c quod lucidum est uiolat, in ^a conspiciuā uero rerum marcidam curā extollit.

a ¶ Atqui inæqualia.) Aiace & Vlyssis uires confert. Non simili impetu hostes adorti sunt Ajax & Vlysses: nam timidus erat Vlysses, Ajax fortis.

Demus

Denus consilio eminentiore fuisse Vlyssē, fortitudine tamen Ajax superior repertus et inuentus est. **b** ¶ In multorum corruptricibus diebus.) In decennali Iliaco bello. **c** ¶ Ergo et apud priscos.) Non nouum est, inquit, seipsum consolans et Diniam (cui et sui oſores, uirtutis nomine erant) inuidiæ malum, quandoquidem clarissimos principes in Troiano bello infestauerit. Quid mirum igitur, si nos hodie impetat? **d** ¶ Vnde malum deriuari solet.) A consequentibus inuidiam malis amplificat, et effectibus ipsius. **e** ¶ Quod lucidum est uiolat.) Inuidentiæ est summa petere, præclara reprehendere, quodque inum est facere plurimi.

STROPHE III. COLON IX.

- » «Eiusmodi mihi nunquam oro contingat ô Iu-
» piter pater, uerum simplicibus uitæ semitis ingre-
» diar, uti mortuus liberis meis celebritatem, ni-
» mirum non pessimam famam relinquam. Alij au-
» ri sibi copiam, alij infinitos agros exoptant. Ego
» uero ciuibus placens, in terram corpus meum oc-
» culuerim, honesta laudans, iniustis uero rebus
» condemnationē adiiciens.

a ¶ Eiusmodi mihi nunquā.) *ὅπως* est et *δέγοις*. Iouem enim orat Pindarus, ut sese ab inuidia seruet. **b** ¶ Vti mortuus liberis meis.) Sibi hoc unice curæ esse, ut liberis suis, si non diuitias, uirtutem tamen et bonum nomen relinquat. O piam mentem, ô sanctum pectus, ô uerè liberalem animum, qui diuitias uirtuti non præfert, opes bonis literis et moribus non anteposit, qui non sollicitus est ut hæredibus suis ampla pergama, lucentes marmore et ebore domos, sed ut uirtutis exemplum, ut inelytam famam, horum loco relinquat.

ANTISTROPHE, COLON IX.

- » «Augescit autem uirtus à sapientibus iustisque
» uiris exaltata, arboris instar, quæ uiridi rore ad-
» humidum aëra surgit. ^b Res quidem amicorum
» uariæ, sed quæ circa labores uersantur supremæ
» sunt. Inquiri autem & oculorum oblectatio fidem.
» Tuam ab inferis reuocare animam, ô Mega,

Impossibile mihi: uanæ aut spei imbellis euentus. Atenim patriæ tuæ^c Chariadisq; firmam & à Musis profectam statuam erigere fortium pedum tuorū gratia, utriq; suam, mihi non difficile. ^fCuius rei causa cōmodum equidem lætor, præsertim quod haud uulgarē factis eorum hymnū ædiderim. ^gPer carmina uero quispiam laborem doloris expertem facere queat. ^bEncomia sanè & quondam fuere, & priusquā Adrastus & Cadmæi inter sese depugnarent.

^a ¶ Augescit uirtus.) Inuidiæ loco absoluto ad uictorem Diniam redit. Comparat uirtutem bonorū uiroꝝ, qualis est Megas Diniae pater, qualis est ipse Dinias, arbori, quæ accepta humiditate & rore in altum surgit. Ut arbor naturali humore auctior & altior redditur, sic uirtus per iustos & fortes uiros amplior efficitur. ^b ¶ Res quidem amicorum.) Id est, negocia charorum uiroꝝ sunt uaria: cæterum ea quæ circa labores, hoc est, certamina & uictoriam ludorum uersantur, omnium sunt excellentissima. Alius alijs rebus eximius est: sed enim qui publicis certaminibus palmam obtinet, omnium excellentissimus. & patrem & filium à uictoria hac ratione extollens. ^c ¶ Inquiri.) γνοῦν est, qua nihil satis oblectare posse ait, nisi sit præsens, & nisi in præsentia cernatur, atq; ob oculos ponatur. Est autem πρὸς τὰς ἀρετὰς. Esi, inquit, magni uiri ob uirtutis & uictoriæ laudem sunt excellentissimi, attamen illorū laus non satis oblectat, nisi coram uideatur. Atqui dum fato suo perfectus sit Megas, nemo eius personam intueri potest: sed eius uirtutē, atq; per uictoriam obtentum triumphum, meis odis prædicatum, est considerare.

^d ¶ Tuam ab inferis.) Officiū & fidem suam Megæ manibus cōmendat Pindarus. Esi non possum te uiuentibus hodie conspiciendum dare o Megas, ut qui diem tuum obieris: quod in meis tamen uiribus est faciam. Statuam enim & tibi & Chariadis erigam, qua uirtus tua & uictoria uestra cunctis plana fiet. ^e ¶ Chariadis.) Tribus est Aeginæ Chariadarum, unde Dinias & pater eius Megas. Per statuam autem odam hanc suam intelligit, ut ipse statim sese interpretatur, dum adijcit, A Musis profectam. ^f ¶ Cuius rei causa.) Letatur Chariadarum nomine, quod illis hymnum pepigerit, uel statuam

tuas

tuas illis crexerit. g ¶ Per carmina uero.) Apræstantia poëtices, odent
cludit, suum studium uictori Diuina cōmendans. Labor, qui magno sudore alicui
constitit, encomio sui dulcescit. h ¶ Encomia sanè & quondam.) Ab
antiquitate encomiorum. Possunt encomia euehere Nemeos uictores & cla-
riores reddere: quandoquidem & priusquam Nemea sunt instituta, magno in
precio apud priscos ea fuerint. Instituta enim sunt quam expeditionem destina-
ret aduersum Thebanos Adrastus, ut in Nemeorum origine cōmonstratum.

CHROMIO AETNAEO CVR-
RV, ODE IX.

DYODECAS I.

“Cum tripudio procedamus^b ab Apol-
line è Sicyone Musæ^c ad recens con-
ditam Aetnā, ^dubi apertæ reuolutæ^e
ue hospitibus uincunt ianuæ, ^fad for-
tunatas Chromij ædes. ^gCæterum dulcem car-
minum hymnū pangite: ^hSiquidem ad equis re-
gendum currum cōscendens, ⁱmatri & geminis
liberis carmē denūciat, ^keximiae Pythonis æqua-
libus inspectoris.

DYODECAS II.

“^kEst uero prudentia quædam hominum, rem
“ insigniter gestam, adeoq; absolutum bonū, non
“ tacite humi recondere: diuina enim carmina com-
“ modam uictori laudem præbent. Atqui ^lper so-
noram citharam atq; tibiam ipsam excitemur ad
equestriū certaminū culmen, ^mquæ Phœbo po-
suit Adrastus ad Asopi fluentia: quæ equidem re-
cordatus, inclytis heroem honoribus illustrabo.

ENARRATIO.

In Chromij Aetnaei gratiam hoc encomion conscripsit. Hieroni Siciliæ re- Argumētū.

gi charus fuit Chromius, hinc cum Aetnae gubernatorē constituit: unde et Aetnaeus à uictoria promulgatus est. A Sicyoniorum Pythiorum uictoria Chromium euehit: unde Nemeorum uictoribus haec oda non est adscribenda, quum propter Nemea nihil quicquā Chromius laudetur. Deinde digreditur ad Adraſti Sicyonij regis (qui Pythia haec condidit) res gestas apud Thebas: postea à ciuium Aetnaeorum fortitudine et sapientia, à uerecundia et pudicitia iuuenilis Chromij etatis, à fructu et premio uictoriae. a ¶ Cum tripudio procedamus.) Ab apostrophe ad Musas orditur, et ab ephodo, qua rem ipsam uictoris aggreditur: hortatur enim Musas, ut relicto et Apolline et Sicyone, Chromij Aetnaei ades inuisant. b ¶ Ab Apolline et Sicyone.) Hoc est, à Pythijs ludis, qui in Apollinis decus Sicyone celebrantur. c ¶ Adre cens conditam Aetnam.) Recens conditam et instauratam ideo dicit, quod quum antea Catane nominaretur, ab Hierone renouata, Aetnae sit nomen sortita. d ¶ Vbi aperte.) Ab hospitalitate cum Aetnaeos tum Chromium laudat. e ¶ Ad fortunatas.) A felicitate rerum et ubertate Chromiū laudat. f ¶ Caterū dulcem.) Quomodo Musae debeant Chromij ades accedere, pangendo hymnū, quo Chromius magni fiat. g ¶ Siquidem.) A causa, quur pangere Musas hymnū Chromio conueniat: nimirum ideo, quod curru uicerit. h ¶ Matri et geminis liberis.) Hoc est, Latone et filijs eius duobus, Apollini et Mercurio, carmen nunciat uictoria sua. Quia Pythia uicit, quorum praeses Apollo, ideo et Apollo eius uictoriam, uirtutem et encomion et promulgationem eius admiratur. i ¶ Altae Pythonis.) Urbis apud quam Pythia certamina quinquennalia aguntur, Apollo et Mercurius aequalem hereditatem adeuntes, sunt praesides, sunt spectatores, sunt episcopi. k ¶ Est uero prudentia.) Digreditur ad encomiorū excellentiam. Non cuiuslibet esse, rem insigniter gestam, pro decoro efferre laudibus. l ¶ Ats qui per sonorum citharam.) Scipsū ad laudem uictoriae excitat. m ¶ Quae Phaebo posuit.) Periphrasis est Pythiorum ludorum. Adfirmat autem Pythia illa certamina instituta esse ab Adraſto, quum ad Clisthenem uerius refrantur. Nam ita de Pythijs Sicyonijs Alicarnaseus, ut Scholia habent, tradit: Quum Crisei in bello facile commeatum in mari adipiscerentur, eamq; ob causam obsidio proferretur in longius tempus, Clisthenem Sicyoniū suis sumptibus instructa classe, comeatum hostibus in mari interclusisse. Cuius beneficij gratia, tertiam praedae partem Clistheni dederunt, et ipsam Sicyoniā. Vnde et Sicyonij apud sese Pythia primum instituerunt. Porro Sicyon Peloponnesi urbs est, Crisa uero Phocidis, ut Stephanus habet. Hic ergo poetica licentia Pythiorum Sicyoniorum institutionem Adraſto regi tribuit. Quamquā
Pindarum

Pindarum rectius hac defenderim ratione, à Clisthene quidem instituta Pythia, sed ab Adraſto in melius redacta.

DYODECAS III.

^a Qui tum quidem illic regnans, in nouis festiuitatibus fortiumq; uirorum coetu & cælatis curribus fulgebat administrans urbem. ^b Nam fugiebat Amphiarau consilio temerariū, dirumq; paternarum ædium statum, & ab Argo. Neq; ultra Talai filij, ^d seditione compressi, ^e in Argi uorum principum numerum ueniebant, ^f quamquam meliore uiro lis componatur prior,

DYODECAS IIII.

^g Quum prioris mariti sui domitricem Eriphyiam, ^h qui ueluti maximum pulchra cæsarie præstantium Danaorū iusiurandum fuerunt, Oecelis filio Amphiarao uxorem darent.

^a ¶ Qui tum quidem illic regnans.) Ad Adraſti Argiui Pythiorum in Sicyone cōditoris in Argo discessum digreditur. ^b ¶ Nam fugiebat Amphiaraum.) Occupatio. Quā factum sit, quod quum fuerit rex Argi, nunc Sicyone regnet: migrationem eius ab Argo Sicyonem exponens. Vt uero ex Argo Sicyoniam peruenerit, ex Herodoto Scholia recitant. Sicyonij, inquit, consueuerant ualde in precio habere Adraſtum. Nā ea erat regio Polybi. Adraſtus autem Polybi gener erat. Sine liberis porro discedens Polybus, Adraſto regionem illam tradit. Menæchmus Sicyonius, Adraſtum ab obitu fratris sui Pronactis filij Talai & Lysimaches filie Polybi, fugisse Sicyonem, & illic aui materni regnum accepisse, autor est. Dieutychidas Adraſti lactes & interanea Sicyone quidem esse ait, ipsum uero corpus Argi tumulto conditum, memoriæ prodidit in tertio Megaricorum. Alij uero hunc Argi dominorū catalogum faciunt: Proetus in Argo primus regnauit: ibi quum filie eius insania correptæ essent, aduenienti Melampodi uati duas regni sui parteis, si gnatas suas curaret, pollicitus est. Vt ergo eas à furore liberauit, promissam accepit mercedem. Alteram partem cum fratre suo Biante partitus est: alteram, dimidiam nempe, sibi ipse retinuit: ut ita uniuersum regnum in tria scinderetur, in Melampidas, Biantem

Bb

tidās & Proetidas. Melampodis igitur filius erat Antiphates, cuius Oicles, citius Amphiaras. Biantis Talaus, cuius Adrastus. Proeti Megapenthes, cuius Hipponus, cuius Capaneus, cuius Sthenelus. Ortum est autem disidium inter Amphiarai & Adraſti parteis, ut ab Amphiarao Talaus mortem oppeteret, Adrastus autem fugeret Sicyonem, Polybiq; filiam duceret: ibi quum socer eius Polybus sine mascula prole ex hac uita discederet, regnum Sicyonium genero Adraſto tradidit. Scite ergo dixit Pindarus, fugiebat Amphiaraum Adrastus, propter disidium aduersus Melampodidas: postea tamen in gratiam redierunt.

c ¶ Neq; porro Talai filij.) Id est Adraſti, & eius posteritas & amici.

d ¶ Seditione compreſſi.) Quam Amphiaras regni nomine concitauerat. e ¶ In Argiuorū principum.) Id est, Adrastus Talai filius cum suis, non amplius Argiui regni partem retinuit, quandoquidem ob patris sui interanitionem, bellum & seditionem Amphiarai declinavit. f ¶ Quamquam meliore uiro.) Quomodo in gratiam redierint Adrastus & Amphiaras cōmemorat. Meliore uiro, hoc est, ipso Adraſto, qui Amphiarao prudentior erat, lis prior inter Melampodidas & Biantidas orta componitur. g ¶ Quū prioris mariti sui.) Modum explicat, quo Amphiaraum reconciliavit Adrastus. Eriphylam, inquit, sororem suam Adrastus in uxore tradidit Amphiarao, ita lis est prior sedata. Porro hæc Eriphyla, priori marito suo causa necis fuerat. Posteriorem uero Amphiaraum fratri suo Adraſto reconciliauit,

h ¶ Qui ueluti maximum.) Adraſti familiares per hoc quod Eriphylam Amphiarao matrimonio copulauit, fuerunt maximū iusiurandū: hoc est metaphoricōs, res certa, fidelis, firma, & perspicua. Summa, omnium reputati sunt celeberrimi, perinde ac iusiurandum firmū, sanctum & celebre habetur.

“Deinceps & Thebas septem portis insignis electum exercitum duxerunt, ^b non iuxta fatalis augurij uiam: neq; enim fulmine deiecto, Saturnius à charis suis festinantes progredi excitauit, sed ab ea potius temperandum sibi profectioe submonuit.

DYODECAS V.

“Perspicuum itaq; damnum accedere festinabat coetus, ^d ferreis armis equestribusq; copijs.

“Deinde quū prope Ismeni ripas ^f dulci reditu liberati

berati corporibus ^galbicantē impinguarūt fumū.
^hSeptem nanq; pyræ robustos absumpserunt ui-
 ros. 'At uero Iupiter Amphiarao uehementissi-
 mo tonitru profundam pectore terrā dehiscere
 fecit, ipsumq; unā cum equis absorberi curauit,

DYODECAS VI.

Priusquam animo confunderetur, bellaci dor-
 so Periclymenis hasta percussus. ^kCæterum di-
 uinis præ terroribus & ipsi deūm filij in fugam
 se conuertunt.

^a ¶ (Deinceps & Thebas.) Expeditionem quam Adrastus & Amphia-
 raus aduersum Thebanos destinarunt, breuiter attingit, cuius in superioribus
 sæpe meminit: acris enim clades fuit, in qua septem exercitus, ante septem por-
 tas, nobilissimi principes amiserunt. Huius belli argumento, Isocrates probat
 Athenarum urbis benefacta, quod & antiquiores sint cum Lacedæmonijs, tum
 præstantiores benefaciendo. Nam Theseo Atheniensium regi ab eo bello Adra-
 stus supplicauit, ut eius autoritate posset impetrare à reuuentibus Thebanis su-
 forum in prælio corpora ad sepulturam. Citat eam historiam Isocrates in enco-
 mio Helenæ, in Panegyrico, in Panathenæico, in Plataico & Archidamo: Aes-
 chylus in Tragœdia, quam Septem apud Thebas inscripsit, ut Aristophanes
 in Βατράχους eam adducit. ^b ¶ (Non iuxta fatalis augurij.) Non bo-
 nis auibus ad Thebas profectos fratres illos Amphiaraum & Adrastum innuit.
 Iouis enim fulmine admonitos, ut ne proficiscerentur Thebas, sed domi potius
 sue apud charos & uxores & liberos manerent. ^c ¶ (Perspicuum itaq;
 damnum.) Fatid Argiuos principes restitisse testatur, quum Iupiter tonitru
 & fulgure eos absterruerit à profectiōe, & interim ipsi perrexerint proficisci,
 periculum suum atq; damnum accelerarunt. ^d ¶ (Ferreis cum armis.)
 Hoc est, cum peditatu & equitatu. ^e ¶ (Deinde quum prope Ismeni.)
 Ismenus Bœotici fluius prope Thebas, ubi exercitus Adraſti & Amphiarai ce-
 cidit & fusus est. Quomodo perierint apud Ismenium uel Thebas reuidentes fa-
 tis enarrat. Quia Iupiter eam urbem suis filijs Hercule & Libero patre nobi-
 litarat, ac Thebas ea de causa charas habebat, ipse in hoc bello pro Thebanis
 & stetit & dimicauit, eorumq; hostes fudit. ^f ¶ (Dulcem reditum libe-
 rantes.) Dulci reditu liberati, siue soluti: hoc est, prope Ismenium flumen cum

Bb 2

Thebanis congressi ceciderunt, adeò ut ad dulcem reditum non porro accingerentur. Vel, reditum suum morte apud Ismenum persoluerunt. *g* ¶ Al-
 bicantem impugnarunt fumum.) Dum enim fusi in praelio cremati sunt, fu-
 mus per pinguedinē albus est redditus: albus enim fere fumi color dum in pro-
 pinquo cernitur, apparet. *h* ¶ Septem namq; pyræ.) Apud septem
 Thebarum portas, septem fusi exercitus: quos Adrastus Thesei ope à Theba-
 nis recuperavit, ut paulò ante subindicatum, ad sepulturam: quæ erat, quod ue-
 terem ritu corpora cremarentur. *πέρσων* pro *ἐπεσπάρια*, fraude & dolo
 accipit, qualis est piratarum & marinorum prædonum. *i* ¶ At uero Iu-
 piter.) Quod terra Amphiarao dehiscuerit, propterea quod cum Periclyme-
 no conferre manum uoluerit, recitat. Fuit autem Periclymenus filius Neptuni
 & Chloridis filie Tiresie. Antequam ergo, inquit, Amphiaras dorso suo Pe-
 riclymenis tela exciperet, terra Iouis tonitru cogente absorptus est.

k ¶ Cæterum diuinis præ terroribus.) Funeſta est historia de expeditio-
 ne Adraſti aduerſum Thebanos: unde non multum laudis neq; Adraſto, neq; fa-
 miliæ eius accedere poteſt: ideo apologeticam hic gnomen adiungit. Non eſt
 mirum, inquit, Adraſtum & Amphiaræum non obtinuiffe uictoriam apud The-
 bas: non enim cum hominibus, ſed Ioue ipſo pugnarunt. quaſi dicat: Parū, imò
 nihil decedit uirtuti Adraſti uel Amphiaræ, quod ſuccubuerint, cæterū nihilo-
 minus fortiſſimi & nobiliſſimi principes exiſtimandi ſunt. Si enim homines
 cum hominibus depugnaffent, eorum uirtus & auitum iuxta decus enituiſſet.
 Adſcribit poſthac laudi Amphiaræ, quod terra ſit absorptus, nempe ne miſe-
 rius & infelicius Periclymeni telo interiiſſet.

^a Si fieri poſſit, Saturni, contumacem & ar-
 duam conflictationem per haſtas à Phœnicibus
 miſſas, de morte & uita agentem quam longiſſi-
 me reiecero. ^b Quæſo te felicem fortunā Aetnæ-
 orum liberis diu tribuas

DYODECAS VII.

Iupiter pater, ac urbis uirtutibus uulguſ ad-
 moue: ſunt enim illic uiri equorū gerentes curā,
^d & animos rebus præſtantes habentes. ^e In-
 credibile fortaiſis dixerim, quandoquidem lu-
 crum uerecundiam & honeſtatē ſuffurari ſoleat:
 que

quæ, uerecundia inquam, gloriam adfert Chromio, defendens ipsum tum in pedestri & equestri, tum nauali quoque pugnis, ubi periculum acris conflictus fecisti.

a ¶ Si fieri possit.) Arcibus gestis Adraſti, ad uictorē redit, à patria eum extollens. Meminit autem belli, quod Hieron & Gelon cum ingruentibus cum in Italiam tum Siciliam Phœnicibus gesserunt. Si fieri posset, inquit, Iupiter, bellum cum Phœnicibus gestum, quo utrinque acriter depugnatum est, quamlongissime reiecerō. Verbum ἀναβλάσκει, quod & reijcere & præludere ciathara sonat, hic ambiguum sententiam reddit. Si pro reijcere accipitur, clanculum indicat grauiter adſictam Siciliam in eo prælio: estque precatio, ut Iupiter in posterum à tali acerbitate prælij ipsum uictorem Chromium conseruet. Sin pro præludere, tum hæc Pindari mens est: Si possibile est, repetam funestum bellum, in quo de uita & morte certatum inter Siculos & Phœnices. Enimvero prior mihi sensus magis aridet. Est enim præteritio, qua sese protelaturum id bellum adfirmat: & interim tamen breuiter, quum ad Siculos & Aetneōs sese confert, eam belli historiā adducit. b ¶ Obsecro te felicem. Ὀυχὴ est & precatio, pro Aetneorum sequundiore successu. Sunt enim illic equorum curam.) Ab equitatu & diuitijs Aetneōs laudat: equos enim alere, est opulentiorum. d ¶ Et animos rebus præstantiores.) A sapientia Aetneōs extollit. e ¶ Incredibile fortassis.) Chromium à uerecundia & pudicitia, summa in adolescente uirtute, prædicat: idque à contrario gnomes argumento ducto. A lucro & pudicitia & uerecundia uincitur: at uerecundia Chromij neque terrestri neque nauali pugna expugnari superari ue potuit.

f ¶ Vbi periculum.) Apostrophe ad Chromiū. ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, acris prælij. Spondeus & Bacchius.

DYODECAS VIII.

“In bellis ergo dea illa bellicosum eius animū instruebat, ut sese de Martis peste ulcisceretur.
 „^b Iam paucos est reperire, qui instante pugna nubem, adeoque hostium ordines à sese manu & consilio uertere queant. Prædicatur quidem decus Hectori florere ad Scamandri fluxum. At circa præcipitio profunda Helori littora,

Bb 3

Quem locum^c Martis transitum uocant, in prima ætate hæc^f Agesidemi filio lux emicuit.^g Alia uero alijs diebus pleraq; & in puluerulenta terra, aliaq; in insulis facinora eius egregia percenseo.^h E laboribus quidem, in iuuentute iuste peractis, senij tempore dies ipsa transigitur. ⁱSciat autem se nactum à dijs admirandam felicitatem,

DYODECAS X.

Qui cum rerum copia, gloriosam pariter laudem tulerit. Nam eiusmodi homini non licet porro alium felicitatis scopum pedibus suis attingere. ^kSymposium uero quietem amat. Et recenter composita quidem uictoria, dulci encomio augustior fit. ^lAtqui confidens & alacris uox apud ^mcraterem æditur, quem haud iniucundum hymni præcantorem quisquam nunc misceat.

DYODECAS XI.

Ac in argenteas phialas ⁿuiolentum uitis filium infundat. ^oQuas olim ^pequi domino suo Chromio, è ^qsacra Sicyone cum recte textis Apollinis coronis tulerunt. Hanc ipsam illius uirtutem celebrare, ac non sine Gratijs multo uenerari præconio, uictoriarum proxime Musas apprehenso scopo, equidem ardeo.

^a ¶ In bellis ergo.) Pudicitiam deam fingit, quæ cum in bellis adiuuerit ut uinceret. ^b ¶ Iam paucos est reperire.) Gnome est, qua paucos consilio & fortitudine in rebus bellicis præstanteis reperiri adscuerat.

^c ¶ Prædicatur quidem gloria Hæctori.) A cõparatione. Hæctori Chromium comparat, & non Achilli uel Aiaci: ideo quod perinde Chromius pro patria,

patria, atq; Hector pugnauerit. d ¶ Helori.) Apud Helorū annē Chromius Carchedonios fudit, Gelonem regē adiuuans Hippocratis successorē. Helorus, inquit Stephanus, Siciliae fluuius est, unde ciuitas eiusdem nominis Helorus. Fluuius ille pisces habere dicitur, qui ē manibus hominū cibum sumunt, ut Apollodorus Chronicorū suorū primo tradit. Hæc Stephanus. Scholia de Heloro eadem frē profrunt. e ¶ Martis transitū.) ἀρσίας πτόρον. Dubium est num sit legendū, inquit Scholia, ἀρσίας πτόρον, uel ῥεσίας πτόρον, uel ἀρδαπτορον per hyphena. Atqui à Marte uel bello apud illum fluuiū gesto per Gelonē & Chromiū, flumen ἀρσίας πτόρον uocitatū, ueluti belli fluxum seu transitū, probabile est. Tædium hic foret referre, quomodo ex Timaeco confirmet bellum hoc Hippocratem Geloorū regem aduersum Syracusas mouisse, cuius hipparchus uel magister equitū fuerit Gelon, Gelonis autem gener Chromius. g ¶ Alia uero alijs.) Apodioxis est, qua, quum bellas uirtutes Chromij, prope fluuium Helorū enumerarit, alia eius nunc egregia facinora quæ cum cōtinenti seu terrā, tum mari peregerit, in aliud tempus procrastinaturum, ceu iam non uacaret, nec temporis ratio pateretur, dicit.

h ¶ Porro ē laboribus.) A fructu uictoriæ. Est autē sententia generalis, qua iuuentutis uirtutes & cōmoda, senij dicit esse releuamina. i ¶ Sciat se nactum à dijs.) Alia gnome est προσετοδῶσαι ornata, cui plures hæc lenus similes attulit, qua & omnes alios uictores, Chromiū præcipue beatum esse pronunciat. k ¶ Symposium quietem amat.) Comparat inter sese, symposium, quietem, uictoriā & encomiū. Vt conuiuiū iucundum, amcenū & dulce est, in quo desunt rixæ, iurgia, contentiones, & quies, pax & amica societas præstō est: ut inquam quies, pax, & unanimitas, & amica conuersatio conuiuarum, ipsum conuiuiū exornant, sic hymnus & encomium uictoriā & nicephoros decorant. l ¶ Porro confidens uox.) Crater ad finem uictoriæ statuebatur, quo libabant dijs, & quo uictori gratificabantur, ut ē Scholijs colligitur: hincq; initium sumebat laus uictoris & conuiuium. Est ergo hæc metaphora: Misceat nunc & apparet nobis aliquis craterem, quo uictorem suæ uictoriæ nomine celebremus. m ¶ προσφύτω.) Pro proœmio & principio conuiuij & laudis accipit. Potest etiam simpliciter de cōuiuij cratere accipi, ut sic hymnū & encomion conuiuali lætitiæ adæquet. Quemadmodum dulcia miscentur colloquia circa pocula & crateres, & conuiuiæ ex hilarantur: hunc ad modum uictor Sicyoniorū Pythiorum hymno, quo uictor celebratur, gaudet & lætatur. Et crateris cōmodum meminit, quod amplioris uasis uini nomen est, παρὰ το κράτει, id est capio: quia ad phialas argenteas, quas ex uictoria retulerit, orationem sit translaturus. n ¶ Violentiū uitis filium.)

προφύ-
της.

Periphrasis Bacchi. o ¶ Quas olim.) A uictoriae premio. Sicyon enim Pythiorum suorum uictoribus phialas argenteas pro ἐπὶ δῶξ dabat.

p ¶ Equi hero suo.) Hic Chromius ipse uictoriae non interfuit, sed curam misit, cuius gubernator domino suo Chromio honorē & decorem attulit.

q ¶ Sacra Sicyone.) Sacram ideo Sicyonem dici Scholia putant, quod super eam sita fuerit Merone, ubi deorum sedes sit, Hesiodo & Callimacho testibus. Verum quid obest eam sacram appellari, Pythiorum certaminum nomine? r ¶ Hanc ipsam illius.) Voto cludit encomiū.

THIAE O VLIAE FILIO LVCTA-
TORI, ODE X.

STROPHE I. COLON XI.

^a Danai urbem, & stemmatis præclarū
^b quinquaginta filiarum eius Argum,
Iunonis diuinā domum, Gratia cele-
brate. Collucet aut innumeris uirtuti-
bus, fortium gestorū causa. ^c Sunt enim prolixæ
1 de Perse historiae, quomodo sese circa Medusam
2 ille Gorgonē gesserit. ^d Dein multæ in Aegypto
urbes sub Epaphi manibus habitæ sunt. Neq;
3 uero Hypermnestra errauit, suum unius senten-
tia gladium in uagina retinens.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

A patria uictoris orditur, insignia Argiuorū facta enumerans: deinde ipsum uictorem Thiaem a uictoria Hecatombæorum, a Pythia, Isthmia, & Nemea uictorij, a laude Athenis parta, a maioribus matris, a uictoria Argiuorum, a cognato Pamphae laudat: a quo ad Castorem & Pollucem digreditur, Tyndaridarum fato hanc oden cludens. Et quia a uictoria Hecatombæorum Argiua potissimum hunc cōmendat, deinde uero reliquas etiam uictorias, Pythiam, Isthmiam & Nemeam congerat, Olympiam uero exoptet, ideo quidam & hanc oden a Nemeonicis, perinde ac priorem, separandam putant. a ¶ Danai urbem & stemmatis.) Danaus Beli filius in Argo regnauit. Rogat aut Gratias, ut Argum urbem & regionem Peloponnesi celebrent. Quia enim Argus patria

patria est Thiae, ideo exordium huic ode ab Argo et insignibus eius heroibus et principibus attexit. Danaum Beliden appellat Hypermnestra, dum ita dormientem Linum excitat:

Surge age Belide de tot modo fratribus unus,
Nox tibi ni properes ista perennis erit.

b ¶ Quinquaginta filiarum.) Danaum quinquaginta filiarum patrem fuisse Euripides etiam testatur in Tragedia, cuius initium est:

Δαναός ο πεντηκόντα θυγατέρων πατήρ.

Quem uersum Iocrates una cum alijs aliarum Tragediarum duobus protulit antequam exhalaret animam, ut est in uita eius apud Plutarchum. Argos Iu- noni charum extitisse et Homerus adfirmat, hisce uersibus:

ἦ τριεμοὶ τρεῖς μὲν πολὺν Πέλτα τοῦ εἰσι πόλιν,
ἄργος τε πάρεστι καὶ θυγατέρα μυκλήν.

Quos ita uertere queas:

Summus amor meus est in treis, nec decedit, urbeis:

Argos, dehinc Spartam, spatio pandaq; uiarum

Insignesq; Mycenae.

c ¶ Sunt prolixæ de Perseo historiae.)

Argos à claris principibus et heroibus euehit, et primum à Perseo, qui Argi- nus fuit, Danaës matris nomine. Natus est hic ex Ioue in aurum permutato, et Danaë Acrisij Argiuorum regis filia, quæ de in 3. Carminum Horatius:

Inclusam Danaën turris aenea

Robustæq; fores, et uigilum canum

Tristes excubiae, munierant satis

Nocturnis ab adulteris:

Si non Acrisium uirginis abditæ

Custodem pauidum, Iupiter et Venus

Risissent.

Ideo enim turri incluserat, ne uiro per concubitum alicui iungeretur, postquam ex oraculo didicerat, ex ea orituram prolem, excidium Acrisio et perniciem apportaturam. Perseus ergo Danaës et Iouis filius, ut ca- put uiperis intortum Medusæ amputarit, est apud Ouidium lib. 4. et 5. Me- tamorph. Fuerunt autem Ouidij sententia duæ Gorgones, quæ ambæ uno dun- taxat oculo utebantur, eiusdem ambæ pulchritudinis. Porro Medusæ aureos crines in angues propterea mutatos 5. Metamorph. scribit, quod eam Neptu- nus in templo Mineruæ uitiauit, unde indignata dea crines eius in angues per- mutauit: factumq; ut quisquis Medusam intueretur, lapide sceret, uel in lapidem uerteretur. Ouidij hac de re uersus sunt:

- Clarissima forma

Multorumq; fuit spes inuidiosa procorum

Danaus ex
Aegypto fu-
giens Argi-
uenit, ante
Troianum
bellū. Isocr.
in Encomio
Helenæ.

Illa, nec in tota conspectior ulla capillis
 Pars fuit: inueni, qui se uidisse referrent.
 Hanc pelagi rector templo uitaſſe Mineruæ
 Dicitur: auerſa eſt, & caſtos ægide uultus
 Nata Iouis textit: ne uē hoc impune fuiſſet,
 Gorgoneum crinem turpes mutauit in hydros.

Scholia uero Pindarica ideo à Minerua admiſſum Perſea Meduſæ tradunt, quod ea pulchritudine ſua Mineruam prouocarit. Quomodo poſtea Andromedem Cephei & Caſiopeæ filiam ſcopulo alligatam, & immanis belluæ marine ingluuici expoſitam liberarit, ex Ouidij 6. Transform. planum ſit.

d ¶ Dein multæ in Aegypto ſub Epaphi.) Argiuos & in Aegyptum uſq; manus extendiſſe, Epaphi paradigmate probat. Fuit autem hic Epaphus Aegypti rex lūs (Inachi Argi fluminis gnata) & Iouis filius: à matre quidem Argiuus. Ouidius primo Metamorph.

Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem

Creditur eſſe Iouis, perq; urbes iuncta parenti

Templa tenet. Iſocrates in Buſiride: Buſiris, inquit, à patre quidam Neptuni, à matre uero Libyæ, filiæ Epaphi, filij Iouis, gnatus erat.

e ¶ Neq; uero Hypermneſtra.) In laudem Argiuorum, pietatem hoc tertio loco Hypermneſtræ, Danaï filiæ, proſert. Quum enim quinquaginta fratres, quinquaginta filiabus Danaus ſuis copularet, regno ſuo timens inter generos diuidendo, egit cum filiabus ſuis, ut una nocte, qua matrimonij lege iungendi eſſent, in ſomno uinoq; obrutos ferrum diſtringerent. Patris ſcelcrato impetio, præter unam hanc Hypermneſtram, omnes ſunt obſecutæ. Ideo nō iniuria, ob eam ſuam pietatem & ſinceritatem, à poëtis & hiſtoricis hæc puella commendatur. Hanc hiſtoriam recenſet ipſa Hypermneſtra apud Ouidium in Epistoſta ad Linum, cuius initium eſt:

Mittit Hypermneſtra de tot modo fratribus uni. &c. Quæ epistoſta huic Pindarico loco lucem adfert. Sponſum huius Hypermneſtræ Linum uocatum epigrapha epistoſtæ ouidianæ teſtatur, ſi modo titulus non eſt uanius. Scholia Pindarica Lynco illi nomen indunt.

ANTISTROPHE, COLON XI.

4 "Diomedem in diuorum immortalium nume-
 rum flaua Minerua quondam retulit. ^bThebana
 5 tellus Iouis fulmine icta, uatem Oëclis filium Am
 phiaruum

phiarum suscepit, ^dbelli nubem. ^eEt pulchre mulieribus olim dominatus est Iupiter, ad Alcmenā Danaamq; perueniens, rationem hanc demonstravit. ^fQui & Adraſti parenti Talao, Lynceōque mentium fructum recto concinnauit modo.

EPODOS, COLON XII.

Sed & bellum Amphitruonis aluit Iupiter, ac fortuna prestantissimus illius generi adscitus est quū ferreis armis Teleboas oppugnaret. ^fTum enim facie adſimilatus Amphitruonī Iupiter, immortalium rex aulam ingreſſus eſt, intrepidum ſemen adferēs, Herculis puta. ^gCuius per Olympum uxor Hebe prope matrem ſuam ^hTelian, pulcherrima deūm incedit.

^a ¶ (Diomedem.) Laudat iam Argos ab indigenis dijs: ex heroibus enim Argiis aliquot in deorum numerū adſciti ſunt, ut Diomedes & Amphiarus. Diomedes igitur Tydei filius ducta Hermione in uxorem, unā cum Caſtore & Polluce in deorum catalogum & naturam relatus eſt, tali quidem origine. In Thebano bello Melampus Thebanus heros Tydea ſauciauit: quare excantheſcens tra Tydeus rogauit Amphiarum, ut ſibi caput Melanippi adferret. Allato ergo capite non ſaturauit ſtomachum ſuum tanto ſpectro, ſed carnes etiam eius capitis exedit. Minerva uulnerato Tydeo immortalitatem impertijt: ſed quum animaduertēret ſe ob carnum illarum eſum non poſſe eo dono frui, Minervam rogauit Tydeus, ut eam immortalitatem filio ſuo Diomedē communicaret. Hunc ergo ad modum Diomedes ex homine in diuinam eſt tranſmutatus naturam. Hæc Ibycus, Polemon & Euripides in Meleagro de Diomedē memorant. Colitur numinis loco apud Argyrippos, Metapontios & Thurios.

^b ¶ (Thebana tellus.) Argiuos ab Amphiarai uatis immortalitate commendat. Amphiarus enim ut immortalis fieret, in Thebano bello terra unā cum curru ſuo receptus & abſorptus eſt, quum ipſa primū terra Iouis fulmine diſſecta & aperta eſſet: quo de in præcedenti ode ſatis etiam multa prædicta.

^c ¶ (Belli nubem.) Metaphora eſt. Qui Amphiarus nubis inſtar, magna manu ex Argo Thebas profectus eſt. Vel accuſatiuus per ablatiuum reddi

potest: Belli nube, hoc est, in ipso denso praelij conflictu. d ¶ Et pulchre comatis.) Argus hic ab heroidibus etiam, non solum ab heroibus, effert: quem admodum supra à dexteritate Hypermnestræ, ab Alcmena Amphitruonis uxore, et Danaë Acrisij filia, quibus cum rem habuit, Argivis matronis. Vt uero in aureum sese imbrem permutarit accedens Danaën, supra etiam ex Horatio indicatū. Extat ea etiam in Metamorphosi Ouidiana fabula, et apud Isocratem in Encomio Helenæ. Vt uero sese Amphitruoni adsimularit Alcmenam ingrauidans, facete in Amphitruone Plautina lusus est: cuius rei et Isocrates in Encomio Helenæ meminit.

e ¶ Qui et Adrastus parenti Talao et Lynceo.) Talao et Lynceum prudentes fecit principes Iupiter. De Talao in oda præcedenti nonnihil dictum. Lynceus item Argivus rex ad maiores Persei ratione matris pertinens, ut Scholia: ut Pausanias, referente Erasmo in adagio, Lynceo perspicacior, Danaï successor.

f ¶ Tum enim facie Amphitruoni.) Quum Iupiter cum Alcmena concumberet, nox ea aliarum trium noctium longitudinem adepta est. Vnde Hercules trinoctio illo conceptus, dicitur apud Lucianum ὅτι γυναικὶ τρινοκτὶ. Ex Ioue Herculem, ex Amphitruone insequenti nocte Iphiclē Alcmena peperit.

g ¶ Cuius per Olympū uxor.) Digreditur ad immortalitatem Herculis. Hebe, inquit, filia Telææ, id est Iunonis, uxor est Herculis.

h ¶ Telian.) Hebe filia Telie. Pubertas filia est perfectionis. Perfectione generat pubertatem apud superos. Hoc est, qui sempiterna felicitate fruuntur, pubertatem habent: id est, semper uigent et florent una marcescibili etate. Teliam autem ipsam Iunonem uocat. Aeschylus ἐπιθετικῶς Iouis sororem et coniugem Τηλέαν salutat, inquit, ἥ γὰρ Τηλέα γυνὸς Διὸς ἀλάμαρ. Iuno Telia, hoc est, perfecta Iouis genialis coniux. Nuptiæ humane uitæ et societatis perfectionem apparant.

STROPHE II. COLON XI.

“Proinde antea me sermo defecerit, quàm omnia præclara enarrauero, quæ Argiū delubrum tenet.”^b Cæterum excedere modum in rebus, graue est hominibus. “Attamen excita lyram, luctarumque eura accipe.”^d Certamen enim æreum, populum ad litandum Iunoni hortatur, ad præmiorumque iudicium, ubi Vliæ filius Thiaus uictoria insignis, bina uice fortunatorum laborum obliuionem nactus est.

ANTIST.

Obtinuit item^ggræcum quondam in Pytho-
ne exercitum fortuna concomitatus : & Isthmici
& Nemei certaminis uictor,^b coronam Musis,
unde hymnorum occasionem sumant, dedit. Ter
inⁱponti quidem portis bonam sortem adsequu-^{Iteratio:}
tus, ter item in uenerandis campis^k in Adraстеis
pascuis.

a ¶ Proinde antea me sermo.) Insignia Argiuorum facinora uoto & ab
impossibili claudit. b ¶ Cæterum excedere modum.) Rationem conclusi-
onis reddit. c ¶ Attamen sonora excita lyram.) Ad ipsum uictorem
Thieum nunc citharam dirigit. Non sic, inquit, ab Argiuis mihi maioribus dis-
cedendum, ut nō posteriores etiam recorder, quorū de numero hic est Thieus.

d ¶ Certamen enim æreum.) Iunoni sacrum certamen in Argo agitur,
Hecatombæa, nomen habens à centum bubus : in ea enim panegyri centum bu-
bus Iunoni litabant. ἡγεῖα dicebantur etiam hi ludi, quod perinde sonat ac si
dicas Iunonia. In hisce ludis Thieus lucta uictoriam obtinuit. Aereum certame-
men dicit, uel metaphoricōs pro forti, uel quod ærea arma, uictorie premium
erant. e ¶ Bina uice.) Bis uictoria in Hecatombæis retulit. Periphra-
sis enim uictorie est, à fructu. Victoriæ enim dulcedo efficit, ut laborum ante uic-
toriam tolerantium obliuiscamur. f ¶ Fortunatorum laborum.) Græ-
ce est εὐφώγων, hoc est, faciliū. Victoriæ enim parta, labores qui præcesser-
e, & faciles & iucundi sunt, Legitur & εὐφρόνων, hoc est, iucundorum.
Dulcescunt enim post obtentam palmam labores. g ¶ Græcum in Py-
thone exercitum.) Id est, antagonistas Pythij certaminis : à Pythia uictoria
eum prædicans. h ¶ Coronam.) Pythiam & Nemeam. Musis dedit
occasionem, ut Pythiam & Nemeam eius uictoriam celebrarent. ἀπόσσαι co-
lere: ut suprā poëtas Pieridum nominauit ἀπότρες, id est, cultores.

i ¶ Ponti portis.) Repetit quod dixit, & clarius exponit. Ponti portæ,
est periphrasis Isthmiorum. k ¶ In Adrasteis pascuis.) Periphrasis
Nemeorum. Ter uictoria potitus est in Nemeis, quæ sunt à septem apud The-
bas instituta, quorum Adraustus unus est.

^aIupiter pater, quæ mente quidem expetit, ore
conticet. ^bOmnis autem operū finis & consum-

» matio in te est, 'neq; ignauo corde adferens au-
» daciam à te gratiam petit.

EPODOS, COLON XII.

^dCognita Deo cano, ' & ei qui circa summorū certaminum cacumina inuigilat. Supremum autem Pisa Herculis institutum habet. Suaues certe uoces dilucide² in festiuitatibus Atheniensium bina ipsum uice^b per interualla laudauere. ' Terra uero igni adusta, ^kfructus oliuē ad lunonis magnanimum populum accessit in uariēgatis uasorum septis.

^a (Iupiter pater.) Apostrophe ad Iouem, qua & Vliæ filium Thieum Olympiam etiam uictoriam optare dicit, non sine labore quidem, quum ciuila borem ea constare non possit. Attamen adeo uerecundus est, ut non audeat palam eam à te uictoriam postulare. ^b (Omnis autem operum.) Est gnomē, qua uictoriam in Iouis nutu consistere uere dicit. ^c (Neq; ignauo corde.) Et animo & corpore robustus tuum implorat auxilium, ut circulum Græciæ ludorū absoluat, per te Olympiam etiam uictoria accepta. ^d (Cognita Deo cano.) Suspicionem falsi præoccupat. Iupiter Olympiorū præses me uera dicere nouit. ^e (Χῶσις pro ἡγῶσις.) Ad Thieum refertur melius. Hoc est, & Ioui cognita cano, & ei non inexplorata, qui certat summa certaminum culmina conscendere, hoc est, Olympiam uictoriam obtinere.

^f (Πρωτόν.) Doricum est, pro θεσμόν. Hercules enim Olympiacam instituit, ut in Olympiacorū origine subindicatum. ^g (In festiuitatibus Atheniensium.) Id est, Panathenæis, quibus nomen est ab omnium Atheniensium uel Atticorum solenni cōuentu: unde etiam Isocratico Panathenæico nomen est inditum. ^h (ἀμβολαῖαν.) Hoc est, non uno tempore, sed per interualla. πρὸς τὴν ἀμβολίαν, hoc est, à dilatione, uel procrastinatione, uel reiectione. ⁱ (Terra uero igni adusta.) Quid præmij ex uictoria Panathenæorum retulerit, hydriam, aqualem, uel urceum oleo plenū. Primum hic est ἔστω δὲ τὸν, dum ait: Terra uero igni adusta, fructus oliuæ, pro, & fructus oliuæ. Deinde, Terram igni ustam, ipsam urceum, qui igni consolidatur & induratur, dicit. Vas enim fictile primum ex luto fingitur, deinde igni consolidescit. Vel pro æreo uase accipit: æs enim primum è terrea materia

ria

ria conflatur, deinde ex ære uasa funduntur. ^k ¶ Fructus oliuæ.) Est ipsum oleum. Dabatur aut præmij loco uictori Panathenæico, uas ærē, oleo re fertū: quod Minerva olei inuentrix fuerit. Nec ulli nisi uictori ex Attica oleum euehere licebat: quod uas pulchre pictura, ut par erat, exornatum conspicie batur. Summa, Thæus Panathenæorum uictor, uas oleo oliuarum refertum Athenis Argum pertulit.

STROPHE III. COLON XI.

^a Sequitur autem Thixæ, ab auunculis mater nis celebre genus uestrum gloria certamina de cens, unà cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. ^b Atqui dignus ego iudicari quæā, Thrasycli An tiæq; cognatus existens, in Argo, non occultare oculorum lumen. ^d Quot enim uictorijs diues illa urbs Præti floruit? ^c Corinthiacis iugis & Cleo næos apud uiros quater uictoria conspicua fuit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

^g Sicyone uero argenteis phialis uino aptis ho norati recesserunt Argos. ^h E Pellene induti ter gum molli purpura redierunt Argos. Verum æris indicare multitudinem uires meas excedit: maiore enim ocio indigeret, enumerare quantū æris ^k Clitor, Tegea, Achæorumq; excelsæ ur bes, quantum deniq; ^l Lycæū, prope Iouis aram contulerint, ubi tum manuum tum pedum robo re ^m uicerunt.

^a ¶ Sequitur autem Thixæ.) A matris maioribus. *μῆτρων* & matris fratres & maiores significat. Genus tuum, inquit, ô Thixæ clarum est, matris nomine, cuius cognati Antias & Thrasycles nonnihil ad Castoris & Pollucis stirpem pertinent, quemadmodum subiungit. ^b ¶ Atqui dignus ego.) Hæc poëta in persona Thixæ dicit per prosopopœiam, uel *μῆτρον*.

^c ¶ Non occultare oculorū lumen.) Quum uictoriam, inquit, ego Thi xas obtinuerim in Argo, meorum oculorum fulgorem non occulta uero: id est,

non defigam in terram oculos ceu deuictus, sed libere circumspiciā, uictoris in-
star. Solent enim fontes & rei & noxij & deuicti, pudore suffusi, & caput &
oculos in terram declinare, non libere circumspicere ausi. d ¶ Quot
enim uictorij diues.) Ad Argi laudem redit, ipsum à Thia maiorum uictoria
extollens. Urbem Proeti hic Argos appellat, quam principio huius ode Danaï
ciuitatem nominauit. Proetus enim Abantis Argiuorum regis filius, patri in re-
gno successit. e ¶ Corinthiacis secessibus.) Hoc est, Isthmij ludis uicea-
runt Thia maiores. f ¶ Cleonæos apud uiros.) Hoc est, in Nemeis lu-
dis. Cleonæ enim, ut Plinius refert lib. 6. cap. 6. & Clitorium Nemeam rea-
gionem includunt. A Cleonis, leo Cleonæus, ab Hercule apud Molorchum pa-
storem hospitem agente, interfectus dicitur. Atq; ipsas Cleonæas pro Nemeis hic
ludis accipit. g ¶ Sicyone.) Vt in Pythijs Sicyonijs argenteæ phia-
niceterij loco sunt datæ, quum è præcedenti ode planum sit, nō est necessum eas
dem hic repetere. h ¶ Pellene.) Ciuitas Achaïe est Pellene, ut Ste-
phanus & Plinius lib. 4. cap. 6. memorāt. Aguntur aut Pellene Dija, à Ioue
nomen gerentia festa, uel Theoxenia. Certaminū quæ illic agebantur præmiū
erat chlamys uel chlæna, uestis qua hybernium frigus arceatur, ut in Olympijs
etiam traditum. i ¶ Verum æris.) Aeris, hoc est, æreorū præmiorum
uel armorum ex ære factorum. In plerisq; namq; certaminibus lebetes, & ærea
scuta dabantur, uictoriæ merces. k ¶ Clitor & Tegea.) Vrbes sunt
Argolicæ. Tegeam Stephanus in Arcadia recenset. l ¶ Lycæum.) Ly-
cæum Arcadiæ montem Plinius lib. 4. cap. 6. tradit, in quo Iouis sit delubrum.
Stephanus Lycæā urbem Arcadiæ ex Theopompo refert: fortasse hanc ipsam
Pindarus intelligit: etsi genere uariet. Theopompus enim τὴν Λυκαίων,
Pindarus τὸ Λυκαίων habet. Fieri potest quod proxime Lycæum montem
eiusdem nominis urbs Λυκαίων habitata sit. Enimuero quid attinet hic multa
coniecturare? m ¶ Vicerunt.) Manuum robore, periphrasis est pugi-
latus. Pedum robore est periphrasis cursus. Manuum robore & pedum, ipsum
& pancratium intelligi potest.

EPODOS, COLON XII.

“At Castore cum fratre suo Polluce ad hospi-
tium diuertente, apud cognatū tuum Pamphaën,
non mirum est uestro generi insitum & agnatū
esse, ut bonos Athletas proferat, postquam latè
patentis Lacedæmonis moderatores certaminū
sortem

sortem ac lætitiā cum Mercūrio & Hercule ad-
ministrant: ^d Siquidem ij ualde bonos uiros cu-
rant, ac fida deūm soboles existunt.

a ¶ At Castore cum fratre suo Polluce.) A cognato uel maiorū uno Pam-
phaë effert Thiaum: cōmemorans tanta iustitia & pietate Pamphaën prædia-
tum fuisse, ut Tyndaride ad eum diuerterint, nempe quando alternis iam in cœ-
lis, iam apud homines agunt. Tum enim diuerterunt ad Pamphaën, ad genus
Thiei pertinentem, quando immortales illi fratres Castor & Pollux in terris
agunt. Quomodo uero alternis aliās in cœlo, aliās in terra, uel sub terra agant,
& Homerus indicat, dum inquit:

ἀλλοτε μὲν ζῶσσι ἐπὶ τῶν μερῶν, ἀλλοτε δ' αὖτε

τῶν ἄστρον, τιμὴ δὲ λελόνχουσι ἱερὰ θεοῖσι.

¶ Pindarus hoc loci
subijcit. Porro in tertia Olympiorum ode Castor & Pollux amantes hospitum
prædicantur: ac in panegyri Theoxeniorum dij hospitio & expectantur &
suscipiebantur. Fieri ergo potest, quod & hoc loci Pindarus à Pamphaë in
Theoxenijs Tyndaridas hospitio susceptos putet. Magnam autem eius homi-
nis & pietatem & religionem esse operæ precii fuerit, ad quem dij diuertant.
In sacra Bibliorum historia (quorū enim & eius hic nō liceat meminisse) Abra-
ham & Lot & angelos & Deum exceperunt in domum suam, id quod & ad
Hebræos Epistola testatur, II. cap. Illi diui patriarchæ uerè Theoxenia cele-
brarunt: quorum respectu Argiuorum Theoxenia à Tyndaridis instituta, som-
nium sunt & umbra somnium. Christiani Theoxenia agunt quoties καὶ τὸν
λόγον θεοῦ τῷ κερδαίνοντι ἐκκλησίᾳ, καὶ τῷ τῷ κυρίῳ τραπεζῇ
ἔδωκεν. Verum hæc aliò pertinent. b ¶ Non mirum est uestro.)

Quia Pamphaës hospitio excepit Tyndaridas, ideo eorum beneficio, uestro
Thiæ, inquit, generi uictoria certaminum confertur. c ¶ Postquam latè
patentis.) Tyndaride dispensant lætitiā & conuiuia, quæ uictores concer-
nunt, unā cum Mercurio & Hercule. Sunt enim illi certaminū in Argo dispen-
satores, uel præsides Hecatombæorum. Hinc paulò ante dixit: Sequitur autem
Thiæ ab auunculis maternis celebre genus uestrum gloria certamina decens
cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. hoc est, Castoris & Pollucis & Gratia-
rum beneficio.

d ¶ Siquidem ij probos uiros ualde curant.) Amorum
sinceritate Thiæ maiores extollens, bonos uiros Tyndaridis curæ esse dicit,
ac pariter fidem & amicitiam illorum ad memoriam reuocat. Fratres illi ge-
mini, ut erga sese ipsi fideles extiterunt, sic erga suos cultores nihil non benefi-
ciorum conferre solent. Sic & uobis ô Thiæ cōmodant.

D d

^aPermutantes enim alternis diem quidem alteram charo patri Ioui tribuunt, alteram uero sub occultis terræ locis ^bin Therapnes cōcauitatibus eandem subeunt mortem: postquā hanc uiuendi rationem Castore in bello pereunte, Pollux eligere maluit, quā solus deus esse, & in cœlo sine fratre agere. ^dHunc enim Idas boues surripientē conspiciens, æreæ hastæ acumine sauciauit.

^cA Taygeto ^fpede radians ^gLynceus in stipite quercus sedentes conspexit. Siquidem omnium hominum longe acutissimi uisus erat Lynceus. Deinde subito, celeri cursu ad eos geminos fratres peruenerunt, & ingens repente opus perfecerunt, grauiāq; manibus perpessi sunt à Dioscuris ^hApharetidæ. Mox enim prostrato Castore Ledæ filius adfuit, persequens Apherei natos: at illi prope patris sui tumulum restiterunt.

Vnde arreptam ⁱDitis statuam, politam nempe petram, Pollucis in pectus iniecerunt: cæterū neq; cōtundere, neq; cohibere ipsum potuerūt. ^kExcandefactus igitur celeri iaculo, in Lyncei latera ferrum traiecit. Iupiter deinde in Idam igniferum fumidumq; deiecit fulmen, sicq; unā exurebantur & interibant ambo. ^mAdeò difficile est, fortioribus repugnare uelle.

Illicet ad fratris uiolentiam reuersus Tyndarides,

des, nondum planè mortuū, sed adhuc anxie respirationibus rigentem reperit. Calentibus itaq; *Id est, respirationem & palpitantē.* lachrymis profusis, & gemitu facto repente clamauit: "Iupiter pater, ecquis tantorum luctuum finis erit? Et mihi cum hoc infligas mortē ô rex.

- » Orbato enim amicis uiro omnis abit honor. Iam
» & pauci mortaliū in afflictione fideles iueniunt;

ANTISTROPHE, COLON XI.

- » Qui laborem & curam amici suscipiant, aut le
» uasint. Sic dixit. At Iupiter sic orsus contrā, id uerbi proloquutus est: "Tu quidem mihi filius es, illum uero deinde Tyndarus heros matri tuæ appropinquans, maritus ipse, mortale semen stilaui. Sed age tamen, horum tibi optionem do: Siue mortem fugiens, iuuifamq; senectam, in Olympo malis agere, unā cum Minerva, cruentoq; Marte,

EPODOS, COLON XII.

Est harum tibi rerum fors. Sin circa fratrem pugnando, in omnibus tuis cum eo æque diuide re cogites, partim quidem sub terra delitescens spiraueris, partim uero in aureis cœli ædibus. Hæc ubi fatus esset Iupiter, non duplex animo consilium Pollux uolutauit, ^Presoluit statim oculum, dehinc uocem reduxit armati adeoq; fortis Castoris.

a ¶ Permutantes enim alternis.) Ad Castoris & Pollucis fata digreditur, mutuā illorum fidem & amicitiam exponens. Hac enim ratione distributā inter ipsos immortalitatem, ut altera die apud superos, altera apud mortales in terris agant: iuxta Pindari sententiam. b ¶ In Therapnes.) Therapne

Dd 2

Laconice oppidum, cuius & suprà in Olympijs facta mentio, & alijs passim Pindaricis, & Encomio Helenæ apud Isocratem, ubi Castor & Pollux & Helena in lucem sunt progeniti. Sunt qui pro Lacedæmone accipiant: de qua satis in tertia Olympiorum ode. c ¶ Postquam hanc uiuendi.) Modum historica narratione subiungit, quo Castor & Pollux alterna uita & morte potantur: uel, alternis diebus & in celo & terra agant. d ¶ Hunc enim Idas.) Historia de Castoris interitu plana est apud Pindarū, ut ob abactos surreptosq; boues interierit. Scholia uero hunc ad modum Tyndaridarum fata tradunt. Lynceus & Idas Apherei filij, Leucippi filias Phœben & Elairam in uxorem ambierunt: ad horum nuptias inuitati Castor & Pollux, sponsas illas abreptas abduxerunt. Hinc exorto nuptiarum causa prælio, Castor occiditur. Deinde Pollux utrunq; fratrem, Iouis patris fulmine adiutus, interemit.

e ¶ A Taygeto.) Mons est Laconicæ Taygetum. Stephanus.

f ¶ Pede radians.) Propter uelocitatem, pede fulgentem Lyncea appellat, metaphoricôs. g ¶ Lynceus.) Hic Lynceus est de quo prouerbiū, Lynceo perspicacior. h ¶ Apheretide.) ἀφαιρητιδα, patronymicum ab ἀφαιρεῖν. Idas & Lynceus Apherei filij. i ¶ Ditis statuam.) Ditis statuam, lapideam columnam appellat, quod uita de functis erigatur, qui in Ditis regia recubāt: id est, qui mortui sunt. Euulsam ergo statuā à monumento patris sui Apherei, in Pollucem proiecerunt. k ¶ Excandefactus.) Lynceus ferro Pollucis traiectus. l ¶ Iupiter uero in Idam.) Idas fulmine Iouis ictus, periit ob interfectum Castorem. m ¶ Adeò difficile est.) ὡς φωνή, gnomen inclusam habens & prouerbiū. Apheretide sese præstantioribus congressi interierunt. n ¶ Iupiter pater.) Precatio ad Iouem Pollucis. o ¶ Tu mihi quidem filius.) Iupiter optionem dat Polluci, ut uel solus immortalis sit, uel immortalitatem suam cum fratre Castore æque partiatur. p ¶ Resoluit oculum.) Iupiter oculos Castoris clausos morte resoluit, & ad uitam restituit.

ARISTAGORAE PRÆSIDI TENEDIO,
FILIO ARCESILAE, ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

“Vesta Rheæ filia, Iouis altissimi, eiusq; germanæ dominatione & regno æqualis Iunonis, soror, quæ Cusriam inhabitas, benigne quæso tuum

ad thæ

ad thalamum Aristagoram suscipe, illiusq; prope splendidum sceptrum à cōsilijs benigne complectere, ^d qui te uenerantes iuste administrando conseruant Tenedon,

ANTISTROPHE, COLON VI.

‘Sæpenumero quidem libaminibus atq; sacrificijs ^f primam dearum colentes. Iphis quidem ci thara & carmen personat, ^g hospitalisq; Iouis exercetur ius in æternis eorū mensis. ^h Quare cum laude & gloria duodecim mensium interuallum læto corde perage.

ENARRATIO.

Primum inscriptio explicanda breuiter. Inscripta est hæc ode Prytanē Tenedio, hoc est, gubernatori, uel administratori Tenedi insulæ. Scholia alteram Tenedon Troiæ esse tradunt, de qua & Latinus Poëta:

Est in conspectu Tenedos notissima fama

Insula diues opum. Alteram Lybiæ. Stephanus unam esse Sporadum testatur, à Tenno & Amphitheā uel Hemitheā Cycni liberis, seu ^{τῶν} ^{ἑσθς}, hoc est Tenni sedem: ex Hecateo id refertens. Hæc antea dicta est ^{λδ} ^{νσφρ} ^{υς}. Est & altera Tenedos apud Lyciam: uel, ut Apollodorus, in Pamphylia est. A Tenedo prouerbia sunt, Tenedius tiben, de mendaci teste. Tibicinem enim Philonome ad Cycnum perduxit, qui testificaretur Tenni ipsam uoluisse comprimere. Et aliud adagium, Tenedia bipennis, de crudeli iudice & legislatore: à rege quodam Tenedio, qui quum legem sanciuisset, ut in adulterio deprehensus securi percuteretur, in filio suo ^{ἐπ’ αὐτὸ φάρος} comprehenso, eandem legem inuiolatam seruauit. Hæc ex Stephano. Verum de his adagijs Erasmus abunde disputat. Tenedum aut hic intelligit, quæ est in Lesbō. ^{πρυτανῶν}. Quur Prytanen uocet, in ipsa enarratione primæ Strophes in dictione ^{πρυτανῶν} planum fiet. Iam ad argumentum stylum uertamus.

Aristagoram itaq; ab administratione sua, à suorum item consiliariorum iustitia, pietate & hospitalitate predicat: deinde à parente Arcesilao, à luctu & paucratio, à maioribus Pisandro & Menalippo: ad liberalitatē tandem ipsam clanculum adhortans. Cæterum neq; hanc odam Didymus Nemeonicis adscri-

Argumentum.

bendam putat: quandoquidem id ex eo satis colligatur, quod iam gubernatore laudet, qui tamē olim in adolescentia sua, lucta et pancratio palmā obtinuerit: cuius eius uictoriae et iam meminit, acclamans gubernanti hoc epinicio.

a. (O Vesta Rheae filia.) Quia Aristagoras hic πρυτάνης, hoc est, gubernator et administrator Tenedi erat, ideo ad ἑτυμοῦ uocis respiciens Pindarus, orditur à Vesta dea illa, quae τὸ πρυτανεῖον, siue τὸν ἑστῶν, hoc est, focum incolit. Porro apud Athenienses quinquaginta ab unaquaq; tribu electi uiri, qui, quae à Senatu decreta essent, persequerantur, dicebantur πρυτάνεις, ut Arpocratio ex Aeschine indicat. Hinc metaphorice simpliciter pro administratoribus, ut hoc in loco, usurpantur πρυτάνεις. Hinc πρυτανεῖον multitudinis numero Isocrati pecuniam significat, quam et reus et actor deposuerunt in iudicio: ut idem Arpocratio testatur. Pindaro uero hic τὸ πρυτανεῖον domum illam senatoriam, uel aedes magnificas quas immoratur πρυτάνης ualet, more nominū in ἑῖον, quae fere locum sonant et receptaculum alicuius rei, ut ἰχθυοτροφεῖον, μασθεῖον, ἀσπυρῖον, κρητῖον. Quanquā Scholia τὸ πρυτανεῖον dici putent ueluti πυρταμῖον, hoc est, ignis promptuarium. Vel mutatione εἰ in π, ceu βρυτανεῖον, παρὰ τὸ βρύειν, quod est augescere seu crescere uel florere, quod in Prytaneo focus et floreat et splendeat. Graecis ἑστία dicitur: haec ut Homerus in hymno in Dianam canit, perpetua uirginitate conspicua est, et deorum et hominū amplas domos inhabitat, ut idem Homerus in hymno εἰς ἑστίαν cōcinit, ubi et Saturni eam filiā nominat. Iam Rheae Saturni uxor est, ideo recte à Pindaro et Rheae filia uocatur. Haec à ueteribus numinis loco culta, et à Romanis in templum Victoriae collocata, aeterni ignis praeses fuit. Et quia Vesta semper uirginitate gaudet, ideo et uirgines ei consecrarunt Romani, quas eo in Vestae ministerio uirgines semper permanere necessum erat. Vestales illae puellae dicebantur. Ouidius per Vestam ignem intelligendum docet, dum ait:

Nec tu aliud Vestam quam uiuam intellige flammam,

Nataq; de flamma corpora nulla uides.

Iure igitur uirgo est, quae semina nulla remittit. Ipsa ἑστία Latini etiam Lar est et focus. Atqui dum aeternus ignis firmamenti, Sol, Luna et stellae hunc mundum semper suo iubare illustrent, fieri potest quod ueteres per τὸν ἑστῶν aeternum Dei lumen, siue Solem, siue rectius ipsum Deum intellexerunt. Solet autem in deorum delubris et principum optumatumq; pergamis focus esse lucidior, et ignis rutilantior: ideo non in se ipso optimaem Aristagorā laudans, cuius focus minime est frigidus, quin potius rutilo Vestae igni renidet, à Vesta dea, aedes eius suae benignitate claras reddente, principium ducit. Schema est

est dees. Vestam enim deam precatur Pindarus, ut ad suum thalamū & suam sedem Aristagoram suscipiat. **b** ¶ Quæ curiā inhabitas.) Prytanæa, hoc est, magistratum, atq; ipsas magnificas aedes administratoris Aristagoræ curas & colis. **πρυτανείου** apud Aristophanem in Nebulis & Equitibus domus erat Athenis senatoria, in qua qui magno beneficio rempublicā affecissent, publicis sumptibus alebantur. (der herrenstüb.) Pindarus metaphorice pro quacūq; splendida gubernatoris aede accipit. **c** ¶ Illiusq; à consilijs.) Rogat ut & Vesta nedum regnantem Aristagoram, sed eius etiam consultores, in suam curam recipiat. **d** ¶ Qui te uenerantes.) A pietate & religione prædicat cum Aristagoram, tum eius **συμφορὰς**. **e** ¶ Sæpe numero quidem libaminibus.) Et hæc ad pietatem pertinent. **πολλὰ δὲ κνίσσας**, hoc est, sæpe etiam pinguedine seu nidore, hoc est, ipsis sacrificijs. Nidore enim est uictimæ & sacrificij indicium. Ex consequenti antecedens intelligitur. **f** ¶ Primam de arum.) Ipsam Vestam, à qua hic sumpsit exordium. Vel ideo primam, quod uictima & sacrificijs gaudeat Vesta.

g ¶ Hospitalis Iouis ius exercetur.) Id est, hospitales sunt. Iupiter hospitalis est, eo quod hospites & peregrinos curet, nolit eos iniuria affici, sed amicè tractari. **h** ¶ Proinde cum laude & gloria.) Intervallum duodecim mensium, est **τρεῖς ἔτερες** anni. Hinc apparet magistratum & functionem Aristagoræ annuam fuisse. Estq; **ὅλως**. Optat enim ut feliciter in suo magistratu cum annum transigat.

EPODOS, COLON IX.

¶ Præterea uirum illum Arcesilan parentem, admirandum illud corpus ^bcōgeneremq; Atremiam beatifico. ^cSin quis cum diuitijs, tum formam præstiterit alijs, inq; certaminibus primas tenēs uires suas demonstrauerit, is & sese mortalia cunctis conferre membra, & terrā se olim fatis ordinantibus subiturum meminerit.

STROPHE II. COLON VI.

Huiusmodi bonos principes & magistratus, bonorum ciuium præconijs euehi conuenit, ac mellita, illorum gratia, fabrefacta q; carmina con-

cinere. Verumenimvero ^dquū ē uicinis sedecim essent colluctatores, solum Aristagoram, patri- amq; eius lucta & magnifico pancratio celebrē, splendidæ uictoriæ coronauerunt.

a ¶ Præterea uirum illum Arcefilan.) Parentem Aristagoræ Arcefilan uelut laudibus: uel à patre Aristagoram laudat. b ¶ Congenerem Atremiam.) ἀτρεμίας τε σύγγονον, hoc est, congenerem Atremiam. Est enim ambiguum, ut Scholia referunt, num ἀτρεμίας sit fratris nomen, uel Atremia sororis: uel an simpliciter ἀτρεμίας pro ἀφοβία, hoc est, fortitudine accipitur. c ¶ Quod si quis cum diuitijs.) Gnome est, qua eos & summa felicitate præditos adseuerat, & suæ sortis iuxta admonet, ne maiora porro querant, simulac formam, diuitias, & palmam certaminum obtinuerint: quales sententias supra sæpe protulit. Meminerint, inquit, diuites & potentes huius terræ, sese homines, nō deos esse: nec ob suam efferantur fortunam sequundiorē, sed ita se gerant, ut se mortales esse cogitent. Gnome est parænetica, cōmonesciens uictorem, & gubernatorem Aristagoram, ne nimium fortuna sua efferatur. d ¶ Quum ē uicinis sedecim.) Inter sedecim antagonistas solum Aristagoram & lucta & pancratio uicisse, idq; iuuenem, in uicinorum ludis, nō in sacris illis quatuor certaminibus, adserit.

ANTISTROPHE, COLON VI.

“Spes uero parentum segniores, pueri uires retinuerūt quo minus Pythone & Olympiæ certaminum periculum faceret.^b Per sanē ipsum iusiurandum, ac meam existimationē, circa Castaliam ac ^dnemorosum Saturnij montem ueniens, pulchrius profectō præ certantibus reliquis collegis redijisset.

EPODOS, COLON IX.

Ad quinquennem panegyrim, Herculis nimium institutionē lætus se contulisset, comam purpureis ramis religatus. Cæterum alium quidem mortalium mente carentes gloriationes ab hone

stis

- » stis deiecerunt. Alium uero de robore suo despe-
- » rantem à proprijs & præsentibus bonis aberran-
- » re fecit animus inaudax, ceu manu ab arduis re-
- » bus hominem retrahens.

a ¶ Spes uero parentum segniores.) Qui factum sit, quod Pythijs & Olympijs ludis non sit adsecutus palmam. Parentes, inquit, timidiore, ueriti sunt, ne non obtineret uictoriam, hinc domi eum retinuerunt. Alioqui si ludos eos acceffisset, haud dubie uictoria conspicuus in patriam suam fuisset reuersus. Ideo etiam subiicit: b ¶ Per sanè ipsum iusurandum.) Nihil certius est inquit, quam eum præcepturū cæteris fuisse palmam, modo parentes eum non essent remorati. c ¶ Castaliam.) Castalia fons Heliconis prope Pytho- nem uel etiam Delphos. περιφραστὴς πύθια intelligit. d ¶ Ne- morosum Saturnij montem.) περιφραστὴς Olympiorum. Cumulus est & collis Saturno sacer apud Olympiam. Nemorosus collis, propter oleas, quas il- lic Hercules ab Hyperboreis asportatas plantauit. e ¶ Alium quidem mortaliū.) Sententia est, qua cum audaciam damnat, tum timiditatem uel pusillanimitatem. Audacia & uana gloriatio non est laudabilis: ea enim bona quæ ante pedes sunt remouet, dum maiora quam par est affectat. Pusillanimi- tas rursum damnanda, quod ab arduis rebus fortem animum retrahat. Medium in omnibus rebus est optimum. Non audacem, non desperabundum, sed fortem esse conuenit. Peccarunt parentes tui Aristagora in altero extremorum, nem- pe in timiditate. Non satis fortes extiterunt, dum ad Olympiam & Pythonem sunt ueriti mittere.

STROHPE III. COLON VI.

- » Coniungere ualde facile tū erat Pisandri quon-
- » dam à Sparta sanguinem eum esse. b Ab Amyclis
- » ille perrexit cum Oreste armatas Aeolensium co-
- » pias huc reducens. c Sed & iuxta Ismeni fluenta
- » Aristagoræ genus à Melanippo materno auo-
- » pendere, coniecturare non erat difficile. d Anti-
- » quæ ita uirtutes

ANTISTROPHE, COLON VI.

- » Auferuntur, robur hominū, permutatæ gene-

Ec

- » rationibus^f Necq; deinceps nigra tellus in prom-
 » ptu fructum dedit, nec arbores singulis annorū
 » reuolutionibus, bene olentem florem ferre diuis-
 » trīs similem uolunt nisi per alternationē. Eodem
 » pacto mortales hominum uires ducit

EPODOS, COLON IX.

- » Fatum.^g At ex Ioue homines finis manet: illum
 » non prænoscimus, non ob oculos ponimus, sed
 » fastuosi incedimus, multas res in animo nostro
 » uersantes. Sed membra nostra^h impudenti spei
 » alligata sunt. Prudentiaq; & remoti consilij flu-
 » xus à nobis remoti sunt.^k Ergo lucri modum ue-
 » nari opportunū ac decorum est. Amorū nanq;
 » quos consequi nequeas, uehementiores insanīæ
 » fuerint.

a ¶ Conijcere ualde facile erat.) Ex uirtute Aristagoræ facile cognosci poterat, eum Pisandri nepotem esse, uel à Pisandro genus ducere, à forti nimis rum principe. b ¶ Ab Amyclis.) Qualis Pisander fuerit, & quid gesserit, paucis ostendit. Pisander, inquit, Amyclæus uel Spartiates cum Oreste ex Lacedæmone in Aeoliā migravit, ibiq; Tenedon Lesbī urbem incoluit, ex qua oriundus est Aristagoras. Hinc ergo colligitur, Tenedon hanc Lesbī urbem uel etiam Aeoliæ esse. Vt uero Orestes in Aeoliā coloniam deduxerit, Hellanicus in primo Aeolicorum prodidit memoriæ, ut Scholia testantur. c ¶ Sed & iuxta Ismeni.) Genus paternū ad Pisandrum Spartiatam, maternum ad Melanippum Thebanum refert. Ismenus autem Boeotiæ fluuius est prope Thebas, ubi Adraſti copiae cum Thebanis pugnantes corruerunt, ut in 9. Nemeorum ode subindicabamus. In eo prælio Melanippus aduersus Tydeā manū conseruit, ubi adeo in eum excanduit ab ipso uulneratus Tydeus, ut ab Adraſto interfecti cerebrum exorberet. Ea crudelitate permota Minerva, immortalitatē ei, qua donarat illum, ademit. Priscum ergo Aristagoræ stemma est, à matre ad Melanippum illum Thebanū pertinens: quem pium etiam esse oportuit, quum Minerva eius causa immortalitate Tydeā priuaret. d ¶ Antiquæ uirtutes.) ἀναιμία est, quo patrum & maiorum uirtutes in posteros atq; nepotes

potes transfundi ait. e ¶ Robur hominum.) Appositio. Antiquæ uirtutes, quæ sunt ipsa fortitudo & robur bellicum. f ¶ Neq; deinceps nigra tellus.) Probat exemplis, non semper, neq; simul bona proferri, neq; præclaræ geri posse. Nigra tellus solet esse pinguior & fertilior alterius coloris aruis: & interim tamen neq; illa semper optimas fruges producit, sed omnia per alternationem & intermissam quietem, progenerantur copiosius. Itidem arborum fœtus sese habet. Eundem ad modum fortitudo & reliquæ mortalium uirtutes, non in omnibus liberis & nepotibus enitescunt, sed aliàs absconduntur, aliàs caput denuò erigunt. Sic tametsi à Pisandro & Melanippo, uiris & ducibus uirtute claris, pauci rebus gestis celebres effulserint, uita tamen non est extincta planè uirtus: unus enim Aristagoras maiorum suorum incluta studia ad uitam reuocauit, & per sese restituit. g ¶ Atqui ex Ioue homines finis manet.) Hortatur Aristagoram, ut non felicitatis suæ nomine efferatur, sed cogitet sese mortalem esse. h ¶ Impudentispei.) Hoc est, nos plura semper nobis pollicemur, quàm posimus consequi. i ¶ Ergo lucri modum uenari.) *Ἰσχυρὸς* est, quæ cōmonefacit administratorem Aristagoram. Ne quæras, inquit, plura uel maiora, qui in ea felicitate & dignitatis fastigio constitutus es, propter sedecim coronas, quas lucta & pancratio pascim in Græciæ certaminibus, (licet non periodicis, hoc est, sacris & quatuor illis generalibus) adeptus es: iam beatus es, opulentus es, reipublicæ habenis moderaris: ne ampliora desideres, sed his cōtentus acquiesce, & effice, ut uirtutes tuæ per poetas & Lyricos decantentur, tum plus gloriæ nanciscêris, quàm opum accumulatione: clanculum, ut in argumento monui, ad liberalitatem eum inuitans.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN
PINDARI NEMEA
FINIS.

Ee 2

404 PINDARI ISTHμία

HERODOTO THEBANO,

ODE I.

STROPHE I. COLON VII.

^aATER mea, ^baureo scuto insignis Thebe, ^copus tuum omni negotio præstantius iudicabo. ^dNe mihi obsecro irascatur aspera Delos, ^ein qua nunc composui quiddam bonis inclytisq; parentibus amabilissimū. ^fCede Apollonias paululum: ^gutrarunq; enim gratiarum, fortunantibus dijs, copulabo summam.

ANTISTROPHE, COLON VII.

^bEt intonsam ferentē comam Phœbum ^chymnis celebrans, in circumflua ^kCeo ^lcum insularis, ^m& mari septam Isthmi eminentiam: ⁿpostquam sex coronas Cadmi exercitui, è certaminibus tribuit, pulchram, uictoriæ causa, gloriam patriæ.

ENARRATIO.

Isthmia ludi sunt, ad circulum quatuor Græciæ celeberrimorum spectaculorum pertinentes: nomen habentes ab Isthmo, angustia illa inter Aegæum & Ionium mare, non longe à Corintho. A Corinthi Isthmo Neptunus Isthmius dicitur, autore Stephano: & Isthmia uictoria, à ludis Isthmijs. Nam in Isthmo Neptuni delubrum est quinquennialibus ludis inclytum, ut Plinius lib. 4. cap. 5. tradit. Ab Isthmo ^{πῆδι} ^{δου} etiam deducuntur, quas Medici naturæ antistites tonsillas uocant. Ab Isthmijs ludis uerbum, quod adagioni locum dedit, ^{ἰσθμια} ^{ἴδω} deducitur, quo non optime ualentem uitam ducere significant Græci: quod Isthmiorum ludorum tempus esset ^{ἐπίνοσος}, morbidum & pestilens, ob confluentem Græcorū multitudinem, ut Hesychius etiam testatur. Ut ergo Isthmia, ludi illi, ab Isthmo Corinthi dicantur, paucis indicatū est. Iam quomodo & quær coeperint, breuiter iuxta subnectendum. Quam Athamas Aeoli filius

lius Nephelē uxore priore defuncta, Ino Cadmi filiam duxisset, ex qua Learchum & Melicertē liberos susceperat, uersus ex ira Iunonis in rabiem (ut Scholium Isthmiorum ludorum origo. Isthmiorum ludorum origo.) Learchum filium suum occidit: hinc & uxor insequentem furibundum maritū fugiens, cum infante suo Melicerta ex petra Moluride in subiectum pelagus se præcipitem dedit. Neptunus utrumque miseratus, Ino in marinam deam, indito Leucotheæ nomine: Melicertem uero in deum, Palæmonis imposita nomenclatura, permutauit. Furoris Athamantis non Iunonem, sed ipsos deos omnes causam fuisse Scholia in Argonautica Apollonij indicant. Quinetiam in adagio, Inus dolores, Erasmus recitat. Athamas Acoli filius primū uxorem habuit Nephelen, quæ illi Hellen & Phrixum peperit: hac defuncta Ino Cadmi filiam duxit: hæc ut nouerca insidias struens Hellæ & Phryxo, persuasit mulieribus, ut semina, priusquā terræ mandarentur, igni adurerent ac torrerent: quo factō, eo anno nihil frumenti terra dedit. Athamas rex legatos Delphos mittit scitatum causam. Hic Ino legatos corrumpens euicit apud eos, ut reuersi dicerent, Apollinem poscere ad uictimā Hellen & Phryxū. Reuersi igitur legati, referunt Athamanti, Apollinē hoc respondere, terram non daturam fruges, nisi liberi eius ex priore coniuge immolentur dijs. Athamas rem ita seriō sese habere ratus, adornat aram, Hellen & Phrixum uictimæ destinat. Dij uero miserti liberorum Athamantis, aureo ariete eos per aëra abducunt. Helle cum sese non tutō in dorso arietis teneret, in mare decedit, quod ab ea dicitur Hellepontus. Phryxus in Colchum delatus est. Vlciscentes dij Inus maleuolentiā, adegerunt in rabiem Athamanta, ita ut Learchum filium Inus maiorem natu occideret rursum, ipsamque cum infante persequeretur: quæ timore perculsa, sese in mare cum infante Melicerte præcipitauit: ubi Ino in Leucotheam deam, quæ Latinis Albina est uel Alba dea, Melicertes in Palæmonem transmutatus est. Nereides igitur quodam tempore chorū ducentes, Sispyho Corinthiorum regi apparuerūt, iubentes ut in gratiam Melicertæ, ludos Isthmios institueret. Funebre igitur spectaculum in Melicertæ honorem Isthmia fuerunt primū. Intermisi sunt hi ludi aliquandiu, propter pericula latronum, donec Theseus sublato Procruste, eos redintegrarit. Corona uictoribus primum ex apio dabatur, quod esset terrestris planta. Deinde uero ex pinu texebatur, propterea quod infrugifera, maris instar arbor sit: quo significabant uictorem præter gloriam & decus nihil expectare. Agebantur Isthmia, ut in 6. Nemeorū ode planum sit, tertio quoque anno: ut uero Plinius, singulis lustris. Ego uero hic Pindaro potius accedendum arbitror, ut qui de his certaminibus græcis, græcus ipse certius alijs scripserit. Trieterica enim taurorum uictima per Neptunium delubrum 6. Nemeorū ode periphras

stucōs à Pindaro, ipsa Isthmica nominatur. Hæc de origine et institutione Isthmiorum. Herodotum Thebanum ab Isthmia uictoria, à comparatione laudat. Confert enim eum Castori et Polluci. A patre Asopodoro. Tandem precatu perorationis loco, ut dei benignitate posthac Pythiorum et Olympiorum etiam uictoriam indipiscatur.

a (Mater mea.) A patria uictoris oratur. Et quia Pindarus ipse etiam Thebanus est, ideo Thebas matrem suam appellat, ut in qua sit et genitus et educatus.

b (Χρυσάωρον.) Aureo scuto insignem Thebas nominat, πᾶρα τὸ χρύσειον καὶ ἀσπίδα, per metonymiam et synecdochem: hoc est, bellicosam. Scholia arbitrantur hæc Pindarum ad ipsam heroidem Theben urbis tutelarem deam referre, à qua sit urbi nomen inditum. Hanc uero filiam Asopi fluminis et Meropes gnate Ladoanis putant.

c (Opus tuum.) Proponit αὐξάνωσ. Te, inquit, à rebus tuis gestis cunctis alijs urbibus celebriorem hoc epinicio demonstrabo.

d (Ne mihi obsecro irascatur aspera Delos.) Copiam sibi fieri uberius Thebas extollendi, à Delo petit. Quid ergo orat, ne egrestrat Delos? Causa est, quod Cij uel Coi rogarant Pindarum, ut pæanem Apollini Deliacum conscriberet: quæ dum pangit, Herodoti Thebani cum uictoria, tum ode superuenit, quam primum etiam confecit, Ciorum et Deli hymnū interim suspendens et imperfectum relinquens. Rogat igitur, hoc ne egrestrat Delos, quod omisso Deliaci poemate, Thebas propter Herodotum Thebanum Delo præstantiorem sum constituturus.

e (ὦ δὲ χρυσάωρον, in qua composui.) In Delo, inquit, carmen pepigi, quod inclytis parentibus, hoc est, ciuibus Deli, sit maxime placitum. Parentes Deli, ciues et seniores, qui liberos propagant, adolescentumque suorum curam gerunt.

f (Cede.) ô Delos. Apolloniadem Delon uocat, hoc est, Apollini charam, eò quod in ea sit Apollo genitus.

g (Vtrarumque enim gratiarum copulabo summam.) Hoc est, connectā finem et consummationem duorum beneficiorum, uel officiorum, uel institutorum. Id est, utraq; perficiam, et hymnum Cijs et Apollini dicatum, et oden hanc patriæ meæ atq; Herodoto Thebano destinatam: suo tamen utrumque tempore. Atq; hunc locum ita intelligendum subsequenti mox Strophe declarat, dum inquit:

h (Et intonsam ferentem comam.) ἀκροστέμνῳ Apollinem Lyricus appellat, quem Homerus ἀκροστέμνῳ, eadem significatio ne, πᾶρα τὸ ἀστεμένειον, et κείῳ et ῥόμῳ.

i (Hymnis celebrans.) Chorus enim hymnos in Delo in Apollinem cōcinit.

k (Ceo.) Cij sunt, qui Coi dicuntur.

l (Cum insularibus.) Hoc est, ciuibus et Cijs et Delijs.

m (Et mari septā.) Prima gratia et primū institutum est, celebrare Delium Apollinem. Altera est, euehere Isthmia: ex quibus Hero-

dotus

dotus patriam suam Thebas illustravit. n. ¶ Postquam sex coronas.) Quare Isthmia euehere uelit, αἰτιον est. Sex coronas, quas uictoriae causa retulerunt, Isthmia dederunt. Variant hic in senario coronarū autores. Alij ad Thebanos sex uictores referunt: alij ad solum Herodotum: alij δὲ cum tenui spiritu legentes, ad ὠπασα uerbum copulant: et uerbum ὠπασα nō ad Isthmum, sed ad Apollinem ludorum praesidem flectunt. Sunt qui ad Herodotum referant solum coronas, sed eas ex uarijs ludis, non ē sola Isthmo retulisse sentiunt: atq; huius sententiae est Aristodemus Alexandrensis. Thebis ergo Iolia uel Heraclia, in Orchomeno Minyia, in Euboea Basilia, in Thessalia Protesilaia, in Isthmo nunc Isthmia, et alia finitimorū certamina, quae hic praeterierit, uicit. Sed hic quisq; quod rectius uisum fuerit sentire potest. Verū mea quidem sententia, quemadmodum ex Pindari uerbis colligere datur, ad Isthmon senarius coronarū referendus est, nec ad solum Herodotum, sed et alios etiam Thebanos uictores. Vnum enim Herodotum non potest Cadmi exercitum cōmode appellare, nisi per syllepsin et synecdochen totum pro parte accipiat: perinde ac mox Geryonae canes, unum duntaxat canem appellat.

^aIn qua & intrepidum Alcmena peperit

EPODOS, COLON XI.

Filium, ^bquem feroces olim Geryonae horruerunt canes. Ego uero Herodoto qui curru quadrijugo uicit, quiq; per sese habenas gubernauit, hoc Encomij apparans, uel Castoris uel Iolai adiunxerim hymno, ^dilli enim heroū aurigae tum Lacedaemoni, tum Thebis praestantissimi nati sunt

STROPHE II. COLON VII.

Ac in certaminibus, plurima sunt praemia nati, tripodibus, lebetibus, aureisque phialis domū suā exornarūt coronis, quae uictoribus debent, redimiti. Clara uero illis uirtus & nudis stadijs, & in scutis strepentiū armatorū cursibus relucet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Quales nanq; erant, dum manibus hastas tra-

nec erant, ac lapideos discos iacularentur? Nec
tum enim quinquatriū erat, ^bsed quodlibet egre-
gium opus sua merces manebat. Siquidem fre-
quentibus coronarū ramis iubas religabant. Id
quod ^kprope Dirces fluenta & ^lEurotę apparuit.

EPODOS, COLON XI.

^mIphiclis enim filius Spartanorum generi con-
tribulis erat. ⁿTyndarides uero inter Achæos al-
tam Therapnes sedem incolit.

^a ¶ In qua & intrepidum.) Ad Herculem Thebis oriundum Iouis &
Alcmenę filium digreditur: patriā Herodoti Thebas ab insigni heroē efferens.

^b ¶ Quem feroces Geryonę canes.) Scholia hic dicunt syllepsin tropū
esse, hoc est comprehensionem, quam alij συμπληρωματις & γυναικῶν nu-
meri dicunt. Pluralis enim est pro singulari. Vnū enim Geryonę canem fuisse,
ut Hesiodus etiam testatur. Geryon ille rex Erythiæ insule in Oceano triplicis
formę uixisse dicitur: quod sibi similes duos fratres habuerit, quibus cum una-
nimit̃ spiritum duxerit. Ouid. 9. Metamorph. Nec me pastoris Iberi For-
ma triplex mouit. Huic armenta Hercules abduxit, ab Eurystheo sibi præce-
ptum complens: ut est apud Isocratem Encomio Helenę. Sed quid Geryonę
hunc canes timuerunt? quia rex ille diues armenti fuit: unde ab Ouidio pastor
Iberus appellatur. Pastores aut̃ canes pecoribus & armentis adhibere solent,
propter arcendos lupos, urfos, feras & fures. Per metalepsin ergo accipiendum
est, Canes Geryonę timuerunt Herculem, dum armenta Geryonę abduceret,
nec ausi sunt arcere Herculem: ac deinceps ipse Geryon & ciues eius Hercu-
lem formidarunt.

^c ¶ Ego uero Herodoto.) A uictoria Isthmia, quam
quadriga obtinuit, Herodotum prædicans, Castori & Iolao confert. Laudat
item, quod non alienis, sed suis manibus currum gubernarit: ἡνίοχον, hoc est,
aurigatorem ipsum faciens & directorem, suę, qua uicit, quadrigę. Simul aut̃
ab educatione equorum hunc cōmendat, ut qui equos cum ad patrię commo-
dum, tum ad publica certamina aluerit. Comparat autem propterea Herodotū
Castori & Iolao, quod & ipsi equites fuerint. Castor equestris erat, Iolaus Her-
culis aurigatorem agebat.

^d ¶ Illi enim.) Rationem reddit, quare He-
rodotum Castori & Iolao conferrat: illi enim inter heroēs præstantissimi aurigę
fuere, nempe Castor & Iolaus. Castor Lacedæmonius, & Iolaus Thebanus.

Porro

Porro quæ Iolai sunt, Castori etiam cōmunicat. e ¶ In certaminibus plurima nacti sunt.) Quibus scilicet domum suam adornarunt. Palmam affecutus est Iolaus apud Pelium montem, armatus currens. Castor secundas obtinuit disci & hastæ iactu. Sed cōmunes hic ambobus uictorias facit, per episyllum.

f ¶ Nudis stadiis.) Hoc est, cursu gymnico. g ¶ Nec tum enim quinquatrium.) Quinquatrium est quod supra quinquertium dixi, quinq; certaminū generibus constans (græce πέντεθλον) ut in Olympijs uisum: saltu, disci iactu, iaculo, cursu & lucta. Temporibus Castoris & Iolai nondum institutum erat quinquatrium. Erant & Mineræ dicta quinquatria, sed his de hic nihil agitur. Mineræ enim quinquatrium Pindarus in sua certaminū periodo nusquam meminit. h ¶ Sed quodlibet egregium opus.) Hoc est, quodlibet uictoriam singularis corona, & singula certamina singulæ mercedes præstolabantur. i ¶ Iubas.) Comam, cæsariem adornabant.

k ¶ Prope Dirces.) Dirce Thebanus fons est, apud hunc clarus effulsit Iolaus. l ¶ Eurotæ.) Eurotas fluuius Lacedæmonius, ubi uirtus Castoris enituit. Summa, Castor Lacedæmoni, Iolaus Thebis eximij conspecti sunt.

m ¶ Iphiclis filius.) Iolai periphrasis est. Ostendit autem nonnihil societatis & necessitudinis inter Spartanos & Thebanos uiguisse, dum Iolaum Spartiatis contribulem facit. A Sparta enim relicti, Thebanorum sunt facti extructores, ut Hyperenor, Chthonius, Pelorus, Vdeus, Echus. Hinc & Iolaus & alij Thebani, nō iniuria cum Spartiatis contribules sunt. Vult autem dicere, Iolaum esse Thebanum ciuem. n ¶ Tyndarides.) Castor Therapnen incolit. Therapne est uicus Lacedæmonis, uel Laconicæ oppidum, in quo fuerit templum Castoris & Pollucis, aliorum sententia. Lacedæmonium ergo uel Therapneum esse Castorem ait.

^a Sed ualete heroës coætanei. ^b Ego uero Neptuno, diuinæq; Isthmo, ^c Onchestiq; littoribus hymnum diligenter curans, uictoris huius nomine demiramdam Asopodori patris fortunam celebrabo,

STROPHE III. COLON VII.

^d Orchomeniq; patriā tellurem: ^e quæ ipsum naufragio grauatum ex immenso salo horrida suscepit fortuna, ^f At nunc rursus cognatū pristinae

Ff

- » felicitatis fatum accessit. ⁸Fit autem ut qui defatis
 » gatus sit semel, animo posthac prudentior & cau
 » tior fiat.

a (*ἔπειτα* .) Valedicit Castori & Iolao, digressionē illam omittens,
 & ad Herodoti hymnum porrō sese recipiens. b (*Ἐγὼ* uero .) *ἐπι-
 νοήσας* est: redit enim ad institutum, à patre Asopodoro euehens uictorem.
 Per Neptunum, Isthmum & Onchestum, sola Isthmia intelligit. Onchestus est
 Boeotiae ciuitas Neptuno consecrata. c (*Ὀνχέστου* littoribus .) Onche-
 sti littora dicit, quod urbi Boeotiae Onchesto palus Copais adiaceat. Scholia.

d (*Ὀρχομένης* tellurem patriam .) Et patrem Asopodorum & pa-
 triam tellurem Orchomeni celebrabo. Patriam tellurem Orchomeni, pro ipsa
 Orchomeno accipit. e (*Ἐκείνη* ipsum .) Orchomenos Thebarum ciui-
 tas est. Excidens ergo ē patria Thebis, Orchomeni à matre sua, quae Orcho-
 menia erat, susceptus est. Allegorice enim fugam ex Thebis Orchomenon uas-
 tes adumbrat. Ipsum autem ē patria secessum acri allegoria exprimit, naufragi-
 um & horridam ex immenso salo fortunam appellans, perinde ac per seditio-
 nem ē patria exciderit. f (*Ἄρτι* nunc rursus .) Apostrophe ad Asopo-
 dorum, qua congratulatur ei, quod pristinae sit restitutus felicitati, & in patriā
 Thebas denuō receptus. g (*Ἔτι* autem ut qui defatigatus .) *ἡνίκά-
 νηκα* est, quo ex periculis cautiore nos reddi adfirmat. quasi dicat, periculo
 suo edoctus & cautior redditus Asopodorus, sibi posthac melius prospiciet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

- » "Sin uirtus omni sua ratione & modo hisce in
 » duobus, sumptu nempe atq; labore cōstat, æquū
 » est ut ij qui ipsam consequuti fuerint, eximiā lau-
 » dem citra inuidiam ferant. ^b Quandoquidem fa-
 » cile donum est sapienti uiro, cōmune erigere bo-
 » num, ^d ubi pro uarijs præclarisq; laboribus ^c bo-
 » num uerbum dixerit.

EPODOS, COLON XI.

- » f Alijs hominibus in suis negocijs, alia merces
 » dulcis est, puta opilioni, agricolæ, aucupi, pisca-
 » tori, & ei qui ⁸difficilem à uentre suo famem dis-
 » pellere

» pellere molitur. At qui in certaminibus aut bel-
 » lis delicatā laudem bene prædicatus tulerit, ^h sum-
 » mum is lucrum à ciuium hospitumq; linguæ fru-
 » ctu receperit.

a ¶ (Sin uirtus.) Ad Herodotum uictorem redit. Primū animaduertens
 dum, quod (ut Scholia legunt) plurali fæminino ἀρετῶν, singulare uerbum
 iunxerit κατὰ δύναμιν, pro κατὰ δύναμιν, suo more: unde Pindari exem-
 plar haud dubie ἀρετῶν primū habuit: & non ἀρετῆς, quemadmodum Ro-
 manum Calliergæ exemplar profert. Deinde, quod τὸν ὄργῳ nō pro ira
 durante, sed pro ἔθῳ, hoc est, more, natura, ui, Pindarus usurpet. Postremo,
 quod uirtus duobus hisce potissimum comparetur, utpote sumptu atq; labore.
 Est autem argumentum ex habitu animi sumptum. Quisquis uirtutem labore
 & sumptu parauit, citra inuidiam meretur insignem laudem. Hæc est maior.
 Huic postea subiicit minorem: Herodoti uictoria sumptu & labore consutit.
 Conclusionem quia manifesta est omittit. b ¶ (Quandoquidem facile do-
 num.) A facili maiorem syllogismi dilatat. Sapienti uiro, id est poëtæ, quem
 sapientem esse par est, non est difficile bene meritos attollere. c ¶ (Com-
 mune erigere bonum.) Hoc est, exemplum uirtutis, quā imitari debeant spe-
 ctatores, præscribere: quod sit per encomia bonorū uirosum uirtute prædito-
 rum, quales sunt publicorum Græciæ spectaculorum uictores. d ¶ (Vbi
 pro uarijs.) Id est, uictorijs & certaminibus. e ¶ (Bonum uerbum di-
 xerit.) Hoc est, encomium cecinerit, uel hymnum uel oden conscripserit.

f ¶ (Alijs hominibus.) Non esse præstantiores merces, quā ipsum uir-
 tutis præconiū. Et quia id uatum sit insignium arte & ingenio, ideo clanculum
 poëticen Herodoto cōmendat, & eum ad amorē uatum excitat. g ¶ (Diffi-
 cilem à uentre suo famem.) Periphrasis mercatoris. h ¶ (Summum is lu-
 crum à ciuium hospitumq;.) Hoc est, & ab indigenis & exteris uirtutis no-
 mine cōmendabitur, ad quos uirtutum eius encomion peruenierit.

STROPHE IIII. COLON VII.

«Nos proinde Saturni filium Neptunum ^hui-
 cinum ^eequestrem ^drecompensantes, ipsum ^ccur-
 rum benefactorē collaudare conuenit: ac ^ftuos
 Amphitruo natos, ^gMinyamq; Orchomenum,
 inclytumq; Cereris nemus ^hEleusinam & ⁱEu-

boean in flexilibus cursibus euehere.

ANTISTROPHE, COLON VII.

^kDeinde tuum etiam ^lAchiuorū Phylacæ de-
lubrum inter Herodoti uictorias connumero ô
Protesilaë. ^mOmnia uero percensere, quæ Mer-
curius certaminum præses equis præsertim He-
rodoto tribuit, breuem mensuram habens hym-
» nus non admittit. » Atqui sæpenumero tacuisse,
» non parum gratiæ attulit.

a ¶ Nos proinde.) Gnomiam hæcenus propositionem & amplificæ-
tionem rursus γυνολογικῶς tractauit. Iam nunc assumptionem uel mino-
rem subijcit, uarias eius coronas & uictorias enumerans, admixta gratiarum
actione, qua Neptuno & alijs, quorum beneficio palmam consecutus est He-
rodotos, gratias agit. Est autem minor hæc syllogismi propositio huiusmodi:
Herodotus Thebanus sumptu & labore uictoria ornatus est, Isthmia curru uin-
cens, deinde Thebis Iolaiæ & Heraclia exuperans, postea in Demetrijs Eleus-
nijs, ad ultimum in Eubœæ certaminibus superior inuentus est cæteris.

b ¶ Vicinum.) Thebis uicinum Neptunum uocat Onchesti nomine, qui
Thebarū locus est, ut paulò ante cōmemorauit. c ¶ Equestrem.) Quor-
equestrem Neptunum appellat? ἱπποδρόμιον, hoc est, equorum cursui, uel
equestri certamini (quo Herodotus in Isthmijs uictor euasit) fauentem.

d ¶ Recompensantes.) Hoc est, hymnū & laudem pro beneficijs, quis-
bus Herodotū affecit, illi dicentes. e ¶ Curruum benefactorem.) Ne-
ptunum curruum benefactorem nominat, & Isthmiorū aliorum uictorum, &
Herodoti nomine, qui curru certans cæteris palmam præripuit. f ¶ Tuos

Amphitruo.) Apostrophe ad Amphitruonis liberos. Herculem & Iolaum
intelligit. Et quanquā Iolaus sit nepos Amphitruonis ex filio Iphicle, attamen
per cōplexionem, quod ad eius sanguinem pertineat, Iolaum hic pro filio usur-
pat. Est autem subaudiendum, laudare cōuenit. ὅθεν genitiuus Doricus, pro
σὺ. g ¶ Μινυῶν γόνυ.) Hoc est, Minyæ angulum. Periphrasis est
Orchomeni. Minyæ Orchomenum, quod Minyas Orchomenum inhabitauit:
unde Orchomenos Minyus dicitur. Hinc Minyam quidam ab Orchomeno
progenitum, inter quos est Pherecydes, tradunt, ut Scholia habent. Alij uero
Orchomenum à Minya: alij & Orchomenū & Minyam Eteoclis esse liberos.

Dionysius.

Dionysius Minyam ad Martem refert. Aristodemus Aleæ filium Minyam scribit, indeq; Argonautas Minyos appellatos idem autor est. Sed de Minyis in ultima Olympiorum ode plura. Ludos autem quosdam et Orchomeni Thebarum oppido exhibitos fuisse, in quibus uicerit Herodotus, Pindarus innuit.

h ¶ Eleusinia.) Eleusine Atticæ δῆμῳ τρία, hoc est, Cereris ludæ agebantur, quibus hordeum corona erat et præmiu uictoriæ. i ¶ Euboean.) Euboea insula est Boeotiae auulsa, ut Plinius lib. 4. cap. 12. habet: et huius insule ludis superiorem repertum Herodotum adfirmat Pindarus.

k ¶ Deinde et tuum Phylacæ.) Phylacæ Thessaliæ urbs est, cuius Protesilaus rex, qui et Phylaciorum et reliquorum suorum ciuium dux fuit, dum ad Troiam proficiscerentur. Vt ille quum primum è naui profiliret à Dardano quodam sit occisus, et in eius locum frater Podarces successit, est apud Homerum in Boeotia seu Catalogo nauium, ubi et huius Phylaces meminit, dum inquit:

οἶδ' εἶχον φυλάκην, καὶ πῶρ' ἔρασαν ἀνθεμόν τε.

Stephanus à Phylace Deionis filio dictam tradit. l ¶ Achiuorum delubrum.) Locum Phylaces, ubi Græcorum uel Achiuorum confluxu certamina sunt ædita, Achiuorum τέμενον, hoc est, uel delubrum, uel segregatum, uel certamini destinatum locum appellat. τέμενον, ut et Scholia et Hesychius habent, omnis segregatus in gratiam et honorem alicuius, locus est: templum uel ara deo uel regi consecrata: uel separatus aliàs locus, non modo templum uel ara, Homeri etiam testimonio:

καὶ μὲν οἱ Λυκιοὶ τέμενον πάρος' ἔφαχον. &c.

m ¶ Omnia uero percensere.) Claudit ἀνέπικτος uictorias Herodoti. Impossibile est ut breui ode magnum et ingentem uictoriarum Herodoti catalogum percenseam. n ¶ Atqui sæpenumero.) Gnome qua ratione reddit, quæ breuior esse uelit, nec omnia Herodoti magnifica enumerare, bisariam intelligi potest: primum, quod ænigmatice ostendat nonnihil etiam infortunij excepisse in certaminibus Herodotum, quod satius sit taceri, quàm in mediū, in laudum loco explicari. Vel quod iucundum et pulchrum sit in loco βραχυλόγου esse: decet enim lyricos hymnos βραχυλογία, neq; quicquā μακρολογία. Sin quispiam ad locum cōmunem referre uelit, nempe:

Haud nocuit tacuisse quidem, nocet esse loquutum. non cohærebit cum præcedentibus hæc gnome.

EPODOS, COLON XI.

¶ Faxint autem superi, ut splendidis canoraru
Pieridū alis excitatus in Pythijs, ac iuxta Olym

Ff 3

pñs, excellentibus^b Alpei ramis manum suam obfirmet, gloriam Thebis septē portis minime obscuris allaturus. ^cQuod si quispiam in penetralibus suis diuitias clanculū coaceruans, alium, in quem inciderit, derideat, is non reputat, quod inglorius animam suam Plutoni seruet.

^a *¶ Faxint autem superi.)* *Ὀὕχ' est: precatur enim perorationis uice, ut posthac deū beneficio & Olympicorum & Pythiorum uictor euadat.*

^b *¶ Alpei ramis.)* *Olea: ex olea enim Olympij uictores coronabantur. Alpheus autem fluuius præterlabitur Olympiam.* ^c *¶ Quod si quispiam.)* *Insignis gnome est, qua hanc oden claudens auaritiā opulentorum, seu auaros opulentos damnat: ac rursus ad liberalitatem inuitat maiorem, Herodotum. Auari diuites alta more sepulti in perpetuum ignorantur. Rursus, diuites nonnihil facultatum suarum ad uirtutes & uictoriam obtinendam impendentes, eternam nominis sui gloriam post sese relinquunt, præsertim si eruditiorum hominum hymnis illorum uirtus celebretur.*

XENOCRATI AGRIGENTINO, ODE II.

STROPHE I. COLON VIII.

^aEteres, ô Thrasybule, ^bquicunq; ad preciosarum ^cMusarum scandebant currum, ^dinclytæ participes citharæ, facile mellitos in pueros hymnos condebant, & ut quisq; pulcherrimus erat, sic formosæ Veneris suauissimum florem ac fructum ad Venerem allicientem habebat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Nec enim tū lucro, aliquo pacto inhiabat Musa: neq; mercenaria: neq; uendebant dulces melisonæ, faciem deargentatæ, molliloquæ, ^aTerpsichore

- psichore cantiones. Hodie uero hoc Argiui
- uerbum, proxime uerum incedens, admittit no-
- bis obseruare Musa,

EPODOS, COLON VII.

- Pecuniæ pecuniæ uir. Sic^s dixit, qui cum fami-
- liaribus tum amicis destitutus erat.

ENARRATIO.

Ode hæc Xenocrati Agrigentino Siculo inscribitur: de quo Artemon, Aris-
tarchus & Callistratus dissentiunt. Alij enim Theronis fratrem, alij cognatū
tantummodo Theronis faciunt: alij fratrem Thrasybuli, qui Hieronis uxoris
item frater extiterit, constituūt. Transmittit igitur hanc oden Thrasybulo Pina-
dorus, per Nicasippum ueluti legatum, ut eam Thrasybulus Xenocratis frater
etiam legat: atq; principio statim exposulat cum eodem, & cōqueritur potius,
quod non dignam pro conscripto antehac hymno à Xenocrate mercedem ac-
ceperit. Ab eo principio statim ad certamina Xenocratis dirigit lyram suam,
ipsum ab Isthmia & Pythia palma cuehens: à Nicomacho auriga: à maioria
bus Aenesidemi filijs: à comitate & affabilitate, atq; adeò à mansuetudine mo-
rum, ab equitatu, à religione, ab hospitalitate. Postremo claudit apostrophe ad
Nicasippum. Atqui huic Xenocrati Agrigentino 6. Pythiorum oden inscri-
psit etiam Pindarus, ubi Thrasybulū Xenocratis filiū uates ipse dicit. Quare
& hic rectius, mea quidem sententia, Xenocrates pater Thrasybuli huius cen-
sendus est: id quod ex 6. Pythiorū planum fit, dum inquit: Ex nostris uero uel
Thrasybulus ad paternam regulam potissimum conscendit. a ¶ Veteres
ô Thrasybule.) A collatione ueterum Lyricorum, cum suorum temporū poë-
tis, orditur: non expressis autem uerbis. De Xenocratis in persoluendo hymno
tenacitate queritur, sed ita tamē occulte, ut satis Thrasybulus intelligat. Statim
autem non ad Xenocratem, sed ad filium eius Thrasybulum, quasi maiora à se-
lio speret, apostrophen facit. Summa est: ô Thrasybule, ueteres lyrici non con-
debant statim mercede, uel spe lucri hymnos, sed gratis planè celebrabant suos,
quos amabant: & ut quisq; pulcherrimus erat, eo faciliores in eius scribundis en-
comijs ueteres erant lyrici. Lyricos autem illos iuxta notat, quod non adeò in-
honestis rebus uersati sint, sed Venerea serè argumenta tractarint. quasi dicat:
Ego non Cupidinem, non Venerem, nō uasanos amores concino, sed enim for-
tia clarissimorum uiro- rum gesta: quare meum poëma pluris æstimandum quàm
prisorum. Veteres, inquam, non pro pecunia scribebant: sed hodie secus fit.

Ar-
gumen-
tum.

b ¶ Quicunq; ad Musarū.) Periphrasis est Lyricorum. c ¶ χρυσάμπυκος.) Musas χρυσάμπυκος appellat, hoc est, aureo ornatu capite insignitas. ἀμπύξ enim ornatus capitis muliebris est. d ¶ Inclyte paratipes citharæ.) Hoc est, Lyrici. Intelligit autem Alcæum, Ibycum & Anacreontem, qui sunt Pindaro ueteriores. Atq; hi in amatorijs argumentis cōmōrati sunt. Porro Anacreon interrogatus, quur non deos potius, sed pueros tantum hymnis suis excoleret: Quia, inquit, pueri dii nostri sunt. e ¶ Ἀ Τερψιχόρῃ καί τινος.) Quæ à Terpsichore Musa, Lyricorū præsides, proficiscuntur: hoc est, lyrici hymni. f ¶ Hodie uero Argiui uerbū.) Meis temporibus, inquit Pindarus, non gratis scribuntur poëmata. Et quia cum uates non adeo diuites sunt, & præclara pangunt asmata, non immerito eis iusta aliqua merces penditur. Hodie Argiui uerbum regnat, & sceptris potitur, quod in parœciam abiit, nempe, Pecuniæ uir. Argiui huius nomen non exprimit poëta, sed Alcæus, ut Scholia recitant, Aristodemum Spartiatam fuisse testatur. Sic enim iamolim Aristodemum Spartiatam dicere, Pecuniæ uir. Nemo pauper, neq; bonus, neq; ullo honore dignus existimatur. Argium dixit, quia & Argos & Sparta ad Peloponnesum referuntur. Ellipsis est: deest enim substantiæ uerbum, est. Pecunia est uir. Hoc est, Nemo pro uiro, pro forti, bono, alicuius uirtutis habetur, nisi bene nummatus sit. Tantus est unusquisq; quantæ sunt eius opes. Citra nummos nihil cōmode expediri potest, ut est apud Demosthenem in 2. Olynthiaca, & Aphthonium. Ephesus ad septem sapientes hoc adagiū refert. Chrysippus non esse parœciam, sed apophthegma, in Scholijs esse arbitrat. Atqui Erasmus hic etiam consulendus. g ¶ Dixit qui cum familiaribus.) Hoc est, Aristodemus quum omni auxilio destitutus esset, & iam tam opes quàm amicos perdidisset, hoc apophthegma protulit, Pecuniæ uir.

^a Verum tu sapiens es: ^b nec enim incognita cano: Isthmiam equestrem puta uictoriam, quam Xenocrati Neptunus tribuens, coronam illi ^c selino Dorico misit, qua comā suam exornaret,

STROPHE II. COLON VIII.

Curru decorum uirum honorans Agrigentinorum lumen. Crisæ nanq; late potens apparuit: idq; Apollinis nomine, qui eum & benignus inspexit, & splendorem tribuit. ^g Illic enim cele-

bribus

bribus ^bErechthidôn gratijs, in altum sublatus
præclaris Athenis, nihil conquestus est de laxa
aurigæ manu,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

'Quam Nicomachus opportune omnibus ha
benis uersat. ^kHunc & horarum Olympici ludi
præcones agnouerunt, Saturnij Iouis in Elide sa
cerdotes, ubi hospitalitate aliqua adfecti, suauiter
spirante uoce Xenocratem ipsum suscipiebant,
aureis uictoriæ genibus incedentem

EPODOS, COLON VII.

Suam per terrâ, quam Olympij Iouis saltum
uocant, ^lubi Aenesidemi filij immortalibus aucti
sunt honoribus. Etenim neq; uobis ^mincognitæ
sunt ⁿædes amabilium hymnorum Thrasybule,
neq; non mellite sonantium odarum.

^a ¶ Verū tu sapiens es.) Conciliat sibi & beneuolū reddit Thrasybulū,
dum eum sapientem appellat. Sapiens es, inquit: atq; ideo satis intelligis quid
hoc ænigmate uelim, quid ue inquiram. Satis uides & sentis quod iter faciam,
quod uidelicet Xenocrates pater tuus me nō adeo liberali mercede pro hymno
Pythio decorarit. ^b ¶ Nec incognita cano.) Iam ad laudes Xenocra
tis patris Thrasybuli sese accingit. Non cano incognita, ipsam scilicet Xeno
cratis uictoriam Isthmiam. ^c ¶ Neptunus.) Neptuni enim in Isthmo
delubrum, ad quod ludi Isthmij aguntur. ^d ¶ Selino Dorico.) Hoc est,
Isthmio. Nam Dorienses sunt Peloponnesi accolæ. Vel Corinthiaco: quoniam
Dorienses Corinthum accoluere: & ipsa Corinthus porta fuit Peloponnesi.

^e ¶ Curru decorum uirum.) Quia curru uicerit. Laus est Xenocratis à
uictoria Isthmia, quam curru obtinuit. ^f ¶ Crisæ.) Crisæ Phocidis lo
cus, & ipsa Python urbs. Pythios ludos hic intelligit, in quibus & Xenocrate
Apollinis benignitate superiorem factum refert. ^g ¶ Illic & celebribus.)
Ab Olympia uictoria non ipsum quidem Xenocratem laudat, quandoquidem
nullam ex Olympia uictoriam retulerit: sed ipsum Theronem. Iam quod nes

Gg

cessarij amici Theronis est, in Xenocratem transfert: & quod unius est, alteri comune facit, consueto sibi more, iuxta fortasse prouerbium, τὰ τῶν φίλων κινῶ. Theronis ergo uirtute & Xenocratem nobilem facit. h Cēpe-
 χθιδῶν.) Erechthidae Athenienses sunt, ab Erechtheo rege suo. Erechthi-
 darum gratijs aptatus in præclaris Athenis: hoc est, usus Nicomacho aurigato-
 re, qui genere Erechthides uel Atheniensis erat, feliciter compos est uoti factus,
 & uictoriam obtinuit. i C Quam Nicomachus.) A diligentia & agi-
 litate Nicomachi amplificat. k C Hunc & horarum.) Præcones &
 Olympici certaminis sacerdotes agnouerunt Nicomachum, ut qui eos Athenis
 amicè pariter antehac tractasset, si quando eò sese recepissent: qui uel ab ipso
 Xenocrate antea etiam nonnihil beneficij acceperant, iam rursus Xenocratē
 uictoria conspicuum reueriebantur. l C Vbi Aenesidemi filij.) Amaio-
 ribus amplificat. Fuerunt autem Aenesidemi filij Theron & Dinomenes Sici-
 liae reges: & quia Isthmionices Xenocrates Siculus est, ideo horum meminit.

m C ἄγνωντες.) Incogniti uel expertes. Aedes uestræ nunquam hym-
 nis & odis uirtutum uestrarum uacant: illic enim mellite sonantes cantiones fre-
 quentes audiuntur. n C Aedes amabilium hymnorum.) Vel ad aedes
 Xenocratis & Thrasibuli, uel ad ipsam Olympiam hæc referri possunt.

STROPHE III. COLON VIII.

“Nec scrupulosa, nec aduersa uia est, si quis ad
 gloria dignorum uirorum domos Musarum ho-
 nores ducat. Hinc ego tanto^b sermonem meum
 longius iecero, quanto præ cæteris mortalibus
 dulciorem conuictus rationem exhibuit Xeno-
 crates: uenerandus enim & gratus ob sui conuer-
 sationem ciuibus erat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Equitatum deinde^d græco curabat more, de-
 orumq; omneis panegyres suscipiebat religiose
 quidem. Nec unquam spirans felicior aura ue-
 lum circa mensam hospitibus contraxit: scæte-
 rum æstiuo tempore^b ad Phasin usq; , hyberno
 uero ad Nili usq; littora proficiscebatur.

EPODOS

Ne igitur, tametsi liuidæ curæ mortaliū mentes obsepian, paternam unquam uirtutem sileat, neq; hymnos, quandoquidem non ineptos eos condiderim.^k Proinde ubi ad meum diuinum hospitem perueneris, hec Nicasippe recita.

a ¶ Nec scrupulosa nec ardua uia est.) Laus est à facilitate Xenocratis & filij Thrasyluli in hospitalitate, & eruditorum complexu. Gnomice autem sic argumentatur: Si quis Musarum honores, id est periphrastice, carmina uel poemata, ad uestras & clarorum uirorum aedes perduxerit, non est asperum iter, hoc est, facile ad uos perueniunt, uosq; citra omnem difficultatem ea complectimini.

b ¶ Διόχορος.) Lapidem teretem proiciens, uel disco ludens. Metaphora à disco athletarum. Per discum hymnum suum ἀλκυνόεως intellige. Disci instar hymnum hunc tanto uenustiore & elegantiore pangā, quanto ipse Xenocrates morū clementia & mansuetudine ceteros antecellit.

c ¶ Venerandus.) ὁ γὰρ pro moribus & uiuendi consuetudine Πινδαρος hic usupat, ut supra in Nemeis. A morum ergo dulcedine Xenocratem laudat.

d ¶ Græco curabat more.) Ab equorum educatione & alimonia, quod reipublicæ ornamentum sit alere equos, iuxta græcam legem, quæ præcipiebatur opulentis, ut alerent equos.

e ¶ Deorumq; omnes panegyres.) A pietate & religione. Panegyres festi religiose colebat, non ex sola consuetudine.

f ¶ Neq; unquam spirans.) Ab hospitalitate allegorice uictorem cōmendat. Confert autem inuidiam uento. Nunquam spirans aura uelum circa mensam hospitibus contraxit: id est, nulla inuidia obistere potuit, quo minus beneficijs hospites suos prosequeretur. Comparatio est huiusmodi: Ut naues sequundo uento impulsæ uela nō submitunt, sed assiduò procurrunt: eundem ad modum Xenocrates assidua & hospitalitate & amicitia suos afficiebat, nec desinebat & hospitalis & beneficus esse.

g ¶ Ceterum æstiuo tempore.) Perstat in allegoria hospitalitatis & liberalitatis in hospites.

h ¶ Ad Phasin & Nilum.) Phasis Scythiæ fluuius frigidissimus. Nilus Aegypti ab oriente ortum ducit, unde calidus est. Hoc est, æstiuo & calenti tempore amicos & hospites suos refrigerabat suauiter: hyberno & frigido tempore eosdem calefaciebat atq; fouebat.

i ¶ Ne igitur.) Si quis hæc unquā prædicaturus, uel in uulgus proclamaturus est, nimirum dulces mores, hospitalitatem & alia, ne taceat uel occultet etiam ipsam patris tui Xenocratis uirtutem.

tem ò Thrasylule, ut parentheſis ſit, Tameſi liuidæ curæ mentes mortaliū obſepiant. Omnia quidem ſunt plena inuidia, ſed propterea uirtus non eſt prætereunda ſilentio. i ¶ Neq; hymnos.) Et hymnis ſuis iuſtum honorem uult ſeruari & exhiberi Pindarus, neq; quicquam contemni, uel nihili fieri: uidebat enim quanto in precio eſſent, & quomodo ab omnibus peterentur: unde eos ἀεινόςοντας, id eſt, non incertes, non in uno tantum loco permanentes, ſtatue ritu, appellat: reſpiciens per hæc ad Nemeam oden, cuius initium, Statuarius non ſum. quaſi dicat: Mihi exploratum eſt, quod hymni mei & terram & mare tranſeant, non maneat uel Thebis, uel Athenis. k ¶ Proinde.) Apoſtrophē ad Nicaſippū ceu legatum facit, præcipiens, uel orans, ut Thraſybulo uel Xenocrati hæc omnia fideliter recitet: per Nicaſippum enim hanc oden tranſmiſit, ut in argumento ſubindicatum. Quod ad nomina huius ode attinet, Thraſybulus idem ſonat quod Germanis Cunradus, hoc eſt, conſilio audax. Xenocrates idem eſt quod hoſpites retinens, germanicè gaſthart. Aeneſidamus πρεσβὴς τοῦ αἵματος καὶ δόξης, hoc eſt, à laude uel etiam horatatione populi, quem Romani à populi fauore, ni fallor, Publū dixere: uulgò Lobuolck, uel Manuolck, uel Volckman, qui populū animet uel hortetur ad ardua. Theron uenatorem ſonat: θῆρας enim feram, θύζων à ſeris & uenatione deductum. Dinomenes, πρεσβὴς τῷ ἀδρότητι καὶ τῷ μύθῳ, hoc eſt, à potentia uel uehementia & animi robore corporis uel, uulgò Starckgmuet, uel Veſtgmuet. Nicomachus, aurigæ nomen, πρεσβὴς τῷ νίκῳ καὶ μάχῳ, hoc eſt, à uictoria & conſictu: uincens in pugna, germanicè Vuindtkrieg, oder kriegſtreidt. Adeò Græci ſemper heroibus & claris & liberis parentibus progenitis, heroica & liberis hominibus digna nomina impoſuere, quibus ad uirtutem, ad fortitudinem, ad reipublicæ cōmoditatem atq; ſalutem ſemper admonerentur: eaq; nomina è ſua lingua, iam ſimplicia, iam compoſita, ut ſatis apparet, de ſumpſerunt: id quod omnibus linguis familiare eſt.

MELISSO THEBANO EQVIS,

ODE. III.

STROHPE I. COLON X.

¶ I quisquam mortaliū fortunatus, ſiue cum glorioſis certaminibus, ſiue diuitiarum robore continet animo continuam fatietatem, dignus eſt, cui à ciuibus

» uibus bene dicatur Iupiter.^b Eximiae uirtutes tuo
» beneficio mortales comitantur. Enimuero futu-
» ra considerantium maior est felicitas. At peruer-
» sae mentis hominibus non peræque omni tempo-
» re florens prosperitas adest.

ANTISTROPHE, COLON X.

^d Celebrium uero operum ^cpræmia, pro bona
re debita, euehere decet, ac ^fadmirandis laudi-
bus efferre. ^gDuorum ergo certaminum ^hportio,
hæreditas, seu uictoria est Melisso, qua cor suum
ad dulcem uertat lætitiā: primū quod in Isthmi
uallibus coronas acceperit, deinde quod ⁱin caua
alto pectore insignis leonis nemore ^kThebas
pronunciari,

EPODOS, COLON XI.

Simulac ^lequestri cursu uictoriam obtinuisset.
^mScilicet complantatam & congenitam uirorum
indolem & fortitudinem nō redarguit. ⁿAgno-
scitis sanè Cleonymi antiquam in curribus uirtu-
tem & gloriam, & eos qui matris nomine Lab-
dacidis, haud inæquales diuitias possidebant
» quadrigarum laboribus. ^oTempus autem subin-
» de alia aliās dierum reuolutione producit. ^pDeo-
» rum uero liberi immutabiles & ad malum infle-
» xiles perseverant.

ENARRATIO.

Melissum Thebanū ab Isthmia & Pythia uictoria laudat: à patris & matris Argumentum.
maioribus Cleonymo & Labdacidis. Melissus ab apibus nomen habet, quas
Græci μέλισσας, quasi dicas Apitius. Cleonymus, celebre nomen, uel nomi-
nis celebritatē sonat. Labdacidæ à Labdaco maiore, quod Syriam uel Chaldæi-

nomen esse uidetur, à λᾱῖδᾱ deductum: perinde ac omnium Græcorum elementorū nomina ab Hebræis uel potius Chaldæis deriuata apparet: ut ab aleph alpha, à beth beta, à gimel gamma, à daleth delta, à chet chi, à tet theta, à iodia ta, à cap cappa, à lamed lambda uel labda: à Cadmo primum Phœnice in Græciam illata nomina. Apud Græcos ergo nihil significant literarū nomina: apud Chaldæos uero & Hebræos, illarum etymon & fons nemini est obscurus. Sic lambda ad lamed reductum, à uerbo limed, quod doctrine accommodatur, doctrinam & institutionem sonabit. Consimiliter Labdacus à λᾱῖδᾱ primo uel lamed deductum satis apparet. Verum quia in propriorum etymo non multum situm est, ideo hæc iam missa facimus. a ¶ Si quisquam mortalium.) Ad Iouem apostrophe facta, eum à ciuibus uirum meritò laudandum ait, qui uictoria & diuitijs pollens, sua illa clara quidem sorte contentus uixerit: à uictoria pulchre & animi moderatione exordium ducens, uictorem modesta clarum Melissum predicaturus, beneuolentiā pulchre hoc gnomologico principio conciliat. b ¶ Eximie uirtutis.) Alia gnome est, qua uictoriam Ioui refert acceptam, pro solita sua pietate Pindarus. c ¶ Enimvero futura considerantium.) Futura consideranda monet, ne uidelicet Melissus uel alius quisquam præsentī felicitate effratur: id quod sacre literæ etiam hortantur, dum tempore bonorum, felicitatis & gaudij, mala nos recordari præcipiunt, & contra. d ¶ Celebrium uero operum.) Exordio & ingressu peracto, ἀρχὴ τοῦ κούλου adijcit, atq; adeò præparationem ad rem ipsam uel uictoriam Melissi. e ¶ Præmia pro bonare debita.) Periphrasis est coronarum quibus uictores ornabantur, ac niceteriorum. f ¶ Admirandis laudibus.) Hoc est, eximijs & arte cōpositis hymnis & odis efferre. τοῦ κούλου, hoc est, conuiuantem, & uictoriæ nomine chorū ducentem uel tripudio deditum Melissum: uel indefinite pro gnome natura, qualemcumq; uictorem. g ¶ Ergo duorum certaminum.) A duplici uictoria, nempe ab Isthmia primum, deinde à Nemea euehit Melissum. h ¶ Portio.) Id est, possessio, pars & hereditas. i ¶ In caua alto pectore insignis leonis sylua.) Periphrasis est Nemeorū. k ¶ Thebas pronunciarit.) Per præcones Pythios & Nemeos. Victores enim & suo & patriæ nomine proclamabantur à præconibus. l ¶ Equestrem uictoriam.) Equestrem uictoriam Pindarus appellat. Et quia non constat ex hac ode, num quadriga, uel celete tantum uicerit Melissus, ideo etiam epigraphæ huius hymni, equis uel equestri cursu hunc adsequutum palmam testatur. m ¶ Scilicet complantatam.) τὸ πῶνυα est, qua Melissum maiorum suorum ingressum uestigia confirmat. Qui uero sunt maiores isth, statim adiungit. n ¶ Agnoscitis sanel Clea

ne Cleonymi.) Cleonymus auus paternus est Melysi, Teleiades pater. Auus ergo Cleonymum primum enituisse quadrigarum uictoria, deinde matris etiam cognatos uel maiores eadem palma insignes fuisse testatur. Refert autem matrem potissimum, & ipsius etiam Cleonymi genus & genealogiam ad Labdacidas. Sunt autem Labdacidae Labdaci poster, ut Laius Oedipus, uetustissimi etiam Thebani principes, ut & in Olympijs & Pythijs annotatum.

o ¶ Tempus aut subinde.) Claudis oder pulcherrima gnome, qua uel ad Labdacidarum & Oedipodis fata respicit, uel ad cognatos Melisi, quorum meminit in sequenti ode. Quatuor enim Melisso sanguine coniunctos, bello perijisse subsequenti ode refert. p ¶ At deorum liberi.) Alia gnome, qua non mirum esse adseuerat, nonnihil infortunij mortalibus accidere. Eam enim hominum conditionem, ut uarijs subinde periculis obijciantur. Solos autem superos & immortales deos à calamitate immunes esse. Per deorum autem liberos, ipsos deos intelligit, ut Scholia uolunt, quemadmodum Homerus dicere cōsuevit, υἱοὺς ἀχαιῶν, filios Achæorum, pro ipsis Achæis uel Græcis: & perinde ac Hebræi בני ישראל filij Israël pro ipsis Israëlitis, peculiari cum Hebræistum Græcis loquendi formula.

EIDEM MELISSO, ODE IIII.

STROPHE I. COLON X.

Hæc mihi deorum gratia, infinita undique uia ô Melisse: sed & tu opportunitatem Isthmij uictorijs monstrasti, ut hymno uestras uirtutes prosequar. ^b Quibus Cleonymidæ perpetuò florentes, cum Deo mortalem uitæ transigunt finem. ^d Sedenim aliàs ^c alius sequendus uentus omnis homines adflans & excitans trahit.

ANTISTROPHE, COLON X.

Quinetiam Thebis è prisco stemmate cum celebres prædicant, tum & in uicinos hospitaes, ^b ab omni prorsus tumultuante iniuria alieni. Quæcunque testimonia super homines tam uiuos, quàm

uita functos spirant de difficili, adeoq; inaccessa
uirtute, n̄ nimirum omnibus numeris adsequuti
sunt. ^k Ad hæc domi rebus præclare gestis ^l Her
culanas adusq; columnas pertingunt.

EPODOS, COLON XI.

„ Necq; ultra Gades niti datur. „ Præterea fuit
illis quo equos alerent, ^o & quo ferreo Marti pla
cerent. ^p Cæterum una quapiam die asperi ^q belli
tempestas, ac ueluti grauis defluxus niuis, qua
tuor uiros beato lare orbauit. ^r At nunc rursus
exacta hybernorum mensium caligine, terra ceu
purpureis uernans rosis conspicitur,

STROPHE II. COLON X.

Deorum consilijs. ^t Terræ uero commotor
Neptunus ^u Onchestum & ^x marinū pontem an
te Corinthi muros inhabitans, hunc admirandū
generi eius hymnum tribuens ^y ē lecto ueterem
reducit famam bonorum operum. Siquidem ^z ea
in somno cecidit, ^a excitata uero colore lucet, ceu
phosphoros inter alia admirationi est sydera.

E NARRATIO.

Argumen
tum.

Quasi liberaliter pro priori hymno tractatus sit à Melisso, præsentī ode,
ceu gratus existens, suscipit idem argumenti Pindarus lyre suæ accommodat: ui
ctorem ipsam ex integro laudans, à maioribus Cleonymidis, à splendore gene
ris, ab hospitalitate, à iustitia, atq; adeo cunctarum uirtutum circulo, à dome
sticis præclare gestis rebus, ab isthmia uictoria, ab Atheniensibus & Sicyonijs
ludis, à maiorū curribus obtenta uictoria. Dehinc nonnihil infortunij attingit,
quod Melissi maioribus obtigerit. Ad Herculis Thebani etiam eximia decora
& fata descendens, ab Heracleorum iuxta uictoria Melissum, & Orsea uncto
re extollit. a (Est mihi deorum gratia.) Proponit se multa in prom
ptu habere argumenta, quibus Melissum & maiores eius suis esset laudibus,
præcipue

præcipue tamen Isthmios ludos. **b** ¶ Quibus Cleonymida.) Est au-
 tem Cleonymus auus paternus Melissi, ut priori demonstratum ode. Verum hic
 nedum auum paternum, sed et alios maiores omnes et posteros Cleonymidas
 appellat, ceu à remotiori quodam Cleonymo principium ducentes. Laudat aut
 eos à uirtutibus inadulanter, dum inquit: **c** ¶ Cum Deo mortalem uitæ fi-
 nem transigunt.) Quasi dicat: Quantumuis hac in terra fortunati sunt he-
 roës, attamen mortales sunt: sola uirtutis memoria est æterna. **d** ¶ Sed
 enim aliàs aliud.) Gnome est, qua nonnihil infelicitatis Melissi domui cõtingisse
 subindicat: at iuxta id infortunij cõtegit, et Melissum ea de re consolatur. Non
 mirum est homines non omni ex parte beatos esse, quum nemo mortaliu perpe-
 tuam sit hic beatitudinẽ nactus. **e** ¶ ¶.) Ventus uelum inspirans.
 Allegoria est à nautis sumpta. Vt nautæ non semper sequendo uento impellun-
 tur, ita nec mortalium uita à procellis, hoc est, calamitate, potest esse immunis
 et libera. **f** ¶ Quinetiã Thebis.) A natalium splendore. **g** ¶ In
 uicinos hospitales.) Ab hospitalitate. **h** ¶ Ab omni prorsus tumultuan-
 te.) A iustitia. **i** ¶ Quæcunq.) A uirtutum circulo, et earundem en-
 comio. **k** ¶ Ad hæc domi.) Quod nulli alij domesticis his uirtutibus
 et rebus strenuẽ gestis anteeant. **l** ¶ Herculanus adusq. columnas.) A
 prouerbio deducta auxeseos formula: quasi dicat, à nemine hic superatur: ille
 enim eò peruenit, ubi non possit ultra pergere. **m** ¶ Neq. ultra Gades.)
 Prouerbialis eadem cum proxima locutio. Hoc est, quum ad summa peruentu
 est, quiescas necesse est. Hunc ad modum Cleonymida, quum Gades et Hercu-
 lis columnas uirtutibus suis confingerint, ad id culminis conscenderunt, ut con-
 scendere altius non possint. **n** Præterea fuit illis quo equos.) Ab equoru
 educatione, quæ diuitias et ingenium ortum demonstrat: non enim cuiusuis est
 ἵππων τροφή, sed procerum, nobilium et potentioru. **o** ¶ Et quo fer-
 reo Marti.) Ab armis et apparatu bellico. **p** ¶ Cæterum una quapiã
 die.) Ad eladem digreditur et prælium, quo quatuor Melisso cognati occu-
 buere. Adeo perpetuò felicitatis, syncerus uates meminit, ut infortunij tamen iu-
 xta non obliuiscatur: non ut impropere obijciat ue, sed ut præsentis felicitate
 exacta mala obliteret, et dulcem acerborum memoriam, prosperiore successu
 rerum faciat, utq. simul humanæ fortis nos omneis cõmonefaciat. **q** ¶ Bel-
 li tempestas.) Confluctum tempestati et niui comparat. Vt enim tempestas
 cælum nubibus obducit, et uentus et murmur auræ et fulgur et tonitru om-
 nia ita confundant, cælum obscurent, ut intremiscant mortales, nec sciant, ma-
 xime maris tempestate correpti, quid agant: et ut densa decidente niue, ipsum
 iter et uisus noster tantum non obscuratur: Sic in martia compressione, tantus

Hh

impetus, tantus furor, tanta uehementia, tremor & clamor, ut nemo uerius expresserit, quam qui semel interfuerit: quanquam ne uerbis quidem efferi possit, sed mente uix etiam concipi. *r* ¶ At nunc rursus.) Pulchra allegoria, post abactam calamitatem per Melisi uictoriam, nunc felicitatem reuersam ad firmat: pulchra iuxta antithesi hybernorum mensum caligini (id est, exacte calamitati) terram purpureis rosis uernantem (hoc est, summam iucunditatem ex Melisi uictoria profluentem,) opponens. *s* ¶ Deorum consilij.)

Non suis id uiribus Cleonymide consecuti sunt, sed deorum benignitate: quo si muliplos pios & deorum timentes fuisse arguit. *t* ¶ Terræ uero comotor Neptunus.) Neptuni beneficio, Isthmia nimirum uictoria, obscuratam Cleonymidarum famam illustrari. *u* ¶ Onchestum.) Onchestum Neptuno sacrum locum esse, in Isthmiorum prædictum est. Est autem amplificatio à loco

το ποταμῶν. *x* ¶ Marinum pontem.) Periphrasis est Isthmi. Nam cingulum illud, seu terræ angustiam inter utrumque mare, ponti adsimulat.

y ¶ E lecto.) Hoc est, decumbentem & egrotantem famam. μετὰ φῶρα à decumbentibus: hoc est, sopitam ac ueluti infirmam. *z* ¶ Ea in somno cecidit.) Metaphora est: hoc est, sopita est & obscurata.

a ¶ Excitata uero.) Pulchre in comparatione persueuerat. E somno excitata fama, hoc est, reparata & instaurata, lucet ceu φωσφῶρ. Famæ splendorem per Melisi uictoriam excitatum τῷ φωσφῶρι comparat. Ut enim lucifer cæteris stellis est rutilantior, sic hæc Melisi fama cæterorum Thebanorum decori præeminet.

ANTISTROPHE, COLON X.

“Quæ famæ claritudo & cultis in Athenis, & Adraſti certaminibus Sicyone peractis, currum proclamans uincere, præbuit huiusmodi encomia, qualia & progenitorum tuorum à tum uiuentibus poetis fuere. ^b Qui neque in publico conuentu flexibilem retinebant currum, sed cum uniuersis Græcis certantes equorum sumptu gaudebant. ^a Eorum enim qui nihil experti sunt nulla est memoria: incognita enim uitam silentio pressam uiuunt.

EPODOS, COLON XI.

“Est autem quædam fortunæ & pugnantium obscuritas,

obscuritas, quandiu ad finem non fuerit peruen-
tum. ^f Alia enim alijs fortuna impertit, quæ & in-
terdum bonum uirum à peioribus arte & fraude
circunueniri facit. ^g Agnoscitur id in martia Aia-
cis fortitudine, quam in concubia nocte suo ense
refecans, ingentem luctum Græcorum liberis,
quicunq; Troiam se receperāt, reliquit.

STROPHE III. COLON X.

^b Atqui Homerus Aiace[m] apud mortales hono-
rificum reddidit, qui omnem ipsius uirtutem col-
ligens ad uirgam diuinorum carminum posteris
celebrando recensuit.

^a *¶* Que fame claritudo.) Ab Atheniensibus ludis obtenta palma,
& Sicyonijs Pythijs, de quibus in Nemeis satis auditi, prædicat uictorem Me-
lissum, eum curru uicisse confirmans. ^b *¶* Qui neq; in publico.) Ma-
iores Melisi ab encomijs, quos per suorum temporum poetas, ab equestri uicto-
ria retulerunt, prædicat. ^c *¶* Equorum sumptu.) Ab ἵπποτροφία
maiores effert. ^d *¶* Qui nihil experti sunt.) Hoc est, qui in certamina-
bus non sunt defatigati uel exercitati, qui nō adepti sunt palmam, non sunt in ho-
minum memoria, ut qui nullis odis celebrentur. Potest & generatim ad omneis
inertes & ignauos referri hæc gnome. ^e *¶* Est autem quedam fortunæ
& pugnantium obscuritas.) Gnome est, qua obscurā primum Melisi famam,
priusquam palmam arripere, fuisse ostendit: adeoq; in persona non apparuisse,
quod euentus certaminis conspiciendum in eo dedit. ^f *¶* Alia enim.) Va-
rium esse euentum humanarum rerum: unde non mirum, si quisquam, quæ sibi
polliceatur, non semper adsequatur. Porro non omnia semper pro uotis morta-
libus euenire, exemplo Aiæ probat, dum subiicit: ^g *¶* Agnoscitur id in
martia Aiæ.) Ajax, inquit, quum esset post Achillem omnium fortissimus,
attamen Achillis armis per longe inferiorem, Ulysseni nempe, orbatus est. Cha-
rum autem habet Pindarus Aiace[m], & fortissimo principi miserrimum fatum
inuidet: quo de apud Sophoclem in Aiace μάστιγος πόρος. ^h *¶* Atqui Ho-
merus.) Etsi uictus sit Ajax, attamen perpetuis Homeri monumentis, æter-
num etiam uiuit. Scholia hic Chrysippum & alios adferunt, qui hic dubi-
tant, num hic locus Homericæ celebrationis, uel Aiæ uel Ulysi attribuendus

H h 2

fit, quum Homerus neutrum nominet. Ego, tametsi quidam ad Vlysssem hæc pertinere putent, Aiaci potius accenseri posse autumo: quasi uelit poeta subindicare nonnihil infelicitatis passum esse, instar Aiakis, uel aliquot maiores eius. Qui ad Vlysssem referunt, per hoc persuadentur, quod subinde uates Melissum parue stature fuisse testatur, & uictoria tamē cæteris præripuisse. Sic Vlysssem respectu Aiakis paruum extitisse. Verum frustra demiratur, ac ueluti deplorat fatum fortissimi herois, si postea in iniuriam Aiakis Vlysssem ad sidera uehat.

i ¶ Ad uirgam diuinorum carminum. Hoc est, ipsis poetices monumentis: in Iliade uidelicet τὴν ῥα λωδίαν circumloquens hac ποδὶ φράσῃ.

- » Hoc porro immortale præconium est, si quis
» piam quid apte & eleganter dixerit. ^b Ac rerum
» bene gestarum fulgor & laus nullis unquam se-
» culis extinguiibilis, tum per fertilem terram tum
» pontum com meat.

ANTISTROPHE, COLON X.

- » Vtinam & ego solertes Musas consequar, ut
» illam hymnorum ^dardentem lampada cōtingere
» queam, ^edignamq; pancrati coronam / Melisso,
» Telesiadæ ramo. ^gEst enim illi animus æque in
» labore, atq; leonibus, dum feroces ipsi, uenantur
» non citra laborem bestias. Consilio uero & calli-
» ditate uulpē agit, quæ supinè recumbens, aquilæ
» impetum remoratur & arcet. At uero prudentis
» est ac nihil non tentantis, hostem inglorium red-
» dere seu deijcere.

EPODOS, COLON XI.

^hNec enim Orionem naturā nactus est: sta-
tura quidem brevis, cæterum dimicandi artis pe-
ritissimus. ⁱVerum ad Antæi domos Cadmeijs
Thebis, corpore quidem non adeo magnus, ani-
mo uero indefessus Antagonista uenit, ut eum

quæ

qui hospitum cranijs Neptuni templum coronaret, cohiberet

STROPHE IIII. COLON X.

Filius Alcmenæ, ^kqui uniuersæ terræ, tamq̃ maris, præcipitijs alti, reperto fine, fretoq̃ ad nauigationes pacato, Olympum conscendit, ubi apud ^lAegiochum, pulcherrima felicitate fruens demoratur, preciosus & charus immortalibus dijs, quandoquidem & aurearum domorū rex, Heben ac Iunonis generum coniugauit.

ANTISTROPHE, COLON X.

^mCui super Electridas conuiuium exhibentes ciues, & nouis aras coronis ornamus, in memoriam & sacrū octo fortium interemptorū, quos Megera Creontis nata Herculi peperit filios, quibus ab obitu solarium radiorum oriens flamma totam noctem lucet, aërem uapores fumi quæ dantenus calcitrans.

EPODOS, COLON XI.

ⁿPostero dehinc die annuorum ludorum finis est, in qua tum fortitudinis opus absoluitur, ubi redimitus caput myrtis, uir ille ^oduplicem uictoriam demonstrauit, qui antehac tertiā ab adolescentibus reportarat, ^pprudētis gubernatoris, agilisq̃ aurigatoris consilio usus. ^qProinde cum Orsea ipsum uictorem exultans laudabo, iucundam destillans gratiam atq̃ præconium.

a ¶ Porro hoc immortale.) Digreditur ad poetices & bonarum literarum præstantiam. Ea est eximia laus, inquit, quæ cuiquam ab elegantibus poetarum carminibus, & eruditorum hominum scriptis prouenit. b ¶ Acres

Hh 1

rum gestarum radius.) Metaphora est, pro excellentia. Hoc est, uirtutes à dō
 tīs celebratæ cum terram tum mare transeunt. c ¶ Vtinam & ego.)

Deesit est: precatur enim, ut perinde Melissum queat prædicare, atq; Homerus
 cum Aiace tum Vlyssē extulit. d ¶ Ardētē facem.) Hoc est, splen-
 dorem & auctoritatem poetices. e ¶ Dignamq; pancratij.) Vt possim
 suis celebrare laudibus uictoriam Melissi, quæ ei ex pancratio contigit, unde &
 coronatus est. f ¶ Melisso ramo Telesiadæ.) Vtinam possim celebrare

digne coronam pancratij, in gratiam Melissi, qui ramus est Telesiadæ. Solet au-
 tem & Homerus magnanimos principes atq; insignes heroēs appellare ἐπὶ
 ἄρῃ, & ἐπὶ ἀπὸν τὰς ἀρῃ, ramos Martis, quasi à Marte profeminati
 uel plantati essent. Est autem Telesiadēs pater Melissi. g ¶ Est enim illi.)

Hic post uotum & precationem ex integro præconium Melissi textit, conferens
 robur eius leoni, prudentiam uulpeculæ, heroica sanè & principe digna com-
 paratione. h ¶ Neq; Orionem.) A statura corporis uirtutem animi

extollit. Etsi corpore paruius fuit, animo tamē magnus, ideoq; uel maiorem sese
 uicit. Orionem Gigantem non equiparauit corpore, attamen antagonistam
 suum Orioni statura haud dissimilē superauit. i ¶ Verum ad Antæi domos.)

Alia comparatio. Quemadmodum Hercules Alcmenæ filius statura Antæo in-
 ferior, Antæum tamen Gigantem longe sese statura quidem excellentiorē pro-
 strauit & cōpressu interemit, sic Melissus se maiorem deuicit, perinde ac Her-
 cules cōparatione sui maiorem Antæum. Hic deserta Libya incolens, è præte-
 reuntium occisorum capitibus Neptuno templum exornauit: quod sceleris

alij Diomedī Thracio, alij, ut Bacchylides, Eueno accommodant. k ¶ Qui
 uniuersæ terræ.) Digreditur ad fata Herculis, ut post erectas Gades & abso-
 lutos labores tandem in coelum migrauerit, ibiq; Heben uxorem duxerit.

l ¶ Aegiochum.) Aegiochus Iupiter, ueluti capram tenens. Scholia in
 Homerum Aegiochum dici Iouem autumant, quod Aegida scutum teneat. Mea
 est sententia, ut ab αἰγῆς αἰγός, id est capra, à qua in Creta altus est, αἰγιο-
 χός, τὸ τῆς τῶν αἰγῶν κατέχων, appelletur. Verum de Aegide scuto &
 Aegiocho supra. m ¶ Cui super Electridas.) Electridæ portæ sunt The-

Hec Hera-
clea dicun-
tur.
 bis, ubi sacra faciunt Herculi, & octo filijs eius, quos & Creontis regis filia Me-
 gera peperit, quosq; ipse indignatione Iunonis in rabiem actus occidit. Etsi Ly-
 simachus dolo ab hospitibus interemptos scribat. Variæ sunt uariorum de filijs
 Herculis hęc opiniones. Lysimachus enim & Socrates, Dionysius, Euripi-
 des, Aeneas Argæus, Pherecydes, Batus, Herodotus, nedum historia mortis,
 uerum numero etiam dissentiunt. Batus nominibus recenset eos, Polydorum,
 Anicetum, Mecistophonum, Patroclum, Toxoclitum, Menebrontem, Chersis-

bion.

bion. Alij alia nomina proferunt, Therimachum, Creontiadem, Aristodemum, Deicoontem, Deionem, Antimachum, Clymenum, Glenum. n ¶ Postera uero die.) Post sacrificium super Electridas perficitur certamē, aguntur ludi, ubi uictores myrtea corona exornantur. o ¶ Duplicem uictoriam.) Bis inquit, adultior factus, & uirili ætate conspicuus, sinebribus illis Herculis ludis uictoriam obtinuit Melissus: tertiam autem uictoriam dum puer esset reportauit. Obscurū est autem, num Herculanis certaminibus uel alijs euaserit uictor, dum puer esset imberbis adhuc. p ¶ Prudentis aurigæ consilio.) Aurigam etiam laudat. q ¶ Proinde cum Orsea.) Orseas haud poenitendus Melisi aluptes fuit.

PHYLACIDAE AEGINETAE PANCRATIO VINCENTI, ODE V.

STROPHE I. COLON VIII.

“Eneranda Solis mater Thia, te propter alijs metallis præpotens aurum excellentius iudicarunt mortales.^b Etenim in ponto cõtendentes naues & in curribus certantes equæ propter tuum honorem regina, in uelociter uertentibus sese ludis admirandæ sunt,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Inq̃ ludicris certaminibus^d uenerabilem gloriam & ingens decus pepererūt, quibus manuū robore, aut pedum uelocitate uincentibus densa
„ ferta cæsariem coronarunt. ^e Sed fortitudo mor-
„ talium à Deo est. ^f Duo sunt autem quæ iucundū
„ uitæ florem, cum uirenti felicitate pascunt:

EPODOS, COLON XI.

„ Nempe si quis bene adfectus, seu in bona for-
„ tuna constitutus, celebri pariter fama claruerit.

» Præter hæc, ne frustra coneris Iupiter fieri:
 » omnia nanq; habes, si talium tibi bonorum fors
 » contigerit. ^hMortalia mortales decent. Verum
 tibi in Isthmo Phylacida duplex uirtus pullulans
 collocata est, ^kac Pythæ in Nemeis pancratij
 splendor repositus est.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Phylaciden Aeginetam, ab Isthmia & Nemea uictoria concinit: à patria Aegina, ab urbis insigni politia, à maioribus Aeacidis, à suis progenitoribus, à Pythea alipte. Suprà in quinta Nemeorū ode, & in hac, & sexta in sequenti, cognati & sanguine iuncti celebrantur. De ordine harum trium odarum, quæ prior, quæ posterior esse debeat, superuacaneū est multis delitigare. Callistrati sententia est, soli Phylacide hanc inscriptam: mentionem autem fieri Pythæ, cuius laudes concinuit in quinta Nemeorum, propterea quod sint cognati inter sese. Perinde ac in sequenti uictoriam etiam Euthymenis repetit, quod sanguinis linea ad uictores illos pertineat. a (Veneranda.) A Solis matre Thia initium sumit: encomion doni Thie, quod aurum est, pro exordio adducens. Propter te, id est propter tuum donum ô Thia, mortales aurum cæteris metallis præferunt: utq; tu es dearum præstantissima, sic tua dona nobilissima simul & optima habentur. Ea enim est dea præstantissima, cuius proles cætera deorum sobolem antecellit. Atqui Thie soboles, nimirum Sol & Luna, cæteris in cælo fulgentibus numinibus siue erronibus sunt rutilantiores & splendidiores. Est igitur Thia reliquis deabus eminentior. Porro Thiam esse matrem Solis Hesiodus testatur, dum ait:

Θεία δ' ἠελίον τε μέγαν, λαμπρὰ τε σελήνῳ
 γένεσθ' ὑποδμηθεὶς ὁ ὑπὲρ ἰόν & ὃν Διότιτι.

Charum Thia suis complexa Hyperiona membris
 Ingentem peperit Solem, Lunamq; nitentem.

Thia ergo & Hyperion sunt parentes Solis & Lune. Θεία nomen habet à θεῶν, id est, à spectaculo: uel à θεῶματι spectro, uel uideo: uel à θεῖν, id est currere. Vnde recte Thia spectatrix, mater Solis, qui hanc terrā illustrat, pater Hyperion dicitur, πατὴρ ὃν ὑπὲρ ἡμᾶς ἰσθῆναι, quod supra nos eat. Vnde Sol eadem ratione, patronymica tamen, Hyperionides, & simpliciter Hyperion poëtis appellatur. Atqui per Solem aurum intelligit: suum enim cuiq; planetarum metallum attribuitur, ut Scholia annotarunt.

εἰς

ἥλιου	χρυσός
σελήνης	ἄργυρος
ἄρης	σίδηρος
ἔρμους	μόλυβδος
Δία	ἤλεκτρος
ἔρμους	κεσίτης
ἄφροδίτης	χαλός.
Soli	aurum
Lunæ	argentum
Marti	ferrum
Saturno	plumbum
Ioui	electrum
Mercurio	stannum
Veneri	æs.

Quis ergo tale huic hymno attexit exordium : in gratiam ne uictoris, an suis ipsius causa? Etsi neutrum ipse expresserit, quisq; tamen per se satis abunde q; percipere hinc potest, quod primū in gratiam hoc Phylacidae, dein suo quoq; nomine faciat. O multi nominis Thia, inquit: ô uenerāda, ô præclara, ô eximia, tua causa homines aurum cæteris metallis prætulērunt. Deinde & quæ terra, & mari ludi exhibentur, propter tuum honorem & precium sunt admirationi. Quid est, tui causa, & tuum propter honorem? hoc est, propter tuum beneficium, quo mortales adiutas: & propter tuum honorem, quem hominibus impartis: id est, propter aurū, quod humano generi largiris. Propter liberos tuos Solem & Lunam, id est, aurum & argentum, quæ per te generantur. Huius exordij χρόλιου est apud Demosthenem in secunda Olynthiaca, dum inquit: Citra pecunias nihil cōmode expediri potest. Neq; ludi quinquennales, siue periodici, siue alij per Græciam, neq; uictoria citra Thie filios Solem & Lunam, hoc est, aurum & argentum, agi comparari ue possunt. Neq; uictoriam Phylacides adipisci potuisset, nisi opibus esset adiutus. Neq; ego condere poemation possem, nisi me Thia clara, fulgensq; soboles, aurum & argentum inuitarent. b (Etenim in ponto.) Ratio quare aurum excellentius sit metallum: quia spectacula quæ & terra & mari aguntur, per te, hoc est, aurum adeoq; pecunia aguntur: quandoquidē, ut iam dixi, sine pecunijs nemo quicquam rite queat persequi. c (Ludicris certaminibus.) Equorum & currum. d (προβδὸν κλέος ἐπ' ἄξον.) Desiderabilem celebritatem peregit. Enallage numeri est. A plurali enim ad singularem decidit Pin-

darus, pro more sibi consueto. Hoc est, ipsa etiam decertantiū uictoria, non sine sumptibus & sine munere tuo ô Thia constat. e ¶ Sed fortitudo mortaliū.) Pietas Pindari. Gnome enim sibi consueta uirtutes hominum Deo res fert acceptas. f ¶ Duo sunt.) Commendaturus Phylacidam, in quibus humana felicitas consistat proponit, nempe in rebus præclare gestis, & earundem encomio. Perficitur autē & constat encomion nicephori hoc syllogismo: Beatus est, qui rebus præclare gestis & illarum encomio exornatus conspicitur: Phylacides est huiusmodi: igitur est felix & beatus. Duo sunt, intentio est.

g ¶ Præter hæc.) Rhetorica intentionis uel maioris dilatio.

h ¶ Mortalia mortales decent.) Gnome ethnica, imò & Christiana, si corpus spectes, & animi etiam ταπεινοφροσύνη. i ¶ Tibi uero in Isthmia.) Minor est, qua rebus gestis, hoc est, uictoria Isthmia Phylaciden insignitum memorat. k ¶ Et Pythæ.) Meminit Nemeonica Pythæ, cuius laudes prædicauit in 6. Nemeorū. Fratres fuisse, ex subsequenti odes colligitur epigrapha: utrunq; autem pancratiasten fuisse commonstrat.

“At meus animus, ^bhaud sine Aeacidis encomia tua decantat. ^cCum Gratijs enim, ^dLampoinis filijs adueni

STROPHÉ II. COLON VIII.

- “Ad hanc legibus bene confirmatam urbem.
 “Sin horum uita per puram diuinorum operum
 semitam uersa est, ne inuideas pro laboribus illorum,
 hymnum poëtæ cōuenientem concinnare.
 “Etenim qui ex heroibus insignes bellatores fuerunt,
 uel post mortem encomia consequuti sunt:
 “Celebrantur nanq; & citharis & sonoris tibiarum
 concentibus,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

- “Omne per æuum. ⁱMeditationem poëtis, ^kIo-
 uis gratia, præbuerūt fortiter agentes. ^lIn Aetolorum
 quidem sacrificijs, conuentibus uel lucidis,
 Oenidæ præduri uiribus. ^mThebis uero eque

stris

stris Iolaus munus habet, "Perseus autem in Argo. At °Castoris Pollucisq; hasta, prope Eurotae fluenta.

EPODOS, COLON XI.

¶ Oenone uero magnanimi mores Aeaci liberorum celebrantur: qui sociali pugnae foedere bis urbem Troianorum depopulati sunt, Herculem primum sequuti, deinde Attridas.

a ¶ Meum uero cor.) Alteram partem, nempe encomion Phylacidae adesse ostendit. Se ipsum enim rerum ab eo gestarum, praecipue uero uictoriae esse encomia stetit. b ¶ Nō sine Aeacidis.) Tuas uirtutes ita celebros, ut Aeacidarum non obliuiscar. c ¶ Cum Gratijs.) Gratiarum benignitate, & iucundis hymnis. d ¶ Lamponis filijs.) Hoc est, in honorem & gloriam filiorum Lamponis Pythae & Phylacidae. e ¶ Ad hanc legibus.) Circumstantia, qua patriam Phylacidae a bona politia laudat. f ¶ Sin horum uitae.) Ad inuidios digreditur. Non inuidendum bonorum uiuorum encomijs. g ¶ Etenim.) Bonorum uiuorum laudes post mortem uiuere.

b ¶ Celebrantur enim.) Qui uiuant post fata bonorum laudes.

i ¶ Meditationem poetis.) Fortium heroum facta, poetis argumenta suorum monumentorum dedisse. k ¶ Iouis gratia.) Id est, Iouis beneficio & uoluntate fortiter agentes. l ¶ In Aetolorum.) Exemplis externis & domesticis probat. In solennitate & panegyri Aetolorum inclita, Aenei fortes filij celebrantur a poetis. m ¶ Thebis.) Equestris Iolaus honoratur Thebis & festo & carminibus. n ¶ Perseus in Argo.) Celebratur.

o ¶ Castoris & Pollucis.) De quorum fato supra. p ¶ Oenone.) Oenone uocata est, priusquam ex Ioue Aegina, Asopi fluminis filia, illic produceretur: hoc est, in Aeginae res gestae Aeacidarum commemorantur. q ¶ Op-
yol.) Rursum pro moribus, & uitae consuetudine, ut antehac saepius.

r ¶ Qui sociali pugnae foedere.) Bis depopulati sunt Aeacidae Troiam: primum quidem Telamon cum Hercule, deinde Neoptolemus cum Atridis.

¶ Proinde a principio mihi Musa repete, qui Cycnum, qui Hectorem, & intrepidum Aethiopum exercitus ducem insigniter armatum Memnona interfecerint, Quis enim fortem Telephum

Caicus flu-
uius est Mæ-
sæ.

sua hasta sauciauit prope Caici ripas?

STROPHE III. COLON VIII.

^b Quibus fama Aeginam decoram illam insu-
lam patriam tribuit. ^c Extructa est autem & iam
olim turris, quam altis suis uirtutibus conscen-
dant. ^d Quin & lingua mea multas circa Aeacum
sagittas cōtinet, quibus illum resonet. ^e Nuncq; in
Marte testari queat ciuitas Aiakis, nautis defensa

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Salamis, in multa corrumpente Iouis imbre,
in densa innumerorū uirorum strage. ^f Attamen
» gloriacionem hanc silentio complue, ceta. ^g Iupi-
» ter hæc & hæc gubernat omniū dominus. ^h Hu-
iusmodi uero fortium uirorum uirtutes, uictoriæ
pulchrum gaudium, præ amabili melle diligunt.
Eat nunc & belligeretur aliquis strenuè,

EPODOS, COLON XI.

Et in certaminibus ⁱ Cleonici genus addiscat:
neq; enim prolixus uirorum labor obliteratus
est, neq; quantum in spes uictoriarum insum-
ptū est, ego cura & carmine meo obscurauerim.
^k Cæterum & Pytheam membrorū domitorem
laudo, qui Phylacidæ laboriosum cursum manibus
suis felicē reddidit, mente prouidus. Appre-
hende igitur ei coronā, adfer uillosam mitram,
^m & adlega simul elegantem recens natū hymnū.

^a (C Proinde.) Ad Musam apostrophe est, rogans ipsam, ut dicat, qui-
nam fuerint & unde, qui in Troiano bello fortissimos quosq; occiderint. Quis,
inquit, Cycnum, quis Hectorem, Memnonem interfecit? quis Telephum hasta
sua sauciauit? ^b (C Quibus fama.) Respondet interrogationi. Illi istos
principes

principes interfecerunt, quorū patria Aegina fuit. Achilles enim Hectorē &c.

c ¶ Extructa est iamolim turris.) Allegoria est. Magna celebritas, in-
gens & ueluti suffragiatum decus eis propositum est, quod suis uirtutibus Aeacidae
conscendant. d ¶ Qui & lingua mea.) Sibi multa in Aeaci laudem
in promptu argumenta esse: aq; primo Aeginae summo principe laudat Isthmio-
nicen. e ¶ Nuncq; in Marte testari queat.) Ad naualem pugnam, qua
circa Salaminem Graeci cum Persis confligere, uertit animū, in qua primas te-
nuere Aeginetae, ut Herodotus & Ephorus tradunt. f ¶ Attamen glo-
riationem.) Ne nobis inuideant reliqui, si tanta solis Aeginetis tribuamus, Iu-
piter quae so haec occulta, ne omnes aduersum nos excitentur aemuli.

g ¶ Iupiter haec & haec.) Ut & superbiae & inuidiae adimatur locus,
aurea gnome & bona & mala in Iouem reijcit. h ¶ Huiusmodi fortium
uirorum uirtutes.) Quid & alij & Aeginetae heroēs potissimum deament:
uictoriam nempe, imò potius uictoriae hymnū: gaudium enim uictoriae est oda,
qua ad gaudium allicimur. i ¶ Cleonici genus.) Ab auo paterno Cleo-
nico Phylaciden euehit. Cleonicus Lampon, Phylacides & Pytheas. Cleoni-
cus auus, Lampon pater, Phylacides & Pytheas filij. k ¶ Ceterum &
Pytheam.) Alipten eiusdem cum Pythea fratre Phylacidae nominis intelli-
git. l ¶ Apprehende ei coronam.) Claudit cum apostrophe ad seipsum
uel ad Musam, ut uel Aeginā uel uictorem Phylacidem coronet. m ¶ Ada-
lega.) Simul destina ad uictorem.

PHYLACIDAE PYTHEAE, EORVMQVE
AVVNCVLO EVTHYME NI,
ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

Ecundum calicem (quemadmodum
in florenti hominum symposio fieri so-
let, ^but misceantur pocula) musicorū
cantuum super certaminibus praecla-
ri generis Lamponis temperamus. ^cAt Iupiter ti-
bi florem coronarum in Nemeis suscipientes, pri-
mum craterē libamus. ^dNunc minore inter pue-
ros natu Phylacida uincente Isthmia, Neptuno

ac^c quinquaginta iuxta Nereidibus, alterum statuimus. Tertium uero Seruatori Olympio exhibentes, liceat dulcisonis Aeginam celebrare carminibus.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

¶ Sin quisquam sumptu laboreq; adiutus, diuinas perficit uirtutes, ac illi iuxta Deus amabilem gloriam parat, is ad summā certe felicitatem anchorā iacit, diuino honore adauctus. Hanc uiam, Cleonici filius inambulans, & canam senectam ac ipsam iuxta^s suscipere mortem optat. ^bEgo uero alto sedentem solio Clothonem sororesq; eius Parcas imploro, ut inclytis chari hominis uotis propitiæ sint.

EPODOS, COLON XI.

¶ Vos aut curribus uenerandi Aeacidæ, mihi ius esse clarissimum dico, ut insulam illam ingrediens laudibus adspergam. ^kAtqui multæ magnæq; in promptu uiæ cōstitutæ sunt, quibus res bonæ extollantur, & ^lultra Nili fontes & per Hyperboreos. Neq; usquam adeò barbara, aq; fer mone aliena ciuitas fuerit, quæ Pelei herois felici, ^mdeorum generi, famam non audierit:

STROPHE II. COLON XIII.

Nec si ipsa Aiakis Telamonij, eius ue parentis urbs fuerit.

ENARRATIO.

Argumentum.

Lamponis filios Phylaciden, Pytheam, horumq; auunculum Euthymenem pancratiastas hac ode simul extollit, à Nemeorum & Isthmiorum uictoria, ab aui paterni Cleonici felicitate, à maioribus Aeginetis, Aeacidis, Peleo, Telamone,

Telamone, à maioribus Psalychiadis, ab hospitalitate patris Lamponis, ab au-
rea eiusdem mediocritate. Res gestas Herculis & Aiakis suo loco interfert, ut
subinde patebit. a. ¶ Secundum calicem.) Haud iniucundam meta-
phoram usurpans proponit, quid sit acturus. Est autem à cōuiuio tralatio sum-
pta, ut ipse etiam exprimit. Quemadmodum in symposijs sit, ut cyathus cyas-
tho adijciatur, ut alter post alterum temperetur, ut pateræ uino ornentur: sic
& ego alteram iam craterem, hoc est, alteram oden Lamponis filijs pango. Ele-
gans autem utriusque similitudo. Vt enim Bacchus conuiuias exhilarat, sic epini-
cia, & hymni, quibus uictores celebrantur, illos ipsos letos reddunt. Hephæ-
stion hinc argumentum sumpsit, ut crederet hanc oden præponendam præce-
denti, ut ordine quinta Isthmica fieret. Primum enim calicem musicorum can-
tuum Lamponis filijs, quintam Nemeorum oden fuisse, cuius initium est: Sta-
tuarius nō sum. Atq; hoc ipsum ex hoc principio cōfirmatur, ubi dicit, ex Ne-
meis primum Ioui craterem libari: ex Isthmijs, Phylacida uincente, secundum
Neptuno & Nereidibus temperari. Vnde constat, nō habitam esse rationē tem-
poris, quo composite sunt, apud eos, qui hasce digesserunt: sed numerū tantum
obseruatum. b. ¶ Ut misceantur pocula.) Treis crateras miscet: primum
Ioui Olympio, ob Nemeam uictoriam, quæ in 5. Nemeorum celebrata est, ut
dixi. Secundū Neptuno & 50. Nereidibus, ob Isthmiā, quam pancratio Phy-
lacides & Pytheas obtinuerunt unā cum Euthymene auunculo. Tertium ex
uoto & exoptatione Ioui Seruatori temperat: non quod Olympicam obti-
nuerint, sed quod optet ut posthac eam omnium sibi clarissimam uictoriam ad-
sciscant, & ad eam adspirent: hacq; ratione Aeginam se rite celebraturū ait, ut
quæ huiusmodi heroas producat. Apud ueteres, ut est apud Euripidem in Nau-
plio, & Aeschylum in Epigonis, uti Scholia habent, tres crateras libabant: pri-
mum Ioui Olympio, secundum Terræ & heroibus, tertium Ioui Seruatori: pro-
pterea quod ternarius sit numerus perfectus, quippe cui sit principium, medi-
um, & finis. Vel quod qui tertium cratera biberint, stabili adhuc mente consti-
stant: quo sumpto, qui sapientes esse uolunt, domum sese, ut est apud Athenæum
in 2. recipiunt. Quartus enim & reliqui deinceps hominem in uitia procliuent
ac tantum non dementem faciunt. Locus est ex Eubulo poeta apud Athenæum
de Bacchi cyathis: quem, quod mirifice Bacchi uirtutes exprimat, non pigria-
tabor subnectere:

τρῆς γὰρ μόνος κρατῆρας ἐγκραυνύω,
τοῖς εὖ φρονέσι τοῦ μὲν ὑγείας ἔνα
δὲ πρῶτον ἐκπίνουσι. τὸν δὲ δευτέρου
ἐρωτᾷς ἡδονῆς ἔξ, τὸν τρίτον δὲ ὕπνου,

ὄμ' ἐπ' αἰώντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι,
οἵ κ' αὖτε βαδίζουσιν, ὃ δὲ μὲν τέτρατ'
ὅκ' ἐτ' ἀμέτορός ἐς, ἀλλ' ὕβρεως, πέμψ' ὁ Βοῆς.
ἔκρ' δὲ κώμων, ἔβδ' ὁ ὕπνω, πῶν,
ὄγδ' δὲ κλήτορ, ὃ δ' ἔγνατ' ἡλῆς.
δέκ' αὖτος δὲ μανίας, ὥς κ' αὖτε βάλ' ἡμ' ποιεῖ
πολὺς γὰρ εἰς γ' ἡ μικρὸν ἀγγεῖον χυθείς,
ὑποχελίξ' ἔρατ' αὖτος πεπωκότας.

c (At tibi Iupiter.) Primus crater Iouis: huius respectu, hæc ode secunda do crateri adsimilatur. d (Nūc inter iuvenes minore natu.) Secundus crater Neptuni Isthmiorū præsidis est, ob uictoriam Phylacide Isthmiam, qui inter Lamponis filios est minor natu. e (Quinquaginta Nereidibus.) Nereides filie sunt Nerei & Doridis. Hæ quinquaginta numero sunt, ut apud Hesiodum denumerantur. Virgilius aliquot Nereides item recenset, uerum Hesiodus quinquaginta esse testatur, quem hic Pindarus imitatur. Sunt autem ut ab Hesiodo recensentur, hæ:

ἡρῆ δ' ἐγγόντο μεγέθει τέκνα θεῶν
πόντῳ γ' ἄτρογέτω καὶ δωρὶ δ' ὀνόμοιο
κέρης ὡκεανοῖο τελέωντος ποταμοῖο.
πρωτότ', ὀκράτητε, σαώτ', ἀμ' αἰτρίτην,
δωδῶρητε, θέπιτε, γαλίνετε, γλαύκετε,
κυμοθόν, σφώτε θεῶν, θαλίντ' ἐρόεσσα,
πασθέντ' ἐρατῶ τε, καὶ δυνέκη ῥοδύπηχιν,
καὶ μελίτη χαρῆεσσα, καὶ δ' ἡλίκην, καὶ ἀγαυήν.
δωτῶτε, πλωτῶτε, φέρσάτε, διωαμλίνετε,
νισαίητε, καὶ ἀκτοῖν, καὶ πρωτομέδισα.
δωρῆς, καὶ πανόπη, καὶ δυνέκῃς γαλάττα,
ἱπποθόντ' ἐρόεσσα, ἱππονόντ' ῥοδύπηχιν
κυμοδύκηθ' ἢ κύματ' ἡνέροισι δ' εἰ πόντῳ
πνοίας τε θεῶν ἀνέμων σὺν κυματολήγῃ
ῥῆα πρηνὴ καὶ εὐσφύρω ἀμ' αἰτρίτην,
κύματ' ἡιόνετε, δύνεφ' ἀνὸς ἀλμύδην,
γλαυκονόμντε θελομμῆδης, καὶ ποντοπόρεσσα,
λαγρόντε, καὶ δυνάγῃ, καὶ λαομέδισα
πυλνομήτε, καὶ αὐτονόμη, καὶ λυσισάσσα,
δυναρήτε φυλῶτ' ἐρατὴ καὶ εἰδὸς ἀμωμῶ,
καὶ

καὶ λαμὰν χαλεκὰ δέμας, δίητι μλίππῃ,
 νησώτ', δὺ πόμπῃ τε, θεμισώτ', προνόητε,
 νημόρτῃς θ' ἢ πατρὸς ἔχθ' νόον ἀθανάτοιο.
 αὐτοὶ δ' ἡ νηρῶν ἀμύμονος δ' ἐγγόντο,
 κῆρα πρὸς τήνδ' αὐμύμονα ἔργ' εἰδὺαι.

f ¶ Quod si quispiam.) Gnome est, non dissimilis ei quam in precedenti in eandem sententiā protulit. Felicitatem humanā, in rerum gestarum splendore, earundemq; encomio consistere ait. Est autem talis ratiocinatio, qualis et illa prioris ode. γ. Maior est, eos beatos, qui rerum gestarum splendore, et earū præconio florent. Huic minorem subiungit huiusmodi: Lampon Cleonici filius pater Phylacidæ et Pythæ, et rebus gestis, et earum encomio floret. Cōplexionem quia plana est, relinquit menti lectoris. Est igitur felix Lampon.

g ¶ Mortem suscipere optat.) Lamponem ad extremam usq; senectutem in ea felicitate perdurasse innuit. h ¶ Ego uero.) Deesis Pindari, ut Parca misereantur Lamponis, et uitam ei, quia id optet, abrumpant.

i ¶ Vos autē curribus uenerandi.) χρυσάρματα, aureis curribus insignes. Epitheton est heroicum. Primores enim et principes uiri, uel aureis, uel auro obductis curribus uehuntur. Mihi, inquit, in more est, si quando ad insulā Aeginam ingressus fuero, laudibus etiam primum uos aspergere ὁ Αεακίδης: et patria ita et maioribus heroēs Phylacidam, Pythæ, Euthymenemq; Aeginetas prædicans. k ¶ Atqui multæ.) Multa superesse quibus uirtutes Acacidarum exornentur. l ¶ Ultra Nili fontes et Hyperboreos.) Tam eximie sunt Acacidarum uirtutes, ut ultra Nilum et Hyperboreos planè currant. Atqui Nili ostia, et Hyperboreorum plagam, pro uniuerso terrarum orbe accipit, pro Euiopa et Asia, in quas apud priscos œcumenicus orbis diuidebatur. m ¶ Deorum generi.) Pelea deorum generum uocat, quod Thetis Nereida in cōiugem duxerit. Est ergo gener Neptuni uel Nerei et Doridis. n ¶ Aiæcis Telamonij urbs.) Salamis. A rebus gestis amplificat.

^aQuem (Telamonē dico) unā^b cum Tirynthijs, ad gaudens ferro bellum, prudentem sanè auxiliatorem, ad usq; Troiam (quæ heroibus negotium fecit) secum ob perpetratum à Laomedonte scelus, classe aduexit Alcmenæ filius. ^cCepit quidem Pergama, deinde ^dCoorū etiam gentes Telamone adiutus, ^ebubulcumq; Alcyonem

Kk

monti similem, Phlegris Thraciæ repertum, nec
manibus pepercit grauius stridenti arcui suo

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hercules. 8 Enimuero Aeacidem ad classem
uocans, omnium in conspectu prædicauit: ac^h in
tergore leonis stantem Amphitryoniadem bel-
lo inuictū libare dijs ne^hctare iussit. Hic phialam
auro grauem, uini susceptricē, præstantissimus
ei Telamon reddidit, qui inde fessas manus ad cœ-
lum tendens, tali quadam oratione precatus est:
Si unquam, ô Iupiter pater, preces meas tuapte
sponte audisti,

EPODOS, COLON XI.

Nunc tibi, nunc inquā diuinis precationibus
supplico, ut uiro huic fortem gnatum, ex Eriboæa
tribuas: ipsum uero amicum meum ita fortunatū
reddas, ut corporis uiribus alioqui ineffabilem,
talis animus maneat atq; sequatur, qualis est, quē
hæ cōtegunt exuuiæ leonis, quem olim ante om-
nia primum certamina in Nemea occidi.

a ¶ Quem Telamonē.) Hic ad insignia facta Telamonis Aiæcis paren-
tis digreditur, qui item ad maiores Acgiæ pertinet. b ¶ Cum Tiryn-
thijs.) Tiryns urbs est Argi. Tirynthios ergo pro Argiuis usurpat, *κατὰ
συνεδοχὴν*. Argumentū tale est: Hercules Telamonem secum ad Troiam
aduexit, dum primum Troiam caperet, eiusq; regem Laomedontē leto daret,
ob iniuriam quam à Troianis sustinuerat: dum cum Argonautis Colchos usq;
pro aureo uellere diripiendo nauigaret. Appulsi enim ad Sigæum Troiæ litus,
à Laomedonte, tanquam insueti hospites et aduenæ uel prædones repulsi sunt,
ut antehac etiam cōmemoratum, utq; Dares Phrygius memoriæ prodidit.

c ¶ Cepit quidem Pergama.) *πέργαμον* uel *πέργαμον*. Urbium
arx et alium ædificium pergamus uel pergama numero multitudinis dicuntur:
pro ipso Ilio per *συνεδοχὴν* accipit.

d Coorum gentes.) Græce est
μερόπων

μερόπων ἑθνεα. Merops, inquit Stephanus, filius Triopæ est, à quo Coi Meropes dicuntur: unde et interpres Pindaricus, per Meropes Coos intelligit.

e ¶ Alcyonem bubulcum.) E Gigantibus unus est Alcyoneus, de quo supra auditum. Bubulcū appellat, quod Soli boues abegerit: huic Hercules eas abstulit, ipsumq; interemit, ut 4. Nemeorum ode tentatū, ubi eadem quæ hic frè de Hercule Pindarus refert: Qui cum Troiam olim, inquit eo loci, Telamon depopulatus est, et Coos, et magnum bellatorem stupendum Alcionea.

f ¶ Phlegris.) Phlegræ Thraciæ oppidum. g ¶ Verum Acacidem.) Telamonē præ ceteris fortitudinis exhibuisse specimen, ideo et ab Hercule etiam præ alijs prædicatum ait, ut qui fortiter in expugnatione Troiæ, et in prælio aduersus Alcyonea dimicauerit. h ¶ In tergore leonis stantē.) Telamon præcipit Herculi, ut dijs litet. Hæc dicit uates, ut ampliorem Telamonis auctoritatem faciat. Quamquam hic Scholia hæc desumpta ex magnorum Epyorum historia tradant, in qua Herculem hospitio à Telamone exceptū memoriæ proditū, tumq; hæc contigisse, Herculemq; ut hospitem obsecutum præcipienti Telamoni. Verū hæc eruditores iudicent.

i ¶ Tali quadā oratione precatus est: Si unquam o Iupiter.) Precatio Herculis pro Telamonis postritate, ut Telamon ex Eriboæ fortem filium progeneret. Hic rursum apparet, Pindarum inique tulisse iudiciū Græcorum, quo Vlysses Aiaci prætulērunt, dum arma Achillis ab Aiace ad Vlysses transferrent. Nusquam nō enim impense admiratur uirtutem et fortitudinem Aiadis: unde et hic mirificam et miraculo prænunciatam Aiadis Telamonij natiuitatem fingit poëta,

^a Hæc ubi dixisset, magnā animi ducem aquilam Deus demisit: ingenti uero intus gaudio per-fusus est:

STROPHE III. COLON XIII.

^b Hæc q; ceu uates aliquis oraculū ædens, protulit: Erit quidem tibi filius quem petis Telamō, uocabis q; prolem ex uiso alite, excellentem uiribus Aiace, belli sudoribus cunctis populis admirandum. Sic fatus continuò refedit.

a ¶ Hæc ubi dixisset, magnam animi ducem.) Iouis alite, aquila, precationem exauditam esse, denunciatum ostendit. Iupiter ad eius preces aquilam demisit, qua certior reddere iur Hercules orationem suam exauditam.

^b ¶ Dixitq; ceu uates aliquis.) Vaticinium Herculis de nascituri Telamonis filij cū nomine, tum uiribus. αἶας appellabitur à uiso αἰετῶ, ab aquila quæ iam apparuit. Apud Sophoclem tamen in Aiace μᾶσι γοφὸρ φῶ. Ajax nomen sibi inditum esse à luctu & calamitate conqueritur, atq; adeò ex fato, quandoquidem in eam decidere calamitatem debuerit.

^a At omnes mihi enarrare uirtutes, prolixius est, quàm ut res ferat. ^b Siquidem Phylacidæ, Pythææ, Euthymeniq; laudum ô Musa dispensator ac promus ueni. ^c In quorū gratiam ^d Argiuo more quicquam tamen breuissimè dicitur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^c Tulerunt enim uictorias à pancratio treis in Isthmo, & eas quas à florente Nemea susceperunt, splendidi filij & auunculi: ^f qualē uero inde hymnorum sortem ad lucem reduxerunt? ^g Psalychiadarum quidem tribum pulcherrimo Gratiarum rore rigant, iustitiæ administrantes domum, ciuitatem illam Deo gratā incolunt. ^h Lampon uero tribuens exercitium operibus, carmen illud Hesiodicum impense ueneratur, ⁱ filiosq; suos eò, dum recitat, hortatur,

EPODOS, COLON XI.

Commune patriæ suæ ornamentum adducens: ^k qui & beneficentia, quam in hospites exercet, cōmendatur. ^l Moderata enim in animo suo sequens, moderata etiam obtinens, linguam non imprudentem gerit. ^m Dixeris illum inter athletas esse id, quod cos Naxia ferrum domans, inter reliquas petras. ⁿ Equidē dabo eis bibere puram Dirces lympham, ^o quam castæ Mnemosy-

nes

nes comptæ filiæ produxerunt, prope bene mun-
nitas Cadmi portas.

a ¶ At mihi omnes enarrare.) Redit ad institutas uictorum laudes : dis-
gressioni, qua Herculis precationem et res gestas explicauit, umbilicum adije-
ciens. b ¶ Siquidem.) Ratio quam breuem eum esse oporteat.

c ¶ In quorum gratiam.) Se nonnihil de uictoribus Aeginetis dicturum
proponit. d ¶ Argiuo more.) Id est, Laconicè seu breuiter.

e ¶ Tulerunt enim.) Ab Isthmijs uictorijs et Nemeis. f ¶ Qua-
lem uero.) Per interrogationem legendum. Hoc est, multa argumenta et poë-
tis et ἀγογὰς per suas uirtutes dederunt. g ¶ Psalychiadarū.)

Psalychide, tribus est et familia Aeginæ, ex qua Cleonicus, Lampon cum libe-
ris suis. Eam à iustitia, et beneficentia laudat. h ¶ Lampon uero.) A

patris in uirtutibus exercitio. Ipso opere uirtutes complet Lampon, et Hesio-
dicum uersum re ipsa honorat. Est autem Hesiodi ad Persen fratrem parænesis,

μᾶλ' ἐν δὲ τῷ ἑγὼν ὀφείλω. i ¶ Filiosq; suos.) Adhortatur, inquit,
liberos suos, ut uirtutem opere exhibeant, in ea sese exerceant, uictoria et sese

et patriam illustrent. k ¶ Qui et beneficentia.) Ab hospitalitate.

l ¶ Moderata enim.) A modestia et prudentia. m ¶ Dixeris il-
lum.) Eleganti comparatione coti Naxiæ Lamponem adequat. Ut cos Naxi-
a inter alias cotes et lapides omnium est præstantissima ad acuendum ferrum :

non dissimilem ad modum Lampon inter reliquos athletas est fortissimus, qui
quosuis antagonistas sibi obuios uincit. Hyperbolica et αὔξικη comparat-
io. Est autem Naxus Cretæ ciuitas : unde Naxius lapis uel cos Naxia, quæ alibi

nascentes bonitate sua plurimum excedit. n ¶ Equidem potabo eos.)

Allegoria est: Thebano hymno eos exhilarabo. Dirce enim fons est Thebis, et
ipse Pindarus Thebanus. o ¶ Quam castæ Mnemosynes filiæ.) Hoc

est, quem hymnum ego Musarum beneficio Thebis pepigi. Summa est, meis eos
carminebus, meis lyricis odis celebriores constituam. Nec prætereundum est quod

dicat Pindarus, πῖσσω σφε, pro ποτίσω αὐτὸς, uel ποτῶ,

quasi thema sit πίζω. Annotant Scholia hic,

quod ueteres, potatrices et bibu-

las appellarint

πίσσω.

Kk 1

IN quonam uero bonorū uestrorum
animū uestrum antehac exhilarastis
maxime, ô felices Thebæ? ^b Arbitror
equidem tum, quum ^a ære pulsantis
Cereris ^a assessorem comosum Bacchum protu-
listi: ^a aut quando in intempesta nocte aurū nin-
gentem deorum præstantissimum suscepisti.

³ Quando in Amphitruonis uestibulo consti-
tutus uxore ³ cum Herculana prole accessit: ^b aut
⁴ quando Tiresiæ uatis densa consilia imitata es:
⁵ aut quando Iolaum aurigandī peritum conspe-
⁶ xisti: ^k aut quum Spartæ lanceis indefessi admit-
⁷ terentur: ^a aut quando acri Adrastum ex confli-
ctu remisisti orbatum

Innumeris socijs ad equestre Argos: ^m aut quan-
⁸ do Doricam Heraclidarū coloniā in recto Lace-
dæmoniorū pede statuisti. Ceperunt enim Amy-
clas ⁿ Aegidæ ciues tui, idē Pythijs ducti oraculis.

Argumen-
tum.

A uictoria pancratiij Isthmica, à corporis & animi pulchritudine, à bonis li-
teris Strepsiadem Thebanum laudat: ab auunculo eiusdem nominis, qui pro pa-
tria dimicando, mortē oppetierit. Tandem uoto hanc odam cludens Strepsia-
de assumpta persona, Apollinem orat Pindarus ut Pythiam etiam uictoriam
uictori Strepsiadæ tribuat. ^a ¶ In quonam uero bonorum uestrorum.)

Exordium

Exordium ducit à mirifica comparatione, qua Strepriadem clarissimis heroibus, imò ipsi etiam Ioui confert. Atq; prior huius comparationis pars interrogatione et responsione constat, quam subiectionem Rhetores uocant, non paucas et historias et fabulas congerens. Est uero comparatio huiusmodi: Quem admodum ò Thebæ exhilarastis animū uestrum in natiuitate Bacchi, in aureo Iouis imbre, in Herculis et conceptu et ortu, in consilio Tiresiæ uatis, in uictoria aduersus Adrastum: itidem et iam mentē uestrā exhilarare debetis in uictoria Strepriadæ uestri, qui Isthmia uicit et c. **b** ¶ Arbitror equidem tum.) Interrogationi suæ respondet uates, uarias cum fabulas tum historias colligens, quibus gaudio perfusus olim Thebas adfirmat. **c** ¶ Acre pulsantis Cereris.) Ad inquisitionem Cereris respexit poëta: quum enim filiam suam Proserpinam passim quereret, cymbalis et tympanis circumcursitans sonitum et tintinnitum ciebat, ut nemo nō resciret, quidnam Ceres inuestigaret. **d** ¶ Assessorem Bacchum.) Quur Bacchum assessorem Cereris fingit poëta? Mystica est ratio: quod humido frugum nutrimento, liquidus Bacchi potus adfoeciatur: uel quod uua sit et ad edendum et ad bibendum accommoda.

e ¶ Aut quando in intempesta nocte.) Alterum paradigma et responsio. Tum exhilarasti animum tuum ò Thebæ, quando Iupiter in concubina nocte, aureæ niuis uel pluuiæ specie ad Danaën descendit. **f** ¶ Quando in Amphitruonis uestibulo.) Fabulam Danaës cum Amphitruonis Alcmena misceat. **g** ¶ Cum Herculana prole.) Hoc est, quando Iupiter in specie Amphitruonis cum Alcmena congressus, diuinam è semine suo prolem, Herculem nimirū ex ipsa propagauit. **h** ¶ Aut quando Tiresiæ uatis.) Tertia responsio per exemplum. Tum lætitia es periusa, quū usa es consilio prudentissimi Tiresiæ uatis. Quando apud uos claruit optimus ille et pientissimus et sapientissimus ciuis et natus Tiresias, tum res publica uestra felicissime administrata, tripudij causam uobis dedit. **i** ¶ Aut quando Iolaum.) Herculis hic aurigator fuit, in cuius gratiā Iolaia, ludos, instituerunt. ἰππομαντίη ideo nominat, hoc est, equis consulentem, quod aurigam egerit. **k** ¶ Aut quum Spartæ.) Spartas undecunq; collectam conuenarum manum uocat, πρὸς ἅπαντας, quod, ut Androtion in Scholijs refert, quum Cadmus ex Phœnicia Thebas usq; fugeret, eum sint secuti et passim et sparsim congregati exeteri et profugi. Sententia igitur est: Tum gauisæ estis Thebæ, dum Cadmum undiq; collectis conuenarum copijs ad uos usq; iter facere perspiceretis. Conuenas autem et eos qui Cadmum sunt comitati, ἀναμνηστικὸν, hoc est, fortes, bellicosos, hastis indefesse pugnantem appellat. Atq; hoc quintum responsionis παραδύναμιν est. Cauendum autem ne hic per Spartas Lacedæmon uel

Lacedæmonij intelligantur. **l** ¶ Aut quando ex uehementi conflictu.) Sextum responsionis exemplum. Vel tum gauisus es, dum ingentes Adraſti & Amphiarai copias fudiſtis prope portas ueſtras, ipſo tantū Adraſto è ducibus & populo ſeruato & ad Argos remiſſo. Huius belli ſuprà crebro facta eſt mentio. **m** ¶ Aut quando Dorica expeditione nos exhilaraſtis Thebæ, eo quod eam in reſta Lacedæmoniorum planta ſtatuſti.) Heraclidæ ab Apollia ne reſponſum tulerūt, quod Aegidarum ope Peloponneſum obtinere deberent. Pertinent autem & Lacedæmonij & Amyclei ad Peloponneſiacos.

n ¶ Aegidæ.) Aegidæ familia in Thebis fuit, ſeu tribus quædam, ab Aegeo quodam, nō illo Athenienſium rege, quos Heraclidæ ſecum armarunt, quū Doricum ſuum reditū in tuto collocare uellent Heraclidæ. Admonent hic Scholia, quosdam pro Aegidis ſcribere Argidas: quod Ariſtodemi ab Heraclidis oriundi, uxori nomen extiterit Argiæ, ex qua geniti ſint Procles & Eurysſthenes, qui Laconicā ſibi uindicarint. Hac de re nōnihil eſt in Archidamo Iſocratiſco, & in alijs orationibus. Sunt qui hic Pindarū nolint intelligere bellum Amycleum, cuius dux fuerit Timomachus, qui Lacedæmonijs aduerſus Amycleenſes Aegidis adiutus, opem tulit: cæterum eorum hic Aegidarum mentionem facere, qui cum Herculis poſteritate Peloponneſum reuerſi ſint, quorū duces fuerint Ariſtomachus Cleadæ filius, & Hylli gnatus Cleadas.

» **a** Cæterum uetus gratia ſopita eſt, priſcæ uir-
» tutes obliuioni dantur. Immemores enim ſunt
» mortales

STROPHE II. COLON XIII.

» Eius rei, quæ non ad ſummum florem, inclytiſ-
» carminum, à ſapientibus poëtis conditorum, flu-
» xibus cōiuncta peruenerit. **b** Deinceps uero Stre-
» pſiadem dulciſono hymno canas. **c** Is nanque ab
Iſthmo pancratiij uictoriam refert, **d** robore qui-
dem ſtupendus, cuius formoſa mens non mino-
rem corporis pulchritudine uirtutem ducit.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

» Lucetq; nunc uiolacea cæſarie decoris Muſis.
» Huius quidem eiufdem nominis auunculo com-

muncus

munem gloriam uictoria dedit, Marsq; mortem
propinauit. ² Atqui suum bonis precium propositum
est. Id enim plane nouerit, quisquis ^h in tali ne-
bula, sanguinis grandine pro chara patria ⁱ ferat,

EPODOS, COLON VIII.

Hostemq; contrario exercitu fundat, ciuium
suorum generi, maximis auctibus gloriam sese
addere, siue superstes manserit, siue occubuerit.

a **C** Caeterum uetus gratia sopita est.) Gnome est, qua ad poetices lau-
dem excurrit breuiter. Haec omnes, inquit, enumeratae per me historiae, dor-
miunt & silentio praetercuntur, quia cruditis uiris, qui taleis praedicare solent,
caruerint: & quia non in suos poetas inciderint, qui aeterno carmine eas ad po-
steritatem transmississent. quo iuxta, more suo, ad amore poetices & gratitu-
dinem & munuscula, uictorem Strepriadem inuitat. b **C** Deinceps uero
Strepriadem.) Applicatio comparationis. Ut uos o Thebae haecenus enume-
rati ciues & heroës uestri exhilararunt rebus cum uirtute gestis: sic uos nunc
haud immerito, letitia perfundere debet Strepriades. Potest autem haec apostro-
phe uel ad Thebas, uel ad Musam Calliopē, uel ad ipsum Pindarū referri: enim-
uero, ut cōparatio consistat, rectius Thebis accommodabitur. c **C** Is namq;
ab Isthmo.) ἰσθμίου est, quur uelit laudari Strepriadem. Isthmia, inquit, uel
Isthmios ludos, pancratio certans, uicit. Victoriā ex Isthmijs reportauit, pan-
cratio siue quinquertio pugnās. à uictoria cum paucis, si uerba spectes, multis,
si sententiam & uerborum pondus, extollens. d **C** Robore quidem stu-
pendus, cuius formosa.) A corporis & animi pulchritudine. e **C** Lu-
cetq; nunc uioleacea caesarie.) A bonis literis: siue quod ipse in literis sit exi-
mius, siue quod iam hoc Pindari hymno à Musis profecto exornetur. Quur uio-
laceam caesariem Musis tribuit? quia pulchram atq; adeo flauam comam ha-
bent. Sunt autem uioleae flauae, purpureae & candidae. f **C** Huius quidem
eiusdem nominis auunculo.) Ab auunculo eiusdē nominis, nempe Strepriade,
Theodoti filio, qui in bello Peloponnesiaco, uel pugna circa Salaminā animam
efflauit pro patria, Isthmionicen hunc iam laudat. g **C** Atqui bonis.)
Exaggerat gnomis & extollit strenuam auunculi mortem, ut qui cum summa
laude pro patria occubuerit, aduersum hostem fortiter pugnans. Neq; oscitan-
ter praetercundum, quod Mariem χαλκῶσπιον appellet, quod aereum scutum

quatiat seu gerat. ^h ¶ In tali nebula.) Per Martis nebulam, bellum me-
taphorice intelligit. Per sanguinis grandinē, rursus hostilem illum conflictum
¶ pugnam, qua sanguis instar grandinis magno impetu ē uulneribus profilit.
ⁱ ¶ Ferat.) Vel ulciscatur.

¶ Tu uero Diodoti fili bellicosum æmulatus
Meleagrū, æmulatus et Hectorem, floridūq;
Amphiaraū, oppetiisti mortem.

STROPHE III. COLON VIII.

In eo cœtu pugnans, ubi in prælio fortissimi
uictoriam obtinuere, qui extrema spe ineffabili
luctu defatigati sunt. ^b Verum iam nunc mihi post
hyemem, ac turbulentas procellas serenitatē de-
dit. ^c Canam itaq; comā adornans coronis, ^d neq;
mihi immortales quæso inuideant,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Si dulcem assiduò uitam transigens quietus ac
tranquillus consenescam, fatalemq; accedam ho-
ram. ^e Omnes nanq; ex æquo morimur, numen
autem diuinum hominibus reconditū est. ^f Quod
si quis ad maiora circumlustret, minor est, quàm
ut minutissimā deorū sedem consequatur: quan-
doquidem & alatus Pegafus deiecit

EPODOS, COLON VIII.

Dominum suum Bellerophontem, qui cœli
tectā, ut Iouis collega fieret, conscendere uoluit.
¶ Rem uero præter iustitiā dulcem acerbissimus
finis manet. ^h Nobis uero ô aurea coma florens
Apollo, ē tuis ludis floridam, adeoq; Pythiam co-
ronam impertias.

¶ ¶ Tu uero Diodoti fili.) Redit ad auunculum, gloriosam eius mortem

ab exemplis confirmans, Melagri, Hectoris, & Amphiarai. Meleager patriam suam à Curetibus defendit: primum etiam aprum occidit à Diana Aetoliae immissum, ut est apud Homerum Iliad 1. Hector pro Troianis occubuit, Amphiarai pro Argiuis. Vt ille ipse prope Thebas in praelio perierit, sepius antehac explicat. **b** ¶ Ceterum nunc mihi post hyemem. Chori uel Pindari uerba sunt. Luxi, inquit, & nō parum planctus sustinui, in morte auunculi Strepsiadae: sed nunc Neptunus, ut qui Isthmii præsēt, serenitatem post tempestatem, hoc est, gaudium post tristitiam dedit, per uictoriam Strepsiadae.

c ¶ Canam itaq;.) Ipsum ideo uictorem Isthmicum eueham laudibus.

d ¶ Neq; mihi immortales.) Votum est. Vtinā & ego & ipse Isthmionices tranquillam adusq; fatum nostrum aetatem transigere queamus: ut ego illum concinam, eius uirtutes & ceterorum bonorum utrorum eximia decora prædicem: ipse uero Strepsiades reliquis suis moribus & uita sit exemplo.

e ¶ Omnes nanq; ex æquo.) αἰτιον est, quur tranquillam uitam duce re optat. Nihil homini certius est quā mori. Quid igitur melius, quid iucundius, quid felicius in terris homini à dijs accidere poterit, quā si tranquille & pacatē spiritum ducat? Quur multis sese implicat, quur ita uiuit, quasi aeternā uitam sit habiturus, quum certissime illi moriendum sit? Atq; hæc philosophico & ethnico more dicit, perinde ac insequentia. **f** ¶ Quod si quis ad ma-

iora circunlustret.) Exemplo Bellocrophontis hortatur Strepsiadem, ne maiora & altiora sese inquirat, sed suæ uictoriae & felicitati acquiescens uiuat.

g ¶ Rem præter iustitiam dulcem.) Parænesis est gnomica, qua ne animus ad iniuriam cuiuspiam inferendam adijciat, hortatur. Res ex iniuria & iniustitia parata, dulcis quidem est: sed iniustitiam ulcisci solet Deus, ideo acerbis finis dulcedinem ex iniusto profluentem sequitur. **h** ¶ Nobis uero.) Claus-

dit hymnum precatione & uoto ad Apollinem. In persona autem uictoris hæc orat. O Apollo, inquit, rogo te ut impertias nobis, id est, mihi Strepsiadae, Pythiam etiam uictoriam. Da quæso ô formose & prudens Apollo, ut maiori uic-

etoria insigniatur Strepsiades, nimirū Pythia, per tuam illi clementiam & benignitatem cōmunicata. Præses

enim Pythiorum ludorum est

Apollo.

LI .

^aLeandro quisquam ætatiq; eius labo-
rum comparet precium, ^bsplendidum
prope Telesarchi patris uestibulum
stans, Isthmiacæq; uictoriæ, ac Ne-
meorū certaminū præmia, celebrem nempe lau-
dem colligat. ^cQuoniam potentiam inuenit, ^dcui
& ego mœrens licet animo aureā uocare Musam
posco. ^eE magnis uero luctibus soluti, neq; coro-
narum in orbitate concidamus, neq; nimium tri-
stitia cōficiaris: ^fSedenim ab inutilibus malis ces-
santes ac liberati, dulce quiddam ludamus: idq;
post graues labores, quibus Deus aliquis super
caput nostrum Tantaleum lapidem aduoluit,

Imbellem Græciæ conatum. At exactorum
malorum timorem, omneriq; mihi anxiam sollicitu-
dinem semouit, ^gquam nunc nobis ante pedes,
inq; præsentia cernimus constitutā felicitatem.
^hNunquā uero non præsens bonum felicius est:
ⁱdolosum enim æuum hominibus imminet, uitæ
^kmeatum uertens. ^lMortales ubi libertate fruant
^mbeati sunt. Præterea ⁿbonam spem homini curæ
^oesse decet. ^pConuenit etiam Thebis portarum se-
ptenario insignibus educatū, Aeginæ Gratiarū
florem decerpere, ^qeo quod geminæ filiæ patri
fuerint Asopidum minimæ natu, ^rquæ & Ioui re-
gi placuerint, quando ad pura lympha fluentem,

Dircen.

°Dircen potentis urbis constituit ducem.

ENARRATIO.

Ab Isthmia & Nemea uictoria Cleandrum laudat: à patre Telefarcho, à Argumēto
maiorum fortitudine, à patria Aegina, ubi more suo ad Aeacum eiusq; posteritatem
tatem Iyram applicat poëta. Scite enim & eleganter contentionem Iouis &
Neptuni de Thetide interponit: deinde Themidis interuentū, & fati per ipsam
enunciationem: quo iubente, oportere Thetin matrimonio copulari, non dijs,
sed homini, unde susceptura sit sobolem, quæ & Martis impetui & Iouis fulgu
ri non sit futura inferior. Intelligit autem Achillem. Post ad Achillis res gestas
excurrit. Postremo ad uictoriam Isthmionica, qui pancratio superior antago
nistis suis fuit, Cleandri regreditur, eius uirtute hymnum hunc cludens. Insu
per per hymnum hunc in diæreses septem diuisit, quarum unaquælibet 22. uersibus
genere differentibus constat: perinde ac quintam Nemeorum in dyodecadas
partitus est. a ¶ Cleandro quisquam.) Aliquis emere & comparare
possit, inquit, ipsi Cleandro & eius ætati, id est per Endyadem Cleandro iuue
ni, precium laborum. Est uero hymnus & encomium, uirtutis & insignium la
borum precium & merces. Propositio est, qua subindicat, dignum esse Clean
dram, qui ob merita sua debito præmio, hoc est, & hymno & encomio exora
netur. b ¶ Splendidum prope patris.) Patrem eius Telefarchum Ne
meonice fuisse adumbrat, simul eum à diuitijs & potentia cōmendans, imò à
uirtutibus, dum splendidum uestibulū, præclaras ue ædes Telefarchi nominat.
c ¶ Quoniam potentiā inuenit.) αἰνον, quæ sit hymnis & encomijs
condecorandus Cleander: quoniam inuenit potentiam, scilicet qua uicit anta
gonistas suos. d ¶ Cui & ego.) Etsi mœream, inquit, attamen gestio
& percipio auream accersere Musam, hoc est, pulcherrimum hymnum, quo
conspicua eius reddatur uirtus. Ecquid mœret Pindarus? Quum ipse uates nō
exprimat, augurantur hic Scholia & diuinant, quod per hunc mœrorem &
insequentem calamitatem quam statim subnectit, ad cladem Salaminiam, ubi
cum Xerxe atq; ad eò Persis Græcia depugnauit, respiciat, ut in qua maiores
eius & necessarij interierint. e ¶ E magnis ue. o luctibus soluti.) Post
quam illa belli Persici calamitas, in qua damnum accepit genus Cleandri, prætea
riji, ne semper mœreamus, sed iam ob præsens uictoris bonum recipiamus ani
mum. f ¶ Ceterum ab inutilibus malis.) Per Tantaleum lapidem, &
imbellem Græcia laborem, ingens malum & cladem adumbrat, quam Græcia
acceperit. Est uero cognitū ē prima Olympiorū ode, & ex Homeri Odys. 11.
ut super caput Tantali lapis lapsum minitans dependeat: quo grande malum.

Ἀποιμαῖος significatur. g ¶ Quam nunc nobis ante pedes.) Via-
 ctorem Cleandri intelligit. h ¶ Porro nunquā non præsens.) Gnome
 est, qua per amplificationem, præsens bonum futuro, quod ambiguum, antefez-
 rendum monet. i ¶ Mortales.) Sententia est, qua summum illis bonum
 adesse testatur, qui sunt liberi, quales sunt Aeginetæ, à quibus ille oriundus: li-
 bertatem & rempublicam illorum Democraticam effrens. k ¶ Bonam
 spem.) Est ueluti correctio iam dictæ sententiæ. Etsi præsens felicitas absenti
 & future sit anteposenda, haudquaquā tamen futurum bonum seu imminens
 sequundior fortuna est adspicienda: eam enim per bonam spem intelligit. Futu-
 rum bonum obtentū æque iuuare mortaleis potest, atq; id quo quisquā in præ-
 sentia fruitur. l ¶ Decet item portarum insignibus.) Decet etiam, in-
 quit uates, ut ego Pindarus Thebis oriundus & illic educatus decerpam florem
 gratiarum Aeginæ: hoc est metaphoricōs, ut laudem Aeginam, ut insignia or-
 namenta Aeginæ attingam, & eueham præconio. m ¶ Eo quod geminæ
 filię.) Hic locus ex quarta Nemeorū ode perspicuus redditur, ubi eadem res
 tractata est breuiter. Reddit rationem quid debeat, ut laudet ipse Aeginam.
 Quia, inquit, idem est pater, eademq; origo Thebanorū & Aeginetarū. Tan-
 tum enim efficit per hoc quod dicit: Eo quod geminæ filię, patri Asopidum fue-
 rint, minimæ natu. & reliqua quæ illic Pindarus habet. Summa huius loci est
 huiusmodi: Thebe & Aegina sunt duæ Nymphæ, filiæ Asopi fluminis (poe-
 tarum sententia.) Pater ergo Asopidum est ipse Asopus, à quo patronymica for-
 ma Thebe & Aegina Asopides dicuntur. Ex Thebe ergo Nympha, urbs The-
 bæ prodijt: ab Aegina Nympha, ipsa insula & urbs Aegina prouenit. Conge-
 neres, inquit, sunt & Affines inter sese Thebani & Aeginetæ. Non igitur inde-
 corum est, Aeginam Cleandri patriam à me Thebano uate cōmendari.

n ¶ Quæ & Ioui.) Iupiter captus est pulchritudine Asopidum, adeo
 ut alteram, nempe Theben, constitueret ducem potentis urbis, id est, faceret do-
 minam & deam ipsarum Thebarum, quæ ab ipsa nomen suum ferrent.

o ¶ Dirce.) Fons est Thebanus Dirce.

DIAERESIS III. COLON XXII.

Te uero ad insulam cœruleam ferens sopiuit,
 ubi generosum procreasti Aeacum celeberrimū
 mortalium grauius sonanti patri suo, unde & di-
 uinitus iusticiam administrabat, cuius quidem di-
 uini filij primas tenebant, Martijq; nepotes for-

titudine

titudine æreum angustiarumq; exercitum gubernare callidi, animoq; solertes fuerunt. ^f Hæc & deorum immortalium conciones meminerunt, quando Iupiter ac Neptunus ob formosam dimicarunt Thetin, dum uterq; illam esse suam cuperet. Amore siquidem correpti erant. Cæterum immortalia deorum consilia illis nō pararunt sedem, nec illorum pugnae locum reliquerunt,

DIÆRESIS IIII.

Fati sententia percepta. ^g Dixit enim optima consilia Themis, quod fatale decretum esset, marinam deam, prolem, regem ad eō parituram, qui aliud telum longe melius fulmine, inuictioq; tridente iaculetur, si uel Ioui, uel eius fratribus miscetur. Proinde à pugna desistite, inquit. Mortalem nanq; adsequita genialem thorum, mortalem quoq; filium, manibus in prælijs Marti, pedum uero felicitate fulguri parū adspiciat. ^h Meū quidem diuinum munus Pelei Aeacidæ nuptijs donare cordi est, quem pientissimū Iolci solum tenere ferunt.

DIÆRESIS V.

Hic ubi antrum subierint incorruptibile, repente illic sint ^k Chironis nuncijs, qui edicant, ne denuō nobis Nerei filia contentionum materiem subministret, sed potius bimestri spatio à nostro consortio segregata, amabile uirginitatis frenū cum heroē soluat. ^m Sic Saturni liberis ueneranda dea, hæc proloquuta est. ⁿ Illi uero immortalibus palpebris annuerunt, neq; sermonis fructus in-

teribat: aiunt enim simul adiuuare nuptias The-
tios^o regem.

^a ¶ Te uero.) Per apostrophē ad alteram Afopi filiam hæc dicit: Te
ô Aegina Nympha Iupiter ad cœruleam insulam tulit, hoc est, ad insulam eius-
dem tecum nominis, Aeginam scilicet. ^b ¶ Vbi generosum procreasti
Acacum.) Ad Acaci Aeginetæ herois, Iouis & Aeginæ Nymphæ filij laudes
descendit. ^c ¶ Vnde & diuinitus.) A iustitia Acacum prædicat.

^d ¶ Cuius quidem filij.) Peleus & Telamon. ^e ¶ Martijq; nepo-
tes.) A rebus bellicis nepotes Acaci laudat, atq; prudentia. ^f ¶ Hæc &
deorum immortalium.) Probat Acaci nepotes & fortes & prudentes esse,
exemplo Thetidis nuptiarum, quam sibi Peleus, Ioue & Neptuno corriuas-
libus posthabitis, matrimonio copulauit. ^g ¶ Dixit enim optima consti-
lio Themis.) Dea est honestatis, & prouidentia ipsa diuina, Themis. Vt litem
inter Iouem & Neptunum Thetios nomine diremerit Themis, enarrat, cui sit
iungenda uiro, & qualem sit habitura prolem, ex Peleo nimirum Achillem uas-
ticinans. ^h ¶ Meum quidem diuinum munus.) Hoc est, placet ex fato,
ut Peleus Acaci filius, Thetis uxorem habeat. ⁱ ¶ Iolcus.) Magnesie
urbs. ^k ¶ Chironis nuncij.) Quandiu in antro Chironis Centauri in
Thessalia cum Peleo uiuere debeat Thetis. ^l ¶ Virginitatis.) Virgini-
tatis frenum soluere, est periphrasis primi concubitus. ^m ¶ Sic Saturni.)
Epilogus uel conclusio mandatorum Themidis deæ. ⁿ ¶ Illi uero.) Iouem
& Neptunū obsequitas uoci & uoluntati Themidis. ^o ¶ Regem.)
Hoc est, ipsum Iouem, per antonomasiam.

^a Atqui sapientū ora nouam Achillis uirtutem
demonstrarunt, ^b quod & Mysium uiciferū agrū
nigra Telephi cede aspergens cruentauit,

DIAERESIS VI.

¶ Fabricauitq; ponti in morē Agamemnoni &
Menelao reditum. ^d Helenam deinde soluit, Tro-
ianis uiribus hasta sua accisis: quæ ipsam olim
excellentē Memnonis uim, Hectorēq; utrunq;
magna in campo persequentē, aliosq; optimates
ē prælio homines perimente, liberabant. ^f Qui-
bus omnibus ^g Proserpinæ domum denunciāns

Achilles,

Achilles, mons Aecidarum, Aeginam suam ualde admirandam cōmonstrauit: ^bquem sanè nec morientem destituerunt hymni, cæterum iuxta pyram tumulumq; Heliconiæ uirgines ei astiterunt, multaq; famæ lamentum superfuderunt. ^kVisum est itaq; superis bonum uirū, iamq; defunctum uita, hymnis dearum cōmendare.

^a ¶ Atqui sapientum ora.) Ad Achillis Pelei & Thetios filij uirtutum laudes pergit uates. Sapientum ora, periphrasis est poetarum & historicorum.

^b ¶ Quod & Mysum.) Vt Achilles Mysiæ regem prohibentem ipsum à finibus suis, dum ad Troiam proficisceretur, interfecerit, est alibi enarratum: eius historiæ hic meminit, primū in signe Achillis facinus ostendens, ipsam Te-
lephi Mysiorum regis interemptionem. ^c ¶ Fabricauitq;) Factum

Achillis. Comparat autem reditum ponti: ut enim pons hominem per flumen transmittit, itidem Achilles, suis sudoribus & sanguine, Agamemnoni & Menelao pons fuit: hoc est, eos tutò in patriam post dirutam Troiam remisit.

^d ¶ Helenam dein soluit.) Insigne Achillis facinus. ^e ¶ Quæ ipsum.) Robur Achillis exaggerat. Vires Achillis liberarunt eum à Memnone & ab Hectore & alijs optimatibus, quos interemit manu sua. ^f ¶ Quibus omnibus.) Aeginam celebrem reddidit Achillis memorabilibus rebus suis

gestis, ut qui à Peleo Aegineta propagatus sit. ^g ¶ Proserpine domū.) Periphrasis regie Plutonis, seu inferni, uel mortis. ^h ¶ Quem sanè nec.) Achilles uirtutes etiam à Musis & poetis post mortem prædicatas, potissimū ab Homero, docet. ⁱ ¶ Heliconiæ uirgines.) Musæ sunt, quæ poetarū maxime Homeri carminibus & fatum deplorarunt, & fortia eius facta posteris fecere cognita. ^k ¶ Visum est itaq;) Reiteratio est: idem enim dicitur,

cum proxima Heliconiarum uirginum præsentia. Placuit superis, & ita diuina prouidentia digessit, ut Achilles à Musis celebraretur.

DIÆRESIS VII.

Proinde etiamnum rationem fert, pronusq; est ac promptus ^bMusarū currus, ut memoriam [†]pugilis uictoria celebris prædicet, ipsamq; honoret, qui ^cà Doricis selinis ^dIsthmiam coronam [†]uel pugilis Nicodis. nactus est, postquam & ille iam Periclyonas ui-

MM

cit, manu sua uiros repellens turbansq̃, quem bo-
ni patruelis generatio, nō afficit ignominia. Sertum
præterea coætaneorū quispian Cleandro,
pancratij, cuius uictor euasit, nomine ex myrto
nectat: quoniam & Alcathoi certamē feliciter,
ac iuuentus antehac eum in Epidauro suscepit.
hinc bonorum uirorum encomijs eum adhibet.
Pubertatem enim suam minime ignauam, in pa-
læstra honestatis rite formauit.

a ¶ Proinde Musarum currus.) Epanodos est, redit enim ad uictoris
Cleandri præconium. b ¶ Currus Musarum.) Est periphrasis poëtice.
Lyricæ meæ uel poëtice meæ desiderat & ardenter concupiscit eucHERE pug-
ilem uictorem Cleandrum. Estq̃; hic metaphora periphrasi mixta, dum currum
Musarum poëticen appellat suā. c ¶ A doriceis felinis.) σέλινοϋ ἀπὶ
est. Primum autem ex apio corona nectebatur Isthmij uictorij, postea ex pini
data est, ut in origine Isthmiorū explicatum. Doriceis, hoc est, per Doricos sub-
ministratis, uel Corinthijs. d ¶ Isthmiam coronam.) Laus uictoris ab
Isthmia corona seu uictoria Isthmia. Amphibolia tamen hic animaduertenda
est, dubium enim num *νικητής* sit proprium uel substantiuū. Si proprium,
tum uel Cleandri patruelis erit, uel sanguine iunctus, quem à pugilatu cōmen-
dat. Sin *ἐπὶ θεῶν*, tum sententia erit, quā reddidi. Animus tamen inclinat, ut
credam *νικητής* esse nomen cuiusdam qui ad genus Cleandri pertineat.

e ¶ Sertum præterea.) Hic iam Cleandrum à pancratio laudat.

f ¶ Quoniam & Alcathoi.) A uictoria Alcathoiōrū. Sunt uero Alca-
thoiæ festa, quæ & Pythia nominantur, quæ agebantur Megaris, ab Alcathoo
quodam, ut apparet, nomen habentia, de quibus in 5. Nemeorum: atq̃; illis in
ludis myrteas coronas datas ex hoc loco colligitur. g ¶ Iuuentus eum an-
tehac.) De Epidauro & ludis Asclepieis, quæ illic aguntur, in 4. Pythiorū
nonnihil cōmemoratum. De hac Stephanus ita scribit: Epidaurus, inquit, ciui-
tas est prope Argos, quam alij *Λειμύλων* dicunt, eo quod *Λειμῶσι*, hoc est
pratis abundet. Vocabatur etiam Melissia, & Hemera. *αἰμυρα, πρὸς τὸ αἰ-
μῶσι*, quod Aesculapij ara illic assiduo sacrorum & uictimarum sanguis
ne maderet.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN
PINDARI ISTHMIA
FINIS.

INDEX.

VOCVM ET

RERVM ATQVE

sententiarum præcipuas
rum Index.

A

Charnæ Atticæ uicus	316	Aetnæ nomen unde	376
Achillis cursus, insula	332	ἄετωμα	138.139
Achillis sexennis uelocitas		Agamemnonia cædes	297
robur admirandum	324	ἄγλα	151
Acis insula	358	ἄγλαοτριάνης	14
Acragas	23	Agrigentum	23
Acrocerania	332	Agrigentum urbs diues pecoris	302
Actoriones	123	Aiax unde dicatur	444
Adieciua, aduerbij naturam assumen		Aiax Vlysi præfertur fortitudine	372
tia 107		αἰμακροῖα	19
Adrasti & Amphiarai historia	61	αἰσώω	194
Adrastus ut Sicyonia peruenit	377	Albana uel Alba dea	405
Adulationes utriusq; nocere	186	Alcathoia festa	458
Adulterium recens nuptarū pessimum		Alcæus lyricus	2
Acacea 93	(296)	Alcimedontis laus	98
Acacea ubi celebrabantur	149	Alcimida genealogia	346
Acacida	149	Alcman	2
Acacidarum genus	268	Alcmena ex Ioue gravida	47
Aegæ insula	343	Alcmaeon ditissimus	263
Aegeum mare unde dicatur	343	Alcathoia, certamen	344
Aegis	146	Alcyonei & Herculis cōflictus	330
Aegina insula	98.99.317	Alecto	30
Aegiochos	146	ἄλκῆς	104
Aegiochus Iupiter cur dicatur	430	Aletes rex Corinthiorum	138
Acnesidamus quid sonet	420	Aleuada	287
Acoles lyrici & citharædi	185	Alpheus fluuius	10.414
Aesculapij & Coronidis fabula	191	ἄλπις	273
ἄεθλοῦ	234	ἄλσος	45
Aetna ciuitas	5	Amarynthia	149
Aetna mons	52	Amphiarus terra absorptus	380.
Aetnæ montis mira	161	387	
		Amazones	322
		Amazonum origo	102
		Amenes fluuius	169
		Amycle ciuitas	168.297
		Amicitia uera probatur experientia	
		297	

Mm 2

INDEX.

Amicorum in afflictione raritas	395	Arethusa fons	198
Amoris potentia	368	Archilochus lyricus	107
Amore optimorum teneri, pulchrum	368	Argo navis	218
Amores, conservatores munerum Veneris.	369	Argonautarum historia	218
Amphiaræa certamina.	93	Argonautarum uates tres	231
Amphictyones	349	Argi dominorum catalogus	377
ἄμψυξ	56.416	Argiutorum regnum diuisum	377
ἀναβάλλομαι	381	Aristæus primus ouium custos	280
Anacalyptria	3.77.118	Aristæus mellis inuentor	280
Anacreon	2	ἄριστομένης	266
Animæ defunctorum quomodo reuocantur.	228	Aristoteles Battus dictus	28.215
Antæus Iraffæorum rex	285	ἀρόσσαι, ἀροτοί	389
Anthesphoria	77	Artes omnes ingenue, Dei donum sunt	318
ἀνθρώπος fœmi. gen.	221	Asclepica ludi	344
ἀντλῶν	113.266	Asopi plures	318
Antistrophe	6.7	Asopichus Orchomenius	150
Apes animalculum operosissimum	153	ἄσπερ	34
ἄπλων	56	Astra quæ appellantur	8.34
ἄφθορος	60	Atabirum mons Rhodi	93
Apia	11	Athamantis fabula	405
ἄποινα	11	Athenæ Græciæ urbium clarissima	263.284
Apollinis septem filij ex Rhodo Nympha	91	Atlantis cœliferi fabula	245
Apollo Pythius	29	Atropos	12.90
Apollo medicorum præses	243	Augeas Eliorum rex	124
Apollinis artes	251	αὐλαξ	235
Apollinis epitheta	277	B	
Aqua omnium optima	1.7.7.49	Bacchi dithyrambus	138
Aquæ epitheton	157	Bacchi uirtutes	439
Aquila auium præstantissima	182	Bacchylides	2
Aquila Ioui attributa	157.326.341	Basilica ludi	407
Aræ sex duodecim dijs in Elide extructæ	55	Basis	156
Aræthyrea, uel Arantea, urbs est Peloponnesi	349	Batti profectio	208
		Beatus ante obitum nemo	361
		Belli et prælij differentia	31
		Belli consilia ex historijs peti	87
		Belli	

INDEX.

Belli fortuna uaria	330	Charites tres	150.243
Blephidarum tribus	105	Chariti pictura	151
Bœbias lacus	193	Charites cur nudæ	151.152
Bonum unum duo mala adnexa habere		Charites, symbolum amicitie	150
re 200		χεῖρας	260
Boues Epirotici excellentissimi	333	χίασµός figura	68
Boreas uentorum rex	230	Chlamys uestis	392
Βρόµος	230	Chlena	118.392
Βρυτανέσιον	398	χλῆδος	230
C		Christianos Theoxenia agere	393
Cadmus literarum nomina in Græ-		Chromius	307
ciam primus intulit	422	Ciclicæ disciplinæ	151
Cadmi & Harmoniæ fabula	201	Cij & Coi	406
Cadmi tres filie	202	Cinæthus Chius	313.314
Caicus fluuius	436	Cinyras Cypriorum rex	178
Calamitate nemo caret	251	Cirrhæ oppidum	198.267
Calumnias utriusque nocere	186	Cithara	31
Camarina Siciliæ urbs & lacus	51	Cithara Dorica	10.42
Campus Elysus	36.37	Cithæron mons	170
Carystus	222	Cleonæ ciuitas	124.392
Carnea festa	253	Clitor urbs	392
Castalia fons	82.249.349	Clotho	12.90
Castor deus equestris	247	Cnossus urbs	133
Castor primus curru equos aptauit		Cola	7
247		Colchorum truculentia	234
Castoris & Pollucis historia	300	Columnas Herculis trajcere difficile	
Castoreum melos	185	318	
Centauri	181	Columnæ Herculis	320
Cephisus fluuius	150.213.303	Comam nutrire, libertatis symbolum	
Ceres inuentrix frugum	308	219	
Cereris festa	77	Consilia futurorum cæca	133
Cerue cornutæ	47	Consilia fortitudine præstantiora esse	
Celes quid	5	in bello	381
χ signo quid indicet interpres	191	Conuicia mulierum sunt	182
χάεις	13	Copais palus	410
Chariadaram tribus	374	Corallium quo modo solidescat	364
Chariclo	222	Coralij etymon	364

MM 3.

INDEX.

Corinthus urbs	116.136.137	Dekalionis fabula	112
Corinthiorum inuenta	138.139	Deo adspirante, omnia prospere cea-	
Cos Naxia	445	dunt 288	
Cranon urbs	293	Deum nullum scelus latere	16
Crater, amplioris uasis nomen	383	Deorum iuramentum	90
Crateres tres ueteres libabant	439	Deo nihil impossibile	292
Crisa oppidum	260.376.417	Deus cuiuslibet rei autor	247
Cronium promontorium Pise	22.	Dieta	35
46.108		Diaulum	140
Cteatus	123	διχόμεως	45.46
Cum e sex, & earum nomina	161	Didymi Leda liberi	48
Curalium	365	Dies, Solis filius	28
Cursus primum Olympiorum	19	Dija	3
Cyanea insula Ponti	232	Dija ubi agebantur	392
Cycni duo	38	Dinomenes unde dicatur	420
Cycnus Herculem in fugam egit	122	Dinomeni quatuor filij	5
Cyllene uel Cyllenus mons	73	Dioclea ubi agebantur	149
Cynicorum impudentia	278	Diomedes quo pacto in deorum nume-	
Cyrene urbs	206.276	rum relatus	387
Cyrenes uita & mores	276	Dioscuri	41.185
D		διφφ	18
Danao Argiuorum regi quinqua-		Dirce fons Thebanus	128.283.409
ginta filie	285.385	Discus	127
δαμαλίζεσθ	257	Disce & Soli differentia	127
δέκτος	353	Dithyrambus Bacchi	138
Delos insula Cycladium	70	Diuites amicos habent multos	246
Delphin animal uelocissimu	182.210	Diuites auari taxantur	414
Delphinius mensis	344	Diuitie uerae quae	183
Delphini ludus	271	Diuitie uirtutibus mixtae	246
δέμας & σάμα quomodo disse-		Diuitie diuinae benignitati adscriben-	
rant 273		dae 272	
Demaret eum nomisma	23	Dolia duo in Iouis limine	28
Demetria	3.77.118	δολιχόν	134.136
Demetria ubi agebantur	149	δολιχοδρόμος	134.136
Demophili laus	244	Dotibus quisq; suis contentus sit	308
Dentes uiperei sati	238	δολιχοδρόμοι	134
Dentium draconis triplex ordo	237	Draco Aesculapio quare dicatus	238
		Draco	

INDEX.

Draco unde dicatur	238	Equorum nomina	19
Dracones caesi	68	Equi desultorij	5
Draconis mira longitudo	238	Equos alere, Græcorum lex	419
Draconis & aquilæ certamen	237	ἐρανον	13.253
E		Eratides	94
Εγκυκλοπαιδία	342	Eratidia certamina	93
ἐκλογή	6	ἐρεπιδυ	237
ἐιδε	50	Ergoteles Cretenfis	133
ἔιδος quid significet	6	Erginus	54
ἐιδύλλιον, diminutiū	6	Erinnys	30
ἐλατήρ	51	Eriphyla soror Adraſti	378
Electridæ	430	ἔσανων	51
Elephantes dentes habere	47	Eubœa inſula	413
Eleufinia	77.118	Eumelus poëta	142
Eleutho, parturientium dea	352	Eumenides	30
Eleutheria certamina	93	Eumolpus Corinthius poëta	139
ἐλίοσεως	352	Euripus mare	296
Embolum	82	Euripi oppida	297
ἐναγώνιον	177	Eurotas fluius	409
Encomium quid	453	Eurytus	123
Encomio querimoniam quandoq; ad-		Eurypylus Neptuni filius rex Cyre-	
misceri 274		nes 209	
Endeis	339	Euxinus pontus inhospitalis	232
ἐπελπυ	273	ἑυδία	19
Erampus rex Aegypti	386	ἑυορκία	35.40
ἐπαυρεῖν	194	ὀφροσών	151
ἐπίβλα	225	F	
ἐφεσος	336	Fabula de Semela, Ioue & Iunone	
Ephemerus & animal & herba 274	27		
Ephori historia	169	Fabulis mortalibus persuaderi poſſe	
Ephyre plures	358		357
Epidaurus urbs	70	Festiuitatum & certaminum Græcorum nomina	3. & 4
Epirus regio	332	Formæ potentia	368
Episcopus	153	Fortioribus repugnare difficile	394
Epodus	6.7	Fortuna ſummi Dei filia	134
Epichemidi	119	Fortuna uictoriarum domina	343
Epizephyrij	119	Ereunt	

INDEX.

P remum, mite pharmacū equorū	146	Heraclea ludi	430
Furiæ tres, & earum nomina	30	Heraclea ludi ubi agebantur	407
Futura consideranda	422	Heraclidarum diuisio tripartita	252
G			
G annimeidis raptus	14.129	Heraclea ludi	389
Gentium in Deum religio	261	Herbaceis coronis uictores cur orna-	237
Gentium reuerentia in parentes	261	bantur	237
γέρας	32	Heraclea certamina	92.93.116
Geryonæ canes	408	Hercules trinoctio conceptus	388
Geryonæ triplex forma	408	Herculis columnæ	50
γλαυκῶπις	68	Herculis labores	320
Gloria summa in felicitate	307	Herculis historiæ tres	110
Gloriatio uana non laudabilis	401	Herculis filij	430
Gratiarum splendor	283	Hercules à Cycno in fugam actus	122
Geraestia ludi ubi agebantur	149	Herculana festa ubi agebantur	149
Gigantes à dijs uicti	313	Hesiodus primus carminum compo-	sitor 314
Gigantes in montibus ardentibus hu-	mati 266	Heraclea	398
Gygantum rex	266	Hieron Aetneus	156
Græcia à peste liberata per Acacium	339	Hieronis genus & mors	5
Græcorum falsum iudicium de Vlysse	372	Hipparis fluuius	57
Græcorū elementorum nomina ab He-	brais uel Chaldeis deriuata 422	Hippocentauri	181
H			
H armonia Cadmi uxor	295	Hippodamiæ currus	17
Harpocraton	349	Hippodamiæ filij	19
Hebe decorum proma	353	Hipseus rex Lapitharum	276
Hecatombæa certamina	93	Homerici carminis laus	357
Hecatombæa unde	389	Homeridæ	313
Hedera cur poëtæ ornentur	28	ὁμόκληροι	33
ἑδύα	202	Homo, umbræ somnium	274
Hellenius Iupiter	339	Homini temperandum à blasphemia	15
Hellepontū mare unde dicatur	228	Hominum uirtus à Deo	431.434
Hellotia, & illorum initium	141	Homines diuina gratia beatos esse	274
Helorus fluuius & ciuitas	383	Hominiū conditio uarijs periculis sub-	iacet 274.423.425
		Homo omnium animantium nobiliss.	182
		Hominum	

INDEX.

Hominum curiositas	192	Inuidia contempta minus officit	189
Horæ deæ, temporum dispensatrices	280	Inuidorum affectus prauus	371
Ὕερκ	35	Inuidorum consilia uana	331
Hydrophoria ludi	344	Inuidiæ malum non nouum est	373
Hyllis, uel Hyllida libra	167	Inuidia quare uincatur	60
Hymni Pindarici non omnes pro tem poribus rerū gestarum digesti	258.	Iolaia certamina	93.118.407.447
439		Iolai & Euristhei fabula	282
Hyperborei, populus	44	Iolaus Hercules auriga	447
Hyperboreorum felicitas	290.291	Iolcus ciuitas	219.321.333
Hyperia fons	224	ἰός	68
Hyperion parens Solis & Lunæ, un-		Iouis epitheta & nomina	73
Hyē dicatur	431	Iouis tres filij	229
Hypermnestoræ Danaï filia pietas	386	Iphytus	3
ψψipyle	54	ἰπρ, ἰπρω, ἰπ	52
I		Iraffa ciuitas	286
Iami mirabilis educatio	68	Ismenus fluuius	379
Iamide propheta	95.96	Ister fluuius	44
Iamidarum auriga	63	Isthmus	32.102.116
Ibycus	2	Isthmia unde dicantur	404
Ida Cretæ insula	58	Isthmia cur intermissa aliquandiu	405
Ilithyia, parturientium dea	352	Isthmia quando agebantur	405
Imber unde nascatur	259	Isthmiorum ludorum origo	405
Infelices & obscuri, inuidiæ non obno-		Isthmiorum uictorum præmiū	405
xij	297	Iustitiæ filia tranquillitas	266
Infortunio nemo frangatur	304	Iuuentutis propria	227
Ino in decem uersa	28.405	Iuuentutis labores sunt senij releua-	
Intempestiuum omne triste	281	mina	383
Inuidentiæ felices & diuites expositi	297	Ixionis fabula	179
Inuidiæ causa	72	Ixionis duo grandia peccata	179
Inuidia melior miseratione	171	Ixionis poena	16
Inuidia sua noxa punitur	300	Iynx auicula	234.331
Inuidia felicitatem permutare solet	264.297	Iyngis fabula	331
		K	
		Κάπαι	47
		κᾶπος	46
		κελντίζυ	6

Nn

INDEX.

κῆδος	80	Literæ solæ manent	259
κνήμη	234	Literæ ex obscuris conspicuos faciunt	
κνώδαλα	291	322	
κολλῶ	57	Littus maris esse	161
κομίζω	222	Liior semper bonos impetit	370
κόρη	40	Locri hospitales	132
κωμάζω	107	Locrorum tria genera	119
κῶμος	107	Lucina parturientium dea	353
		Luclæ repertor	344
	L	Lustrum	3
Labor, sui encomio dulcescit	375	Lycæa	93
Laborum nemo expers	250	Lycæus Arcadiæ mons	392
Labores obtenta uictoria dulces	389	Lydiæ augurijs intenti	153
Laborum absolutorum medicus letitia	329	Lydium melos dulce	58
Lacera ciuitas	193	Lyra	31
Lachesis	12.90	Lyrici poëtæ nouem	2
Lapideum suffragium	93	Lyricis poëtis breuitas propria	281
Lapithæ populi	276	λυσιπτόνοι	213
Laudibus quippiam efferre, non cuiuslibet esse	376	λύτρον	92
Laurus herba Parnasia	267		M
λάειον	364	Μάχη	31
Leleges populus	107.119	Magia apud ueteres in usu	196
Lerna	85	Mala propria citius quàm aliena affligunt	312
Leuce insula	332	Mænala mons Arcadiæ	114
λιθωνοτῖς	364	Mænalijs uersus	114
Lingue parçæ magnus thesaurus	244	Mantinea	127
Literæ Charitibus comparantur	151.152	Marathon	116.272
Literarum fructus	151.174	Maximiliani Ro. Imperatoris clementia	204
Literarū nomina apud Græcos nihil significant	422	Medicinæ repertores	198.324
Literarum nominum apud Hebræos & Chaldæos etymon	422	Medusæ caput intuentes, lapides facti	303
Literarum contemptores, Deum spernunt	159	Megara	30
		Megara urbs	148.272
		μῆλα	226
		μῆλον	9.78.92
		Melisse	

INDEX.

Melissæ, Cereris sacerdotes diceban-		Musicæ laus	9.156.157.158
tur	215	Musis uiolacea cæsaries cur tribuatur	
Mel decimam immortalitatis partem			449
esse	280	Myrmidones unde dicti	319
Mellisus repertor	215	N	
Memnon ab Achille occisus	351	Nature humanæ cum diuina com-	
Mentis tres partes	119	paratio	346
Mercurius inuentor Lyre	21	Naxus insula & ciuitas	220.445
Meropia insula	358	Naxus Carum dux	220
Merops, Meropes	443	Nebulæ epitheton	158
Messene ciuitas	224	Nectar, deorum potus	81
μετὰ δαῖ	71	Nemæ situs	349
Midylidarum familia	268	Nemæa quando agebantur	306
Milesias aliptes	104	Nemæa ubi agebantur	149
μῖπ dandi casus	280	Nemeorum origo & institutio	305.
Minerua cæstia	68	& 375	
Minerua Oncaæ	27	Nemeorum certamen funebre	305
Minerue partus mythologia	85.	Nemeorum ludorum præsides	306
86.87		Nemesis Adrastia	269
Minyas	412	Neptunus deus equestris	262
Minyi Argonautæ	217	Neptunus petreus	225
Minyia ludi	407	Neptuni epitheta	14.70
Modus omni iure seruandus	141. &	Nereides quinquaginta quæ	440
180		Nicomachus unde dicatur	420
Molione	123.124	vip dandi casus	280
Molossa Epiri regio	359	Nisus insignis luctator	283
Momus deus	72	Nomadæ, siue Numidæ populi	386
μονομηνίς	218	Nomina heroica liberis hominibus di-	
Moriendum omnibus ex æquo	355.	gna, Græci suis imposuerunt	420
257		O	
Mortalia mortales decent	434	O Anis fluuius	57
Mos natura inscius non facile permutatur	131.137	Occasio obseruanda	281
Motacilla auis	234	Oculus dignius membrum	25.61
Mulierculæ sacerdotes	207	Ode quid	6
Musarum currus, carmina sunt	294	Odas suas Olympia Pindarus cur in-	
Musarum officia	120	scribat	4
		Oedipus patrem suum occidit	29

N 2

INDEX.

Oenomaus rex Pise	17	conium	266.300
Oenone, quæ & Aegina	435	παλιντραπελον	29
Ogygia insula	349	Pallas Tritonia	210
Oileia	119	Panathenæa	3.284.390
Oleagina corona	20	Pancratium	104.316
Oligethide	147	Pangæus mons	230
Olympias quid, & unde	3	παρὰ προpositio	342
Olympia quid	3	Parca tres	12.90
Olympia urbs	3. & 8	Pardalea	219
Olympici ludi	3	Parentes uenerari, liberorum menti-	
Olympia cur instituta	4	bus inculcandum semper	262
Olympiorum præmium	4.20	Parentū reuerentia apud Gentes	261
Olympiorum institutores	3.4	Parentū prudentia liberis decora	263
Olympiorum instaurator	3	περὶ δμια	404
Olympus mons	25	Parmasia	117
Onchestus ciuitas	410	Parrhasia	117
ὄφρυόι qui sint	248	περὶ θύοι	63
Optimates parcius peccent	173	Partus allegorica a 'umbratio	65
Opus metropolis	107.109	Patriam iusignem multum ad uirtutis	
Opus Deucalionis uomen	112	laudem facere	281
Oraculum Delphicum	29	Paulus Aegineta	98
Orbis œcumenicus	441	Pecunia carens nihil cōmode expedi-	
Orchomenos ciuitas	410	re potest	433
Orchomenus Charitum ciuitas	304	περὶ ἀμφύλου	135
Orchomeni duæ	150	Pegasus, equus alatus	144
ὄργαι	186.435	πυγνύδρ	60
Orgia quid	236	Pelasgia	11
Orthosia Diana	48	Pelei hasta	321
ὄρφνύ & ὄρφνυ	17	Pelei & Telamonis fratrum infortu-	
Os adijcere	283	nium	339
Ortygia insula	77.306	Pelei & Acasti historia	333
Ozolæ	119	Peleus quinquertij repertor	354
P			
Pax & tranquillitas serenitati con-		Pelinnæum urbs	287
feruntur	247	Pelium mons	181
Pace nihil melius	266	Pellene ciuitas	117.148.392
Pacis & tranquillitatis aureum præ-		Pelopsis fabula	12.14
		Pelopsis filij	19
		Peloponnesus	

INDEX.

469

Peloponnesus	11	Pindaricum poema non cuilibet ex	
Peneus fluvius	276	positum	38
πένταθλον	104.316	Pindarici poematis sectio	6
Pergamus & Pergama	101.442	Pindus mons	276
Periclymenus filius Neptuni	380	Pirata qui	180
Permessus fluvius	259	Pirene fons	143
Perrhebia Thessaliae tetrapolis	276	Pisces e manibus cibum sumentes	383
Persei fabula	292.303.385	Pisa urbs	3. & 8.10.125
Phalaridis bos aeneus	175	πίσας, potatrices appellarunt uete	
φάργανον	312	res	445
Phasis fluvius	233.419	Pisum legumen	10
Phaenonius non omnino reiiciendus		Pitane Nympha & ciuitas	63
162		Planeta cuilibet suum metallum attri	
φύρ	223	buitur	432
φερναί	202	Pleiades sydus	316
Phesana ciuitas	64	Pluuia, nebularum filia	131
Philtrum	198	Poetarum opera, defuncti reuiuiscunt	
Philyra	222	πόλεμος	31 (348)
φίντις, φίλτις	62	πολυμέλω	9
Phlegre oppidum	443	Porphyrus gigas atheus	266
Phlegra	313	Potentiorum crimina diligentius ob	
Phlius urbs	349	seruari à uulgo	297
Phœbi currus aureus	91	Potentes ne fortuna sua efferantur	
Phoenixes negotiatione clari	185	399	
φοινικέσσιος ζώνη	64.65	Præsentia solum delectare posse	374
φοινικῶν	65	Praxidamantis nouem coronæ	347
φελξ	230	Principes, eruditos nihilipendūt	152
Phryxi & aurei uelleris historia	228	Principes benignos esse debere	204
Phycteon	124	Promethei & Epimethei filia	248
Phylacæ urbs	413	Prothesila ludi	407
Pindarus quando natus	5	πρυτανεύς	398
Pindarus Quintiliano mirificus uisus		πρυτανῆος	398.399
in cōparationibus & hyperbolis	9	Psalychidæ	445
Pindarus dithyrambos scripsit	139	Psamathe & Psamathea	339
Pindaro pia mens & sanctum pectus		ψάφος	93
373		Psaumidis laus	51
Pindari poema diues	21	Phthia urbs	331

Nn 3

INDEX.

Pubertatis epitheta	70	Seditio tempestati comparatur	247
Publium quem Romani dixerunt		Senij releuamina sunt iuuentutis labo	
420		res	383
Pusillanimitas damnanda	401	Senectutis propria	227
Pyrrhiche saltationis genus	185	Sermonis iusti fructus, laudare bonos	
Pythagoræ triplex permutatio	36	320	
Pythagoræ dogma de transmigratione		Sermones liuidis opsoniū sunt	370
animarum	36	Sicyon ciuitas	148.376
Pythia unde	155	Silere nouisse, sapientissimū est	338
Pythia ubi agebantur	148	Simosis et σιμωσις	102
Pythia quando et à quo instituta		Simia pulcherrima, deformis	186
156.376		Simonides	2
Pythiorum instaurator	3	Sipylum	14
Pythiorum ludorum claritas	216	Sisyphus sapientia clarus	142
Pythiorum præsēs Apollo	453	Sisyphi pœna	16
Pytho	29.32.64	Solares morbi	277
Q		Sol radiorum pater	91
Quies in omni opere dulcis	360	Solis uis natua	277
Quinquatrium	137.316.409	Solis epitheta et nomina	65
Quinquertium	104.137.316.409	Solus, lapis	127
Quintiliani probitas	182	σωμα et δέμας quomodo differant	272
R		Sortibus uaticinari	231
Religio in Deum, gentibus etiam		Sphingis ænigma	243
cordi fuit	261	σεύξω, σεύξω	134.136.137
Repetitio crebra exosa	367	σεύξω, σεύξω	134.136
Rerum uicissitudo	28	Statuaria ars apud Rhodios	89
Rhadamanthus	37.186	Statuarij celebres qui	337
Rhapsodi qui	313	Stellas ex ære et ferro constare quidam uoluerunt	398
Rhodus insula	81.82	Stesichorus	2.7
Rhodij statuaria arte celebres sunt fæ		Strophe	67
eti. 89		Studium non omnibus idem	361
Ripa, fluminis est	161	Studioforum labor	85.86
S		Stymphalus Arcadiæ metropolis	
Salamis insula	316	74.78	
Sappho	2	Symplegades insulae Ponti	232
Sauropatides Amazones	102	συμπλεγάδες	
σάυρα	255.358		

INDEX.

συμποσιον	134	Theramne	308
σωδινος	118	Theramnei & Therapnei fratres	
Syphnus insula	358	301	
Syracuse maxima Siciliæ ciuitas		Therapne oppidum	301.396.409
176		Thermæ iuxta Himeram sitæ	135
T		Theronis genus & laus	25.25.29
T Acuisse sape profuit	338.	Theron unde deductum	420
412.413		Theronis & Hieronis historia	26
Tænarus ciuitas	213	Thersander	31
Tamias	60	Thesmophoria	77
Tantali supplicium	15.16	Thetidion	332
Tantali lapis lapsum minitans	453	Thrasibulus quid sonet	420
Tartarus, ra, rum.	160	Thia mater Solis & Lunæ unde nota	
Taygeta in ceruam uersa	47	men habeat	431
Taygetus, ta, tum, mons	168.	θύσεν	236
396		Tibiæ unde fiant	303
Tegea urbs	392	Timodemidæ	316
τέμνος	413	Tiryns ciuitas	84.442
Tempus omnium pater	26	Tisiphone	30
Temporis ratio semper habenda	281	Tlepolemia certamina	92
Tenedos insula	397	Tlepolemi genealogia	83
Tenedon urbs	402	τραπεζα	10
τλωιδαια	107	τραπεζιτης	10
Ternarius numerus perfectus	439	Trapeziticus, oratio Isocratis	10
Terpsichore, Lyricorum præses		Trieterica taurorum uictimæ	405
416		Tritonis amnis Libyæ	210
τητραοεια	24	Troie expugnationes	101.435
Textoria ars	276	Trophonia certamina	93
θαλια	151	Tyndaridæ	41
Theandridarum familia	335	Tyndaridarum fata	396
θεαλειον	325	Typhos, Typhon, Typhoeus, Gigas	
Thebanorum extructores	409	centiceps	52.160.161
Themis	98.109.137	Typhoneus specus	161
θενας	232	Typho fulmine ictus	266
Theogamia	77	τύφω	163
Theoxenia	41.49.117.392	Tyrsis Saturni regia, & beatorum uirum	
θυσια	223	sula	36.37

NB 4

INDEX.

T ityi cruciatus	16	Virtute clarus laudandus, etiam ab aduersarijs	284
V enenum	68	Virtutē sine labore nemo nanciscitur	251
Veneris munera	17	Virtutes obscuræ, nisi scriptis exornentur	354
Veneræ res clandestine peragi solent	278	Virtutes quibus sunt charæ, nobiles fiunt	72
Veritatem dixisse nonnunquam obfuit	340	Virus	68
Veritas Iouis filia	120	Vitam non omnes unam ex æquo transigimus	352
Vesta dea	398	Vlysses consilio maior Aiace	373
Vicino uicinus bonus, summa lætitia est	365	Vulcani & Thetidis fabula	332
Vinum uetus præstantius	112	Vxoribus nouis adulterium grauiusimum delictum	296
Violarum duo genera	69		
Virginitatis frenum soluere	456	X	
Virtus sua natura eximia	268	X anthus fluuius	102
Virtus claros facit	322	Xenocrates quid significet	420
Virtutis & arboris cōparatio	374		

INDICIS FINIS.

INDEX.

ADAGIA, QV AE

passim in hoc opusculo
reperiuntur.

A

Ad Herculis columnas	50.425
Ad myrtum canere	157
Ad pedes	197
A linea incipere	286
ἀνθερωπὸν πομφόλυξ	223

B

Boeotica sus	75
--------------	----

C

Canarinam mouere	51
χέρεις χέρειν τίκτῃ	151.170
Cinyrae opes	178.370
Craesi diuitiae	175

D

De domo ad domum	78
Dodonaeum aes	333

G

γνώθι καὶ εὖ, hoc est, nosce tem- pus	244
--	-----

H

Homo homini deus	366
------------------	-----

I

Inus dolores	405
Iouis Corinthus	367
ἰὼ παλαιά	155.156
ἰδμιάζην	404
Iungi trahi	234

K

καλὸς τὸν πῖθον παρὰ πᾶσι
ἀεί 186

L

Literæ Bellerophontis	144
Lydio lapide probari	293
Lynceo perspicacior	388.396
Lineam ne moueas	286

N

Ne tria quidem Stesichori nosti	7
Nigrum praefigere theta	93
Non citra puluerem	321

P

Pecuniae uir	416
Penelopes tela	276
πῆνκων θυμορφώτατος δις- μορφός ὄσι	186
Post festa	225

R

Rhadamantheum iudicium	37
------------------------	----

S

Scytala Laconica	76
------------------	----

T

τὰ τῶν Φιλῶν κρινά	418
Tenedius tibicen, & Tenedia bipen- nis	397

V

Tempus omniarcuelat	26
Vltra Gades, siue Gadesira, progres- di non licet	290.334.425

Nn s

ERRATA.

Fol. 17. uer. 21. & apud Euripidem. 20. 18. nomine & nicet. 28. 26. tristitia. 29. 8. antithesis. 41. 24. Hyperboreos. 43. 20. ὁ ὕμνος. 76. 26. odarum. 86. 14. dispositione. 101. 23. Neoptolemus. 116. 5. Abundæ. 119. 12. scriptus. 134. 17. σὺ δ' ἴσθ' . 149. 10. intelligit. 155. uer. ult. delere. 159. 19. siphones. 175. 20. terram. 232. 14. numeri, nom. 234. uer. à fine 8. certaminum. 266. uer. penult. fulmine. 280. uer. ult. citra. 291. in margine, eloquentiæ. 305. in marg. institutio. 307. 20. puero. 323. uer. ult. Acacidarum. 325. uer. penult. præterea. 329. 17. ciuis hosp. 333. 10. amore Pelei. uer. 14. Pelij. 414. 13. alta morte. 439. 7. alterum.

16. 273
16. 284
19. 12.
19. 19.
19. 19.
19. 19.
19. 19.
19. 19.

1-6-80

005643469

